श्री

प्रकरणमाला.

व कर्मग्रन्थ टबार्थ सहित.

चतुर्विध श्री संघने पठन पाठनार्थे

छपावी प्रसिद्ध करनार

शा. रवचंद जयचंदे स्थापन करेली

श्री जैन विद्याशाला

तरफथी ऊवेरी छोटालाल लल्लुभाई,

झोशीवाडानी पोल–अमदावाद.

चोथी आवृत्ति

अमदावादः

निर्मल प्रिंटिंग प्रेसमां लल्लुभाइ ईश्वरदास त्रिवेदीए छाप्युं.

संवत १९६४. सने १९०८.

किम्मत एक रुपियो.

पुस्तकनो नंबर.–

लेनारनुं नाम.

प्रस्तावना.

" प्रकरणमाला " ग्रन्थनी त्रण आवृत्तियो खपी जवाथी तेमां सुधारो वधारो करी आ चोथी आवृत्ति बहार पाडवामां आवी छे. गुजराती भाषामां संस्कृत लिपिथी टबार्थ सहित छ कर्मग्रन्थो तथा मिथ्यात्वकुलक, तथा आत्मकुलक तथा समवसरण प्रकरणनो उमेरो थवाथी प्रथमना करतां पुस्तकनुं कद बमणुं थयुं छे. सघलो स्वधर्मावलंबी वर्ग तेनो संपूर्ण लाभ छूटथी लइ शके माटे तेनी किम्मत जुज मात्र एकज रुपियो राखवामां आवी छे; रोयल आठ पेजी चोपन पंचावन फोर्मनुं पुस्तक मात्र जुज किम्मतथी मलशे. सघलां स्त्री, पुरुषोने धर्म संबंधी ज्ञान थाय, वाचननी अभिरुचि वधे अने जैनमतनुं रहस्य तेमना जाणवामां तथा समजवामां आववाथी धर्मनो फेलावो विशेष थाय; ए निर्विवाद छे, ज्ञाननो अभाव होय त्यां सुधी संपूर्ण कर्म निर्जरा थइ शके नहि. कर्म निर्जरा थवाथीज जीवने सिद्ध पद प्राप्त थाय छे. कर्मनुं स्वरूप यथार्थ लाध्युं होय तोज वीतराग प्रणित धर्मनुं पवित्र रहस्य खरूं समजाय छे. सदरहु ग्रन्थमां शमाएला छविश विषयो धर्मजिज्ञासुने केटला उपयोगी छे ते वांच्याथी सहज अनुभवाशे. सूक्ष्म तथा स्थूल बुद्धिना सर्व मनुष्योने धर्म जिज्ञासा सर्खी छे. संस्कृत किंवा मागधी नहि जाणनार वर्गने स्वभाषामां समजवाने आ विषेष सरल रस्तो छे. बालक, स्त्रीयो तथा थोडुं भणेला पुरुषोने पहेलां टुंको पदार्थ–टबार्थ समजवानी आवश्यकता छे. टुंको अर्थ समजायाथी आगल टीकानो विस्तारवालो अर्थ समजवानी तथा धारण करवानी शक्ति

तेमनामां वधे छे. भविष्यमां बुद्धिने केळवी तेने उत्तरोत्तर उच्च संस्कार थवाथी यथार्थ ज्ञान संपादन थाय छे. सर्वने यथार्थ ज्ञान उत्पन्न थाय ए विद्याशाळानो उद्देश छे; ते सिद्ध थवो सघळा जैन बन्धुओना हाथमां छे-'शुभं भवतु,'

अमदावाद—डोसीवाडानी पोळ.

विषयानुक्रमणिका.

श्री अमदावाद जैन विद्याशालामां वेचातां पुस्तकोनुं

सूचिपत्र.

३-०-०	श्राद्धविधि (श्रावकनी समाचारी)	शास्त्री
१-२-०	सुलसाचरित्र (बांधेली चोपडी)	,,
१-०-०	सुलसा चरित्र (छुटापाना)	,,
२-०-०	भरतेश्वरवृत्ति	गुजराती
०-८-०	समकित कौमुदी	,,
०-२-०	संबोध सत्तरी	,,
१-४-०	पर्यूषण महात्म्य बालावबोध	शास्त्री
३-०-०	सझायमाला	,,
१-०-०	प्रकरणमाला छ कर्मग्रन्थ साथे	
०-६-०	सिंदुरप्रकरण	,,
०-४-०	देवसीराइप्रतिक्रमण	,,
२-८-०	ऋषिमंडल पूर्वार्द्ध	,,

आ नीचेना पुस्तकोनी किंमत मूल कींमत करतां घटाडेली छे तथा तेहवे पछी घटाडेली कींमत प्रमाणे वेचाशे.

मूल किंमत.	घटाडेली कींमत.		
१—८-०	१—०-०	देवसीराइ प्रतिक्रमण अर्थ विनानी गुजराती.	
१—८-०	१—४-०	पंडित वीरविजयजी कृत पूजा संग्रह शास्त्री	
१—४-०	१—०-०	जयानंद केवलीनो रास	गुजराती
१—८-०	१—४-०	पूजासंग्रह पद्मविजयजीकृत तथा रुपविजयजीकृत शास्त्री	
१—०-०	०-१२-०	स्नात्र पंचाशिका	गुजराती
१—४-०	१—०-०	देववंदनमाला	शास्त्री
०-१२-०	०—८-०	शत्रुंजयतीर्थ महात्म्य सार	गुजराती
२—०-०	१-१०-०	पंचप्रतिक्रमण तथा नवस्मरण अर्थ सहित	शास्त्री
२—८-०		सीलोपदेशमाला.	

०—८-० प्रकरणमाला छ कर्मग्रंथ मोहोटी संघयणी क्षेत्र समास वीगेरे मूल.

नीचेनुं पुस्तक विद्याशाला तरफथी छपाय छे.

ऋषिमंडलवृत्ति भाषांतर.

आ पुस्तको शीवाय मुंबइवाला भीमसी माणेके छपावेलां सर्वे पुस्तको तथा तीर्थना नकशा मुंबईनी कींमत प्रमाणे विद्याशालामांथी वेचातां मले छे.

श्री जैनविद्याशाळा.

मुं. डोशीवाडानी पोल—अमदावाद.

॥ श्री प्रकरणमाला ॥

॥ सूत्र अर्थ सहीत ॥

॥ अथ जीवविचार सूत्र अर्थ ॥

त्रण भुवनमां दीवा समान श्री वीरजिनने ।

नमिने कहुं हुं अजाणने जाणवाने अर्थे ॥

भुवणपईवं वीरं । नमिऊण भणामि अबुहबोहत्थं ॥

जीवनुं स्वरूप कांइक । जेम कह्युं छे पूर्वना आचार्योये तेम ॥१॥

जीवसरूवं किंचिवि । जह भणिअं पुव्वसूरिहिं ॥ १ ॥

जीवे ते जीव मुक्तीना ने संसारी ए बे भेद छे । त्रस हालता चा

लता थावर थीर ए बे भेद संसारीना ॥

जीवा मुत्ता संसा-रिणो य तस थावर य संसारी ॥

थावरना ५ भेद पृथ्वी १ पाणी २ अग्नी ३ वायरो ४ वनस्पती ५ ।

ए पांच भेद थावरना जाणवा ॥ २ ॥

पुढवि१जल२जलण३वाऊ४। वणस्सई५थावरानेया॥२॥

फटिक मणि रत्न परवालां । हिंगलोक हरताल मणसील पारो ॥

फलिह मणि रयण विद्दुम। हिंगुलहरियालमणसिलरसिंदा।

सोना आदि धातु खडी । रमची अरणेटो पाषाण पारेवो ते

कुणो पाषाण ॥ ३ ॥

कणगाइ धाउ सेढी । वन्नी अरणेट्टय पलेवा ॥ ३ ॥

अबरख वस्त्र रंगवा योग्य तथा तेजंतुरी खारी माटी ।

एम माटी पथ्थरनी जात्यो अनेक छे ॥

अब्भय तूरी ऊसं । मट्टी पाहाण जाईउ णेगा ॥

सुरमो कालो रातो आदि सिंधव साजी समुद्र लवणादी । एम प्र
थ्वीकायना भेद ए आदे देइने ॥ ४ ॥

सोवीरंजण लोणाइ । पुढाव भेयाइ ईच्चाई ॥ ४ ॥

भुमी ते कूप आदिनां आकाश ते मेघनां पाणी । उसनां हिमनां
करानां लिलि घासनां धूअरनां ॥

भोमं तरिक्ख मुदगं । उसा हिम करग हरितणू महिया ॥

होय थीज्या घी जेवां वैमान आधार जल आदे देइने ।
भेद अनेक अप्कायना ॥ ५ ॥

हुंति घणोदहि माई । भेया णेगाउ आउस्स ॥ ५ ॥

निर्धूम अंगारानो झालानो भरसाडयनो । उल्कापातनो वज्रनो
कणीयानो वीजली आदेनो ए ॥

इंगाल जाल मुम्मुर । उक्का सणि कणग विज्जु माईया ॥

अग्निकाय जीवना भेद । जाणवा नीपुणपणानी बुद्धीए करीने॥६॥

अगणिजियाणं भेया । नायव्वा निउणबुद्धीए ॥ ६ ॥

उद्भ्रामक वा उंचो वायरो उकली परे ते वायरो । मंडलवायरो
वंटोलीयो महावात थोडो थोडो वात ते वात गुंज्य वात ॥

उप्भामग उक्कलिआ । मंडलि मह सुद्ध गुंजवायाय ॥

घनवात थीज्या घी समान तनवात ताव्या घी समान ए आदी ।
भेद निश्चे वायुकायना ॥ ७ ॥

घण तणु वाया ईया । भेया खलु वाउकायस्स ॥७॥

हवे वनस्पतीना बे भेद साधारण १ प्रत्येक २ । वनस्पतीना जीव
बे प्रकारे सूत्रे कह्या छे ॥

साहारण१ पत्तेआ२ । वणसईजीवा दुहा सुए भणिया॥

जेमने अनंता जीवने शरीर। एक होय साधारण तेने कहीये॥८॥

जेसि मणंताण तणू । एगा साहारणा तेऊ ॥ ८ ॥

सूरणादी कंद उगता सणगा नवा फालनी कुंपलो पत्र। पंचवरणी फुलण सेवाल बीलाडीना टोप ॥

कंदा अंकुर किसलय। पणगा सेवाल ज्ञूमिफोडा य ॥

आदु कचुरो लीली हलदर गाजर मोथ। बाथलो थेग वा हरीयां मुल पलंकानी ज्ञाजी ॥ ए ॥

अल्लतिय गज्जरमोह्न वत्थुला थेग पल्लंका ॥ ए ॥

कुणां फल वली सर्व नथी बंधाणां काष्ट जेहमां लेवां । न देखाय नस जेहनी रक्षा पीलु वा सिणादीकनां पादडां ॥

कोमल फलं च सव्वं । गूढ सिराइं सिणाइं पत्ताइं ॥

थुहर कुआरनां पाठां गुगली व्रक्ष। गलोवेली ए आदे छेद्यां उगे वृक्ष ते

थोहरि कुआरि गुग्गलि । गलोइ पमुह्म य छिन्नरुहा॥१०

इत्यादीक अनेक वंसकारेलां प्रमुख। होय ज्ञेद अनंतकायना ॥

इच्चाइणो अणेगे । हवंति ज्ञेया अणंतकायाणं ॥

तेमने समस्त जाणवाने अर्थे। लक्षण वा चीन्ह ए सुत्रे कह्यांछे॥११॥

तेसिं परिजाणणहं । लस्कणमेयं सुए ज्ञणिअं ॥११॥

गुप्त नसा सांध्यो गांठयो वा कातली वा पर्व । समज्ञागे पृथ्वी मांहीनां वृक्ष छेद्यां उगे वृक्ष गरुचो आदे ॥

गूढ सिर संधि पव्वं। सम ज्ञंग महीरुहं च छिन्नरुहं ॥

ते सघलां साधारण घणाने ज्ञोग योग्य सरीर । तेथी जे उलटां ते वली प्रत्येक एकने ज्ञोग योग्य ॥ १२ ॥

साहारणं सरीरं । तव्विवरीयं च पत्तेयं ॥ १२ ॥

एक सरीरमा एकज। जीव जे छे च समुच्चय तेज प्रत्येक वनस्पती॥

एग सरीरे एगो । जीवो जेसिं च तेय पत्तेया ॥

फलनो १ फुलनो २ छालिनो ३ लाकमानो ४ । मूलनो ५ पान
मानो ६ बीजनो ७ ए ॥ १३ ॥

फल१फूल२छल्लि३कठा४मुलग५पत्ताणि६बीयाणि७।१३

प्रत्येक वृक्षने मूकीने । पांचभेदे पृथ्वी आदे समस्त लोके ॥

पत्तेय तरु मुत्तं । पंचवि पुढवाइणो सयललोए ॥

सुक्ष्म होय नीश्चे तेनुं। अंतरमुहूर्त्त आयु चर्मचक्षुथी अदृश्यछे॥१४॥

सुहमा हवंति नियमा । अंतमुहुत्ताउ अद्दिस्सा ॥१४॥

शंख १ दक्षणा व्रतादी कोमा कोमीउ २ पेटमां पमे ते जीव। जलो
आपना थाय ते अलसीयां लघु शंखला वा लाल मूके ते ॥

संख१कवड्डय२गंमोल३।जलोय चंदणग अलस लहगाई॥

मेर काष्टना कीमा पेटना करमीया पाणीना पुरा । ए बेरिंडीय
चूमेल वा कोइवाकार आदी ॥ १५ ॥

मेहर किमि पूयरगा । बेइंदिय माइवाहाई ॥ १५ ॥

कानखजुरा मांकण जूआ धूलमां रहे छे ते । कीमीयो उधेही
माटिनां शिखर करे ते । मंकोमा ॥

गोमी मंकण जूआ । पिपीलि उद्देहिआय मंकोमा ॥

एछो धीमेलो । सवा पांपणमां पमे ते गींगोमा जातीयो ॥ १६ ॥

इल्लिय घयमल्लीउ । सावय गोगीम जाईउ ॥ १६ ॥

गदहीयां वा उर्त्तींगा घुणादीक वा विष्टाना काला कीमा । छांणना
कीमा धानमां पमे ते कीमा ॥

गद्दहय चोरकीमा । गोमयकीमा य धन्नकीमा य ॥

कुंथुआ जुउ वस्त्रादिकनी वा गाय कहेछे गामरी वा लट कातरी ।
ए तेरिंडी भेद लालवरणी ममोला इंद्र गोप ते आदे ॥ १७ ॥

कुंथु गोवालिय इल्लिया । तेइंदिय इंदगोवाई ॥ १७ ॥

हवे चउरिंद्रीना भेद कहेछे वींछी । ढींकण वा बगाइ भमरा
भमरी वरण भेदे तीम ॥

चउरिंदियाय विच्छु । ढिंकण भमरा य भमरिआ तिड्डा॥

मांखीयो डांस मसा वा मछर । कंसारी करोलीया खडमांकडी ॥१८॥

मच्छिय डंसा मसगा । कंसारी कविल डोलाय ॥१८॥

हवे पंचिंद्रीयना भेद चारछे ते । नारकी१तीर्यंच२मनुष्य३देवता ४॥

पंचिंदियाय चउहा । नारय१तिरीय२ मणुस्स३देवाय॥ ४॥

नारकी सातवीधे छे ते । जाणवा रत्नप्रभादिक प्रथ्वीभेदेकरीने॥१९॥

नेरइया सत्तविहा । नायव्वा पुढविभेएणं ॥ १९ ॥

जलचारी१ थलचारी आकाशचारी३। ए त्रण भेदे पंचेंद्री तीर्यंच॥

जलयर१ थलयर२खयरा३ तिविहा पंचिंदिया तिरिक्खा य ॥

हवे जलचर सुसमार पाडा जेवा मत्स काचबो । तंतु मगरमछ
ए जलचारी जीव ॥ २० ॥

सुसमार मच्छ कच्छप । गाहा मगरा य जलचारी॥२०॥

हवे थलचर चोपद १ पेटे चाले ते सर्प २। भुजाए चाले ते नोल ३ ते
थलचारी त्रीवीधे ॥

चउपय उरपरिसप्पा । भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा ॥

गाय आदे १ साप आदे २ नोलीआ आदे ३ । जाणवा जेम कह्या
तेम संक्षेप थकी ॥ २१ ॥

गो सप्प नउल पमुहा । बोधव्वा ते समासेणं ॥ २१ ॥

हवे आकाशचारी ते रोमजपंखी हंसादिक । चांमडानी पांखोवाला
वागोलादि ते बेतो प्रसीद्ध छे नीश्चे ॥

खयरा रोमयपक्खी । चम्मयपक्खी अ पायडा चेव ॥

मनुषलोकनी वा अढीद्वीपनी बाहीर । पांखो संकोची रहे ते तथा
पांखो वीस्तारी रहे ते ॥ २२ ॥

नरलोगाउ बाहिं । समग्गपक्खी विअयपक्खी ॥ २२ ॥

सघला जलचर थलचर आकाशचर । माटी प्रमुखे उपजे ते १
माताना गर्भे उपजे ते २ बे प्रकारे होय ॥

सव्वे जल थल खयरा । समुच्छिमा गप्रया उहा हुंति ॥

असी मसी कसी १५ कर्मयुक्त प्रथवीना ३० अकर्म प्रथवीना ।
५६ अंतरद्वीपना ए एकसो एक थानकना मनुष्य ॥२३॥

कम्मा कम्मग महीआ । अंतरदीवा मणुस्सा य ॥२३॥

दस भेदना भूवनपती होय असुरकुमारादि।आठ भेदनावाणव्यंतर
होय पिशाचादि ॥

दसहा भुवणाहिवई । अठविहा वाणमंतरा हुंति ॥

ज्योतिषिय पांचभेदना चंद्र सूर्यादि होय। बे भेदना वैमानिक देव
कल्प कल्पातित ॥ २४ ॥

जोइसिया पंचविहा । डुविहा विमाणिया देवा ॥ २४ ॥

हवे सिद्ध भगवान् आठ कर्म रहीत तेमना पन्नर भेद । तीर्थसिद्ध
अतीर्थसिद्धादी भेदे करीने ॥

सिद्धा पन्नरस भेआ । तिन्नातिन्नाइ सिद्धभेएणं ॥

ए पूर्वे कह्या ते संक्षेपे करीने । जीवना विकल्प वा भेद समस्तकह्या॥

एए संखेवेणं । जीवविगप्पा समक्खाया ॥ २५ ॥

एते पूर्वोक्त जीवोने जे जे द्वार छे तेते कहेछे। शरीर आउखुं तथा
स्थीती सकायमां रहेवानी ॥

एएसिं जीवाणं । सरीर १ माउं२ ठिई सकायंमि॥३॥

प्राण जीवाज्योनी तेनुं प्रमाण।जेने जेम छे तेम हुं (शांतिसूरि) कहीश

पाणा४जोणिपमाणं५।जेसिं जं अत्थि तं जाणिमो ॥ १६ ॥

एक अंगुलने असंख्यातमे जागे । शरीर एकेंद्रि सर्व सुक्ष्म तथा बादर जीवोने होय ॥

अंगुलअसंखजागो । सरीरमेगिंदियाण सव्वेसिं ॥

जोजन एकहजार अधीक । एटलुं वीशेष बे प्रत्येक वनस्पतीनुं॥१७॥

जोयणसहस्समहियं । नवरं पत्तेयरुक्खाणं ॥ १७ ॥

बार जोजन त्रणज गाउनुं। एक जोजननुं समुच्चय ए अनुक्रमे जाणवुं

बारस जोयण तिन्नि-गाउआइं जोअणं च अणुकमसो ॥

बेरिंद्री ते शंखादिकनुं तेरिंद्री ते कानखजुरादिकनुं । चौरिंद्री ते जमरादिकनुं देहनुं उंचपणुं ॥ १८ ॥

बेइंदिय तेइंदिय । चउरिंदिय देह उच्चत्तं ॥ १८ ॥

जवधारणी धनुष पांचसेंनुं प्रमाण।नारकी जीव सातमीप्रथ्वीआदेनुं॥

धणु सयपंच पमाणा । नेरइया सत्तमाइ पुढवीए ॥

ते थकी अरधां अरधां धनुषनुं । जाणजो जावत् रत्नप्रज्ञा सुधी प्रथम नरके धनुष ७॥ अंगुल ६ ॥ १९ ॥

तत्तो अद्ध धूणा । नेआ रयणप्पहा जाव ॥ १९ ॥

जोजन एकहजारनुं मान। मछनुं उरपरिसर्पनुं ते पण गर्जजनुं होय॥

जोयण सहस्स माणा । मछा उरगा य गप्रया हुंति ॥

धनुष बेथी नव सुधी पक्षी जीवोनुं गर्जजनुं । जुजाये चालनारनुं बे गाउथी नव गाउनुं शरीर गर्जजनुं ॥२०॥

धणुह पहुत्तं पक्खी । जुयचारी गाउय पहुत्तं ॥ २० ॥

आकाशचारीनुं बे धनुषथी नव धनुषनुं शरीर समुर्छिमनुं । साप उरपरिनुं तथा जुजाचारीनुं बे जोजनथी नव जोजननुं समुर्छिमनुं ॥

खयरा धणुह पहुत्तं । उरगा जुअगा य जोयणपहुत्तं ॥

बे गाउथी नव गाउ शरीर मान । समुर्छिम चोपदने कह्युं छे ॥३१॥

गाउय पहुत्तं मित्ता । समुछिमा चउप्पया जणिया ॥३१॥

छ नीश्चे गाउनुं शरीर । चोपद गर्भजने जाणवुं (देवकुरु आदेना गजादिकनुं) ॥

छच्चेव गाउयाइं चउप्पया गप्रया मुणेयव्वा ॥

गाउ त्रण वली मनुषने शरीर गर्भजने ए पण देवकुरु आदेनानुं । ए उत्कृष्ट शरीरनुं मान कह्युं ॥ ३२ ॥

कोसतिगं च मणुस्सा । उक्कोस सरीर माणेणं ॥३२॥

भुवनपती व्यंतर ज्योतषी बीजा २ देवलोक सुधी देवनुं । हाथ सात होय देहनुं उंचपणुं ॥

ईसाणं तु सुराणं । रयणीउ सत्तउ हुंति उच्चतं ॥

तीजुं ३ चोथुं ४ पांचमुं ५ छठुं ६ । नवग्रैवेक ने अनुत्तर सुधी एके सातमुं ७ आठमुं ८ एनव १० माथी । क हाथ घटाडवुं ए सर्व उच्छेद ११ बारमा १२ सुधी चारेनुं । अंगुले जाणवुं ॥ ३३ ॥

दुग ६ दुग ८ दुग ४ चउरो ३ । गेविज्ज २ गेसु १ इक्किकपरिहाणी ॥३३॥

हवे आयुद्वार २ बावीस हजार । सात हजार अप्कायनुं त्रण ह प्रथ्वीकायनुं । जार वाउकायनुं ।

बावीसा पुढवीए । सत्तय आउस्स तिन्नि वाउस्स ॥

वर्ष हजार दसनुं वनस्पतीनुं वर्ष गणानुं ते तरुगणानुं ने अग्नीनुं त्रण पद हजारपद सघले जोडज्यो । अहोरात्रीनुं ए बादरनुं ॥३४॥

वास सहस्सा दस तरु । गणाण तेऊ तिरत्ताउ ॥३४॥

वर्ष बारनुं आयु । बेरिंद्रीनुं तेरिंद्रीनुं वली ॥

वासाणी बारसाऊ । बेइंदियाणं तेइंदियाणं तु ॥

चौरिंद्रीनुं वली छ महीनानुं ए सर्वनुं उत्कृष्टुं

उंगणपचास दिवसनुं ।

अउणा पन्न दिणाइं । चउरिंदिणंतु ढ म्मासा ॥३५॥

हवे देवताने नारकोने आयुष्य उत्कृष्टो वा मोटी सागरोपम वा स्थीती । तेत्रीसनी ॥

सुर नेरइयाण ठिई । उक्कोसा सागराण तित्तीसं ॥

चोपद तिर्यंच मनुष ए बे जुग लीआने आश्रीने । त्रणज पल्योपम आयुष्य होय पल्योपमकूवाने दृष्टांते ॥३६॥

चउपय तिरिय मणुस्सा । तिन्निय पलिउवमा हुंति॥३६॥

जलचरजीवउरपरिसर्पभुज परि सर्पने । उत्कृष्टुं आयुष्य होय पूर्वकोड वर्षनुं पूर्व ते ७०५६००० क्रोड वर्षनुं ॥

जलयर उर भुअगाणं । परमाउ हुंति पुव्वकोडीउ ॥

रोमज तथा चर्मज पक्षीउनुं वली कह्युं छे । असंख्यातमो भाग पल्योपमनो ॥ ३७ ॥

पक्खीणं पुण भणिउ । असंखभागो अ पलियस्स३७

वली समुर्छिम चउद कुछीत स्थान सघला सुक्ष्म साधारण अने । कना मनुष एटलां ॥

सव्वे सुहुमा साहारणा य समुछिमा मणुस्सा य ॥

उतुकृष्ट तथा जघन्यपणे । अंतरमुहूर्त नोश्चे जीवे छे ॥ ३८॥

उक्कोस जहन्नेणं । अंतमुहुत्तं चिय जियंति ॥३८॥

एम देहनी अवगाहनानुं प्रमाण । एज रीते संखेपथी समस्त कह्युं॥

उगाहणाउ पमाणं । एवं संखेवउ समक्खायं ॥

जे वली इहां वीशेषपणे इछो तो ते । वीशेष भगवती सूत्रादीकथी जाणज्यो ॥ ३९ ॥

जे पुण इछ विसेसा । विसेस सुत्ताउ ते नेया ॥३९॥

हवे कायस्थीती ३ द्वार एकें डी सर्वे । असंख्याती उत्सर्पिणी काल पोतानी कायमां ॥

एगिंदियाय सव्वे । असंख उस्सप्पिणी सकायंमि॥

उपजे तेमज मरे पण एटलुं विशेष के । अनंत काय वा साधारणतो अनंतो काल ॥ ४० ॥

उववजंति मरंति य । अणंत काया अणंताउ ॥४०॥

संख्यातो काल आप आपणा आयुथी वीगलेंद्रिने विषे सात वा आठ भव पंचेंद्री तीर्यंच तथा मनुष गर्भज पर्जाप्ता जीव॥

संखिज्जसमा विगला । सत्तठभवाउ पणिंदितिरिमणुआ

उपजे पोतानी कायमां । नारकी देवता एबेने तो पोतानी कायमां उपजवुं नीश्चे नथी॥४१॥

उववज्जंति सकाए । नारयदेवा य नो चेव ॥४१॥

हवे प्राणद्वार४दसभेदे जीवो ने प्राण होय ते ॥ ।पांचइंद्रि५ सासोसास१आयु१मन१ वचन१काय१एत्रण बलरूप दशप्राण

दसहा जिआण पाणा । इंदिय ऊसास आउ बलरूवा॥

हवे तेहमां एकेंद्रीने वीषे चार प्राण । विगलेंद्रीने वीषे छ२ सात३ आठ४ ॥ ४२ ॥

एगिंदिएसु चउरो विगलेसु छ सत्त अठेव ॥४२॥

असंनी मन विनाना संनी मन सहीत ए बे पंचिंद्रीयने विषे । नव प्राण दस प्राण अनुक्रमे जाणवा ॥

असन्निसन्नि पंचिदि–एसु नव दस कमेण बिन्नेआ

ते प्राण साथे जुदापणुं थाय ते जीवोने कहीये मरण प्रत्ये पाम्या४३

तेहिं सह विप्पउगो । जीवाणं भन्नए मरणं ॥४३॥

ए पूर्वे कह्युं ते रीते अपार चार गतीरूप समुद्र महा दुःख

एहवो। भयंकर ते ॥

एवं अणोरपारे। संसारे सायरंमि भीमंमि ॥

पाम्यो अनंतीवार साथी जीव जे तेणे अण पाम्यो धर्म ते कहेछे। ते थकी ॥ ४४ ॥

पत्तो अणंतखुत्तो। जीवेहिं अपत्तधम्मेहिं ॥४४॥

हवे ८४ लाख योनी द्वार ५ गणतीए उपजवानां ठांम होय तेमज चोरासी लाखनी। जीवोनां ॥

तह चउरासी लक्खा। संखा जोणीण होईजीवाणं॥

प्रथ्वी ७ पाणी ७ अग्नी ७ वायु ७ ए च्यार कायने। प्रत्येके १ सात सातज लाखपद जोरुवुं ॥ ४५ ॥

पुढवाइणं चउह्णं। पत्तेअं सत्त सत्तेव ॥ ४५ ॥

दसलाख १० प्रत्येक वनस्पती कायमां। चउदलाख१४ होय साधारण वनस्पतीने ॥

दस पत्तेयतरूणं। चउदस लक्काहवंति इयरेसु॥

बें० २ तें० २ चौ० २ तेमने प्रत्येके२ बेबे लाख। चारलाख४ पंचेंद्री तीर्यंचने॥४६॥

विगलिंदियाण दोदो। चउरो पंचिंदितिरियाणं ॥ ४६ ॥

चार चार लाख नारकी४ तथा। देवताने४ मनुषने तो चउद लाख १४ लाख होय ॥

चउरो चउरो नारय। सुराणमणुआणचउदसहवंति ॥

ए सर्वेनो सरवालो मेलवीये चोरासी लाख जोनी थाय। जोनी त्यारे। शब्द उपजवानुं ठांम ॥ ७७ ॥

संपिंडिआउ सव्वे। चुलसी लक्काउ जोणीणं ॥४७॥

हवे सिद्ध भगवानने तो नथी आयु। नथी कर्म। नथी प्रा

नथी देह । ण । नथी योनी ॥

सिद्धाणं नत्थि देहो । न आउ कम्मं न पाण जोणीउ॥

आद छे अंत नथी ए जांगे तेमनी थीती तीर्थंकरना आगममां कहीछे

साइ अणंता तेसिं । ठिई जिणंदागमे जणिया ॥४८॥

कालथी आद्य रहीतपणे जोनी ग्रहण करी बीहांमणी आ मरणे करी । संसारमां ॥

काले अणाइनिहणे । जोणीगहणंमि जीसणे इञ्च ॥

जम्या वली जमसे घणो काल जीव ! कीया ? जिमवचन अण कोण । पांमता ॥ ४९ ॥

जमियाजामिहंति चिरं । जीवा जिणवयणमलहंता ४९

ते कारण माटे हवणां पांमी ने । शुं ? मनुषपणुं तेमां दुर्लज यथार्थ श्रद्धा तत्वने वीषे ॥

ता संपई संपत्ते । मणुअत्ते दुल्लहे य सम्मत्ते ॥

आचाररूप लक्ष्मी सहीत शांतिसूरि उत्तम कहेछे ॥ करो हे जव्य जीवो ! उद्यम धर्म ने वीषे ॥ ५० ॥

सिरि संतिसूरिसिठे । करेह जो उज्जमं धम्मे ॥५०॥

ए पूर्वे कह्यो ते जीवनो जे वीच्चार । अल्पमात्र रुचीवंतने वा मतिवंत ने जाणवाने हेते ॥

एसो जीववियारो । संखेवरूइणा जाणणाहेऊ ॥

संखेपमात्र वा अल्पमात्र उधर्यो । महागंजीरसुत्ररूप समुद्रथकी५१

संखित्तो उद्धरिउ । रूद्दाउ सुय समुद्दाउ ॥ ५१ ॥

॥ इति श्री जीवविचार सूत्र टबार्थ संपूर्णम् ॥

———(०)———

॥हवे श्रीजिनागमे नवतत्व स्वरूप छे ते संक्षेपमात्र लखीए छीए॥

॥ अथ नवतत्व लिख्यते ॥

अशुभफलदाइ कर्म१ कर्म आवे ते १
प्राणधारी चेतन१ जड अचेतन१। कर्म रोके ते१ प्राचीनकर्म अतीश
शुभफलदाइ कर्म१ । यपणे नाश करे ते१ ॥

जीवा१जीवा२पुण्णं३ । पावा४सव५संवरोय६निज्जरणा७॥

कर्म बांधे ते १ कर्मथी मुकावे
ते १ तेमज । नवतत्व होय जाणवा ॥ १ ॥

बंधो८ मुक्खो९य तहा । नवतत्ता हुंति नायव्वा ॥१॥

१जीवना१४ चउद २अजीवना ४पापना ८२ब्यासी होय ५आश्र
१४चउद३पुन्यना ४२बेतालीस।वना ४२ बेतालीस ॥

चउदस चउदसबाया–लीसा बासीय हुंति बायाला ॥

६संवरना ५७ सत्तावन ८ बंधना ४ चार ९मोक्षनाएनव ए
७ नीर्जरातपना १२ बार । भेद अनुक्रमे नवेना २७६ थया॥२॥

सत्तावन्नं बारस । चउ नव भेआ कमेणेसिं ॥२॥

इहां जिनशासने एक प्रकारे चार प्रकारे पांच प्रकारे छ प्रका
बे प्रकारे त्रण प्रकारे । रे जीव कह्या छे ॥

एगविह दुविह तिविहा । चउविहा पंच छविहा जीवा॥

ज्ञानादि चेतना सहीत ते १ ए त्रण वेदवाला३ चारगतीना४पां
क भेदे त्रस थावरए बे भेदे । च इंद्रीना ५ छ कायना६ ॥ ३ ॥

चेअण तस ईयरेहिं । वेअ गई करण काएहि ॥३॥

हवे जीवना१४भेद ते एकेंद्री संनीयो१ असंनीयो१ पंचेंद्री स
सुक्ष्म १ ने बादर१ । हीत बेरेंद्री१ तेईंद्रि१ चोरेंद्री १॥

एगिंदिअ सुहुमिअरा ।सन्निअरपणिंदिआय स बितिचउ॥

ए सातऊ अपर्याप्ता तथा उपर्याप्ता मलीने । अनुक्रमे चउद जीवनां ठेकाणां वा ज्नेद ॥ ४ ॥

अपज्जत्ता पज्जत्ता । कमेण चउदस जिअ ठाणा ॥४॥

हवे जीवनुं लक्षण कहेछे ज्ञान दर्शन नीश्चे । चारीत्र वली तप तेमज ॥

नाणं१ च दंसणं२ चेव । चरित्तं३ च तवो४ तहा ॥

वीर्यउपयोग एछ सहीत माटेचेतन। ए जीवनुं लक्षण वा० चेतना५

वीरिअं५उवउगो६ अ एअं जीवस्स लक्कणं ॥ ५ ॥

हवे पर्याप्ती वा शक्ती आहार१ सरीर१ इंडी१ । पर्याप्ती सासोसास१ ज्नाषा १ मन एवं छ ॥

आहार१सरीर२इंदिअ३। पज्जत्ती आणपाण४ज्नास५मणो६

चार पांच पांच छ कोने ते कहेछे । एकंडीने चार वीगलेंडीने पांच असंनीने पांच संनीने छ ॥६॥

चउपंच पंच छप्पय । इग विगला सन्निसन्निणं ॥६॥

हवे दस प्राण कीया ते पांच इंद्री ५ त्रण बल ३ मनबल वचनबल कायबल । सासोसास१ आयु१ ए दस प्राण । तेमां चार४ छ६ सात७ आठ८ ॥

पणिंदिअ तिबलुसा । साउदसपाणचउछसगअठ ॥

एकंडीने४ बेरंडीने६ तेरंडीने७ चोरंडीने८ । असंनीयाने९ संनीयाने १० नव दस अनुक्रमे ॥ ७ ॥

इग डुति चउरिंदिणं । असन्नि सन्निण नवदस य ॥७॥

ए प्रथम जीवतत्व१ उत्तर ज्नेद १४ थया ।

इति जीवतत्व ॥ १ ॥ ते त्रणना प्रत्येके त्रण त्रण

हवे अजीवतत्वना १४ज्नेद धर्मास्तीका । ज्नेद तेमज एक कालनो

य अधर्मास्तीकाय आकाशास्तीकाय । समयादीक ॥

धम्मा३धम्मा३गासा३। तिअ तिअनेआतहेवअद्धाय१॥

ते त्रण कीया खंध ते आखो देश ते हीप्रदे शादी बुद्धीथी कह्यवो ते प्रदेश । परमाणु ते एक प्रदेश निर्विन्नाग छुटो निर्विन्नाग नेगो रहे ते ॥ ए अजीवना चउद नेद ॥४०॥

खंधा देस पएसा ॥ परमाणु अजीव चउदसहा ॥०॥

धर्मास्तीकाय अधर्मास्तीकाय आकासास्तीकाय काल ए पांच पुग्गलास्तीकाय । होय अजीवद्रव्य ।

धम्मा धम्मा पुग्गल । नहकाला पंच हुंतिअजीवा॥

चालताने साऊ देवानो स्वन्ना व धर्मास्तीकायनो । थीर संठाण स्वन्नाव अधर्मास्ती कायनो ॥ ए ॥

चलणसहावो धम्मो । थीरसंठाणो अहम्मो अ॥ए॥

अवकाश आपवानो स्वन्ना व आकासास्तीकायनो । कोने पुग्गल जीव बंनेने हवे पुग्गल चार नेदे छे ते कहेछे ॥

अवगाहो आगासं । पुग्गलजीवाण पुग्गला चउहा ॥

खंध१ देश१ प्रदेश ए त्रण तथा । परमाणु सर्वथी नाहानो नोश्चे जा एवा ए चार नेद ॥ १० ॥

खंधा देस पएसा । परमाणु १ चेव नायव्वा ॥ १० ॥

हवे कालनेद समयआवली बेघमी । रात ने दिवस पन्नर अहोरात्री ते पक्ष बे पक्षे मास बारमासे वर्ष ॥

समया वलि मुहुत्ता । दीहा पक्खाय मास वरीसाय ॥

कह्योछे पल्योपम काल साग रोपम काल । दस दस कोमाकोमी सागरे उत्सर पिणी अवसरपिणी काल ॥ ११ ॥

नणीउपलिआसागर । उसप्पिणी सप्पिणी कालो११

हवे पुद्गलनुं लक्षण कहेछे शब्द प्रन्ना चंद्रकांतादीनी छांयडो अंधकार उद्योत रत्नादिकनो। ताप सूर्यादीकनो ॥

सद्दं धयार ऊज्जोय। पन्ना छाया तवेइया ॥

वर्ण कृष्णादि गंध सुरन्निआदि ए पुद्गलनुं नीश्चे लक्षण जाणवुं रस तीखादि फरस शीतादी। ॥ १२ ॥

वन्न गंध रस फास। पुग्गलाणं तुं लरकणं ॥ १२ ॥

हवे मुहुर्त्तमान एकक्रोड सडसठलाख। सित्योतेर हजार ॥

एगाकोडी सतसठी लरका। सत्तहत्तरी सहस्साय ॥

एटली आवलीकाले एक मुहूर्त्त बसेंने सोल अधीक १६७७७२१६। तकाल ॥ १३ ॥

दोअसया सोल हिआ। आवलिआ एग मुहुत्तंमि।१३।

अथवा बीजी रीते मुहूर्त्तमान त्रण हजार सातसेंने। तीहुतर ए समग्र सासो सासे ३७७३ ॥

तिन्निसहस्सा सत्तयसयाणि। तेहुत्तरं च ऊस्सासा॥

एम एकमुहूर्त्तकालकह्यो। केणे? समस्त वा सघला केवलज्ञानीयोए१४

एस मुहुत्तो न्नणीउ। सव्वेहिं अणंतनाणीहिं ॥१४॥

ए केहेवे करी अजीवतत्व २ न्नेद १४चउद उत्तर ॥

॥ इति श्री अजीवतत्व ॥ २ ॥

हवे पुन्यतत्वना न्नेद४२साता१उंच। देवगती १ अनुपुर्वी१ पंचेंद्री जा गोत्र१ मनुषगती१अनुपुर्वि१ए ऊग। ति१ पांच सरीर५ ॥

सा१उच्चगोअ१मणुडुग२सुरडुग२पंचिदिजाइ१पणदेहा५

पहेलां उदारीक वैक्रीय आहारक ए त्रण सरीरनां ३उपांग। प्रथम संघयण१ प्रथम संस्थान१ ॥ १५ ॥

आइ ति तणुणुवंगा३। आइम संघयण१संठाणा१।१५

वर्णचोक शुभ४ अगुरुलघु१ पराघात१ सासोसास१ आताप१
हलवुं नही भारे नही ते। उद्योत१ ॥

वन्नचउक्का४गुरुलहु१ । परघा१ऊसास१आय१वुज्जोअं१॥
वृषभ हंस गज जेवी चाल्य१ निर्माण। देवतानुं मनुषनुं१ तीर्यंचनुं१
ते शरिरनो सुघाट१त्रसनो दसको१०। आयु तीर्थंकरनांम१ए४२।१६।

सुभखगइ१निमिण१तस सुर१नर१तिरि१आउ तित्थय
हवे त्रस दसक नाम [दस१० । प्रत्येक १ थीर१ शुभ१ [रं१ ॥१६
त्रस१बादर १ पर्याप्त १ । वली शुभग १ वली ॥

तस बायर पज्जत्तं । पत्तेअ थिरं सुभं च सुभगंच ॥
सुस्वर१ आदेय१जस१कीर्ति एवं। त्रस आदेनो दसको एम होय१७

सुसरा इज्ज जसं । तसाइ दसगं इमं होइ ॥ १७ ॥
एवं पुन्यतत्वना भेद बेतालीस ॥ ३ ॥

॥ इति पुन्यतत्व ॥ ३ ॥

हवे पापतत्वना भेद८२ज्ञानाव नवप्रकृतिए बीजादर्शनावर्णिकर्मनी
णिपांच५अंतरायपांच५एदस। नीचगोत्र१असातावेदनी१मिथ्यात्व१

नाणं तराय दसगं । नव बीए नी असाय मिच्छत्तं ॥
थावरनोदसको१०नरकगती१ कषाय पचीस२५ तिर्यंचगती१ अनु
अनुपूर्वि१ आयु१ ए त्रीक । पुर्वि१ ए दुग ॥ १८ ॥

थावर दस नरयतिगं । कसाय पणवीस तिरियदुगं१८
हवे बीजाकर्मनीएचक्षुए दे। कांन नाक रसनानेफर्सवसेकरीने अव
खे ते१ चक्षु वीना देखे ते१। धीदर्शनेदेखेते१केवलदर्शनेदेखेते१वली

चक्खु दिठि अचक्खु। सेसिंदिअ उहि केवलेहिं च ॥
दर्शन ते इहां सामान्य अव। ते च्यार गुणने रो केते तेज च्यारने
बोध। दे आवर्ण ॥ १९ ॥

दंसण मिह सामन्नं । तस्सावरणं तयं चउहा ॥१९॥

पांचभेद नीद्र । सुखे जागे ते नीद्रा१ । नीद्रानीद्र ते दुखे जागे ते१॥

सुह पडिबोहा निद्दा । निद्दा निद्दाय दुक्ख पडिबोहा ॥

प्रचलाप्रचला ते चालता उंघे ते घो

प्रचला ते उन्नांबेठा उंघे ते१ । डानी पेरे१ ॥ २० ॥

पयला ठि उव विठस्स । पयल पयलाउ चंकमउ ॥२०॥

दिवशे चिंतव्यां कार्यनी करणी थीणंदी नामे नीद्र तेनुं अर्धचक्री करे उंघमां रात्रे । वासुदेव तथी अर्ध बलदेव समबल

दिणचिंतिअत्थकरणी । थीणद्दी अद्धचक्कि अद्धबला ॥

ए रीते तिर्थंकरदेवे कह्युं छे स्युं ते कहेछे । छडीदार तुल्य दर्शनावर्णी कर्म तेनी नव प्रकृति ॥ २१ ॥

एवं जिणेहिं जणियं । वितिसमं दंसणावरणं ॥२१॥

हवे थावरनो दसको थावर१

सूक्ष्म१ अपर्याप्त१ । साधारण१ अथिर१ अशुभ१दुर्भग१॥

थावर सुहुम अपज्जं साहारण अथिर असुभदुभगाणी

दुस्वर१अनादेय१अजस१ । ए थावरनो दसको वीवर्यो जेमछे तेम २२

दुसर णाइज्ज जसं । थावर दसगं विवज्जत्थं ॥२२॥

हवे कषाय२५ थीती जीवतां सुधी अनंतानुबंधिनी एक वर्ष अप्रत्याख्यानीनी च्यार मास प्रत्याख्यानीनी । एक पक्ष संजलनी स्युं फल गती नरक१ तिर्यंच २ नर३ देवतानी४ ।

जावजीव वरिस चउमास । पक्खग्ग निरय तिरियनरअमरा

स्युं रोके समकित१ अनुव्रत २ सर्वविरती३ । यथाख्यातचारीत्र४ए च्यार गुणने रोके ॥ २३ ॥

सम्माणु सव्वविरइ । अहक्खाय चरित्तघायकरा ॥२३॥

संजलनो जलनी१प्रत्याख्यानीनो
रजनी अप्रत्याख्यानीनो प्रथ्वी रेखा सरीखो चार भेदे क्रोध
नी१ अनंतानुबंधिनो पर्वतनी। होय ॥

जल रेणु पूढवी पव्वय। राईसरिसोचउव्विहो कोहो ॥

तरणानी सली वा नेत्रनी वेल पथ्थरना थांभलानी उपमा तुल्य१
नी१ लाकमाना१ हाडकाना१। मान चार भेदे ॥ २४ ॥

तिण सलया कठ ठीअ। सेलथंभोवमो माणो ॥२४॥

हवे माया वांक वांसनी ठाल्य बोकडानुं सिंघ१नीवड वांसना मु
त्रषभ मुत्रधारे पडली। ल समान१ ॥

माया वलेही गोमुत्ति। मिंढ सिंग घण वंसिमूल समा॥

हवे लोभ रंग हलदर१गाडा नगरनाकर्दमना कर्मजना रंग जेवो
नी मली१ तेना। ए सोल कषाय ॥ २५ ॥

लोहो हलीद खंजण। कद्दम किमि राग सारित्तो॥२५॥

हवे जे कर्मनो उदय होय जी हासी१ रति१ अरति१ शोग१भय१
वने। दुगंछा१ ॥

जस्सुदया होइ जिए। हास रइ अरईसोग भय कुछा

ते ठ नीमीत्तथी थाय वा अ
थवा स्वभावे थाय अन्यथा ते। ते इहां हास्यादीक मोहनीय ॥२६॥

स निमित्त मन्नहा वा। तं इह हासाइ मोहणिअं॥२६॥

अभिलाष जे कर्मने वसे करीने होय
पुरुषनो स्त्रिनो ते बेनो पण। ते अनुक्रमे ॥

पुरिसित्थी तदुभयंपइ। अहिलासो जव्वसा हवइ सोउ॥

स्त्रि१ पुरुष१ नपुंसक१ वेद वीषय बकरीनी लींडीनो ताप तरणा
नो उदय जांणवो। नो ताप नगरनो दाह ते समान॥२७॥

थी नर नपुं वे उदउ । कुंकुम तण नगर दाह समो१७॥

एकंडी१ बेरंडी१ तेरंडी१ चोरंडी१ एजाती चोक। गर्दन उंट जेवी चाल१ उपघात१ होय पापथी ॥ १८ ॥

इग बि ति चउ जाइउ। कुरकगइ उवघाय हुंतिपावस्स॥

अमनोज्ञ वर्ण१ गंध१ रस१ फर्स१ ए च्यार। नही पेहेलुं संघयण५ तथा संस्थान५ बाकी दसे होय ॥ १८ ॥

अपसउ वन्नचक्क। अपढम संघयण संठाणा ॥१८॥

हवे संघयण कहेछे। संघयण ते सुं। हाडकांनो समुह। ते छ प्रकारे वज्रऋषभनाराच१॥

संघयण मठिनिचउ। तं छद्धा वज्जरिसहनारायं ॥

तेमज ऋषभनाराच२। नारच३ अर्धनाराच४॥ १९ ॥

तह रिसहनारायं। नारायं अद्धनाराय ॥ १९ ॥

कीलीका५छेवतु६इहा। रीषभते पाटो कीलीका वा खीलीते वज्रनी॥

कीलिअ छेवठं इह। रिसहो पट्टोअ कीलिआ वज्जं ॥

बे बाजु मांहोमांही बंध ते मर्कट बंध। ते नाराच ए प्रकारे उदारीक सरीरे होय तिरि नरने ॥ ३० ॥

उजउ मक्कम बंधो। नारायं इम मुरालंगे ॥३०॥

हवे संस्थान नाम समचोरस१ निग्रोध२। सादी३ वामण४कुज५ हुंमक६ ॥

समचउरंस१निग्गोह२। साइ३वामण४खुज्ज५हुंमेअ६॥

ए जीवना सरीरने छ भेदे आकार। सर्वथा भला लक्षण सहीत प्रथम जाणवुं ॥

जीवाण छ संठाणा। सवछ सुलरकणं पढमं ॥३१॥

नाभी उपरनो भाग सुलक्षण त्रीजुं मुख पीठ पेट रदय तेने वर्जीने

ते बीजुं । बाकी जलां ॥

नाहिजवरि बीअं । तइअं महो पिट्ठिअरजरवजं ॥

माथुं कोट हाथ पग ए अंग । सुलक्षण ते चोथुं वली तेथी॥३२॥

सीर गीव पाणी पाए । सुलक्कणं तं चजत्थं तु ॥३२॥

वीपरीत वा जलटु ते पांचमुं अंग । सर्वप्रकारे अशोजन होय बडुं॥

विवरीयं पंचमगं । सवत्र अलक्कणं जवे बठं ॥

ए रीते सरीरना आकारनी विधी कही । श्री जिनेंद्र प्रधान वीतराग प्रजुये ॥ ३३ ॥

संठाण विहा जणिआ । जिणंदवरवीयरागेहिं ॥३३॥

ए कहेवें करी पापतत्व ४ जेद ८२ कह्या ॥

॥ इति पापतत्व ॥ ४ ॥

———(०)———

हवे आश्रव जेद ४२ इंडी५ कषाय४ अव्रत५ । जोग३ पांच च्यार पांच त्रण अनुक्रमे जेद ॥

इंदिअ कसाय अव्वय । जोगा पंच चज पंच तिन्नि कमा॥

पापकीरीया२५पचीस। एम समस्त कही अनुक्रमे करीने॥३४॥

किरियाज पणवीसं । इमाज ताज अणुकमसो ॥३४॥

हवे कीरीयानां नांम कायाए अकार्य करे ते कायकी१ खम्ग आदे शस्त्रथी ते अहिगर्णकी१ । पर उपर द्वेष करे ते१ पाउसीअकी स्वपरने परीताप उपजावे ते परितापकी कीरीया१ ॥ [या

काइअ१अहिगरणिआ२।पाजसिआ३पारितावणा४किरि

जीवहींसा करे ते प्राणातिपातकी१ आरंजकी ते घर घरांणा कृषि आदे करे ते१ । धनधान्यादी परिग्रह अधिक इछे वा मेलवे ते परिग्रहकी१ घरनीर्वाहथी कपटकरी ठगे ते मायावत्तीयकी१।३५।

पाणाइवाया५रंभिअ६। परिग्गहिया७मायवत्तीय८।३५

मिथ्यात्वदर्शन प्रत्ययकी ते खोटाने खरू खराने खोटु मांने जिनवचनथी वीपरीत ते१। कांइ व्रत नीयम न धरे ते अपच्चखाण की१ कांइ वस्तु माठा कामरागथी जुए ते दृष्टीरागकी१फर्ष प्रत्ययकी ते कांइ वस्तु माठा कामरागे फर्से ते॥

मिच्छादंसण वत्ती९। अपच्चक्खाणीय१०दिठ्ठी११पुठ्ठीय१२

मांहुंचींतवे मनमां स्वपरने दुःखदाइ ते पाडुचियकी१ आप रिद्धी अश्वादि देखी। परवखाणेराजी थाय ते सामंतोपनिश्रकी१ यंत्रादीके करि आपे करे ते नेसत्थिकी१ पोताने हाथे दुष्ट कृत्य करे ते स्वहत्थीकी ॥ ३६ ॥

पाडुच्चिय१३सामंतो। वणी‍अ१४नेसत्थि१५साहत्थी१६।३६

मंगावे कांइ पर पासे ते आणवणीकी१वीदारवुं वा जागवुं फल आदे ते वीदारणकी१। शुन्यचीत्ते लेवा मुकवादि करें ते अणाभोगकी१आलोक परलोक धर्म वीरुद्धकरे ते अणवकंखप्रत्ययकी१

आणवणि१७वियारणीया१८। अणभोगा१९अणवकंख

पोताना कार्य उपरांत घटादि करावे वा माठा योगे लागे ते अनापयोगकी१ घणा मली करे ते वा करावाथी सर्व कर्म बंधाय ते समुदाणकी१। त्रिकणे मनोज्ञथी रागे रचीने करेते पीज्जकी१द्वेष कोइने माठे भावे खीजवुं तदोषकी१ हवे गुणठाणे १३ मे केवलीने सुध रीते चालतां पण काययोगथी लागे ते इरियावहीकी१ ॥१७॥

[पच्चइआ२०॥

अन्नापयोग२१समुदाणय२२। पिज्ज२३दोस२४रियावहि

ए प्रकारे पाप आवे ते आश्रवतत्व ॥५॥ उ०४२[आ२५॥३७॥

इति आश्रवतत्व ॥ ५ ॥

हवे संवर ज्ञेद ५७ समिति५ मुनीनो धर्म१०ज्ञावना१२चारीत्र५
गुप्ती३ परीसह२२। तेना ज्ञेद ॥

समई गुत्ति परीसहा । जइधम्मो ज्ञावणा चरित्ताणि ॥

पांच ज्ञेदे करी सत्तावन सर्वना
पांच त्रण बावीस दस बार । थया समिती आदेना ॥ ३७ ॥

पण त्ती डुवीस दस बार । पंच ज्ञेएहिं सगवन्ना ॥३७॥

हवे सुमति पांच चालवानी१बोलवा मलमुत्र पठवणनी१ सुमति
नी१ गवेषणानी१ लेवामुकवानी१ । ते तेने वीषे ज्ञली मती ॥

इरिआ१ज्ञासे२सणा३दाणे४। उच्चारे ५ सामईसुअ ॥

मन गोपववुं१ वचन गोपववुं१ काया गोपववी१ तीमज ए त्र
मागा कांमथी । ण गुप्ती ॥ ३९ ॥

मणगुत्ती१ वयगुत्ती २ । कायगुत्ती३ तहेवय ॥ ३९ ॥

हवे परीसह२२जुख सहे१तरस त्रांस सहे१ वस्त्र जुने जुंवे सहे१अ
सहे१ सीत सहे१ उष्ण सहे१ । सातासहे१ स्त्रीनेरागेलेवायनही१

खुहा१पिवासा२सि३उण्हं४। दंसा५चेला६रइ७त्थि७ ॥

चालवाथी१समवीषम जग्याये डुर्वाक्य सहे१ मारपरीसहे१ मा
वेसवाथीसज्यापरीसह सहे१ । गवानो परीसह ॥ ४० ॥

चरिआ९निसी हिया१० अक्कोस११वह१३ जायणा१४

अणपामे१ रोगआ[सिद्या११। देह वस्त्र मेले१ बहु माने(॥४०॥
वे१ त्रान प्रमुख फर्स सहे१। लेवाय नही१ सर्व प्रकारे सहे ॥

अलाज्ञ१५रोग१६तणुफासा१७मल्ल१८सक्कार१९परिसहा

विद्याबुद्धी१अज्ञान१ उपसर्गे ए प्रकारे बावीस ज्ञेदे त्रीवीध्ये
धर्मे अडग१ श्रद्धावंत । चले नही सर्व सहे ॥ ४१ ॥

पन्ना२०अन्नाण२१सम्मत्तं२२। इअ बावीस परिसहा॥४१॥

हवे जतीधर्म दशन्नेदे ते क्ष नीर्लोन्नता१इच्छारोध१आश्रव त्या
मा१ सरलता१ नम्रता१ । गपणुं१ जाणवुं ॥
खंत्ति१अज्जव२मद्दव३ । मुत्ती४तव५संजमेअ६बोधव्वे॥
सत्यवादी१ पवीत्र वा निरतिचार१ ब्रह्मचर्य१ ए दस न्नेदेजतीनो
परीग्रह ममता रहीत१ वली । धर्म जाणवो ॥ ४२ ॥
सच्चं७सोयं८आकिंच-णं९च। बंन्नं१०च जइधम्मो॥४२॥
हवे न्नावना बार प्रथम संसारी च्यारगती योनी८४लाषतेनांदुखचिं
संबंध अनीत्य छे१ कोइ कोइ तवन१ जीव एकलो आव्यो एकलो
ने शरण नथी१ । जासे१ कोइ कोइनुं संबंधी नथी१॥
पढम मणिच्च१मसरणं २ । संसारो३एगया४अन्नत्तं ॥५॥
शरीर अशुचीमय छे१ कर्म आवे ते तेमज प्राचीन कर्म खपावे
आश्रव कर्म रोके ते संवर१। ते१ नवमी ॥ ४३ ॥
असुइत्तं६आसव७सं-वरोअ८। तह निज्जरा९नवमी।४३।
छ द्रव्ये पुरीत लोक स्वरूप चिं दुर्लन्न धर्म साधक अरिहंत क
तन१ समकीत न्नावना१। थीत ए न्नावना१ ॥
लोगसहावो१०बोही११ । दुल्लहा धम्मस्ससाहगाअरिहा
ए आदी न्नावनाउ प्रत्येके चिं न्नाववी जीवे यथार्थ उद्यम
तवन करी । करीने ॥ ४४ ॥
एयाउ न्नावणाउ । न्नावेअव्वा पयत्तेणं ॥४४॥
हवे चारीत्र पांच समन्नावे सर्व सावद्य, छेदोपस्थापन होय बीजुंचा
त्यागरूप सामायकचारीत्र१इहांप्रथम रीत्रतेवडी दिक्षादेवारूप१
सामाइअच्छ पढमं १ । छेउवठावणं न्नवे बीअं ॥२॥
परीहारवीशुधी तप विशेष सुक्ष्म संपराय तेम दसमे गुणठा
चारीत्र नवजणे होय३। णे३ वली ॥ ३५ ॥

परिहारविसुद्धीयं३। सुहुमं तह संपरायं च४ ॥४५॥

तेवार पछी यथाख्यात चारीत्र १। वीख्यात छे सर्व जीवलोक मध्ये

तत्तो अहखायं५। खायं सव्वंमी जीवलोगंमि ॥

जे आदरी पाली भला हीतका रक। पोहोचे अजर अमर स्थानक जे मोक्षस्थानके ॥ ४६ ॥

जं चरिऊण सुविहिआ। वच्चंति अयरामरंठाणं ॥४६॥

ए रीते संवरतत्व कह्युं ॥ ६ ॥ भेद ५७

इवि संवरतत्व ॥ ६ ॥

———(०)———

हवे नीर्जरा भेद१ भनही असन वा अभीग्रहे वा१४ निमादिसंभोर

आहार१ऊणोदरी एक कवलादीनि१ व्रतिसंखेप१रसवीगेनुं तजवुं१

अणसण१मुणोइरिया२। वित्तिसंखेवणं३रसच्चाउ४॥

लोचादीके करीने१ अंगोपांग संकोचवे करी१। ए छ बाह्यतपना भेद होय लोक प्रसीद्ध ते बाह्य ॥४७॥

कायकिलेसो५संली–णायाय६। बज्झो तवो होई ॥४७॥

पाप लागुं ते गुरु पासे कही प्रायछि तले१गुणी वरुरानो वीनय करे१। आचार्यादीकनी सेवादिक१तेम ज पांचभेदे भणवादी सझाय१

पायछित्तं१ विणउ २। वेयावच्चं३ तहेव सज्झाउ४ ॥

पदस्थादी चार भेदे धर्मशुक्लध्यान करे१ काउसग्ग पण करे१। ए छ भेदे अभ्यंतर तप होय अंतरंग मोक्ष हेतु माटे ॥ ४८ ॥

झाणं५ उस्सग्गोविअ६। अभिंतरउ तवो होइ ॥४८॥

जे दुषण लागे ते दंभ रहीत गुरु आगे केहेवुं॥१॥ पडिकम करि गुरु आगे करवुं वा पाप दुषण न ल उभय ते आलोयण पडिक्कमण एवे मिथ्या दुकृत देवो ॥२॥अकल्प भात पाणीनो त्याग

गावुं ॥ ३ ॥ करवो॥४॥ काउसग्ग करवो काय व्यापार त्याग लक्षण ॥ ५ ॥

आलोयण१पडिक्कमणो२। मिस्स३विवेग४ मुसग्गो ५॥

गुरुदत्त वीगयत्यागथी जाव छमासी तप परांचीते जे गछबाहीर लीं नुं करवुं ॥६॥कांइक व्रत पर्जायनुं यथा गबाहीर यावत् योग काल योग छेदवुं॥७॥ सर्वथा व्रत पर्जायनुं छे क्षेत्र बाहीर लिङ्गलेनदिवा दवुं ॥८॥सर्व व्रत पर्यायनुं छेदवुं ने व करनी परे ते निश्चे ॥१०॥ ली यथायोग तपनुं देवुं ॥ ए ॥ ॥ ४ए ॥

तव६छेय७मूल८अणावठ्ठयाय९। पारंचिय चेव१० ॥४९॥

सेवनादी भक्ति१ रदयप्रेम१। उपजाववुं वा बोलवुं१ अवर्णवादनुं गुणस्तुतीनुं ॥ गोपववुं१ ॥

भत्ती१बहुमाणो२वन्न। जणणं नासण३मवन्न वायस्स४॥

तेत्रीस आसातना वा अवज्ञा वीनय ए पांच भेदे संक्षेपमात्र नो परीहार वा त्याग१। ए प्रकारे कह्यो ॥ ५० ॥

आसायणपरिहाणो५। विणउ संखेवउ एसो ॥५०॥

आचार्यनी पंचाचार पाले ते१ छठ अठमादी तपसी१ नवदिक्षी उपाध्याय सुत्र भणावनारनी१ ते शीष्य१रोगी१साधु तेमनी१।

आयरिय१उवज्झाय२। तव३स्सिसेहे४गिलाण५साहुसु६

समानधर्मी१चतुर्वीधसंघ१एक साधुनो। एम वैयावच होय दस परीवार१ घणा मुनीनो परीवार१तेमनी। प्रकारे ॥ ५१ ॥

समणुन्न७संघ८कुल९गण१०। वेयावच्चं हवई दसहा५१

ध्यानजे एकाग्रता चारभेदे नीश्चे। आर्त्त१ रूद्र२तेमज धर्मध्यान३वली

झाणं चउव्विहं खलु। अत्तं१रूद्दं२तहेव धम्मं च ३ ॥

शुक्लध्यान४ वली ते चार चार भेदे नीश्चे जाणवा एटले चा

पण प्रत्येके प्रत्येके ।   रेना १६ जेद छे ॥ ५१ ॥

सुक्कं४ पुण पत्तेयं ।   चउविहं चेव नायव्वं ॥५१॥

बार जेदे तप ते नीर्जरातत्व । हवे बंधतत्वना जेद४बंधते कर्म
एप्रकारेनीर्जरातत्व॥७॥जेद१२ नुं बांधवुं चार जेदे ते कहेछे ॥

बारसविहं तवो नि–ज्जराय। बंधोय चउविगप्पो य ॥

प्रकृतीबंध१थीतीबंध१अनुजागबंध१।प्रदेशबंध१एजेदेकरीजाणवा५१

पयइ१ ठीइ२अणुजाग३। पएस४जेएहिं नायव्वा ॥५२॥

प्रकृती ते स्वजाव कह्यो जे   थीती ते कालमान अथवा
म सुंठ तीखी लींब कडुक ।   काल हरण समयादि जेदे॥

पयई सहाव वुत्ता ।   ठिइ कालोवहारणं ॥

अनुभाग ते रसबंध जाणवो   प्रदेश ते कर्मनां दलीयानो संच
एक द्वि गुणादि ।   य वा मेलववुं ॥ ५४ ॥

अणुजागो रसो नेउ ।   पएसो दलसंचउ ॥ ५४ ॥

हवे प्रकृति मुल८ उत्तर १५८ इहां वेदनी१मोहनी१आयु१नाम१
ज्ञानावर्णि१ दर्शनावर्णि१ ।   गोत्र१कर्म ॥

इह नाण१दंसण२वरण। वेअ३मोहा४ऊ५नाम६गोयाणि

आयु४नाम१०३ गोत्र२अंतरा

अंतरायकर्म१ए मुल आठ वली   यकर्मनी५ एवं उत्तर जेदे आ
उत्तर ज्ञा० ५ द०९वे० २ मो० २८ छेनी १५८ ॥ ५५ ॥

विग्घं८च पण नव दुअ अठवीसं। चउतिसयदु१पण जेय॥

हवे मुलकर्मनीस्थीती ज्ञाना   वेदनीकर्म१ नीश्चे वली अंतराय
वर्णि१ दर्शनावर्णिकर्म१ ।   कर्म१ ॥

नाणे१दंसण२ वरणे। वेयणीए ३ चेव अंतराएअ ४॥

ए चारे घातीकर्मनी त्रीस   सागरोपमनी थीती उत्कृष्टी छे

कोमा कोम। ॥ ५६ ॥

तीसं कोमाकोमी। अयराणं ठिइ ऊक्कोसा ॥५६॥

सितेर कोमा कोम सागरो पनी थीती। मोहनी कर्मनी छे वीस कोमाकोमनी नाम गोत्रनी छे ॥

सित्तरी कोमा कोमी। मोहणीए१वीस नाम२गोएसु३॥

तेत्रीस सागरोपमनी थीती। आयुकर्मनी छे ए रीते स्थीतीबंध ऊत्कृष्टो कह्यो ॥ ५७ ॥

तित्तीस अयराइं। आउ४ ठिई बंधमुक्कोसा ॥५७॥

हवे बार मुहूर्त्त वा चोवीस घमीनो ऊघन्य वा थोमो। वेदनीकर्मनो। आठ मुहूर्त्तनो नाम कर्म गोत्र कर्मनो ॥

बारस मुहुत्त जहन्ना। वेअणिए अठ नाम गोएसु ॥

बीजा पांच कर्मनो ऊघन्य स्थिती बंध अंतर मुहूर्तनो छे। ए रीते घाती अघातीनी बंध स्थितीनुं प्रमाण कह्युं ॥ ५८ ॥

सेसा णांतमुहुत्तं। एयं बंधठिई माणं ॥ ५८ ॥

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥ ऊत्तर ज्ञेद ४

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥

हवे मोक्षतत्व नव ज्ञेदे कहेछे छता पदनी परूपणा१। जीवद्रव्यनुं प्रमाण१ वली क्षेत्रनुं मान१ फरसना१॥

संतं पय परूवणाया१। दव्व पमाणं२च स्कित्त३ फुसणाय४॥

कालमान१ सिद्धनो अंतर१ रहेवानो ज्ञाग१। ज्ञावमान१थोमा घणानुं मान १ नीश्चे एवं नव ॥ ५९ ॥

कालोय५अंतरं६ज्ञागो७। ज्ञावे८अप्पाबहुएचेव ॥५९॥

छतापणे छे नीर्मल मोक्षपद वर्ततुं छे आकास फुलवत् नथी अ

ते जगतमां ॥ छतुं

संतं सुद्ध पयत्ता। विद्यंतं खकुसुमंव न असंतं ॥

मोक्ष इति पद तेहतणी। परूपणा गति मार्गणादीके करीने कही छे ॥ ६० ॥

मुक्खत्ति पयं तस्सउ। परूवणा मग्गणाईहिं ॥ ६० ॥

गति च्यार४ इंडी पांच५ काय जोग त्रण३ वेद त्रण३ कषाय च्यार४ ज्ञान आठ८ ॥ छ६ ।

गइ१ इंदिअ२काए३। जोए४वेए५कसाय६नाणेसु॥७॥

संजम सात७ दर्शन चार४ लेस्या भव्य बे१ सम्यक्त छ६ संनि बे२ छ६ । आहारि बे२ ए मार्गणा कही ६१

संजम८दंसण९लेसा १०। भव११सम्मे१२सन्नि१३आहारे

हवे केटली मार्गणाए सिद्धि। मनुष्य गति१ पंचेंद्री जाति१ त्रसकाय१। भव्यत्व१ संनि१ यथाख्यात चारीत्र१ ॥

नरगइ१ पणिंदि२तस३। भव४सन्नि५अहस्काय ६ ॥

क्षायक सम्यक्त मोक्ष पामे१ अणहारी मार्गणा१। केवलदर्शन१ केवलज्ञान१ ए दशे मोक्ष पामे। नहि बाकी मार्गणाए मोक्षद्वार१ ॥ ६२ ॥

खइयसम्मत्ते७मुक्खोणाहार८केवलदंसण९नाणे१०नसेसेसु

हवे द्रव्यप्रमाणमां सिद्ध भगवान् तेमना। जीवद्रव्य होय अनंत संख्याये द्वार२ ॥

दव्वपमाणे सिद्धाणं। जीवदव्वाणि हुंति णंताणि ॥

चउदराजलोकना असंख्यात मा। भाग एकमां एक सिद्ध छे वा सर्व सिद्ध छे द्वार३ ॥ ६३ ॥

लोगस्स असंखिज्जे। भागे एक्कोय सव्वेसिं ॥ ६३ ॥

सिद्धनी स्पर्शना अधीकीछे द्वार४ एक सिद्ध आश्री सादिअनंत छे स
हवे कालद्वार कहेछे । र्वे आश्री अनादिअनंत छे द्वार५॥

फुसणा अहिया कालो । इग सिद्ध पडुच्च साइडणंतो॥

तीहांथी पड्वाना अन्नावथी। सीद्धोने अंतर नथी द्वार६ ॥६४॥

पडिवाया ज्ञावाउ । सिद्धाणं अंतरं नत्थि ॥ ६४ ॥

सर्व संसारी जीवोने अनंतमे । ज्ञागे सिद्ध छे द्वार७ ते सिद्ध तेम
ने दर्शन ज्ञान ॥

सव्वजीयाणमणंते । ज्ञागे ते तेसिं दंसणं नाणं ॥

क्षायकज्ञावे छे परिणामीकज्ञावे वली होय जीवत्वपणुं॥द्वार८॥
हवे सिद्धना १५ ज्ञेद ॥ ६५ ॥

खइएज्ञावेपरिणा–मिएय पुण होइ जीवत्तं ॥ ६५ ॥

जिनसिद्ध अरिहा१ सामान्य के घरवासे सिद्धाते १ तापसादीक
वली१तीर्थ थाप्या पछी सिद्धा ते१ लिंगे ते१ जिनलिंगे१ स्त्री१ नर
तीर्थ थाप्या विना सिद्धा ते१ । पुरुष१ कृतनपुंसक१ ॥

जिण१अजिण२तित्था३ गिहि५अन्न६सलिंग४थी८नर९
[तित्थ४ । प्रतीबोधे सिद्धाते१ [नपुंसा१०॥

बाऊ प्रत्यय देखीने सिद्धा ते१ एक समे एक सिद्धा ते१ एक स
पोतानी मेले सिद्धा ते१ । मये अनेक सिद्धा ते१ ॥ ६६ ॥

पत्तेय११सयंबुद्धा१२। बुद्धबोहि१३क१४णिकाय१५॥ ६६ ॥

हवे अल्पा बहुत्व द्वार ए स्त्रि सिद्ध पुरुष सिद्ध अनुक्रमे संख्या
थोड़ा नपुंसक सिद्धथया। त गुणा द्वार ए ॥

थोवा नपुंससिद्धा । थी नर सिद्धा कमेण संखगुणा॥

एम मोक्षतत्व नवद्वारे ए कह्युंते। एम नवतत्व लेषमात्र कह्यां॥६७॥

इय मुक्खतत्तमेयं । नवतत्ता लेसउ ज्ञणिआ ॥ ६७ ॥

जीवादी नवपदार्थप्रत्ये । जे जीवजाणेतेहने होयसम्यक्तदर्शन गुण

जीवाइ नव पयत्थे । जो जाणइ तस्स होइ सम्मत्तं॥

अथवा उपयोगपणे सद्द नवतत्व प्रत्ये अजाणताने पण

हे तो तेहने होय । सम्यक्त ॥ ६८ ॥

भावेण सद्दहंतो । अयाणमाणोवि सम्मत्तं ॥६८॥

सघला श्री जिनेश्वरनां कहेलां । जे वचन ते नही वीपरीत होय ॥

सव्वाइं जिणेसर भा–सिआइं वयणाइं न अन्नहा हुंति॥

एहवी बुद्धि जे जीवना मनमां। सम्यक्त निश्चल ते जीवने जाणवुं६९

इअबुद्धि जस्स मणे । सम्मत्तं निच्चलं तस्स ॥ ६९ ॥

हवे सम्यक्तनो महिमा कहेछे फरस्युंहोय जे जीवे सम्यक्त प्रत्ये॥

अंतरमुहूर्त्त काल मात्र पण ।

अंतोमुहुत्तं मित्तंपि । फासियं हुज्ज जेहिं सम्मत्तं ॥

ते जीवने अर्द्ध पुद्गल मांहि फरवुं होय नीश्चे संसारमां पण

काल प्रमाण । उपरांत नही ७० ॥

तेसिं अवड्ढ पुग्गल । परियट्टो चेव संसारो ॥७०॥

हवे पुद्गल परावर्त्त ८ प्रकारे कहे भावथी१ च्यारे भेद बे प्रकारे

छे द्रव्यथी१ खेत्रथी१ कालथी१ । बादर ४ सुक्ष्म ४ ए ८ ॥

दव्वे१ खित्ते२ काले३ । भावे४चउहदुह बायरोसुहुमो४॥

होय अनंती उत्सर्पिणी अव परीमांण पुद्गल परावर्त्त एकनो

सर्पिणी । कालमान ॥ ७१ ॥

होइ अणंतुस्सप्पिणि । परिमाणोपुग्गलपरट्टो ॥ ७१ ॥

उदारीकादीकसातेनी वर्गणा। एकजीवमुके फरसीनेसर्वप्रमाणुप्रत्ये

उरलाइ सत्तगेणं । एग जिउ मुअइ फुसिअ सवअणु॥

जेटले काले ते थुल द्रव्य पुद्गल द्रव्यथी सुक्ष्म सात वर्गणा

परावर्त्त काल थाय ।　　　　अनुक्रमे फरसे. ॥ ७१ ॥

जितिअकालिसथुल्लो । हवे सुहुमो सग न्नयरा ॥ ७१ ॥

लोकाकाशना सर्व प्रदेश उत्स　　समय अणुन्नाग बंधनां सर्वस्था
र्पिणीना सर्व ।　　　　नक ॥

लोग पएसो सप्पिणि । समया अणुन्नागबंध ठाणेय ॥

जेम तेम अने अनुक्रमे मरणे　फरस्या ते क्षेत्रादी थूल अने सुक्ष्म
करीने ।　　　　पुद्गलपरावर्तन थाय ॥ ७२ ॥

जह तह कम मरणेणं । पुठा खिताइ थूलि यरा ॥७३॥

उत्सर्पिणी अनंति मली　　एक पुद्गल परावर्त्तनकाल जाणवो॥

उसप्पिणी अणंता ।　　　पुग्गलपरिहउ मुणेयव्वो ॥

तेवां अनंता पुद्गलपरावर्त्त गतका तेथी आवतो काल अनंत गुणा
ले कह्या तेवो अनंतोकाल गयो । पुद्गल परावर्त्त काल छे ॥७४॥

तेणंता तीअद्धा ।　　　अणागयद्धा अणंतगुणा॥७४॥

हवे ठ द्रव्य दश द्वारे कहेछे प　　सप्रदेशी१ एक१ क्षेत्र१ सक्रीय
रीणामी१ जीव१ मुर्त्ती१ ।　　　पणुं१ ।

परिणामि१जीव२मुत्तं३। सपएसा४एग५खित्त६किरिआय

नीत्य१ कारण१ कर्त्ता१ ।　　सर्वगत् इति वीच्यार अमीलपणे
　　　　अप्रवेषपणे रह्याछे ॥ ७५ ॥

णिच्चं८कारण९कत्ता१०। सव्वग दमिदिरहि अपवेसे७५

ए प्रकारे मोक्षतत्व नवमुं ए　ए प्रकारे नवतत्व प्रकरण समाप्त
उत्तर न्नेदए ॥　　　　थयुं उत्तर न्नेद सर्व २७६ ॥

इति मोक्षतत्व ॥९॥　　इति नवतत्त्व समाप्तं ॥ ९ ॥

हवे चोवीस पाठे करी दंडकप्रकरण वा विचार षटत्रींसीका प्रारंभ॥

॥ अथ चउवीस दंडक ॥

नमस्कार करीने ऋषभादिक तेमने कह्यो जे सिद्धांत तेनो विचा
चोवीस तीर्थंकर प्रत्ये । र तेनो लेषमात्र तेनुं देखाडवुं ते॥

नमिउं चउवीस जिणे। तस्सुत्तवियारलेसदेसणउ ॥

२४दंडक पदे करीने तेज नीश्चे। स्तवीस सुणजो हे भव्य जीवो१

दंडगपएहिं ते चिअ। थोसामि सुणेह भोभवा ॥१॥

हवे दंडकसंख्या कहेछे सात नर प्रथवीकायादी पांचनां५बेरंडी
कनुं१असुर देवादीक दसनां १०। आदी त्रणनां३नीश्चे वा समुच्चे॥

नेरइआ असुराई। पुढवाई बेंदियादउ चेव ॥

गर्भज तीर्यंच पंचेंद्री १ मनुष १ व्यंतर देव सोल१ ज्योतिषिदेवपां
ए बेनां। च१वैमानीकदेव बे१एत्रणनां॥२॥

गभ्रय तिरिय मणुस्सा। विंतर जोइसिय वेमाणी ॥२॥

संखेपमात्र सरलपणे आ प्र अथ द्वारसंग्रह सरीर५सरीरमाप२
करण कहीसुं। हाडबंधनी रचना ते संघयण६॥

संखित्तयरीउ इमा सरीर१मोगाहणाय२संघयणा३

संज्ञास्थान ते ४।१० आकृती६ लेस्या६इंद्री५ बे भेदे समुद्घा
कषाय४। त७ ॥३॥

सन्ना४संठाण५कसाय३।लेस७इंदिय८दुएसमुग्घाया१०।३

द्रष्टी३दर्शन४ज्ञान५एज्ञान अ। जोग१५ उपयोग१२ एकसमे
धीकारे अज्ञान पण३ग्रह्यांछे। उपजवुं१एकसमे मरवुं१थीतीतेआयु३

दिठ्ठि११दंसण१२नाणे।जोगु१४वउगो१५ववाय१६चवण१७

पर्जाप्ती ते शक्ती६ के। संज्ञा३ गती ते भवांतरे गमन१[किं]१८।
टली दीशीनो आहार ले१। आगती भवांतरथी आववुं१वेद३।

पज्जत्ति किमाहारे । सन्नि गई आगई वेये ॥ ४ ॥

ए द्वार चोवीसनी गाथा बे दंडक दंडक प्रत्ये द्वार २४ केहेवां॥

द्वार संग्रह गाथा ॥ १ ॥

द्वार१ चार शरीर गर्भज तीर्यंच वाउकायने होय । मनुषने पांच बाकी२१ दंडके त्रण सरीर द्वार १ ॥

चउगब्भतिरिय वाऊसु । मणुआणं पंच सेस ति सरीरा ।द्वार१

द्वार २ थावर चारने जघन्य उत्कृष्ट ए बे अवगाहना । आंगुलने असंख्यातमे भाग होय सरीरनी ॥ ५ ॥

थावर चउगे दुहउ । अंगुल असंख भाग तणू॥५॥

बाकी वीस दंडके जघन्य वा सर्वथी लघु सरीर । स्वभावीक अंगुलनो असंख्यातमो अंस वा भाग ।

सव्वेसिंपि जहन्ना । साहाविय अंगुलस्स असंखंसो ॥

हवे उत्कृष्टथी तो पांचसे ध नुष सरीर छघे । नारकीने हवे सात हाथनुं देवतानां तेर दंडके ॥ ६ ॥

उक्कोस पणसय धणू । नेरइया सत्तहत्थ सुरा ॥ ६ ॥

गर्भज तीर्यंचने एक हजार जो जननुं मछादिकनुं । वनस्पतीने जाजेरुं जोजन एक हजारनुं होय ॥

गब्भ तिरिसहस्स जोअण वणस्सई अहिय जोअणसहस्सं

मनुषने तेरंद्री कानखजुरादि क ए बेने त्रण गाउनुं । बेरंद्रीने सरीर जोजन बारनुं शंखादिकनुं ॥७॥

नर तेइंदि ति गाऊ । बेंदिअ जोयण बार ॥ ७ ॥

जोजनएकनुं चोरंद्रीने सरीर भमरादिकनुं ।देहउंचत्वपणेसुत्रेकह्युंछे

जोयण मेगं चउरिंदि । देहमुच्चत्तणेण सुए भणियं ॥

वैक्रियदेहनुं वली उत्तरवैकी अंगुलनो संख्यातमो भाग

य आश्री । प्रारंजतां ॥ ७ ॥

वेउव्विय देहं पुण । अंगुल संखं सयारंजे ॥ ७ ॥

देवताने मनुषने अघोक ला ख जोजन वैक्रीय । तिर्यंचने नवसें जोजन वैक्रीय देह मान ।

देव नर अहिअ लरकं । तिरियाणं नवजोयण सयाइं॥

बमणुं वली नारकीनुं स्वदेहथी । कह्युं छे वैक्रीय सरीरनुं मान उत्कृष्टुं ९

दुगुणं तु नारयाणं । जणियं वेउव्विय सरिरं ॥ ए ॥

वैक्रीयनी थीती अंतरमुहूर्त नारकीने रहे । मुहूर्त चार तीर्यंच मनुषने वीषे रहे ॥

अंतमुहुत्तं निरये । मुहुत्त चत्तारी तीरीयमणुएसु ॥

देवताने वीषे दीन पन्नर वा अर्धमास रहे । उतकृष्ट उत्तरवैक्रीय रहेवानो काल मान ॥१० ॥ द्वार २

देवेसु अद्धमासो । उक्कोस वेउव्वणा कालो॥१०॥

द्वार३ थावर५देवता१३ नारकी१ ए उगणिस दंडक । संघयण वीना छे वीगलेंद्री ने छेवटुं संघयण एक छे ॥

थावर सुर नेरइआ । अस्संघयणाय विगल छेवट्ठा ॥

संघयण छये गज्जर्ज । मनुषने तीर्यंचने वीषे जाणवां ॥११॥द्वार३

संघयण छगं गप्भय । नर तिरिएसु मुणेअव्वं ॥ ११ ॥

द्वार४सर्व चोवीसे दंडके चार वा दस संज्ञा छे । द्वार ४ । द्वार ५ देवता १३ ने सर्व ने समचोरस संस्थान छे ॥

सव्वेसिं चउ दह वा सण्णा। द्वार४। सव्वे सुरा य चउरंसा ॥

मनुषने१ तिर्यंचने१ छये संस्थान छे । हुंडक संस्थान विगलेंद्रीने३नारकीने१ छे ॥ १२ ॥

नर तिरिय छ संठाणा । हुंडा विगलिंदि नेरइआ ॥१२॥

नांना प्रकारे१ धज ते पता परपोटो१वनस्पति वायु अग्नीअ
का१ सुइउनो समूह१। पकायने ॥

नाणाविह धय सुई। बुब्बुय वण वाउ तेउ अपकाया॥

पृथ्वीकायने अर्द्धमसूर आकारे संस्थान कह्युंछे१३॥द्वार५
तथा चंद्रमाने ।

पुढवि मसूरचंदा – कारा संठाणउ भणिआ ॥ १३ ॥

द्वार६सर्व चोवीसे दंडके चा द्वार ७ लेस्या छये गर्भज
रे कषाय छे । द्वार ६ तिर्यंच१ मनुषने१ वीषे छे॥

सव्वेविचउकसाया।द्वार ६। लेस छगं गप्रतिरियमणुएसु॥

पेहेली३ नारकी१ वीगलेंद्रीने३ वैमानीकने१छेहेली३ए
तेउकाय१ वाउकाय१। सात दंडके त्रण लेस्या ॥ १४ ॥

नारय तेऊ वाऊ। विगला वेमाणिय तिलेसा॥१४॥

ज्योतषीने एक तेजोलेस्याज छे। बाकी दंडक सर्व चउदेने होय
चार लेस्या ॥ द्वार ७

जोइसिय तेउ लेसा७। सेसासव्वेवि हुंत्ति चऊ लेसा॥द्वार

द्वार८ सर्व दंडके इंद्रीद्वारतो द्वार९ मनुषने वीषे सात
सुगम छे। द्वार८ समुद्घात छे ते कहेछे ॥ १५ ॥

इंदियदारं सुगमं॥द्वार ८। मणुआणं सत्त समुग्घाया१५

वेदना१ कषाय१ मरण१ समु वैक्रीय१ तेजस१ आहारक१ स
द्घात। मुद्घात ॥

वेयण१कसाय२मरणे३। वेउव्विय४तेयए५य५आहारे ६॥

केवली१ समुद्घात। सात ए समुद्घात होय संनीने॥१६॥

केवलियउ समुग्घाए। सत्त इमे हुंति सन्नीणं॥१६॥

एकेंद्रीने सामान्य केवली तेजस१ आहारक१ ए त्रण समुद्

समुदघात१ ।   घात वीना चार छे ॥

एगिंदियाण केवलि ।   तेया हारग विणाउ चत्तारि ॥

ते पुर्वोक्त त्रण तथा वैक्रीय ए वीगलेंडीने तथा असंनीने तेज नी

चार वर्जीने त्रण समुदघातछे। श्ये ने संनीने पुर्वे कह्याछ ॥१७॥

ते वेउव्विय वज्जा ।   विगला सन्नीण ते चेव ॥१७॥

पांच छे गर्भज तिर्यंच देवताने वी नारकी वायुने वीषे चार छे त्र

षे केवली१आहारक१एवे वर्जिने । ण बाकी दंडके छे ॥ द्वार ए

पण गप्र तिरि सुरेसु । नारय वाउसु चउर तिय सेसे॥

द्वार१० विगलेंडीने बे डष्टीछे एक मिथ्याइष्टी छे बाकी [द्वारए

थावरने ।   दंडके त्रण डष्टी छे ॥१८॥ द्वार १०

विगले दु दीठी थावर । मिछत्ती सेस तिय दिठी॥१८॥

द्वार११ थावर पांचपबेरंडी१तेरं चोरंडी१ने वीषे ते बे च[द्वार१०

डी१एसातने वीषे अचक्षुदर्शनछे। क्षु अचक्षु आगमे कह्युं छे ॥

थावर बि तिसु अचक्खु। चउरिंदिसु तदुगं सूए भणियं॥

मनुषने१ चक्षु अचक्षु अवधी बाकी पंनर दंडकने वीषे प्रत्येके त्र

केवल ए च्यार दर्शन छे ।   ण त्रण कह्यां छे ॥१९॥ द्वार११

मणुआ चऊ दंसणिणो॥ सेसेसु तिगं तिगं भणिअं१९॥

द्वार१२ अज्ञान ज्ञान प्रत्ये। देवता१३मां तिर्यंच१मां नारकी(द्वार११

के त्रण त्रण ।   १मां होय थावरपपांचमां अज्ञान बे छे॥

अंनाण नाण तिअं। सुर तिरि निरए थिरे अन्नाण दुगं॥

ज्ञान अज्ञान बे बे विगलेंद्री   मनुषमां पाच ज्ञान त्रण अज्ञान

त्रण३मां छे ।   छे ॥२०॥ द्वार १२

नाणान्नाण दु विगले । मणुए पणनाण तिअंनाणा॥२०॥

द्वार१३ अग्रीआर जोग देव   तिर्यंच१ने वीषे तेर छे प (द्वार१२

ता१३ने नारकी१ने छे। ञ्नर योग मनुष१ने वीषे छे ॥

इक्कारस सुर निरए। तिरिएसु तेर पन्नर मणुएसु ॥

विगलेंडी३ने चार छे पांच वा जोग त्रण शेष थावर४ने होय युकाय१मां छे। ॥२१॥ द्वार १३

विगले चउ पण वाए। जोग तिश्रं थावरे होई ॥२१॥

हवे जोगनां नाम सत्य१असत्य१ मृषा ए चार मनने ४व (द्वार१३ मीश्र ते सत्यमृषा१असत्या१। चनने वैक्रिय१ आहारक१ ॥

सच्चे अर मीस असच्च। मोस मण वय वेउवि आहारे॥

उदारीक१ए त्रण मीश्र३सहीत ए कह्या ते जोग १५ उपदिश्या कार्मण१एसात जोग कायना। समयमां वा आगममां ॥२२॥

उरलं मीसा कम्मण। इय जोगा देसिश्रा समए ॥२२॥

द्वार१४ हवे उपयोग १२ त्रण चार दर्शन ए बार जीवनां लक्ष अज्ञान ज्ञान पांच। ण उपयोग नाम ॥

ति अन्नाण नाण पण। चउ दंसण बार जिश्र लरकणु

ए बार जे उपयोग। कह्या त्रण लोक दर्शी पर(वउगा॥ मात्मा तेमने ॥ २३ ॥

इश्र बारस उवउगा। जणिश्रा तिलुक्कदंसीहिं ॥२३॥

हवे ते दंडके कहेछे उपयो बार होय नव उपयोग नारकी१ तिग मनुष१ने वीषे। र्यंच१ देवता१३मां ॥

उवउगा मणुएसु। बारस नव निरय तिरिय देवेसु॥

वीगलेंडी बेमां२ पांच अने छ उप चोरेंडी१मां थावर५पांचमां त्रण योग छे। उपयोग ॥२४॥ द्वार १४

विगल दुगे पण छक्कं। चउरिंदिसु थावरे तिश्रगं ॥२४॥

द्वार१५संख्याता असंख्या गर्भज तिर्यंच१मां वीगलेंडी(द्वार१४

ता जीव एक समयमां । ३ मांनारकी१मां देवता१३ मां उपजे।

संखमसंखा समए । गप्भय तिरि विगल नारय सुराय ॥

मनुष१मां तो नीश्चे संख्याता वनस्पती१मां अनंता बाकी थावर४

ज एक समयमां उपजे । मां असंख्याता ॥ २५ ॥

मणुआ नियमा संखा । वण णंताथावर असंखा ॥२५॥

असन्नि मनुष आश्री तो द्वार१६ जेम उत्पती द्वारे संख्या कही

असंख्याता द्वार १५ । तेम चवन द्वार पण ॥ द्वार १६

असन्नि नर असंखा। जह उववाउतहेव चवणेवि ॥द्वार१६

(द्वार१७ हजार उतकृष्ट प्रथ्वीकायादी४

द्वार१७बावीस सात त्रण दस वर्ष। चारनुं ॥ २६ ॥

बावीस सग ति दस वास । सहस्स उक्किठ पुढवाइ॥२६॥

त्रण दीवस अग्नी१नुं हवे त्रण नर१नुं तिर्यंच१नुं वली देवता

पल्योपम आयु । नारकीनुं सागर तेत्रीसनुं ॥

ति दिणग्गि ति पल्लाऊ। नर तिरि सुर निरय सागर

विंतर१नुं पल्योपमनुं ज्यो [तित्तीसा॥

तीषी१नुं वर्ष लाख अधीक पल्योपमनुं॥२७॥

वंतर पल्लं जोइस । वरिस लक्काहिअं पलिअं ॥२७॥

हवे असुरकुमार१ने अधिक देसेउणा बे पल्योपम नवनीका

सागरोपम एकनुं । यमां१ ॥

असुराण अहिय अयरं। देसूण दु पल्लयं नवनिकाए॥

बारवर्ष उगणपचास दीवसनुं। छमासनुं उतकृष्ठ विगलेंद्री३ने आयु॥

बारसवासुण पण दिणा। छम्मास उक्किठ विगलाऊ॥२८॥

हवे जघन्य प्रथ्वीकाय आ अंतरमुहूर्त्त जघन्य आउषानी

दे दस१० पदोने । स्थिती छ ॥

पुढवाई दस पयाणं। अंतमुहुत्तं जहन्न आउ ठिई ॥

दसहजार वर्षनी स्थितिवाला। जवनपती१०नारकी१वींतर१छे १ए

दस सहस वरिस ठिईआ। जवणाहिव निरय वंतरया१ए

वैमानीक देवताने१ ज्योतीषी देवताने१ पल्योपम एक ने तेनो आठमोजा ग आयु होय अनुक्रमे ॥ द्वार१७

वेमाणिअ जोइसिआ। पल्ल तय ठंस आउआ हुंति ॥

द्वार१७देवता१३मनुष१ तिर्यं च१ नारकी१ ए सोलने वीषे। छए पर्जाप्ती होय वली पांच१ थावरमां चार पर्जाप्तीछे॥३०॥

सूर नर तिरि निरएसु। छ पज्जत्ती थावरे चउगं ॥३०॥

विगलेंडी३ने पांच पर्जाप्ती छे। द्वार १७ द्वार१ए छए दीसानो आहार होय सर्व मंमके पण ॥

विगले पंच पज्जत्ती द्वार१७। छ दिसि आहार होई सबेसिं॥

पांच सुक्ष्म थावर पदे जजना जाणवी। द्वार१ए द्वार२० अथ संज्ञा त्रण कहीस ॥३११॥

पणगाइपए जयणा॥द्वार१ए॥अह सनि तियं जाणिस्सामि

चारे नीकायना देवता१३ने वीषे तीर्यंच१ने वीषे। नारकी१ने वीषे दीर्घकालकी वा त्रीकालकी संज्ञा छे ॥

चउविहसुरतिरिएसु। निरएसु य दीहकालगी सणा ॥

विगलेंडी३ने हेतुपदेसकी वा वर्त्तमानकालनी छे। संज्ञाये करी रहीत थावर५ सर्व वा पांचे छे ॥ ३२ ॥

विगले हेउवएसा। सन्नारहिआ थिरा सबे॥ ३१ ॥

मनुषने दीर्घकालनी वा त्रीकालनी संज्ञा छे। दृष्टीवादोपदेसिको सम्यक्त सहीतें कोइने पण ॥ द्वार २०

मणुआण दीहकालिअ। दिठिवाउवएसिआकेवि॥द्वार

द्वार२१पर्जाप्ता पंचेंद्री तिर्यंचने मनुष निश्चेचार न्नेदे देवतामांजाय
पज्ज पणा तिरिमणुय च्चिय । चउ विह देवेसु गच्छंति॥३३॥
संख्याता आयुवाला पर्याप्ता पंचेंद्री । तिर्यंच मनुषमांतेमजपर्जाप्ता
संखाउ पज्जत्त पणिंदि- तिरिय नरेसु तहेव पज्जत्ते ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय प्रत्येक वनस्पतीकाय । ए पांच दंडकमां नीश्चे देवतानुं आववुं छे ॥ ३४ ॥
न्नू दग पत्तेयवणे । एएसु च्चिय सुरागमणं ॥ ३४ ॥
पर्याप्ता संख्याता आयुनागर्भज। तिर्यंचमनुष एबे नरकसातेमांजाय
पज्जत संख गप्नय- तिरीय नरा नरय सत्तगे जंति ॥
नारकीमांथी नीकल्या ए ज बे दंडकने वीषे उपजे । नथी बाकी बावीस दंडकमां उपजवुं ॥ ३५ ॥
निर उवट्टा एएसु । उप्पज्जति न सेसेसु ॥ ३५ ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय। तेमां नारकी वर्जीने जीव ॥
पुढवी आउ वणस्सइ । मझे नारय विवज्जिआ जीवा॥
सर्व त्रेवीस दंडकना आवी उपजे। पोत पोतानां कर्मना प्रमांणना प्रन्नावे ॥ ३६ ॥
सव्वे उववज्जंति । निअनिय कम्माणु माणेणं ॥३६॥
प्रथ्वीकायादी थावर५बेगल३ तिरी१ नर१ ए दस पदमां । प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय ए जाय ॥
पुढवाई दस पएसु । पुढवी आऊ वणस्सई जंति ॥
प्रथ्वीकायादी दसपद थकी निकल्या । तेउकाय वाउकायमां उत्पात वा उपजे ॥ ३७ ॥
पुढवाइ दसपएह्यि । तेऊ वाऊसु उववाऊ ॥ ३७ ॥
तेउकाय वाउकायमांथी प्रथ्वीकाय प्रमुखमां दोय पद नवमां

जवुं ।   मनुष वर्जो ॥

तेऊ वाऊ गमणं । पुढवी पमुहंमी होइ पय नवगे॥

प्रथ्वीकायादी स्थानक दस ते वीगलेंडी थाय वीगलेंडीमांथी नि

मांथी निकल्या ।   कली ते दसमां जाय ॥ ३७ ॥

पुढवाई ठाण दसगा । विगलाइं तिअ तहिं जंति॥३८॥

जवुंआववुं गर्भज जे । तिर्यंचने चोवीसे दंडके जीवस्थानकनेविषे॥

गमणा गमणं गप्रय–तिरिआणं सयल जीव ठाणेसु ॥

समस्त चोवीसे दंडके जाय तेउकाय वाउकाय ए बेमांथी मनुष

मनुष हवे मनुष थाय वावी । न थाय ॥ ३९ ॥ द्वार ॥ २१ ॥

स दंडकमांथी निकल्या ।

सबत्त जंति मणुआ। तेऊ वाऊसु नो जंति॥३९॥द्वार २१

द्वार२२अंतरद्वीपनां जुगलीयां । तेमने गमनहोय अगीयार दंडके॥

अंतरदीवा जुअला । तेसिं गईउ हवंति इक्कारा ॥

दस भुवनपतीमां एक व्यंत आगती मनुष तिर्यंच मध्येथी बे

रमां ए अगीयारमां ।   ॥ ४० ॥

दह भवणा इक्क वणे। आगइउ मणुअ तिरिएसु॥४०॥

हवे असंनी तीर्यंचनी गती ते बावीस दंडकमां बे ज्योतिषि वैमा

जवुं ।   नीक ए बे वीना ।

असन्नि तिरिए गईउ । बावीसा जोइस विमाण विणा॥

आगती थावरपांचमां तथा वीगलेंडी पंचेंडितीर्यंचमनुषएदसमांबे।

आगइउ थावर पंच५। विगल३पंचिंदितिरिय१नरा १।४१।

समुर्छीम मनुष । दस स्थानके जाय पांच थावर वीगलेंद्रीत्रण॥

समुच्छिम मणुआणं । दह गईउ पंच५थावरा विगला३॥

पंचेंद्रीतीर्यंच मनुष ए दस दं आगती तेउकाय वाउकायवीना

ककमां। आठमांथी ॥ ४१ ॥ द्वार २१

पंचिंदियतिरिय१नरा१ । आगइउ तेउवाउ विणा॥४१॥

द्वार२२ वेद त्रण तिर्यंच१ स्त्रीपुरुष ए बे वेद चारे (द्वार२२

मनुष१मां होय। भेदे देवता११मध्ये होय ॥

वेआतिअ तिरिनरेसु । इत्थी पुरिसो य चउविह सुरेसु॥

पांच५थावर त्रणे३वीगलेंडी नपुंसकवेद होय एकज ॥ ४३ ॥

नारकी१मां। द्वार २३

थिर विगलनारएसु । नपुंस वेउ हवई एगो॥४३॥द्वार २३

द्वार२४ अल्पाबहुत पर्जाप्त तेथी वैमानीक तेथी भुवनपती

मनुष तेथी बादर अग्निकाय। तेथी नारकी तेथी व्यंतर ॥

पज्जमणु बायरग्गी। वेमाणिअ भवण निरय वितरिआ

तेथी ज्योतिषि तेथी चौरेंद्री ते। तेथी बेरेंडी तेथी तेरेंडी तेथीप्रथ्वी

थी पंचेंडीतीर्यंच। काय तेथी अप्काय ॥ ४४ ॥

जोइस चउ पणतिरिआ। बेइंदि तेइंदि भू आऊ ॥४४

तेथी वायुकाय तेथी वनस्प अधीका अधीका अनुक्रमे ए होय ॥

तीकाय नीश्चे।

वाऊ वणस्सइ चिय। अहिआ अहिआ कमेणिमेहुंति॥

सर्वपण ए भाव। हे जिनेश्वर में अनंतीवार पाम्या छे॥४५॥

सव्वेवि इमे भावा। जिणा मए णंतसो पत्ता ॥४५॥

हे जिन आ भवमां तुमारी नरकादी दंडकपद भ्रमण थकी नीवृ

त्तीकरण शुद्ध भक्तीवंतने। त मन हवो ॥

संपइ तुम्ह भत्तस्स । दंडगपयभमणभग्गहिययस्स ॥

ते दंड त्रण मन वचन कायदंड सीघ्रकाले मुजनेआपो मोक्षपद

एथी बीरम्ये सुखे पांमे हेवुं ते। ॥ ४६ ॥

दंम्ह तिय विरय सुलहं । लहुं मम दिंतु मुरकपयं ॥४६॥
ज्ञान आचार लक्ष्मीयुक्त जिनहंस आचार्यने । राज्ये चारीत्र लक्ष्मीवान् धवलचंद्रना शीष्य ॥
सिरिजिणहंसमुणिसर- रज्जे सिरिधवलचंदसीसेण ॥
गजसारमुनी तेणे पदबंधे रची वा लखी । ए ते श्री वीरप्रभुने विनती आत्महेते ॥ ४७ ॥
गजसारेण लिहिआ । एसा विन्नत्ति अप्पहिआ ॥४७॥
ए प्रकारे श्री विचार छत्रीसीका वा चोवीस दंडक समाप्तः॥१॥

इतिश्री चउविस दंडक समाप्ता ॥ ३ ॥

नमस्कार करीने जिनेश्वर सर्वज्ञ प्रत्ये । जगत् पुज्य जगत्गुरु श्री महावीरस्वामी प्रत्ये ॥
नमिय जिणं सवन्नुं । जगपूज्ज जगगुरू माहावीरं ॥
आ जंबुद्वीपमां जे शास्वता पदार्थ छे ते । कहु छुं सुत्रथकी पोताने परने हेतुये ॥ १ ॥
जंबूद्दीवपयत्थे । वुछं सुत्ता सपरहेउं ॥ १ ॥
खांम्डआं१ जोजन१ क्षेत्रवा वर्ष। पर्वत१ कूट१ वा शीखरतीर्थ१ श्रेण्यो१ वीजयो१ द्रह१ नदीयो१ ए दस पदे वा द्वारे । समुदाये थाय संघयणी नामे प्रकरण ॥ २ ॥
खंम्डा१जोयण२वासा३ । पव्वय४कूम्डाय५तित्थ६सेढीउ७
विजय८दह९एसलिलाउ१०। पिंम्डेसिं होइ संधयणी॥२॥
द्वार१नेउ९०सो१०० खांम्डवा एटले१९०संख्याये छे खांम्डवां। भरतक्षेत्रना५२६ जोजन६कला प्रमाणे भागाकार करीयेएकलाखने
नउअ सयं खंम्डाणं । भरह पमाणेण भाइए लक्खे ॥

अथवा एकसोने नेउये गुणो ५२६–६ । १९०गुणो । — जरतक्षेत्रना प्रमाण साथेतो होय एकलाख ॥ ३ ॥

अहवा नउअसय गुणं । जरहपमाणं हवई लरकं॥३॥

अथ एक खांडुवानुं१ जरतक्षेत्र ५२६ जोजन ६कला । — बे२ खांडुआनो हीमवंत पर्वत ने हेमवंत क्षेत्र चारनुं४ ॥

अह विग खंडे जरहे । दो हिमवंते अ हेमवई चउरो॥

आठ८खांडूआं महाहीमवंत पर्वतनां । — सोल१६खांडवानुं हरीवर्ष क्षेत्र ॥४॥

अठ महाहिमवंते । सोलस खंडाइ हरिवासे ॥ ४ ॥

बत्रीस३२ खांडुवां वली नैषध पर्वतनां । — ए मेलवतां त्रेंसठ६३ थयां बीजे पासे पण त्रेंसठ६३ थाय ॥

बत्तिसं पुण निसढे । मिलिया तेसठि बीयपासेवि ॥

चोसठ६४खांडूवां महाविदेह क्षेत्रनां । — ए त्रण रासि जेलवीये तो एकसो नेउ १९० थाय ॥५॥ द्वार १

चउसठिउ विदेहे । ति रासि पिंडेइ नउअसयं॥५॥द्वार१

द्वार२जोजन एकनुं परीमाण एहवां । — समचोरस इहां खांडूवां करवां ते करवानी रीती ॥

जोयण परिमाणाइं । समचउरंसाइ ईउ खंडाइं॥

लाखजोजननी परीधीना आंकने । — ते लाखना चोथे जागे गुणाकार कर्ये होय ते गणीतपद थाय॥६॥

लरकस्सय परिहीए तप्पाय गुणोणयं हुंतेव ॥६॥

जंबूनुं वीषंज एकलाखनुं तेने तद्गुणा तेआंकनुंवर्गमुलकाढीये तो करी तेने दसगुणा करे आंक आवे । गोलक्षेत्रनी परीधी होय॥

विरकंज वग्ग दहगुणा । करणी वट्टस्स परिरउ होइ ॥

पछे ते जंबूद्वीपनुं वीखंन्न ला परीधीना श्रांकने तो तेनुं गणीत खमुं छे माटे चोथेन्नागे गणवुं। पद वा क्षेत्रफल होय ॥ ७ ॥

विस्कंन्न पाय गुणिउ। परिर तस्स गणियपयं ॥७ ॥

परीधीनो श्रांक कहेछे त्रण हजार बसेंने सतावीस अधीक ॥ लाख सोल।

परिही तिलस्क सोलस। सहस्स दोयसय सत्तवीसहिया॥

कोस वा गाउ त्रण ने अठा धनुष एकसोने तथा तेरआंगल अ वील। ६ आंगलने अधीक ३१६२२७यो० ३गा० १२८ध० १३ ॥आं०अ०॥८॥

कोस तिगं अन्नावीसं धणु सय तेरंगुल द्धहियं ॥८ ॥

हवे क्षेत्रफलनो श्रांक क नेउकोम ने छपंनलाख सोने हजारे हेछे सातसें७००कोम ने। गुणे लाख थाय ॥

सत्तेवयकोमिसया। नउश्रा छप्पन्न सय सहस्साइं ॥

चोरांणुं९४ वली हजार। मोढसो१५०वली समग्र साधीक ॥९॥

चउणउयं च सहस्सा। सयंदिवढुं च साहियं ॥९॥

एक१गाउ पन्नरसें१५००। धनुष तेमज धनुष पन्नर१५सहीत ॥

गाउश्रमेग पन्नरस। धणुसया तह धणूणि पन्नरस्स ॥

साठ वली आंगुल जंबूद्वीपनुं गणीतपद जाणजो ॥१०॥ ७९०५६९४१५० । १गा० १५१५ध० ६०आं०। द्वार २

सहिं च अंगुलाइं। जंबुद्दीवस्स गणियपयं॥१०॥द्वार २

द्वार३हवे जंबूद्वीपमांन्नरत द्वार४हवे पर्वतसंख्या वैताढय चार४ आये सात क्षेत्र छे द्वार ३। वाटलाने चोत्रीस३४ लांबा ॥

न्नरहाई सत्तवासाद्वार३। वियढ चउ४चउरातिंस३४वट्टियरे॥

सोल१६ तो वंखारा पर्वत छे। बे चीत्र१वीचीत्र१बे जमग१समग१

सोलस१६वरकार गिरि । दो चित्त१विचित्त१दोजमगा१।११
बसें२०० कंचनगोरी । चार४गजदंता पर्वत तेम सुमेरूपर्वत १ ॥
दोसय२००कणय गिरीणं। चउ४गयदंताय तह सुमेरूय१
छ६ क्षेत्रमर्यादा धारकपर्व एकेउंणा सीतर बसेंने थाय २६९ए
त ते सर्व जेगा गणतां । ॥ १२ ॥ द्वार ४
छ वासहरा पिंडे । एगुण सत्तरि सयाडुन्नि ॥१२॥ द्वार४
द्वार५ हवे सीखरसंख्या सो चार चार सीखर होय प्रत्येके ॥
ल वखारा पर्वतने वीषे ।
सोलस वरकारेसु । चउ चउ कुडाय हुंति पत्तेयं॥
सोमनस गंधमादन ए बे सात सात कुट छे ने आठ आठ रूपी
गजदंता उपर । महाहिमवंत ए बे उपर ॥ १३ ॥
सोमणस गंधमायण । सत्त छय रूप्पि महाहिमवे॥१३॥
चोत्रीस वैताढ्य पर्वतनेवीषे। विद्युत्प्रभगजदंत नैषधनीलवंतनेवीषे
चउतीस वियहेसु । विद्युप्पह निसढ निलवंतेसु ॥
तेमज मालवंतगजदंतो मेरू नव नव कुट प्रत्येके प्रत्येके छे
पर्वत एटला उपर । ॥ १४ ॥
तह मालवंत सुरगिरि । नव नव कुडाइं पत्तेयं ॥१४॥
हिमवंतगीरी सिखरीपर्वतने एम एकसठ पर्वतने वीषे जे कुट छे
वीषे प्रत्येके अगीयार कुट । तेने ॥
हिम सिहरिसु इक्कारस । इय इगसठी गिरिसु कुडाणं॥
एकठा मेलवतांसर्वसंख्या थाय। चारसेंनेसडसठ ४६७कुटथाय १५
एगत्ते सबधणं । सयचउरो सत्तसठीय ॥ १५ ॥
चार सात आठ नव । अगीयार११कुटे करीने गुणवा पुर्वे प
र्वत६१ कह्या ते जेम संख्या अनुक्रमे॥

चउ४सत्त७अठ८नवगेण। गारस कुमेहिं गुणहजह संखं॥
एकसठ पर्वतनो मेल सोल। बे ए एकसठ पर्वतना कुट सरूसठ
बे बे गणच्यालीस। सहीत चारसें छे ॥ १६ ॥
सोलस१६छ२ छ२गुण छुवेय१सगसठसयचउरो ॥ १६॥
चोत्रीस वीजयने [याले३९। रूषजकुट चोत्रीस३४ छे आठ८
वीषे जे कुट छे ते कहे छे॥ मेरूउपर आठ८ जंबु वृक्षे छे ॥
चउतीसं विजएसु। उसुकुम्रा अठ मेरू जंबुम्मि॥
आठ८कुट देवकुरूने वी हरीकुट हरीसकुट ए सहीत साठ जूमी
षे छे ॥ कुट छे ॥ १७ द्वार ५
अठय देवकुराइं। हरीकुम्म हरिस्सहे सठी॥१७॥द्वार५
द्वार ६ हवे तीर्थ कहेछे माग तीर्थ बत्रीस वीजयमां ऐरव्रतमां
ध वरदाम प्रजास ए नामे। जरतमां ॥
मागह वरदाम पजासं। तिञ्च विजएसु३२ऐरवय१जरहे१
एकनामे चोत्रीस छे तेहने त्रण बे अधीक एकसो १०२तीर्थ जां
गुण करता। णवा ॥१८॥ द्वार ६
चउतीसा तिहिंगुणिया। छुरुत्तर सयंतु तिञ्चाणं॥१८॥
द्वार ७ श्रेणयो कहेछे वीद्याधरनी श्रेणयो एकेकनी बे बे [द्वार ६
अजीयोगीक देवनी ते पण। वैताढ्य वेताढय प्रते छे ॥
विज्ञाहर अजिउगीय। सेढीउ छुन्नि छुन्नि वेअहे ॥
ए चारगुणा चोत्रीसने करतां। छत्रीस३६ सो१०० सेढीउ ते१३६
थई ॥१९॥ द्वार ७
इय चउगुण चउतीसा। छत्तीस सयंतु सेढीणो१९॥द्वार७
द्वार८विजयो कहेछे चक्रवर्त्ती वीजय१२आदीपदे जरत ऐरव्रत इहां
जे केत्रने वीषे जीती राज करे ते होय ए चोत्रीस॥ द्वार ८

चक्की जेयवाइं । विजयाइं इत्र हुंति चउतीसा ॥ द्वार ८

द्वार ए हवे इहसंख्या मोहो कुरुक्षेत्रने विषे दस द्रह ए बे मली
टा इह ठ ने पद्मादि । सोल द्रह ने ॥ १० ॥ द्वार ए

मह दह ठ प्पउमाई । कुरूसुदसगंति सोलसगं ॥१०॥

द्वार१० हवे नदीयो संख्या रक्तवती१ ए चार नदीयो [द्वार ए
गंगा१ सिंधु१ रक्ता१ । प्रत्येके प्रत्येके ॥

गंगा सिंधु रत्ता । रत्तवई चउ नइउ पत्तेयं ॥

चउद हजारने परीवारे ने ते समग्र मलेने वा जायने समुद्र
५६००० । मांही ॥ ११ ॥

चउदसहिं सहस्सेहिं । समगं वच्चंति जलहिमिं ॥११॥

एमज अभ्यंतर नदीयो चार वली प्रत्येके अठावीस हजार स
हीमवंतादिकनी । हित एटले ११२००० ॥

एवं अप्र्यंतरिया । चउरो पुण अठविस सहस्सेहिं ॥

वली पण हरिवर्ष क्षेत्र र हजारे जाय चारे नदीयो २२४०००
म्यक क्षेत्रनी उप्पन्न ॥ ॥ २२ ॥

पुणरवि उप्पन्नेहिं । सहस्सेहिं जंति चउ सलिला॥१२॥

देवकुरू उत्तरकुरू क्षेत्रमांहि हजार नदीयो तेमज विजय
ठ नदीयोनो परिवार चोरासी। सोलने विषे ॥

कुरूमज्के चऊरासी । सहस्सा तहय विजय सोलसेसु॥

बत्रीस नदीयोने । चउदहजार प्रत्येके नदीयोनो परिवार१३

बत्तीसाण नईणं । चउदस सहस्साइं पत्तेयं ॥ १३॥

ते चउद हजारथी गुणवो एटले चार आमत्रीस नदीयो विजय
लाख अमतालीस हजार नदीयो । मांहेली ॥

चउदस सहस्सगुणिया । अमतीस नइउ विजय मज्फिल्ला

ए आमत्रीस नदीयो ५३२००० तेमज सीता नदीमां एमज
थी सितोदामां मले छे। ५३२००० मीले ॥ २४ ॥

सीउयाए निवमंति। तहय सीयाइ एमेव ॥२४॥

सीता सीतोदा ए बे नदीयो बत्रीस हजार पांचलाख सहीत॥
पण प्रत्येके।

सीया सीउया विय। बत्तीस सहस्स पंचलरकेहिं

ए सर्व मली चउद लाख ने। छप्पन्न हजार मेलवतां थाय
१४५६००० ॥ २५ ॥

सव्वे चउदस लरका। छप्पन्न सहस्स मेलविया ॥ २५॥

छ जोजन सहित एक गाउ गंगानो सिंधुनो विस्तार मुलमां
एटले सवा छ जोजन ६।। छे ॥

छ जोयण स कोसे। गंगा सिंधूण विछरो मूले ॥

तेथी दस गुणो विस्तार छेह एम बे बे गुणो विजी नदीयोनो
डे छे ६२॥ जोजन। विस्तार ॥ २६ ॥ द्वार १०

दसगुणिउ पर्यंते०। इय दु दु गुणणेण सेसाणं॥२६॥

जोजन एकसो उंचपणे। सोनामय सीखरी लघु हिमवंत ए बे॥

जोयण सय मुच्चिछा। कणयमया सिहरि चुल्लहिमवंता॥

रूपीपर्वत महा हिमवंत पर्व बसें जोजन उंचा रूपी रूपानो महा
त ए बे। हिमवंत सोनानो ॥ २७ ॥

रूप्पि महा हिमवंता। दुसु उच्चा रुप्प कणय मया ॥२७

चारसें जोजनना। उंचपणे नैषध नीलवंत ए बे ॥

चत्तारि जोयण सए०। उच्चिछो निसढ नीलवंतोय ॥

नैषध तपाव्या सुवर्णमय छे। लीलारत्नवर्णो नीलवंत पर्वतछे ।२८।

निसढो तवाणिय्यमउ। वेरुलिउ नीलवंतोय ॥ २८॥

सर्वे पण शास्वता पर्वत। कालक्षेत्र वा अढीद्वीपमाना मेरू विना
सव्वेवि पव्वयरा। समयखीत्तंमि मंदर विहुणा ॥
प्रथ्वीतलमां ऊंडा। ऊंचपणाना चोथा जागमय छे।२१।
धरणीतले मुवगाढा। ऊस्सेय चउब्ह जायंमि ॥२९॥
प्रथम खांम्बवादीक गाथाये। दस द्वारे करी जंबुद्विपनी॥
खंम्भाइ गाहाहिं। दसहिं दारेहिं जंबूद्दिवस्स॥
संग्रहणी समाप्त थइ। आ संग्रहणीनी श्रिवाक्यनी मदत्रिका
प्रतिबोधीत श्री हरी जद्रसूरिजीये रचना करी॥
संघयणी सम्मत्ता। रइया हरिज्भद्दसूरिहिं॥ ३० ॥
ए प्रकारे श्री संग्रहणो नामे प्रकरण संपूर्ण॥ ४॥
॥ इतिश्री संघयणी समाप्त॥ ४॥

वांदीने वांदवा योग्य। सर्व अरिहंत प्रत्ये चैत्यवंदन आदे
जला विचार प्रते॥
वंदित्तु वंदणिज्जे। सव्वे चिइ वंदणाइं सुवियारं॥
घणो वृत्ती घणी जाष्य घणी चुरणी। सिद्धांतसुत्रने अनुसारे कहीस१
बहु वित्ती जास चुन्नी। सुत्ताणु सारेण वुच्छामि॥१॥
अथ द्वार दस त्रीकनुं१ अन्नीगम बेदीस्या रहेवानुं१ त्रण अवग्रह
वा पेसवानी विधो पांचनुं१। नुं१ त्रण प्रकारे वांदवानुं१॥
दह तिग१अहिगमपणगं२। दुदिसि३तिहुग्गह४तिहाउ५
पंचांग नमवानुं१ ममस्कारनुं१। अक्षर१ सोलसेंने सुड [वंदणया
तालीसनुं १६४७ वर्ण१॥ २॥
पणिवायद्दनमुक्कारा७। वन्ना सोलसय सीयाला८॥२॥

एकसो एकासी वळी पद सतांणु संपदा वा वीसांमानुं१ पांच ५
नुं १८१ पद १। मंनुं१ ॥
इगसीइ सयंतु पयाए। सगनउई१०संपयाउ पणदंमा११
बार अधिकारनुं१ च्यार वांदवा सरण करवा जोग्यनुं चार निक्षे
जोग्यनुं१। पे जिननुं ॥३॥
बार अहिगार१२चउवंद सरणिज्ज१४चउहिंजिणा १५
च्यार थोयोनुं१ [णिज्ज१३। बार हेतु वा कारणनुं१ सोल[॥१॥
नीमीत आठनुं१। आगारनुं१।
चउरोथुइ१६निमित्तठ१७बार हेऊय१८सोलआगारा१९॥
ओगणीस दोष काउसग्गना तेनुं१। काउसग्गना प्रमाणनुं१स्तवननुं
वळी१ चैत्यवंदन सातनुं१ ॥४॥
गुण वीस दोस उसग्ग२०। माण२१थुत्तंच२२सगवेला२३
दस आसातना वा अवज्ञा तजवानुं१ सघला चैत्यवंदनादीक स्थानके
दस आसायण चाउ२४। सव्वे चिइ वंदणाइं ठाणाइं ॥
ए चोवीसद्वारे करीने। बेहजारने होय चुउत्तर५ उत्तरद्वार गाथा४
चउवीस डुवारेहिं। डुसहस्सा हुंति चउ सयरा॥ ५ ॥
द्वार१ त्रण निसीहि१ त्रण प्रदक्षिणा१। त्रण निश्चे प्रणाम१ ॥
तिन्नि निसीहि१तिन्निउ–पयाहिणा२।तिन्निचेवय पणामा३
त्रिवीध्य पूजा१ तेमज। अवस्था त्रण प्रकारे भाववी निश्चे१॥६॥
तिविहा पूआय४ तहा। अवउ तिअ भावणंचेव५॥६
त्रणदिसि जोवानीविरती वानीम१। पगभूमी पमार्जनवलीत्रणवार१
तिदिसि निरक्कण विरई६। पयभूमि पमज्जणंचतिक्खुत्तो७
वरण वा अक्षरादि आलंबन त्रीवीध वळी प्रणिध्यान१ एम त्री

त्रण१ मुद्रा त्रीक१ वली। क दस॥७॥ एहना उत्तर द्वार ३०

वन्नाइ तियं८मुद्दा–तियंचए। तिविहंच पणिहाणं१०॥७॥

प्रथम त्रीक१ घरनो१ देहरानो१ व्यापार वा ते समंदी काम तज

द्रव्य जिनपूजानो जे१। वुं ते नीसीही त्रिक॥

घरजिणहर जिणपूआ। वावार च्चाउ निसीहि तिगं॥

कीहां ते थानक देहराने मुल त्रीजी चैत्यवंदन भावपुजा करवाने

द्वार गर्भं घर ते गभारे। अवसरे॥ ८॥

अग्गदारे मभ्रे। तइया चिइ वंदणा समए॥८॥

त्रीजुं त्रीक बे हाथ मस्तके लगा खमासमण देता पांचे अंग नमे

वे ते अर्ध अंग नमावे ते। ते त्रण प्रणाम॥

अंजलिबद्धो अद्धो–णऊय पंचंगउ य तिपणामा॥

सघले अथवा त्रणवार। मस्तकादी नमाम्वे प्रणामत्रीक बीजुंश्ए।

सव्वछ वा तिवारं। सिराइ नमणे पणाम तिअं॥९॥

हवे पुजा त्रीक३ अंगनी आगल जल चंदन फुलहारादी अक्षतादी

मुकवानी भावनी ए भेदे। स्तवनादी पुजा त्रीक॥

अंग ग्ग भाव भेया। पुप्फाहार थुइहिं पूय तिगं॥

ते पंच प्रकारी अष्ट। प्रकारी सर्व प्रकारी अथवा पुजात्रीक३।१०।

पंचो वयारा अठो। वयार सव्वो वयारा वा॥१०॥

अवस्था त्रीक४ भाववी अवस्थात्रीकते। पींमस्थ पदस्थ रूपरहीतस्थ

भाविज्ज अवछ तिअं। पिंमछ पयछ रूव रहियत्तं॥

ते केइ छद्मस्थ केवलीत्व सिद्धपणानी नीश्चे अवस्था त्रीकनो

पणानी। अर्थ ते॥११॥

छउमछ केवलीत्तं सिद्धत्तं चेव तस्स भो॥११॥

नवण करवाने स्थानके केवलज्ञानन। अष्ट प्रातीहार सहीत स्थानके

थाय तीहांसुधी छद्मस्थ अवस्था । केवली अवस्था ॥

न्हवणच्चगेहिं उउमत्थ-वत्थ पमिहारगेहिं केवलिअं ॥

पद्मासन वाकाउसग्गेरह्याथानके। जिननीज्ञाववी सिद्धअवस्थात्रीक४

पलिअंकुस्स गेहिय । जिणस्स ज्ञाविज सिद्धत्तं ॥१२॥

दिसित्रीक५ उर्ध वा उंचुं अ त्रण दीसाउणी जोवुं तजवुं गांमवुं

धो वा नीचुं त्रीजुं वा वांकुंए। अथवा ॥

उद्धा हो तिरिआणं । तिदिसाण निरस्कणं चइजहवा॥

पाउल जमणुं मावुं ए त्रण दी एक श्री जिनेश्वरनां मुख सनमुख

सी जोवुं तजे । थापे दृष्टी बे द्वार ५ ॥ १३ ॥

पच्चिम दाहिण वामण । जिणमुह न्नत्थ दिठिजूउ ॥१३॥

वरणत्रीक६ जे सूत्र बोले बीजुं जे सुत्र अर्थमां चीत राखे तीजुं

तेना अक्षरमां चीत राखे। आलंबन वली पमीमानुं ॥६॥

वन्नतिअ वन्नत्था । लंबण मालंबणं तु पमिमाइ॥

हवे मुद्रात्रीक७ जोग जिन ए मुद्रा न्नेदे करी मुद्रात्रीक ते

मुक्ताशुक्ती । केम ॥ १४ ॥

जोग जिण मुत्तासुत्ती । मुद्दा न्नेएण मुद्दतियं ॥ १४ ॥

माहोमांही एक एकने अंत कमलना मोमानी परे बे हाथे

रे आंगलीयो राखे । करीने ॥

अन्नुन्नंतरी अंगुली । कोसागारेहिं दोहिं हत्थेहिं॥

पेट उपरे बे हाथनी कोणीउ तेहने प्रथम जोगमुद्रा एहवुं

थापीने । कहीये ॥ १५ ॥

पिट्टोवरि कुप्पर सं-ठिएहिं तह जोगमुद्दति १५॥

हवे जिनमुद्रा कहेछे चार आगल पग पोहोला तेथी कांइ उ

आंगल । उी पाउलनी पांनीयो ॥

चत्तारि अंगुलाइं । पुरउ ऊणाइं जह्व पच्छिमउ॥
पग राखी ते रीते काउसग्ग करे ते । ए ते वली होय जिनमुद्रा१६॥
पायाणं उस्सग्गो । एसा पुण होइ जिणमुद्दा ॥१६॥
हवे मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते कहेछे जीहां बरोबर बे पग गर्भित कर्या
मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते । हाथ ॥
मुत्तासुत्ती मुद्दा । जह्व समा दोवि गब्भिया हत्था॥
ते वली ललाट स्थलने विषे । अम्हारे कोइ आचार्य न लगाम्हवा कहे छे ॥ १७ ॥
ते पुण निलाम्हदेसे । लग्गा अन्ने अलग्गत्ति ॥ १७॥
हवे जोगमुद्रा पांच अंग शक्रस्तव वा नमुत्थुणं आदे स्तुतीये
नमाववां ते खमासमण । होय जोगमुद्रा ॥
पंचंगो पणिवाउ थयपाढो होइ जोगमुद्दाए ॥
वंदण ते अरिहंतचेइआणं प्रणीध्यान त्रीक मुक्ता सुक्ती मुद्राये
आदे ते जिनमुद्राए । कहे ॥ १८ ॥
वंदण जिणमुद्दाए । पणिहाण मुत्तासुत्तीए॥१८॥
हवे प्रणीध्यान त्रीक जावंती जावंतकेवीसाहु ए मुनी वंदण ज
ये चैत्यवंदन । यवीयराय प्रार्थना सरूप अथवा॥
पणिहाणतिगं चेइय । मुणि वंदण पत्थणासरूवं वा ॥
मन वचन काय ए जोग बाकी त्रीकोनो अर्थ तो प्रगट छे इती
त्रण एकाग्र ते । ॥ १९ ॥
मण वय काएगत्तं । सेस तिअत्थो अ पयमुत्ति॥१९॥
हवे अभीगम द्वार१सचीत व अचित वस्तुनुं अणतजवुं२ मन
स्तुनुं तजवुं वा मुकवुं१ । एकाग्र करवुं १ ॥
सचित्तदव्वमुज्झण १ । मचित्त मणुज्झणं २ मणेगत्तं ३ ॥

एक सामी वा वस्त्र अखंमनुं उत्तरासण करवुं १ । बेहाथ जोमी मस्तक नमाववुं जिन दिठेथी १ ॥ २० ॥

इगसामि उत्तरासंगध। अंजली सिरसि जिणदिठे५॥२०।

एम पंच विध अन्नीगम वा सनमुख जवुं । अथवा मुके राजा होयतो राजनां चिन्ह ते ।

इअ पंचविहाभिगमो । अहवा मुच्चंति रायचिन्हाइं ॥

खमग१छत्र१पगनापगरखां१आदी। मुगट१चांमर१एपांचेमुकेद्वार२

खग्गं छत्तं वाणह । मजमं चमरेअ पंचमए ॥ २१ ॥

हवे दिसि द्वार ३ वांदे जिनेश्वरने जमणी दिसि रहीने पुरुष ने मावी दिसि रहिने स्त्री ॥

वंदंति जिणे दाहिण । दिसिठिआ पुरिसवामदिसिनारि

हवे अवग्रह द्वार४ नवहाथ जघन्य साठ हाथ । उत्कृष्ट नव उपर साठ मांहि मध्यम अवग्रह सेष ॥ २२ ॥

नवकर जहन्न सठि क–र जिठुं मझुग्गहो सेसो ॥२२॥

हवे नमस्कार द्वार५एक नवकार वा नमवेजघन्य। चैत्यवंदन मध्यम अरीहंत चेइआणं चार थोय जुगल ॥

नमुक्कारेण जहन्ना । चिइवंदण मय्य दंम थुइ जुयला ॥

पांचवार नमुथ्थुणारुप मंमके स्तवन जयवीयराये करी उत्कष्टुं थुइ आठे करी चैत्य वंदन ॥ २३ ॥

पण दंम थुइ चउक्कग्ग । थय पणिहाणेहिं उक्कोसा॥२३

अन्य वा बीजा आचार्य एम कहे छे एकज । नमुथ्थुणे करिने जघन्य चैत्यवंदन ॥

अन्ने बिंति इगेणं । सक्कत्थएणं जहन्न वंदणाया ॥

ते बे त्रण नमुथ्थुणे करी म उत्कृष्टुं चैत्यवंदन चार अथवा

थ्य चैत्यवंदन । पांच नमुथ्थुणे करी ॥ २४ ॥

त दुग तिगेण मद्या । उक्कोसा चनहिं पंचहिं वा ॥२४॥

हवे पंचांग प्रणाम द्वारह पां बे ढींचण हाथ बे उत्तम अंग च अंग नमाववां ते । मस्तक एक ॥

पंचंगो पणिवान । दो जाणु करडुगुत्तमंगं च ॥

हवे नमस्कार द्वार७जलना मो एक बे त्रण जावत एकसो आठ होटा अर्थेछ जेहना नवकार । ॥ २५ ॥

सु महन्न नमुक्कारा । इग डुग तिग जाव अठसयं॥२५

हवे अक्षर १६४७ नुं द्वार ८ नव नेउ सो ए एकसो नवाणुं१९९ अमसठ६८ अट्ठावीस२८ । वली बसेने सताणुं२९७ ।

अमसहि१अठवीसा२। नव नउअसंयं३ च डुसय सग न

बसेने उगणत्रीस२२९ बसे । बसेने सोल२१६एकसोने [ऊयाध॥ ने साठ२६० । अट्ठाणुं१९८एकसोने बावन१५२।२६।

दो गुणतीस५डु सठा६। डुसोल७अम नउय सयडुवन्न

ए अक्षरनां सुत्रांनां नाम नवकार इरियावही नमु (सयंण।२६। खमासमण । थुणं आदी पांच दंमकमां ॥

इअ नवकार१खमासमण२। इरिय३सकत्थयाइ४दंमेसु॥

अरिहंतचेइयाणंमां लोगसञा एम अनुक्रमे अक्षर सोलसे सुम दीमां नहि बिजीवार गणवा। तालीस ॥ २७ ॥

पणिहाणेसुअ अडुरुत्त । वन्नासोलसय सीयाला॥२७॥

हवे पद १८१ नुं द्वार९नवए तेंतालीस४३अठावीस२८सोल१६ बत्रीस३२तेतरीस३३ । वीस२० अनुक्रमे पद कोना ॥

नव१बत्तीस२तीत्तीसा३ । ।तचत्त४अमवीस५सोल६वी

नवकार इरियावही नमुथ्थुणं आ एकसोने एकासी (ल७पया॥

दिने विषे।　　　　　　　　　सर्व पद आय पद द्वारए॥२८॥

मंगल इरिया सक्क–त्थयाईसु इगसीइसयं तु पया ॥२८॥

हवे संपदाए९नुं द्वार१० आठ८　सोल१६ संपदा वीस२० संपदा॥

आठ८नवएआठ८अठावीस२८। संपदा शब्दे वीसमानां स्थानक ॥

अठ१८२नव३ठय४अठवीस५। सोलसय६वीस९वीसामा

अनुक्रमे नवकार इरियावही। नमुत्थुणं आदिनेविषेसतांणुसंपदा२९

कमसो मंगल इरिया। सक्कत्थयाईसु सगनऊई ॥२९॥

नवकारनाअक्षर अरसठ पद नव। नवकारनेविषेआठ संपदातेमां॥

वन्न ठ सट्ठि नव पय।　　　नवकारे अठ संपया तत्थ॥

सात संपदा तो पद तुल्य छे। सत्तर अक्षरनी आठमी संपदा छेला

बे पदनी ॥ ३० ॥

सग संपय पय तुल्ला। सतरक्खर अठमी दुपया॥३०॥

हवे खमासमणना अक्षरो　　अठावीस तेमज इरियावहीमां॥

पणिवाय अक्खराइं　　अठावीसं तहाय इरिआए॥

एकसोनवांणुं अक्षर छे।　बत्रीस तो पद छे संपदा आठ छे॥३१॥

नव नउय मक्खर सयं।　दुतीस पय संपया अठ॥३१॥

संपदामां पद बे२पदनी बे२पदनी　अगीयार११पदनी ७ पदनी ए

एक१ पदनी चार४ पदनी एक१ प　इरियावहिनी संपदानां पद॥

दनी पांच५पदनी।

दुग१दुग२इग३चउ४इग५　इगार९छग८इरिय संपयाइ

संपदा आदी पदइच्छामि२ इ (पण६। जेमेजीवा१ एगिंदिआ१(पया॥

रिया१गमणागमणे१ पाणक्कमणे१। अभिहया१ तस्सउत्तरी१ ॥

इच्छा१इरि२गम३पाणा४। जेमे५एगें दि६अभि९तस्स८

संपदानांनाम अंगीकार संपदा१ सामान्यहेतु१ विशेषहेतु१(॥३२॥

नीमीत संपदा१ ।　　　　संग्रहहेतु१ पाचमी ॥
अप्पुवगमो१ निमित्तं२। उहे३अर४हेऊ संगहे५पंच ॥
जीवसंपदा१ वीराधना संपदा१ प। ए त्रेव त्रण पाछलनी संपदा
डिक्कमण संपदा१ ।　　　　चुलिका जांणवी ॥ ३३ ॥
जीवढ विराहणा७पडिक्कमणा८। त्रेअकतिन्नि चुलाए३३।
नमुत्थुणंनी संपदा प्रते पद बे२पदनी त्रण३नीचार४नीपांच५नी
पांच५नी पांच५नी बे२नी चार४नी ।
दु १ ति २ चउ ३ पण४ पण ५ पण ६ दु७ चउ८ ।
त्रण३पदनी नमुत्थुणंनी संपदामां पदसंख्या ॥
तिपय ए सक्कत्थ संपयाइ पया ॥
संपदाना आदीपद नमुत्थुणं१आईग अजयपदयाणं५ धम्मदयाणं६अ
राणं२पुरिसुत्तमाणं३लोगुत्तमाणं४ प्पडिहय७ जिणाणं८ सव्वनुणं ए
नमु आईग पुरिसो लोग । अजय धम्मप्प जिण सव्वं
संपदानांनाम स्तोतव्य संपदा विशेष हेतु३ उपयोग (॥३४॥
सामान्य हेतु संपदा ।　　　　हेतु४ तदहेतु उपयोग संपदा ५॥
थोअव्व संपया उह ।　　　　इयर हेऊ वउग तद्धेऊ ॥
विशेष हेतु उपयोगढ्स्वरू　हेतु संपदा नीज समतुल्यफलदाय
प७ ।　　　　क मोक्षसंपदाए ॥ ३५ ॥
सविसेसु वउग सरूव । हेऊ निय सम फलयमुक्खे॥३५॥
नमुत्थुणंमां अक्षरादि संख्या　नवएसंपदा छे पद तेतरीस३३ छे
बसेंने सतांणु२९७अक्षर छे । नमुत्थुणंमां ॥
दोसग नऊआ वन्ना । नव संपय पय तित्तीस सक्कत्थए॥
चैत्यस्तव अरिहंतचेइआ तेंतालीस पद छे अक्षर बसेंने त्रणणत्री
णंमां आठ संपदा छे । स छे ॥ ३६ ॥

चेइअ थयठ संपय। ति चत्तपय वन्न डुसय गुणतीसा३६

संपदामां पद बे२पद ७६पदसात७पद ७६पदचैत्यस्तवनी संपदामां नवएपद त्रण३पद ७६पद चार४पद। पद प्रथम कहेछे।

डु१७२सग३नव४तिअ५ ७प्पय८चिअ संपयापया पढमा

अरिहंतचेइयाणं(७६चक७। अन्नथऊससिएणं४सहुमेहिंअंगए एवमा वंदणवत्तियाए२सद्धाए३। ३ एहिं४ जाव अरिहंताणं७ तावकायं८

अरिहं वंदण सद्धा। अन्न सुहुम एव जा ताव ॥३७॥

संपदानांनाम अंगीकारसंपदा१ निमित संपदा२। हेतु संपदा३ एकवचनांत आगार संपदा४बहुवचनांत आगार संपदा ५॥

अप्पुवगमो निमित्तं। हेऊ इग बहुवयंत आगारा॥

अग्नी स्पर्शनादीक बाह्यकारणागार संपदा६। काउस्सग मर्यादानी संपदा७ सरुप संपदा८ ए आठ संपदा ॥१०॥

आगंतुग आगारा। उस्सग्गा विहि सरूवठ ॥३८॥

लोगस्स आदीने विषे संपदा तो। जेटला पद ते समान अठावीस सोल वीस अनुक्रमे।

नामथयाइसु संपया। पय समअडवीससोल वीसकमा

एकवारना उणया अक्षर ग बसेंनेसोल एकसो अठाणुं अक्षरलोगणतां अनुक्रमे बसें साठ। स्स पुस्करवरदी सिद्धाणंबुद्धाणंनां १९

अडुरुत्त वन्न डुसठ। डुसय सोल ठ नउअ सयं॥३९॥

बे जावंती जयवियरायना अक्षर एकसो बावन। अनुक्रमे सर्वना गुरु अक्षर सात७ त्रण३ चोवीस२४ तेत्रीस३३।

पणिहाणडुवन्नसयं। कमेणसग१ति२चउवीस३तित्तीसा४

उगणत्रीस२९अठावीस२८। चोत्रीस३४ एकत्रीस३१ बार१२ ए सर्व आंक गुरु अक्षरना ॥४०॥

गुणतीस५अडवीसा६।चउतीसि७गतीस८बार९गुरुवन्ना

हवे पांच दंडकनुं द्वार११ अरिहंतचैयाणं२लोगस्स३ पुस्करवदी४ पांच पाठ नमुत्थुणं१। सिद्धाणंबुद्धाणं५इहांपांच दंडकने विषे१२

पणदंडा सक्कत्थय। चेइय नाम सुय सिद्धत्थय इत्थ॥

अधिकार छे ते बे२एक१ बे२ बे२ पांच५। ए अधिकार बार नमुत्थुणादिक मां अनुक्रमे ॥ ४१ ॥

दो१इग२दो३दो४पंचय५। अहिगारा बारस कमेण४१

नमुत्थुणं१ जेअअइआ२ अरिहंतचैयाणं३ लोगस्स४। सव्वलोए५ पुस्करवरदि६ तमति मीर७ सिद्धाणं८ जोदेवाणए॥

नमु जेइय अरिहं लोग। सव्व पुस्क तम सिद्ध जोदेवा॥

उज्जिंत सेलसिहरे१० चत्तारिअठ११ वेआ। वच्चगराणं१२ ए बारे अधीकारनां आदी पद छे ॥ ४२ ॥

उज्जिं चत्ता वेया। वच्चग अहिगार पढमपया॥४२॥

अधिकार अर्थ प्रथम अधिकारे वांदु छुं। त्रावजिन प्रते बीजे अधिकारे द्रव्य जिन प्रते।

पढमहिगारे १ वंदे। त्रावजिणे बीय एउ दव्व जिणे॥

एक चैत्यनी थापना जिन प्रते त्रीजे अधिकारे वांदे। चोथा अधिकारमां नामजिन प्रते ॥ ४३ ॥

इगचेइय ठवण जिणे—तइअ चउत्थंमि नामजिणे॥४३॥

पांचमे अधिकारे त्रण भुवनना थापनाजिन वली। हवे छठे अधिकारे श्रीमंधरादी विहरमानजिन॥

तिहुअण ठवणजिणे पुण। पंचमए विहरमाण जिणछट्ठे॥

सातमेअधिकारे श्रुतज्ञान प्रते। आठमेअधिकारे सर्वसिद्ध स्तुति४४

सत्तमए सुअनाणं। अठ्ठमए सव्व सिद्ध थुई॥४४॥

हवे नवमे अधिकारे तिर्था | नवमे दसमे श्री गिरनार वा रेव
छिप श्री विरजिन स्तुत। | ताचल स्तुती ॥

तित्थाहिव वीर थुइ | नवमे दसमेअ उज्जयंत थुइ ॥

अष्टापदजिनी स्तुति अगिआ | सम्यगद्रष्टी देवनुं स्मरण छेले वा
रमे । | बारमे अधिकारे ॥ ४५ ॥

अट्ठावयाइ इगदिसि । सुदिट्ठिसुर समरणा चरिमे॥४५॥

ए बार अधिकारमां नव अधिकार विस्तरानामे श्री हरिभद्रसुरिकृ
इहां चैत्यवंदननी व्रती ललित । त आदेना अनुसारथी ॥

नव अहिगाराइह ललिआ। विथरा वित्तिमाई अणुसारा

त्रणअधिकार श्रुतनो परंपराथी॥ तेत्रणकीयाबीजो दसमोइगीयारमो

तिन्नि सुअ परंपरया । बीउ दसमो इगार समो ॥४६॥

आवस्यकनी चुर्णिने विषे । | जे कह्युं छे सेष अधिकार पूर्वाचार्य
| नि जेम इग ॥

आवस्सय चुन्नीए । | जं भणिअं सेसया जहिछाए ॥

ते कारण माटे उज्जिंतादिक पण। अधिकार श्रुतमय निश्चे जाणवा

तेणं उज्जिंताइवि । अहिगारा सुअमया चेव ॥४७॥

बिजो अधिकार श्रुतस्तवादि । | अर्थे करी वरणव्यो तेज आव
| सक चुर्णिमां निश्चे ।

बीउ सुअछयाई । | अछउ वन्निउ तहिं चेव ॥

ते माटे नमुछुणंने अंते | द्रव्य अरिहंत वांदवाने अवसरे प्रग
कह्यो छे। | टार्थ जाणवो ॥ ४८ ॥

सक्कछयं ते पढिउ । | दव्वारिहवसरपयछो ॥४८ ॥

असठ पुरुषे आचरू नहि | बिजा गीतारथे अणवारीत एटला
पापसहित पापरहित । | माटे मध्यस्थपणानी ॥

असढाइ न्नणवज्जं । गीयन्न अवारियंति मज्जणा ॥

आचरणा पण निश्चे आज्ञा जा एहवा सास्त्रनां वचनथी न्नणा
णवी इति । नर सहु माने ले ॥ ४९ ॥

आयरणा विहु आणंति । वयणाउ सु बहु मन्नंति॥४ए॥

हवे चार वांदवा योगनुं द्वार१३ सुत्र सिद्धांत३ सिद्धन्नगवान्४इहां
चार वांदवा योग जिनेश्वर१ समरवायोगनुंद्वार१४सासनाधीष्ट
मुनिराज २ । देवतादी समरवा वा संन्नारवा

चउ वंदणिज्ज जिणमुणि ।सुय सिद्धा इह सुराइ सरणिज्जा

हवे चार जिननुं द्वार१५चार द्रव्य३ न्नावजिन४ ए चारे न्नेदे
जिन नाम १ थापना २ । करिने ॥ ५० ॥

चन्नहजिणा नाम ठवण- दव्वन्नावजिणन्नेएणं ॥५०॥

नामजिन ते श्री रुषन्नादी थापनाजिन ते वली श्री रूषन्नादी
जिननां नाम । जिननी प्रतिमाउ ॥

नाभजिणाजिणनामा । ठवणाजिणा पुण जिणंदपम्मिमाउ

द्रव्यजिन ते जिननामबंधथी न्नावजिनतो समोसरणमां बीराजी
जिव ते द्रव्यजिन । देसना दीये तेवारे ॥ ५१ ॥

दव्वजिणा जिणजीवा । न्नावजिणा समवसरणत्था ॥५१॥

चार थोयोनुं द्वार १६आदस्था । बीजी सर्वतीर्थंकरनी स्तुति तीजी
जे जिनरूषन्नादीनी प्रथमथुइ । श्रुतज्ञाननी स्तुती ॥

अहिगय जिण पढमथुई । बीया सव्वाण तइय नाणस्स॥

वैयावच करता सासन उपयोग अर्थे चोथी थुई ॥५२॥
रक्षक देव देवीयोनी ।

वेयावच्च गराणउ । नवउगब्भं चन्नब थुई ॥ ५२ ॥

आठ निमित्तनुं द्वार १७ पाप वंदणवत्तिआ आदे ७ निमित्त

खपावाने अर्थे इरियावहीया१। वं१ पु१ स१ स१ बो१ नि१ ।

पावखवणत्थ इरिया । वंदणवत्तियाइ छ निमित्ता ॥

जिनप्रवचन अधिष्टायक देव समरवा अर्थे। काउस्सग्ग१ एम निमित आठ चैत्यवंदन विषे ॥ ५३ ॥

पवयणसुरसरणत्थं । उस्सग्गो इय निमित्तठ ॥ ५३ ॥

बार हेतुनुं द्वार१०चारहेतु तस्स उत्तरी१करणेण१ प्रमुख सद्धाए इत्यादिक पांच५ अ०१पायच्छित्त१वीसोही१विसल्लि१। हेतु ॥

चउ तस्सउत्तरी करण– पमुह सद्धाइआय पण हेऊ ॥

वेयावच्चगराणं इत्यादिक। त्रण३ एम हेतु ए समग्र बार हेतुथया५४।

वेयावच्चगरत्ताइ । तिन्निइअ हेऊ बारसगं ॥५४॥

सोल आगारनुं द्वार१९अन्नत्था आगार एवमाइएहिं इत्यादी चार१२आगार काउसगना। र ४ ते ॥

अन्नत्थयाइ बारस । आगारा एवमाइया चउरो ॥

दिवादि अग्नीभयथी आपना वचे मर्पादीक भयथी पुंजी आघो पंचेंद्रीनी आडे चोरादिकभयथी। खसेतो काउसग न भागे५५॥

अगणि पणिंदि छिंदण । बोहिखोभाइ डक्को अ॥५५॥

हवे काउसगना दोषनुं द्वार२० घोटक१ वेलडी१ थंभदोष१। मालदोष१ उधी१ नीलदोष१ भीलडी१ खलीणदोष १ ॥

घोडग१लय२खंभाइ३। मालु४द्धी५नियल६सबरि७ खलि

वधुदोष१ लांबु पेरणु पेरे ते१ स्तनदोष१ संजतीदोष१। भांपणआंगली हलावे ते१ (ण०॥ कागडापेरे आडुअवलु जुवे ते १ कोठनीपरे दीलसंकोच१ ॥ ५६ ॥

वहु९लंबुतर१०थण११संज भमुहंगुलि१३वायस१४ कवि

माथुं धुणावे ते१ मुकदो (ई१२। प्रेक्षदोष१ ए गणी (द्व१५॥५६॥

ष१मदीरा परे बम्बम्ब करे ते१। स दोष तजे काउस्सगे ॥

सिरिकंप१६मूअ१७वारू।पेहत्ति१७चइज्जदोस उस्सग्गो

तेमांथी१०मो[ग्गि१८। न होय दोष साध्वीजीने ए त्रण सही

११मो १२ ए त्रण। त नवमो चार नहि श्रावीकाने ॥५७॥

लंबुत्तर थण संजई। न दोस समणीण सबहु सड्डीणं५७

काउस्सगमां सासोसासनो पचीस सासोसासनुं बाकी काउ

संख्या द्वार२१ इरियावही सगे आठ सासोसास ॥

ना काउस्सगनुं प्रमाण।

इरि उस्सग्ग पमाणं। पणवीसुस्सास अठ सेसेसु॥

हवे स्तवन द्वार२२गंभीर मोहोटे अर्थे युक्त होय स्तवना

शब्दे मधुर मीठे शब्दे। जिनगुणनुं वरणव ॥ ५८ ॥

गंभीर महुर सद्दं। महत्थजुत्तं हवई थुत्तं ॥५८॥

सात चैत्यवंदन द्वार२३प्रतीक्रम पाछले दीवसे१प्रतीक्रमण देवसी

णराइ१ ने देहरे१जमतो वा पच्च मां१संथारे सूतां१पाछली राते१॥

खाण पारतां१।

पडिक्कमणे१चेइय२जिमण३। चरिम४पडिक्कमण५सूयण६

चैत्यवंदन ए साते मुनीराजने। साते वेला एक दी (पडिबोह७

वस रात्री मलीने करवां ॥५९॥

चिइ वंदण इअ जइणो। सत्तउ वेला अहोरत्ते ॥५९॥

बेवार प्रतीक्रमण कारक ग्रह साते वेला एक पडीकमणे पांच

स्तने पण निश्चे। वेला तेथी बाकीनाने ॥

पडिक्कमउ गिहिणो विहु। सगवेला पंचवेल इयरस्स॥

पूजादीकमां त्रणे संध्या वि होय त्रण वेला जघन्यपणे चैत्य

षये प्रभात मध्यान सांझे। वंदन ॥ ६० ॥

पूयासु तिसंध्यासु य । होइ तिवेला जहन्नेणं ॥ ६० ॥

दस आसातनानुं द्वार १४ पांन खासमां आदे १ स्त्री विलास१ सोपारी आदे १ पांणी पीतां१ सुइ रहेवुं १ थुकवुं १ ॥ त्नोजन करवे १ ।

तंबोल१पाण२त्नोयण३। वाणाह४मेहुण५सुवन्न६ निठ्ठवणं ७

मुतर वा लघुनीति १ विष्टा वा वडीनीति १ जुवटुं १ । ए दसे आसातना तजे जिनेश्वर देवघरनी हद्यमां ॥ ६१ ॥

मुत्तुच्चारं९जूयं१० । वज्जे जिणनाह जगइए ॥६१॥

हवे देव वांदवानी वीधी इरि यावही चैत्यवंदन नमुथ्थुणं । अरिहंत चेयाणं थोय १ लोगस्स सव्वलोय थोय २ पुख्खरवरदी ॥

इरिनमुक्कार नमुथ्थुण । रिहंत थुइ लोग सव्व थुइपुख्ख॥

थोय ३ सिद्धाणं बुद्धाणं वेया नमुथ्थुणं जावंति स्तोत्र वा स्तवन वञ्च थोय ४ । जयवीयरा० ॥ ६२ ॥

थुइ सिद्धा वेया थुइ नमुत्थ जावंति थय जयवी ॥६२॥

सर्व उपाधी घरमोथ्थि वीसु घ पणे । ए रीते जे उत्तम प्राणी श्री जिनदेव प्रते वांदे सदा ॥

सव्वो वाहि विसुद्धं । एवं जो वंदए सया देवे ॥

ते देवताना इंद्रनाथ्वंदने पुजवा योग्य थाय वा प्रकरण करता श्री देवेंद्रसूरिजीये आपनुं नाम सूचव्युं । ए रीते श्री परमात्माने वांदसे ते प्राणी परमपद जे मोक्षपद पामसे थोडा कालमां ॥ ६३ ॥

देविंदविंदमहियं । परमपयं पावई लहुसो ॥६३॥

॥ इति चैत्यवंदन नामे त्नाष्य प्रकरण समाप्तं ॥

॥ इति चैत्यवंदन त्नाष्य संपूर्ण ॥

हवे बीजी गुरु वंदन विधि भाष्य लखिये डीए ॥

॥ अथ गुरुवंदन भाष्य लिख्यते ॥

गुरु वंदन मोहोटुं त्रण प्रकारे । ते फेटावंदन१ थोभवंदन२ द्वादसावत वंदन ३

गुरुवंदण मह तिविहं । ते फिट्टा १ छोभ २ बारसावत्तं ३॥

मस्तक नमाम्वादीके करी प्रथम वंदन । वली खमासमण बे देइ वांदे ते बीजुं वंदन ॥ १ ॥

सिर नमणाइसु पढमं । पुन्न खमासमण डुग बीयं ॥१॥

जेम दूत राजा प्रते प्रथम । नमीने कार्यप्रते कहिने पछी राजाए॥

जह दूउ रायाणं । नमिउं कज्जं निवेइउ पच्छा ॥

रजा आप्ये पण वांदीने । स्वस्थानके जाय एमज इहां खमासमण बीजुं ॥ २ ॥

विसज्जीउवि वंदिय गच्छइ एमेव इच्छ डुगं ॥ २ ॥

सम्यक्त आचारनुं मूल ते । विनय, ते गुणवंतनी सेवना भक्ती॥

आयारस्सउ मूलं । विणउ सो गुणवउत्र पडिवत्ति॥

ते सेवा भक्ति वीधीये करी वंदवा थकी होय । तेनी विधि इम द्वादसावर्ते करी ॥ ३ ॥

साय विही वंदणाउ । विहि इमो बारसावत्ते ॥३॥

त्रीजुं तो गुरु वचन कहे तव छंदे बे वार । ते त्रणमां इहां प्रथम फेटावंदन तो समस्त संघने विषे ॥

तईअंतु छंदण डुगे । तच्छ मिहो आइमं सयलसंघे ॥

बीजुं थोभवंदन तो मुनीद र्शन उपगरणवंतने होय । आचार्यादी पदस्थने वली त्रीजुं वंदन होय ॥ ४ ॥

बीयंतु दंसणीणय । पयठियाणं च तइयं तु ॥४॥

वंदनकर्म१ चितीकर्म१ कृतिकर्म१। पूजाकर्म१ वली विनयकर्म१ ए पांचे
वंदण१ चिई२ किईकम्मं३। पूयाकम्मं४ च विणयकम्मं५ च
करवुं वंदनकर्म कोने केने करवुं पण। केइ वखते केटलीवार वंद
न कर्म करवुं ॥ ५ ॥
कायव्वं कस्सवि के–णावावि काहेव कइखुत्तो ॥५॥
केटलीवार मस्तक नमाववुं। केटला प्रकारनां आवस्यक करी
विसेष शुद्ध थवुं ॥
कइउणयं कइसिरं। कइविहि आवस्सएहिं परिसुद्धं॥
केटला दोष विसेष मुकीने। वांदणा देवां ते सा कारणमाटे देवांवा६
कई दोस विप्पमुक्कं। किइकम्मं कीस कीरई वा ॥६॥
वांदणाना पांच५नाम पांच५ वांदवा अयोग पांच५वांदवा योग पां
उदाहरण। च५चार पासे वांदणा न देवरावावां॥
पणनाम१पणाहरणा२। अजुग्ग पण३जुग्ग पण४चउ
चार४पासे वांदणा देवराववां चार४ठामेनहि नी [अदाया५॥
पांच५ठामे वांदणानो निषेध। षेध आठ८ कारण जाणवां॥७॥
चउ दाय पण निसेहा। चउ अणिसेह ठकारणया॥७॥
वांदणामां आवस्यक२५मुहपती सरीरनी पडीलेहण प्रत्येके पची
नी स २५ दोषण बत्रीस३२॥
आवस्सय१०मुहणंतय११। तणुपेह पणीस१२दोस ब
ठ६गुण थाय गुरूनी थापना१ बसेने छवीस२२६ [त्तीसा१३॥
बे २ अवग्रह। अक्षर तेमां ज्ञारे अक्षर पचीस ८
ठगुण१४गुरुठवण१५उ दु छवीस क्खर१७गुरु पणवी
वांदणानां सूत्रपद अ [ग्गह१६। ठ६ गुरुनां वचन आ [सा १८।
छाबन५८ठ६ थानक वांदणा। सातना तेतरीस३३टालवी॥

पय अप्पवन्न१८जणणा१७। जगुरुवयणा२०आसायण तित्तीसं २१ ॥

बेश विधीए बावीस द्वारे करिने । चारसेंने बाणु ठेकाणां थयांए

डुविही डुवीस२२दारेहिं । चउसया बाणुई ठाणा ॥७॥

वांदणा पांच नाम द्वार १ कृतिकर्म१ वीनयकर्म१पूजाकर्म१ । वंदनकर्म१ चितीकर्म१ ।

वंदणयं१चिइकम्मं२।किइकम्मं३विणयकम्मं४पूयकम्मं ५

ए गुरुने वांदवानां पांच नाम ते वली । डव्य ते जपचारे जावते अंतरंगथी ते बेनां उदाहरणनुं द्वार २ ॥१०॥

गुरुवंदण पणनामा । दवे जावे डुहाहरणा ॥१० ॥

एकतो सीतलाचार्यनो१लघु शिष्यनो१वीरासालवीनो१ । कृष्णसेवक बेनो१पालक कृष्णपुत्र संव कृष्णपुत्र ए बेनो ॥

सीयलय खुड्डुए वीर । कन्ह सेवग डु पालए संबे ॥

पांचे ए दृष्टांत । कृतिकर्ममां डव्य जावने विषे ॥ ११ ॥

पंचे ए दिठंता । किइकम्मे दवजावेहिं ॥ ११ ॥

वांदवा अवंदनीकनुं द्वार३ कुलीलीयो१संसतो१ यथाछंदो१ ॥ पार्श्वस्थ १ अवसनो १ ।

पासन्नो१ जसन्नो२ । कुसील३संसत्तज४अहाछंदो ५॥

ए पांचना प्रत्येके जेद बे २बे२ त्रण ३ बे २ अनेक प्रकारे । ए अवंदनीक श्री जिनेश्वरना मतने विषये ॥ १२ ॥

डुग१डुग१तिग१डु१णेग अवंदणिज्जा जिणमयंमि१२ ।

पांचवांदवा योगनुंद्वार४[विद्या१ गछनि सारकारक१संजमे थोर क पांच आचारवंत१ जपाध्याय१ । रे ते१तेमज गुणरत्ने अधीक१ ॥

आयरिय१ जवज्झाए २ । पवत्ति३थेरे४तहेव रायणिए५॥

तेमने वांदणां देवां कर्म र हित थवा अर्थे । करवा ए पांच उत्तम गणवंत प्रते ॥ १३ ॥

किइकम्मं निज्जरठा । कायव्व मिमेसि पंचएहं ॥१३॥

चार पासे वांदणा न देवरावे द्वार५माता१पीता१वमोज्ञाइ१ । पर्याये मोटा १ तेमज समस्त रत्नाधिक पासे ॥

माय१पिय२जिठ्ठभाया३। उमावि४तहेव सव्वरायणिए ५

वांदणा कर्म न देवराववां । चार वांदवा योगनुं द्वार६चार मुनी आदे आदीपदथी साधुसाधवी श्राव क श्राविकाए चार वांदे वली । १४।

किइकम्मं नकारिज्जा। चउसमणाइ कुणंति पुणो॥१४॥

वांदणां देतां पांच नीसेधनुं द्वार७ध नीद्रादिकहुते नहि कोइवार मंकथादिके व्याग्रहुतेपराङमुखहुते। वांदीस कहे हुते ॥

वख्खित्त१ पराहुत्ते२ । पमत्ते३ माकयाइ वंदिज्जा ॥

आहार करते हुते निहार क रते हुते । एटलुं करता गुरुप्रते नहि वांदणा देवां कारे वांदवानुं द्वार८ ॥ १५।

आहारं४ नीहारं५ । कुणमाणे काउ कामेय ॥ १५॥

प्रसन होय रुडे आसने बेठा होय। क्रोधादिके रहित बेठा होय

पसंते१ आसणे उय२ । उवसंत उवा ए ३ ॥

गुरुनी आंणा मागीने बुधीमान पंमीत । तेवारे वांदणां कर्म प्रजुंजे वा वांदे ॥ १६ ॥

अणुन्नवित्तु४ मेहावी५ । किइकम्मं पउंजइ ॥१६॥

वांदणा देवानां आठकारणनुं द्वार काउसग करते१ पोतानोअपराध एपडिकमणे१सजाय प्रठवण१ । खमावते१परुणा मुनीआवे दे १

पडिक्कमणे१ सझाए२ । काउसग्गा३वराह४पाउणए ५ ॥

देवसीराइ अतीचार आलो प्रयांत अणसण वा संथारो करते १
यण लेतां१पचखांणकरते१। ए वांदणानां आठ कारण । १७ ।

आलोयण६ संवरणे७। उत्तमठ्ठे८ वंदणयं ॥ १७ ॥

पचीस आवस्यकनुं द्वार १० आव्रत बार१२चार४वार मस्तक
बे वार नमवुं२मस्तके हाथ नमाऽवुं त्रण ३ गुत्ती ॥
जनमतां राखे तेम वस्त्रादी
उपगरण यथायोग राखे१।

दोवणय२महाजायं१। आवत्ता बार१२ चउ सिर४तिगु

अवग्रहमां बे२वार पेसवुं ए ए पचीस आवस्यक वा अव (त्त३
क १ वार नीकलवुं। स्य करवा वांदणा करता ॥ १८ ॥

दुपवेसिग्रग निस्कमणं१। पणवीसा वस्सय किइकम्मे १८

वांदणाकर्म पण करतो हुतो। न होय वांदणां कर्मनीर्जरावानोभोगी।

किइकम्मं पि कुणंतो। न होइ किइकम्मनिज्जराभागी॥

पूर्वोक्त पचीसमांथी हरेक साधु आदे ठांम विराधे तो नीर्ज
कोइ आवस्यकनुं। रा भणी न थाय ॥ १९ ॥

पणवीसा मन्नयरं। साहुठाणं विराहंतु ॥ १९ ॥

मुहपती पमीलेहण पचीसनुं द्वार। छ पमीलेहण मुहपती ऊंची
११नजरे मुहपती जोवी ते एक१। करी पखोमा त्रणत्रणनेआंतरे।

दिठ पमिलेह एगा१। छ उढ्ढ पखोम तिग तिगं तरिया ॥

अखोमा प्रमार्जवुं प्रथम ज एम नव नव ए समग्र मली मुहप
मणे हाथे ऊाली माबे हाथे। तीनी पमीलेषणा पचीस ॥ २० ॥

अखोम पमज्जणाया। नव नव मुहपत्ती पणवीसा॥२०॥

प्रदक्षिणाये करी त्रण त्रण। माभी३ जमणो १ भुजाये मस्तके
कीधां ते कहे छे। त्रण३मुखेत्रण३हीयाने विषे ३ ॥

पायाहणोणातिअ३ति वामे अर बाहु सीस मुह हियए॥
बे खन्ने ऊंचो निचो (अ३। चार४ऊपडीलेहण बे पगे ए देहनी
एक एक पिठे। पचीस २१ ॥
अंसु ढाहो पिठे। चउछप्पय देह पणवीसा॥२१॥
आवस्यक पडीलेहणमां जे करे उद्यमे करी पूर्वे कह्याथी नहि
म जेम। हिण नहि अधिक॥
आवस्सएसु जह जह। कुणइ पयत्तंअ हीण मइरित्तं॥
त्रिविध मन वचन कायाये तेम तेम तेहने कर्मनी नीर्जरा
उपयोग सहित। सकाम थाय ॥ २२ ॥
तिविह करणो वउत्तो। तहरसे निज्जरा होइ ॥२२॥
बत्रीस दोषनुं द्वार१३ आदर वांदणां देतो नासे१समग्रने ऊेगा
रहीतवांदे ते१जात्यादी मदे१। वांदे१ तीडनी परे ठेकडा देते१॥
दोस अणाढिअ१थद्धिय२। पविद्ध३ परिपिंडियंच४टोलग
रजोहरण वांको राखे१काचबा एकने वांदतो बीजाने वां (यप॥
नी परे रीगतो वांदे ते १। दे१मनमां खेदातो वांदे ते१ ॥२३
अंकुस६कछ्व रिंगिय७। मछुवत्तं८मणपउट्ठं९ ॥२३॥
बे हाथे पग बांधी वांदे ते१ मुने ऊजे वा आपे ते बुधीये वांदे१॥
वेइय बद्ध १० ऊयंत्तं ११।
ऊयथी वांदे१ गरवे वांदे१ मित्र जाणी वांदे१मुने वस्त्रादि कांइ
देसे एम जाणि वांदे१ चोरनी परे वांदे१॥
ऊय१२गारव १३ मित्त १४ कारणा १५ तिण्हं १६॥
आहारादी करतो वांदे १ क्रोधे वांदे१ तर्जना करतो वांदे १।
पडिणीय१७ रुठ १८ तज्जिय १९।
कपटे वांदे ते१अपमान करतो वांदे१विकथा करतोवांदे१निश्चय२४

सढ २० हिलीय २१ विपलिउ २२ चियर्यं ॥ २४ ॥

लाजथी अंधारे दीठे न दीठो वांदे१ मस्तकने एक देसे वांदे१ ।

दिठ मदिट्ठं २३ सिंगं २४ ।

राजवेठ तुल्य वांदे१ वांद्या वीना नही छुटीये एम जाणि वांदे१

मस्तके हाथ न लगाम्तो लगाम्तो१ ॥

कर २५ तंमोअण २६ अलिद्धणालिद्धं २७ ॥

अक्षरमात्रा ऊंगे कहे१ वांदी ऊतावलुं बोले१ ।

ऊणं २८ उत्तर चूलीय २९ ।

मुंगानी परे वांदे१ ऊंचे स्वरे वांदे१ रजोहरण ज्ञमाम्तोवांदे१॥२५॥

मूअं ३० ढड्डर ३१ चूम्लियंच ३२ ॥ २५ ॥

ए बत्रीस दोष टाली वीशेष वंदनकर्म जे प्रयुंजे वा करे जला

पणे शुध थइने । गुरु प्रते ॥

बत्तीस दोस परिसुद्धं । किइकम्मं जो पउंजइ गुरूणं॥

ते प्राणी पामे मोक्षनां सुख थोमा कालमां वीमानीकपणुं अथवा

प्रते । पामे ॥ २६ ॥

सो पावइ निव्वाणं । अचिरेण विमाण वासं वा ॥२६॥

छ गुणनुं द्वार१४ इहां छ वली उपचार मानादीकनो ज्ञंग१ गुरुनी

गुण वीनय१ । पूजा होय३ ॥

इह छच्च गुणा विणउ१। वयार माणाय ज्ञंग२गुरुपूया३॥

तीर्थंकरनी आज्ञानो आराध श्रुत जे जिनवचन धर्मनी आराध

क होय४ । ना५ जली कीरीया पामे६ ॥२७॥

तित्थयरायण आणा४ । सुअ धम्मा राहणा५किरिया६

गुरु थापना द्वार१५ गुरु जे थापीये अथवा गुरुने ठामे(॥२७॥

गुणे करी जुक्त वली गुरु । थापनाचार्यादीक ॥

गुरु गुणजुत्तं तु गुरु ठाविज्जा अहव तत्थ अस्काइ ॥
अथवा ज्ञानादी जे ज्ञान दर्शन थापे साक्षात् गुरुने अन्नावे॥२७॥
चारीत्र ए त्रणनां उपगरण ।
अहवा नाणाइ तियं । ठविज्ज सस्कं गुरुअन्नावे॥२८॥
चंदनग कवमा अथवा । काष्टरूंमादी पुस्तक गुरुमूर्त्ति चीत्रकर्मते॥
अस्के वरामए वा । कठे पुत्थेय चित्तकम्मेय॥
थापना बे न्नेदे सदून्नाव ते वली गुरु थापना बे न्नेदे थोमा काल
मूर्त्ति आदे असदून्नाव ते नी पुस्तकादि१ जावजीवनी मूर्त्तिआ
थापना पुस्तकादि । दे२ ॥ २ए ॥
सप्राव मसप्रावं । गुरु ठवणा इत्तरा वकहा ॥२ए॥
साक्षात् गुरुने वीरहे गुरुनी थापना । जाणे जे गुरुजबेठा आदेसदीयेछे
गुरुविरहंमि ठवणा । गुरुवएसो व दंसणत्थंच ॥
जिनेश्वरने वीरहे । सेवना हे प्रज्जु तमे संसार दुखथी मुकाणा मु-
जिनेश्वरनीमूर्त्तिनी। जने मुकावानुं सुधनीमीत थया ते सफला ।३०
जिणविरहंमि जिणबिंब । सेवण मंतण सहलं ॥३० ॥
अवग्रह द्वार१६चार दिसाए साढा त्रण हाथ१ तेर हाथ२ नरे
गुरुनो अवग्रह वांदणामां । नर नरे नारी ॥
चउदिसि गुरुग्गहो इह । अहुठ१तेरस कर२सपरपक्के॥
गुरुनी आज्ञा माग्या वीना पो न कल्पे ते गुरुनी समीप जग्याय
ते सदैव वा नीत प्रते । पेसवाने ॥ ३१ ॥
अणणुन्नायस्स सया । न कप्पए तत्थ पविसेउ ॥ ३१॥
७ठाण अक्करनुं द्वार१७ पांच५ चार४ ए ७ ठामे पद अनुक्रमे
त्रण३ बार१२ बे२ त्रण३ । नेगणत्रीस जाणवां ॥
पण१तिग२बारस३डुग४ चउरो६७ ठाण पयइ गुणती

छगणत्रीस२एबीजां आ(तिग ५। सर्व मली पद अठावन(सं॥
वसकोने वीषे।   थयां ॥ ११ ॥

गुणतीस सेस अवस्स–याइ सव पय अम्रवन्ना ॥३२॥

वांदनारनुं ब वचननुं द्वार१०इच्छामि नोसीहीयादीमां१२ समुचय आदीमां५ अणुजाणह आदीमां३। जत्तामां२ जवणिजंचन्ने०१॥

इच्छाय१अणुणवणा२। अव्वाबाहं३च जत४जवणाय५॥

अपराधनुं खमाववुं पण खामे वांदणां देनारनां ए ब ठाम जाण मी। खमासमणो आदीमां४। वां ॥ ३१ ॥

अवराह खामणा विय६। वंदण दायस्स छठाणा ॥३३॥

गुरु वचन छनुं द्वार१एछंदे   तहती ए त्रीजुं३ तुं पण व्रते ब एण१ अणुजाणामी२।   चोथुं४ एवं गुरु वचन५ ॥

छंदेण१अणुजाणामि२।   तहत्ति३तुप्रंपि वट्टए४एवं५ ॥

हुं पण खामु छुं तुज प्रते६।   वचन जांणवा वांदवा योग आ चार्यादीकनां ॥ ३४ ॥

अहमवि खामेमि तुमं६। वयणाइ वंदण रिहस्स॥३४॥

आसातना तेतरीसनुं द्वार ३० ए त्रण३ जातां उभा रहेतां३ बेस आगल वे पासे पाछल नजीक। तां३ छंमीले प्रथम पाणी ले ते१॥

पुरउ पक्खा सन्ने। गंता३ चिठ्ठण६निसीयणायएमणे१०॥

गमणागमण पहेला आलोवे१बोलाव्यो सांभलतां न बोले१

आलोयण ११ पमिसुणणे १२।

गुरु पेलां बोले ते१ गुरु छते बिजा पासे आलोवे ते१ ॥ ३५ ॥

पुव्वालवणे अ १३ आलोए १४ ॥ ३५ ॥

तेमज आहारादी बीजाने देखामे१ बीजाने नीमंत्रे पछी गुरुने१ ॥

तह उवदंस १५ निमंतण १६।

बीजाने आपे१ मीठे पोते खाय१ तेमज गुरु बोलावे वार लगावी बो
खद्धाय १७ यणे १८ तहा अ पमिसूणणे ॥ (ले १ ॥
गुरुने कठीण वचन बोले१ संथारे बेठे उतर आपे१ ।
खद्धत्तिय २० तत्थगए २१ ।
शुं कहोछो? १ तमे करो१ गुरुने हुंकारो करे१ मारुं मन छे जेनुं१॥१६
किं २२ तुम २३ तज्जाय २४ नोसुमणे २५ ॥ ३६ ॥
तमने नथी सांजरतुं?१ गुरुकथा वचे पोते कथा करे१ ।
नो सरसि २६ कहं छित्ता २७ ।
लज्ञानो जंग करे१ गुरु कह्या पछी पोते कहे ॥
परिसंजित्ता २८ अणुठियाइ कहे २९ ॥
गुरुने संथारे पग लगामे१ ।
संथारपाय घट्टण ३० ।
गुरुने आसने बेसे१ उंचे आसने बेसे१ तुल्य आसने बेसे१॥३७॥
चिठु ३१ च ३२ समासणेआवि ३३ ॥३७॥
राइप्रतीक्रमण वीधी इरियावहि चैत्यवंदन मुहपती पमिलेहवी
कुसुमीण डुसुमीणनो काउसग। बे वांदणां राइअ आलोवुं ॥
इरिया कुसुमिणुस्सग्गे। चिअवंदण पुत्ति वंदणा लोअं॥
बे वांदणां राइउ खामवुं बे वांदणां पचखांण चार खमासमणां जगवन् आदी बे खमासमण सझाय॥३८॥
वंदण खामण वंदण । संवर चउछोज डु सझाउ॥३८॥
देवसी प्रतीक्रमण वीधी इरियावही चैत्यवंदन । मुहपती पमिलेहवी बे वांदणा पचखाण बे वांदणा देवसीअ आलोवुं ॥
इरिया चिइवंदण । वंदण चरिम वंदणा लोयं ॥
बे वांदणा देवसीय खामुं चा देवसीअ प्रायश्चित चार लोगस्सनो

र जगवन् आदी । काउसग बे खमासमण सझाय ३९

वंदण खामण चउछोज । दिवसुसग्गो उ सत्ताउ ॥३९॥

ए रीते वांदणानी वीधी प्रते। जे प्रयुंजता चरणसीतरी करण सीतरी संजुक्त जो ॥

एयं किइकम्म विहं । जंजुत्ता चरण करण माउत्ता॥

साधु खपावे कर्म जेज्ञा नावरणादी प्रते । अनेक वा घणा जवनां संचेलां वा मेलवेलां अंत नही एवां ॥ ४० ॥

साहु खवंति कम्मं । अणेगजवसंचियमणंतं ॥४०॥

प्रकरण करता कहेछे अल्पमती वंत जोग जीवोने बोधना अर्थे । कह्युं होय वीपरीतपणे जे कांइ में॥

अप्पमइ जव बोहछ । जासियं विवरियंच जमह मए॥

ते सोधजो गीतार्थ होय ते केहवा । नथी जेहने अजीमान हठवाद मत्सर रहीते ॥ ४१ ॥

तं सोहंतु गीयछा । अणजिनिवेसि अमछरिणो॥४१॥

एम जला गुरुने वांदवानी विधिजाष्य समाप्तं ॥

॥ इतिश्री गुरुवंदन विधि जाष्य संपूर्ण ॥

हवे पच्चखाण वीधी जाख्य लिख्यते ।

॥ अथ प्रत्याख्यान जाष्य ॥

दस प्रत्याख्यान द्वार१ चारवीधो आहार द्वार१ बावीस आगार द्वार१ । द्वार१ एकवारना कह्या ॥

दस पच्चक्काण१चउविहे२। आहार३दुवीसिगार४अदुरुता

दस वीकृती द्वार१ विस नीवीगय बे जांगा द्वार१ छजेद सुधी द्वार१ द्वार१ । पच्चक्काण फलद्वार१ ॥ १ ॥

दस विगई५ तीस विगई—गय६ डुह नंगा७ठ सुद्धि८फलं ९।१।

प्रथम द्वार कारणे आगलथी तप करे ते१ आवते काले करे१

अणागय१ मइक्कंतं २।

एकनी अंत्य बीजानी आद्य१ धारे दीन अवस्य करे१ आगार रहीत१॥

कोम्भिसहिअं३ निअंटि४ अणागार ५॥

आगार सहीत१ चारे आ। वस्तुनुं प्रमाण करीकरे ते१ संकेत मुठसी

द्वार आदे पच्चखाण१। आदे१ कालमान पोरसी आदे१ ॥२॥

सागार६ निरवसेसं७। परमाण८कम्म संके९अद्धा१०॥२॥

काल पच्चखाण दस भेदे नोकर बे पोर वा पुरीमढ१ एकासणानुं१ ए
सहीयं बेधम्मी१ एक पोहारनुं१। कलठाणानुं पग न हलावे ते१ ॥

नवकारसहिय१ पोरसी२। पुरिमढ्ढ३ गासणो४ गठाणोय ५॥

आंबीलनुं१ उपवास वा अ भक्तार्थ१।

दीवसचरीमनुं१ मुठसही आदे अ भीग्रह१ वीगइनुं१ ॥ ३ ॥

आयंबिल६ अभत्तठे७। चरिम८ अभिग्गहे९ण विगई१०।३

पच्चखाण करण वीधी उग्गए सूरे नमोक्कारसहिअं पच्चखाइ१।

पोरसहीअं पच्चखाइ उग्गए सूरे चउविहंपिहारं१ ॥

उग्गए सूरे नमो १। पोरसि पच्चक्ख उग्गए सूरे २ ॥

सूर उग्गे पुरिमढ्ढं पच्चखाइ चउविहंपिहारं१।

सूर उग्गे अभतठं पच्चखाइ ए रीते१ ॥ ४ ॥

सुरे उग्गे पुरिमं ३। अभत्तठं पच्चक्खा इत्ति ४॥४॥

पच्चखाण करावतां कहे गुरु कहे सीस वा पच्चखाण करनार वली।

करावनार पच्चखाइ कहे इति एम करनार पच्चखामि कहे गुरु वोसीरे कहे सीस वोसरामि ॥

भणइ गुरु सीसो पुण। पच्चक्खामित्ति एव वोसिरइ॥

उपयोग इहां करनारनो प्रमाण जाणवो । नथी प्रमाण करावनारना अक्षर जूलथी ॥ ५ ॥

उपउगिज्ञ पमाणं । न पमाणं वंजण ज्ञलणा ॥५॥

काल पच्चखाणमां प्रथम स्थानके नवकारसहि आदे तेर प्रकार । बीजे स्थानके त्रण वीगय आदि प्रकार त्रीजे स्थाने त्रण प्रकार एकासणादी ॥

पढमे ठाणे तेरस । बीए तिन्नित तिगाइ तइयंमि ॥

पाणस्स लेवेणवादि चोथा स्थानकने वीषे । देसावगासादी पांचमा स्थानकमां ॥ ६ ॥

पाणस्स चउत्थंमि । देसावगासाइ पंचमए ॥६॥

हवे प्रथम स्थानकमां जेद१३नमुक्कार सहियं१ पोरसहियं१ साढपोरसहियं१ पुरीमढ१अवढ१अंगुष्टसि आदी आठ ए तेर जेद ॥

नमु१ पोरसि२ सङ्खा३ पुरि–म४ वङ्क५अंगुठ माइ अम

बीजे जेद३नीवीनुं१वीगीयनुं१आंबेलनुं१ ए त्रण त्रीजामां जेद३ । बेसणुं१एकासणुं१ एकलगाणुं १ए त्रण ॥ तेर ॥ ७ ॥

निवि१विगयं१बिल३ ङ१एगासणे२एगठाणाई ३ ।७ ।

उपवास वीधी [तिअतिअ । नेर बोल पूर्वोक्त प्रथम स्थानकमां चोथ आदि । बीजे पाणहार नमुक्कारसहियं त्रीजे पाणस ॥

पढमंमि चउत्थाई१ । तेरस बीयंमि२तिईय पाणस्स ३ ॥

देसावगासीयं चोथे स्थानके । चरीमे ते दिवसचरिमादी ङविहार तिवीहार चउवीहार जेम संजवे तेम जाणवुं ॥ ७ ॥

देसावगासं तुरिए । चरिमे जह संजवं नेयं ॥ ७ ४

तेमज मध्य पच्चखाणमांतो नही वार वार सूरे उग्गए इत्यादीक निवि विगइ आंबिल वीषये । वोसीरे ए मध्य पच्चखाणे ॥

तह मय पच्चख्काणेसु । नपि हु सुरुग्गयाइ वोसिरइ॥

करवानी वीधी ते माटे न कही॥ जेम आवसीआए ए पाठ बीजा वांदणामां न कहेवो ॥ ए ॥

करण विहीउ न जणाइ । जहा वसियाइ बिय छंदे॥ए॥

तेम तीवीहार एकासणादी प कहीये पाणस्सना छ आगार च्चखाणमां सचीत त्यागीने । लेवेणवादी ॥

तह तिविह पच्चख्काणे । जन्नंति अ पाणगछआगारा॥

डुवीहार पच्चखाण वीषये जोजी श्रावकने वीषे तेमज फासु अचीत आहार । पाणी वावरनारने ते छ आगार॥१०॥

डुविहाहारे अचित्त । जोइणी तहय फासु जले ॥१०॥

एटला माटे जोग्य छे उपवास नीवी प्रमुखने वीषे तथा सचीत्त प आंबील कारक फासु जल पीये । रीहारी ने फासु नीश्चे जल वली

इत्तु च्चिअ खवण बिल। निव्वियाइसु फासुयं चिअ जलं तु

श्रावक पण पाणी पीये तेमज । पच्चखाण करे तीवीध आहार ११

सड्डावि पीअंति तहा । पच्चख्कंतिअ तिविहाहारं ॥११॥

चउवीध आहारनुं वली नमु राते नीश्चे मुनिने बाकी पच्चखाणे क्कारसहीनुं । तीवीहार चउवीहार होय ।

चउहाहारं तु नमो । रत्तंपिमुणीण सेस तिह चउहा ॥

राते पोरसि पुरीमढ एकासणा श्रावकने डुवीहार तीवीहार चउ दीक पच्चखाणमां । वीहार ए त्रणे जेदे होय ॥१२॥

निसि पोरसिपुरिमे गा–सणाइ सड्ढाण डुति चउहा १२

चार आहारनुं द्वार २ जुख उ आहारने वीषे लवणादि अथवा ल पसमाववाने समरथ होय एका वणादि आवे दीये अथवा स्वाद प्र की आहार । ते आपे ॥

खुहे पसमखमेगागी । आहारिव एइ देइ वा सायं॥
भुख्यो हुतो अथवा खेपवे वा जे कादव सरीखो ते सर्व आहार नांखे कोठाने वीषे वा पेटमां। कहीये ॥ १३ ॥
खुहिज व खिवइ कुठे । जं पंकुवमं तमाहारो ॥१३॥
असनने वीषे मग आदे कठोल स । मांन्हा रोटली प्रमुख सुरणादि वं कुर बाजरादी सातवो वा चुण। जमीनकंद ॥
असणे मुग्गो आण स-तु मंन्ह पय खज्ज रब्ब कंदाइ॥
हवे पाणिने वीषे कांजी वा आ कपासीआ वा काकन्हीनुं धोयण छण पाणी जवकेर धोयण जल। जल मदीराजल आदी शब्दथी बीजां जल पण जाणवां ॥१४॥
पाणे कंजिय जव कय-र कक्कमो दग सुराइ जलं॥१४॥
हवे खादीमने वीषे सेकयां धान हवे स्वादीमने वीषेध सुंठ जीरु फल केलां आदि । अजमादी ॥
खाइम भत्तो स फला-इ साइमे सुंठी जीर अजमाइ॥
मध गोल तंबोल पांन सो हवे अणाहार वीषे मात्रुं लींबन्हा पारी लवंग एलची आदे । प्रमुख ॥ १५ ॥
महु गुल तंबोलाइ । अणाहारे मोअ निंबाई ॥१५॥
हवे पच्चखाणनां आगारनुं द्वार बे२आ। सात७पुरीमढमांएकसणामां गार नोकारसहिमां छ६ पोरसिमां । आठ ८ आगार ॥
दो नवकार१छ पोरसिए। सग पुरिमड्ढे३एगासणे अठ४॥
सात७आगार एकलठांणामां आठ८पांच५आगार चोथ उपवासा आंबीलमां आगार । दिकमां छ६आगार पाणसमां ॥१६॥
सत्ते गठाणे५अंबिले। अठ६पण चउत्थ७छ प्पाणे८।१६।
चार आगार दीवसचरीममां चार पांच आगार वस्त्रादि लेवा छठे

आगारमुठसहीआदीअन्नीग्रहमां॥ तेमां नवअथवा आठ नीवीमां

चउ चरिमे चउ भिग्गहि । पण पावरणे नवठ निव्विए॥

आगार जे उखित्त वीवेगेणंने । मुकीने एकली द्रव्य वीगयनो
नीयम करे तो आठ ॥ १७ ॥

आगारु खित्त विवेग । मुत्तु दवविगइ नियमिठ ॥१७॥

नमुकारसीमां आ० अन्नञ पोरसी साढपोरसीमां अन्नञणाभो
णा भोगेणं१ सहसागारेणं२ गेणं१सहसागारेणं१ पञ्चनकालेणं१
ए बे नमुकारसीमां । दिसा मोहेणं१ साहुवयणेणं१ सवस
माहीवत्तियागारेणं १ ॥

अन्न सह दु नमुक्कारे। अन्न सह पञ्च दिसय साहु सव्व॥

पोरसीना ठ आगार साढपो। पुरीमढमां सात आगार ठ सहीतमह
रसीना पण एज । तरागारेण१वध्योअवढमांपणएज १७

पोरसि ठ सङ्घपोरसि । पुरिमङ्घे सत्त स महत्तरा ॥१८॥

एकासणा बेसणाना अन्नठ आउटण पसारेणं१गुरु अन्युठाणेणं१
णा१ सहसा१ सागारि आ पारिठावणीयागारेणं १ महत्तरागारे
गारेणं १ । णं १ सव्वसमाहि वत्तियागारेणं१ ॥

अन्न१सहस्सा२गारिय३। आउंटण४गुरुअ५पारि६मह७

एकासणे बियासणे आठ। सात आगार एकलठाणे [सव्व८ ॥
आउंटणपसारेणं वीना ॥ १९ ॥

एग बिआसणि अठ्ठ। सगइगठाणे आउंटण विणा १९

वीगी नीवीने वीषे अन्नञ०१ सहस्सा०१ लेवालेवेणं१ गीहत्थ १।

अन्न १ सह २ लेवा ३ गिह ४ ।

उखित्त विवेगेणं१पडुच मखिएणं१पारि०१ महत्त०१सव्वसमाही०१।

उखित्त ५ पडुच्च ६ पारि ७ मह ८ सव्व ९ ॥

वीगीने वीषये नीवीने वीषये पमुच्चमखिएणं वीना आंबीलमां
ए नव आगार । आठ आगार ॥ २० ॥

विगइ निविगइ नव । पमुच्चविणु अंबिले अठ ॥ २० ॥

उपवासमां अन्नत्थणा०१ सह ए पांच उपवासमां छ आगार पा
स्सा०१ पारिठावणियागारेणं१ णसमां पाणस लेवेणवादीक ॥
महत्त०१ सवस०१ ।

अन्न१सह२पारि३मह४सव५ । पंचखवणे छ पाणलेवाई॥

चार आगार दिवस चरीममां अभीग्रहमां अन्नत्थणा० सहस्सा०
अंगुठसहि आदी । महत्तरा० सवसमाहि० ।

चउ चरिमं गुठाई। भिगाहिअन्न१सह२मह३सव४॥२१॥

दुध वीगय मध वीगय मदीरा ए चार ढीली वीगय वली चार क
वीगय तेल वीगय । उण ने ढीली ते कहेछे ॥

दुध१महु२मज्ज३तिल्लं४। चउरो दव विगइ चउर पिंमदवा

घी वीगय । गुल वीगय । दही । मांखण वीगय । पकवान वीगय
वीगय । मांस वीगय । ए बे कठण वीगय ॥ २२ ॥

घय१गुल२दहियं३पिसियं४। मक्खण५पक्कन्न६दो पिंमा२२

पोरसि पच्चखाण साढपोर बेसणानुं पच्चखाण नीवीनुं पच्च
सि पच्चखाण तुल्य अवढ खाण एकासणा तुल्य पोरसी
पच्चखाण पुरिमढ तुल्य । आदी तुल्य आगार

पोरसि सढ्ढ अवढं । दुभत्त निविगइ पोरिसाइ समा ॥

अंगुठसही पच्चखाण मुठसही सचीत द्रव्य नीमादी पच्चखाण
पच्चखाण गंठसही पच्चखाण । अभीग्रह पच्चखाण ॥ २३ ॥

अंगुठ मुठि गंठि । सचित्त दवाइ भिग्गहियं ॥२३ ॥

आगारना अर्थ वीसर्याथी मु सहसात् अजाणे पोतानी मेले मु

खमां घाले ते अनाभोग। खमां पाणी प्रमुख प्रवेस थाय ते॥

विस्सरण मणा भोगो१। सहसागारो सयं मुहपवेसो२॥

गुप्त जे दीवस मेघ वादलादीक। दीगमुढ दीसीनी भ्रांतीथी

थी अपुरे पुरोकाल जाणी पारेतो। पोरसीपारे ते दिसिमोहा॥२४॥

पच्छन्नकाल मेहाइ३। दिसिविवज्ञासु दिसिमोहो४॥२४॥

साधुनुं वचन पोरसी भणा पोरसी थइ। जाणि पारे ते सरीर

व्यानुं सांभली इम जाणे रूडुं स्वस्त होय ते सर्व समाधि तेथी

जे। विपरीत असमाधिमां पारे ते॥

साहु वयण उघाडा। पोरसि तणु सुन्नया समाहित्ति६॥

संघादी गाढ कारणे पच्चखाण ग्रहस्थ वांदवादीके आवे साधुआहा

पारे तो न भागे ते महत्तरागारेणं। र अन्यत्र करवा उठे ते सागारी२५

संघाइकज्ज महत्तर७। गीयत्थ वंदाइ सागारी ८॥२५॥

हाथ पगादीनुं खेंचवुं पसा गुरु वडेरा प्राहुणा मुनि आवे

रवुं अंग सरीरनुं। उभा थातां आगार॥

आउंटण मंगाणं९। गुरु पाहुण साहु गुरु अप्पुठाणं१०

परठववा योग आहार वधेलो मुनि जो वस्त्र लेवा उठे तो चोल

व्रध वचने वावरे तो आगार। पटागार पच्चखाण न भांगे॥२६॥

पारिठावणविहिगहिए११।जइण पावरणि कडिपट्ठो१२।२६

न लेवाने आहारे खरडेली लुहीने लेवालेव आगार देनारने हाथे

कडछो डोइ आदीके आपे तो। वीगय शाकमांडादि फरसे दे त

खरडिय लुहियडोवाइ। लेव१३ संसठ१४डुच्च मंडाई॥

उपाडी लेइ पींड वीगयादि वीगये आंगली प्रमुख चोपडी

उपरथी लेइने आपे ते कल्पे। तेथी आहार दे ते लगारेक॥

उक्खित्तपिंड विगइण१५। मक्खियं अंगुलीहिंमणा१६।२७

हवे पाणसना आगार अर्थ ले बोजुं१ अलेपकृत आठण प्रमुख
पकृत ऊसामणादी पाणीथी१। नीतरयाथी आवुं ऊष्ण पाणी३॥
लेवाडं आयामाइ१७। इअर१८सोवीरमुत्त१९ ऊसिण
तंडुलादी धोयण डोलाएलुं पीठानुं धोयणादी५बीजुं [जलं ॥
दाणो ऊातादी सहीत ४। दाणादी वरजीत गलेलुं ६ ॥ २८॥
धोयण२०बहुलससित्थं२१। उस्सेइमं इअरसित्थविणा२२
वीगयऊेद अधीकार पांच चार   ए ठए ऊक्ष्यवीगय छ [॥२८॥
चार चार बे बे प्रकारे।   धादी ऊत्तरऊेदे वीगय एकवीस॥
पण१चउ२चउ३चउ४दु५दु६ ठ ऊस्क दुगाइ विगइ इग
त्रण बे त्रण चार ऊेदे अऊक्ष्य[वीहु। चारनां मधु आदे [वीसं॥
वीगय।   वीगय ऊेद ऊत्तर बार॥२९॥
ति१दु२ति३चउ४विह चउ महु माई विगई बार २९॥
ऊक्ष्यवीगय नाम (अऊस्का। गोल पकवान ए ठए ऊक्ष्यवीग
दुध घृत दही तेल।   य जाणवी॥
खीर१घय२दहिय३तिल्लं४। गुल५पक्कन्नं६ठऊस्क विगईउ
दुध दही घी वीगय ऊेद गायनुं ऊेंसनुं। पांच ऊेदे दुध हवे चार
ऊंटडीनुं बालीनुं गाडरीनुं।   प्रकारे॥
गो१महिसी२ऊट्टि३अय४ पण दुद्ध अह चउरो॥३०॥
घृत तथा दही (एलगाण५। तेलना चार ऊेद। तिलनुं सरसव
ऊंटी वीना सेसनुं।   नुं अलसीनुं लाटनुं॥
घय दहिया उट्टि विणा। तिल१सरिसव२अयासि लट्टति
गोलना बे ऊेद ढीलो गोल पकवानना बे ऊेद तेलनुं [ल्लचउ॥
कठीण गोल ए बे   घृतनुं तलेलुं॥३१॥
दव गुड पिंड गुडा दो। पक्कन्नं तिल्ल घय तलिअं॥३१॥

हवे नीवीआतां१०तेमां दुधनां आटो घाली रांध्युं ते४खटाइ घा
पांच द्राखादीकथी रांध्युं ते१घ ली रांधे५ वा वली ए दुध वीगय
णा चोखाथी रांध्युं ते२ थोमा रहीत ॥
चोखाथी राध्युं ते ३ ॥

पयसामी१खीर२पेया३। वलेहि४दुद्धहि५दुद्धविगई गया

द्राख सहीत बहु थोमा चोखा तेज चोखामो आटो खटास सही
सहीत । त ए पांचे रांध्यु दुध ॥ १२ ॥

दक्ख बहु अप्प तंदुल । तच्चुन्नंबिलसहिअदुद्धे ॥३२ ॥

हवेघृतनां नीवीआतां पांच दाझेलुं१ दहीनी तरमां आटो नांखीकरे
निप्भंजण१ विसंदण २ । (ते२
उषदी पकाव्ये उपरनी तरी३घीनुं कीटुं४पाकुं घृत आंबलादीकथी५
पक्कोसहि तरिअ३ किट्टि ४ मक्कघयं ५ ॥
हवे दहीनां पांच ज्ञातसहीत दहो ते १ सीखरण २ ।
दहिए करंब १ सिहरणि २ ।
लुणसहीत मथ्युं दही३ वस्त्रे गलेलुं४घोलमां वमां घाले ते५॥१३॥
सलवण दहि ३ घोल ४ घोलवमा ५ ॥३३॥
हवे तेलनां पांच गोलादीकथी कुटया तल१ दाझेलु तलयापजी वध्युं
तिलकुट्टी १ निब्भंजण २ । (ते२॥
लाख प्रमुखथी पाक्युं तेल३ उषधी पाकया उपरनी तरी४तेलनी
पक्कतिल ३ पक्कोसहि तरिअ४तिल्लमली५॥ (मली॥५॥
हवे गोलनां पांच । साकर१ गोलनुं पाणी२ गुलपायो ३
सक्कर १ गुलवाणय २ पाय३ ।
खांम ४ । अमधो उकल्यो सेलमीनो रस५ ए पांच गोलनां३४॥
खंम ४ अद्धकढिअ इक्खुरसो ५ ॥ ३४ ॥

एक तावडी पुराय एवडो पुडलो। पुडलो पुरीज प्रमुख त्रण घाण तल्या पछी बीजो तलाय ते १ । पछी चोथा घाणादीकनुं २ ॥

पूरिअ तव पूआ बीअ१। पूअ तन्नेह तुरिअ घाणाई२॥

गुलघाणी३ जल लापसी वा वीगय स पांचमुं नीवीयातुं पोतुं हीत ज्ञाजने पाणीथी पाक्योआहार४॥ देइ करेलो पुडलो५। ३५

गुलहाणी३जललप्पसि–अ४। पंचमो पुत्तिकयपुअ५। ३५

छुध दही ज्ञात जपर चार आंगु ढीलो गोल घृत तेल एक ल सुधी नीवीआतुं ते पछी नही। आंगुल ज्ञात जपर सुधी ॥

छुद्ध दही चजरंगुल। दवगुल घय तिल्ल एग जत्तु वरिं॥

कठण गोल मांखण ए बे। लीलां पीलुं सणनां बीज जेवडो खंड वीगयमांथी । नीवीने पच्चखाणे कल्पे ते जपर नही३६

पिंडगुल मक्खणाणं । अद्दा मलयं च संसठं ॥ ३६ ॥

चोखादी द्रव्यथी हणाणी जे रहीत थाय वली ते माटे ते हणा वीगय ते वीगयथी । णी वीगय ते द्रव्य कहीये ॥

दव्व हया विगई विगइ । गयं पुणो तेण तं हयं दव्वं॥

जपरीत घृतादीक जष्ण छ जत्कष्ट द्रव्य कहेछे इम बीजा ते तेज । आचार्य ॥ ३७ ॥

जद्धरिए तत्तं मिय । जक्किठ दव्व इमं चन्ने ॥ ३७ ॥

तीलसांकली वरसोलादीक । तथा रायण आंबादी द्राख प्र मुख पाणी आदे ॥

तिलसंकुली वरसोलाई । रायणंबाइ दक्कवाणाई ॥

डोलिया प्रमुखनां तेल एरं । सरस जत्तम द्रव्य कहीये तथा लेप डी टोपरादीकनां । कृत ॥ ३८ ॥

डोलिय तिल्लाईय । सरसुत्तम दव्व लेवकडा ॥३८ ॥

ए रीते वीगयगत ते रहीत नीवी। उत्तम जे द्रव्य ते नीवीगयमां यातां करंबादी समृष्ट द्रव्य।

विगई गया संसठा। उत्तम दव्वाय निव्विगइयंमि॥

कारण आवे कल्पे पण कारण वीना। कल्पे नही खावुं जे कह्युंछे नीसीथ नाखे॥ ३ए॥

कारण जायं मुत्तं। कप्पंति न भुत्तुं जं वुत्तं॥३ए॥

वीकृतीथी माठी गतीनां दुख पामे माटे नय पामे। वीगय सहीत जेवारे नोजन करे जे साधु तो॥

विगइं विगईं नीउ। विगइ गयं जोउ भुंजुए साहु॥

वीगय छे ते वीकृतीकरण स नाववंत छे ते। वीगयथी माठी गतीपणाने बले करी पमाम्हे॥ ४०॥

विगई विगयसहावा। विगइं विगई बला नेई॥ ४०॥

हवे अनक्ष्य वीगयना नेद मध कुत्तीनुं१मांखीनुं२नमरीनुं ३। मध त्रण नेदे छे हवे काष्टनी १ पीठानी २ मदीरा बे नेदे॥

कुत्तीय१मछियर२नामर३। महु तिहा कठ१पिठ२मज्जडहा

हवे जलचर १ थलचर २ आकाशच र३नुं मांस त्रण नेदे। घृतनी परे मांखण चार नेदे अनक्ष॥ ४१॥

जल१थल२खग३मंस तिहा। घयव्व मरकण चउ अनरका

हवे पच्चखाणना नांगा४एमन१वचन२काय३ मनवचन४ (॥४१॥

मण १ वयण २ काय ३ मणवय ४।

मनकाय५वचनकाय६मनवचनकाय७त्रीकयोगी ए सात सात जे॥

मण तणु ५ वयतणु ६ तिजोगिसगिसत्त ७॥

करण करावण अनुमोदने द्वीक त्रीक संज्योग सहीत। अतीत अनागत व्रतमानकाले एकसो सम्ततालीस॥

करर१कार२णुमई३तिजुअ। तिकाल सियाल भंग स
ए जे भांगा कह्या जे का लेनार धणिए पोते मन व(॥यं४२॥
ल पोरसि आदेमां।　　चन कायाये करी पालवा ॥
एयं च उत काले। सयं च मणवयतणूहिं पालणियं ॥
करनार जाण जाण कराव तेना भांगा चार थाय जाण जाण१
नार पासे पच्चख्काण करे१। जाणअजाण२अजाणजाण३ अजाण
अजाण४तेमांप्रथमत्रणनी आज्ञाछे४३
जाणग जाणग पासत्ति-भंग चउगे तिसु अणुन्ना॥४३॥
पच्चखाण पारतां बोल फरस्युं १ पाल्युं१ सोध्युं १ ।
फासिअ१ पालिअ२ सोहिअ३।
तर्युं१ कीर्त्युं१ आराध्युं१ ए छ भेदे सुध जाणवुं ॥
तिरीअ४ कीट्टिअ५ आराहिअ६ छ सुद्धं ॥
पच्चखाण फरस्युं ते।　　वीधी सहीत जेटला कालनुं लीधुं ते
काल थये पारे ते१ ॥ ४४ ॥
पच्चख्काणं फासिअ। विहिणो चिअ काल जंपत्तं॥४४॥
पालीअं ते वारंवार करयुं पच्च　सोधीत ते गुरुने आपीने रह्युं
खाण संभारे ते२।　　ते पोते वावरे वा जमे ३ ॥
पालिअपुण पुणसरिअं। सोहिअ गुरुदत्तसेस भोअणउ
तरीत ते करचा काल सुधी अ कीर्तीत ते भोजन करता अवसरे
थवा अधीक काले पारे ते ४। पच्चख्काण संभारे ते ५ ॥४५ ॥
तिरीअ समहियकाले। किट्टिअ भोअण समयसरणा
एणे प्रकारे आचर्युं। वा आदर्युं अथवा छ भेदे सुधी (॥४५॥
आराध्युं वली ते६ ॥　　जेम लीधुं तेम सद्दहणा १ ॥
इयपडिअरिअं आरा-हिअं तु अहवा छसुद्धिसद्दहणा१

करवुं तेम ज्ञाने जाणे? गुरुनो । कष्टे पण भागे नही ते?संकादि विनय करवो? गुरु भाखे तेम दोष रहीत ते भावसुधी?इति ॥ पाठ भणे मननां १ ।

जाणण१ विणयण३ भासण४ अणुपालण५ भावशुद्धति ६

पच्चखाणनुं जे फल। आलोके परलोके थाय बे भेदे वली(॥४६॥

पच्चक्खाणस्स फलं । इह परलोए अ होइ दुविहं तु ॥

आलोके फल धमीलकुमारा दिकने थयुं । दांमनकादिकने परलोके फल थयुं ते कथा वसुदेव हिंमे छे ॥ ४४ ॥

इहलोए धम्मिलाइ । दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४७ ॥

पच्चखाण एणीपरे सेवीने । भावे करी जेम श्री जिनेश्वरे दे खाम्यु तेम ।

पच्चक्खाणमिणं से–विऊण भावेण जिणवरु दिठं ॥

पाम्या अनंता जीव । सास्वत सुख बाधा जे पीमा तेणे रहीत एवुं ॥ ४८ ॥

पत्ता अणंत जीवा । सासयसुक्खं अणाबाहं ॥४८॥

ए रीते श्री पच्चक्खाण नामे त्रीजी भाष्य समाप्त.

॥ इति श्रीपच्चक्खाणभाष्यं समाप्तं ॥

हवे इंद्रियशतक टबार्थ कहे छे ॥

॥ अथ इंद्रियशतक प्रारभ्यते ॥

तेज नीश्चे सूरा तेज नीश्चे । पंमित वा तत्त्वनो जाण तेहनेज हुं प्रसंसु छुं नीत्य वा सदा ।

सुच्चिय सूरो सोचेव । पंम्मिउ तं पसंसिमो निच्चं ॥

इंद्रिरूपीया चोरोए सदा वा। नथी लुटयुं जे मनुष्यनुं चारीत्ररूप

नीरंतर । घन ते ॥ १ ॥

इंदियचोरेहिं सया । न लुट्टिअं जस्स चरणधणं ॥ १ ॥

इंद्रिरूपीया चंचल घोडा । दुर्गति पंथे दोडी रह्या छे नीत्य वा अहर्नीस ॥

इंदियचवलतुरंगे । डुग्गइ मग्गाणु धाविरे निच्चं ॥

तेहने जावि वा बिचारी ज वनुं वा संसारनुं सरूप । रोके वीतरागनां वचनरूप रासडी ये करीने ॥ २ ॥

जाविअजवसरूवो । रुंजई जिणवयणरसीहिं ॥२॥

इंद्रिरूप धुतारा वा ठगने मोटा । तलना फोतरा मात्र पण देहस नही वीस्तरवा ।

इंदियधुत्ताणमहो । तिलतुसमित्तंपि देसु मा पसरं ॥

ने जो पसरवा दीधा तो नोश्चे । जीहां एक क्षण ते पण वर्ष कोड स मान दुःख थसे ॥ ३ ॥

जई दिन्नो तो नीज । जच्च खणो वरिसकोडिसमो ॥३॥

नही झीती इंद्रियो जेणे ते हनुं चारीत्र । काष्ट वा लाकडानी परे घुणवा काष्ट ना कीडाये करयुं असार तेहवुं छे ।

अजि इंदिएहिं चरणं । कठ्ठंव घुणेहिं कीरई असारं ॥

ते कारण माटे हे धर्मअर्थी । झीतवी इंद्रियो उद्यमे करीने ॥४॥ साहासीकथी धीरपणे ।

तो धम्मत्थीहि दढं । जइअव्वं इंदिय जयंम्मि ॥ ४ ॥

जेम मूरखपणे कोडीने अर्थे । क्रोड रत्न हारे वा ठगाय कोई नर॥

जह कागिणीइ हेठं । कोडिं रयणाण हारए कोई ॥

तेम अल्प सुख भ्रांतीथी विष यमां रक्त थया । जीव गमावे छे मोक्षनां सुख प्रते ॥ ५ ॥

तह तुच्छविसयगिद्धा । जीवा हारंति सिद्धिसुहं ॥ ५ ॥

तीलमात्र प्रमाणे विषयनां । ते ज्ञोगव्याथी डुःख वली मेरुपर्वत
सुखने । ना शिखरथी पण मोहोटां अती ॥

तिल्लमित्तं विसयसुहं । डुहं च गिरि राय सिंग तुंगयरं॥

ते ज्ञोगवतां क्रोडयो ज्ञवे प मोट हवे जेम जाणे तेम करजे
ण नही खुटे । ॥ ६ ॥

ज्ञवकोमिहि न निठ्ठइ । जं जाणसु तं करिज्जासु ॥६ ॥

ज्ञोग ज्ञोगवतां मीठा पण कर्म कींपाकनां फल तुल्य खातां
ठवष आवे कम्रुवा । मीठां ए ॥

ज्ञुजंता महुरा विवाग विरसा किंपागतुल्ला इमे ।

खसनुं खणवुं सदाय डुःख उपजाव आपे नीजमतीये मानेला
णहार ठे । सुखवालाने ॥ ७ ॥

कच्छुञ्च कंडुञ्च अणंव डुस्कजणया दाविंति बुद्धिंसुहे७॥

मध्यान्हे रणमां मृग पाणीनी । सततं वा हमेस खोटा अन्नीप्राय
भ्रांतीथी आतुर थयो थको । संधीपद

मध्यन्ने मयातिन्नञ्चव सययं मिछाञ्निसंधिप्पया ।

ज्ञोगव्या थका आपे माठी जो । गहन डुःखे पार पामीये एहवा
नीमां जन्म । ज्ञोग मोहोटा वैरी ॥ ८ ॥

ज्ञुत्ता दिंति कुजम्मजोणिगहणं ज्ञोगा महावैरिणो॥८॥

समरथ थइये अग्नि वारवाने । पाणीये करीने बलतो पण निश्चे

सक्का अग्गी निवारेउं । वारिणा जलिउवि हु ॥

सर्व समुद्रोनां पाणीये करी । कामरूप अग्नि डुःखे नीवारी स
ने पण । कीये ॥ ए ॥

सव्वोदहि जलेणावि । कामग्गी डुन्निवारउ ॥ए॥

विषनीपरे मुखे प्रथम मी ठा अति। पण परीणामे अतिसये दारुण एहवा वीषय ॥

विसमिव मुहंमि महुरा।परिणाम निकाम दारूणा विसया

हे जीव अनंतोकाल तें जोगव्या। आजपण मुकवा नथी सुं जुक्त१०

काल मणांतं जुत्ता। अज्जवि मुतुं न किं जुत्ता १०॥

वीषयरस रूप मदीराये उन्मत थयो थको। जुक्त अजुक्त प्रते नथी जाणतो रे जीव ॥

विसयरसासवमत्तो। जुत्ताजुत्तं न याणई जीवो॥

जुरीसदिनपणे करी पछी। पामे नरकनां डुःख मोहोटां जयंकरा ११

ज्युरइ कलुणं पच्छा। पत्तो नरयं महाघोरं ॥ ११ ॥

जेम लिंबना वृक्षे उपन्यो जे। कीमो ते लिंबनो रस कटुके पण माने मीठो।

जह निंबडुमुप्पन्नो। कीमो कडुअंपि मन्नए महुरं ॥

तेम मोक्षनां सुखथी उपरांठा वा उलटा। संसारना जन्म जरा रोगादिक डुःखने सुख कहेछे ॥ १२ ॥

तह सिद्धिसुहपरुक्का। संसारडुहं सुहं बिंति ॥ १२ ॥

रे जीव! अथीर चंचल वा चपल। क्षणमात्र सुखकारकएहवां पापने

अथिराण चंचलाण य। खणमित्त सुहंकराण पावाणं॥

डुःखकारी गतीउनां कार। वीरम्य वा पाछो उसर एहवा जोगो ण प्रत्येथी। थी ॥ १३ ५

डुग्गइ निबंधणाणं। विरमसु एआण जोगाणं ॥१३ ॥

पांम्या वा जोगव्या आंख कां न योगवीषय ते काम काया मुख नासिकायोग ते जोग। वैमानिक देवताने वोषे जुवनपती आदी देवने विषे तेमज मनुष्यने विषे ॥

पत्ताय काम जोगा । सुरेसु असुरेसु तहय मणुएसु ॥

तोहे पण न थइ जीव तुं जने त्रप्ती वा संतोष । जेम अग्नि सघलां लाकडां नांखवाथी तेम ॥ १४ ॥

न य जीव तुय तित्ती । जलणस्सव कठनियरेण॥१४॥

जेम किंपाकवृक्षनां फल दर्शना विके मनोहर । मधुर रसे करी जला वरणे करी खातां वा जोगवतां थकां ॥

जहाय किंपाग फलामणोरमा।रसेणवन्नेणय जुजमाणा

ते फल खुटाडे जीवत प्रतें पेट मां पचतां थकां । एहवी उपमा काम गुणनी छे उदय आवे थके ॥ १५ ॥

तेखुडुएजीविअ पचमाणा। ए उवमाकामगुणा विवागे१५

सर्व गीत ते केवल वीलाप छे । सर्व नाटक जीवने दुःखदाइ छे॥

सबं विलवियं गीअं । सबं नहं विडंबणा ॥

समस्त आजूषण वा घराणां जाररूप छे । सघलां काम छे ते असातादायक छे ॥ १६ ॥

सबे आजरणा जारा । सबे कामा डुहावहा ॥ १६ ॥

देवताना स्वामी मनुष्यना स्वामीत्वपणुं । राज आदे उत्तम पुद्गलीक जोगो पण ॥

देविंद चक्कवहि-त्तणाइं रज्जाइं उत्तमा जोगा ॥

पाम्यो जीव ते पण घणी वार वा अनंतिवार । तो पण नही हुं त्रप्ती पाम्यो तेथी ॥ १७ ॥

पत्तो अणांतखुत्तो । न य हं तत्तिं गउ तेहि ॥ १७ ॥

आ चारगति संसार चक्र ज्रमणे । समस्त पुद्गल में घणीवार ॥

संसार चक्कवाले । सबेविअ पुग्गला मए बहुसो ॥

आहार्या सरीरादिकपणे प्रणमा तोहे पण न पाम्यो ते जो

व्या ।　　　　　　　　　　गव्याथी त्रप्ती हुं ॥ १७ ॥

आहारिआय परिणा–मिआय नय तेसु तित्तो हं ॥१८॥

लेवापणुं होय नोग विषय। पण अन्नोगी जीव न लेपाय सर्व कर्मे॥

उवलेवो होइ नोगेसु ।　　अन्नोगी नो विलिप्पई ॥

जे नोगी नर ते फरे संसारना। जे अन्नोगी नर ते मुकाय सर्व

डुःखमां　　　　　　　　　प्रकारनां कर्मथी ॥ १ए ॥

नोगी नमइ संसारे ।　　अन्नोगी विप्पमुच्चई ॥१ए ॥

लीलो तथा सुको ए बे आपस　एहवा गोला माटीमयना ॥

मां अथमाया ।

अल्लो सुक्को य दो ढुढा ।　　गोलया मट्टिआमया ॥

ते बे नांख्या वा पटक्या नीं । तेहमां जे लीलो हतो तेतो तीहां

त उपर ।　　　　　　　　चोटी रह्यो ॥ २० ॥

दोवि आवमिआ कूमे। जो अल्लो सो तह्र लग्गई २०

ए रीते चोटे वा वलगे माठी　एहवा जे नर कामनी लालसा

मती वा बुद्धीना धणी ।　　वा इञ्चावाला ॥

एवं लग्गंति डुम्मेहा ।　　जे नरा कामलालसा ॥

ने जे विरतीवंतो ते काम नोगमां नलागे। जेम सुका गोलानीपरे२१

विरत्ताउ न लग्गंति ।　जहा सुक्केअ गोलए ॥ २१ ॥

घास तथा काष्टथी अग्नि न　लवणसमुद्र हजारो नदियोथी

त्रप्ती पामे ।　　　　　　न त्रप्ती पामे ॥

तणकठेहि च अग्गी ।　लवणसमुद्दो नईसहस्सेहिं ॥

तेम न आ जीवने सकीये । त्रप्ती करवाने काम नोगथी ॥२२॥

न इमो जीवो सक्का ।　तिप्पेउं काम नोगेहिं ॥ २२ ॥

ज्ञोगवीने पण ज्ञोगनां सु ख प्रते । देवतानां मनुष्य ज्ञुमीचर तथा विद्याधरमां वली प्रमादे करी॥

ज्ञुत्तुणवि ज्ञोगसुहं । सुरनरखयरेसु पुण पमाएणं ॥

पीमाय नरकने वीषे महा बीहामणां । उकलतुं महा त्रण त्रांबु पीतां थकां ॥ २३ ॥

पिज्जइ निरएसु ज्ञेरव । कलकलतउ तंबपाणाइं॥१३॥

कोण तेहवो ठे के लोज्ञे करी न हणायो कोनुं न रमणीये ज्ञोलव्युं हृदय ते हवो ॥

कोलोज्ञेण न निहउ। कस्स न रमणीहिं ज्ञोलिअंहिअयं

कोने मरणे नथी ग्रहण कर्यो । कोण लीन नथयो वीषय थकी २४

को मच्चुणा न गहिउ। को गिद्धोनेव विसएहिं ॥१४॥

हवे विषयनां सुख केवां ठे अल्पकाल सुख बहुकाल डुःख । अति कामथी डुःख अ कामनाथी सुख ॥

खणमित्त सुक्खा बहुकालडुक्खा । पगामडुक्खाअनिकाम सुक्खा॥

संसारमां सुखथी मुकाववुं तेहथी वीपरीत थया । खाण अनरथनी ठे ए काम ज्ञोग

संसारसुक्खस्सविपक्खज्ञूआ। खाणी अणत्थाणउकामज्ञो गा॥२५॥

समस्त ग्रहने उपजावणहार एहवो । मोहोटो ग्रह सघला डुःखणने प्रगट करणहार एहवो ॥

सब्व गहाणं पज्ञवो । महागहो सव्वदोस पायट्टी ॥

कामरूपीउ ग्रह डुरात्मा वा मागे । जेणे करी व्याप्त थयुं ठे समस्त जगत् ॥ २६ ॥

कामग्गहो डुरप्पा । जेणज्ञिज्ञूअं जगसव्वं ॥ १६ ॥

जेम खसवालो खसप्रते। खणतोथको डुःखने पण माने ठे सुखप्रते॥

जह कच्चुल्लो कच्चुं । कंमुअमाणो डुहं मुणइ सुक्खं ॥

मोहे मुंजाया आतुर थका जे मनुष्य । तेम काम जे दुःख तेहने सुख करी कहे छे ॥ २७ ॥

मोहहया मणुस्सा । तह कामदुहं सुहं बिंति ॥२७॥

साल समान ए काम छे वीष समान पण ए काम छे । काम तेज सर्प जे उग्र विषवं त तेहवी उपमाये छे ॥

सल्लं कामा विसं कामा । कामा आसीविसोवमा ॥

ते कामनी प्रार्थना करतां थकां । अणजोगवे पण अति कामवंछाथी आय दुर्गती ॥ २८ ॥

कामे पत्थे माणा । अकामा जंति दुग्गई ॥२८॥

वीषयनि वांछा जोतो वा अपेक्षा राखतो जे जीव ते । पमे संसाररूप समुद्र घोर वा बीहामणामां ॥

विसए अवइक्खंता । पमंति संसारसायरे घोरे ॥

ने जे जीव विषय थकी नीरपेक्ष वा अणवंछक ते । तरे वा पार पामे संसाररूप कंतार थकी ॥ २९ ॥

विसएसु निराविक्खा । तरंति संसारकंतारे ॥२९॥

छलाया वा ठगाया वीषयनी अपेक्षावंत । ने जेणे वीषयनी अपेक्षा न करी ते गया अविघ्नपणे ॥

छलिआ अवइक्खंता । निरावइखा गया अविग्घेणं ॥

ते कारण माटे प्रवचन वा सीद्धांतनो एज सार के । कामथी नीरापक्षपणे थवुं कामवांछा न करवी ॥ ३० ॥

तम्मा पवयण सारे । निरावइक्केण होअवं ॥३०॥

वीषयनी अपेक्षा राखेतो जीव पमे संसार समुद्रमां । वीषयनी अपेक्षा न राखेतो तरे दुस्तर जव उघ समुद्र ॥

विसयाविक्को निवमइ । नराविक्को तरइ दुत्तरजवोहं ॥

जेम देवीना द्वीपमां गएला ए ज्ञाइ बेनुं द्रष्टांत वीचारवुं॥३१॥
जिमरक्षीत तथा जिनपाल।

देवीदीवसमागय–न्नाउअजुअलेण दिठंतो ॥ ३१ ॥

जे अति आकरां दुःख। जे वली सुख उत्तम वा श्रेष्ट त्रणलोकमां

जं अइ तिरकं दुरकं। जंच सुहं उत्तमं तिलोअंमि॥

ते जाणजे हे न्नव्य वीषयनी। वृद्धी ते दुःख हेतु ने खय ते सुख
हेतु सर्व ॥ ३२ ॥

तं जाणसु विसयाणं। वुह्रिरकयहेउअं सवं ॥ ३२ ॥

इंद्रियोना वीषयमां जे आसक्त वा लीन छे ते। पमे छे संसाररूप समुद्रमां जीव वा प्राणी ॥

इंदिअविसयपसत्ता। पमंति संसारसायरे जीवा ॥

जेम पंखीनी छेदाइ पांखो ने हेठो पमे। तेम मनुष पण न्नला शील आचार गुणरूप पांख रहीत ॥ ३३ ॥

परिकव्व छिन्नपरका। सुसीलगुणपेहुणाविहूणा ॥३३॥

न जाणे जेम चाटतो थको। मोढोटुं हाडकुं जेम सुनक वा कुतरो

न लहइजहा लिहंतो। मुहल्लिअं अठिअं जहासुणउ॥

पोताना सोसे तालुआनी रसी प्रते। वीशेष चाटतो थको मानेछे सुख प्रते ॥ ३४ ॥

सोसइ तालुअरसिअं। विलिहंतो मन्नए सुरकं ॥ ३४ ॥

स्त्रीनी कायानो सेवनार वा न्नोगवनार। न पामे कांइ पण सुख तेम पुरुष तो पण ॥

महिलाणकायसेवी। न लहइ किंचिवि सुहं तहा पुरिसो॥

ते मानेछे रांक वा बापमो। आपणी कायाने परिश्रम वा खेद करी सुख प्रते ॥ ३५ ॥

सो मन्नए वराउ । सयकायपरिस्समं सुखं ॥ ३५ ॥

अतिसय सम्यग् प्रकारे जोतां थकां । कीडांइ केलीमां वा क्रीडामां नथी जेम सार ॥

सुठुवि मग्गिज्जंतो । कछवि कयलीइ नत्थि जह सारो॥

इंद्रांना वीषयमां तेम । नथी सुख जलुं पण वा अतिस यपणे जोजे तुं ॥ ३६ ॥

इंदियविसएसु तहा । नत्थि सुहं सुठवि गविठं ॥ ३६ ॥

स्त्रीना शृंगाररूपीया त रंग वा कल्लोल । वीलासरूप वेला वा वेहेवानी ताण जोबनरूप जले ॥

सिंगारतरंगाए । विलासवेलाइ जुव्वणजलाए ॥

कीया कीया जगमां पुरुष जे एहवी । नारीरूप नदीमां न डुबे एटले काकोक्तीये डुबेज ॥ ३७ ॥

के के जयंमि पुरिसा । नारिनईए न बुझ्नंति ॥ ३७ ॥

शोकरूपतो नदी डुरीत वा पापरूप गुफा ॥ कपटनी कुंडी वा भाजन एहवी स्त्री कलेसनी करणहारी ।

सोअ सरी डुरिअदरी। कवडकुडी महिलिआ किलेस[करी॥

वैररूप अग्नि प्रगट करवा ने अरणीना काष्ट समान। दुःखनी खाण सुखनी प्रती पक्षी वा नपरांठो ॥ ३० ॥

वइर विरोयण अरणी । डुक्खखणी सुखपडिवरका ३८॥

अजाएयुं मननुं जे पराक्रम वा सामर्थ्य । साथे साचो कुण जे उत्तम ना सी पार पामे ॥

अमुणीअ मण परिकम्मो । सम्मं कोनाम नासिउंतरइ॥

कंदर्प वा मन्मथनां बाणनुं प्रसर तेहनो समोह एहवी । इष्टी क्षोभे मृगाक्षी वा मृगलो चनानां ॥ ३ए ॥

वम्मह सर पसरो हे । दिठ्ठि छोहे मयच्छीणं ॥ ३९ ॥

परीहरवा तज ते कारण माटे तेहनो। इष्टी जेम द्रष्टीवीष सर्प तेम॥
सर्पणी समान ।

परिहरसु तउ तासिं । दिठ्ठिंदिठ्ठीविसस्सवअहिस्सजं

हे आत्मा ताहरा चारीत्र गुणरूप
रमणीवा स्त्रीतेहनांनयणबांण। जे प्राण तेहने नास पमाडसे ४०

रमणिनयणबाणा । चरित्तपाणे विणासंति ॥४०॥

सिद्धांतरूप जे समुद्र तेहनो पार विशेषे इंद्रिय जीतेलो पण
गामी होय तो पण। सूरो होय तो पण ॥

सिद्धंत जलहि पारं-गउवि विजइंदिउवि सूरोवि ॥

मन थीर होय तो पण एहवा जुवती वा स्त्रीरूपिणी पीसाचणी
नर पण छलाय । क्षुद्र वा माठीथी ॥ ४१ ॥

दढचित्तोवि छलिज्जइ । जुवइपिसाईहि खुड्डाहिं ॥ ४१ ॥

मीण मांखण वीइवे वा जेम ते मीण मांखण जाय अग्नि
ढोलां थाय । ना समीपमां ॥

मयण नवणीयविल्लउ। जह जायइ जलण संनिहाणंमि॥

तेम स्त्रीनां समीप जवाथी । ढीलुं थाय मन मुनिनुं पण तो
वीजानुं शुं कहेवुं ॥ ४२ ॥

तह रमणिसंनिहाणे । विद्दवइ मणो मुणीणंपि ॥ ४२ ॥

नीची गती छे जेहनी पाणी सही जोवा योग्य मंथरगतिये
त छे । सहीत एहवी ॥

नीअंगमाहिं सुपउहराहिं । उप्पिच्छ मंथर गईहिं ॥

स्त्री अने नीम्नगा वा नदि परवत मोहोटा पण छेदे वा छांगी
तेहनी परे । नांखे ॥ ४३ ॥

महिलाहिं निम्मगाहिव । गिरिवरगुरुआवि भिजंति ४३

वीषयरूप जल छे जेहमां वीलास वा भोग हावभाव रूप
मुझावुं ते रूपकलण। जलचर तेणे आकीरण भरेलुं ॥

विसय जलं मोहकलं । विलासविलोअ जलयराइन्नं ॥

मद वा अहंकाररूप मगरएहवा। तरीया समुद्र प्रते धीर पुरुषो ४४

मय मयरं उत्तिन्न । तारुन्न महन्न बंधीरा ॥ ४४ ॥

यद्यपी वा जो पण घरवास वली तपे करी दुरबल थयुं छे अंग
नो सर्व तज्यो छे संग जेणे। तथापी संसारमां पडे ॥

जइवि परिचत्त संगो । तव तणुअंगो तहावि परिवडइ॥

स्याथी स्त्रीना संसर्ग वा कोनीपरे पडे जेम उपकोशाने भुव
मेलाप परीचयथी। ने सिंहगुफावासी साधुनी परे ॥४५॥

महिला संसग्गीए । कोसा भवणूसियमुणिव्वा ॥ ४५ ॥

समस्तग्रंथी मुक्योछे जेणे। सीतलभुत थयोछे जे प्रसांतमनछेजेहनुं

सव्वगंथविमुक्को । सीईभुउ पसंतचित्तो अ ॥

एहवो जे पामे मुक्तीनां सुख ए न पामे चक्रवृतीपणुं पामे
हवा नीर्लोभीपणाना गुणने। थके पण ॥ ४६ ॥

जं पावइ मुत्तिसुहं । न चक्कवट्टीवि तं लहइ ॥ ४६ ॥

श्लेष्म वा बलखामां पडेली जेम न उधरी सके मांखी पण
जे आपणा सरीरने पण मुकावाने ॥

खेलंमि पडिअमप्पं । जह न तरइ मच्छिआविमोएउं ॥

तेम वीषयरूप श्लेष्ममां न मुकावी सके आपणा आत्माने
पड्या जे मांखी जेवा। कामे अंध नर ॥ ४७ ॥

तह पिसयखेलपडिअं । न तरइअप्पंपि कामंधो॥४७॥

जे लहे वा पामे वीतराग जे सुख ते तेज जाणे नोअे न जाणे

केवली ।   ते सुख बीजो कोइ ॥

जं लहइ वीअराउ । सुक्कंतंमुणाईसुच्चिअ न अन्नो ॥

जेम न ग्रताशुकर वा भुंम्सुर। जाणे देवलोकनां सुख प्रते॥४८॥

नहि गत्ता सूअरन्न । जाणइ सुरलोइअं सुक्कं ॥ ४८॥

जे आजपण जीवने । वीषयने वीषे दुखना आश्रमने वीषे प्रतीबंध

जं अज्जवि जीवाणं । विसएसु दुहासू वेसू पडिबंधो ॥

ते न जाणे गुरुआइने पण । अकंपनीक वा नही उलंघवा यो
ग्य छे मोहोटो मोह ॥ ४९ ॥

तं नज्जइ गुरुआणावि । अलंघणीज्जो महामोहो॥४९॥

जे कामे करी आंधला   रमे वीषयने वीषे ते जीव संका
जीव छे ।   रहीतपणे ॥

जे कामंधा जीवा । रमंति विसएसु ते विगयसंका ॥

जे वली जिनवचने राता वा   ते जीव बीहीकण थइ तइथी
लीन छे ।   वीरमे वा पाछा हठे छे ॥५०॥

जे पुण जिणवयणरया । ते भीरू तेसु विरमंति ॥५०॥

असुची मूत्र विष्टाना प्रवाहरूप। वमनपीत्त नसो मेझानुं फोफसं॥

असुइ मुत्त मल पवाहरूवयं। वंत पित्त वस मज्ज फोफसं

मेदा मांस घणा हाडनो करं चांबडीये करी ते सर्व प्रछादीत वा
झीन ।   ढांकेलुं एहवुं स्त्रीनुं अंग ॥ ५१ ॥

मेअ मंस बहुहड्ड करंडयं। चम्मामि तं पच्छाइयं जुवइ अं
मांसे मूत्रे वीष्टाए करी मीश्री नाकनो मेल श्लेष्म [गयं॥५१॥
त वली ।   आदे असुची झरतुं ॥

मंसं इमं मुत्तपुरीसमीसं । सिंघाण खेलाइअ निझरंतं॥

एहवुं ए अनीत्य क्रमीयानुं घर ए। पासला समान नरने कीया

नरने जे बुद्धीहीन तेहने ५२

एअं अणिच्चं किमित्राण वासं। पासं नराणं मइ बाहिरा

पासले करीने पांजरे करीने । बंधायछे चोपद तथा पंखी॥ (णं५२

पासेण पंजरेण य । बध्यंति चउपयाय पक्खीइ ॥

एम स्त्रीरूप पांजराए करीने। बंधाया पुरुष कलेसनने पामे वा सहे५३

इअ जुवईपंजरेण । बद्धा पुरिसा किलिस्संति ॥ ५३ ॥

अहो लोको मोहरूपीने मोहो जे कारण माटे हमारा जेहवा

टो मल्ल छे । पण नीश्चे ॥

अहो मोहो महामल्लो । जेणं अम्मारिसावि हु ॥

जाणता बुझता पण अनी तोहे पण वीरमता नथी एक क्षण

त्य संसारीक संबंध । वा दश पल कालमात्र नीश्चे ॥ ५४॥

जाणंतावि अणिच्चत्तं । विरमंति न खणंपि हु ॥ ५४ ॥

जुवती वा स्त्री संघाथे संसर्ग जाणे संसर्ग करेछे समस्त दुःखनी

वा मेलाप करतो थको । साथे ॥

जुवईहिं सह कुणंतो । संसग्गिं कुणइ सयलदुक्खेहिं॥

नथी उंदरनेसंसर्ग वा मेलाप करवो। थाय सुख संघाथेबीलाडानी५५

नहिमूसगाण संगो । होइ सुहो सह बिलामेहिं ॥५५॥

वासुदेव महादेव ब्रह्मा। चंद सूर्य स्वामी कार्त्तकादिक पण जे देव॥

हरिहरचउराणण–चंदसूरखंदाइणोवि जे देवा ॥

स्त्रीनुं दास वा चाकरपणुं। करे ते माटे धीक्कार धीक्कार वीषयनी

त्रस्नाने ॥ ५६ ॥

नारीण किंकरत्तं । कुणंति धिद्धी विसयतिण्हा ॥ ५६॥

सीत वा ताढय उस्न वा ताप स्त्रीने वीषये आसक्त थया थका

ते सहन करेछे मूर्ख नर अवीबेकवंत ।

सियंच जणांच सहंतिमूढा। इच्छीसु सत्ता अविवेअवंता॥

जे इलाची नामे सेठपुत्रनी परे तजीने स्वजाती प्रते। जीवीत वली नाश पामे रावण प्रतीवासुदेववत् ॥ ५७ ॥

इलाइपुत्तंव्व चयंति जाई। जीअं च नासंति अ रावणुव

बोली न सके जीवनां। घणां वा जलां दुक्कर एहवा पापकारी चरीत्र प्रते। (॥५७॥

वुत्तूणवि जीवाणं। सुदुक्कराइंति पावचरियाइं॥

एक जीले समस्या करीपूछयुं हे प्रजु। ते वचन सांजलीवैरागेचारीत्र जे ते तेहनो उत्तर दिधो ते सातेज। लीधुं ते मुनिने नमो ॥५८॥

जयवं जासा सासा। पव्वाए सोइ णमो ते ॥ ५८ ॥

जलना बींदुवत् चपल एहवुं जीवीतव्य अल्पकाल रहे। अथीर वा चपल एहवी लक्ष्मी वीनासी सरीर छे।

जललवतरलं जीअं। अथिरा लच्छीवि जंगुरो देहो॥

ते तुछ वा थोडा सुख ज्रमे वा तुछ कामज्रोग सेवेछे ते। कारण वा हेतु छे दुःख लखो गमेना ॥ ५ए ॥

तुछाय काम जोगा। निबंधणं दुक्खलरकाणं ॥५ए॥

हाथी जेम पंकील वा कीचडवा देखतो थको थल वा कीनाराना ला जलमां खुंची रहेलो ते। जूमी पण न आवी सके कीनारे॥

नागो जहा पंकजलावसन्नो। दुहुंथलं नाजिसमेइ तीरं॥

एम जीव कामगुणमां ग्रध्र वा लीन थया ते। जला धर्म मारगे नथी रक्त वा लीन थता हवा ॥ ६० ॥

एवं जीआ कामगुणेसु गिद्धा। सुधम्ममग्गे न रया हवंती

जेम वीष्टाना पुंज वा ढगलामां खुच्यो जे। क्रमी वा कीडो सुख प्र ते माने सदाकाल। [॥६०॥

जह विठपुंजखुत्तो । किमी सुहं मन्नए सयाकालं ॥
तेम वीषयरूप असुचीमां जीव ते पण जाणे सुख मुर्ख ॥६१॥
रक्त वा लीन जे ।
तह विसया सुइ रत्तो । जीवोवि मुणाइ सुहं मूढो ॥६१॥
जेम समुद्र जले करी न पुरा तेम नीश्चे दुःखे करी पुराय
य वा दोहीलो पुराय आ जीव ।
मयरहरोव जलोहिं । तहवि हु दुप्पूरत्त इमे आया ॥
वीषयरूप आंमीस वा मांस भवो भव थाये नही त्रपती ॥६२॥
मां ग्रध थयो थको ।
विसयामिसंमि गिद्धो । भवे भवे वच्चइ न तत्तिं ॥६२॥
वीषयने वीषये आर्तवंत जे उद्भटरूप आदेमां वीवीध वा ना
जीव ते । ना प्रकारमां ॥
विसयविसट्टा जीवा । उप्भडरूवाइएसु विविहेसु ॥
भवसत्त सहश्र दुर्लभं । नथी जाणता गया पण आपणा जन्म६३
भवसयसहस्स दुलहं। न मुणंति गयंपि निअजम्मं॥६३॥
चेष्टा करे वा रहे वीषयथी पर मुकी लाजने पण केटलाएक
वस थएला संका रहीत ॥
चिठंति विसयविवसा । मुत्तु लज्जंपि केवि गयसंका ॥
नथी गणता केटलाएक म विषयरूप अंकूश साध्या जीव वा
रण प्रते । प्राणी ॥ ६४ ॥
न गणंति केवि मरणं । विसयंकुससल्लिपा जीवा ६४॥
विषयरूप विष थकी जीव । श्री वीतराग कथीत धर्म प्रते हारी
ने खेदनी वात के नरके ॥
विसयविसेणं जीवा । जिणधम्मं हारिऊण हानरयं ॥

जायछे जेम चीत्रमुनियें घणुं वार्यो ज्ञाइ ब्रह्मदत्त चक्रवर्त्तीनृप ६५

वच्चंति जहा चित्तय । निवारिज बंजदत्तनिवो ॥ ६५ ॥

धीक्कार धीक्कार हो तेहवा जे जिनेश्वरनां वचनरूप अमृत पण
नरोने । मुकीने ॥

छीद्धी ताणनराणं । जे जिणवयणा मयंपि मुत्तूणं ॥

चारगतीमां भ्रमणरूप वींटं पीएछे वीषयरूप मदिरा आकरी
बणानुं कारण ॥ ६६ ॥

चउगइ विम्मंबण करं । पियंति विसयासवं घोरं ॥ ६६॥

मरणांत कष्ट आवे थके पण मान वा अहंकार धारी जे पुरुष
दीन वचन । न बोले ॥

मरणेवि दीणवयणं । माणधरा जे नरा न जंपंति ॥

ते नर पण नीश्चे करे वा बो स्याथी स्त्रीना स्नेहरूप ग्रह थकी
ले ललीत वा दीनवचन । घेहेला नर ते ॥ ६७ ॥

तेवि हु कुणंति लल्लिं । बालाणं नेहगहगहिल्ला ॥६७॥

शक्र वा इंद्र पण नही सा माहात्म्य वा महीमा आर्म्बर
मर्थ थाय । वीस्तर्यो जेहनो ॥

सक्कोवि नेव संकइ । माहप्पमम्फुरंजएजेसिं ॥

तेहवा पण नरने नारी वा स्त्रीये । कराव्युं आपणुं दासपणुं ॥६८॥

तेवि नरा नारीहिं । कराविआ निययदासत्तं ॥६८॥

जादवनो पुत्र मोहोटा आ नेमनाथ प्रज्जुनो ज्ञाइ वली व्रतधा
त्मानो धणी । री वली ते जवमां मोक्षगामी ॥

जउनंदणो महप्पा । जिणज्ञाया वयधरो चरमदेहो ॥

एहवो रहनेमी गफामां रहे राजिमती संघाथे वा उपर वीषयबु
लो तेणे राजमती साधवीने। द्धि करी ॥ ६९ ॥

रहनेमी रायमई । रायमई कासिहि विसया ॥ ६९ ॥

मदनरूप पवने करीने जो पण ते मेरुपरवत जेहवा अचल हवा ! पुरुष चल्या ॥

मयण पवणेण जइ ता–रिसाविसुरसेलनिच्चला चलीया

तो पाका पांदमा जेवा प्राणीजननी। बीजा जीवोनी शी वातकहेवी७०

ता पक्कपत्त सत्ताणं । इअर सत्ताण कावत्ता ॥ ७० ॥

जीते सुखे करीने नीश्चे। सिंह हाथी सर्प आदे मोहोटा ॥

जिप्पंति सुहेणं चिअ । हरिकरि सप्पाइणो महाकूरा॥

पण एक नीश्चे दुःखे जी तवा योग छे । एक कंदर्प ते केहवो छे करनार छे मोक्षसुखथी वीपरीत ॥ ७१ ॥

इक्कुच्चिय दुज्जेउ । कामो कयसिवसुहविरामो ॥ ७१ ॥

वीखमी वा वांकी छे विषयनी तरस । अनादीकालनी ज्ञवज्ञावना जीवने ॥

विसमा विसयपिवासा । अणाइ ज्ञवज्ञावणाइ जीवाणं॥

अति दुर्जय छे इंद्रियो । तेमज चपल एहवुं चीत्त मन ॥ ७२॥

अइ दुज्जेआणि इंदि–आणि तह चंचलं चित्तं ॥७२॥

माठो मल उपजे अरती उपजे असुख वा नही सुख उपजे । रोग थाय दाघज्वरादिक घणां प्रकारनां दुःख थाय ॥

कलमलअरइअसुक्खा । वाही दाहाइ विविहदुक्खाइं ॥

जावत् मरण पण नीश्चे था य वीजोगं आदे । संपजे वा थाय कोने जे प्राणीने कामे तपाव्या छे तेहने ॥ ७३ ॥

मरणंपि हु विरहाइसु । संपज्जइ कामतविआणं ॥ ७३॥

पांच इंद्रिना विषय प्रसंगने अर्थे ।

पंचिंदिय विसय पसंगरेसि ।

मन वचन काया ए त्रण नही संवरीस्यतो ॥
मण वयण काय नविसंवरेसि ॥
ते वाहे छे काती वा छरी गलानी जग्याये ।
तं वाहिसि कत्तिअ गलपएसि ।
जो आठ कर्म नही नीजरे वा नही घटाडे तो ॥ ७४ ॥
जं अठकम्म नवि निज्झरेसि ॥ ७४ ॥
स्युं हे जीव तुं अंध छे ? स्युं अथवा तें धंतुरो खाधेल छे
किं तुमंधोसि किंवासि धत्तूरिउ ।
अथवा स्युं संनीपाते करी वेंटाएलो छे ? ॥
अहव किं संनिवाएण आउरिउ ॥
तुं अमृत समान धर्म जेते विषनीपरे अवगणे छे ।
अमयसम धम्म जं विसव अवमन्नसे ।
वीषयरूप वीष वीषम वा आकरुं ते अमृतपरे बहु मानेछे ॥७५॥
विषय विस विसम अमियंव बहु मन्नसे ॥ ७५ ॥
तेहज तहारुं ज्ञान वीज्ञान गुणनो आडंबर ।
तुज्झि तुह नाण विन्नाण गुणडंबरो ॥
अग्निनी झालाने वीषे पडतो जेह जीव नीरन्तर ॥
जलणजालासु निवडंतु जीयनिप्परो ॥
प्रकृती वीपरीत कामने वीषे जे राचे छे ।
पयइ वामेसु कामेसु जं रज्जसे ।
जेणे करी वली वली पण नरकनां दुःखनीअग्निनी झालमां पचीस [॥७६॥
जेंहि पुण पुणवि नरयानले पच्चसे ॥७६॥
बालीने बावनाचंदन राखने अर्थे ।
दहइ गोसीस सिरिखंड छारकए ॥

बोकमो लेवाने अर्थे ऐरावण हाथी वेचे ।
ठगलं गहणठमेरावणं विक्कए ॥
इछीत दाइ कल्पवृक्ष तोमीने एरंमो ते वावे ।
कल्पतरु तोमि एरंम सो वावए ।
जुज वा ओमा वीषयने अर्थे मनुषपणुं हारे छे ॥ ७७ ॥
जुजि विसएहिं मणुअत्तणं हारए ॥ ७७ ॥
असास्वतुं जीवीतव्य जाणी । मोक्षमारग जाणता थका ॥
अधुवं जीवअं मच्चा । सिद्धिमग्गं विआणिअा॥
नीवरतज्यो वा पाछा उसरज्यो जोगथी । आयु थोमुंआपणुं ॥७०॥
विणिअहिज्ज जोगेसु । आउं परमि अप्पणो ॥७८ ॥
मोक्षमार्गमां रह्याछे तोहे पण । जेम दुर्जय छे जीवने पांच वीषय॥
सिवमग्ग संठिआणवि। जह दुज्जेआ जिआणपण विसया॥
ते बीजुं कांइ पण जगत्मां । दुर्जय नथी समस्त एटले सर्व
जगतमां वीषय समान ॥ ७ए ॥
तह अन्नं किंपि जए । दुज्जेअं नत्थि सयलेवि ॥७ए॥
सवीटक उन्नटरूप जेह । दीठाथी मोह पामे जेह मन स्त्रीनुं॥
सविमं उप्रम रूवा । दिठा मोहेइ जा मणं इत्थी ॥
हे आत्महीत चिंतवनार नर । अती दूर परीहरे वा अती
वेगलो रेहेजे ॥ ०० ॥
आयहिअं चिंतंता । दूरयरेणं परिहरंति ॥ ०० ॥
सत्य श्रुत पण शील । विज्ञान तथा तप पण वैराग्य ए॥
सच्चं सुअंपि सीलं । विन्नाणं तह तवंपि वेरग्गं ॥
जाय क्षणमां सर्व । वीषयरूप वीषे करीने साधुनुं पण ॥०१॥
वच्चइ खणेण सव्वं । विषयविसेण जईणंपि ॥०१॥

अरे जीव ! मती विरुद्धपीत । आंख मेंची नथाभे एटलाकाल स
बंधी सुखलालसाए केम हे मूर्ख॥

रेजीव मइ विगप्पिय । निमेस सुह लालसो कहं मुढ॥

सास्वतां सुख एह समान हारीश चंद्रमाना सहोदर जेहवो
बीजुं सुख नथी ते । नीरमल जस ॥ ८२ ॥

सासयसुहमसमतमं । हारिसि ससिसोअरं च जसं ८२॥

बल्यो विषयरूप अग्नि जीहां चारीत्रनुं सार बाले सघलुं पण
तेहथी । वा तथा

पज्जलिन विषयअग्गी । चरित्तसारंम्हहिज्ज कसिणंपि ॥

समकितने पण वीराधे वा नांगे खंडे। अनंत संसार वधारदापणुं करे

सम्मत्तंपि विराहिअ । अंणत संसारअं कुज्जा ॥८३॥

बीहांमणा नव कंतार वा वीषम वा आकरी जीवने वीषयनी
वनने वीषे । त्रस्ना ॥

नीसणनवकंतारे । विसमा जीवाण विपयतिएयन ॥

जे त्रस्नाये नम्या चनद । पूरवी सरीखा ते पण रूले वा
रझले नीश्चे नीगोदमां ॥८४॥

जीए नम्मिया चनदस । पुव्वीविरुलंति हु निगोए ॥८४॥

खेदे वीषम अती खेदे अती वीषय जीवने जेहथी प्रतीबंध थइने
वीषम एहवा ॥

हा विसमा हा विसमा । विसयाजीवाण जेंहि पम्भिबद्धा॥

जायछे नवरूप समुद्रमां अनंतां दुःख पामे एटले दुःखनो
ते समुद्र केहवो छे । पार नही ॥ ८५ ॥

हिंम्मंति नवसमुद्दे । अणंतदुक्खाइं पावंता ॥८५॥

हे जीव ! नही आदरीस इंद्र वीषय जीवने वीजलीना तेज

जाल समान चपल एहवा । समान ॥

माइंदजाल चवला । विसया जीवाण विज्जते असमा ॥

क्षीण वा अल्पकालमां दिठेला ते कारण माटे ते वीषयथी स्यो

थोमा कालमां नास पामे छे । नोश्ये प्रतीबंध करे छे ॥ ७६ ॥

खणदिठा खणनठा । ता तेसं को हु पमिबंधो ॥७६॥

शत्रु वीष पीसाच । वैताल हुतत्नुग वा अग्नि पण बलेलो ॥

सत्तू विसं पिसाउ । वेआलो हुअवहो व पज्जलिउ ॥

ते शत्रु आदे न करी सके ते जे कोपलो । करे राग आदे देहनेविषे७७

तं न कुणइ जं कुविआ । कुणंतिरागाइणो देहे ॥७७॥

जे जीव रागादिकने वस वस थया ते जीव समस्त दुःख ला

थया तो । खने समीपे ने ॥

जो रागाईण वसे । वसंमि सो सयल दुक्कलक्काणं ॥

जे जीवने वस रागादि थया ।तेह जीवने वस थाय सघलां सुख७७

जस्स वसे रागाई । तस्स वसे सयल सुक्काइं ॥ ७७ ॥

नीःकेवल दुःख निर्मित वा पम्यो संसाररूप समुद्रमां जीव ॥

नीपजावीने ।

केवल दुह निम्मविए । पमिउ संसारसायरे जीवो ॥

जे अनुत्नवे वा त्नोगवे कले ते दुःखनुं कर्म आश्रवज हेतु

स । वा कारण सर्व जाणवुं॥७७॥

जं अणुहवईकिलेसं । तं आस्सव हेउअं सव्वं ॥८७॥

अहो आ संसारमांही वीधी स्त्रीरूपे करीने मांम्यो छे जाल वा

ये वा कर्मे वा वीधात्राये फंद ॥

ही संसारे विहिणा । महिलारूवेण मंमीअं जालं ॥

बंधाय छे जीहां वा जेह मनुष्य तीर्यंच वैमानीक देव त्नुवन

मां मूर्ख । वासी देव ॥ ८० ॥

बध्यंति जन्न मुढा । मणुआ तिरिआसुराअसुरा॥८०॥

वीषम विषयरूप सर्प । जेणे मस्यो वा करडयो एहवा जीव न्नवरूप वनमां ॥

विसमा विषयन्नुअंगा । जेहिं मसिया जिआ न्नववणंमि

क्लेश पामे दुःखरूप अग्निये करी । चोरासीलाख जीवाजोनीने विषे ॥ ८१ ॥

कीसंति दुहग्गीहिं । चुलसीई जोणिलक्खेसु ॥ ८१ ॥

संसार मारग वा पंथ तेरूप ग्रीस्म वा उस्नरुतु । तेहमां वीषयरूप माठे पवने लु क्या जे जीव तेथी ॥

संसार चार गिम्हे । विसय कु वाएण लुक्किआ जीवा

हीतकारी कार्य तथा अहीत कारी कार्य नही जाणता । अनुन्नवे वा न्नोगवे अनंता दुःख प्रते ॥ ८२ ॥

हिय महिअं अ मुणंता । अणुहवंतिअणंतदुक्काइं ८२

हा हा इती खेदे के दुःखे अंते पामवा योग्य एहवा दुष्ट । विषयरूप घोमा वीपरीत वा उलटा सीक्षीत लोकमां ॥

हा हा दुरंत दुठा । विसय तुरंगा कुसिखिआ लोए॥

न्नयंकर न्नवरूप अटवीमां । पाम्े वा नाखे जीवो जे मूढ वा न्नोला लोकने ॥ ८३ ॥

न्नीसणन्नवाम्नविए । पामंति जिआण मुद्धाणं ॥ ८३ ॥

विषयरूप पीवासा वा तरसा ये तपाव्या ते । रक्त वा लीन थया स्त्रीने वीषये कर्दमवाला सरोवरमां ॥

विषय पिवासा तत्ता । रत्ता नारीसु पंकिल सरंमि ॥

दुःखीया दीन खीन थइने । रूले वा रझले एहवा जीव संसार

रूप वनमां ॥ ए४ ॥

दुहिया दीणा खीणा । रूलंति जीवा नववणं मि॥ए४॥

गुणकारी जे अतीहिं वा घणुं । धृति वा संतोसरूप रजु वा दोरमे बांधे ते हे जीव ।

गुणकारिआइंधणिअं। धिइ रज्जु निअंतिआइं तुह जीवा

आपणी इंडियो प्रते। जेम बलवंत नोजंत्रा वा बांधेला घोमानी परे

नियआइं इंदिआइं। वज्झि निअत्ता तुरंगुव्व ॥ ए५ ॥

मनजोग वचनजोग कायजोग प्रते । नले प्रकारे बांध्या थका पण गुण करता थहो ॥

मण वयण काय जोगा । सुनिअत्तावि गुणकरा हुंति ॥

ते जो नही बांध्या होय तो फरी नांगे वा खंमे । मदोन्मत्त हाथीनीपरे शीलवन प्रते ॥ ए६ ॥

अनिअत्ता पुण नजंति । मत्त करिणुव्व सीलवणं ॥ए६॥

जेम जेम दोष वीरमीस वा तजीस ने । जेम जेम वीसयथी थइस वैराग्य वंत ॥

जह जह दोसा विरमइ । जह जह विसएहिं होइ वेरग्गं ॥

तेम तेम नीश्चे जाणजे । दुकरु थाय तेहने मोक्षपद ॥ए७॥

तह तहवि न्नायव्वं । आसन्नं सेअ परमपयं ॥ ए७ ॥

दुःकर तेणे करीने। जेणे करीने समर्थे करी ज्योवन वर्तते थके॥

दुक्कर मेएहिं कयं । जेहिं समत्तेहिं जुव्वणत्तेहिं ॥

नाग्युं वा नसाम्युं इंद्रि रूपीयुं सैन्य जेणे । धृती वा संतोसरूप प्राकार वा कोटे वलगे थके ॥ ए८ ॥

नग्गं इंदिअसिन्नं । धिइपायारं विलग्गेहि ॥ ए८ ॥

ते पुरुषने धन्य तथा ते ने दास हुं हुं ते संजमधर जीवो

पुरुषने नमो । नो ॥
ते धन्ना ताण नमो । दासोहं ताण संजमधराणं ॥
अर्धी आंखे वा वक्र दृष्टीये जे पुरुषनां नथी हृदयमां खटकती
जोनारी एहवी जे स्त्री । ॥ ९९ ॥
अद्धच्छि पिच्छरीउ । जाण न हिअए खमुक्कंति॥९९॥
किं वा स्युं घणुं केहेवे जो हे जीव तुं सास्वतां सुख रोग रही
वा जदी इछे छे । त प्रते ॥
किं बहुणा जइ वंछसि । जीव तुमं सासयं सुहं अरुअं॥
तो पी पूर्वे कह्या जे आ वी ने संवेग वा संसार दुःखनी खाण
षय तेथी वीमुख थइ । छे ते रूप रसायण नीत्य ॥१००॥
ता पि अमु विसयविमुहो । संवेग रसायणं निच्चं॥१००॥
एम समाप्त थयुं इंद्रियशतक टबार्थ जाणवुं ॥

॥ इति इंद्रियशतक संपूर्णम् ॥

हवे वैराग्य नामा शतक टबार्थ कहेछे ते जाणवो ॥

अथ वैराग्यशतक सूत्रशब्दार्थ प्रारंभ ॥

चारगतिमां संचरवुं ते हे जीव ! नथी सातासुख केवल व्या
रूप संसार असारमां । धी देहसबंधि वेदना मन समंधि पी
डा प्रचूर वा घणी छे ॥
संसारंमि असारे । नत्थि सुहं वाहिवेयणापउरे ॥
एम जाणतो थको पण केम नथी करतो श्री जिनेश्वर उपदे
आ जीव । शो धर्म ॥ १ ॥
जाणंतो इह जीवो । न कुणइ जिणदेसिअं धम्मं ॥१॥
आज दिवसे आवते दिवसे आव मूढनर चिंतवे छे धन्यादिकनी

ते वर्षे आवता वर्षने आवते वर्षे। प्राप्ति ॥
अज्जं कल्लं परं परारि । पुरिसा चिंतंति अत्थसंपत्तिं ॥
पण हाथमां आवेलुं झरतुं जे गलतुं जे आपणुं आयु ते नथी
जल तेम । जोता ॥ १ ॥
अंजलिगयंव तोयं । गलंतमाउ न पिच्छंति॥ १ ॥ ॥
हे आत्मा जे धर्मकार्य आव ते धर्मकार्य आज निश्चे कर शीघ्र प
ते दिवसे करवुं धारे छे । णे ॥
जं कल्ले कायव्वं । तं अज्जं चिअ करेह तुरमाणा ॥
स्या माटे जे घणां विघ्न नीश्चे न सांऊनो वा पाछलना दिवसे
एक मुहूर्त्त वा बे घमीमां । करवानो वीलंब करीस ॥ २ ॥
बहुविघ्घो हु मुहुत्तो । मा अवरण्हं पमिक्खेह ॥ २ ॥
धीक्कार वा विषाद के संसार चरीत्र तेहमां स्नेहरागे लीन थया
ना वीनासी सद्भावनां । पण ॥
ही संसारसहावं । चरिअं नेहाणुरायरत्ताविं ॥
जे पूर्वे बे प्रहरमां दिठा ते पाछलना बे प्रहरमां नथी दे
जे संसार पदार्थ । खाता ॥ ४ ॥
जे पुव्वन्हे दिठा । ते अवरन्हे न दिसंति ॥ ४ ॥
हे जीव ते माटे न प्रमाद नीद्रा नासवान वस्तुनो कोस्यो वीस
मां सुईस अप्रमादरूप जाग । वास राखवो ॥
मा सुअह जगिअव्वे । पलाइअव्वंमि कीस वीसमेह ॥
हे आत्मा त्रण जणा पुठे लाग्या एकतो रोग बीजो जरा वा वय
छे ॥ हाणी त्रीजुं मृत्यु ॥ ५ ॥
तिन्नि जणा अणुलग्गा । रोगोअ जराय मच्चूअ॥ ५ ॥
दिवस रात्री ए बे रूपतो घ आयुषरूप पाणी जीवनुं ग्रहण क

रूनी माला छे।　　　　रेछे ॥

दिवस निसा घडिमालं। आऊसलिलं जीआण घित्तूणं

चंद सूर्य ए बे धोरी वृषन छे। काल रूपीयो हांकनार छे ते अर

हट प्रते भमाडे छे ॥

चंदाइच्चबइल्ला। काल रहट्टं भमाडंति ॥ ६ ॥

तेहवी नथी जगतमां कला ते　ऊषध तेहवुं नथी कांइ पण वी

हवुं नथी जगतमां।　　　　ज्ञान ॥

सा नत्थि कला तं नत्थि। ऊसहं तं नत्थि किं पि विन्नाणं॥

जेहने करी राखीये आ　　　खाती थको कालरूपीआ वीष

काया वा देह।　　　　　धरे ॥ ७ ॥

जेण धरिज्जइ काया। खज्जंती कालसप्पेणं ॥ ७ ॥

दीर्घ वा लांबी सेषनागरूप　महीधर वा परवतरूप केसरा दस

तो कमलनी नाल्य।　　　दिस्यारूप मोहोटां पत्र।

दीहर फणिंद नाले। महिअर केसर दिसामह दलिले॥

छते पश्चातापे पीयेछे काल　लोकना गणरूप कमलनी सुगंधी वा

रूपीउ भमरो।　　　मकरंद प्रथवीरूप पद्म वा कमलनी८

छ पिअइ काल भमरो। जण मयरंदं पुहवी पउमे॥८॥

सरीरनी छायाने मसले करी　समस्त जीवोनां छीद्र जोवेछे वा

काल व्रतनां लक्षण।　　　खोलेछे॥

छायामिसेणं कालो। सयलजिआणं छलं गवेसंतो॥

पास वा समीपपणुं केमे　　तस्मात् कारणात् हे जीव धर्मे

पण नथी मुकतो।　　　　उद्यम कर ॥ ए ॥

पासं कहवि न मुंचइ। ता धम्मे उज्जमं कुणह ॥ए॥

कालमां अनादी कालथी रह्यो। जीव वीवीध प्रकारना कर्मना वसथी

कालंमि अणाईए। जीवाणं विविहकम्मवसगाणं ॥
तेहवुं नथी संवीधान वा जेद। संसारमां जमतां जेह न संजवे॥१०॥
तं नत्थि संविहाणं । संसार जं न संजवइ ॥१०॥
बंधव वा जाइ सजन सुहृद वा मीत्र। पिता माता पुत्र जार्या वा स्त्री
बंधवा सुहिणो सवे । पिय माया पुत्त जारिया ॥
पित्रवन वा मसाणे पोचाम्हे। देइने पाणीनी अंजली एम स्वार्थी छे११
पेअवणाउ निअत्तंति । दाऊणं सलिलंजलिं ॥११॥
वीछम्हे सुत वा पुत्र वीछम्हे। जाइ वीछम्हे जला संचीत अर्थ वा धन॥
विहम्मंति सुआ विहमंति। बंधवा विहम्इ सुसंचिउ अत्थो
एक कोइ दिवस न वीछम्हे। धर्म अरे जीव श्री जिनेश्वरे कह्यो ते।१२
इक्को कहवि न विहम्इ। धम्मोरे जीव जिणजणिउ॥१२॥
आठकर्मना पासथी बंधायो । जीव संसाररूप बंधीखानामां रहे॥
अम्हकम्म पास बद्धो । जीवो संसारचारए ठाइ ॥
ने तेज आठकर्मरूप पासलो आत्मा शिव वा मोक्षरूप घरमां
मुक्यायी । रहे ॥ १३ ॥
अम्हकम्म पास मुक्को । आया सिव मंदिरे ठाइ ॥१३॥
वैजव धन्यादिक सज्जन मा तथा वीषयनां सुख तेहनुं सेववुं म
ता पितादिकनो समागम। नोज्ञ ॥
विहवो सज्जण संगो । विसय सुहाइं विलास ललिआइं॥
कमलनीनां पत्रना अग्रे हाल जेम पाणीना बींदु न ठरे तेम
ते । चंचल छे सर्व ॥ १४ ॥
नलिणीदलग्गघोलिर–जललवपरिचंचलं सवं ॥ १४ ॥
ते कीहां कायानुं बल ते कीहां । योवनपणुं तथा सरीरनो मनो
हरता कीहां ॥

तं कत्र बलं तं कत्र। जुव्वणं अंगचंगिमा कत्र ॥
ए सर्व अनीत्य जो वा प्रीछ। देखतां नष्ट थाय स्युं ते वस्तुये करी।१५।
सव्व मणिच्चं पिच्छह, दिठं नठं कयं तेण ॥ १५ ॥
घणा वा बहु कर्मरूप पास ले बंधायो। संसाररूप नगर तेहमां चारगतीरूप मारगमां नाना प्रकारनी ॥
घण कम्म पास बद्धो। जव नयर चउप्पहेसु विविहाउ॥
पामे वीटंबनाउ ते माटे पुछीए छीए जे। हे जीव कोण छे इहां ताहरे शरण ते ॥ २६ ॥
पावइ विम्मबणाउ। जीवो को इत्र सरणं से ॥१६॥
हे जीव घोर वा जयंकर माताना उदरमां। माठो मल तथा करदम असुची डुर्गंधनीक एहवामां ॥
घोरंमि गप्रवासे। कलमल जंबाल असुइ बीजत्थे ॥
वस्यो पूर्वे अनंतीवार। जीव आपकृत कर्मना प्रजावथी॥१७॥
वसीउ अणंतखुत्तो। जीवो कम्माणुजावेण ॥१७॥
चोरासी नीश्चे लोकने वीषेये। जीवोनेउपजवानां स्थानकप्रमुखलाख
चउलसीई किर लोए। जोणीणं पमुह सयसहस्साइं॥
ते चोरासीलाख योनीमांनी अकेकी योनीमां जीव। अनंतीवार उपन्यो हवे केम समरुतो नथी ॥ १८ ॥
इक्किक्कमिअ जीवो। अणंतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ १८ ॥
माता वा जनेता पिता वा जनक बंधु वा सहोदर। संसारमां रहे थके पुरीत एहवो जीवलोक ॥
माया पिय बंधूहिं। संसारत्थेहिं पूरिउ लोग्गो ॥
घणी ज्योनी समस्त निवासो वा वसावी। नथी ते जीव प्रते रक्षण अर्थे कोइ शरण वली ॥ १९ ॥

बहु जोणि निवासीहिं । नय ते ताणं च सरणं च॥१९॥

जीव जे ते व्याधी वा रोगे व्याप्त थयो थको । मछनीपरे पाणी रहीत थलमां आकुल व्याकुल थाय ॥

जीवो वाहिविलुत्तो । सफरो इव निज्जले तम्फम्फइ ॥

सर्व सजन संबंधी पण जन जुवे । कोण समर्थ वेदना दुर करवा अर्थात् कोइ नही ॥ २० ॥

सयलोवि जणो पिछइ । को सको वेअणा विगमे॥२०॥

न जाणीस हे जीव तुं । पुत्र स्त्री आदे परीवार मुजने सुखनां हेतुछे॥

मा जाणसु जीव तुमं। पुत्तं कलत्ताइं मझ सुहहेऊ ॥

तो स्युं छे नीश्चे तुजने बंधन छे एहवा ते । कीहां संसारमां फरतां थकां ॥ २१ ॥

निउणं बंधण मेअं। संसारे संसरंताणं ॥ २१ ॥

माता होय ते भवांतरे थाय स्त्रीपणे । वली स्त्री होय ते माता थाय पिता होय ते पुत्र थाय ॥

जणणी जायइ जाया। जाया माया पिआय पुत्तोअ॥

अनवस्तीत वा अनीम संसारमां । स्याथी कर्मनां वसथी संसारी सर्व जीवने ॥ २२ ॥

अणवछा संसारे । कम्मवसा सवजीवाणं ॥२२॥

नथी तेहवी जाती नथी तेहवी योनी । नथी तेहवुं क्षेत्र लोकमां नथी तेहवुं कुल जे ॥

न सा जाई न सा जोणी । न तं ठाणं न तं कुलं ॥

नथी जन्म्या नथी मुवा जीहां । सर्व जीव आश्री अनंतीवार ते सर्व परंपराये पाम्या ॥ २३ ॥

न जाया न मुआ जछ । सवे जीवा अणंतसो॥२३॥

तेहवुं कांइ पण नथी स्था नक । चउद राजालोकने वीषे वालना अ ग्र भाग छेहेमा मात्र पण ॥

तं किंपि नत्थि ठाणं । लोए वालग्गकोमि मित्तंपि ॥

जीवां नथी जीव घणीवार । सुख दुःखनी परंपरा पाम्या॥२४॥

जत्थ न जीवा बहुसो । सुह दुक्ख परंपरं पत्ता ॥२४॥

समस्त ऋद्धिउ । पाम्या वली समस्त पण स्वजनादिक संबंध पाम्या ॥

सव्वाउ रिद्धीउ । पत्ता सव्वेवि सयणसंबंधा ॥

संसार थकी ते कारण माटे वीरम्य राग तज । ते थकी जो जाणता आत्माने॥२५॥

संसारे तो विरमसु । तत्तो जइ मुणसि अप्पाणं॥२५॥

एक जे जीव बांधे छे कर्म प्रते । एक जीव मार बंधण मरण व्यसन वा कष्टादि प्रते ॥

एगो बंधइ कम्मं । एगो वहबंधमरणवसणाइ ॥

समस्त सहे एम संसारमां जीव भमे छे । एक वली नीश्चे केम छग्यो वा वंच्यो ॥ २६ ॥

विसहइ भवंमि भमडइ। एगुच्चिअ कम्मवेलविउ ॥२६॥

हे आत्मा ! बीजो कोइ नथी क रतो तुजने अहीत वा माठुं । हीत पण आपणो आत्मा करे न नीश्चे बीजो कोइ करे ॥

अन्नो न कुणइअहिअं। हिअं पि अप्पा करेइन हु अन्नो

तो हवे आपणु करेलुं सुख स्याता वा दुःख अस्याता । भोगवे छे तवारे स्या माटे दिनमुख थाय छे ॥ २७ ॥

अप्पकयं सुहदुक्खं । भुंजसि ता कीस दीणमुहो॥२७॥

घणा खेती आदि आरंभ जे धन ते धन भोगवे छे हे जीव सज

करी वृद्धी पमाम्युं । नादिकना समोह ॥

बहु आरंभ विढत्तं । वित्तं विलसंति जीव सयण गणा ।

पण ते भपावतां थयुं जे पाप कर्म । तेतो अनुभवीस वा भोगवीस फरी तुंज नीश्चे ॥ २७ ॥

तज्जणिय पावकम्मं । अणुहवसि पुणो तुमं चेव ॥२८॥

जेम दुःखीआं छे तेम वली सुख्यां छे । जेम तुं चींतवेछे आपणां बालकने देखीने ॥

अहदुक्खिआइंतहभु-क्खिआइं जह चिंतियाइं डिंभाइं

तेम हे आत्मा थोडुं पण नथी आपणुं हीत । वीचारतो तो हवे हे जीव तुंजने सुं केहेवुं ॥ २९ ॥

तह थोवंपि न अप्पा । विचिंतिउ जीवकिं भणिमो२९

अल्पकालमां नासवान एहवुं जे सरीर छे । ने जीवतो तेथी बीजो छे सास्वता स्वरूपवंत छे ।

खण भंगुरं सरीरं । जीवो अन्नोअ सासयसरूवो॥

पण अनादि कर्मसंततीना संबंधवंत छे । ते माटे हे जीव वीसेषे संबंध इहां स्यो तारे तेहथी छे ॥ ३० ॥

कम्मवसा संबंधो । निब्बंधो इत्थ को तुज्झ ॥३०॥

कीहांथी आव्यां कीहां जासे संबंधी जन । तुंपण कीहांथी आव्यो छे कीहां जाइस ॥

कह आयं कह चलिअं । तुमंपि कह आगओ कहं गमिही॥

मांहोमांही पण नथी जाणतोतो। हे जीव कुटंब कीहांथीताहारुं३१

अन्नुन्नंपि न याणह । जीव कुडुंबं कओ तुज्झ ॥३१॥

अल्पकालमां वीनश्वर एहवुं सरीर । मनुषनो भव वादलांनां पडल सरीखो छे ॥

खण भंगुरे सरीरे । मणुअभवे अब्रपमलसारिछे ॥

तेहमां सारतो एटलोजमात्रछे। जे करीश सोभनकारी धर्मतेज३१

सारं इत्तिअ मित्तं । जं कीरइ सोहणो धम्मो॥३२॥

जन्मनां दुःख जरा वा वय हाणी वा व्रुध्पणानुं दुःख । रोग जे कास स्वासादिकनां दुःख मरण प्राणत्याग लक्षणनां दुःख॥

जम्म दुरकं जरा दुरकं । रोगाणी मरणाणि य ॥

अहो इति आश्चर्य के दुःखनो समूह नीश्चे संसारमां । जीहां कष्ट वा क्लेस पामेछे जंतु वा प्राणी॥ ३३ ॥

अहो दुरको हु संसारे । जत्थ कीसंति जंतुणो॥३३॥

जीहां सुधी न इंद्रिनना ब लहाणी थयां होय । जीहां सुधो नहि जरा वा वृध्पणा रूप राक्षणी घणुं व्यापी ।

जाव न इंदिअहाणी । जाव न जररकसी परिफुरइ॥

जीहां सुधी नथी थयो रोग नो प्रचार । जीहां सुधी नथी मृत्यु समस्त प्रकार नस्नस्युं ॥ ३४ ॥

जाव न रोगविआरा । जाव न मच्चू समुद्धिअइ॥३४॥

जेम घर बलवा मांन्डे थके ते अवसरे । कुव खोदी पाणी काढी न सके कोइ ॥

जह गेहंमि पलित्ते । कूवं खणीउं न सक्कए कोइ ॥

तेम जीवने प्राप्तथयेमरणपछी। धर्म केम करीसके हे जीव वीचार३५

तह संपत्ते मरणे । धमो कह कीरए जीव ॥ ३५ ॥

रूप छे ते असाश्वतुं छे ए जे । वीजलीना चमकारानी परे चपल जगमां जीवीत छे ॥

रूवमसासय मेअं । विज्जुलया चंचलं जए जीअं ॥

संध्यानां वादलांदिकना रं अल्पकाल रमणीक वली योवन छे

म समान ।   ॥ ३६ ॥

संझाणरागसरिसं ।   खणरमणीअं च तारुन्नं ॥३६॥

हाथीना काननी परे चपल लक्ष्मी त्रीदश वा देवताना चाप
एहवी ।   वा इंद्रधनुष सरखी ॥

गयकन्नचंचलाउ ।   लच्छीउ तिअसचावसारिच्छं ॥

वीषयनां सुख जीवने एह   माटे प्रतीबोध पाम रे बायका
वां छे ।   जीव न मुझ ॥ ३७ ॥

विसय सुहं जीवाणं ।   बुझसु रेजीव मा मुझ ॥३७॥

जेम संध्याकाले पक्षीगणनो। संगम वा मेलाप तथा जेम मारगे
रस्तागीरनो मेलाप ॥

जह संझाए सउणा–ण संगमो जह पहेअ पहीआणं॥

तेम स्वजनादिकनो संजो तेमज अल्पकालमां नाशवान छे हे
ग वीनश्वर छे ।   जीव ॥ ३८ ॥

सयणाणं संजोगो ।   तहेव खणभंगुरो जीव ॥३८॥

रात्री वीरामते पाछली राते उठी घर बलते थके केम हुं सुइ
जावबुं ।   रहुं छुं ॥

निसा विरामेपरिभावयामि। गेहेपलित्ते किमहंसुआमि

तेम बलेछे देहरूप आपणुं घर ते जे हुं धर्म कर्या विना दिव
केम उवेखुं छुं ।   स गमावुं छुं ॥ ३९ ॥

मझंतमप्पाण मुविरकयामि। जं धम्मरहिउ दिअहे गमा

हे आत्मा जे जे जायछे रात्री नही ते पाछीआवे [मि ॥३९॥
पद एक देशथी दिवस ।   एटले आयु गयुं नही आवे ॥

जाजा वच्चइ रयणी ।   न सा पडिनिअत्तई ।

अधर्म करतां थकां   एल्ये वा फोगट धर्म वीना जा

य रात्रीयो तथा दिवश ॥४०॥

अहम्मं कुणमाणस्स । अहला जंति राईउ ॥४० ॥

जेहनेछे मृत्यु वा मरणसाथे मीत्राइ। जेहनेजेमछे नासवानी जग्या

जस्सत्थि मच्चुणा सक्खं ॥ जस्सवत्थि पलायणं ॥

जे जीव एम जाणे छे जे माहारे ते नीश्चे वांछ सुखनी इछाये

मरवुं नथी । राख्यो ॥ ४१ ॥

जो जाणइ न मरिस्सामि । सो हु कंखे सुएसिया॥४१॥

मन वचन कायाना योग रुं जायछे नीश्चे रात्रीयो तथा दिवस

धायछे कलेस करतां । पण ॥

दंमकलिअं करित्ता । वच्चंति हु राइउ अ दिवसा य ॥

आउखुं वीलय वा नास गएलुं नही फरी नीवर्ते वा पाछुं वले

थाय छे ते । ॥ ४२ ॥

आउसं विज्झंता । गयाय न पुणो निअत्तंति ॥४२॥

जेम सिंहनीपरे मृगने ग्रहण करे तेम मरणरूप सिंह मृगरूप न

छे । रने नीश्चे ले छे छेलेकाले ।

जहेव सीहोव मिउं गहाइ। मच्चू नरं नेइ हु अंतकाले

नथी ते जीवनां दुख मातापि काल ते दुःखमां तेना अंशनो भा

ता भाइ वा कोइ । गी थाय वा दुःख ले तेम नथी ४३

नतस्समायाव पियाव भाया । कालंमि तं मंसहराभवंति

जीवीतव्य जलना बिंदु स धनधानादि संपत्ती ते (॥४३॥

मान जाणज ने । पाणीना कल्लोल समान छे ॥

।जअं जलबिंदु समं । संपत्तिउ तरंग लोलाउ ॥

सुप्न समानतो वली प्रेम वा ते माटे हे आत्मा हवे जेम जाणे

स्नेह छे । तेम कर भलुं ॥ ४४ ॥

सुमिणयसमं च पिम्मं । जं जाणसु तं करिज्जासु ॥४४॥

संध्याकालनो जे रंग तथा जल ना प्रपोटानी नुपमाये । आ जीवीतव्य जलना बींदुनी परे चंचल ढे ॥

संझराग जलबुब्बु नवमे । जीविएअ जलबिंड चंचले॥

ज्योवन ते पण नदीना पुर समान ढे ते माटे । हे पापी जीव केम नथी बोध पामतो ॥

जुव्वणे नइवेगसन्निन्ने । पावजीवकीमिअं मबुप्रसे ॥४५॥

अन्यत्र जासे पुत्र अन्यत्र जासे स्त्री । चाकरादिक परीजन पण अन्यत्र जासे ॥

अन्नत्त सूआ अन्न-त्त गेहिणी परिअणोवि अन्नत्त॥

जेम नूतने बल बाकुला दिधां जाय तेम कुटंब पण । देखतांज हणे वा मारे कृतांत वा काल ॥ ४६ ॥

नूअ बलिव्व कुडुंबं । पक्खित्तं हय कयंतेणं ॥ ४६ ॥

जीवे नवोनवे मुक्यां जे । देह वा सरीर जेटलां संसारे नमतां॥

जीवेण नवनव मि-ल्हिआइ देहाइं जाइ संसारे ॥

ते सरीरनी । न थाय सागरोपमे। करी गणत्री वा संख्या अनंतेपण४७

ताणं न सागरेहिं । कीरइ संखा अणंतेहिं ॥ ४७ ॥

नयन वा आंख्योनां आंसुनुं पाणी पण तेहनुं । प्रमाण समुद्रोनां पाणीथी पण अतीघणुं थाय ॥

नयणोदयंपि तासिं । सागर सलिलाउ बहुयरं होइ ॥

गल्युं वा रुयुं नवोनवे रोती थकी । मातान अनेरी अनेरी वा अन्य अन्यनुं ॥ ४८ ॥

गलियं रुयमाणीणं । माऊणं अन्नमन्नाणं ॥४८॥

जे नरकनेवीषयेनारकीछे ते।दुःखपांमेछे अतीआकरां रौद्रअंतरहीत

जं नरए नेरइआ। दुहाइं पावंति घोरणंताइ॥

ते दुःख थकी अनंतगणु। नीगोदमांही दुःख होय॥ ४९॥

तत्तो अणंतगुणीअं। निगोअमज्ञे दुहं होइ॥४९॥

ते पण नीगोदमांही वा मध्ये। वस्यो वा रह्यो अरे जीव नाना प्रकारनां कर्मने वसथी॥

तंमिवि निगोअ मज्ञे। वसिउ रे जीव विविहकम्मवसा

घणां सहन करतो आकरां दुःख प्रते। अनंतां पुद्गल परावरतन कर्यां जावत् अनंतो काल॥ ५०॥

विसहंतो तिरकदुहं। अणंत पुग्गल परावत्ते॥५०॥

इ आत्म नीकल्यो कीमहीके करी तीहां थकी। पाम्यो मनुषपणुं अरे जीव॥

नीहरिअ कहवि तत्तो। पत्तो मणुअत्तणं परिजीव॥

तीहां पण जिनेश्वरे शुद्ध धर्म कह्यो ते। पाम्यो चिंतामणि रत्न सरीखो॥ ५१॥

तह्यवि जिणवरधम्मो। पत्तो चिंतामणिसरिह्यो॥५१॥

पाम्यो पण ते धर्मअरे जीवहवे। करेछे प्रमाद तेहमां तुं नीश्चेवली॥

पत्तेवि तंमि रे जीअ। कुणसि पमायं तयं तुमं चेव॥

जे प्रमादथी भवरूप आंध कूवामां। फरीने पण पड्यो थको दुःख पामीस॥ ५२॥

जेणं भवंधकूवे। पुणोवि पडिउ दुहं लहसि॥५२॥

समीप पाम्यो श्री जिनधर्म। ते धर्म न समाचर्यो प्रमाद दोसना वसथी॥

उवलद्धो जिणधम्मो। नय अणुचिन्नो पमायदोसुणं॥

हा इति खेदनी वात हे जीव शुं घणुं आगल पण सोचीस॥५३॥
आपे आपणो वैरी।

हा जीव अप्पवेरिअ। सुबहुं परउ विसूरहिसि ॥५३॥

सोच वा पश्चाताप करसे ते। पछी उठे थके मरण वा मरण आ
रांक बापडा। वे थके॥

सोयंति ते वराया। पछा समुवठिअंमि मरणंमि॥

पाप तथा प्रमादना वसथी। न संच्यो वा न मेलव्यो जे जीवे
जिनधर्म॥ ५४॥

पावपमायवसेणं। न संचिउ जंहिं जिणधम्मो ॥५४॥

धीक्कार धीक्कार धीक्कार सं देवता मरण पामीने जे तिर्यंच था
सारना अथीरपणाने। य॥

धी धी धी संसारे। देवो मरिऊण जं तिरि होइ॥

वली मरीने राजाना राजा। पछे नरकनां दुःखरूप अग्निनी झा
चक्रवर्ती आदे। लमां॥ ५५॥

मरिऊण रायराया। परिपच्चइ नरयजालाए॥ ५५॥

जाय अनाथ जीव। जेम वृक्षनुं फुल पवनथी कीहांइ जा
य तेम कर्मरूप पवने हणायो थको॥

जाइ अणाहो जीवो। दुमस्स पुप्फंव कम्मवायहउ॥

धन धान आभुषण आदे भला स्वजन कुटंब मूकीने पण जीव
सर्व लक्ष्मी। जाय॥ ५६॥

धनधन्नाहरणाइं। वरसयण कुडंब मिल्हेवि ॥५६॥

हे जीव वस्यो परवतने विषे त। गुफाने विषे तथा वस्यो समुद्रमां
था वस्यो। ही।

वसिअं गिरीसु वसिअं। दरीसु वसिअं समुद्दमज्झंमि॥

वृक्षना अग्रने वीषे वस्यो । संसारमां फरतां वा भ्रमण करतां ५७
रुक्खग्गेसु अ वसिअं । संसारे संसरंताणं ॥ ५७ ॥
हे जीव तें केहवा केहवा भव । कीडो थयो पतंगीयो थयो मनुष
कर्या देवता थयो नारकी थयो । वेष थयो ॥
देवो नेरइअत्तिअ । कीड पयंगुत्ति माणसो वेसो ॥
भला रूपवंत थयो वीरूप स्याता सुखनो भोगी थयो अस्याता
वंत थयो । दुःखनो भोगी थयो ॥ ५८ ॥
रूवस्सी अ विरूवो । सुहभागी दुक्खभागी अ ॥५८॥
राजा थयो द्रुमक वा भीखा वली एज जीव चंडाल थयो एज
री थयो । वेदनो जाण ब्राह्मण थयो ॥
राउत्तिअ द्रुमगुत्तिअ । एस सपागुत्ति एस वेअविऊ ॥
स्वामी थयो दास थयो पु खल वा दुर्जन थयो नीर्धन थयो धन
जनीक थयो । वंत थयो इत्यादिक प्रर्याय पाम्यो ५९
सामी दासो पुज्जो । खलुत्ति अधणो धणवइत्ति॥५९॥
नवी वा नथी वरतता कोइ नो। आपणां कर्म ज्ञानावर्णि आदे जेह
यम वा नोश्वे । वांरच्यां बांध्यां ते सरखी करीचेष्टा
नविअत्थि कोइनियमो। सकम्मविणिविठसारिसकयचिठो
अन्य अन्य वा जुदां जुदां नट वा नाटकीयानी परे पराव
रूप तथा वेष करीने । र्त्त करे जीव ॥ ६० ॥
अनुन्नरूववेसो । नडुव्व परित्तए जीवो ॥ ६० ॥
नरकने वीषे दश प्रकारे ए वेदनानी उपमा नही अस्याता
क्षेत्रवेदनादिक घणीज ॥
नरएसु वेयणाउ । अणोवमाउ असाय बहुलाउ ॥
रे बापडा जीव तें पामी वा भोगवी । अनंतीवार घणां प्रकारनी ६१

रे जीव तएपत्ता । अणंतखुत्तो बहुविहाउ ॥६१॥

देवतापणे मनुषपणे । परना श्रजीयोगपणे प्राप्त थइने

देवत्ते मणुअत्ते । पराजिउगत्तणं उवगएणं ॥

श्राकरां बीहामणां दुःख घ अनंतीवार समस्त अनुजव्यां वा

णा प्रकारनां । जोगव्यां ॥ ६२ ॥

जीसणं दुहं बहुविहं अणंतखुत्तो स मणुनूअं ॥६२॥

तिर्यंचगतीने वीषे पाम्यो । बीहामणी घणी मोटी वेदना अनेक प्रकारनी ॥

तिरिअगइ अणुपत्तो। जीम महावेअणा अणेगविहा॥

जन्म मरणरूपीआ रहट कूवे । अनंतीवार जम्यो वा फरयो॥६३॥

जम्मण मरण रहट्टे । अणंत्तखुत्तो परिप्रमिउ ॥६३॥

जेटलां केटलांक दुःख । सरीरसंबंधी मनसंबंधी वा संसारमां॥

जावंति केइ डुक्खा । सारीरा माणसा व संसारे ॥

पाम्योतें अनंतीवार कीहां। जीव संसाररूप कंतार वा अटवीमांहथ

पत्तो अणांतखुत्तो । जीवो संसारकंतारे ॥ ६४ ॥

तरसा अनंतीवार। संसारमां तेवा प्रकारनी हे जीव तुजने होतीहवी

तणा अणंत्तखुत्तो । संसारे तारिसी तुमं आसी ॥

जे तरस उपसमावाने समुद्रोनां पाणीथी पण न थाय

अर्थे समस्त । वा न सके ॥ ६५ ॥

जं पसमेउं सव्वो- दहीणामुदयं न तीरिज्जा ॥ ६५ ॥

होय वा वरते बे अनंतीवार । संसारे जमतां तेवी क्षुधा वा

डुख पण तेहवा प्रकारनी ॥

आसी अणंतखुत्तो । संसारे ते बुहावि तारिसीया ॥

जे उपसमावाने समस्त पुद्गलना समूहे करी पण न सकीये

वा सघला। वा न सके ॥ ६६ ॥

जं पसमेउं सव्वो। पुग्गल काउवि न तरिज्जा ॥ ६६॥

करीने अनंता। जन्म मरण परावर्त्तन सदाय ॥

काऊण अणंताइं। जम्मण मरण परिअट्टण सयाइं॥

दुःखेकरीने मनुष्यपणुं। जदी वा जेवारे पामे जथा इच्छायेजीव६७

दुक्खेण माणुसत्तं। जइ लहइ जहि ब्छिअंजीवो ॥६७॥

ते तेम दुःखे पामवा योग पाम्यो। वीजलीनीपरे चपल छे वली मनुष्य पणुं ॥

तं तह दुल्लह लंभं। विज्जलया चंचल च माणुअत्तं ॥

धर्ममां जो वा जे सीदाय। ते का पुरूष वा कायरपुरूष नहि ते सुपुरूष ॥ ६८ ॥

धम्मंमि जोवि सीअइ। सो काउरिसो न सुपुरिसो ६८

मनुष्यजव वा जन्मरूप कीनारो पामे थके। जिनेश्वरनो धर्म न करयो जेणे जीवे ॥

माणुस्स जंम्मेतम्लिद्धएणं। जिणंदधम्मो न कओ जेणं

टुटेली पणछनुं जेम धनुष धनुष धरने। हाथ घसवा जेवुं अवस्य थाय तेणे ॥ ६९ ॥

तुट्टेगुणे जह धणु क्कएणं। हञ्चामले वाय अवस्स तेणं ६९

अरे जीव सांजल चपल स्वजाव। मूक समस्त स्वजन सरीरादिक बाऊ पदार्थजाव ॥

रेजीव निसुणी चंचल सहाव। मिल्हेविणु सयलविबद्य

मूक नवजेदे घनादिक परीग्रह विविध समोह। [जाव ॥

नव जेअ परिग्गह विवह जाल।

संसारीक जे अर्थ ते सहु छे इंद्रजाल तंत्रप्रयोगी ॥ ७० ॥

संसार अत्थि सहु इंदिआल ॥ ७० ॥

पिता पुत्र मीत्र घर स्त्री ए सर्व थयां छे जे कुटंब ।

पिय पुत्त मित्त घर घरणि जाय ।

ते आ लोक संबंधी सर्व आपणां सुखने अर्थे छे स्वभावे ॥

इहलोइअ सव्व निय सुह सुहाव ॥

पण नथी कोइ तुजने सरण वा रक्षक हे मूर्ख ।

नवि अत्थि कोइ तुह सरणि मुक्ख ।

एकलो सहीश तिर्यंच तथा नारकीनां दुःख प्रते ॥ ७१ ॥

इक्कल्लु सहसि तिरि नयर दुक्ख ॥ ७१ ॥

डाभनी अणी उपर जेम उसना पाणीनो बींदुउ अल्पकाल रहे आलंब्यो थको ॥

कुसग्गे जह उस बिंदुए । थोवं चिठ्ठइ लंब माणए ॥

एम मनुष्यनुं जीवीतव्य वा आयुष थोडुं रहे । ते माटे समयमात्र प्रभु कहे जे हे गौतम न करीस प्रमाद ॥ ७२ ॥

एवं मणुआण जीविअं । समयं गोअम मा पमायए ७२

समस्त पण बुझो समझो कीम नथी बुझता वा समजता । बुझवुं नीश्चे पण वली दुर्लभ छे

संबुझह किं न बुझह । संबोही खलु पि च दुल्लहा ॥

नही नीश्चे पाछा आवे रात दिवस।नही सुलभवली जीवीतव्यपणुं७३

नो हु वणमंतिराईउ । नो सुलहं पुणरावि जीवीअं ७३

छोकरां तथा वृध वा वच्चेरा जो वा देख । तथा गर्भमां रहेला पण चवे वा मरे मनुष्य ॥

डहरा वुड्ढाअ पासह । गब्भत्थावि चयंति माणवा॥

सींचाणो पक्षी जेम बटेरु एम आवखु क्षय थये तुटी जाय

पक्षीने ग्रहण करे । ॥ ७४॥
सेणो जह वट्टियं हरे । एवं आउखयंमि तुट्टइ ॥ ७४॥
ग्रण भुवनमां संसारी प्राणी म देखीने रोके वा यंत्रे जे नर न
रता । आपणा आत्माने ॥
तिहुअणजणं मरंतं । दट्ठुण निअंति जे न अप्पाणं॥
तथा पापो न वीरमे प्रमा धीक्कार धीक्कार धीठाइपणावाला ते
दथी तो । जीवोने ॥ ७५ ॥
विरमंति न पावाउ । धि द्धी धिठ्ठत्तणं ताणं ॥ ७५ ॥
नही नही बोलो वा कहो जे जीव बंधाया छे नीवम वा
घणुं। चीकणां कर्मे ॥
मामा जंपह बहुअं । जे बद्धा चिक्कणेहिं कम्मेहिं ॥
सर्वे ते जीवने थाय सुं। हीतकारी उपदेश पण घणा दोष उणी७६
सव्वेवि तेसि जायइ । हिउवएसो महादोसो ॥ ७६॥
करीस ममता धन स्वजन । वैभव प्रमुखने विषे अनंता दुः
खने विषे तो ॥
कुणसि ममत्तं धणसयण–विहवपमुहेसुणंत दुक्खेसु ॥
मोयल वा ढीलो करीस आदर वली। अनंत सुख मोक्ष विषे॥७७॥
सिढिलेसि आयरं पुण । अणंतसुक्खंमि मुक्खंमि॥७७॥
संसार दुःखनो हेतु वा दुःखनुं फल छे दुःखे सहवा योग्य छे
कारण छे तथा । दुःख स्वरूप छे ॥
संसारो दुहहेऊ । दुक्खफलो दुस्सहदुक्खरूवो अ ॥
नथी तजता तथापी जीव अति वा नीवम बंधाया छे स्नेहरा
ग्याथी। गरूप बेमीये करी ॥ ७८ ॥
न चयंति तंपि जीवा । अइबद्धा नेहनिअलेहिं ॥७८॥

आपणां कर्मरूप पवननो चला
व्यो । जीव संसाररूप अटवीमां घोर
आकरी मांही ॥

निअ कम्म पवण चलिउ । जीवो संसारकाणणे घोरे॥

सी सी वीटंबनाउ वा दुःख
न समवायो । न पामे दुःखे सहवा योग्य दुःख
प्रते अर्थात् पामे ॥ ७ए ॥

का का विम्मंबणाउ । न पावए दुसहदुक्काउ ॥७ए॥

सीतकालमां ताढा वायरानी। लेहेरथी हजारोथी ज्नदातुं घणुंसरीर॥

सिसिरंमि सीअलानिल–लहरिसहस्सेहिं जिन्न घण

तिर्यंचपणामां रणने विषे एम सीत दुःखे । अनंतीवार नीधन वा मरण [देहो ॥ पाम्यो ॥ ८० ॥

तिरिअ त्तणंमि रन्ने । अणंतसो निहुणमणुपत्तो ॥८०॥

ग्रीष्म वा जष्म वा जन्हालाना आ
तप वा तापथी तप्यो वा पीमायो रणने वीषे जूख्यो तरस्यो
घणीवार ॥

गिम्हाय वसंतत्तो । रन्ने छुहिउ पिवासिउ बहुसो ॥

पाम्यो तिर्यंचना जवने वीषे । मरणनां दुःख घणुं सोचतोथकोट१

संपत्तो तिरिअजवे । मरणदुहं बहुवि सूरंतो ॥ ८१ ॥

वर्षारुतुने वीषे रणमां
रह्यो थको । पर्वतनां नीऊरणानां पाणीये बांधीतो
पीमातो तणातो ॥

वासासु रन्नमझे । गिरि निझरणादगोहिं बझंतो ॥

सीतना पवनथी हीम बाझ्यो
थको । मरण पाम्यो ठ तिर्यंचपणे घ
णीवार ॥ ८२ ॥

सीआनिलमझविउ । मउसि तिरिअत्तणेबहुसो ॥८३॥

एम तिर्यंचना जवने वीषे । क्लेस पामतो दुःख लाखो गमेथी॥

एवं तिरिअजवेसु । कीसंतो दुक्कसयसहस्सेहिं ॥

वस्यो अनंतीवार । जीव बीहामणां नवरूप अरण्यने वीषे॥८३॥

वसिन अणंतखुत्तो । जीवो नीसणनवान्ने ॥ ८३ ॥

माठां आठ ज्ञानावर्णादिक पवननी प्रेरणाथी नयंकर नव अर कर्मरूप प्रलयकालना । एयमां ॥

डुठ्ठकम्मपलया–निलेपरिड नीसणंमि नवारन्ने ॥

हेंरूयो वा चाल्यो गयो नरक अनंतीवार हे जीव आत्मा एहवां ने वीषे पण । डुःख तुं पाम्यो ठे ॥ ८४ ॥

हिंम्तो नरएसुवि । अणंतसो जीव पत्तोसि ॥ ८४ ॥

रत्नप्रन्नादिक सात नरक वज्र अग्निनो दाह तथा सीत वा प्रथ्वीने वीषे । टाढ वेदना मांही ॥

सत्तसु नरयमहीसु । वज्जानलदाहं सीअविअणासु ॥

वश्यो वा रह्यो हे जीव अनंतीवार। विलाप करतो दिनस्वरेकरीने८५

वसिन अणंतखुत्तो । विलवंतो करुणासद्दाहि ॥ ८५ ॥

पिता माता स्वजन रहीत । डुःख अंत आवे एहवी व्याधीये करी पीम्रायो घणीवार ॥

पियमायसयणरहिड । डुरंतवाहीहिं पीमीन बहुसो ॥

मनुष्यना नवमां सार रही वीलाप कर्या शुं नथी ते सांन्नरतुं तपणे । हे जीव तुजने ॥ ८७ ॥

मणुअन्नवे निस्सारो। विलिविड किं न तं सरसि॥८६॥

पवननीपरे गगन वा आ अणदेखायो वा अणलखायो फरे काशने मारगे । नवरूप वनमां जीव ॥

पवणुव्व गयणमग्गे । अलक्खिड नमइ नववणे जीवो॥

ठामेठामे तजीने वा ठांमीने। धनना तथा स्वजनना समूहप्रते ८७

ठाणठाणंमि समु–ज्जिऊण धण सयण संघाए ॥८७॥

वंधातो थको सदा नीरं तर। जन्म जरा मरणरूप तीखा वा अणीयाला ज्ञाला थकी ॥
विधिज्जंतोअ सयं। जम्मजरामरणतिस्ककुंतेहिं ॥
दुःख जोगवतो अती आकरां। संसारे नमतां थकां जीव॥८८॥
दुह मणुहवंति घोरं। संसारे संसरंत जीआ ॥ ८८॥
तोहे पण क्षणमात्र पण कोइ दिवसे नीभे। अज्ञानरूप सर्पे मशा जीव तेथी॥
तह विखणंपि कयाविहु। अन्नाण नुअंगमंकिआजीवा
संसाररूप बंधीखाना थकी। नथी उन्नगता मूर्ख मननाजीव ८ए
संसार चारगाउ। नयउ विज्जंति मूढमणा ॥ ८ए ॥
क्रीमा करेछे केटली वेला। सरीर वा देहरूप वाव्य जीहां छे तेहमांथी समय समय प्रते ॥
कीलसि किअंत वेलं। सरीर वावीइ जत्थ पइसमयं॥
कालरूप अरहटनी घमी उए करी। सोसे छे वा खुटामे छे जीवीतव्यरूप पाणीने ॥ ए० ॥
कालरहट घमीहिं। सोसिज्जइ जीविअंनोहं ॥ए०॥
अरे जीव प्रतीबोध पाम न मुझाइश। नपरमाद करीश अरे पापी
रे जीव बुझि मा मुय। मा पमाय करेसि रे पाव ॥
केम परलोक गुरु वा मोहो टां दुःखनुं। नाजन वा वासण थाईश अजाण ॥ ए१ ॥
किं परलोए गुरु दुक्ख नायणं होहिसि अयाण ए१
बुझ वा समझ रे जीव तुं। मा मुझाइश जिनमत पण जाणीने
बुझसु रे जीव तुमं। मा मुझसु जिणमयंपि नाऊणं ॥
जे कारण माटे फरीने ए जे सामग्री वा जोगवाइ दुर्लन छे जी

जिनधर्म पामवानी । वने ॥ ए१ ॥

जम्हा पुणरवि एसा । सामग्गी डुल्लहा जीव॥ ए१ ॥

डुर्लन्न पामवो ने वली श्री जिन धर्म । हे जीव तुं प्रमादनो आदर करे छे सुखनी इछाये करी ॥

डुल्लहो पुण जिणधम्मो । तुमं पमायायरो सुहे सीय ॥

पण ते प्रमादथी तो डुःख सहेवा योग्य वली नरकनां डुःख पामीश । तेवारे ताहरुं शुं थशे तेतो न जाणुं हुं ॥ए३ ॥

डुसहं च नरयडुक्खं । कह होहिसि तं न याणामो ए३

अथीर जे सरीर न थीर धर्म मलसहीत सरीर । न नीर्मल धर्म परवश देह स्वाधीन धर्म ॥

अथिरेण थिरो समलेण। निम्मलो परवसेण साहीणो॥

एहवा सरीरे करी जीवारे धर्म तो शुं नही समाप्त वा परीपूर्ण नही पामे वा पमाम्ये । आय ॥ ए४ ॥

देहेण जइ विढप्पइ । धम्मो तो किं न पज्जत्तं ॥ए४॥

जेम चिंतामणीरत्न पामवुं सुलन्न न होय कोनेश्रोम्रा वैन्नववालाने

जह चिंतामणिरयणं । सुलहं न हु होइ तुच्छ विहवाण॥

गुणरूप वैन्नवे करी वर्जीत वा रहीतने । जीवने तेम धर्म चिंतामणि रत्न पण जाणवुं ॥ ए५ ॥

गुण विहववज्जीआणं। जीआणं तह धम्म रयणंपिए५

जेम दृष्टीमो संजोग । न होय जन्मथी अंध होय जे जीव तेहने

जह दिठी संजोगो । न होइ जच्चंधयाण जीवाणं ॥

तेम श्री जिनमतनो संजोग वा समागम । न होय मिथ्यात्वे करी अंध जे जीव तेहने ॥ ए६ ॥

तह जिणमयसंजोगो । न होइ मिछंधजीवाणं ॥ए६॥

प्रत्यक्ष अनंता ज्ञानादिक गुण छे। श्री जिनधर्मने वीषे नथी दोषतो लेशमात्र पण ॥

पच्चक्खमणंतगुणा। जिणंदधम्मे न दोस लेसोवि ॥

तोहे पण नीश्चे अज्ञाने करी आंधला। धर्मे न रमे कोइ काले पण तेहमां जीव ॥ ९७ ॥

तहवि हु अन्नाणंधा। नरमंति कयावितंमिजीआ॥९७॥

जुउ मिथ्यात्वमां अनंता दोष अज्ञान हठ आदे। प्रत्यक्षपणे देखाय छे नथी गुणनो लेश पण ॥

मिछे अणंतदोसा। पयमा दीसंति नविअ गुणलेसो ॥

तोहे पण तेज नीश्चे जीव। कष्टनी वातके मोहे करी अंध थया थका सेवे छे ॥ ९८ ॥

तहवि अ तं चेव जीया। हा मोहंधा निसेवंति॥९८॥

ते माटे धीक्कार धीक्कार हो ते नर वा पुरुष प्रते। तेम धीक् धीक् तेहना विज्ञानने तथा गुणने तथा डाहापणने ॥

धि द्धी ताण नराणं। विन्नाणे तह गुणेसु कुसलत्ते ॥

शुद्ध सत्य एहवा धर्मरूप रत्ननी। भली परीक्षा जे जीव नथी जाणता ॥ ९९ ॥

सुह सच्च धम्मरयणे। सु परिक्खं जे न याणंति॥९९॥

श्री जिनधर्म तेज जीवोने। अपूर्व भाव कल्पवृक्ष छे ॥

जिणधम्मोअ जीवाणं। अप्पुव्वो कप्पपायवो ॥

स्वर्ग वा देवलोक अपवर्ग वा मोक्षसुखनां। फलनो दायक वा दानेस्वरी ए छे ॥ १०० ॥

सग्गा पवग्ग सुक्खा–णं फलाणं दायगो इमो ॥१००॥

धर्म छे ते बंधव समान तथा धर्म छे ते उत्कृष्टो गुरु छे ॥

भला मीत्र समान ।

धम्मो बंधू सुमित्तो अ । धम्मो अ परमो गुरू ॥

जे जीव मोक्षमारगे प्रवर्त्या तेहने । धर्म छे ते उत्कष्टो वा उत्तम रथ वाहन समान छे ।

मुरक मग्गे पयट्टाणं । धम्मो परम संदणो ॥ १०१ ॥

चारगति भ्रमण अनंत दुःखः रूप अग्निए । बलतो भवरूप अटवीनो अग्नि महा भयंकर छे ॥

चउगइणंतदुहानल–पलित्तभवकाणणे महाभीमे ॥

माटे सेव भले प्रकारे हे जीव तुं । श्री जिनवचन अमृत रसना कुंभ समान प्रते ॥ १०२ ॥

सेविसु रेजीव तुमं । जिणवयणं अमियकुंभसमं॥१०२

वीषम भवरूप मारवाड देशमां । अनंत दुःख भनालारूप तापे तपाव्या तेहने ॥

विसमे भवमरुदेसे । अणंत गिम्हंमि तावसंतत्ते ॥

श्री जिनधर्मरूप कल्पवृक्ष छे ते प्रते । आश्रय कर वा समर तुं हे जीव ते धर्म शिवसुखदायक छे ॥१०३॥

जिणधम्म कप्परुक्खं । सरसु तुमं जीव सिवसुहयं१०३

शुं घणुं कहीये पूर्वे कह्युंज घणुं छे तेमज धर्मने विषे । यत्न वा उद्यम कर जेम भवरूप समुद्र भयंकर ॥

किं बहुणा तह धम्मे । जइअव्वं जह भवोदहिं घोरं ॥

शीघ्रपणे पार पामीने अनंत। सुख पामे जीव सास्वतुं स्थानकइति

लहु तरियमणंत सुहं । लहइ जीउ सासयं ठाणं १०४

ए रीते वैरागशतक टबार्थ पुरो थयो ॥

॥ इति वैरागशतकं समाप्तम् ॥

॥ अथ अभव्यकुलक लिख्यते ॥

जेम अभव्य जीवोये । नथी फरशा नीश्चे वा ए आदि भाव॥

जह अभविय जीवेहिं । न फासिया एव माइया भावा॥

इंद्रपणुं अनुत्तर सुर ते पांच वीमानना देवपणुं न पामे । त्रेसठ सलाका नरनी पदवी नव नारदपणुं न पामे वली ॥ १ ॥

इंदत्तमनुत्तरसुर । सिलायनर नारयत्तं च ॥ १ ॥

केवली भगवंत तथा गणधर जीने हाथे । दीक्षा न पामे तीर्थंकर वरसीदान दे ते न पामे ॥

केवलिगणहरहत्थे । पवज्जा तित्थवच्छरं दाणं ॥

शासनना वा प्रवचनना अधी ष्टायक एवा देवी देव न थाय । नव लोकांतीक देवपणुं न पामे देवस्वामी न थाय ॥ २ ॥

पवयण सुरी सुरत्तं । लोगंतिय देवसामित्तं ॥ २ ॥

तेत्रीस गुरुस्थानकीया देवपद न पामे । पंनर जातीना परमाधामी न थाय जुगलीक मनुष न थाय ॥

तायत्ती ससुरत्तं । परमाहम्मिय जुयलमणुयत्तं ॥

संभीनश्रोत लब्धी तथा । पूर्वधरनी लब्धी न पामे आहारक लब्धी पुलाकलब्धीपणुं न पामे॥३

संभिन्नसोय तह । पुव्वधरा हारय पुलायत्तं ॥ ३ ॥

मतिज्ञान श्रुतज्ञानादिकनी लब्धी न पामे । सुपात्र दान भावे न दे समाधी पणे मरण न थाय ॥

मइनाणाइसुलद्धी । सुपत्तदाणं समाहिमरणत्तं ॥

विद्याचारण जंघाचारण ए बे लब्धी मधुसरपालब्धी न पामे । खीराश्रवलब्धी न पामे अक्षी णमाणसीलब्धी न पामे॥४॥

चारण दुग महुसिप्पय । खीरासव खीणठाणत्तं ॥ ४॥

तीर्थंकर तीर्थंकरनी प्रतीमा । सरीरना जोगादी कारणमां पण नावे वली

तित्थयर तित्थपम्मिा । तणु परिजोगाइ कारणेवि पुणो॥

प्रथ्वीकायादिपणाना जाव पाम्मे पण । अजव्य जीव जे ते न पाम्यो वा जोगमां नाव्यो ॥ ५ ॥

पुढवाइय जावंमि वि । अजवजीवेहिं नो पत्तं ॥५॥

चक्रवर्तीनां चउदरत्नमां पण नावे । पामे नही वली वीमानना स्वामीपणाने ॥

चउदस रयणत्तंपि । पत्तं न पुणो विमाणसामित्तं ॥

समकीत सम्यक्ज्ञान चारीत्र न पामे । तपादि गुणना बाऊ अभ्यंतर जाव व्रते न पामे जाव बे न पामे ६

सम्मत्त नाण संयम । तवाइ जावा न जावडुगे ॥ ६ ॥

गुणी गुणभी जाव सहीत जक्ति न पामे ॥ जिनआणाए समान धर्मीनी तथा संघनी सेवाजक्ति साऊ

अणुजवजुत्ता जत्ती । जीणाण साहम्मियाण वच्छल्लं॥

न साधि सके अजव्यनो जीव । संसार डुःखनी खांण छे एहवो जाव न थाय शुक्लपक्ष न थाय७

नय साहेइ अजवो । संविग्गत्तं न सुप्पक्खं ॥ ७ ॥

तीर्थंकरना पिता माता स्त्री न थाय ॥ तीर्थंकरना जक्ष जक्षणी तथा जुगप्रधान न थाय ॥

जिणजणय जणणि जाया। जिणजक्खा जक्खणी जुगपहा।

आचार्यपदादि दसनो वीनय न करे आ०१ उ०१ सा०१ संघ ४ । परमार्थ उत्कृष्टगुणअथी[णा ॥ कपणुं न पामे ॥ ८ ॥

थिविर१ कुल१ गण१ ए दसनो ।

आयरियपयाइ दसगं । परमङ्ग गुणङ्क मप्पत्तं ॥८॥

अनुबंधहिंसा हेतुहिंसा स्वरूपहिंसा । तेज अहिंसा त्रण श्री तीर्थंकरे कही ते ।

अणुबंध हेउ सरूवा । तत्र अहिंसा तिहा जिणुदिठा॥

इव्यथकी जाव थकी । ए बे प्रकारे पण ते अन्नव्य जीव न पामेए

दव्वेणय जावेणय । दुहावि तेसिं न संपत्ता ॥९॥

॥ इति अन्नव्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ श्री पुण्यकुलक ५५ बोल ॥

संपूर्ण पांच इंद्रि अखंमीत पणुं १ । मनुष्यपणुं२ वली धर्मयोग कुल ३ आर्यदेश १५॥ मां उपजवापणुं४

संपून्नइंदियत्तं । माणुसतं च आयरिय खित्तं ॥

मातापक्षण संपूर्ण५ पितापक्ष संपूर्ण६ जिनेश्वर जाखीत धर्म ७ । ए सर्व पामे घणा पुन्यना शुन्न उदये करीने हवे प्रन्नूतपुन्यनुं स्वरूप कहेछे अगणोतेर कोमाकोम सागरोपमनी झाझेरी थीती इय थाय देशेउणी एक कोमाकोमनी स्थीती रहेथी प्रन्नूतपुन्यनो उदय होय ॥ १ ॥

जाइकुलजिणधम्मो । लप्पंति पन्नूयपून्नेहिं ॥ १ ॥

श्री जिनेश्वर१८ दोष रहीत देवना पदकमलनी सेवान्नक्ति८। शुधपालक परूपक गुरूना चरणनी सेवान्नक्तिनुं करवुं तिश्वे ए॥

जिण चलणकमल सेवा । सुगुरुपायपज्जुवासणं चेव ॥

वाचनादी पांचन्नेद सझायनुं कर ए पामवुं प्रन्नूतपुन्ये करी

वुं१० मा८ामतनुं वादे जीतवुं ११ जीवने ॥ २ ॥
मोहोटाइपणुं पामवुं १२ ॥

सद्याय वाय वर्क्तं । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ २ ॥

सुखे विना प्रयासे बोधीनुं संगम पामवो१४ कषायनुं तजवुं१५
पामवुं१३ नला गुरुनो । सर्व जीवनी दयानुं करवुं ॥ १६ ॥

सुन्हो बुहो सुगुरुहिं । संगमो नवसमं दयालुत्तं ॥

बहानुं दाक्षण्य ते लज्यानुं करवुं१७ । ए पामीये घणा पुन्यने
एकेंडीआदे जीवनी करुणा १८ पसाये करी ॥ ३ ॥

दाखिन्नं करणांजो । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ३ ॥

यथार्थ वस्तुधर्मनुं सद्दहवुं प्रतीत अह्यां जे नलां व्रत तेनुं यथार्थ
वुं ते समकीतगुणे अचलपणुं१९ । पालवुं२०कपट रहीत थवुं॥२१

समत्तं निच्चलंतं । वयाण परिपालणं अमायत्तं ॥

धर्मशास्त्रनुं नणवुं२२ नणेलुं गणवुं२३ एटलां पामीये घणा
गुरुवादिकनो वीनय करवो२४ । पुन्ये करीने ॥ ४ ॥

पढणं गुणाणं विणन । लप्रंति पन्नूयपन्नेहिं ॥ ४ ॥

नत्सर्ग मार्ग जे जघन्य । नीश्चे ते आलंबनरहीत मार्ग२७व्यवहार
उवानां तजवां उत्कृष्ट। ते आलंबन सहीत तेहमां नीपुण२८ जी
सुत्रे कह्यां तेम २५ अ। नकल्प२९ श्रीवीरकल्प३० जिनमार्गनो
पवाद ते नत्सर्गथी न। जाण३१ शिवदर्शननो जाण३२ नीश्चेमा
र्छुं पालवुं२६ । र्गनो जाण ३३ व्यवहारमार्गनोजाण ३४

उसग्गे नववाय । निन्नह विवहारंमि निन्नणत्तं ॥

मनसुद्धी३५ वचनसुद्धी ३६ एटलां वानां पामे घणा पुन्ये
कायसुद्धीनुं धरवुं ७ । करीने ॥ ५ ॥

मणवयणकायसुद्धी । लप्रंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ५ ॥

अवीकारपणुं करवुं तरुणपणामां । श्री जिनआणाये रक्तपणुं३ए
अप्रमत्ता मेघकुमारनीपरे ३० ।   परने उपगारनुं करवुं ॥४०॥

आवियारं तारुन्नं ।   जिणाणं राउ परोवियारत्तं ॥

अमोल चीत छे जेहनुं   ए पामवुं घणा पुन्ये करी जीव
धर्मध्याननेविषे ४१ ।   ने ॥ ६ ॥

निक्कंपयाय झाणे ।   लप्नंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ६ ॥

परनी नींद्या करणनो   आपणी प्रसंसा न करवी४३ आप
परीहार वा त्याग४२   णा गुण न वखाणवा ४४ ॥

परनिंदापरिहारो ।   अप्पसंसा अत्तणो गुणाणं च ॥

चारे गतिमां जीवने दुख छे४५ते   ए पामवुं उत्तम पुन्ये करी जीव
ज दुखथी नीकलवुं इछे ते ४६ ।   ॥ ७ ॥

संवेगो निवेगो ।   लप्नंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ७ ॥

अतिचारे रहीत सुद्ध शील वा   दान देवानो उल्लास वांछा रही
आचारनुं पालवुं ४७ ।   त४८हीताहीतनुं समीपपणुं४ए॥

निम्मलसीलाप्पासो ।   दाणुल्हासो विवेगसंवासो ॥

चारगतिनां दुखथी त्रय पामे   ए पामवुं प्रभूत पुन्ये करी जीव
वा ते दुखने त्रय पमाडे५० ।   ने ॥ ८ ॥

चउगई दुह संत्तासो ।   लप्नंति पन्नूयपुन्नेहिं ॥ ८ ॥

माठा कर्मनुं नींदवुं नीजसाखे   अनुमोदवुं५२ गुरु पासे माठा
ग्रहा वा प्रसीद्ध करवुं गुरुसाखे   कृतनुं प्राछीत लेवुं ५३ बार
माठाकृत्यनुं५१ ने जलाकृत्यनुं।   भेदे तपनुं करवुं ५४ ॥

दुक्कम्म गरिहा सुक्कम्मा–णु मोयणं पायच्छित्त तव चरणं ॥

स्वपरने जलुं इछक ध्याननुं ध्यावुं५५   ए पामवुं वीशेष पुन्ययोग
वा परमेष्टी नमस्कारादि ध्यानकरवुं ।   जीवने ॥ ए ॥

सुह याण नमुक्कारो । लभंति पज्जूयपुन्नेहिं ॥ए॥

ए प्रथमे कह्या बोल तेहरूप गु सामग्रीने पामीने जेणे ते बोल णमणि नरकने नमस्काररूप । आदर कर्या ॥

इय गुणमणिभंमारा । सामग्गी पावीजण जेहकज ॥

ते जीव समस्त प्रकारे तोमी पामे तेज जीव शास्वतां सुखप्रते ने मोहना पास बंधने । कर्म रहीत ने सिद्धि सुख ॥१०॥

विहुनमोहपासा । लहंति ते सासयं सुखं ॥ १० ॥

ए प्रकारे पुन्यनो समुदाय बोल समाप्त ॥

॥ इति पुन्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ पुन्यपापकुलक लिख्यते ॥

बत्रीस हजार दीवस । वरस एकसोना थाय आयु परीमाणपुरुषना

बत्तीस दिन सहसा । वाससए होइ आउ पुरिमाणं ॥

तेहमांथी नहुं आय छे सम इम जाणीने शुद्ध धर्ममां उद्यम य समय प्रते । करजो ॥ १ ॥

झिज्जंतं पईसमयं । पिठुसु धम्मम्मिं उज्जमवं ॥१॥

हवे पोषह फल जवार जे तप नीयम गुण कराने गमाय एक जीव पोषधवृत सहीत । दीवस ॥

जइ पोसहसहीउ । तवनियमगुणेहिं गमइ एगदिणं॥

तो ते जीव बांधे देवग एटला संख्याये पल्योपमनी स्थिती तिनुं आउखुं । ॥ २ ॥

ता बंधइ देवाउ इतिअ मित्ताइं पलियाइं ॥३॥

सत्तावीस क्रोम सहीकमां सित्योतेर क्रोम सित्योतेर लाख सि

एटले २७०० कोम। त्योतेर हजार ॥

सगवीसंकोमी सया। सतहत्तरी कोमिलक्क सहसाय॥

सातसोने सित्योतेर एटलां नवजागमांना सातजाग एकपल्योप पल्योपम। मना २७ ७७ ७७ ७७ ७७७ जा० ७ एक पोसहथी ॥ ३ ॥

सत्तसया सतहुत्तरि। नवजागा सत्त पलियस्स ॥३॥

हवे एक पोहोरे फल अठा सी हजार। वरस एकसोना बे लाखने एटला पोहोर २८८००० ॥

अठासीई सहस्सा। वाससए डुन्नि लक्क पहराणं॥

तेहमांना एकज जेवारे पोहोर। धर्मे करी जुक्त जे जीव तेने एटलो लाज थाय ॥ ४ ॥

एगोविअ जइ पहरो। धम्मजुत्त ता इमो लाहो॥४॥

त्रणसें सगतालीस कोम३४७ने। बावीस लाखने बावीसहजारने॥

तिसय सगं चत्त कोमि। लक्काबावीस सहस बावीसा॥

बसें ने बावीस ने उपर बे देवतानुं आयु बांधे एक पोहोरना घर जाग एटला पल्योपमनुं। मनुं३४७ २२ २२ २२२ जा० २ ॥५॥

डुसय डुवीस डुजागा। सुराउ बंधोय इगपहरे ॥ ५ ॥

हवे सामायक फल दसलाखने एसीहजार एटलां। मुहूर्त्त वा बे घमीउनी गणती था य एकसो वर्षनी ॥

दसलक्खअसीय सहसा। मुहुत्त संखाय होइ वास सए॥

तेमां जेवारे सामायक सही त धर्ममां बेघमी रहे वा एक पण मुहूर्त्त तेह जीवने एटलो लाज थाय ॥ ६ ॥

जइ सामाइअसहिउ। एगोविअता इमो लाहो ॥६॥

बाणुकोम पल्योपम ने उगणसाठ लाख ने पचीस हजार ने ॥

बाणवय कोमीउ । लस्का गुणसठि सहस पणवीसं ॥
नवसेंने पचीसे सहीत ने । एक पल्योपमना आठन्नागमांना सा
तन्नाग देवगतीनुं आयु बांधे ॥ ७ ॥
ए२ ५ए २५ ए२५ ८/९ न्ना०

नवसय पणवीस जूआ । सतिहा अमन्नाग पलिअस्स७
हवे धर्मीफल एकसो वर्षनी एकवीसलाखने तेमज साठहजार॥
धर्मीउ कहेछे ।

वाससए धम्मिआणं । लखिगवीसं सहस्स तह सठी ॥
तेहमांनी जो एक पण धर्मी ध जेवारे तेवारे ते जीवने एटलो
र्मसाधन सहीत । लान्न थाय ॥ ८ ॥

एगाविअ धम्म जआ । जइ ता लाहो इमो होइ ॥८॥
बेतालीस कोम ने नगणत्रीस लाख । गसठ हजार नवसेंने ।

गयाल कोमी गुणतीस–लख गसठी सहस्ससयनवगं
त्रेसठ एटला पल्योपममां पल्योपमनुं देवतानुं आयु बांधे
कांइक नणां । एकधर्मीना धर्मनुं ॥ ए ॥

तेसठी किंचूणा । सुराउ बंधाई इगधम्मिए ॥ए॥
साठने प्रमाणे एक दिवस रातनी । धर्मीउ जे जाय पुरुषनी ॥

सठी अहोरत्तेणं । धमीआउ जस्स जंति पुरिसस्स ॥
व्रत नीम तेणे करी पण ते दिवस नीफलो ते जीवना जीवी
रहीत आनखुं । तमांथी ॥ १० ॥

निअमेणावि रहीआउ । सो दिअहउ निष्फलोतस्स१०
हवे सासोसासनुं फल एकसो कोम सातने लाख अमतालीसने॥
वर्षना नसास चारसे कोमने ।

चत्तारीअ कोमिसया । कोमीउ सतलस्क अमयाला ॥

चालीस वली हजार ४०७ ४८ ४० ०००। वर्ष एकसोना थाय सासोसास ते इमांथी ॥ ११ ॥

चालीसं च सहस्सा। वाससय हुंती ऊसासा ॥ ११ ॥

एक पण सासोसास। नही रहीत होय पुन्ये पाप करीने ने ॥

इक्को विअ ऊसासो। नय रहिउ होई पूण्यपावेहिं ॥

जीवारे पुन्ये करी सहीत होय। एक पण सासोसास तो एटलो लाभ थाय ॥ १२ ॥

जइ पुणेणं सहिउ। एगोविअ ता इमो लाहो ॥१२॥

लाख बे हजारं पीस्तालीसने। चारसंने आठ नीश्चे पल्योपम॥ २४५ ४०८

लक्ख दुग सहस पण चत्तं। चउसया अठ चेव पलियाइं

कांइक उणा चारभाग एटलुं। देवतानुं आउखुं बांधे एक सासोसासनां धर्म करयाथी ॥ १३ ॥

किंचूणा चउभागा। सुराउ बंधो इगुसासे ॥ १३ ॥

हवे नवकारफल उगणीसलाखने उपर। तेसठहजार बसेंने सत्तसठ

एगुणवीसं लक्खा। तेसठी सहस्स दुसय सत्तठ। ॥

एटला पल्योपमनुं देव आयु। बांधे जीव एक नवकार गणे वाठ सासोसास धर्म सेवे तो ॥ १४ ॥

पलियाइं देवाउं। बंधइ नवकार उस्सगो ॥१४॥

हवे लोगस्स फल लाख एकसठ पां त्रीस हजार। बसेंने दस पल्योपमदेवतानुं आयु ॥

लक्खिगसठी पणती-स सहसदुसय दस पलिअ देवाउं

बांधे कांइक अधीकुं जीव। हवे ए रीते धर्म सेवे तो देवगतीनुं आउखुं बांधे पचीस सासोसास वा

एक लोगस्सने काउसग्गे ॥ १५॥

बंधइ अहिअं जीवो । पणवीसुसास उस्सगो ॥ १५॥

हवे जो एज प्रमाणे पापकर्म होय तेज रीते नरकगतीनांआयु
करवामां तत्पर जे जीव। नो बंध पण करे ॥

एवं पावइ परायाणं । हवेउ निरयाउ अस्स बंधोवि ॥

इम जाणीने लक्ष्मीवान श्री जिनेश्व धर्ममां उद्यम करवो इ उ
रे कह्या । व्य वा जोगजीवो॥

इअ नाउसिरि जिण कि-त्तिअंमि धम्मंमि उयमंकुणह
ए रीते पुन्य तथा पाप कुलक समाप्तं ॥ [॥१६॥

इति श्री पुन्यपापकुलकं समाप्तं ॥

॥ अथ गौतमकुलक लिख्यते ॥

लोभीयापुरुष लक्ष्मी मेलववाने मूढ पुरुष कामभोगने विषे
तत्पर होय। तत्पर होय ॥

लुध्धानरा अथ्थपरा हवंति । मूढा नरा कामपरा हवंति॥

पंडित पुरुष क्षमा ते जे क्रोध मिश्रपुरुष पूर्वोक्त त्रणेवानां पण
जीतवाने तत्पर होय। आचरे ते ॥ १ ॥

बुध्धानरा खंतिपरा हवंति । मिस्सा नरा तिंनिवि आयरंति१

तेज पंडित जे नर निवरत्या वि तेज साधु जे नर आगम
रोधथी। आधारे आदरे चाले ॥

ते पंडिया जे विरया विरोह। ते साहुणो जे समयंचरंति॥

तेज शक्तिवंत जे नर नही तजे तेज बंधव मित्र जे नर कष्ट वा
धर्म प्रते। व्यसनमां पडे आपणा थाय॥२

ते सत्तिणो जे न चयंति धम्मं । ते बंधवा जे वसणेहवंति१

क्रोधे करी अन्नीनूत आकुल ते नर न सुख पामे । अन्नीमानी नर शोकना परा नवने पामे ॥

कोहाभिनूआ न सुहं लहंति। माणंसीणो सोयपराहवंति

कपटिनर थाय परना दास वा चाकर । जे नर लोन्नीया मोहोटीइच्छावंत ते रति जे स्याता न पामे वा नर्कें उपजे२

मायाविणो हुंति परस्सपेसा । लुन्नामहिच्छानरयंउविंति ३

क्रोध समान कोइ विष नथी अमृत जीवदया उपरांत नथी । अन्नीमान उपरांत कोइ वैरीनथी हीतकारी अप्रमादि जेवो नथी॥

कोहो विसंकिं अमयंअहिंसा। माणोअरीकिं हियमप्प

माया समान कोइ नय नथी शरण सत्य समान नथी । लोन्नसमान कोई दुख[माउ]॥ नथी सुख संतोष समाननथी४

माया नयंकिंसरणंतु सच्चं। लोहो दुहो किंसुहमाहतुट्ठी४

बुद्धि अति सेवे विनयवंत प्राणीने। क्रोधी कुशीलीआने सेवे अकीर्त्ति

बुद्धिअचंमं नयए वीणीयं। कुद्धं कुशीलंनयए अकित्ति

नग्नचितवंतने सेवे अलक्ष्मी वा नीरधनपणुं । सत्येस्थितने समस्तपणे सेवे लक्ष्मी ॥ ५ ॥

संभिन्नचितं नयए अलछी । सच्चेठीयं संनयएसिरियं५

तजे वा ढांके मित्र सजन पण नर जे करधा गुणने हणे तेने । तजे ढांके पाप जें दुःकर्म मुनि जितेंद्री प्रते ॥

चयंति मित्ताणी नरं कयधं। चयंति पावाइ मुणिं जयंतं ॥

तजे ढांके सुका सरोवर प्रते हंस ते । तजे ढांके बुद्धि कोपीत रोसाल मनुष्य प्रते ॥ ६ ॥

चयंति सुक्काणिसराणि हंसा । चएइ बुद्धीकुवियंमणुस्सं ६

जेहने हैए धारणा नही तेहने धरम गइ वातनुं वा अर्थनुं केहेवुं वचनादी कहेवुं ते विलाप ते फोगट ते वीलाप ॥

असंपहारे कहिए विलावो। अईयअत्ते कहिए विलावो॥

विषिन्नचितवंतने हितवचननुं केहेवुं ते विलाप । घणा मागा सिष्य तेहने हित वचन केहेवुं ते विलाप ॥७॥

विक्खितचित्ते कहिएविलावो। बहु कुसीसेकहिएविलावो७

दुष्ट राजा प्रजाने दंडवामां तत्पर होय । वीद्याधर नर मंत्र साधनमां तत्पर होय ॥

दुठा हीवा दंडपरा हवंति । विज्जाहरा मंतपरा हवंति॥

मूर्ख नर ते कोपमांज तत्पर होय । नलामुनीश्वर तत्त्वग्रहणमां तत्पर होय ॥ ८ ॥

मुक्खा नरा कोवपरा हवंति । सुसाहुणो तत्तपरा हवंति८

सोन्ना होय उत्कृष्टा तपवंतने क्षमा थकी । थिर योग तेज उपसमवंतनी शोन्ना ॥

सोहा न्नवे उग्गतवस्स खंती। समाहिजोगो पसमस्ससोहा।

ज्ञानगुण न्नलुं ध्यान ए बे ते चारित्रवंतनी शोन्ना । सिष्यनी शोन्ना जे विनय गुणमां प्रवरती ॥ ए ॥

नाणं सुझाणं चरणस्ससोहा । सीसस्स सोहा विणएपवि

आन्नरण विना शोन्ने शीलव्रत नो धरणहार । परिग्रह रहित ते शोन्ने दीक्षाधारी जे साधु ॥ त्ति॥ए॥

अन्नूसणोसोहइ बंन्नयारी। अकिंचिणो सोहइ दिक्खधारी

बुद्धिए करी सहित होय ते शोन्ना पामे राजानो परधान । लाजे करी सहित पुरुष्य ते शोन्ना पामे एक स्त्रीथी ॥ १० ॥

बुद्धिजुउ सोहइ रायमंती । लज्जाजुउ सोहइ एगपत्ति१०

आत्मा पोतानो वैरी समान हो आत्मा जस पामे सीलवंत जे
य जेना जोग ठाम नही ते । मनुष्य ते ॥

अप्पाअरीहोइअणवठ्ठीयस्स।अप्पाजसोसीलमउनरस्स

आत्माज दुरात्मा ज्ञानादिगुणे आत्माज आत्माने वस राखे तो
नथी अवस्थित जेनो ते। तेज सरण करवा योग ॥ ११ ॥

अप्पादुरप्पा अणवठ्ठियस्स।अप्पाजीअप्पा सरणं गईय

नथी धर्मकारज समान बीजुं नथी प्राणनी हिंसा समान मोटुं
कार्य ॥ अकार्य ॥

न धम्मकज्जं परमत्थी कज्जं। न पाणिहिंसा परमं अकज्जं॥

नथी स्नेहराग समान उत्कष्टुं नथी समकितना लाभ समान
बंधन । उत्कृष्टो लाभ ॥ १२ ॥

न पेमरागा परमत्थि बंधो। न बोहिलाभा परमत्थिलाभो१२

न सेववी वा न भोगववी प्रम म सेववा वा न आदरवा पुरुष
दा वा स्त्री परनी। जे अजाण वा मूढने ॥

नसेवियव्वा पमया परक्का। न सेवियव्वा पुरिसा अविद्या॥

न सेववा अधम अभिमानी न सेववा चाडीकरणहार मनुष्यने
हीण नरने। ॥ १३ ॥

न सेवियव्वा अहमा निहीणा। न सेवियव्वा पिसुणा मणुस्सा

जे धर्मी नर तेहने निश्चे सेववा जे पंडित नर तेहने निश्चे पू
आदरवा। छवुं ॥

जे धम्मिया ते खलुसेवियव्वा । जे पंडिया ते खलु पूछियव्वा

जे साधु वा भला नर तेहने जे निर्लोभी ममता रहीत नर ते
समस्त रीते वांदवा। हने आहारादि दान देवुं ॥ १४ ॥

जेसाहुणोतेअभिवंदियव्वाजे निम्ममा ते पडिलाभियव्वा॥

पुत्र तथा शिष्य ए बेने तुल्य विचारवा विनय माटे । रुषीश्वर तथा देवता ए बेने तुल्य विचारवा

पूत्ताय सीसाय समंविज्नत्ता। रिसीय देवा य समं विज्नत्ता

अज्ञानी नर तथा पशु जनावर ए बेने तुल्य विचारवा । मृतक तथा नीर्धन ए बेने तुल्य विचारवा ॥ १५ ॥

मुक्का तिरिक्काय समं विज्नत्ता। मुआदरिद्दाय समं विज्नत्ता

समस्त कला थकी धर्म आराधवानी कला जीते । समस्त कथा थकी धर्म कथा जीते ॥

सवा कला धम्मकला जिणाइं। सवा कहा धम्मकहा जिणाइं

समस्त बलथकी धर्मनुं बल जीते । समस्त जे संसारीक सुखथी धर्म सुख जीते ॥ १६ ॥

सवं बलं धम्मबलं जिणाइं । सवं सुहं धम्मसुहं जिणाइं

जूवटुं रम्यामां जे आसक्त छे तेहने लक्ष्मीनो नास थाय । मांसभक्षणमां जे आसक्त छे तेहने दयाबुधीनो नास थाय ॥

जूए पसत्तस्स धणस्स नासो । मंसं पसत्तस्स दयाइनासो

मदीरा पीवामां जे आसक्त छे तेहनो जस नास थाय ॥ वेस्याभोगमां जे आसक्त छे तेहना कुलनो नास थाय ॥१७॥

मज्जंपसत्तस्स जसस्स नासो। वेसा पसत्तस्स कुलस्स नासो

जीवनी हिंसामां जे आसक्त छे। तेहनो भलो धर्म नाश थाय । चोरी करवामां जे आसक्त छे तेहना शरीरनो नाश थाय॥

हिंसा पसत्तस्स सुधम्मनासो । चोरीपसत्तस्स सरीरनासो॥

तेमज परनारीथी जे आसक्त छे तेहने । सर्व पूर्वोक्त भला गुणनो नाश थाय वली अधमगती पामे १८

तहा परत्थीसु पसत्तयस्स। सवस्स नासो अहमा गईय१८

दान देवुं निर्धनपणामां ने वली । तथा इछा वा अभिलाषनो रोध
ठकुराइ पामे क्षमा गुण ते । क भलो होय जेहने ते ॥

दाणं दरीदस्स पहुस्स खंती। इछा निरोहोइ सुहोइयस्स

जुवानीमां जे इंद्रियोने वश चारे ए जे प्रथम कह्या ते नर
राखे ते । भला दुःकरकारी जाणवा १ए

तारुन्नए इंदिय निग्गहो य। चत्तारि एयाणि सुदुक्कराणी

अशास्वतुं जीवीत कह्युं छे सं। ते माटे हे भला प्राणीयो! धर्मआ
सारी जीवलोकने विषे । दरो, श्रुतचारित्ररूप धर्म उत्तम
साधु जिनेश्वरनो कह्यो ॥

असासयं जीवियमाहु लोए। धम्मंचरे साहुजिणोवइठं॥

ते धर्म जीवने रखोपानो करणहार। धर्म समस्त सेवीआदरीपाली
छे, शरण छे, उंचगती देणहार छे । अव्याबाध सुख पामे ॥२०॥

धमो य ताणं सरणं गई य। धम्मं निसेवितुसुहं लहंति

ए रीते धर्मोपदेश लक्ष्मीवंत गौतमकुलक समाप्तम् ॥

॥ इति श्री गौतमकुलकं संपूर्णम् ॥

पूज्यश्री देवेंद्रसूरिजीकृत दान शील तप भावकुलक पदार्थ बालो
पकार अर्थे लीख्यो छे तेमां प्रथम दान कुलक ॥

॥ अथ दानकुलकं लिख्यते ॥

तजीने राजनुं सार वा रहस्य उपाजर्यो छे संजमरूप एक अद्वि
सप्तांग लक्ष्मी आदे तीय मोटो भार ते जेणे ॥

परिहरिय रज्जसारो । उप्पाज्जियसंजमिक्कगुरुभारो ॥

आपणा खभाथी देवदुष्य व संजमयोगे विचरता जयवंता वर्तो
स्त्र दीधुं ब्राह्मण प्रते एवा । वीरनामे चोवीसमा तीर्थंकर ॥१॥

खंधाउ देवदूसं । वियरंतो जयउ वीरजिणो ॥ १ ॥

धर्मदान१ अर्थदान२ काम दान३ ए भेद । त्रिविध दान जगतमां विख्यात वा प्रसिद्ध छे ॥

धम्मथ्थकामभेया । तिविहं दाणं जयंमि विख्खायं ॥

तोहे पण जिनेश्वरने ने तेमना शासनने आश्रीत जे मुनियो । तेमने आहारादिक धार्मीक दान ते प्रसंसे छे वा वखाणे छे ॥२॥

तहवि य जिणंदमुणिणो । धम्मियदाणं पसंसंति ॥२॥

ते दान कहेवुं छे, सोभाग्य पणानुं कारणहार छे । दान ते रोगरहितपणानुं कारण उत्कृष्टुं छे ॥

दाणं सोहग्गकरं । दाणं आरुग्गकारणं परमं ॥

ते दान उत्तम भोगनुं निधानछे। ते दान स्थानकछे गुणनासमूहनुं३

दाणं भोगनिहाणं । दाणं ठाणं गुणगणाणं ॥ ३ ॥

दानथकी पसरे वा विस्तरे कीर्ति दान देवे करी थाय मल रहित शरिरनी शोभा ॥

दाणेण फुरइ कित्ती । दाणेण य होइ निम्मला कंती॥

दानेकरी आवर्ज्युं छे वश कर्युं छे हृदय ते थकी । वैरी पण निश्चे दायकने घेर पाणी वहे, दासपणुं करे ॥ ४ ॥

दाणावज्जिय हियउ । वयरी वि हु पाणियं वहइ ॥४॥

धनासार्थवाहने भवे श्री रुषभदेवजीनो जीव । जे घीनुं दान करयुं भला श्रीधर्मघोषसूरी प्रमुख साधून ॥

धणसच्छवाहजम्मे । जं घयदाणं कयं सुसाहुणं ॥

ते महा पुण्यना कारण थकी श्री रुषभदेव जिन । त्रणलोकना पितामह वा दादा थया ॥ ५ ॥

तक्कारणमुसभजिणो । तेलुक्कपियामहो जाउ ॥ ५ ॥

कृपाये करीदीधुं अभयदा पाछलना भवमां तेथी थयुं पुण्यरूप

न पारेवा प्रते । किरियाणं ॥

करुणाइ दिन्न दाणं । जम्मंतर गहिय पुन्न किरियाणं॥

तेथ्री तीर्थंकरपद तथा चक्रव र्तीपद ए बे रिद्धो एक ज्ञवमां । पाम्या शांतिनाथ सोलमा तीर्थंकर पण ॥ ६ ॥

तिज्ञयर चक्क रिद्धिं । संपत्तो संतिनाहोवि ॥ ६ ॥

पांचसे साधु मुनिप्रते आहारादि ज्ञोजन ते रूप । दानेकरी उपार्ज्यो उत्तम पुण्यनो प्राग्ज्ञार एहवो ॥

पंचसय साहु ज्ञोअण । दाणावज्जिय सुपुन्नपप्जारो ॥

आश्चर्यकारी जे चरित्र तेणे ज्ञर्या एहवो । ज्ञरतचक्रवर्ती श्री रुषज्ञदेवनो पुत्र ज्ञरतक्षेत्रनो स्वामी थयो॥७॥

अच्चरिय चरिय ज्ञरिउ । ज्ञरहो ज्ञरहाहिवो जाउ ॥७॥

मूल लिधा विना पण दिधी । गीलाण वा रोगी मुनिने आचरवा योग्य वस्तु तेथ्री ॥

मुल्लं विणावि दाउं । गिलाण पडिअरण जोगवत्थूणि ॥

सिद्धि पाम्यो रत्नकंवल देणहार । बावनाचंदन देणहार सेठीयो पण तेज ज्ञवमां ॥ ८ ॥

सिद्धोअ रयणकंबल । चंदणवणिउवि तंमि ज्ञवे॥८॥

देइने खीरनुं दान । तपे करी सोषव्युं सरीर बे जेणे एहवा साधुने धन्यकारी ॥

दाऊण खीर दाणं । तवेण सुसिअंग साहुणो धणिअं

लोकमां उपार्ज्यो चमत्कार जेणे एहवो । समस्तपणे थयो गोज्ञद्रश्रेष्ठीपुत्र शालीज्ञद्र पण ज्ञोगनुं ज्ञाजनए

जण जणिय चमक्कारो । संजाउ सालिज्ञद्दोवि ॥ए॥

पूर्वजन्मांतरना सुपात्र उल्लास पाम्युं अपूर्व शुज्ञध्यान तेना

दान थकी ।   प्रभावे ॥

जम्मंतर दाणाउ । उल्लासिया पुव्व कुसल झाणाउ ॥

कयवन्नो सेठ कृतपुण्यनो धणी। भोगोनुं भाजन वास्थानक थयो १०

कयउन्नो कयपुन्नो । भोगाणं भायणं जाउ ॥ १० ॥

घृतपुष्प साधु तथा वस्त्र   मोटा मुनि दोषना लेशथी समस्त
पुष्प साधु ए बे ।   प्रकारे रहित ॥

घयपूस वत्थपूसा । महरिसिणो दोस लेस परिहीणा ॥

आपणी तप लब्धीए करी घृतनुं तथा वस्त्रनुं पुरवापणुं करीने
समस्त साधुमंडलीने वा   वा साधुनी भक्ती करीने उत्तमगति
समुहने ।   पाम्या ॥ ११ ॥

लद्धीइं सयल गच्छो । वग्गहगा सुग्गइं पत्ता ॥ ११ ॥

जीवंतस्वामी श्री महावीरनी वीरस्वामीना शासनमां वीचरीने
प्रतिमाने ।   भक्तीये करी ॥

जीवंतसामि पडिमाइं । सासणं वियरिऊण भत्तीए ॥

चारित्र लेइने सिद्धिपद पाम्यो । उदायननामे छेल्लो राजर्षि १२

पव्वईऊण सिद्धो । उदाइणो चरम रायरिसी ॥१२॥

जिनघर वा जिनप्रासादे करी देइने अनुकंपा दान तथा भक्ती
शोभावी भूमीमंडलने ।   दान

जिणहरमंडियवसुहा । दाउं अणुकंपभत्तिदाणाइं ॥

तीर्थप्रभावक पुरुषोमां रेखा। समस्तप्रकारेपाम्यो संप्रतीनामेराजा।
समानपणुं ।   श्री आर्यसुहस्ती सूरि वचने ॥१३॥

तित्थपभावगरेहिं । संपत्तो संपइराया ॥ १३ ॥

वेइने श्रद्धा सुद्धवडे करीने । शुद्धमान अडदना बाकला मोटा
                               मुनीश्वरने ॥

दाउं सद्धा सुद्धे । सुद्धे कुम्मासए महामुणिणो॥
श्री मुलदेव नामे कुमर । राज्यनी लक्ष्मी प्रते पाम्यो मोटी१४
सिरि मूलदेव कुमरो । रज्जसिरिं पाविउ गुरुइं ॥ १४ ॥
अतिघणुं दान तेणे करी मुखर ए रच्यां सेंकमोनी संख्याए का
वा जे कविजन वा पंमित तेणे । व्य तेथी विस्तर्युं ॥
अइदाण मुहर कविअण। विरइअ सय संख कव वित्त
विक्रमादित्य राजानुं चरित्र आजपण लोकमां समस्त [रिअं
ते । पणे विस्तरे वे ॥ १५ ॥
विक्कमनरिंद चरिअं । अज्जवि लोए परिप्फुरइ ॥१५ ॥
त्रणलोक वा समस्त जीवलो तेज नवमां सिद्धिगामी वेलाज ला
कना बंधव वा नाई एहवा । मान्य केवलीमां इंड ते तीर्थंकरे ॥
तियलोअ बंधवेहिं । तप्भव चरिमेहिं जिणवरिंदेहिं ॥
कृतकृत्य तेमणे पण दीधुं एवुं । वर्षप्रमाण मोहोटुं दान ॥१६॥
कय किच्चेहिवि दिन्नं । संवच्छरिअं महादाणं ॥१६॥
लक्ष्मीवंत श्रीश्रेयांसकुमार मोक्षपदनो स्वामी केम न थाय
रुषनदेवनो पौत्र । अर्थात् थायज ॥
सिरिसेयंसकुमारो । निस्सेयस सामिउ कह न होई ॥
आ चोवीसीमां प्रथम फासु प्रगट कीधो जेणे आ नरतक्षेत्रने
क दाननो प्रवाह । विषे ॥ १७ ॥
फासूअदाणपवाहो । पयासिउ जेण नरहंमि ॥ १७ ॥
केम ते न वखाणीए अर्थात् चंदनबाला कुमरी श्री महावीरने
वखाणीएज । दान देवे करीने ॥
कह सा न पसंसिज्जइ । चंदणबाला जिणंददाणेणं ॥
ते महावीर बमासिक तप ठार्‍यो वा संतोष्यो जेणे श्री महा

तप्या तेमने देइने । वीर जिनेश्वरने ॥ १८ ॥

छम्मासिय तवताविउ । निव्वविउ जेहिं वीरजिणो ॥१८॥

दिक्षा लीधा पछी प्रथम आदे पारणां । कस्यां हतां करेछे तेमज करशे त्रणे काले ॥

पढमाइं पारणाइं । अकरिंसु करंति तह करिस्संति ॥

श्री अरिहंत ज्ञानादिगुणे जे गृहस्थने घेर, तेहने निश्चे सिद्धि त्र सहित एहवा पूजनीक। णज्ञवमां तथा आगे ॥ १९ ॥

अरिहंता ज्ञगवंतो । जस्स घरे तेसिं धुव सिद्धि ॥१९॥

१श्री जिनप्रासादक्षेत्र २श्री जिनबिंब ४चतुर्विधसंघसाधु ५साधवी ६श्रा वा प्रतिमाक्षेत्र ३जिनपुस्तकक्षेत्र । वक ७श्रावीकारूपजे सातक्षेत्रमां

जिणज्ञवणबिंबपुछय–संघसरूवेसु सत्तखित्तेसु ॥

ज्ञलुं न्यायविधि योगे वाव्युं मोक्षरूप फलज्ञणी आश्चर्यकारी अनं जे द्रव्य ते थाय । तगणुं ॥ २० ॥

ववित्रंधणंपि जायइ । सिवफलय महो अणंतगुणं २०॥

ए प्रकारे दान विषे २० गाथानो समूह समाप्तम् ॥

हवे संबंधे आव्युं ब्रह्मचर्य कुलक ते लखीए छीए ॥

॥ अथ शीलकुलक लिख्यते ॥

सोज्ञाग्य गुणनुं मोहोटुं ए वुं निधान एहवाने । चरणे प्रणाम करुं श्री नेमिनाथ वा वीसमा जिनपतिने ॥

सोहग्ग महा निहिणो। पाए पणमामि नेमिजिणवइणो॥

बालपणामां ज्ञुजाबले करी ने । जनार्दन जे कृष्ण वासुदेवप्रते जेणे सहजमां जीत्यो ॥ १ ॥

बालेण वुअबलेण । जणाइणो जेण निज्जिणिउ ॥१॥

जीवोने शीलगुण छे तेज उत्तम वा पवित्र धन छे । शील छे तेज जीवोने मंगलीक उत्कृष्टुं छे ॥

सीलं उत्तम वित्तं । सीलं जीवाण मंगलं परमं ॥

सील छे ते दौर्भाग्यनुं हरणहार छ । शील छे ते सुखनुं पीहर घरछे वा सुख समस्तनुं स्थानक छे ॥ २ ॥

सीलं दोहग्गहरं । सीलं सुरकाण कुलनवणं ॥२ ॥

शील ते धर्मनुं निधान छे । शील ते पापनुं खंमणहार कह्युं श्री तीर्थंकर गणधरे ॥

सीलं धम्म निहाणं । सीलं पावाण खंमण नणियं ॥

शील ते प्राणीयोने जगने विषे जयनुं करणहार छे । अकृत्रीम अलंकार वा घरणुं श्रेष्ट छे ॥ ३ ॥

सीलं जंतुण जए । अकित्तिमं मंमणं पवरं ॥३॥

नरकरूप नगरना बारणाने रुंधवाने । कमाम्ना जोमाना नाइ सरखुं छे ने ॥

नरय डुवार निरुंनण । कवाम संपुम सहोअर छायं॥

देवलोकरूप उज्वल घर तिहां । चमवाने सारी निसरणी समान शील छे ॥ ४ ॥

सुरलोअधवलमंदिर । आरुहणे पवरनिस्सेणिं ॥ ४ ॥

श्री उग्रसेन राजानी पुत्री । राजिमती पामी शीलवंती सतीमां हि रेखा समान ॥

सिरि उग्गसेणधूआ । रायमई लहउ सीलवइ रेहिं ॥

गिरी गुफा विवरमां रह्यो एवो श्री नेमनाथना नाइ रहनेमीप्रते, जेणीये । थाप्यो, संजम शील मार्गमांए॥

गिरि विवर गउ जीए। रहनेमी ठाविउ मग्गे ॥ ५ ॥

प्रज्वलितो पण निश्चे अग्निनो समूह ते। शीलना महिमाए करी पाणीनो प्रवाह थयो ॥

पज्जलिउवि हु जलणो। सीलपज्ञावेण पाणियं हवइ ॥

ते जयवंती वर्तो जगमां सीता श्री रामचंद्रनी स्त्री। जेहनी प्रगट वा प्रसिद्ध छे जशनी पताका वा ध्वजा ॥ ६ ॥

सा जयउ जए सीआ। जीसे पयमा जसपमाया ॥६॥

चालणी वडे काढ्युं पाणी ते जेणे करी चंपानगरीमां। जेणे उघाड्यां दरवाजानां बारणां त्रण ॥

चालणिजलेण चंपाए। जीइ उग्घाडियं डुवारतियं ॥

ते केहनां न हरे चित्त अर्थात् हरे। ते चरित्र वा अवदात सती सुभद्रानुं ॥ ७ ॥

कस्स न हरेइ चित्तं। तीय चरियं सुमद्दाए ॥ ७ ॥

समृद्धी प्रते पामो नर्मदा सुंदरी। ते भलुं घणो काल जेणीए पाळ्युं शुद्ध शील ॥

नंदउ नमया सुंदरि। सा सुचिरं जीइं पालियं सीलं ॥

गहिलापणुं पण करीने। सहन करी विटंबना घणाघणा प्रकारनी॥

गहिलत्तणंपि काउं। सहिआय विडंबणा विविहा ॥८॥

कल्याण होजो कलावती सतीने। बीहामणा रणमां राजाए तजी वा छांडी ॥

भद्दं कलावईए। भीसणरन्नंमि रायचत्ताए ॥

जे ते सतीना शीलगुणेकरीने। छेदेलां अंग हस्तादी फरी नवांथयां

जं सा सीलगुणेणं। छिनंग पुणन्नवा जाया ॥ ए ॥

सीलवतीना सील प्रते। समर्थ सुधर्माइंद्र पण वर्णववाने नहो॥

सीलवइए सीलं । सक्कइ सक्कोवि वन्निउं नेव ॥

राजाना मोकल्या प्रधान वा मेहेता । चारेने पण शील राखवा प्रकर्षे ठ ग्या जेणे ॥१०॥

रायनिउत्ता सचिवा । चउरोवि पवंचिआ जीए ॥१०॥

ज्ञान अतिशय लक्ष्मी सहित महावीर परमेश्वरे । नलो धर्मलान्न जेहने मोकलाव्यो

सिरि वद्धमाण पहुणा । सुधम्मलानुत्ति जीइ पठविउ॥

ते जयवंती जगमांहे वर्तो सुलसा श्रावीका । शरदरुतुना चंद्रमानीपरे निर्मल शीलगुणे ॥ ११ ॥

सा जयउ जए सुलसा । सारयससिविमलसीलगुणा ११॥

कृष्ण महादेव ब्रह्मा इंद्र एहवाना जे । मद वा अहंकारने नागनार एहवो कंदर्प तेहना बलनो अहंकार ॥

हरिहरबंन्नपुरंदर–मयन्नंजणपंचबाणबलदप्पो ॥

अप्रयासे जेणे मरद्यो वा दली नाख्यो । ते श्री थुलीन्नद्रजी आपो कल्याण प्रते ॥ १२ ॥

लीलाइ जेण दलिउ । स थूलन्नद्दो दिसउ न्नद्दं ॥१२॥

मनोहर योवनना समूहे वर्तते । प्रार्थना करतें थके पण स्त्रीरूप पाणीपुरे करी ॥

मणहरतारुन्नन्नरे । पत्थिज्जंतोवि तरुणि नियरेणं ॥

मेरूपर्वत परे अचल छे मन जेहनुं एवा । ते श्री वयरस्वामी मोटा रुषि जयवंता वर्तो ॥ १३ ॥

सुरगिरिनिच्चलचित्तो । सो वयरमहारिसी जयउ ॥१३॥

स्तवना करवाने तेहनी न सकीये । श्रावक जे सुदर्शनना शीलगुणना समूह प्रते ॥

थुणियं तस्स न सक्का । सद्धस्स सुदंसणस्स गुणनिवहो॥

जे विषम संकटमां निश्चे । पमे थके पण अखंम शीलरूप धन राख्युं ॥ १४ ॥

जो विसमसंकमेसुवि । पमिउवि अखंमसीलधणो॥१४॥

सुंदरीजी रुषजदेवनी पुत्री सु मणोरमा सुदर्शनशेठनी स्त्री। अंज नंदा वैरस्वामीनी माता चेल । ना हनुमाननी माता। मृगावती चं णा श्रेणीकनी स्त्री । दनबालानी चेली ॥

सुंदरि सुनंद चिल्लणा । मणोरमा अंजणा मिगावइअ॥

ए जिनशासनमां प्रसिद्ध वा मोटी सतीउ हे जव्यो ! तमने विख्यात एवी जली । सुख प्रते द्यो ॥ १५ ॥

जिणसासणसुपसिद्धा । महासइउ सुहं दिंतु ॥१५ ॥

अचंकारी जट्टानुं चरित्र सांजलीने कोनुं न धुणे निश्चे मस्तक वा कथा प्रते । अर्थात् धुणेज ॥

अच्चंकारिअचरिअं। सुणिऊणं को न धुणाई किरसीसं॥

जेणे अखंमपणे शील पाल्युं। जीलनो पति जे पल्लीपति तेणे करी कष्टनी कोम पण धैर्य न मूक्युं ॥१६

जा अखंमिअ सीला । जिल्लवइ कयत्थिआविदढ१६॥

आपणो मित्र आपणो जा आपणो जनक जे बाप आपणा बा इ सगो । पनो बाप अथवा पण ॥

निय मित्तं नियजाया। नियजणउ नियपियामहो वा वि

आपणो पुत्र पण एटलामां जे न वाहालो होय लोकोने शील शीलरहितकुशीलीयो होय ते । विना माटे ॥ १७ ॥

नियपुत्तोवि कुसीलो । न वल्लहो होइ लोआणं ॥१७॥

सघलाए पण व्रत प्रते । जागे थके अस्ति वा के कोइ पण

आलोयणादि उपाय ॥

सव्वेसिंपि वयाणं । भग्गाणं अत्थि कोइ पडिआरो ॥

पण पाका घडा प्रते कांना न चोटे तेम । न होय शील फेर भागे कोइ उपाय ॥ १८ ॥

पक्कघडस्सव कन्ना । न होइ सीलं पुणो भग्गं ॥ १८॥

वैताल पिसाच भूत राक्स। केसरीसिंह,चितला,हस्ती,सर्पएसर्वना

वेआलभूअरक्खस–केसरिचित्तयगइंदसप्पाणं ॥

लीलाये करी भागे अहंकार वा मद प्रते । पालतो जे होय निर्मल शील प्रते ते धणी ॥ १९ ॥

लीलाइ दलइ दप्पं । पालंतो निम्मलं सीलं ॥१९ ॥

जे कोइ पूर्वे कर्मथी मुका गतकाले सिद्धा वर्तमानकाले सिद्ध छेणा वा कर्मने मूकीने । आगामीकाले सिद्धसे तेमज ॥

जे केइ कम्ममुक्का । सिद्धा सिय्यंति सिय्यिहिंति तहा॥

ते सर्व प्राणीने एहज बल। विस्तीर्ण आ जन्मपरिपालीतशीलनुं ज माहात्म्य ॥ २० ॥

सव्वेसिं तेसिं बलं । विसालसीलस्स माहप्पं ॥ २०॥

॥ ए रीते शीलकुलक संपूर्ण थयुं ॥

॥ इति शीलकुलकं समाप्तम् ॥

हवे संबंधे आव्युं तप कुलक ते लखीए छीए ॥

॥ अथ तपकुलकं लिख्यते ॥

ते जयवंता वर्तो आ अवसर्पिणीनी आदे थया श्री आदिनाथ जिनेश्वर ते माटे जुगादिजिन । जेमना खन्ना उपर सोभे छे मस्तकना केस जटारूप मुगट ॥

सो जयउ जुगाइजिणो । जस्संसे सोहए जम्हामउम्हो ॥

तेमणे तपध्यानरूप अग्निये बा करमरूपीआं लाकम्हां तेथी थयो
त्यां एवां । धूमाम्हा तेनी पंक्ती तुल्य ॥ १ ॥

तवझाणग्गिपलिविय–कम्मिंधण धूम पंत्तिव्व ॥ १ ॥

संवच्छरी वा वरसीतप काउसग्गमां जे एक स्थानके रह्यो
करी । पूज्यपदयुक्त ज्ञगवंत ॥

संवच्छरियतवेणं । काउसग्गंमि जो ठिउ ज्ञयवं ॥

पूरण करी आदरी आपणी डुर करो पाप वा माठां कर्मप्रते श्री
प्रतिज्ञा ते जेणे ते । बाहुबलजी श्रीरुषज्ञदेवजीना पुत्र२

पूरियनियपइन्नो । हरउ डुरिआइं बाहुबली ॥ २ ॥

अथिर चलप्रते पण थिर अच रुजु सरलप्रते करे डुःखे पामवायोग्य
ल करे वांकां कार्य ते पण । कार्यनेपण तेम सुखे पामवायोग्यकरे

अथिरंपि थिरं वंकं–पि उजुअं डुल्लहंपि तह सुलहं ॥

डुःखे साधवा योग होय ते तपना महिमाये करी प्राप्त थाय
काम सुखे साधवा योग । समस्त कार्य ॥ ३ ॥

डुस्सझंपि सुसझं । तवेण संपज्जए कज्जं ॥ ३ ॥

छठ छठ एटले बे बे करतो थको श्री महावीरस्वामीनो
उपवासना तप प्रथम गणधर ज्ञगवंत ॥

छठं छठेण तवं । कुणमाणो पढम गणहरो ज्ञयवं ॥

अक्षीणमहाणसी महालब्धी गणधरपद लक्ष्मीसहित इंद्रज्रूती
आदे घणी लब्धीउवंत । गौतमस्वामी जयवंता वर्तो ॥४॥

अक्खीणमहाणसीउ । सिरि गोअमसामिउ जयउ ॥४॥

सोज्ञे वा ठाजे चोथो चक्रव तपनां बले करी खेलोसही आदे
र्त्ति सनतकुमार नामे । लब्धीउ पाम्यो ॥

ठज्जइ सणंकुमारो । तवबलखेलाइलद्धिसंपन्नो ॥

आपणुं जे थुंक तेणे करी खरडी सोना सरखी दीप्ती प्रकासतो
आंगुली तेथी । हूवो ॥ ५ ॥

निठुअ खवलित्ति अंगुलि । सुवन्न कंति पयासंतो ॥५॥

गाय, ब्राह्मण, पेटनुं बालक, ब्राह्मणी ए चारने मारीने मोहोटुं
गर्भवती– पापकर्म ॥

गो बंभ गप्भ गप्भिणि । बंभणि घायाइ गुरुअ पावाइं॥

करीने पण सोनानीपरेज। तप तपवेकरीशुद्ध थयो एवो दृढप्रहारी६

काकणावि कणयंपिव । तवेण सुद्धो दढपहारी ॥ ६ ॥

पाछलने जन्मे आकरो तप। तप्यो वा कर्यो तेथी जे नंदीषेण
नामे मोटोटा रुषि ते ॥

पुव्वभवे तिव्व तवो । तविउ जं नंदिसेण महरिसिणा ॥

वसुदेवजी श्रीकृष्णनो पि थयो विद्याधरी हजारो गमेनो ॥७॥
ता ते कारणथी प्रीतम ।

वसुदेवो तेण पिउ। जाउ खयरी सहस्साणं ॥ ७ ॥

देवता जे ते पण चाकर करे केनुं उत्तम कुल ते पितानुं जाती
वा दासपणुं । ते मातानी तेथी रहितनुं पण ॥

देवावि किंकरत्तं । कुणंति कुलजाइविरहिआणंपि ॥

तपस्यारूप जे मंत्र तेहना हरिकेसीचंडालकुले जन्म्या महामु
महीमा थकी । नि थया तेमनुं ॥ ८ ॥

तवमंतपभावेणं । हरिकेसबलस्स वरिसिस्स ॥ ८ ॥

वस्त्रसहीकडो गमे एकवस्त्रेकरी। एकज घडायेकरी घडाहजारोगमे

पडसयमेगपडेणं । एगेण घडेण घडसहस्साइं ॥

जे निश्चे करे मुनिउ ते। तपरूपी कल्पवृक्षनुं तेमने निश्चे

फल जाणवुं ॥ ए ॥

जं किर कुणंति मुणिणो । तवकप्पतरुस्सतंरकू फलंए

नीआणे करी रहित करयो   तप जे तेने तप करनारनी सुं प्रसं
विधिये एहवो ॥   सा प्रते हूं ॥

अनिआणस्स विहीए। तवस्स तवियस्स किं पसंसामो॥

करूं जेणे तपे करी समस्त   निकाचीत पण वा निश्चे कर्मने-
नास कस्यां ।   ॥ १० ॥

किज्जइ जेण विणासो । निकाइयाणंपि कम्माणं॥१०॥

अती दुःखे कराय एवा तप   जगत्गुरु श्री नेमिनाथ प्रते कृष्णे
नो कारक ।   पूछ्याथी ते प्रजुए ते प्रस्तावे ॥

अइदुक्करतवकारी ।   जगगुरुणा कन्हपुछिएण तया॥

कह्यो ते मोहोटा आत्मानो   समरुं चित्तमां श्री नेमिनाथजीनो
धणी ।   शीष्य ढंढणकुमार मुनि प्रते॥११॥

वाहरिउ स महप्पा । समरिज्जउ ढंढणकुमारो ॥ ११ ॥

प्रतिदिवसे सातजण प्रते   वध करीने वा मारीने लीधी श्री
तेमां ब पुरुष एक नारी ।   वीरजिन पासे दीक्षा ॥

पइदिवसं सत्तजणे । वहिऊणं गहियवीरजिणदिरका ॥

दुक्कर अन्निग्रहमां निरतो वा अर्जुनमाली मुनि सिद्धीपद पाम्यो
समस्त रक्त एहवो ।   ॥ १२ ॥

दुग्गान्निग्गहनिरउ । अज्जुणउ मालिउ सिद्धो ॥ १२॥

नंदीसरनामे आठमो द्वीप   तथा मेरुपर्वतना शिखरने विषे एक
तथा रुचकनामे तेरमो द्वी   फाले करी ॥
प तेने विषे निश्चे ।

नंदीसररुअगेसुवि ।   सुरगिरिसिहरेसु एगफालाए ॥

जंघाचारण विद्याचारण जाय तपना प्रभावे करीने श्री जिनपडि
मुनिउ लब्धीवंत। मा वंदनार्थे ए अधीकार भगवतीसूत्रे
२०मा सतकनाएमा उद्देसामां छे ॥१३॥

जंघाचारण मुणिणो। गच्छंति तवप्पभावेण ॥ १३ ॥

मगधदेशनो राजा जे श्रेणीक वरणव्युं वा वखाएयुं स्वमुखे श्री
तेना आगल जेहनुं। महावीरस्वामीये तपनुं रूप ॥

सेणियपुरउ जेसिं। पसंसिअं सामिणा तवोरूवं ॥

ते श्री धनाजी सालिभद्रना ब ते बेहु पण पांचमे अनुत्तरे
नेवी तथा धनाकाकंदी मुनिनुं। पोहोच्या ॥१४ ॥

ते धन्ना धन्नमुणि। दुन्नवि पंचुत्तरे पत्ता ॥१४ ॥

सांभलीने तप सुंदरीनांमे पुत्री जे तेनो आंबिलतप निरंतर
श्री रुषभदेवनी। वा आंतरा रहित ॥

सुणिऊण तव सुंदरि। कुंमरीए अंबिलाणि अणवरयं॥

साठ वर्षपद हजारपदसहित कहो केहनुं न कंपे वा न धुजे
एटले साठहजार वर्ष सुधी। हैयुं धुजेज ॥ १५ ॥

सट्ठिवास सहस्सा। भण कस्स न कंपए हिययं ॥१५॥

जे कीधो आंबीलनो तप बार वर्ष सुधी शिवकुमार तेणेभवे
जंबूने पाछलभवे। मुनिपणे ॥

जं विहिअमंबिलतवं। बारस वरिसाइं सिवकुमारेण ॥

ते देखी श्री जंबुस्वामी विस्मय पाम्यो हैयामां कुणीक
ना रूप प्रते। नामे राजा ॥ १६ ॥

तं दट्ठु जंबुरूवं। विम्हइउ कोणिउ राया ॥१६॥

जिनकल्पीमुनि परिहारविसुधी प्रतिमा अंगीकारवंत साधु॥
तपवंत साधु। यथा लंदी तपवंत साधुनुं ॥

जिणकप्पिय परिहारिअ। पडिमा पडिवन्न लंदयाईणं॥

सांभलीने तपनुं सरूप वा कथानक। कोण बीजो धारण करे तप करवा नो गर्व ॥ १७ ॥

सोऊण तवसरूवं। को अन्नो वहउ तवगवं ॥ १७ ॥

मासखमण पासखमण एटले महीनाना उपवास पन्नरदिन ना उपवास करनारो। बलभद्र मुनि कृष्णवासुदेवनो भाइ रूपवंत पण निश्चे वीरम्यो ॥

मासद्धमासखवउ। बलभद्दो रूववंपि हु विरत्तो॥

ते जयवंतो वरतो रणमां वसणहारो। प्रतिबोध करतो स्वापद जे वनचर सिंह मृगादि हजारोने ॥ १८ ॥

सो जयउ रन्नवासी। पडिबोहिअसावयसहस्सो ॥१८॥

थरहरी वा कंपीपृथ्वी, जलहल्या। समुद्र, हाल्या समस्त कुलगि वा हालकल्लोल थया। री हीमवंतादि ॥

थरहरिअ धरं झलहलिय–सायरं चलियसयलकुलसेलं

जे करतो हूउ जयवंतो वर तोश्रीविष्णुकुमार मुनीश्वर। संघनुं कष्ट निवारणअर्थे करयुं लाख जोजननुंरूप ते तपनुंफल जाणवुं१९

जमकासि जयं विण्हु। संघकए तं तवस्स फलं ॥१९॥

शुं घणुं वा बहूधा केहेवाथी वा भणवाथी। जे कोइने पण किहांइ कांइ सुख प्रते ॥

किं बहुणा भणिएणं। जं कस्सवि कहवि कच्छविसुहाइं

दिसेछे भुवन वा लोकते। मध्ये। तिहां तप तेज कारण निश्चे एटले समस्त सुखनुं मुख्य हेतु तप तेज छे।२०।

दीसंति भवणमद्ये। तत्थ तवो कारणं चेव ॥२०॥

॥ इति तपसमुदाय संपूर्णम्

॥ इति तपकुलकं समाप्तम् ॥

हवे ते तपमां भाव मळे तो निर्जराहेतु तप थाय, माटे लगतुंज

॥ भावकुलक लखीए छीए ॥

॥ अथ भावकुलकं लिख्यते ॥

कमठनामे अज्ञान तपकरी अ । बोहामणुं प्रलयकाल वा कल्पांत
सुरदेव थयो तेथी कमठ असुर कालना सरखुं मेघनुं पाणी तेमां
देव तेणे पूरवैरे रच्युं । बोलवा माटे ॥

कमठासुरेण रइयं–मि भीसणे पलयतुल्लजलबोले ॥

तोहे पण छकाय जीवनुं हित । परमयो एहवो जयवंतो वर्तो श्री
चिंतवता भावथी केवलज्ञा । पार्श्वजिन त्रेवीसमो तीर्थंकर॥१॥
नादि गुणलक्ष्मी ।

भावेण केवललच्छिं । विवाहिउ जयउ पासजिणो॥१॥

चुना वीनानुं तंबोल सोभा पास विना वा खटाइ वीना वस्त्रा
न पामे रंग न आपे । दिके न थाय जेम रंग ॥

निचुन्नो तंबोलो । पासेण विणा न होइ जह रंगो ॥

तेम दान शील तप भावना ए निफल जाणवा अंतःकरण
चारे पण । शुद्धभाव विना इति तत्त्वं २

तह दाणसीलतवभा–वणाउ । अहलाउ भावविणा२॥

मणि, रत्न, मंत्र, उषधी वा यंत्र, तंत्र तथा देवतानी उपासना
जडीबुट्टी । पण निश्चे ॥

मणि मंत उसहीणं । जंतयतंताण देवयाणंपि ॥

एटलांवानां भाव विना नही निश्चे कोइने देखाय वा आपे
सिद्धपणाने । लोकमां ॥ ३ ॥

भावेण विणा सिद्धी । न हु कस्सइ दीसई लोए ३

भली भावनाने बसे करीने । प्रसन्नचंद्रराजरुषी बेघडी मात्रेकरी

सुहन्नावणावसेणं । पसन्नचंदो मुहुत्तमित्तेण ॥

खपावीने कर्म जे घनघाती रूप गांठ प्रते । पाम्यो केवलज्ञान ते न्नावे करीने, माटे न्नाव तेज मुख्य बे॥४॥

खविऊण कम्मगंठिं । संपत्तो केवलं नाणं ॥ ४ ॥

शुश्रूषंतो वा सेवना करती चरणे वा पगे । आपणी गुरुणी चंदनबालाने नेंद्या करती पोतानां दुषण प्रते ॥

सुस्सूसंती पाए । गुरुणीणं गरहिऊण नियदोसे ॥

उपन्युं वा थयुं सर्वोपरी ज्ञान केवलज्ञान इत्यर्थः । एहवी मृगावती साध्वी जयवंती वर्तो शुद्धन्नावे करीने ॥ ५ ॥

उप्पन्नदिव्वनाणा । मिगावई जयउ सुहन्नावा ॥ ५ ॥

न्नगवंत वा पूज्य इलाची पुत्र मुनि। मोहोटा वांस उपर जे समस्त नटणीमांहे चम्यो ॥

न्नयवं इलाइपुत्तो । गुरुए वंसंमि जो समारूढो ॥

तिहां रहे देखीने मुनिराज कोइ ग्रहस्थना घरमां गौचरिए गएला । तेथी आव्यो शुद्धन्नाव तेथी केवल ज्ञानी थयो ॥ ६ ॥

दठूण मुणिवरिंदे । सुहन्नावा केवली जाउ ॥ ६ ॥

कपिलनामे ब्राह्मण ते मुनि । अशोकवनिका नामे वाम्रीमांही आपणां मनथी जे ॥

कविलोअबंन्नण मुणी । असोगवणिआइमप्ययारंमि॥

जहा लाहो तहा लोहो, लाहालोहा। ध्यातो थको थयो जातोस्म पवढइ॥ दोमासा कणय कऊं,कोमी॥ रणत्रंतअनुक्रमे केवली थयो ए न नीठइ॥१॥ ए गाथानो अर्थ । ॥ ७ ॥

लाहालोहत्तिपयं । झायंतो जायजाइसरो ॥७ ॥

तपसी मासखमणादिक सा वासीचंदन वा करंबादिक न्नक्त वा

धुने निमंत्रणा पूर्वक । आहार जे तेणे शुद्धनावथी ॥

खवगनिमंतणपुव्वं । वासियन्नत्तेण सुद्धन्नावेण ॥

खातो थको केवलज्ञान प्रते । पाम्यो श्री कूरगमूनामा मुनि॥८॥

भुंजंतो वरनाणं । संपत्तो कूरगडूउ ॥ ८ ॥

पाछलना नवमां आचार्यपद ज्ञाननी आशातना वा अवज्ञा ते हूते पण कीधी । ना प्रन्नावे दुर्मेध वा मूर्ख ॥

पुव्वन्नवसूरिविरइय–नाणा सायण पन्नाव दुम्मेहो ॥

आपणुं नाम ध्यातो थको । मासतुष मुनि केवलज्ञानी थयो ए॥

नियनामं कायंतो । मासतुसो केवलीजाउ ॥ ए ॥

हाथो उपर चमी आवती रुद्धी देखीने कोनी श्री रुषन्नदेव हवी ते । स्वामीना अतिशयादिकनी ॥

हत्थिंमि समारूढा । रिद्धिं दवूण उसन्नसामिस्स ॥

तेज वखते शुध ध्यान ध्या मरुदेवी स्वामीनी श्री आदिनाथनो ती थकी । माता सिद्धी पामी ॥

तस्कण सुहझाणेणं । मरुदेवी सामिणी सिद्धा ॥१०॥

प्रतिजागरण वा वैयाव झंघानुं बल हीण थएलुं एहवा श्री अ च करती थकी । न्नीकापुत्र आचार्य उपरे न्नक्तिवंतने ॥

पमिजागरमाणीए । जंघाबलखीणमन्निआपुत्तं ॥

संप्राप्त वा पामी केवल नमो नमो श्री पुष्पचूला नामे केव ज्ञान प्रते एवी । ली साध्वी प्रते ॥ ११ ॥

संपत्त केवलाए । नमो नमो पुप्फचूलाए ॥ ११ ॥

कोमीनदिन्न सेवालादि पन्नर गौतमस्वामीये दिधी दिक्षा प्रते सें तापस अष्टापदे रहेलाने ।

पनरसय तावसाणं । गोअमनामेण दिन्न दिस्काणं ॥

तेमने उपन्युं केवलज्ञान शुद्धभावे करी तेथी नमुछुं ते केवली
शाथी ते केहेछे। भगवंतोने ॥ १२ ॥

उप्पन्न केवलाणं। सुहभावाणं नमो ताणं ॥ १२ ॥

जीव जे तेने सरीर जे देह भेद जे जुदापणुं जाणीने समा
ते थकी। धीपणाने पाम्या एवाने ॥

जीवस्स सरीराउ। भेअं नाउं समाहिपत्ताणं।

घाणीमां पीलतां प्राणांत कष्ट खंधकसूरिना शिष्य तेमने नमस्का
मां उपजाव्युं केवलज्ञान एवा। र हो ॥ १३ ॥

उप्पाडियनाणाणं। खंदगसीसाण तेसि नमो ॥१३॥

श्री वर्द्धमान प्रभुना चरण पूजवानी वांछा सहित आवती
कमल प्रते। हूई नगोडना फूले करी ॥

सिरि वद्धमाणपाए। पूअर्च्छी सिंडुवारकुसुमेहिं॥

उत्तमभावे करीने देवलोके। दुर्गतानामे स्त्री सुखने पामी ॥१४

भावेणं सुरलोए। दुग्गइनारी सुहं पत्ता ॥१४॥

भावे सहित भुवनस्वामी वांदवाने देडको पण वाव्य
श्री महावीरने। थी नीकली चाल्यो ॥

भावेण भुवणनाहं। वंदेउ दद्दुरोवि संचलिउ ॥

जतां श्रेणीकना घोडाने प पोतानेज नामे उलखायो तेवो द
गे मरण पामीने वचमां। दुरनामे देव थयो सौधर्मे ॥१५॥

मरिऊण अंतराले। नियनामंको सुरो जाउ ॥१५॥

एक भाइए साधुव्रत लीधुं बीजे पाणीना पुरे करी भरेली एह
भाइए राज लीधुं एक उदरना। वो नदीए ॥

विरयाविरयसहोअर। उदगस्स भरेण भरिअसरिआए॥

पोताना स्वामीये तथा मुनिये तिवारे दीधो नदीए मारग

कहे हूते श्रावीकाने ॥ ६ ॥ ते ज्ञावना वशथी ॥ १६ ॥

ज्ञणिश्राइ साविश्राए । दिन्नो मग्गुत्ति ज्ञावबसा॥१६॥

श्री चंम्रुद्रनामे आचार्य गुरूये । मारच्योथको पण दंमनाप्रहारेकरी

सिरिचंम्रुद्दगुरुणा । ताम्फिजंतोवि दंम्घाएहिं ॥

तेज अवसरे तेमनो नवदी क्षित साधु शीष्य । शुद्ध लेशाये ते केवलज्ञानी थयो ॥ १७ ॥

तक्कालं तस्सीसो । सुहलेसो केवली जाउ ॥ १७ ॥

जे नहि निश्चे ज्ञण्यो वा कर्मनो बंध । जीवने वघे वा हणये पण समिती गुप्तीवंतने ॥

जं नहु ज्ञणिउ बंधो । जीवस्स वहेवि समिइगुत्ताणं ॥

ते ज्ञाव तीहां प्रमाण छे । पण नथी प्रमाण ज्ञाव वीना एकलो कायव्यापार ॥ १८ ॥

ज्ञावो तत्थपमाणं । न पमाणं कायवावारो ॥ १८ ॥

ज्ञाव तेज निश्चे परमार्थ वा उत्कृष्टो अर्थ छे । ज्ञाव तेज आत्मधर्मनो साधक वा सखाइउ कह्यो छे ॥

भाव च्चिश्र परमत्थो । भावो धम्मस्स साहउ भणिउ ॥

समकितनुं पण बीजज्ञूत । एकलो ज्ञावज निश्चे कहेछे जगत्गुरु तीर्थंकर गणधरादि ॥ १९ ॥

सम्मत्तस्सवि बीश्रं । भाव च्चिश्र बिंति जगगुरुणो १९

ते माटे शुं घणुं कहेवे करीने । एक तत्त्वनी वात सांज्ञलो हे महासत्व प्राणीगण ॥

किं बहुणा भणिएणं । तत्तं निसुणेह भो महा सत्ता ॥

मोक्षसुखनां बीजरूप वा ज्ञूत। जीवोने सुखनोधरणहारोज्ञावजछे२०

मुख्कसुहबीयज्ञूउ । जीवाण सुहावहो ज्ञावो ॥ २० ॥

ए रीते दान शील तप ज्ञावना प्रते । जे करे शक्ती ज्ञक्तिये तत्पर हुतो नर पुरुष ते ॥

इयदाण सील तव ज्ञा–वणाउजो कुणइ सत्ति ज्ञत्ति परो

देवताना इंडना समूह तेणे पूज्य एहवो वा ए चार कुलक करताए अचीरात् वा थोमाकालमां ते पामे मोक्षनां सुख प्रते ॥२१॥ आपणुंनाम सूचव्युं देवेंडसूरिएहवुं।

देविंदविंदमाहिअं । अइरा सो लहइ सिद्धिसुहं २१

ए प्रकारे ज्ञाव कुलक टबार्थ संपूर्णम् ॥

॥ इति ज्ञावकुलकं समाप्तम् ॥

हवे उपदेशरूप रत्ननो ज्ञंमार ते समान कुलक लखीये ढीए ॥

॥ अथ उपदेशरत्न कोश ॥

उपदेशरूप रत्ननो ज्ञंमार ढे । नाश पमाम्यां ढे समस्त लोकना दारीड जेणे ॥

उवएसरयणकोसं । नासिअनीसेसलोगदोगच्चं ॥

उपदेशरूप रत्ननी माला ढे वा श्रेणी ढे जेहमां एहवुं । कहुंछुं वांदी नमीने वर्त्तमान शासनपति श्री वीरजिन प्रते ॥ १ ॥

उवएसरयणमालं । वुत्तं नमिऊणं वीरजिणं ॥ १ ॥

जीवदयाने विषे रमण करीए चालीए सदा । इंडीउना समूह जे श्रोत्रादिने दमवी वश राखवी सदाय पण ॥

जीवदयाइं रमिज्जइ । इंदियवग्गो दमिज्जइ सयावि ॥

सत्य मीठुं वचन नीश्चे बोलीये अवसर उचीत । धर्मनुं सार वा तत्व एणीपरे नीश्चे ॥ २ ॥

सच्चं चेव चविज्जइ धम्मस्स रहस्स मिणमेव ॥२॥

ब्रह्मचर्य वा शुद्ध आचार न नीश्चे भांगीए । न संवास वसीजे माठा आचारी साथे ॥

सीलं न हु खंडिज्जइ । न संवसिज्जइ समं कुसीलेहिं ॥

भला गुरुनुं हीतवचन न उल्लंघीये । श्री जिनेश्वरना मुनिधर्मनो एज उत्कृष्टो अर्थ ॥ २ ॥

गुरुवयणं न खलिज्जइ । जइनज्जइधम्मपरमत्थो ॥ २ ॥

चपल वा अजतनाये न चालीये पंथ जोइ चालवुं । कुलधर्म मर्यादा उपरांत न उद्भट वेष धरीये ॥

चवलं न चंकमिज्जइ । विरइज्जइ नेव उप्रभो वेसो ॥

वांको दृष्टीये न जोईये समदृष्टीथी जोवुं । रोसाणा पण बोले शुं चाडीआ नर तेवा पुरुषने ॥ ४ ॥

वंकं न पलोइज्जइ । रुठावि भणंति किं पिसुणा ॥४॥

वश करीये आपणी जीभ वा रसना इंद्रीने । विणा विचारयुं नहोज करीये कोइ कार्य प्रते ॥

निअमिज्जइ नीअजीह । अविआरिअ नेव किज्जएकज्जं

न आपणो भलो जे कुलाचार तेने लोपीए ॥ तो ते नर प्रते माठो कोपेलो शुंकरे पांचमो आरः वा कलिकाल ॥५ ॥

नकुलक्कमोअ लुप्पइ । कुविउकिं कुणइकलिकालो ॥५॥

कोइने मर्मवचन न बोलीजे दुखहेतु । कोइने पण कुडु कलंक न दीजीए कोइ काले ।

मम्मं न उल्लविज्जइ । कस्सवि आलं न दिज्जइ कया ॥

कोइने पण न आक्रोस दुरवचन बोलीये । ए संत स्वजननो मारग एम दुर्लभ जाणवो ॥ ६ ॥

कोवि न उक्कोसिज्जइ । सज्जणमग्गो इमो दुग्गो ॥६॥

सर्वने वा सर्व प्रकारे उप न विसारवो परजने उपगार कर्यो ते
गार करवो ।   प्रते ॥

सव्वस्स उवयरिज्जइ । न पम्हसिज्जइ परस्स उवयारो ॥

डुखीत दीनप्रते यथाशक्ति   उपदेश हीतवचन एज जाण मा
आधार दीजीये ।   ह्या पुरुषोनो ॥७॥

विहलं अवलंबिज्जइ । उवएसो एस विउसाणं ॥ ७ ॥

कोइनी पण न प्रार्थना की कोइये कांइ पण प्रार्थना करी होय
जीये।   तो न नंग करीये ॥

कोवि न अप्पत्थिज्जइ। किज्जइकस्सवि न पत्थणानंगो॥

दीन दयामणुं वचन न बो   जीवीये ज्यहां सुधी आ जीवलो
लीये ।   कमां त्यहां सुधी ॥ ८ ॥

दीणं नय जंपिज्जइ । जीविज्जइ जाव जिअलोए ॥८ ॥

आपणी न करीये प्रसंसा गु निंदीजे डुर्जनने पण निश्चे न कोइ
णवर्णन ।   काले पण ॥

अप्पा न पसंसिज्जइ । निंदिज्जइ डुज्जणोवि न कयावि॥

घणुं घणुं न हसीये, डुखनुं मूल   पामीये मोटाइपणुं तेम चा
हासमाहनी छे ।   लतां ॥ ए ॥

बहु बहुसो न हसिज्जइ । लप्पइ गुरुअत्तणं तेण ॥ए ॥

वैरीनो न विश्वास वा नरुंसो कोइकाले पण ठगीये नही विस
करीये ।   वास राखे तेने ॥

रिउणो न वीससिज्जइ । कयावि वंचिजए न वीसत्थो ॥

नकरयागुणना लोपकथइये।ए प्रकारे न्यायमार्गनी रचना जाणवी

न कयग्घेहिं हविज्जइ । एसो नायस्स नीसंदो ॥ १० ॥

राजी थइये नला गुण वा   बांधीये राग नही साचा स्नेह

नला गुणीने देखीने । रहीत नर साथे ॥

रचिज्जइ सुगुणेसु । बध्धइ राउ न नेहबप्पेसु ॥

करीये पात्रनी परीक्षा । दक्ष माह्याने एज कसवटी हीम परीक्षा पाषाण तुल्य छे ॥ ११॥

किज्जइ पत्तपरिरका । दरकाण इमो अ कसवट्टो ॥११॥

न अकार्यने आदरीये वा अं । आपणो आत्मा पामीजे नही निंद गीकरीये । नीक वचनमां ॥

नाकज्ज मायरिज्जइ । अप्पा पाम्जिए न वयणिज्जे ॥

न साहासीक प्रते तजीये वा । नज्ञा राखीये ते गुणे जगत्मांहाथ्र ठेमीये कष्ट आवे तोपण । ॥ १२ ॥

न य साहसं चइज्जइ । उप्पिज्जइ तण जगहत्थो ॥१२ ॥

कष्ट आवे पण न मुझाईये । न मुकोजे आदस्या मारगनुं मा न नाम मरणांते पण ॥

वसणेवि न मुप्भिज्जइ । मुच्चइ माणो न नाम मरणेवि ॥

लक्ष्मीनो क्षय वा नाश थाय । व्रत तरवारनी धार समान होय पण दान दीजे योग्य । निश्चे धीर पुरुषने ॥ १३ ॥

विहवरकएवि दिज्जइ । वयमसिधारं खु धीराणं ॥ १३ ॥

घणो स्नेह न धरीये वा रीसावुं नही स्नेही उपर पण नी वहीये कोइथी । रंतर ॥

अइनेहो न वहिज्जइ । रूसिज्जइ नय पिएवि पयदिहं ॥

वधारीजे नही कलह वा व जलांजली आपीये दुःखने एम दुः ढवाम कोइथी । खमार्ग तजीये ॥ १४ ॥

वध्धारिज्जइ न कली । जलंजली दिज्जइ दुहाणं ॥१४॥

न माठा साथे वसीये मा । बालकथी पण ग्रहण करीये आपणा

गे संघ न कीजे। हीतनुं वचन ॥

न कुसंगेण वसिज्जइ । बालस्सवि घिप्पए हिअं वयणं॥

अन्याय मार्गथी नीव्रती जे। न थाय माठुं बोलवुं कोइने आप वा पाछा उसरीजे। णुं ए रिते ॥ १५ ॥

अनयाउ निवट्टिज्जइ । न होइ वयणिज्जया एवं ॥ १५॥

वैभव लक्ष्मीए नीश्चे न अ। न खेद करीए निर्धनपणामां पण॥ हंकार वा माचवुं करीये।

विहवेवि न मच्चिज्जइ । न विसीइज्जइ असंपयाएवि ॥

प्रवर्ती जे शत्रुमीत्रे, सुख दुखे। न होय सारेमाठे योगे तो आपण समभावे-राग द्वेष रहीतपणे। ने संताप ॥ १६ ॥

वट्टिज्जइ समभावे ॥ न होइ रणरणइ संतावो ॥ १६ ॥

वरणवीजे सेवकना गुण। पाछल न कहीए। दीकराना गुण न तेहने समक्ष- प्रतक्ष, पाछल कहीए ॥

वन्निज्जइ भिच्चगुणो । न परुक्खं नय सुअस्स पच्चक्खं ॥

स्त्री नारीनातो न प्रतक्ष न न नाश पामे जेणे करी आपणुं पाछल गुण कहीए। मोहोटापणुं ॥ १७ ॥

महिलाउ नोभयाविहु । न नस्सए जेण माहप्पं ॥१७॥

बोलीए हीतकारी वचन। करीए वीनय, देइए दान ॥

जंपिज्जइ पिअवयणं । किज्जइ विणउअ दिज्जए दाणं ॥

कोइमां गुण जाणीए तो ते। ए अमूल मंत्र सर्वने वश वा गुण ग्रहण करीए। आयत करवानो छे ॥ १८ ॥

परगुणगहणं किज्जइ । अमूलमंतं वसीकरणं ॥ १८ ॥

प्रस्ताव वा उचीत अ समान दीजे दुर्जन नीस्नेही नरने वसर आवे बोलवुं। प्रण घणामां ॥

पन्नावे जंपिक्जइ । सम्माणिज्जइ खलोवि बहुमध्ये ॥

न तजीए नीजनुं परनुं विशे । समस्त अर्थ तेम चाले तेना
षपणुं । सिद्ध थाय ॥ १ए ॥

नज्जइ सपरविसेसो । सयलज्ञा तस्स सिद्यंति ॥ १ए॥

मंत्र तंत्र विद्या न जोइस । जइस नही परना घरमां एकलो बी
जादिक वीना ॥

मंतंताण न पासे । गम्मइ नइ परग्गहे अबीएहिं ॥

आपणी आदरी प्रतीज्ञा ज्ञलुं कुलीणपणुं तेहने होय ए
वा व्रत पालीए । रीते ॥ २० ॥

पन्डिवन्नं पालिज्जइ । सुकुलीणत्तं हवइ एवं ॥ २० ॥

मीत्रने घेर जमीए मीत्र । पूढीए मनमां विचार ऊपजे ते
ने जमाम्नीए । पूछे तेहने कहीए आप ॥

ज्जुंजइ ज्जुंजाविज्जइ । पुञ्जिज्ज मणोगयं कहिज्ज सयं ॥

सार वस्तु मीत्रने दीजे, मीत्र । जो वांढीए जीवारे निश्चल स्नेह
आपे ते लीजीए जोग वस्तु । मीत्रथी तो ॥ २१ ॥

दिज्जइ लिज्जइ उचिअं । इच्छिज्जइ जइ थिरं पिम्मं॥२१॥

कोइने पण न अपमान दी । न गर्व करीए दानादिक बते गुणे
जीए । पोताने ॥

कोवि न अवमन्निज्जइ । नयगाविज्जइ गुणोहिं निअएहिं॥

न विस्मय वा अचरीज चीतमां । घणां रत्ने करी जे माटे ए
लावीए जगमां कांइ अचरीजनथी॥ पृथ्वी न्नरी डे ॥ २२ ॥

नय विम्हउवाहज्जइ । बहुरयणा जेणिमा पुहवी ॥२२॥

आरंज्ञ वा प्रथम कार्य हल । करीए काम मोहोटुं पण पढीथी ॥
वो वा थोमो कीजे ।

आरंभिज्जइ लहुअं । किज्जइ कज्जमहंतमवि पच्छा ॥

म आपणुं नत्कृष्टपणुं ते कीजीए । पामीए मोहोटाइपणुं जेणे करीने ॥ १३ ॥

नय उक्करिसो किज्जइ । लप्पइ गुरुअत्तणं जेण ॥२३॥

ध्याइए श्री परमात्मा वीतराग देव प्रते । आपणा समान गणीए बीजा जीवोने ॥

झाइज्जइ परमप्पा । अप्पसमाणो गणिज्जइ परो ॥

करीएनही राग द्वेष कोइने केवारे । छेदीजे एम चालतां संसारनां दुःख प्रते ॥ २४ ॥

किज्जइ न राग दोसो । छिन्निज्जइ तेण संसारो ॥२४॥

ए रीते जला जपदेशरूप रत्ननी माला । जे प्राणी ए रीते थापे जली आपणे हृदये वा कंठे ॥

उवएसरयणमालं । जो एवं ठवइ सुठु निअकंठे ॥

ते प्राणीने नीरूपद्रव जे मोक्षनां सुखनी लक्ष्मी । वक्षस्थले आवी रमे पोतानी इछाए ॥ २५ ॥

सो नर सिवसुहलच्छी–वच्छयले रमइ सच्छाइं ॥ २५ ॥

ए रीते थयो जपदेशरत्ननो जंमार संपूर्णम् ॥

॥ इति जपदेशरत्नकोसः समाप्तम् ॥

॥ अथ शास्वता जिननामादि संख्या स्तवनं ॥

प्रथम शास्वताजिन चार नामे छे। श्रीचंद्राननइ श्री वारिषेणध्सा ते कहेछे, ज्ञान अतिशय लक्ष्मी । मान्य केवलीरूप तारागणमां वंत रुषजाननर श्रीवर्द्धमान२ । चंद्रमा समान ते प्रते ॥

सिरि ऋसह१वद्धमाणं२ । चंदाणण३वारिसेण४जिणचंदं

नमीने शास्वता जिन ज्ञवन वा। संख्या वा गणतिनुं समस्त व
मासादनी । रणय करुंछुं हुं ॥ १ ॥

नमिउं सासय जिण ज्ञव–ण संख परिकित्तणं काहं १

जोतषीदेव व्यंतरदेवने वि। सातक्रोम बहोंतेरलाख ज्ञुवनपतिदेवता
वे असंख्यात जिनज्ञुवन छे। ने निषे जिनघरछे ७७२००००० देहरां ॥

जोइवणेसु असंखा । सग कोमि बिसयरिलरकज्ञवणेसु

चोरासीलाख सत्ताणुं । हजार त्रेवीस ऊर्ध्वलोके जिनप्रासा
द छे ८४९७०२३ देहेरां ॥ २ ॥

चुलसी लरका सगनवइ । सहस्स तवीसुवरिलोए ॥२॥

हवे चारबारणानां देहेरांगणा। चार चार जिनज्ञुवन कुंमलद्वीप
वेछे,बावनप्रासाद नंदीश्वरश्रा। रूचकद्वीपनां एटले बे द्वीपनां म
ठमा द्वीपनां । ली आठ जिनघर छे ॥

बावन्ना५नंदीसर–वरंमि चउ४चउ४ कुंमले रुअगे ॥

ए त्रण स्थानकनां मली साठ। त्रण द्वारनां बाकी रह्यां ते सर्व जि
जिन ज्ञुवन चार द्वारनां छे। नज्ञुवन ॥ ३ ॥

इअ सठी चउवारा । तिडुवारा सेस जिणज्ञवणा॥३॥

प्रत्येक द्वारे एटले बारणा । मुखमंमप रंगमंमप तेवार पछी ॥
बारणाने वीषे ।

पत्तेअं बारेसु । मुहमंमव रंगमंमवे तत्तो ॥

मणिमय पीठ वा चोतरो। थुज्ञ ते उपर चारे दिसिने विषे चार
तेह मणिपीठना उपर । पमिमा वा जिनबिंब ॥ ४ ॥

माणिमयपीढं तडुवरि । थुज्ञे चउदिसिसु चउ पमिमा४

तेवार पुंठे मणिपीठनुं थु। तेवार पुंठे अशोकवृक्ष तेवारपछी धर्म

गल वा जोफलुं। ध्वज तेवार पछी पुष्करणी वाव्यछे॥

तत्तो मणिपीढ जुगे। असोग धम्मद्धय अ पुख्करणी॥

जुवन जुवन प्रते प्रतिमा मूल गन्नारा— । मध्ये एकसो आठ १०८ छे प्रति दिसीए सतावीस ॥ ५ ॥

पइजवणां पम्मिमाणां। मद्ये अठुत्तर सयं च ॥५॥

हवे ते शास्वती प्रतिमा केवडी छे, तेहनुं मान कहेछे. प्रतिमा वली मोटोटी। पांचसें धनुषनी छे लघु वा नाहानी सात हाथनी छे ॥

पम्मिमा पुण गुरूआउ। पण धणुसय लहुअ सत्तहत्थाउ

ते कीहां छे? मणिमय पीठीका। उपर देवछंदामां। सिंहासन उपर बेठी एहवी छे ॥ ६ ॥

मणिपीढे देवछं—दयंमि सीहासणानिसन्ना ॥ ६ ॥

ते जिनप्रतिमाने पुंठे एक छत्रधर। प्रतिमा छे जिनेश्वरना सहामी बे प्रतिमा चामर धारक छे।

जिणपिठे छत्तधरा१। पम्मिमा जिणजिमुह डुन्नि२चमरधरा

नागदेव, जूतदेव, जक्षदेवनी। प्रतिमा। कुंभधारी आज्ञाधारो जिनेश्वरनां सन्मुख बे बे प्रतिमाछे एम एकएकजिन प्रतिमा प्रते अगीआर अगीआर प्रतिमा छत्रधर आदेनी छे ॥७ ॥

नागा२जूआ२जस्का२। कुंभधरा२ जिणमुहा दोदो ॥७॥

हवे ते जिनप्रतिमानां अंगो पांगादिकनी वर्णसोजाकेहेछे। श्री'वछ, मास्नि चुंचुक, पगनी, हाथनी, वालनी जूमी। जीज,तालवुं एटलां राते वर्णे छे॥

सिरिवछ मास्नि चुचुअ।पय कर केस महिजीह तालुरुणा।

अंक रत्न समान नख तथा आं। अंते केहमे राते वर्णे छे तेमज
ख जाणवी। नासीका ॥ ८ ॥

अंकमया नह अच्छी। अंतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

आंखनी कीकी तथा। आंखनी दल जे पांपण तथा नमुह जेजांघ
रोमराइ वा रोमश्रेणी॥ ए तथा सर्वकेश एटला श्याम रत्नमय छे॥

ताराइ रोमराइ। अच्छिदला नमुहि केस रिष्ठमया॥

स्फटिकमय एटले उज्वलवर्णमय। मस्तक छे परवालाना वर्णस
दंत जाणवा हवे वज्रमय। मान होठ छे ॥

फलिह मय दसण वयरम-य सीस विद्दुममया उठा ए

सोनावर्णमय ढींचण तथा। शरीरयष्टी, नासिका, कान, नाल वा
ऊंघा छे। कपाल, साथल ते सर्वे सोनावर्णी छे॥

कणगमय जाणु जंघा। तणुजठी नास सवण नालोरू॥

ते प्रतिमा पद्मयंकासने वा। एणे प्रकारे ते शास्वती चार नामनी
पद्मासने बेठी छे। प्रतिमानुं वर्ण थयुं ॥ १० ॥

पलीयंकनिसन्नाणं। इअ पडिमाणं नवे वन्नो ॥ १०॥

नुवनपतीदेव व्यंतरदेव क। पांच सन्ना छे तेहनां नाम केहेछे
ल्प जे अच्युत सुधी देव जो। उत्पात सन्ना१ अभिषेक सन्ना२
तिषीदेव तेहमां। तेमज अलंकार सन्ना ॥ ३ ॥

नवणवण कप्पजोइस। उववाय१ भिसेअ२ तह अलंकारा३

व्यवसाय सन्ना४ सुधर्मसन्ना५। मुखमंडप आदे छए करीसहीतछे११

ववसाय४ सुहम्मसन्ना५। मुहमंडव माइ छक्कजुआ॥११॥

हवे एक एक जिननुवने जिन। तेवार पछी एकेके बारणे पांचपांच
बींब संख्या केहेछे त्रणद्वारनां। सन्ना छे ए सन्ना थुन्नना ६० जिन
जे नुवन ते प्रतेके त्रण चोमु। बींब छे ते सहीत॥

खनी १२ जिनप्रतिमा छे।

तिहुवारा पत्तेअं तो पुण सत्त थूज सहि बिंबेहिं ॥

ते चैत्य मूलनी १०८। जुवन जुवन प्रते जिनबिंब वा जिनप्र
प्रतिमा साथे। तिमा १०८ एकसो एंसी छे ए जाव
१२ ॥ ६० ॥ १०८ ॥ १२ ॥

चेइअ बिंबेहि समं। पइजवणं बिंब असीइ सयं ॥१२॥

हवे ते जिनघर वा जिनजुवननुं। बोहोतेर अनुक्रमे दीर्घ वा लांबप
प्रमाण वा माप कहेछे एकसो। ए १०० जोजन पोहोलपणे५०
जोजन पचासजोजन वली। जोजन ऊंचपणे ७२ जोजन ॥

जोयण सयं च पन्ना। बिसयरि दीहत्तं पिहुल उच्चत्तं ॥
वैमानीकनां नंदीस्वरद्वीपनां। कुंमलद्वीपनां रुचकद्वीपनां एटला
जिनजुवननुं प्रमाण ॥ ११ ॥

वेमाणिअनंदीसर५२। कुंमल४रुअगे४जवण माणं१३

हवे त्रीस जुवन छे हिमवंतादिक त्रीस कुलगिरि वा वर्षधरपर्वत
ऊपर दश जुवन छे देवकुरु उत्तरकुरु क्षेत्रने विषे।

तीस३० कुंमलागिरिसु दस१० कुरु।

पांच मेरुपर्वतना वनोमां८० एंसी प्रासाद छे वीस प्रासादगजदंताप
मेरु वणि असीइ८० वीस२० गयदंते ॥ र्वत ऊपर छे ॥

वस्कारा पर्वते एंसी प्रा। चार चार प्रासाद इखुकार पर्वते तथा
साद छे। मानुष्योत्तर पर्वते छे ॥ १४ ॥

वस्कारेसु असीई८०। चउ४चउ४इसुआर मणुअनगे१४

ए आदे असुरकुमारमांहि रह्या जे प्रासाद तेनुं।

एआइं असुर जवण छिआइं।

पूर्वे जे प्रमाण प्रासाद लांबा पोहोला ऊंचानुं छे तेथी अनुक्रमे अ

डेमान एटले दीर्घ ५० प्रथुल २५ नंचपणे ३६ जोजन जाणवां॥

पुव्वुत्त माण अद्धाइं॥

तेहथी अर्द्धप्रमाण नागकुमारादिक तेथी व्यंतरमां नुवनछे ते अ
नवनोकायने विषे प्रासादनुं प्रमाण र्द्धप्रमाणछे लांबा१२ पोहोलां
छे.लां०२५ पो०१२ नुं०१८ जोजन छे। ६ नंचां ए जोजन ॥१५॥

दल मित्तो नागाई नवसु। वणेसु इत्त अद्धं ॥१५॥

दिग्गज पर्वतने विषे ४० चालीस प्रासाद छे।

दिग्गय गिरिसु चत्ता ४०।

इहे एंसी जिनप्रासादछे कंचनगिरीनेविषे एकहजार जिनप्रासादछे

दहे असी८० कंचणेसु इगसहसो १०००॥

सितेर प्रासाद मोहोटी न एकसोने सितेर प्रासाद लांबा वैताढये
दीयोने विषे छे। छे॥१६॥

सत्तरि७० महानईसु। सतरि सयं१७०दीह वेअड्ढे ॥१६॥

कुंरुने विष त्रणसें एंसि जिनप्रासाद छे।

कुंरूसु तिसय असीआ३८०।

वीसप्रासाद जमग पर्वतनेविषेछे पांच प्रासाद मेरूनीचुलीकाउपरछे

वीसं२० जमगसु पंच५ चूलासु॥

अगीआरसें सितेर प्रासाद। जंबू प्रमुख दस वृक्षने विषे छे १७

इक्कारस सय सत्तरि११७८। जंबूपमुहे दसतरूसु॥१७॥

वृत वैताढय पर्वत नपर वीस २०५५ प्रासाद एक कोस लांबा छे
प्रासाद छे एम दीग्गजादिक अर्द्धकोस पोहोला छे एटले२००० ध
दस स्थानकना मली। नुष लांबा१०००धनुष पोहोला ने॥

वट्टवेअड्ढ वीसा २०। कोस तयद्धं च दीहविच्छारा॥

चनदसेने चालीस धनुष। अधिक नंचपणे छे सघला॥१८॥

चउदस धणुसय चालीस । अहिअ उच्चत्तणेसवे ॥१८॥

आठमे द्वीपे विदिसीए सोलप्रासाद ।

अठ दीवि विदिसि सोलस ।

सौधर्मइंद्र, ईसानइंद्र ए बेनी १६ देवीनी सोल नगरीउने विषे

सोहम्मीसाणग्गदेविनयरीसु ॥ १६ ॥

एम बत्रीसें उगणसाठ । सर्व सहीत प्रासाद त्रीर्छालोकमां-१९

एवं बत्तीससया–गुणसठिजुआ तिरिअलोए ॥ १९ ॥

एम पूर्वे कह्यां ते त्रण लोक जे आठक्रोडसत्तावन्नलाख ५७ ॥

उर्ध्व अधो तीर्छे ए त्रण लोकमां।

एवं तिहुअणमग्ने । अठ कोडी सत्तवन्न लक्खाइं ॥

बसेंने ब्यासी २८२ एटले ८५७००२८२ ।

ते शास्वतां जिनभुवन प्रते वांदुछुं ॥ २० ॥

दोअसया बासीया । सासय जिणभवण वंदामि ॥२०॥

हवे त्रणलोकमां जिन प्रतिमा छे तेरसेंक्रोडएटले१३०८९०००००

ते प्रत्येके कहेछे.साठलाख,नव्या जिनबिंब भुवनपतिमां छे ॥ सीक्रोड ने

सठी लक्खा गुणनवइ–कोडि तेरकोडि सयबिंबभवणेसु

त्रणसें वीस एकाणुं हजारएद एकाणुंने जोडज्यो ने त्रणलाख एटले ३९१३२०एटला जिनबिंब तीर्छे लोके छे ॥२१ ॥

तिअसय वीसा इगनवइ। सहस्स लक्खा तिगंतिरिअं॥२१

हवे वैमानीकमां जिनबिंब उपर बावनक्रोड चोराणुं लाख ने कहेछे एकसोक्रोड नोश्चे !

एगं कोडि सय खलु । बावन्ना कोडि चउणवइ लक्खा॥

चुंमालीसहजार सातसेंने । साठ वैमानीक वा उर्ध्वलोकमां जिन
बिंब छे एटले १५२९४४४७६० ॥२२

चउ चत्त सहस सगसय । सठा वेमाणि बिंबाणि॥२२॥

हवे त्रण भुवननां बिंबनी संख्या बेहेंतालीसक्रोड ने अठावनला
समुदाये कहेछे पन्नरसें क्रोड ने । ख ने ॥

पनरस कोडि सयाइं । दुचत्त कोडि अडवन्न लखाइं॥

छत्रीस हजार ने एंसी । त्रण भुवनमां जिनबिंबने हुं प्रणमुंछुं
एटले कुल १५४२५८३६०८० ॥२३॥

छत्तीससहस असीआ। तिहुअण बिंबाणि पणमामि॥२३

चक्रवर्तीपदवीरूप लक्ष्मीवंत भ जे अनेरां इहां एटले अढीद्वी
रतराजा आदे राजाउ तेमने । पमां नीपजाव्यां ॥

सिरिभरहनिवइपमुहेहिं । जाइं अन्नाइं इत्र विहिआइं॥

श्री देवेंद्रमुनीश्वरे स्तव्यां छे आपो भव्यजीवने सिद्धिसुख प्रते
एवा त्रीजग जिनबिंब ते । ॥ २४ ॥

देविंद मुणिंद थुआइं । दिंतु भवीयाण सिद्धिसुहं॥२४॥

उत्सेद अंगुलना मापे करी । अधोलोके उर्ध्वलोके सात हाथ ॥

उस्सेह मंगुलेणं । अह उढ्ढमसेस सत्त रयणीउ ॥

तीर्छेलोके पांचसे धनुष एहवी । शास्वती प्रतिमा प्रणमुंछुं २५

तिरिलोए पण धणुसय । सासय पडिमा पणिवयामि॥२५

॥ इति शास्वता श्री जिनभुवन तथा जिनबिंब स्तवन समाप्तम्

आ प्रकरणमां संज्ञामात्र देहेरां प्रतिमानी संख्या छे ते वीस्तारे
यंत्रथी जाणजो, भली बुद्धिथी वंदना करज्यो ॥

॥ अथ त्रीलोक चैत्य बिंब संख्या ॥

॥ अधोलोकमां जिनज्जुवन बिंब संख्या ॥

गामसंख्या.	गामनां नाम.	ज्जुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	असुरकुमारमां ॥	६४लाख	११५२००००००
२	नागकुमारमां ॥	८४लाख	१५१२००००००
३	सुवन्नकुमारमां ॥	७२लाख	१२९६००००००
४	विद्युत्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
५	अग्निकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
६	द्वीपकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
७	ज्जदधिकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
८	दिग्कुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
९	वायुकुमारमां ॥	९६लाख	१७२८००००००
१०	स्तनीतकुमारमां ॥	७६लाख	१३६८००००००
प्रत्येक	चैत्ये प्रतिमा १८० छे.	कुल. ७७२०००००	कुल. १३८९६००००००

॥ ज्जर्द्ध्वलोकमां जिनज्जुवन बिंबसंख्या ॥

गामसंख्या.	गामनां नाम.	ज्जुवनसंख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	सौधर्मदेवलोके ॥	३२लाख	५७६००००००
२	ईशानदेवलोके ॥	२८लाख	५०४००००००
३	सनत्कुमारमां ॥	१२लाख	२१६००००००
४	माहेंद्रदेवलोके ॥	८लाख	१४४००००००
५	ब्रह्मदेवलोके ॥	४लाख	७२००००००
६	लांतकदेवलोके	५००००	९००००००

७	महाशुक्रदेवलोके ॥	४००००	७२०००००
८	सहस्रारदेवलोके ॥	६०००	१०८००००
९	आनतदेवलोके	२००	३६०००
१०	प्राणतदेवलोके	२००	३६०००
११	आरणदेवलोके	१५०	२७०००
१२	अच्युतदेवलोके	१५०	२७०००
३	प्रथमत्रीके ॥	१११	१३३२०
३	बीजेत्रीके ॥	१०७	१२८४०
३	त्रीजेत्रीके	१००	१२०००
५	अनुत्तरपांचे ॥	५	६००
		कुल. ८४९७०२३	कुल. १५२९४४४७५०

प्रथमदेवलोकथी १२ मा सुधी प्रत्येक चैत्ये १८० प्रतिमा छे॥ पाच सन्नानी ६० प्रतिमा। त्रण बारणाना चोमुखनी १२प्रतिमा मध्य चैत्यनी १०८प्रतिमा। सर्व मली १८० जाणवी ॥ ग्रैवेके अनुत्तरे १२० छे कल्पातीत छे, माटे सन्ना नथी ॥

॥ तीर्छालोकमां चैत्यबिंबसंख्या ॥

गामसंख्या.	गामनां नाम.	जिनचैत्य संख्या.	जिनबिंबसंख्या.
१	व्यंतर असंख्यनग्र ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
२	जोतषीचरथरमां ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
३	नंदीश्वरद्वीपमां प्र.१२४॥	५२	६४४८
४	कुंडलद्वीपमां ॥	४	४९६
५	रुचकद्वीपमां ॥	४	४९६
६	कुंडलगीरीमां प्र. १२०॥	३०	३६००

७	देव उत्तरकुरुमां ॥	१०	१२००
८	मेरुवनने विषे ॥	८०	९६००
ए	गजदंता पर्वते ॥	२०	२४००
१०	वखार गिरिये ॥	८०	ए६००
११	इखुकार गिरिये ॥	४	४८०
१२	मानुषोत्तर गिरिये ॥	४	४८०
१३	दिग्गजे ॥	४०	४८००
१४	द्रहे ॥	८०	ए६००
१५	कंचनगिरिये ॥	१०००	१२००००
१६	महानदीयोये ॥	७०	८४००
१७	दीर्घ वैताढ्य गिरिये ॥	१७०	२०४००
१८	कुंमे ॥	३८०	४५६००
१ए	यमकगिरिये ॥	२०	२४००
२०	मेरुपर्वतनी चूलीकाये ॥	५	६००
२१	जंबुप्रमुखवृक्षे ॥	११७०	१४०४००
२२	वृतवैताढ्यगिरिये ॥	२०	२४००
२३	नग्रीयो वीजयादिके ॥	१६	१ए२०
		कुल ३२५ए	कुल ३ए१३२०

एहमां ६० प्रासाद तिहां प्रत्येके १२४ पमिमा बाकी ३१एए प्रासाद त्रीडुवारा तीहां प्रतेके १२० पमीमा ॥

॥ त्रीजगसंख्या ॥

अधोलोके ॥	७७२०००००	१३ए६००००००
ऊर्ध्वलोके ॥	८४ए७०२३	१५२ए४४४७६०
तिर्छेलोके ॥	३२५ए	३ए१३२०

॥ एम त्रणलोकमा ॥

शास्वता प्रासाद ॥	शास्वता जिनबिंब ॥
८५७००२८२	१५४२५८३६०८०

॥ तेहने माहरी त्रीकालवंदना होज्यो ॥

॥ इति शास्वतां जिनजुवन तथा जिनबिंब संख्यायंत्र समाप्तः॥

॥ अथ शत्रुंजय लघुकल्प ॥

श्री अइमुत्ता वा अतिमुक्त केवली जगवंते । कह्युं छे श्री शत्रुंजयतीर्थनुं महात्म्य ॥

अइमुत्तय केवलिणा । कहिअं सेत्तुंजतित्थमाहप्पं ॥

श्री नारदनामे रुषी आगल । ते सांजलो जाव धरीने हे जव्यजीवो १

नारयरिसिस्स पुरउ । तं निसुणह जावउ जविआ॥१॥

ते शत्रुंजयतीर्थ उपर श्री रुषजदेव नो प्रथमगणधर पुंमरीकनामे । सिद्ध थयो मुनि पांचक्रोमने परिवारे ॥

सेत्तुंजे पुंमरीउ । सिद्धो मुणि कोमीपंच संजुत्तो ॥

चैत्रमासनी पुनमने दिवसे। ते कारणमाटे तेहने कहेछे पुंमरिकगिरि

चित्तस्स पुण्णिमाए । सोभन्नइ तेण पुंमरिउ ॥ २ ॥

नमि विनमि बे जाइ विद्याधरना राजा। ते सिद्ध थया बे क्रोम मुनि सहीत ॥

नमि विनमि रायाणो । सिद्धा कोमिहिं दोहीं साहुणं॥

तेमज डाविम वालीखिल्ल बे जाइ मुनि । निवृत्या वा सिद्ध थया दसक्रोम साधु साथे ॥ ३ ॥

तह दविमवालीखिल्ला । निव्वुआ दसय कोमिउ ॥३॥

प्रद्युम्नकुमार, साबकुमार साडाआठक्रोम कृष्णपुत्र कुमर

प्रमुख । सहीत सिध्या
पज्जुन्नसंबसमुहा । अद्भु छाउ कुमार कोडिउ ॥
तेमज पांडव पण पांच वीस सिद्धिपद पाम्या नारदरुषि एकां
क्रोड साथे सिद्धि वर्या । णुं लाखथी ॥ ४ ॥
तह पंडवावि पंचय । सिद्धि गया नारयरिसिय ॥४॥
थावच्चाकुमर एकहजारथी, शुकमुनि एक मुनियो पण सिद्धथया
हजारथी, पांचसेथी सेलगमुनि, एप्रमुख । तेम रामचंद्रमुनि ॥
थावच्चा सुय सेलंगाय । मुणिणोवि तह राममुणि ॥
भरतजीए बे दशरथ रा त्रण क्रोड साधु सहित सिद्धि वर्या
जाना पुत्र । तेमने हुं वांदु शत्रुंजय उपर ॥५॥
भरहो दसरहपुत्तो । सिद्धा वंदामि सेत्तुजे ॥ ५ ॥
ए आदे बीजा पण घणा मु रुषभादिकना मोहोटा वंशमांहे
निराज मोहने क्षय करीने । उपन्या ॥
अन्नेवि खवियमोहा । उसभाइविसालवंससंभुआ ।
जे सिद्धपदपाम्या शत्रुंजयउपर । ते मुनि असंख्याताप्रते हुंनमुंछुंह
जेसिद्धा सेत्तुजे । तं नमह मुणि असंखिज्जा ॥ ६ ॥
पचास जोजन प्रमाण । होतो हवो श्री शत्रुंजय वीस्तारेमूले॥
पंनास जोयणाइं । आसी सेत्तुंज विच्छडो मूले ॥
दस जोजनप्रमाणे शीखरतलेछे । उच्चत्वपणे आठ जोजननो छे ७
दसजोयण सिहरतले । उच्चत्तं जोयणा अठ ॥ ७ ॥
जे पामीये फल अन्यतीर्थे। आकरा तपे तथा उत्कृष्ट शीलव्रते॥
जं लहइ अन्नतित्थे । उग्गेण तवेण बंभचेरेण ॥
ते फल पामीये उद्यमे क श्री विमलगिरिमां वसतां वा रेहेतां
रीने ततूकाल । थकां ॥ ८ ॥

तं लहइ पयत्तेणं । सेत्तुंजगिरिम्मी निवसंते ॥ ८ ॥

जे क्रोमजणने जमाम्मे पुन्य। कांमीतवांछीत नोजने जमाम्मे जेनर

जं कोडिए पुन्नं । कामिय आहार नोइआ जेउ ॥

जे लहे वा पामे तीहां ते सर्व पुन्य । एक उपवास करतां थकां फल पामे शत्रुंजे ॥ ए ॥

जं लहइं तत्र पुन्नं । एगो वासेण सेत्तुंजे ॥ ए ॥

जे कोइपण नाममात्र तीर्थ। स्वर्गलोके पाताललोके मनुष्यलोके॥

जं किंची नामतीत्थं । सग्गे पायाले माणुसे लोए ॥

ते सर्व तीर्थ नीश्चे दिठं । एक पुंमरीक तीर्थ वांदे थके ॥१२॥

तं सव्व मेव दिठं । पुंमरिए वंदिए संते ॥ १० ॥

प्रतिलान्नतां वा नक्ती करतां थकां चतुर्विध संघनी विमलाचल । शत्रुंजय सन्मुख चालतां दिठे अणदिठे ते शत्रुंजय पर्वत नीश्चे, फल थाय ते कहेछे ॥

पम्मिलाजंते संघं । दिठमदिठेय साहू सेत्तुंजे ॥

क्रोमगणुं फल अणदिठे ध्याने होय वली । दिठे थके तो अनंतगणुंफल थाय ॥ ११ ॥

कोडिगुणंच अदिठे । दिठेअ अणंतये होई ॥ ११ ॥

केवल ज्ञाननी नत्पत्ति थइ जीहां । नीर्वाण वा मोक्षप्राप्ति छे जीहां मुनियोने ॥

केवलनाणु प्पत्ती । निव्वाणं आसि जत्थ साहूणं ॥

ते श्रीपुंमरीकतीर्थ वांदेथके। ते सर्ववांद्यांपूर्वोक्त सर्वमुनि तीहां१२

पुंडरिए वंदित्ता । सव्व ते वंदिया तत्थ ॥ १२ ॥

अष्टापदतीर्थ रुषन्नदेव मोक्षक्षे पावापुरी वीर मोक्षगांम चंपानगर तथा समेतशिखरतीर्थ २० री वासुपूज्य सिद्धक्षेत्र गिरनारती

जिन सिद्धक्षेत्र । र्थ नेमनाथजीनुं मोक्षगाम ॥

अष्ठावयं समेए । पावा चंपाइं उज्जंत नगे य ॥

ए तीर्थ वांदे पुन्यफल थाय ॥ सोगणुं फल तेथी पण पुंमरीकतीर्थे जेटे ॥ १२ ॥

वंदिता पुन्नफलं । सयगुणं तंपि पुंमरीए ॥ १२ ॥

पूजा कीधे थके जे पुन्य थाय ते । एकगणुं तेहथी एकसोगणुं पुन्य प्रतिमा जरावे पूजे थाय वली ॥

पूआ करणे पुन्नं । एगगुणं सयगुणं च पडिमाए ॥

तेथी श्री जिनजुवन करावे हजारगणं पुन्य । तेथी अनंतगणुं पुन्यफल शत्रुंजय तीर्थ पालण करवे होय १४

जिणजवणेण सहस्सं । णंतगुणं पालणे होइ ॥ १४ ॥

प्रजुनी प्रतिमा अथवा देहरासर । श्री शत्रुंजयगिरीतीर्थ मस्तके वा उपर करे करावे ते ॥

पडिमं चेइहरं वा । सित्तुंजगिरीस्स मत्थए कुणइ ॥

जोगवीने जरतक्षेत्रनुं राज्य एटले चक्रवर्तिपद जोगवी । वसे स्वर्गलोके तथा मोक्षे ॥१५॥

जूत्तूण जरहवासं । वसइ सग्गेण निरुवसग्गे ॥१५॥

नोकारसहिनो पच्चखांण पोरसहिनो पच्चखांण । पुरीमढनो पच्चखाण एकासणनो पच्चखांण वली आंबलनो पच्चखाण॥

नवकार१पोरिसीए २ । पुरिमढ्ढे३गासणंच४आयामं५॥

एटलां पच्चखांण करे ने श्री पुंमरीकतीर्थ वली संजारे । फलनो वंछक करे उपवास तप हवे ए छनुं प्रत्येके फल कहेछे ॥ १६ ॥

पुंडरीयंच सरंतो । फलंकंखी कुणइ अजत्तछंद ॥१६॥

न०छछ ते बे उपवासनुं? पो०अठम आ० अर्धमास ते पन्नर उ

ते त्रण उपवासनुं२पु. दशम ते चा पवासनुं५ ७० मासखमण र उपवासनुं१ ए० डुवालस ते पांच ते एक मासना उपवासनुं४ उपवासनुं ४ ।

ढठ१ठम२दसम३डुवालसाणं४। मास द्धमास५खवणाणं६

त्रीकरण ते मन वचन काया जे शेत्रुंजानुं ध्यान स्मरण करे शुद्ध जे आराधे ते पामे फल। ते ॥ १७ ॥

तिगरणसुद्धो लहइ । सित्तुज्जं संजरंतोअ ॥ १७ ॥

ढठने पञ्चखांणे प्रक्षेप गाथा चोवीहार करीने नीश्चे सातयात्रा। जणाय ठे ।

ढठेणं ऊत्तेणं । अपाणेणं तु सतजत्ताइं ॥

जे ऊव्य प्राणी एक मने करे शत्रुंजय तीर्थे । ते ऊव्यजीव त्रीजे ऊवे मोक्ष सुख लहे ॥ १० ॥

जो कुणइ सेत्तुंजे । तइय ऊवे लहइ सो मुरकं ॥१८॥

आज पण देखायठे लोकमां । ऊोजन तजीने पुंमरीक पर्वते अणसण करे ॥

अज्जवि दिसइ लोए । ऊत्तं चईउण पुंडरीय नगे ॥

स्वर्गे सुखे करीने जाय । शीलव्रत वा आचार वर्जित होय तोपण

सग्गे सुहेण वच्चइ । सील विहूणोवि होऊणं ॥ १ए॥

ठत्र दाने धजा दाने पताका चामर वींऊे कलश चढावे थाल वा ऊलरी चमावे दाने करी ॥

ठत्तं ऊय पमागं । चामर ऊिंगार थालदाणेण ॥

विद्याधरनीपदवी पामे। तेमज चक्रवर्तिनीपदवी पामे रथदानेकरी

विज्जाहरो अ हवइ । तह चक्की होइ रहदाणा ॥२०॥

दशलाख१ वीसलाख२ त्रीस पचासलाख५एटलां फुलनी माला
लाख३ चालीसलाख४।   चम्मावे वा आपे फल कहेछे ॥

दस वीस तीस चत्ता । लक्खपन्नासा पुप्फदाम दाणेण ॥

पामे चोथ जे उपवासनुं१ छ   दशमनुं४ डुवालसनुं५ एटलां तप
ठनुं२ अठमनुं३ ।   करयानुं फल अनुक्रमे पामे॥२१॥

लहइ चउत्थ छठ ठम । दसम डुवालस फलाइं ॥२१॥

जेतीर्थे कृष्णागरुआदि उत्तमधुप एक मासक्षमण तपनुं फलकपूर
दे तेने पन्नरउपवासनुं फल थाय। जे बरासधूप देवे करी होय॥

धूवे पक्खुववासो ।   मासक्कमणं कपूरधूवंमि ॥

केटलांएक मास खमणतपनुं   मुनिने आहारादिकशुद्ध पडिलाभ
फल ।   तो वा वेलोथको पामे लहे॥२२॥

कित्तिय मासक्कमणं । साहूपडिलाभिए लहइ ॥ २२॥

न थाय तेटलुंज सोनानुं   आभूषणदान देवेकरी बीजा तीर्थ
दान भूमीनुं दान ।   ने विषे ॥

नवित्तं सुवन्न भूमी ।   भुसणदाणेण अन्नतित्थेसु ॥

जेटलुं पामे पुन्यफल प्रते ।   पूजा न्हवण करवेकरी शत्रुंजय
तीर्थे तीर्थपतिने तेटलुं ॥२३॥

जं पावइ पुन्नफलं ।   पुआन्हवणेण सित्तुंजे ॥ २३ ॥

अटवीनो भय१ चोरनो भ   समुद्रनो भय४ दारिद्रपणानो भय५
य२ सिंहादिकनो भय३ ।   रोगनो भय६ वैरीनो भय७ रुद्रअ
ग्नि आदिकनो भय ८ ॥

कंतार१चोर२ सावय३ । समुद्द४दारिद्द५रोग६रिउ७रुद्दा८

ए आठभयथी मुकाय वा ए जे प्राणी शत्रुंजय तीर्थनुं ध्यानधरे
भय मूके अविघ्नपणे ।   मनमां तेह प्राणी ॥ २४ ॥

मुच्चंति अविग्घेणं ।   जे सेत्तुंजं धरंति मणे ॥ २४ ॥

सारा वली नामे पयंनाने वीषे। गाथाउ छे ते पूर्वधरे कहीछे ते
सारावल्ली पयन्नग । गाहाउ सुअहरेण जणीआउ ॥
जे जणशे तथा गणशे तथा ते प्राणी पामशे शत्रुंजयनीजात्रा
जे सांभलशे । करयानुं फल ॥ २५ ॥
जो पढइगुणइ निसुणइ। सो लहइ सित्तुंज जत्तफलं॥२५

॥ इतिश्री शत्रुंजयलघुकल्पटबार्थ संपूर्ण ॥

॥ इति शत्रुंजयलघुकल्प समाप्त ॥

॥ अथ उपगारीश्रीरत्नागरसूरिजी कृत ॥

॥ श्रीरत्नाकरपचीसी ॥

मोक्षरूप लक्ष्मीवंत कल्याणने क्रीडा करवानुं घर ।
श्रेयः श्रियां मंगलकेलिसद्म ।
नरना इंद्र ते चक्रवर्ती आदे देवना इंद्रते चमरादिक तेमणे नम्या
छे चरणकमल जेहना देवा ॥
नरेंद्र देवेंद्र नतांघ्रीपद्म ॥
हे सर्वजाण हे सर्व जे चोत्रीस अतीशय ते उतकृष्टेकरी प्रधान।
सर्वज्ञ सर्वातिशयप्रधान ।
हे स्वामी घणोकाल जयवंता वर्तो हे ज्ञानकलानीधान ते केव
लज्ञान लीषनादी ७२ कला तेहनो जंडार ॥ १ ॥
चिरंजय ज्ञानकलानिधान ॥ १ ॥
हे जगत्रयआधार उर्द्ध अधो त्रीर्छो ते त्रणलोकवासी जीवोने
आधार हे कृपावतार एटले दयावंत ।
जगत्रयाधारकृपावतार ।
दुःखे वारवायोग संसार जन्म जरा मरणरूप रोग वा विकार ते

वारवा हे वीतराग ज्ञाव वैद्य ॥
दुर्वारसंसारविकारवैद्य ॥
हे वीतराग रागद्वेष रहितनीजगुण लक्ष्मीवंत तमारा विषे वा तम
श्रीवीतराग त्वयि मुग्धज्ञावा- [आगे ज्ञोलेज्ञावे।
हे वोशेषजाण; हेप्रज्ञो;वा ठाकोरविनति करुंछुं कींचित् वा लगार२
द्विज्ञ प्रज्ञो विज्ञपयामि किंचित् ॥ २ ॥
बालकनी लीला वा क्रीमाए सहित एवो बालक जे ते शुं न।
किं बाललीलाकलितो न बालः।
मातापिताने आगे बोले? बोलेज विकल्परहितपणे एटले जेमतेम
पित्रोःपुरो जल्पति निर्विकल्पः ॥ [बोले॥
ते प्रकारे वा तेमज साचे साचुं कहीश हे नाथ वा ठाकोर।
तथा यथार्थं कथयामि नाथ।
निजवा पोतानो आशय वा अज्ञिप्राय पश्चाताप करतोथकोहेनाथ
निजाशयं सानुशयस्तवाग्रे ॥३॥ [तमारा आगल॥३॥
हवे रत्नाकरसूरि आपणुं दुःकृत कहेछे सुपात्रे दान दीधुंनहीतथा
दत्तं न दानं परिशीलितं च। (पाल्युं नही
नही उत्तम वा मनोज्ञ शील तथा में तप बाह्य अज्यंतर बारज्ञेदेन
न शालि शीलं न तपोज्ञितप्तं ॥ (तप्यो ॥
शुज्ञ वा प्रशस्त वा ज्ञलो ज्ञाव पण न ज्ञाव्यो आ मनुष्यज्ञवनेविषे
शुज्ञो न ज्ञावोप्यज्ञवद्भवेऽस्मिन्।
हे प्रज्ञु हुं ज्ञम्यो अहो वा खेदे फोगटज संसार चक्रमां ॥ ४ ॥
विज्ञो मया ज्रांतमहो मुधैव ॥४॥
क्रोधरूप अग्निए करी हुं बल्यो वली मुजने मश्यो।

दग्धोऽग्निना क्रोधमयेन दष्टो ।

डुष्ट वा ज्ञयंकर लोज्ञ नामा मोहोटा सर्पे ॥

डुष्टेन लोज्ञाख्यमहोरगेण ॥

वली मुजने गळ्यो अज्ञिमानरूप अजगरे वली मायारूपिणी ।

ग्रस्तोऽज्ञिमानाजगरेण माया

जालमां हुं बंधायोछुं एहवो केम करी तमने ज्ञजुं एटले कषाय सहितपणे ज्ञजेलुं काम नाव्युं ॥ ५ ॥

जालेन बद्धोऽस्मि कथं ज्ञजे त्वां ॥ ५ ॥

वली कहेछे न करयुं में परलोके सुखदायक कार्य वलीइहनोअर्थ

कृतं मयामुत्र हितं न चेह । (आवते पदे केहछे ।

हे लोकेश लोक ! जे छकायजीव तेहना रक्षकमाटे लोकेश आ लोके वा वर्त्तमानजन्मे पण मुजने सुख न थयुं माटे

लोकेऽपि लोकेश सुखं न मेऽभूत् ॥

मुज सरीखानो जन्म वा ज्ञव केवलज ।

अस्मादृशां केवलमेव जन्म ।

हे जिनेश थयो ज्ञव पूरवा वा योनी पूरवाने ॥ ६ ॥

जिनेश जज्ञे ज्ञवपूरणाय ॥ ६ ॥

वली केहेछेके हे मनोज्ञवृत्त ! हुं एम मानुछुं वा जाणुछुं जेकारणमाटे

मन्ये मनो यन्न मनोज्ञवृत्त । (चित्तज ते न

तमारा मुखरूप चंड अमृतरूप कीरण पामे थके ॥

त्वदास्यपीयूषमयूखलाज्ञात् ॥

ग्रहण करतुं एवुं माहानंद रसने माटे कठोर छे ।

द्रुतं महानंदरसं कठोर–

हे देव माहरा सरीखा मनुषनुं मन पथ्थरथी पण ॥७॥
मस्माहशां देव तदस्मतोऽपि ॥ ७ ॥
तमाराथकी घणुं दुःखेपामवायोग्य ते आ वेगे हुंपाम्यो शुं तेकेहेछे
त्वतः सुदुःप्राप्यमिदं मयाप्तं ।
रत्नत्रय जे ज्ञानदर्शन चारीत्रएत्रण रत्न घणां भवभ्रमणकरतेथके
रत्नत्रयं भूरि भव भ्रमेण ॥
तेरत्नत्रय प्रमादरूप निद्रानावशथकी येले वा फोगट गमाव्यांएटले
प्रमाद निद्रावशतो गतं तत् । (जन्म प्रमादे गमाव्यो ।
माटे माहारीजभुल तो हवे कोनाआगल हे नायक हुं पोकार करूं८
कस्याग्रतो नायक पूत्करोमि ॥ ८
वैराग्यरंग लोकने ठगवाने अर्थे थयो ।
वैराग्यरंगो परवंचनाय ।
धर्मनो उपदेश कह्यो जे तेतो लोकने राजी करवाने काजे थयो ॥
धर्मोपदेशो जनरंजनाय ॥
वली विद्याभण्यो ते वादकरवाअर्थे मुजनेथइएटले आत्महेते नथइ
वादाय विद्याध्ययनं च मेऽभूत् ।
हे ईश वा हेस्वामी माहारुंकृत्य हास्यकारक केटलुंकहुंएटलेमेंघणुं
कियद्ब्रुवे हास्यकरं स्वमीश ॥९॥ (अयुक्त कर्युं ॥९॥
परनाअपवाद वा अछतादोषादि बोलवेकरी मुखदुःषण सहित कर्युं
परापवादेन मुखं सदोषं ।
नेत्रजेआंख्यो परनारीनां रूप आदे माठी बुद्धीथी जोवेकरी सदोष
नेत्रं परस्त्रीजनवीक्षणेन ॥
चीत वा मनपरने अपाय जेकष्टथवानुं चिंतववेकरी सदोष कर्युं।

चैतःपरापायविचिंतनेन ।

हे प्रभु एहवां कर्म कर्यां माटे माहारी आगल शी गती थशे १०

कृतं भविष्यामि कथं विभोहं ॥ १० ॥

वीभंब्यु वीगोव्युं जे कंदर्परूपि खाजकरूनी वेदनानी ।

विडंबितं यत्स्मरघस्मरार्ति–

दशाना वशथी शब्दादिक वीषयमां अंधपणे थयो

एटले वीषयवशथी विवेकहीण थयो तेथी माहारुं ॥

दशावशात्स्वं विषयांधलेन ॥

प्रकाश्युं प्रगटकर्युं कहुं ते तमाराआगल वा समीप चरीत्र लज्या

प्रकाशितं तद्भवतो ह्रियैव । (ये करीनेज ।

हे सर्वज्ञ सघलुं आपणी मेले नीश्चे जाणोछो एटले

मारुं चरीत्र केटलुं कहुं आप सर्व जाणने ॥११॥

सर्वज्ञ सर्वं स्वयमेव वेत्सि ॥ ११ ॥

वली में आम कर्युं ते कहेछे अनादर कर्यो अन्यमंत्र जे मारणमोह

न उचाटनादिथी परम इष्टपदवंते उलखाव्यो जे परमेष्टीमंत्रतेहनो।

ध्वस्तोऽन्यमंत्रैः परमेष्टिमंत्रः ।

कुशास्त्र जे कामक्रोधादिक दीपावकनां वाक्य ते भणयो सांभल्यां

ने सिद्धांत न भणयो अर्थात् यथार्थ न आदर्यां आगम वचन ॥

कुशास्त्रवाक्यैर्निहितागमोक्तिः ॥

करवाने फोगट पापकर्म कुदेव जे रागद्वेष सहीत तेमना संघथी

कर्तुं वृथा कर्म कुदेवसंगात् ।

वांछा करी हे नाथ ए माहारी मतिनो वीभ्रम उदय थयो ॥१२॥

अवांछि हि नाथ मतिभ्रमो मे ॥ १२ ॥

नेत्र मारगे आवेला एहवा तमोने मूकीने ।
विमुच्य दृक् लक्ष्य गतं नवंतं ।
ध्याया वा चिंतव्या में मूढबुद्धीये अंतःकरणने वीषे ॥
ध्याता मया मूढधिया हृदंतः ॥
कटाक्ष जे नेत्रवीकार वक्ष्योज स्तन गंभीरनाभी ।
कटाक्षवक्षोजगभीरनाभी–
कमर वा केहेडनो भाग एहसंबंधी इत्यादीक स्त्रीयोनांअवयवनां वी
लास मनोहर वा सुंदरदेखी चींतव्यांएटले तेमांरागी थयो पणआप
कटीतटीयः सुदृशां विलासाः ॥१३॥ (ने न ध्याया॥१३॥
लोल वा चंचल ईक्षण वा नेत्र छे जेहनां एहवी स्त्री तेह
नुं मुख जोवे करीने वा चपल नेत्रपणे मुख जोवे करीने ।
लोलेक्षणावक्त्रनिरीक्षणेन ।
जे मनने वीषे रागनो लव एटले मोहना अंशनो रंग बेठो वा
यो मानसो रागलवो विलग्नः ॥ (लाग्योछे ते ॥
न गयो शुध वा पवित्र सिद्धांतरूप समुद्रने वीषे ।
न शुद्धसिद्धांतपयोधिमध्ये ।
हे संसारतारक धोयुं मन तोपण ते रंग न गयो तेहनुंशुं कारण ए
टले सिद्धांत वांचे छते पण मोहराग न गयो ते शा माटे॥१४॥
धौतोप्यगात्तारक कारणं किं ॥ १४ ॥
वलीरत्नाकरसूरि कहेछे शरीरनथीमनोहर तथानथी वीनय औदार्या
अंगं न चंगं न गणो गुणानां । [दिक गुणनो समूह।
नथी नीर्मल वा भली कलानो वीलास कोइ पण ॥
न निर्मलः कोपि कलाविलासः ॥

प्रधान वा भली कांती तथा प्रभुता नथी कोइ पण ।

स्फुरत्प्रभा न प्रभुता च कापि ।

तोहेपण अभीमान वा गर्वेकरीनेकदर्थना पाम्यो हुं एटले ते गुण वी

तथाप्यहंकारकदर्थितोऽहं ॥१५॥ [ना पण गर्व कर्यो ।१५।

आयु गलेछे वा जायछे शीघ्र पण पापबुद्धी नथी जती ।

आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धिः ।

गइ वय बाल आदे पण वीषयनी वांछा गइ नही ॥

गतं वयो नो विषयाभिलाषः ॥

वली प्रयत्न वा उद्यम कर्यो उषध करी देह पुष्टहेते

पण आत्माने धर्मने वीषे पुष्ट करवा यत्न कर्यो नही ।

यत्नश्च भैषज्यविधौ न धर्मे ।

हे स्वामी मोहोटा मोहे वीटंब्यो वा पीड्यो मुजने ॥ १६ ॥

स्वामिन्महामोहविडंबना मे ॥ १६ ॥

नथी आत्मा वा जीव नथी तथा पुन्य वा सुकृत

नथी तथा भव वा अवतार नथी पाप वा दुरीत।

नात्मा न पुण्यं न भवो न पापं ।

हुं जे तेणे नास्तिकादिक दुराचारीनी माठी वाणी वा कटुकवाणी

मया विटानां कटुगीरपीयं ॥ [पीधी॥

धारण करी कानने वीषे केवलज्ञानरूप भास्कर वा सुर्य तमे ।

आधारि कर्णे त्वयि केवलार्के ।

हे देव अति प्रगटपणे वर्त्तते छते पण धीक्कार हो मुजने

एटले आप ज्ञानी छते माठाना वचनमां राच्यो ॥ १७ ॥

परिस्फुटे सत्यपि देव धिग्मा ॥ १७ ॥

वली हुं केहवोछुं ते कहेछे अरीहंतदेव न पूज्या वली पात्रपूजा ते
न देवपूजा न च पात्रपूजा । [सुसाधुने दान न दीधुं ।
न पाल्यो श्रावकनो धर्म वली न्नला मुनिनो धर्म न पाल्यो ॥
न श्राद्ध धर्मश्च न साधुधर्मः ॥
पामे थके पण आ मनुष जन्म सघलो ने ।
लब्ध्वापि मानुष्यमिदं समस्तं ।
करयुं में केम जेम रणमां वीलाप वा रुदन करेतेम मारो न्नवबृथा
कृतं मयारण्य विलापतुल्यं ॥१८॥ [कस्यो ॥१८॥
करी में असत्य वा खोटाने वीषे पण कामधेनुनी इछा ।
चक्रे मयासत्स्वपि कामधेनुः ।
वली कल्पद्रुम वा कल्पवृक्षनी इछा करी चिंतामणि रत्ननी
इछा करी एटले वीनाशी वस्तुनी वंछा करी पीमा पामुं छुं ॥
कल्पद्रुचिंतामणिषु स्पृहार्तिः ॥
तेवी रीते न जिनेश्वरना बताव्या धर्मने वीषे लीन
थयो केहवो ए धर्म प्रगटपणे सुखनो देनार निश्चे ।
न जैनधर्मे स्फुटशर्मदेऽपि ।
हे जिनेश्वरमाहारो जुवो मूढ वा मूर्खन्नाव वा उपयोगअर्थातहुंमूढ
जिनेश मे पश्य विमूढन्नावं ॥१९॥ (शीरोमणि॥१९॥
वली हुं केहवो मूढछुं ते केहेछे न्नला शब्दादिक न्नोगनी लीला
चिंतवी पण रोगरूपी लोहखीलो दूर करवो विचार्यो नही ।
सद्भोगलीला न च रोगकीला ।
धननो आगम जे आववापणुं चिंतव्युं यतः ॥गाथा॥ अज्जं कल्लं
परं परारि । पुरिसा चिंतंति अछ संपत्तिं ॥ अंजलिगयंव तोयं।
गलतमाऊन पिछंति ॥१॥ वैराग्यसतके ॥ पण समय समयअवी

ची मरण आयुधन खुटेछे ते वीषे वीचार कर्यो नही वली ॥
धनागमो नो निधनागमश्च ॥
दारा वा स्त्री चीत्तमां चिंतवी पण ते संयोगथी नरकरूप
काराग्रह वा बंधीखानुं पांमीस ते मनमां न ।
दारा न कारा नरकस्य चित्ते ।
चिंतव्युं नीरंतर अघम हेवो हुं तणे ॥ २० ॥
विचिंति नित्यं मयकाधमेन ॥ २० ॥
रह्योनही जली व्रतीये वा रुम्हे आचारेएटले उत्तमसाधुवृत्तीहृदयमां
स्थितं न साधो हृदी साधुवृत्तात् । (न रही वृतथी पण ।
परने उपगार करवे करी न पेदाश कर्यो वा न अर्ज्यो यश वली॥
परोपकारान्न यशोऽर्जितं च ॥
नथी करयुं करवायोग्य कार्य तोर्थ जे जिनघरादिकनुं उद्धरवादिक।
कृतं न तीर्थोद्धरणादि कृत्यं ।
में वृथा वा फोगट हार्यो वा गमाव्यो नीश्चेज जन्म वा जव२१॥
मया मुधा हारितमेव जन्म ॥ २१ ॥
वैराग्य वा संसारजोगादीकथी वीरक्तजाव तेहमां रंगगुरुनांकह्यांउ
वैराग्यरंगो न गुरूदितेषु । पदेशवचनथी न कर्यो
वली दुष्ट जीवोनां माठां वचननेवीषे उपशाम वा शांतिनआणी अ
न दुर्जनानां वचनेषु शांतिः ॥ (र्थात् क्रोधादीक कर्या ॥
हे देव न थयो मुजने अध्यात्मलेश जे सम्यक्जणवुंजणाववुंधर्मानु
नाध्यात्मलेशो मम कोऽपि देव । (ष्टान कारणादिके कोइ
माहारा आत्माने केमकरी तारुं जवसमुद्रनादुःखथी एटले तेदुःख
थीतरवुं तोपुर्वोक्त सुकृतोथी थाय तेतो नसेव्यां माटे न तरायज२२

तार्यः कथंकारमयं ञवाब्धिः ॥ ११ ॥

गयाञवमां सुकृतमें न करयुं संका शाथीजाएयुं ञत्तरतथावीधसुख

पूर्वे ञवेऽकारि मया न पुण्यं । (ना अञावथी

आवता ञवमां पण नही करीश ॥

आगामिजन्मन्यपि नो करिष्ये ॥

जेकारणमाटे हुं एहवा प्रकारनो ते कारणमाटे माहारे नष्ट थया शुं

यदीदृशोऽहं मम तेन नष्टा । (ते आवता पदमां केहेछे।

हे त्रोञोवनगाकोर ञूत वा गयोकाल ञविष्य वा आवतोकाल वर्त्त

मानकाल ए त्रणे जन्म पुन्य सुकृत न करवाथी माटे केम तरीश

ञूतोद्भवद्भाविञव त्रयीशः ॥ २३ ॥ (इति ॥२३॥

शुं अथवा मुधा वा फोगट हुं घणा प्रकारे हे देव ।

किं वा मुधाहं बहुधा सुधाञुक ।

हे पूज्यतमाराआगल स्वकीय वा आत्मीयं वा माहारुं चरीत्रएटले

पूज्य त्वदग्रे चरितं स्वकीयं ॥ (तमारा आगल मारुंचरीत्र

कहुंबुं जे कारणमाटे हे त्रण लोकनां स्वरूप तेहना ।

जल्पामि यस्मात् त्रिजगत्स्वरूप ।

नीरूपक वा त्रीञुवन लक्षण कथक छो माटे तमारा वीषये आ

ठेकाणे ए माहारुं चरीत्र मारे केहेवुं कोणमात्र छे ॥ २४ ॥

निरूपकस्त्वं कियदेतदत्र ॥ २४ ॥

हवे स्तुती करता समाप्ती मंगल केहेछे हे दीनोद्धार धुरंधर

दीनदयामणा जीवोने ञद्धार करवामां आगेवान तमारा वीना

कोइ नथी ने माहारा विना कृपानुं बीजुं ।

दीनोद्धारधुरंधरस्त्वदपरो नास्ते मदन्यः कृपा–

पात्र नथी आलोकमां हे जिनेश्वर तथापि वा तोहे पण ते

लक्ष्मीने हुं जाचतो वा मागतो नथी ॥

पात्रं नात्र जने जिनेश्वर तथाप्येतां न याचे श्रीयं ॥

शुं हे अरिहंत एक एज आश्चर्यकारी ज्ञलुं बोधी वा समकीत रत्न केवल मोक्षहेतु अर्थात् मोक्षसुखनुं मुख हेतु।

किंत्वर्हन्निदमेव केवलमहो सद्बोधि रत्नं शिवः ।

हे मोक्षलक्ष्मीना समुद्र हे मंगलीकना एकधाम मंगलीककारक प्रार्थना करूछुं इहां स्तोत्र करताये आपणुं नाम रत्नाकरसूरिपण जणाव्युं ॥ २५ ॥

श्रीरत्नाकरमंगलैकनिलयश्रेयस्करं प्रार्थये ॥ १५ ॥

॥ इति रत्नाकरपचीसी समाप्त ॥

॥ अथ मिथ्यात्वकुलकं लिख्यते ॥

१लौकिक मिथ्यात्व; २ लोकोत्तर मिथ्यात्व ते बे ज्ञेदना देवगत मिथ्यात्व; अने गुरुगत मिथ्यात्व एवा प्रत्येकना बे आन्तर्य ज्ञेद छे

लोइअ; लोउत्तरियं । देवगयं; गुरुगयं च उज्ञयंपि॥

लौकिकमिथ्यात्वना देवगतमिथ्यात्व,। आ प्रकारे अनुक्रमे सूत्रथी अने गुरुगतमि०लोकोत्तरमिथ्यात्वना । जाणी लेवा ॥ देवगतमिथ्यात्व अने गुरुगत मि० ।

पत्तेयं नायवं । जह कमं सुत्तउ एवं ॥ १ ॥

प्रथम लौकिक, देवगत कहेछे कृष्ण । मंदीर वा देहराने विषेगमण महादेव ब्रह्मादिक तेना । तथा पुजा नमनादिक ॥

हरिहर बंज्ञाईणं । गमणं ज्ञुवणेसु पूअ नमणाई॥

तजजे हे सम्यक्त दृष्टि वा तज तेमनुं बोल्युं ते पण वर्जजे

वुं सम्यक्त दृष्टि जे तेने । नीश्वे१ ॥ १ ॥
वज्जिज्जे समदिट्ठी । तदुत्तमेआंपि निठयत्तं ॥ १ ॥
मंगलिकअर्थेनाम ग्रहण करवुं। विनायक जे गणेशनुंकामप्रारंभे२
मंगल नाम गहणं । विणाय गाईण कज्ज पारंभे ॥
शसि वा चन्द्रमा रोहीणी तेनां गणेश बेसारवा विवाहमांथ गीत गावां३ ।
ससि रोहिणी गेआई । विणायग ववणं च विवाहे ॥३॥
ठठी पूजन४ मांहा स्थापवी६ । बीजनो चन्द्र देखी दोरो वा दशी नांखवी७ ॥
ठठी पुआस माउणाठविणं । बीयाइं चंद दसियं च ॥
डुर्गादि देवीनी पूजा । तोतला देवीनी पूजा८ ग्रह महिमा पूजा शान्ति करावे वली९ ॥
डुग्गाईणो वाइया । तोतलया गहाय महिमं च ॥४॥
चैत्र मासनी आठम१० महा मासनी नवमी ११ । सूर्य रथ नीकलवे१२ सूर्य ग्रहणादिक१३ ॥
चित्तठमि माहनवमी । रविरहनिस्कमण सुरगहणाई ॥
होलीने प्रदिक्षणानुं देवुं । पूर्वजने पींम मुकवा१४ थावर वा शनिश्वरनी पूजा१५ ॥
होलीय पयाहिणं । पिंम पामण थावरे पूआ ॥ ५ ॥
द्रो आठम१६ संक्रान्ति१७ रेवंत पूजा तथा मार्ग वा पंथ वा रस्ताना देवनी पूजा१८
दूब्रू ठंमि संकति । पूजा रेवंत पंथ देवाण ॥
शिव रात्रि१९ वछ वारसी२०। क्षेत्रे साथे रतु आदे पुजवुं२१ ॥
सिवरात्ति वच्छ बारसी । खित्ते सीआइ अच्चणयं ॥६॥

देवकी सातमी२२ नाग। पांचम२३ सरावलां माइनां२४॥
देवय सत्तमि नागगण। पंचमी मल्लगाइ माऊण॥
रवीवार सोमवारने विषे तप २५। कुदृष्टि एटले मिथ्यादृष्टि गोत्र सूरनी पूजा २६॥
रवि ससिवारेसु तवो। कुदिठि गुत्ताइ सुरपूआ॥ ७॥
नोरतां एटले आसो शुदि तथा चैत्र शुदि १थी नवरात्रिने विषे पूजनादि २७। बुधाष्टमि एटले अग्नीहोम २८
नवरत्ताइसुतत् पूअ माई। बुहाअठमिग्गि होमं च॥
सोनीणी, सूपीणी, रंगीणी पूजा २९ घतनुं दान कांबलनां दान माघ मासे ब्राह्मणने ३०
सुन्निणिरूपिणिरंगिणि। पूंआधय कंबलो माहे॥८॥
काजल त्रीजे हींचवुं तीलनुं। दाननुं दान देवुं ३१ मुआने जलांजली देवी ३२
कज्जल तईआ तिल। दऊदाणं मय जलंजली दाणं॥
श्रावण चंदण छठ ३३। गायना पूछादिकनुं छेदवुं कर छेदवुं ३४
सावण चंदण छठिं। गो पूछाइसु करस्सछेज॥ ९॥
सूर्यनी छठ३५ वली गौरी व्रत ३६। सोक्य प्रतिमा पितरप्रतिमा
अक्कछठी गौरी व्रत च। सवति पियर पडिमाउ॥
उत्तरायणने दिन दानादि ३७ नुतने शरावलां ३९। मंगलगत् सरावलां गोवर ना छाणनुं पुतलुं त्रीजे ४०॥
उत्तरयण व्रूआण। मल्लग गोमय तइया॥१०॥
देवशयनी एकादशी अषाढ शुदि११ कार्तिक शुदी११ देव आंवली एकादसी कृष्ण पांडवनी वली॥

छठी एकादशी ।

देवस्स सुश्रण उठावणं । आमलीकण पंखवाणं च ॥

इगीयारसी तपादिक ४१ । परतीर्थे जावुं कण करिवुं ४२ ॥

इक्कारसी तवाई । परतित्थ गमण खण करणं ॥ ११ ॥

श्राद्ध करे मासिसो करे छ मासिकादिक करे-४३ । पर्वदान पाणी पावुं ४४ ॥

सव्व मासिश्र छम्मासियाई । पव्वदाण कन्नहलति ॥

तीर्थ अथ विलोविनु४६ घमा लहाणुं देवुं पण मिथ्यात्वीने घर. ४८ पाणी दान ४७ ।

हत्र जल घमदाण। लोहणयदाणं विय मिच्छादिठीणं १२

कुमारिकादि जमाखवी४९। धर्मजणी वावरी चैत्रमासनी जजाणी

कौमारि आइ जत्तं। धम्मत्थं वव्वरीत चित्तंमि ॥

असंजमोनी आंणाइ। अक्षय त्रतिया एटले वैशाक शुदी ३ जे अकता पालवो. ५१ ॥

असंजयणो आणा । अखयतइआ अकत्तणायं ॥१३॥

सांझनो विवाह करवो जेठ मासनी । अमांवास्याए साधवानुं दान अमावास्याए जमाइने ५६ विशेषथी ॥

संझविवाहो जिठिणि । अमावासाए विसेसत्र ॥

भोजनादिक ५५ कुआ आदि षो दाववुं धमार्थे५६ । गोचर मुकवुं ५७ पितरने हंतकारे ५८ गा. १४ ।

भूजं कुवाइ खणण । गोअरस हिंमण पियर हंताई१४

कागमा बीलामां इत्यादिने पिंम मूकवा ५९ । वृक्षरोपण ६० पवित्राइ माटे लींपवुं ६१ ॥

वायसबिमाल माइपिंमो । तरूरोवण पवित्तपत्र ॥

ताला चरनी कथा सांजलवी६२ । गोधन पूजा६३ ईन्द्रजालनुं देखवुं ६४ ॥

तालायर कहसवणं ॥ गोधणमह इंदजालं च ॥१५॥

धर्म मानी देवता बालवो६५ ना टक धर्मजणी जोवुं ६६ वली । पायक युद्ध धर्म जणी जोवुं ६७

धम्मग्गिदय नट पिच्छणा च । पायकजुद्ध दरसणायं ॥

एवं असुना प्रकारेण लौकिक गुरुने निश्चे ॥ नमनादिक तापसादिकने ६८ गा. १६ ॥

एवं लोअगुरूणवि । नमणाइअ तावसाईणं॥ १६ ॥

मूल नक्षत्रमां असलेष्या नक्षत्रमां जन्म्यां जे । बालको तेनां मूल विधान करवां ब्राह्मणादिकने घर तेरूवा हवनादिक करावबुं ॥ ६९ ॥

मूले सोसा जाए । बालेजवणंमि बंजगोहवणं ॥

तेनी कथानुं सांजलवुं ७० तेने दान देवुं ७१ । ग्रह गमन ७२ जोजनादिक करावबुं ७३ ॥

तक्कह सवणं दाणं । गिहिगमणे जोयणोइय ॥ १७ ॥

एम लौकिकमिथ्यात्व एटले उपर जे बोल कह्या ते धर्म जाणी करे तो मिथ्यात्व कहीए । ते बे जेदे देव संबंधी गुरु संबंधी निश्चे परिहरवुं ॥

एवं लोइय गिच्छं । देवगयं गुरूगयंतु परिहरियं॥

लोकोत्तर पण वर्जवुं ते कहेछे । परदर्शनीए ग्रहण कर्या जे जिन बिंब गाथा १८ ॥

लोउत्तरे विवज्जइ । परतिच्छ संगहियबिंबे ॥१८॥

ज्यां जिन मंदीर वा देरासरमां रात्रिए पेसवुं अबला ते स्त्री

पण त्यां । महात्माने ।

जइ जिणमंदिरंमिवि । निप्पवेसो अबलसमणाणं ॥

तेहनुं वसवुं, नंदीनुं कराववुं, नाहण करावे, नाटक करावे,
बलिनुं देवुं ॥ प्रतिष्ठानुं कराववुं ॥

वासोअनंदि बलिदाण । नाहणनट्ट पयट्टाय ॥ १ए ॥

तंबोलादिकनुं आस्वादवुं वा खावुं पाणीनी क्रीमा, हींचोलादिक
ते आशातनाउ । क्रीमा ॥

तंबोलाई आसायणाउ । जलकेलि देवयंदोलं ॥

लोकिक देवग्रहने विषे । वर्त्तवुं असमंजसपणे एम एटले
अविनय करवुं ॥

लोइय देवगिहेसुव । वट्टइ असमंजसं एवं ॥२०॥

तेमां पण सम्यक्तदृष्टि आशातना । न करे सादरपणे सम्यक्त रा
खवा तत्पर ॥

तस्सवि सम्मदिठी । न सायरं सम्मरक्कण पराणं ॥

उसुत्र जे सुशास्त्र विपरितपणा । कल्पे नहि सर्वथापणे जवाने॥
ने वर्जनारने ।

उस्सुत्त वज्जगाणं । कप्पइ सव्वसाणनोगमणं ॥२१॥

जे लोकोत्तर लिंगा एटले जिन लिंगी हीणाचारी वेष पेहरी
मुनिना वेष रूप लिंगना धारण सचीत फुल तंबोल ॥
हार जे ।

जो लोगोत्तम लिंगा । लिंगिअ देहावि पुप्फ तंबोलं॥

तथा आधा कर्मी सर्व । काचां पाणी फल नीश्चे सचित ए
सर्वना जोमी ॥

आहाकम्मं सव्वं । जलं फलं चेव सचित्तं ॥२२॥

भोगवे स्त्री प्रसंग । व्यापार करे ग्रन्थ संग्रह करे विभुषा वा शरीर शोभा करे ॥

भुंजंति त्ती पसंगं । ववहारं गंथसंगहं भूसं ॥

एकाकीत्वपणे जावुं । स्वछंदे एटले आप इछाए चाले चेष्टा करे वा चेष्टा वचन करे ॥

एवागित्तज गमणं । सछंद चेठिय वयण ॥ २३ ॥

चैतने मेरु वसवुं । वस्तीने विषे पण नित्यरेहवुं एटले देव मंदीरनी हदमां नित्य रहे तो आशातना ॥

चेइयं मढाइ वासं । वसहीसु वि निच्चमेव संठाणं ॥

गीत नही चारित्रियाने । पूजाववुं पण सोनाने फूले करीने ॥

गेयं नेअं चरणाणं। अच्चावण मवि कणयकुसुमेहिं२४

त्रिविधे त्रिविधे एटले मन वचन काया ए करवुं, कराववुं, अनुमोदवुं मिथ्यात्व प्रत्ये । जे वर्ज्युं दुरे ॥

तिविहंतिविहेणमिछत्तं । जेहिंत्ति वजियं दुरं ॥

निश्चे श्रावक जे तेणे ते मित्यात्वने जाणी वा अजाणी मागा कृत्य करे ते अनेरा नाम श्रावक निश्चे गाथा २५ ॥

निछयउ ते सढा । अन्नेउण नामउचेव ॥ २५ ॥

एम जिनवरना वचनना अनुमत अनुसारे । एम जे पाले जे सम्यक्त एटले यथार्थ प्रतिते ॥

जिणवय मयाणु सारं । एयं पालंति जेउ संमत्तं ॥

ते प्राणी शिघ्र वा तरत थोडा पामे निश्चे वा अचल जे मोक्ष

कालमां विघ्न जे अंतराय वा कल्याण सुख प्रत्ये ॥
रहितपणे ।

ते सिध्धं निविध्धं । पावंति धुवं सिवं सुहयं ॥२६॥

ए रीते मिथ्यात्वकुलक टबार्थ पुरो थयो.

॥ इति मिथ्यात्वकुलकंसमाप्तं ॥

॥ अथ आत्मकुलकं लिख्यते ॥

धर्मनी प्रज्ञा वा कांति तेणे करी जिनेश्वर प्रत्ये प्रणमीने वली रमणिक वा मनोहर एहवा जे । जिनेश्वर केहवा छे? इंद्रादिकने नमवा योग्यछे जे तेमने ॥

धम्म प्पह रमजि जे । पणामितु जिण महिंद नमणिज्जं

आत्माने अवबोध वा ज्ञाननी प्राप्तिनुं करनार एवुं कुलक । कहीश, ते कहेवुं छे? संसारना मणनां जे दुःख तेने नाश करनारुं छे ॥ १ ॥

अप्पा वबोह कुलयं । वुछं नवदुरक कय पलयं ॥१॥

आत्मानो अवगम जे बोध ज आपेज आपने गुणे करी शुं घणुं कहे छे ॥

अत्ता वगमो तजाई । सयमेव गुणेहिं किं बहु नणसि॥

जेम सूर्यनो उदय जाणिये । प्रज्ञाजे कान्ति देखो करी ते विना सोगमेसमकरी कहिए न जणाय॥

सूर दउ लखिजाई । पहाइनउ सवह निवहेण ॥ २ ॥

दमवुं ते पंच इन्द्रिनुं शमते उपशम जे कषायनुं, सत्तते श मताने मध्यस्थपणुं मैत्री ते परने हितनुं चिंतववुं । संवेग ते मोक्षसुखनो अभिलाष, विवेक ते भेदज्ञान, तिव्र निर्वेद ते संसार दुःखनो आक्रोश ॥

दम सम सत्तम मित्ति । संवेए विवेय तिव्वनिव्वेया ॥

ए गुण लक्षण जे आत्मा । अवबोधरूप बीजना अंकुर जाणवा ॥

एए पगूढ अप्पा । वबोह बीयस्स अंकुरा ॥३॥

जे जीव जाणेछे आत्माने पुद्गल थकी भिन्नपणे । ते जीव अल्प जे संसारना सुखनो जोग संयोगनो न होय अभिलाषी ॥

जो जाणइ अप्पाणं । अप्पाणं सो सुहाणं नहु कामी

जेम पामीने कल्पवृक्ष जे मन इच्छित आपे । बाकी वृक्षोने शुं प्रार्थे, वांछे एटले कल्पवृक्ष समान आत्मबोध आगल पुद्गल बीजा वृक्ष समान छे ॥

पत्तंमि कप्परुक्खे । रुक्खे किं पच्छणा असणे ॥ ४॥

जे पोताना आत्मज्ञानने विषे कुशल छे । ते नरकादिक दुःखने कोइ भवान्तरे न पाम्या ॥

निअविन्नाणे निरया । निरयाइ दुहं लहंति न कयावि

जे मनुष्य आत्मबोध मार्गे लाग्यो होय । ते मनुष्य संसार भ्रमण कुवामां केम पडे ॥

जोहोइ मग्ग लग्गो । कह सो निवडइ कूवंमि ॥५॥

हवे जेणे आत्मा नथी जाण्यो तेने कहेछेः-ते जीवने मोक्ष वा अणिमादिक आठ प्रकारनी सिद्धि वेगली छे । ते प्राणीने आतुरतानुं कारण धनादिक संपदा परनी देखीने ॥

तेसिं दुरेसिद्धी । रिद्धी रणरणय कारणं तेसिं ॥

ते जीवने आशा पुरी थाय नहिं । जे जीवे पोतानो आत्मा नथी जाण्यो तेने ॥

तेसिं मपुन्ना आसा । जेसिं अप्पा न विन्नाउ ॥ ६ ॥

त्यां सुधी संसाररूप समुद्र दुः त्यां सुधी जीताय नहि एवो वा

खे तरी शके । जोरावर मोटो मोहरूप राजा ॥

ता उत्तारो जवजलहो । ता उज्जेठ महालज मोहो ॥

त्यां सुधी अति विषम वा आकरो लोज । ज्यांसुधी आपणा आत्मानो अवबोध वा आत्मप्रकाश ज्ञान थयुं नथी ॥

ता अइ विसमो लोहो । जाजाउ नो निउबोहो ॥७॥

हवे कंदर्प (कामदेव) जेने विटं बणा करीने कहेछे;-कंदर्प देवता जे वैमानिक, असुर जे जुवन पति आदेना नाथ जे इन्द्र । हाय? हाय? जेम कोइ अनाथनी पेठे बाधित वा पीमित॥

जेण सुरअसुर नाहा । हाहा अणाहुव्व बाहिआसोवि॥

अध्यात्म ध्यान आत्म प्रकाश रूप अग्निने विषे । पमे पतंगियानी पेरे ते काम ॥

अऊप्पऊाणं जलणो । इए पयंगुत्तणं कामो॥ ८ ॥

जे मन बांध्युं पण न रहे । वार्या छतां पण सघली चारे दिशाउमां प्रसरे ॥

जं बद्धंपिनचिठई । वारिज्जंतं विसहइ असेसा ॥

अध्यात्म ध्यानने बले ते चंचल चित्त पण निश्चे । चित्त जे मन ते पोतानी मेले स्थिर थाय ॥

झाण बलेणं तंपिहु । सयमेव विलिज्जइ चित्तं ॥ए॥

बाह्य व्याधि ताव कोम इत्यादिक; अतरंग व्याधि क्रोध, लोजादिक जेदे करी । नाना प्रकारनी व्याधि न दे ते जीवने उःख प्रत्ये ॥

बाहि रंतरंग जेया । विविहवाही नदिंति तस्सउहं ॥

जला गुरुना मुखवचनना शुज ध्यान आत्म स्वरूप ते रूपरसा

उपदेश थकी जे जीव। यन जे परम उंषध पाम्युं छे तेने ॥

गुरुवयणाउजेणं। सुहझाण रसायणं पत्तं ॥१०॥

जे जीव पोताना आत्मानुं स्वरूप चिंतववा सावधान वा तत्पर छे। ते जीवने कोइ पीमा करी शके नही; अथवा कोइ पूर्व कर्म उदयथी पीमा पामे ॥

जिअमप्प चिंतणपरं। न कोई पीमेई अहवा पीडेई

तोपण ते आत्मज्ञानी जीवने दुःख नथी, केमके ते मागं कर्म जोगवी। रण वा कर्म रूप देणा थकी मुकावुं माने छे ॥

ता तस्स नत्थि दुक्खं। रिण मुक्खं मन्नमाणस्स ॥११॥

दुःख जे जन्म जरा मरण रोग शोकादिकनी खाण तो निश्चे राग द्वेष बेज छे। ते रागद्वेषथी चित्तने विषे चला चल जे अस्थिरपणुं इष्टानिष्टमां होय ॥

दुक्खाणखाणीखलु रागदोसो। तेऊंतिचित्तंमि चलाचलंमि

अध्यात्मस्वरूप समजवाथी वा तेना योगथी ते चंचल चित्तपणानो त्याग करिए एटले चित्त स्थिर थाय। ते परदृष्टान्त कहेछेः—जेम चपल अने मदोन्मत्त हाथी बांधवाने थांजले बांधवाथी ठेकाणे रहेछे तेम मन पण आत्मध्यान रूप थांजले बांधवाथी स्थिर रहे छे ॥

अध्यप्पजोगेण चएइ चित्तं। चलेतमालाणिअ कुंजरुव्वं१२

ए आत्मा सन्नावे वर्ततो मित्र थाय, रागद्वेषे करी आत्मा अमित्र वा शत्रु थाय अने नरकादि दुःखनो देनार थाय॥ माटे एज आत्मा स्वर्गनां सुखनो देनारथाय अने एज आत्मा नरका

दिक दुःख दे।

एसोमित्तममित्तं। एसो सग्गो तहेव नरओ अ ॥

एज आत्मा राजपदने देनार तथा रांक पण थाय। एटलां केम अथवा क्यारे थाय के जो ए आत्मा समो चाले तो जला नो देनार अथवा ए आत्मा रूठयो मागां फलनो देनार थाय।

एसो राया रंको। अप्पातुठो अतुठो वा ॥१३॥

देवतानी किंवा नर मान वनीरिद्धि वा संपति पाम्यो। आ जीवे विषय जे पांच इन्द्रिजन्य शब्दादिक पांच त्रवीस पण सदैव जवमां जमतां अतृप्तपणे सेव्या ॥

लद्धासुरनर रिद्धी। विसया वि सयानिसेविआ णेण ॥

वलि संतोष विना जीवे। शुं इन्द्रि विषय सेवे कोइ जवे कोइ काले ए जीवने निवृत्ति एटले संतोष थयो? अर्थात् न थयो॥

पुण संतोसेणविणा। किं कच्छवि निवुइ जाया ॥१४॥

हे जीव! तें पोतेज नीश्चे निपजाव्यां वा कीधां। शरीर, धनमाल, स्त्री कुटुंब; तथा माता पितादिकना नेह करीने तुं कर्मे आवराणो ॥

जीवसयंचिअ निम्मिय। तणु धणु रमणी कुटंब नेहेणं

ते उपर दृष्टान्त कहे छेः—जेम पोताना तेजे करीने सहित छे मेघे करीने दिवसनो स्वामी सूर्य। तो पण (ढंकाय छे)॥

मेहेणवि दिणनाहो। छाइज्जसि तेअवंतोवि ॥ १५ ॥

ज्वर, दाघ, कुष्टादिक रोग तथा कर्म रोग, व्याल, सर्पादिक तथा लोज्ज, अ हे आत्मा। अवगुणना करनार ए जे तारा वैरी ॥

ग्नि इत्यादि शरीरना व्याधि; तेने स्वाधिन वशवर्तिउ तेणे ।

जं वाहिवाल वेसानराण । तुहवेरीआण साहीणं ॥

शरीरने विष ममत्व एटले मारूं ते करतो थको हे जीव ? शुं एवुं जे ज्ञान । लइश; किंवा शुं पामीश अर्थात् कांइ नहि ॥

देहेतत्र ममत्तं । जिअकुणमाणोवि किं लहसि ॥१६॥

सारां प्रधान ज्ञोजन, रसोइ इत्यादि तथा गंगोदकादि सारां जले स्नान कर्युं । शृंगार आज्ञरणादिके (शरीरने) शोज्ञाव्युं; चंदनादिक विलेपन कर्युं, साचवीने सारुं पुष्ट कर्युं ॥

वरज्ञत्त पाणन्हाणाय । सिंगार विल्लेवणेहिं पुठोवि ॥

ते निज एटले आपणे प्रज्ञु वा स्वामी जे जीव तेने विछवे एटले जीव रहित थवे करी शुकन जे कुतरु; तेना सरखुं पण ए शरीर नहि ॥

निअ पहुणो विहम्मंतो । सुणहेणावि न सरिसोदेहो १७

हे जीव! तने सीत तापादिक अनेक कष्ट घणांक हुवां घणीवार ते ज्ञोगवीने । जे धन धान्यादिक उपजाव्युं वा पेदा कर्युं ॥

कठाइ कडुअ बहुआ । जं धण मावज्जिअं तएजीव

ते तनेज कष्ट दइने। ते धन धान्यादिक, अंत्ये पुन्याइ परबार्यें बीजे ग्रहण कर्युं एटले स्वजनादिक राजा प्रमुखे ॥

कठं तुज्ज दाउं । तं अंते गहिअमन्नेहिं ॥ १८॥

जेम, जेम अज्ञानपणाने वश थइने॥ धन जे सोनुं रूपुं धान्य–कोगारादिक जे परिग्रह; तेने विषे जे ममता वा मारुं, मारुं जे घणुं करे छे ॥

जहजह अन्नाण वसा । धणधन्न परिग्गहं बहुं कुणसि ॥

तेम, तेम हे जीव ! तुं हलवो एम जवे जवे संसाररूप समुद्र छे तो पण कर्म जारे जारे थइ मां (डुबीश) तेनुं दृष्टान्त कहे ने डुबीश। छेः–जेम अतिशे जार जरवाथी नावडी डुबे तेम ॥

तहतह लहु निमज्जसि । जवेजवे जारिअ तरिव ॥१९॥

जेओ शमणामांपण दीठी होयतो। देह धारण करनार प्राणीओना देहनुं सर्वस्य-वीर्य हरी ले ।

जा सुविणे विहु दिठी । हरेइ देहिण दिह सव्वस्सं ॥

ते स्त्रीमारी वा मरगीसरखीजाण।। तुंतेने ठांमय दुर्बलछतांपण ब लवडे करीने ते आदरीशनहि

सानारी मारी इव । चयसु तुह डुबलत्तेणं ॥ २० ॥

तुं चित्तनी वा मननी शुद्धि अ स्त्रीना आवजाव देखी तेने विषे जिलषे छे–वांछे छे अने । तुं राचे छेः हा ! ! ! ए तारुं आ श्चर्यपणुं–मुढपणुं ।

अहिलससि चित्तशुद्धि । रज्जसि महिलासु अहह मुढतं

जेम गलीनेविषे मेलुंथतुं वस्त्र। ते वस्त्रनी धोलाइ केटलोकालठरशे

नीलीमिलीए वत्थंमि । धवलिमा किं चिरंठाई ॥ २१ ॥

हवे कुटुंब उपर स्नेह करवो सारो नहिः ते कहे छेः–मोह थी आ संसाररूप बंधीखाना मां दुरित दुःखे बंधाय छे । हे जीव ! आ बंधीखानामां त णे खेपठ्यो वा घाल्यो छे? स्ने हरूप बेडी वा अठील वा नीग डे करीने ॥

मोहेण जव दुरिए । बंधि खित्तोसि नेह निगडे हिं॥

ते उपर रखवाल मुक्या छे ते ए बधा पहोरेदार, चोकियाट वा

कहेछेः—बंधव शब्दवमे माता, पितास्वजनादिकनेमशे मूक्याछे। रखवाल, ते उपर शो ? राग ध रे छे ॥

बंधव मिसेण मुक्का । पहरीआ तेसु कोराउ ॥ ११ ॥

हवे आत्मिक कुटुंब देखाडे छेः माता रुप, विवेक नामे जे त धर्म जे वितरागे परूप्यो ते बा त्वार्थनुं चिंतववुं ते भाई ॥ परूप, करुणा जे दया ते।

धम्मो जणउ करूणा । माया भायाविवग नामेण ॥

क्षमा जे क्रोधनो त्याग, ते रूप प्रिया वा स्त्री ते साथे संपूर्ण रम्य। गुण जे ज्ञान दर्शन चारित्रा दिक रूप कुटुंब; ए कुटुंब सा थे प्रीति कर ॥

खंति पिआ सुपुत्ता । गुणो कुटंब इमं कुणसु ॥२३॥

हे जीव ! अति पाली जे ज्ञानावर्णी आदिक ८ वा १५८ प्रकृति रूप। स्त्री वा अबला तेणे लो कोदर नगरमांही बांधी पोताने वश करीने सं सारमां भमाव्यो ॥

अइ पालियाइ पगइ । जं भामीउसि बंधेउ ॥

हे जीव ! छते पुरुषाकारे एटले छते बले अबलाए हराव्यो। अबलाथी तुं हारे छे शुं लजवातो नथी ॥

संतेवि पुरिसकारे। न लज्जसे जीव तेणंपी ॥१४॥

तुं पोतानी मेलेज कर्म करे छे। ते कर्म वडेज तुं वाह्य छे छ गाय छे, लुंटाय छे ॥

सयमेव कुणसि कम्मं । तेणय वाहिज्जसि तुमंचेव ॥

हे जीव ! तुं पोतेज पोतानो वैरी छे। बीजाने वा अन्यने दोष शा माटे दे छे ?

रे जीव अप्प वेरिआ अन्नस्सय देसि किं दोसं ॥२५॥

हे आत्मा ! तेवुं अण विमास्युं तेवुं दुर्ध्यान चिंतवे छे तेथी क
वगर विचार्यु काम करे छे व रीने व्यसन वा कष्ट मर्णादिक
ली तेवुं सावद्य वचन बोलेछे । दुःख समुद्रमां पडे छे ॥

तं कुणसि तं च जंपसि । तं चिंतासि जेण वसणोहे ॥

ए पोताना घरनुं रहस्य वा बीजाने कहीश नहि (तारोज
गुह्य तेने आलोच-खोल्य । दोष छे) ॥

एयं स गिहरहस्सं । न सक्किमो कहिउ मन्नस्स ॥२६॥

श्रोत्र, चक्षु, नासिका, रसना, । ते मन रूप युवराजाने मली
स्पर्श ते पांच इन्द्रियरूपी तत्पर ने घणुं पाप करे छे ॥
चोर छे ।

पंचिंदिअ परा चोरा । मण जुवरन्नो मिलित्तु पावस्स ॥

ते सर्वे आप आपणा स्वार्थे जे तेउ तारुं मूल धन जे ज्ञान द
शब्दादिक; ते भोगववा रक्त वा र्शनादिक सहज धन ते प्रत्ये
तत्पर छे । आवरे छे वा लुंटे छे ॥

निअनिअअउ निरत्ता । मुलठिअं तुझ लुपंति ॥२७॥

हे आत्मा ? तेउ तारुं राज्य धर्मनां चार अंग भेद पमा
डावमाटे छे ते कहे छेः—तेम मडे. ते चार अंग कहे छेः—मनु
णे हणयो वा मार्यो तारो वि ष्य जन्म, श्रुति, श्रद्धा, अने सं
वेक रूप मैत्री स्वर प्रत्ये । यम वीर्य; ए रूप धर्म अंगने वि
षयायी कर्या ॥

हणिउ विवेकग मंती । भिन्नं चउरंग धम्म चक्कंपि ॥

ज्ञानादिक गुण रूप धन लुटयुं । तने पण बांधीने कुगति रूप
कुवामां नाख्यो ॥

मुठं नाणाइ धणं । तुमंपि बूढो कु गइ कूवे ॥२८॥

आटलो काल गयो त्यां प्रमादरूप नींद्रा गली गइ; प्रमादे करी सुधी तने । ज्ञानरूप चेतन शुन्य थयुं वा अवरायुं॥

इतिअ कालं हुंतो । पमाइ निद्दाइ गली घे अन्ना॥

जो हवरूां तुं जाग्यो छे । गुरुनां वचनथी, तो शुं ते बेइनाछ नथी जाणतो ? तने वीसरी गइ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । गुरूवयणा ता नवेएसि ॥२ए॥

हे आत्मा ! तुं लोक प्रमाण छे । वली तुं अनंत ज्ञानमय छे, वली अनंत वीर्यमय छे ॥

लोग पमाणोसि तुमं । नाणमउणंत विरिउसितुमं॥

पोतानी अंतरगत राज स्थिति चिंतव्य । धर्मध्यान रूप सिंहासन उपर बेसीने ॥

निय रज्जठिअं चिंतसु । धम्मझ्झाणा सणासीणो ॥३०॥

कोप मनरूप युवराजा । तेनो कोण आशरो के तारुं राज भ्रष्ट करी शके ।

कोवमणो जुवराया । कोवा रायाइ रज्जपकंसो॥

ए आत्मा ! जो हमणां तुं जाग्यो छे । परमेश्वर प्रदेश शुद्ध आत्मस्वरूप चेतनामां निश्चल थइ ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । परमेसर पइस चे अन्न ॥३१॥

हे आत्मा ! तुं ज्ञानवान छतां पण जरू वा मूर्खनी पेठे आचरे छे । हे आत्मा ! तुं प्रभु वा ठाकुर थको ज्यां चोरनी पेठे थयो छ

नाणमउ वि जम्रोविव । पुरूव चोरूवजत्तुजाउसि ॥

तेतुं संसाररूपी कुग्रामने विषे शा माटे । वसेछे तारे पोताने आधिन शिव वा मोक्षरूप नगरछे ते

त्तवडुग्गामे किं तत्त । वसासि साहिण सिवनयरे॥३२॥

हवे त्रण गाथाउ वमे संसाररूप मोटा अपाय जे मरणादिकरूप गिरी देखाभे छे-ज्यां कषाय रूपी चोर वसे छ। श्वापदव्याघ्र चीतला प्रमुख घोर जयंकर सदा वसे छे ॥

जह्य कसाय चोरा। महवाया सावया सया घोरा ॥

तथा रोगरूपी दुष्ट सर्प फरे छे। तथा आशारूपी ज्यां नदी छे; जेमां आपदारूपी घणा तरंग थयां करेछे॥

रोगा डुठ जुअंगा। आसा सरीआ घणा तरंगा ॥३३॥

तथा काष्ट सहित चिंता रूपी अटवीमार्ग ज्यां छे। तथा अज्ञानरुप घणुं अंधारु छे ज्यां स्त्री रूपी मोटी गुफा देखीए छीए ॥

चिंता मवी स कठा। बहुलतमा सुंदरी दरीदिठा ॥

ज्यां खाणीरुपे चार गति जाणवी। ते पर्वतने शीखर आठ मद जेद रुप छे ॥

खाणी गइअ नेआ। सिहराइं अठ मय जेआ॥३४॥

रचनीचर वा राक्षस ते मिथ्यात रुप राक्षस वसे छे। मन डुकृतथी उपन्यो जे मम त ते रुपिणी ज्यां शिळा छे॥

रयणिअरोमिबत्तं। मण डुकम्न सिलाजु ममत्तं ॥

तेहने जेद्य वा वीदार, हे आत्मा! जव वा संसाररुप पर्वत प्रत्ये। ध्यान शुक्लध्यानरुप जे वज्र तेणे ए पर्वतजेद, सहज जेदाशे पूर्वोक्त सर्व जेदाशे ॥

तंजिदसु जवसेलं। झाणासणिणा जिअ सहेलं ॥३५॥

जे शास्त्रने विषे आत्मज्ञान छे; ते जणवे सांजले आत्म स्वरुप उलखाय ॥ ते श्रुत ज्ञानपण जाणवुं सिद्ध सुखनुं देनार ते छे ॥

जह्य वि आय नाणं। नाणंपि वियाणं सिद्ध सुहयं तं

ते आत्मज्ञान विना जे शेष ज्ञ ते अज्ञान, मात्र जिविका जे पे
णवादिक सर्व, बहु ब्रतां पण अ ट ज्ञराइ तेने माटे थयुं; एम तुं
हितनुं करनार छे ॥ जाण ॥

सेसं बहुंपी अहियं । जाणसु आजिविआ मित्तं ३६

जेम, जेम अतिशे बहु तेम तेम, गर्वे करीने चित्त-मन
ज्ञण्यो । पुरायुं ।

सुबहुं अहिअं जह जह । तहतह गव्वेण पूरिअं चित्तं॥

हैआने विषे आत्मज्ञान जेम रसायनादिक थकी ऊठेला व्याधि
रहितने । वाला ते जीवने जाणवो ॥

हिअ अप्प बोह रहीअस्स। ऊसहाउ ऊठिड वाही३७

आपणा आत्माने अण प्रति केटलाक परने बोध दे छे ते पण
बोधतां । मूर्ख जाणवा ॥

अप्पाण म बोहंता । परं विबोहंती केई तेवि जम्हा ॥

हे आत्मा! तुं कहे के पोतानो शत्रुकारते दानशालानुं तो शुं
परिवार तो ज्ञुख्यो रहे छे; तोः- काम ? ॥

ज्ञण परियणंमि ठूहिए । सत्तु गारे किं कज्जं ॥३८॥

का पुरुष—नपुसक परम्रा ते कालनुं स्वरूप जाणे छे, आकरा ध
णोने बोध करे छे । इने ज्योतिषादिक ज्ञणेछे श्रुतसिद्धान्त॥

बोहंति परं कीवा । मुणंति कालं खरा पढंति सुअं ॥

हमेशां नीश्चे स्थानक पण आत्माने आत्मज्ञान थया
मूके छे । सिवाय सिद्धि थती नथी ॥

ठाण मुअंति सयावि हु । विणा य बोहं पुणान सिद्धि३९

अपर वा बीजानी निंदा न कोइकाले पोताना गुणनी प्रशंसा
करवी । एटले वखाण करवां नहीं ॥

अवरो न नंदिअवा । पसंसि अवो कयावि नहु अप्पा

सर्व उपर शमता नाव करवो । आत्मबोध समज्यानुं रहस्य एज जाणवुं ।

समन्नावो कायवो । बोहस्स रहस्स मिणमेव ॥४०॥

परनी साख्य नजीने एटले बीजाने देखाडवानो धर्म मूकीने । नीश्चे पोतामां आत्माने रीजव्य ॥

पर सक्खित्तं नजसु । रंजसु अप्पाण मप्पणा चेव ॥

आलपंपाल कुकथा छोडीदे । जो आत्मज्ञान जाणवा इछे तो॥

बज्जसु विकहाए । जइ इछसि अप्प विन्नाणं ॥ ४१ ॥

ते शास्त्र नएय, गएय. ते संबंधी पुस्तको वांच । तेनुं ध्यान कर, तेना उपदेश दे अने तेवां तप जपादि आचर वा करव्य॥

तं नणसु गणसु वायसु । जायसु उवइसिसु आयरेसु॥

हे जीव ! एक क्षणमात्र पण नणवाथी वांचवाथी । आत्मारूपी आराम किंवा बाग मां रमजे; वांच्ये-नणये:-

जिअ खणमित्तंपि विअखण। आयारामे रमसि जेणं४२

एम सर्व शास्त्रनुं तत्त्व रहस्य जाणीने। सुविहित गुरुनुं उपदेशेलुं वा कहेलुं परम उत्कृष्ठ तेने विषे प्रयत्न वा उद्यम करव्य॥

इअजाणिऊण तत्तं । गुरू वईठं परं कुण पयत्तं॥

तेथी केवल ज्ञानरुप लक्ष्मीने पामीने। आठ कर्म रुप शत्रुने जीतीने मुगट होय एटले मोक्ष पामीश आ गाथाए करीने कर्तानुं नाम जयशेखर सूरि एवुंपण सूचव्युं॥

लहिऊण केवल सिरिं । जेणं जयसेहरो होसि ॥४३॥

॥ इति श्रीजयशेखरसुरिविरचितआत्मकुलकं समाप्तं ॥

॥ अथ समवसरणप्रकरण लिख्यते ॥

हुं स्तवन करीश; केवल ज्ञान प्रधान विद्या जे ज्ञान लक्ष्मी, सहित, अवस्था वा अवस्थिति आनंद वा सहज सुख, सर्व सं छे जेनी; (तेमने) वररुप, कीर्ति ते लोकमां गुण श्लाघा, अर्थ ते पुरुषार्थ ॥

थुणिमो केवलि वत्थं । वरविज्जाणंद धम्मकित्तित्थं ॥

देव-जे भुवनपति आदि देव; एवा तीर्थंकर देवकृत समवसरण तेना जे इन्द्र, तेमने नम्या छे मां ज्ञान अतिशय युक्त रह्या ते वा वांद्या छे पद ते आगम मने ॥ ना अर्थ प्रत्ये ।

देविंद नय पयत्थं । तित्थयरं समवसरणत्थं ॥ १ ॥

प्रगट थया छे, सघला जीवाजीव केवल ज्ञान भाव तीर्थंकर भ पदार्थना सामान्यपणे भाव वा। गवंतने जे क्षेत्रे थाय ॥

पयडिअ समत्थ भावो । केवलि भावो जिणाणजत्थभवे

शोधे-त्रण कचरादिक माठी वस्तु एक योजन प्रमाण समस्त दुर करे; सर्व दिशाओथी एम । पृथ्वी शुद्ध करे वायुकुमारदेव

सोहंति सवओ तहिं । महि मा जोयण मनिल कुमाराए

वृष्टि करे यथायोग्य सुर्भी-सुगंधी जल, वा पाणी प्रत्ये; तथा मेघकुमार देव। ऋतु देवता एटले छ ऋतुनी अधिष्टातृ देवता; पंचवर्ण सुगंधी फुलना समुह प्रत्ये॥

वरसंति मेह कुमरा । सुरहि जलं रिउ सुरा कुसुमपसरं

वीरचे वा नीपजावे वाणव्यं रत्न जे इन्द्रनीलादिक तेणे करीने तर मणि जे, चन्द्रकान्तादि चीतर्युं छे पृथ्वीतल वा पृथ्वीनो क सुवर्ण । पीठबंध वा भुमीतल; त्यार पछी

विरयंति वणामणि कणग । रयण चित्तं महीअलं तौ

हवे ते पीठबंध उपर समवस रणनी रचना कहे छेः—आभ्यं तर जे मांही; मध्य जे वच मां अने बहार एम ।

त्रण वप्र वा कोट वा गढ रचे ते गढने कांगरा छे ते कहे छेः—म णिरत्नना कांगरा रत्न गढे छे, र त्नना कांगरा सुवर्ण गढे छे. कन कना कांगरा रूपाने गढे छे. - ते गढ शाना छे ते कहे छेः—

अभिंतर मज्झबहिं । तिवप्पमणिरयणकणयकवीसीसा ॥

आभ्यंतरनो गढ रत्ननो छे, मध्यनो गढ सोनानो छे. अ ने बहारनो गढ रूपानो छे।

हवे ते गढ कीया देवताए कर्या छे ते कहे छेः—वैमानिक देव रत्ननो गढ करे, जोतषी देव सोनानो गढ करे भवनपति देव रूपानो गढ करे

रयण ज्जुण रूप्पमया । वेमाणिअ जोइ भवण कया ४

हवे ते समवसरण बे संस्था ने करे एक वृत, बीजुं चो रस, तेमां वृत समवसरणनुं प्रमाण कहे छेः—वृत्त सम वसरण बत्रीश आंगुलने ।

तेत्रीश धनुष्य पहोळपण एटले ३३ धनुष्य अने ३२ आंगुल विस्तार ए टले भींत्यो जाडी छे ने ५०० धनुष्य उंचपणे; त्रणे गढनी भींतो होय ॥

वट्टंमि दुत्तीसं गुल । तीतिस धणुपिहुल पणसय धणुच्च ॥

हवे ते कोटने अन्तर कहे छेः- छसें धनुष्य अने एक कोसनुं आंतरो छे, एटले २६०० धनु ष्य थयुं, रूपाना गढ, सोनाना गढ वच्चे अंतर छे. तेमां ५० धनुष्य समभाग, १३५० ध

ते गढने रत्नमय चार द्वार; ए टले पोळो वा दरवाजा छे. ते बा ह्य गढना बहार दशहजार सो पान वा पगथियां छे, ते पूर्वोक्त एक योजनमा प्रमाण उपरान्त जाणवां. तथा प्रभुजीना सिंहा

नुष्य पगथियां छे. ए तेरसें एक पासे; तेम तेरसें बीजी पासे छे. बे मली २६०० थाय तेम सोना तथा रत्नना गढ वच्चे २६०० धनुष्य तथा २६०० रत्न गढनो मध्य जाग ए त्र णे अंक मली, ७८०० धनुष्य थयां, तेमां २०० बसोनी जित्यो मेलवतां ८००० धनुष्य वा चार कोश किंवा एक योजन थाय।

सनना पण दश हजार पगथि यां छे तथा सिंहासनना हेठ लना मध्य जागथी रुपाना ग ढना बाह्य प्रदेश सुधी पूर्व प श्चिम बे बे कोश छे. रुपाना ग ढनी परधि ३ योजन १३३३ धनु ष्य १ हाथ ८ आंगुल थाय. विखं ज १ योजन छे. यतः वीषम व ग दश गुण १० गणीत रीते इति वृतसमवसरणस्थापनामानगाथा ५

छ धणु सय इगकोसं। तराय रयणमय चउदारा ॥५॥

हवे बीजा समोसरणनुं चोरस संस्थान छे, तेनुं प्रमाण कहेछे कोटनी जित्योनुं प्रमाणएकसो धनुष्य।

पेहेला रुपाना कोटनी जित्यछे. दोढ कोष वा ३००० धनुष्य आं तरो छे ॥

चउरंसे इग धणुसय। पिहु वप्पा सह्व कोसं अंतरिआ

एक कोशनो अंतर छे, ते पण बे पासे थइने बाकी प्रमाण पू र्वनी पेठे शेष एटले प्रथम गढ अने बीजा गढने १५०० धनुष एक बाजु अंतर तेम बीजी त रफ १५०० धनुषमली ३००० थ या. बीजा तथा त्रीजा गढने पण बे तरफ मली २००० धनु

प्रथम रुपाना गढने अने बीजा सोनाना गढने; बेउ पासे. हवे

ष्य अंतर छे. २६०० धनुष्य म ध्य गढनुं पडतर छे. सोना त

बीजा सोनाना वप्रने तथा रत्न था रत्नना वप्रनी भींतो सहित
ना वप्रने । ८००० धनुष्य छे ॥

पढम बिआबिअतइआ । कोसंतर पुव्वमिवसेसं ॥ ६॥

हवे ते वप्र पर चढवानां पहोलां तथा ऊंचा छे. ते गंतुं जे च
सोपान—पगथियां कहे छेः ढिने जइए; पृथ्वीथी त्यारे प्रथम वप्र
पगथियां १०००० छे. ते ए कोट आवे ॥
क हाथ ।

सोवाण सहसदसकर । पिहु च्च गंतुं भुवो पढम वप्पो॥

त्यारपछी पचाश धनुष्य तेटलुं जवा पछी पांच हजार पग
परतर छे । थियां छे ॥

तो पन्ना धणु पयरो । तओ सोवाण पण सहसा ॥७॥

त्यारपछि बीजो वप्र; आगल पर्तर छे. त्यारपछी पगथियां पां
पचास धनुष्य । च हजार छे त्यारपछि ॥

तो बिअ वप्पो पनधणु । पयर सोवाण सहस पणतत्तो॥

त्रीजा कोटमांही छसें । धनुष्य, एक कोश एटले छवीसे धनुष्य
पीठ वा समभूमी—चोतरो छे ॥

तईओ वप्पो छसय । धणु इगकोसेहिं तोपीढं ॥ ८ ॥

चार द्वार छे, त्रण पगथियां मध्य भागे मणिरत्ननुं पीठ होय;
छे, जेने एवुं मणिपीठ ते । ते पीठ वर्तमानजिनेश्वरना शरीर
प्रमाणे ऊंचुं ॥

चउदार ति सोवाणं । मझेमणिपीठयं जिणतणुच्चं ॥

ते पीठ अढि गाउ भूमि तलथी ऊं
चो छे. हवे एनी गणितनी चरचा
कहे छेः—पूर्वे भूमिथी ते त्रीजा व

र सुधीनां १०००० पावडियां कह्यां; ते एक, एक हाथ पहोलां तथा ऊं चां छे. तो ते वीशे हजारनुं ऊंच पणुं ५००० धनुष्य थयुं. तेह २ ॥ गाउ थयुं. तेनी कर भुमिकानो दो री प्रभुना सिंहासन भुमीना मूल थी ते बहार पगथियांना प्रान्त सु धीमां ८२ धनुष्य १ हाथ १० अं गुल थाय. तथा भगवंतना सिंहास नथी बहार धरना कांगरानी दोरी दइएतो ६४०३ धनुष्य ११ आंगुल थाय. ए गणित लिलावति रीते सिद्ध थाय. गाथा ए ॥

तथा बेहजार धनुष्य ते पीठ लांबो पहोलो छे।

दो धणुसय पिहु दीहं। सह्ढ दु कोसेहिं धरणीपलाा।ए

हवे तेसमवसरणमां अशोक वृक्ष छे; तेनो विचार कहेछेः वर्त्तमानजिनेश्वरनाशरीरथी बारधणो ऊंचो छे।

सम अधिक एक योजन पहोलो अशोक वृक्ष सघन शीतल छाया ए रमणिक होय, आशंका करी कहेछेः—धरनी भित्यो ऊंचो तो बाहार धरसुधी केम पहोंचे प ण समवायंगे कह्युं छे केः—"चहु विसाए तिछ्ययराणं चउवीसं चउ विसं चेइय रूख्का होछा" इत्या दिक ए चैत वृक्ष सहित अशोक वृक्ष युक्त संभवे छे. चैत्य वृक्ष ते केवल ज्ञान ज्यां ऊपन्युं ते

जिणतणुबारगुणुच्चो। समहिअजोअणपिहूअसोगतरू

त्यां एटले अशोक वृक्षने मुले त्यां चार सिंहासन छे तेपण पाद
देव छंदो होय। पीठ वा बाजठ तेणेकरी सहितछे

तयहोइ देव छंदो। चउ सीहासण स पयपीढा ॥१०॥

ते चारे सिंहासन उपर प्रतिरूप वा प्रभु जेवा दक्षिणादि दिशे
त्रण, त्रण, छत्र छे। प्रतिबिंब त्रणय होय तेम आठ चामर
धरा होय ॥

तउवरिचउछत्ततया। पडिरूव तिगं तहअअठ चमरधरा

आगल सोनानां कमल। स्थित वा रह्यांछे तथा स्फाटिक रत्ननां
चार धर्मचक्र छे ॥

पुरउ कणय कुसेसय ठिअ फालिह धम्म चक्क चहु॥११

ध्वजा, छत्र, मकरध्वज, पंचाली जे पुतलिउ, फुलनी माला, वे
अष्ट मंगलिक। दिका तथा भला कलश एटलां वानां ॥

ऊयछत्त मयरमंगल। पंचाली दाम वेइ वर कलसे ॥

प्रतिद्वारे मणिनां त्रिकधुप घटि ते कृष्णा गुरू आदेनी धुप
तोरण छे। घटी करे वाण व्यंतरना देवता गाथा ॥

पइदारं मणि तोरण। तिय धुवघडी कुणंति वणा॥१२॥

एक हजार जोजननो चारध्वज तेनां नाम धर्मध्वज, मान
दंड छे जेनो एवा। ध्वज, गज ध्वज, अने सिंहध्वज,
ए चारे दिशाए ॥

जोयण सहस्स दंडा। चउझया धम्म माण गय सींहा॥

घंटीका पताकीकादिके सहित मान वर्तमान जिन हस्ते
शोभित ए सर्वनुं। लेवुं ॥

कुकुभाइ जुआसवं। माणमिणं निय निय करेण॥१३॥

हवे समोसरणमां आवी प्रभु शी रीते । प्रदक्षिणा दइ पूर्व दि करे तेकहेछेः-प्रवेशकरीनेपूर्व दिशेप्रभुजी। शाने सिंहासने बेसे ॥

पविसिअ पुव्वाइ पहु । पयाहिणं पुव्वआसणनिविठो ॥

पादपीठ जे बाजठने वीषे स्थाप्या छे पग वा चरण जेणे । प्रणाम करी तीर्थने कहे धर्मदेशना प्रत्ये ॥

पयपीढ ठविअ पाउ । पणमिअतित्थं कहइ धम्मं॥१४॥

हवे ते देशना सांभलनार बार परखदा ते कहे छेः-मुनिनो परखदा वैमानिकनी देवी साधवी । सहित भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर, ए देवनी देवियोनी त्रण्य सभा तथा एज देवनी त्रण्य सभा ॥

मुणि वेमाणिणि समणि । सभवणजोइ वणदेविदेवतियं

रहे अग्नि कोण आदे विदिशिए अनुक्रमे१ अग्निकुणे साधु, वैमानिकदेवि, साधवी; त्रण नैरुत्य कोणे भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर देवनी देवि. त्रण वाव्य कोणे. भुवनपति देव, जोतषी देव, वाणव्यंतर देव. त्रण इशान कोणे वैमानिक देव, मनुष्यनर, मनुष्य नारी ॥

कप्प जे वैमानिकना देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, ए त्रण ।

कप्प सुर नर त्थि तिअं । ठंतिगो इ विदिसासु ॥१५॥

च्यारे नीकायनी देविओनी चार पर्षदा तथा साधवीनी पर्षदा; ए पांच सभा उभी रही देशना सांभले । निविष्टा वा बेसीने मनुष्य नर मनुष्य नारी, देवता चारे, मुनि ए साते पर्षदा॥

चउ देवि समणिउठ्ठठिआ। निविठा नरित्थिसुर समणा॥

ए पांच भेदे तथा सात भेदे श्री जिननी देशना प्रथम वप्र वा पर्षदा सांभले। घम्म जे रत्न घम्म ते मांही ॥

इअ पण सगपरिस सुणंति । देसणं पणम वप्पंतो१६

ए आवश्यक वृत्तिमां कह्युं छे। हवे चूर्णिकारने अभिप्राये वलि कहेछेः- मुनिसर बेगा सांभले ॥

इअ आवस्सय वीति वुत्तं । चुन्निय पुण मुणि निविठा॥

वैमानिक देवि तथा साधवी ए बे सभा। भभी रहे शेष जे बाकी नव परष दा अनीअत स्थित रहे वा बेसे ॥

वेमाणिय समणी दो । उठ्ठ सेसा ठिआउ नव ॥१७॥

आ प्रकरण कारे देशमात्र कही जे परषदानी व्याख्या; ते आ वश्यकनी निर्युक्ति टीकाथी कां इक कही, कांइक कहे छेः—श्री जिनेश्वर पूर्वाभि मुखे बेसे, ते प्रभूना पाद मूलमां अग्निकोण दिशे मुख्य गणधर पासे बेसे. बीजा केवली आवे ते श्री जिन प्रत्ये तीर्थ प्रत्ये वंदना करी ते गणधरने मार्गे बेसे मनपर्यव ज्ञानी पण केवलीनी पाछल बे से. तथा वैमानिकनी देवि पण प्रभुने वांदि साधुनी पाछल रहे. देवछंदो होय एटल-इशान को तथा साधवी पण वैमानिकनी णे देवछंदो छे. त्यां मुल प्रथम देविनी पाछल रहे. साधु, वैमा घम्मथी भत्तरने द्वारे नीसरीने निकनी देवि, साधवी ए त्रण पू प्रभु ते देव छंदोमां आवी

वेहारे पेसी अग्निकोणे रहे जु। बेसे. वनपतिनी, जोतषीनी, वाणव्यंतरनोदेवि ए त्रणदक्षिणद्वारे पेसी अनुक्रमे नैऋत्यकोणे रहे. जुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर देव त्रणये पश्चिमे पेसी वायु कोणे बेसे. इन्द्रसहित वैमानिक देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, त्रण उत्तरे पेसी इशान कोणे रहे. देवता अने नरनो अल्प महर्द्धिकनो विचारजाणवो. हवे बीजा घरनी मांहीतिर्यंच जे वाघ, सिंहादिक रहे. इशाने ।

त्यार पछी बीजी पोरसीए प्रथम गणधर वा पर गणधर धर्मदेशनादीए. अहिंयां शिष्ये प्रश्न कर्यो के बीजी पोरसीए प्रजुजी देशना केम न दे? तेनो उत्तर-गाथा– "खेअ विणोउ सीसगुण दीवणा पच्चउ उजयविसोला यरीअ कमोविअ गणहर कहवे गुणाहुंति" माटे गणधर राजाना आणेला सिंहासन उपर अथवा प्रजुना पाद पीठे बेसी धर्म कहे. त्रीजा घरमां यान जे वाहन, सुखपाल, पालखिउ प्रमुख रहे॥

बीअंतो तिरि ईसाणि । देवछंदोअ जाण तइयंतो ॥

तेम वली चोरस समोसरणने अधिकारे बे, बे वाव्यो होय। कोणने विषे तथा वृतसमवसरणे एक, एक वाव्य होय ॥

तह चउरंसे उउ वावि । कोणउ वट्टि इक्किका ॥१८ ॥

हवे त्रण घरना दरवाजा बारना पोलिआनो वर्णव कहे छेः- पीले वर्णे एटले सोनावर्णे, श्वेत वर्णे, राते वर्णे, अने श्याम वर्णे । वैमानिक देव, वाणव्यंतर देव जोतषीदेव, जुवनपति देव; ए चारेना पोलिआपूर्वादि दिशिना रत्नने घरे छे॥

पीअ सिअ रत्त सामा। सुरवण जोइ जवणारयणवप्पे

हवे तेमना हाथमां शुं छे ते कहेछेः- प्रथमना हाथमां धनुष्य छे, बी

हवे ते चारप्रतिहारनां अनुक्रमे नाम कहेछे-प्रथम सोम नामे,

आना हाथमां दंम ठे, बीजाना हाथमां पाश ठे, अने चोथाना हाथमां गदा ठे।

बीजो यम नामे, त्रीजो वरुण नामे. चोथो धनद नामे. ए प्रकारे चार यक्ष. गाथा. ॥१ए॥

घणु दंम पास गय हत्था । सोम जमवरूण धणजरका १ए

हवे बीजे सोनाने घम्मे प्रतिहारि ठे ते कहे ठेः-जया नामे, विजया नामे, अजिता नामे अपराजिता नामे।

ए चारनी श्वेतवर्ण, रातोवर्ण, पीत वर्ण, नील वा कृष्णवर्ण नी आज्ञा कान्ति ठे ॥

जय विजया जिअ अपराजिअत्ति। सिय अरूणपीयनी

एम बीजे घम्मे देविनुं जुगल ते पूर्व अकेक नामे बे बे देविन ठे।

हवे ते प्रतिहारीना हाथमां आयुध[लाज्ञा जे शस्त्र ठे ते कहेठेः–अजय, अंकुश, पाश, मगर हाथमां ठे अनुक्रमे ॥

बीए देवीजुअला । अजयं कुस पास मगर करा ॥२०,।

हवे त्रिजा रूपाना घम्म बहार जे देवता ठे, ते अनुक्रमे कहे ठेः– प्रथम तुंबुरू नामे !

खम्गी नामे, कपालि नामे जटा मुकुटधारी नामे ॥

तइअ बहि सुरा तुंबरू खटंगि कपालि जम्म मजम्मधारी॥

पूर्वादि चारे दिशाए घार। पाल ठे।

तुंबुरू प्रमुख देवता प्रतिहार वा ठम्मि दार वा पोलिआ ठे ॥

पुवाइ दारपाला । तुंबरू देवोअ पम्हिारो ॥ २१ ॥

हवे सामान्य वा साधारण समोसरणने विषे ।

ए विधि जे रचना ए प्रकारे होय ते एवी आवीने जो महर्धीकदेव करेतो

सामन्न समोसरणे । एस विही एइ जइ महठि सुरो ॥

सर्व पूर्वोक्त विधिए ते एकलो पण निश्चे ।

महर्धीक देव करे ने असुरजे अल्परीद्धिनो घणी जे देव तेतो ते रीते करे वा न करे॥

सव्व मिणं एगोवि हु । सकुणइ जयणेय रसुरेसु ॥२१॥

हवे समोसरण क्यां करे ते कहेछेः- ज्यां वा जे स्थानके महर्द्धिं
पूर्वे जे क्षेत्रमां न थयुं होय त्यां क देव, तथा सुधर्मादिक
तथा । इन्द्र आवे

पुव्व मजायंजच्छ । जच्छेइ सुरो महद्धि मघवाई ॥

त्यां समोसरण निश्चे सततं वा निरन्तर वलि प्रातिहार्या-
होय । दिक होय ॥

तच्छ सरणं नियमा । सययं पुण पाडि हेराइं ॥२३॥

दुस्थितार्थ समस्त । जन वा प्राणी तेणे प्रार्थित जे अर्थना सार्थ
अर्थित । भला ते देवाने समर्थ ॥

दुच्छिअ समच्छ अच्छिअ । जण पच्छिअ अच्छ सुसमच्छो ॥

आहियां एटले आ समोसरणने श्री तीर्थंकर भगवंत करो सुपथ
द्वारे स्तव्यो लघु जे शीघ्र वा स्थ ते भला स्थानकने विषे अव
जलदी जन प्रत्ये । स्थित इति गाथा २४ ॥

इच्छं थुअ लहुजणां । तीच्छयरो कुणाअ सुपयच्छं ॥२४॥

ए रीते समवसरण प्रकरण समाप्त थयुं.

॥ इतिश्री समवसरणप्रकरणं समाप्तं ॥

॥ अथ कर्मग्रंथ पहेलो ॥

ज्ञान अतिशय प्रातिहारज लक्ष्मी सहित । कर्मफल संक्षेपे कहुंछुं
महावीर रागादि जीत प्रत्ये वांदीने ।

सिरि वीर जिणं वंदीय । कम्मविवागं समासअ वुच्छं ॥

कीजीए जीव हेतु ४ मिथ्यात१ जेणे तेने कही जे कर्म ॥१॥
अव्रत २ कषाय३ जोगे४, करीने ।

कीरइ जीएण हेउहिं । जेण तउ नन्नए कम्मं ॥१॥

प्रकृति वा १स्वन्नाव। ते चार न्नेदे मोदकने दृष्टांते १प्रकृती वात
थिति वा कालमान. पित्त कफ वा हरे २थिति दशदिन प्रमुख
रस वा चिकणता प्र।३रस एकठाणीओ हो। ठाणीआदिक४प्रदेश
देश वा दलमान चा।मेंदानो घांणो प्रमुखनो तेमज कर्मनी प्र०
रेनेबंधशब्दजोम्जो। थि० र० प्र० जाणवा ॥

१पयइ२ठिइ३रस४पएसा । तं चउहा मोयगस्स दिंठता॥

प्रथम मूल प्रकृती आठ उत्तर। प्रकृती एकसो अठावन न्नेदे ॥२॥

मूल पगइ ठ उत्तर । पगइ अड वन्न सय न्नेअं ॥२॥

हवे कर्मनां नाम१ज्ञानावरणी वेदनी कर्म३ मोहनी कर्म४ आउ
कर्म ३ दर्शनावरणी कर्म। खा कर्म५ नामकर्म६ गोत्रकर्म७॥

इहनाण१दंसणावरण२। वेअ३मोहा४उ५नाम६गोयाणि७

अंतराय कर्म ८ पुनः उत्तर।चार ४ एकसो त्रण १०३ बे२ पांच
प्रकृती पांच५ नव ए बे २।५ ए आठ कर्मनी उत्तर प्रकृती अ
अठावीश २८। नुक्रमे १५८ छइ ॥

विग्धंच पण नवडु अठवीसचउतिसय दु पणविहं॥३॥

प्रथम ज्ञानावर्णी कर्मनां न्नेद कहे छे.।ए पांच ज्ञान, जेणे वस्तु
ज्ञान गुणरोके ते ज्ञानावर्णी. प्रथम। स्वरुप जाणीये ते ज्ञान.
ज्ञान५ कहे छे. १ मति ज्ञान, २ श्रुत। तेमां प्रथम मति ज्ञानना
ज्ञान३अवधिज्ञान४मन पर्यव ज्ञान ५ न्नेद २८ कहे छे ॥
केवल ज्ञान।

मइ सुयउही मण केवलाणि नाणाणि तत्थ मइनाणं ॥

जे इंद्रियने इंद्रीना विषय मल्यां थका मन आंख विना इं
जे अव्यक्त उपयोग समयात्मक ते व्यं द्री चार ते व्यंजना
जनावग्रह ४ न्नेदे। वग्रह ॥ ४ ॥

वंजण वगह चउहा । मणनयणविणिंदीय चउक्का॥४॥

अर्थावग्रह किंचित् ज्ञान तेना नेद६ इहा। इंडी ५ स्पर्शन, रस वग्रह ते विचारणा तेना नेद ६ अपाय ते। न, घ्राण, चक्षु, श्रोत्र निश्चे तेना नेद६ धारणा अविस्मरण तना। मन ६ नेद—सर्व नेद ६। मली २८ ॥

	अर्था.६	इहा.६	अपाय.६	धारणा६	व्यंजनावग्रह४
स्पर्शन	१	१	१	१	१
रसन	१	१	१	१	१
घ्राण	१	१	१	१	१
चक्षु	१	१	१	१	०
श्रोत्र	१	१	१	१	१
मन	१	१	१	१	०

अत्थुग्गह इहावायधारणा करणमाणसेहिंछहा ॥

ए अठावीश नेद मति हवे श्रुत ज्ञानना नेद कहे छे. चउद १४ ज्ञानना। विस २० नेद वा श्रुतना ॥

इअ अडवीस नेयं । चउदसहा वीसहा च सुअं॥५॥

हवे श्रुतना नेद १४ सांनले ते श्रुत

१ अक्षर श्रुत—अकारादिक अक्षरोथी अवबोध,

२ अनाक्षर श्रुत—अक्षर विना चेष्टादिके,

३ संनिश्रुत-मन सहितने जे श्रुत ते

४ असंनि श्रुत—मन रहितने जे श्रुत ते,

७ सादि श्रुत-गणधरे रच्या ते,

८ अनादि श्रुत-सर्वज्ञ द्रव्य शाश्वत छे निश्चे,

५ सम्यक्त्व श्रुत—सम्यक्त्व सहितने जे श्रुत ते,

६ मिथ्यात्व श्रुत-विपर्यास सहितने जे श्रुत ते,

९ सपर्यवसीत श्रुत-भरतैरावते श्रुत विछेद छे ते,

१० अपर्यवसीत श्रुत महाविदेहे अर्थसूत्र अविछेद छे ते ॥

अखरसन्नी२सम्मं३ । साइअं४खलु सपज्जं५वसीअंच॥

११ गमिक श्रुत-सरखा पाठनये करीने,

१२ अगमिक श्रुत-सरखा पाठ न होइ सामान्य पाठ ते,

१३ अंग प्रविष्ट श्रुत-द्वादशांगी सिद्धांत मूल तेमां जे पाठ होय ते,

१४ अनंग प्रविष्ट श्रुत-आवश्यकादिक ते,

मूल भेद सात छे. सातना प्रतिपक्षी ए बन्ने मली चौद १४ भेद थाय ॥

गमिअं६अंगपविट्ठं७ । सत्तवि एएस पडिवक्खा ॥६॥

हवे श्रुतना २० भेद देखाडे छे,

१ पर्याय-छद्रव्यमां एकनां पर्याय जाणे ते,

२ पर्याय समास छए द्रव्यना पर्याय जाणे ते,

३ अक्षर त्रण भेद-संज्ञा,लब्धि, व्यंजन तेमांथी एक जाणे ते

४ अक्षर समास-सर्व अक्षर भेद जाणे ते,

५ पद-अधिकार विशेष ते एक

९ पडिवत्ति-बासठ मार्गणा एयोगादिक एक जाणे ते,

१० पडिवत्ति समास-बासठ मार्गणाए योगादि सर्व जाणेते

पद जाणे ते.

६ पद समास-अनेक पद जाणे ते

७ संघात-एक मार्गणा जाणे ते.

८ संघात समास-सर्व मार्गणा जाणे ते,

११ अनुयोग-उपक्रम निक्षेप अनुगम नय ए चारमां एक जाणे ते.

१२ अनुयोग समास-चारे अनुयोग जाणे ते

पज्जय१अक्खर२पय३संघाया४पडिवत्ति५तहय अणुओगो

१३ पाहुड-पूर्वने विषे पाहुडा अधिकार विशेष ते एक जाणे तेवा-

१४ पाहुड समास-घणा पाहुडा जाणे ते.

१५ पाहुड पाहुड-ते पण पूर्वमां अधिकार छे. ते देश जाणे ते.

१६ पाहुड पाहुड समास-ते अधिकार सर्व जाणे ते.

चुरणीमते पाठान्तर १३ पाहुड पाहुडने १४ पाहुड पाहुड समास १५ पाहुड१६ पाहुड समास.

१७ वस्तु-पूर्वमां वस्तु अधिकार छ ते एक जाणे ते.

१८ वस्तुसमास-सर्व वस्तुजाणे ते

१९ पूर्व-एक पूर्व जाणे ते.

२० पूर्व समास-सर्व पूर्व जाणे ते

श्रुत पद सघले जोडजो-मूल दश भेदने समास पद जोडजो एटले उभयमली २०) थशे.

पाहुड७पाहुड८पाहुड । वत्थू९पुव्वाय१०ससमासा११ ॥७॥

हवे अवधिज्ञानना छ भेद कहेछे.

१ अनुगामी-जे क्षेत्र अवधि ज्ञान थयुं त्यांथी ज्यां जाय त्यां साथे चाले फानसदीपकवत्.

२ अ अनुगामी-ते अनानुगामी

५ पडिवाइ-जे उपना पछी जाय ते.

साथे न चाले स्थिर दीपकवत् ६ अपमिवाइ-जे उपना पछी न
३ वर्द्धमान-उपनाथी वृद्धि पामे ते जाय ते-मुल त्रण भेद-इतर
४ हीयमान उपना पछी हानी त्रण भेद-बन्ने मली छे भेद
पामे ते. होय.

अणुगामि१वड्ढमाणय२। पमिवाइ३इअर३विहा छहाउही

हवे मन पर्यव ज्ञानना भेद २
ते मन वर्गणायुष्मद् भेदे करी
जाणे ते-मुनिवेखे होय.
१ ऋजुमति-अढीद्वीपमां तिर्छा
लोकना संज्ञी पंचेंद्रि जीवना
मन पर्याय अढी अंगुल उछुं
सामान्ये देखे ते.
२ विपुलमति-संपूर्ण अढीद्वीप
१९०० जोजन तिर्छा लोक,
उर्ध्व, अधोगत संज्ञीना मन
चिंतन विशेषथी जाणे ते.
तद्भवसिद्धिवरे, मनगतवात
अवधी ज्ञानी जाणे पण यु
ष्मत् मननी वात मन पर्यव
ज्ञानी जाणे.

केवल ज्ञान-असहाइ नीरावर्ण
सर्व जाणे एक भेद.

रिउमइ१विउलमइ१मणा । नाणं केवल१मिगविहाणं ८

ए पांच ज्ञानने जे आवरे ढांके
ते ज्ञानावर्णी ।

पाटावत् ज्ञानरूप चक्षु तं
तेने आवरणं ॥

एसिं जं आवरणं । पमुव्व चक्खुस्स तं तया वरणं ॥

हवे दर्शनावर्णी कर्मना ९ भेद कहे छे. छमीदार समान

दर्शनावर्णी चार ४ तथा पांच५ निद्रा दर्शनावर्णी कर्म

दंसण चउ पण निद्दा । वित्तिसमं दंसणावरणं ॥ ९ ॥

१ आंखथी सामान्य रुप शेष इंद्रियतथा मन१ अवधि दर्शन ३
योगे देखे ते चक्षुदर्शन । ४ केवल दर्शन. सत्ता ग्राहक सामान्यो
२ अचक्षुदर्शन-बाकी चा । पयोगदर्शन ॥
र इंद्रिय देखे ते.

चक्खू दिठि१अचक्खू२। सेसिं दिअ उहि३केवलेहिंध च॥

ते चारे दर्शनने आवरे ते चार
भेदे चक्षु दर्शनावर्ण १, अचक्षु
दर्शनावर्ण२, अवधीदर्शनावर्ण
दर्शन इहां सामान्य प्रकारे ते । ३, केवल दर्शनावर्ण ४,॥१०॥

दंसणमिह सामन्नं । तस्सा वरणं तयं चउहा ॥१०॥

हवे पांच भेद निद्रांना कहेछे. २ निद्रानिद्रा-दुःखे महता क
सुखे जागे ते-निद्रा १ । ष्टे जागे ते ॥

सुह पडिबोहा निद्दा१। निद्दानिद्दाय२दुक्ख पडि बोहा ॥

३ प्रचला-बेठां उभां । ४ प्रचलाप्रचला—चालतां उंघे घोडा
उंघे ते नी परे ते ॥

पयला३ठिउ वविठस्स । पयलपयलाउ४चंकमउ ॥११॥

५ दिननो चिंतव्यो काम ते थिणंदिनुं बल चक्रवर्तिथी अर्द्धु वा
रात्रे उंघमां करे । सुदेवतेथी अर्द्धु बलदेवनुं बल तेटलुंहोय

दिण चिंत्ती अत्थकरणी । थीणद्धी५अद्धचक्किअद्धबला॥

वेदनी कर्मनुं स्वरूप ते चाटता मीठाश लागे ते साता
मधुमदथी खरडी ख जीभ कपाय ते असातावेदनी ते वेदनी
ड्गनी धारा । साता असाता ॥

महुलित्त खग्ग धारा-लिहणं च डुहाउ वेअणीअं॥१२॥

सातावेदनी प्राये देव साता असाता तिरीमां छे नरक गतिमां मनुष्य गतिमां, उद प्रबल असाता छे साता तो तीर्थंकरना य अधिक। जन्मादिके॥

उसन्नं सुरमणुए। सायमसायं च तिरीअ निरएसु॥

हवे मोहनीकर्मनुं स्वरूप कहेछे ते मोहनीकर्मना बे भेद-दर्शन मदिरापानथीमुझाय तेममोहनी मोहनी अने चारित्र मोहनी॥ ना उदये जीव मुझाय।

मज्जं व मोहणीअं। डुविहं दंसणचरणमोहा ॥ १३ ॥

ते दर्शन मोहनीना त्रण भेद छे १ सम्यक्त्वमोहनी२ मीश्रमो सम्यक्त्व गुणने मुझवे छे। हनी, ३तेमज मिथ्यातमोहनी

दंसणमोहं तिविहं। सम्मं१मीसं२तहेवमिच्छत्तं ३ ॥

इहां ते त्रणने दृष्टांते करी देखाडे छे.

१ शुद्ध पुज्य दल वेदे. ३अविशुद्ध दल वेदे ते होय अनुक्रमे २ अर्द्धविशुद्ध दलवेदे.

सुद्धं अद्धविसुद्धं। अविसुद्धं तं हवइ कमसो ॥१४॥

अथ नव तत्व. ५ आश्रव-कर्मनुं आववुं. ६ संवर १ जीव-चेतना लक्षण २ अ कर्म आवतां रोके,७ बंध-जीव प्र जीव-अचेतना लक्षण ३ पु देशे कर्म एकता ८मोक्ष-सर्व कर्म न्य शुभ कर्मलक्षण.४ पाप- क्षय थयेथी-९ निर्जरा-जे कर्म उद अशुभ कर्म लक्षण। य आव्युं ते खपावे ते ॥

जिअ१अजिय२पुन्न३पावा४ासव५संवर६बंध७मुक्ख८निज्ज

जे ए नव तत्त्व शुद्ध निश्चे व्य सम्यक्त्व कह्युं तेना [रणा॥९॥ वहारे सदहे तेहने क्षायकादिक बहु भेद छे १५

जेणं सद्दहइ तयं । सम्मं खइ गाइ बहुभेअं ॥१५॥

मिश्र दृष्टिने न राग तथा द्वेष। जिन धर्मे अंतमुहूर्त जेम अनजपरे

मीसा न राग दोसो । जिणधम्मे अंतमुहु जहाअन्ने ॥

नालीयर द्वीपना मनुष्यने मिथ्यात्व ते सत्य जिन धर्मथी विप

राग द्वेष न थाय ते रीते। रित कुश्रद्धा अज्ञानवत् ॥ १६ ॥

नालीअरदीवमणुणो । मिच्छंजिणधम्मविवरीअं ॥१६॥

हवे चारित्र मोहनिना २५ भेद

सोल१६कषाय नवएनो कषाय। बे प्रकारे चारित्र मोहनिय कर्म

सोलस१६कसायनवएनो-कसाय दुविहं चरित्तमोहणीअं

हवे सोल१६ कषायनुं स्वरूप कहे छे

अनंतानुबंधी। ४ अप्रत्याख्यानी४ । प्रत्याख्यान४संजलणीय४।१७

अण४अप्पच्चक्खाणा४। पच्चक्खाणाय४संजलणा४ ॥१७॥

संजलणनी एक पक्ष-पंदर दिन, हवे चार चोकडीए वर्तता जे गतीनां क

ते कषायनी स्थिति कहे छे. र्म थाहे छे ते कहे छे.

१ अनंतानुबंधी जाव जीव १ अनंतानुबंधी नरकगती

२ अप्रत्याख्यानी एक वर्ष २ अप्रत्याख्यानी तिर्यंच गती.

३ प्रत्याख्यानी चार मास ३ प्रत्याख्यानी मनुष्य गती.

४ संजलन देव गती.

जाजीव१वरिस२चउमास३।पक्खगा४निरय१तिरिय२नर३

ते कषाय जीवना शा गुण रोके ते [अमरा४॥

कहे छे.

१ अनंतानुबंधी समकित गुण रोके

२ अप्रत्याख्यानी श्रावक गुण रोके ४ संजलननी यथाख्यात

३ प्रत्याख्यानी सर्व विरती साधुगुण रोके। चारित्र गुण रोके १८

सम्मा१णु२सव्वविरइ३अहक्काय४चरित्तघायकरा॥१८॥

तेमां चार प्रकारना क्रोधनुं स्वरूप कहे छे.

१ संजलन क्रोध जलनी रेखा तुरत मटे.

२ प्रत्याख्यानी क्रोध रजनी रेखा कांइक विलंब.

३ अप्रत्याख्यानी क्रोध पृथ्वीनी रेखा.

४ अनंतानुबंधी क्रोध पत्थरनी रेखा । रेखा समान चार प्रकारे क्रोध जाणवो

जल१रेणु२पुढवि३पव्वय४। राइ सरिसो चउव्विहो कोहो॥

हवे चार प्रकारनां मान कषाय नुं स्वरूप कहे छे;

१ संजलन मान नेतरनी वेल समान तरत नमे.

२ प्रत्याख्यान मान काष्ट थंभ कष्टे नमे

३ अप्रत्याख्यान मान हाड घणा कष्टे नमे।

४ अनंतानुबंधी मान पत्थर थंभ समान ते न नमे१९

तिणसलया कठ्ठठ्ठिअ । सेलत्थंभो वमो माणो ॥१९॥

हवे चार प्रकारे माया कषाय कहे छे.

१ संजलनी माया वांसनी छाल्य जेम वाले तेम वले ।

२ प्रत्याख्यानी माया गाय के बलदनां मूत्रनां जेवी वांकी कारणे सरल थाय ।

३ अप्रत्याख्यानी माया घेटाना सिंग जेवी कठण वांकी छे.

४ अनंतानुबंधी माया वासना निबिड मूल समान वांकास न छोडे ॥

मायावलेहि गोमुत्ति । मिढसिंग घणवंसमुलसमा ॥

हवे चार प्रकारे लोभ कषाय कहे छे.

१ संजलन लोभ हलदरना रंग जेवो.

३ अप्रत्याख्यान लोभ नगरना कादव समान रंग

२ प्रत्याख्यान लोभ गाम्दानी तथा दी ४ अनंतानुबंधी लोभ क
वानी मली समान छे. कष्टे जाय। रमजना रंग समान ॥

लोहो हलिद्दखंजण । कद्दम किमिराग सारिछो ॥२०॥

हवे नवनोकषाय मोहनी कहेछे. हास१ रति२ अरति३ शोक४
जे कर्मना उदये होय जीवने। भय ५ दुगंछा ६

जस्सुदया होइजिए। हास१रइ२अरई३सोग४भय५कुछा६

ए छ मोहनी ते कारणथी तथा ते इंहा हास्यादिक मोहनि
अन्यथा ते स्वभावथी थाय। कहीये ॥

सनिमित्त मन्नहा वा । तं इह हासाइ मोहणिअं ॥२१॥

हवे वेदमोहनी कहेछे. पुरुष सेववानो अभि। अभिलाष जे क
लाष ते नारी वेद नारी सेववानो अभिलाषते। र्मना वशथी जे
नर वेद ! नरनारी बे सेववानी वांछा ते नपुं। इने होय ते ॥
सक वेद।

पुरिसि त्थि तदुभयं पइ। अहिलासो जव्वसाहवइसोउ

त्रण वेदना विषयनो ताप कहे छे
१ स्त्रीनो बकरीनी लींमीना ताप समान.
२ पुरुषनो तरणाना ताप समान
३ नपुंसकनो नगरदाह समान.

स्त्री१ नर २नपुंसक वेदउदय जाणवो.

थी१नर२नपुं३वेउदउ। फुंफुमतणनगरदाहसमो ॥२२॥

हवे आयु कर्मना ४ भेद कहे छे. १ देवतानुं आयु, २मनुष्यनुंआयु ३ तिर्यंचनुं आयु४ नरकनुं आयु।

आयु कर्म हेम्ध सरखु छे
नाम कर्म चितारा समानछे

सुर नर तिरि निरयाऊ। हडिसरिसं नामकम्म चित्तसमं॥

हवे नाम कर्मना१०३भेद कहेछे. त्रणे अधिक एकसो१०३ तथा बेंतालिस४२त्राणुं९३भेद कहेछे। सम्सठ ६७ ए चार भेदे छे.

बायाल४२ तिनवइ९३विहं। तिउत्तरसयं च सत्तठी २३

हवे प्रथम ४२ भेद;

गति१ जाति२ शरीर३ अंगोपांग४ | बंधन ५ संघातन६ संघयण ७

गइ१जाइ२तणु३उवंगा४बंधण५संघायणाणि६संघयणा७

संस्थान८वर्ण९गंध१०रस११। फरस१२ अनुपूर्वि१३विहायोगति१४

संठाण वन्न गंध रस फास अणुपूवि विहगगइ १४

पिंड प्रकृति ते चौद, एक भेदमां घणां भेद मले ते पिंड कहीए।

हवे प्रत्येक प्रकृति कहे छे. पराघात नाम १ श्वासोश्वास नाम आताप नाम ३ उद्योत नाम ४

पिंडपयडित्तिचउदस। परघा१उसास२आय३वुज्जोयं४॥

अगुरु लघु नाम ५ तिर्थंकर नामद६ निर्माण नाम ७ उपघात ८ ए आठ प्रत्येक प्रकृती ते एकमां बीजो भेद मलेल नहिते

अगुरुलहु तित्थ निमिणो-वघायमिय अठ पत्तेय ॥२५॥

हवे त्रसनो दसको कहे छे. त्रसनाम१बादर नाम २पर्याप्त नाम३। प्रत्येक नाम४ थिर नाम ५ शुभ नाम ६ चवली सुभग नाम७ चवली॥

तस१बायर२पज्जत्तं३। पत्ते४थिरं५सुभं६ च सुभगं७च॥

बोलमिठो प्रिय होय ते सुस्वर नाम८, आदेय नाम९जसनाम१०। ए त्रसनो दसको; हवेथावरनो दसको आ रीते ते कहे छे॥

सुसरा८इज्जा९जसं१०। तसदसगं थावरदसं तु इमं॥२६॥

थावर नाम १ सुक्ष्म नाम २ साधारण नाम ४ अथिर नाम५

अपर्यात नाम ३ ।

अशुन्न नाम ६ डुर्न्नग नाम७॥

थावर१सुहम२अपजं३ । साहारण४मथिर५मसुन्न६ डुन्न

डुस्वर नाम८ अनादेय९
नाम अजस नाम ।

ए थावर नाम तेनो इतर जे [गाणि७॥
त्रस दशको बन्ने मली वीश थया. पिंम
१४ प्रत्येक आठ त्रस दश १० थावरदश
एकत्र मीले बेतालीस४२ न्नेद थया ॥

डुसर अणाइ ज्ञाजस-मिय नामे सेयरा वीसं ॥ २७॥

हवे प्रकृतिन्ननांनाम संज्ञाकहेछे
त्रसनो चोक तेनां नाम-त्रस१
बादर २ पर्याप्त ३ प्रत्येक४थि
रनो छक-तेनांनाम-थिर,सुन्न२
सुन्नग ३ सुस्वर ४ आदेय ५
जस ६ ।

अथिरनो छक कहे छे. अथिर १
अशुन्न २ डुर्न्नग ३ डुःस्वर ४
अनादेय ५ अजस ६ सूक्ष्मनो
त्रिक कहेछे. सूक्ष्म १ अपर्याप्त
२ साधारण ३ थावरनो चोक
कहे छे थावर १ सूक्ष्म २ अप
र्याप्त ३ साधारण ४ ॥

तस चउ थिर छक्कं अथिर छक्कं सुहुमतिगथावर चउक्कं

सुन्नगत्रिक कहे छे. सुन्नग१ सुस्वर२।
आदेय ३ आदि शब्दथी डुर्न्नगत्रिक।
कहे छे. डुर्न्नग १ डुस्वर, अनादेय ।

जे प्रकृतिथी गणे ते आ
दे संख्या प्रमाणादि प्र
कृति गणजो ॥

सुन्नगतिगाइ विन्नासा । तदाइ संखाहिं पयमीहिं ॥२८॥

हवे ए३ प्रकृतिनो मेल कहेछे.
चौद बोल अनुक्रमे गणवा. ते
प्रसंगे फरी लखीए छीए ।

गतिआदि चार४ पांच ५ त्रण३
बोल पांच ५ पांच५ छ ६
छ ६ ॥

गति—	जाति—	अनुक्रमे
४ गति १	५ संघातन ६	५ रस ११

५ जाति	२	६ संघयण	७	८ फर्स	१२
५ तनु	३	६ संस्थान	८	४ अनुपूर्वि	१३
३ उपांग	४	५ वर्ण	ए	२ विहगगति	१४
५ बंधन	५	२ गंध	१०	ए पांसठ नेद वे पदे कह्या ते	

गई आईण उकमसो । चउ पणपणातिपण पंच ठ ठक्कं

पांच५ बे२ पांच५आठ८चार४बे२ । ए उत्तर नेद पांसठ६५थया.

पणडुगपणठ चउडुग । इय उत्तरनेय पणसठी ॥२ए॥

ए ६५ मध्ये२८ युक्त करीए त्यारे ए३ प्रक्रतो थाय–६५ पिंड प्रक्रती १४ ना उत्तर नेद ८ प्रत्येक प्रक्रती २० त्रसदशक १० थावर दशक १० मली एवं सर्व संख्या ए३ थइ.

अथवा बंधण प्रथमे पांच ५ गण्या छे तीहां१५ गणीये तो१०३ एकसो त्रण नेद पण थाय ॥

अम्वीस जुआ तिन वइ। संते वा पनरबंधणेतिसयं१०३

ए वीस नेद-शरीरनाज उत्तर नेद छे ने वरणादि २० नेद पूर्वे त्राणु प्रक्रतीमां गण्याछे. ते सामान्यथी चार ४ नेद वर्ण १ गंध २ रस ३ फर्स ४ बाकी १६–ने २० बंधनने संघातन मली३६ बंधन १५ संघातन ५ ग्रहो।

बंधण संघाय गहो । तणूसु सामन्न वन्न चउ ॥३०॥

नहि समकित मोहनी मीश्रमोहनी, एसम्मसठ बंधमां उदयमांछे। ते अबंध छे एकसो वीशनो बंध

इय सत्त ठी बंधो दएय नयसम्म मीसया बंधे ॥

एकसोवीस बंधमां-५ ज्ञानावर्णि
ए दर्शनावर्णि २ वेदनी २६मोह
नी ४ आयु कर्मनी ६७ नाम क
र्मनी २ गोत्र कर्मनी ५ अंतराय
कर्मनी १२०। उदयमां १२२ बे
भेलतां १२० ॥ तेज २ मो

बंधमां१२०उदयमा१२२सत्ता। हनी सम १ मीश्र सत्तामां तो
मां १५८। १५८ समग्र छे ॥

वंधुदए सत्ताए। वीस डुवीस ठवन्न सयं ॥३१॥

हवे १४ प्रथमे पिंम प्रकृति क। २ जातिना भेद ५-ते एकेंद्रि १
ही छे. तेना उत्तर भेद ६५वि। बे इंडि
वरीए छीए. गति भेद ४ ते न। २ तेरंडी ३ चौरंद्री ४ पंचेंडी ५
रक १ तिर्यंच २ मनुष्य३ अने ए पांच जाति जाणवी ॥
देवगति ४।

निरय१तिरि२नर३सुर४गई। १इगबिय२तिय३चउ४पणिंदि

३ शरीरना भेद ५ ते १ उदा ४ तेजस ५ कार्मण ए (जाईउ॥
रिक २ वैक्रीय३ आहारक। शरीरना पांच भेद बे पदे कह्या॥

उराल१विउवा२हार३-तेय४ कम्मण पण सरीरा ॥३२॥

४ उपांग त्रण शरीरना ते बांह्यो २। पेट १ ए आठ अंग उपांग ते
साथल २ पुंठ १ मस्तक १ छाति१। आंगुली प्रमुख ॥

बाहुरु२पिठि१सिर१उर१-उअरं१ग उवंग अंगुलीपमुहा

शेष नख केशादिक अंगो ते अंगोपांग प्रथम शरीर त्रणनेविषे
पांग। उपांग छे

सेसा अंगोवंगा। पढमतणुतिगस्सु वंगाणि ॥३३

उदारिकादिक पुद्गलोनो । संबंध पूर्वे बांध्या शरीरपणे प्रणमाया न बांध्या तेने एकमेक करवुं ते बंधन

उरलाइ पुग्गलाणं । निबद्ध बज्झंतयाण संबंधं ॥

जे करे लाखथी सांधेला पदारथ जेम बंधाणा रहे तेम पुद्गलनुं बंधावुं । ते उदारिकादिक शरीरनामे बंधन पांच५ जाणवां १उदारिक बंधन, २ वैक्रिय बंधन, ३ आहारक बंधन ४ तेजस बंधन ५ कार्मण बंधन ॥

जंकुणइ जउ समंतं । बंधण मुरलाइ तणुनामा॥३४॥

जे संग्रह वा समुह उदारिकादिक पुद्गल भेला करे । पुद्गल जेम दंतालीथी कर्षणी त्रणया ना समूह भेगा करे तेम पुद्गलभेला करे ते संघातन ॥

जं संघायइ उरलाई पुग्गले तणगणं च दंताली ॥

ते संघातन बंधनपरे १ उदारीक संघातन २ वैक्रीय संघातन,३ आहारक संघातन,४ तेजस संघातन, ५ कार्मण संघातन । एमज शरीर नामे नीचे भेदे

तं संघायं बंधण-मिव तणु नामेण पंचविहं ॥ ३५ ॥

हवे १५ बंधन कहेछे १ उदारिके उदारिक बंधन, २ उदारिके तेजस बंधन, ३ उदारिके कार्मण बंधन, ४ उदारिके तेजस कार्मण बंधन, ५ वैक्रीये वैक्रीय बंधन, ६ वैक्रीये तेजसबंधन, ७ वैक्रीये कार्मण बंथन, ८ वैक्रीय तेजस कार्मण बंधन, ९ आहारके आहारक बंधन, १० आहारके तेजस बंधन, ११ आहारके कार्मण बंधन, १२ आहारके तेजस कार्मण बंधन, १३ तेजसे तेजसबंधन, १४ कार्मणे कारमणबंधन,१५ तेजसे कार्मणबंधन ॥

उराल वेउव्वाहारयाण । सगतेय कम्मजुत्ताणं ॥
नवबंधणाणि इयर । ङ सहियाणं तिन्नि तेसिं च ॥३६॥
संघयण ते हाडनो ते संघयणना ७ प्रकार छे. १ वज्ररिषज्ञनारा
समुदाय। च-खीली पाटो मृकत बंधन ॥
संघयणमठिनिचउ । तं ठद्धा वज्जरिसह नारायं ॥
तेमज २ रिषज्ञनाराच-पाटो ३ नाराच-बे बाजु मृकत बंधन
मृकत बंधन । ४ अर्धनाराच-एक बाजु बंधन
तह रिसह नारायं १ । नारायं३ अद्धनारायं ४ ॥३७॥
५ किलिका खीली ६ छेवठुं इहां । रिषज्ञ ते पाटो वज्र ते खीली
किलिअ५छेवठं६इह । रिसहो पट्टोय कीलीया वज्जं ॥
नाराचते बे बाजु मुकट। ते नाराच कह्युं छे. ए औदारिक शरीरे
बंधन । होयतिरिनरने होय देवनारकीने नहि॥
उन्नउ मक्कडबंधो । नारायं इम मुरालंगे ॥ ३८॥
हवे संस्थान जे आकृतीछ ते कहे छे.
१ समचोरस-सर्व अवयव शोज्ञित ३ सादि-ते नाज्ञीनीनिचेनो
संपूर्ण ज्ञागे मलता २ न्यग्रोध-ते ज्ञाग सुंदर सोज्ञनिक४ कुब्ज
जेम वडनुं झाड उपर सुंदर नीचे ५ वामन ६ हुंडक ॥
अशुज्ञाकार ।
समचउरंस१ निग्गोह२ । साइ३खुज्जाइ४वामणं५हुंडं६॥
ए संस्थान कह्यां-हवे वर्ण५ कृष्ण१ नील२। रातो३पिलो४धोलो५
संठाणा वन्नकिन्ह नील लोहीअ हलिद्द सिआ॥३९॥
हवे गंध२ सुरज्ञि१, ङरज्ञि १तिखो, कडुवो, ३ कसायलो, ४
२, हवे रस पांच । अंबीलाते खाटो,५ मधुरो ते मीठो
सुरहि ङरहि२रसा पण । तित्तकडू२कसाय३ अंबिला४

हवे फरस८, ना नाम१ नारे२ ५ टाढो,६ उनो, ७ (महुरा५ हलवो,३ सुंआलो,४ बरसट । चीकणो,८ लुखो ए आठ ४० ॥

फासा गुरु१ लहुमिउ३खर४सि५उएह६सिणिद्ध७रुक्ख८ ८

ए वीसमां अशुभना ९ शुभना ११ ४ तिखो, ५ कडुवो, ६ भारे, हवे अशुभना भेद कहे छे ७ बरसट, ८ लुखो ॥

१ निलो, २ कालो, ३ दुर्गंध ।

नील१कसिणं२दुगंधं । तित्तं४कडुअं५गुरुं ६खरं ७रुक्खं

हवे बाकी ११ रह्या ते शुभ सूत्रे कह्या छे. इहां प्रसंगेथी लखुं छुं. १ रातो, २ पिलो,३ धोलो, ४ सुरभी, ५ कसायलो,६ आंबील, ७ मीठ, ८ हलवो, एसुआलो, १० उष्ण, ११ चीकणो ए अगीयार शुभ ४१ ॥

वली सीतल ए नव अशुभ जाणवा ।

सीअं च असुहनवगं । इक्कारसगं सुभं सेसं ॥४१॥

गतिदुग १ गति २ अनुपूर्वी बे मध्ये गतिदुग देवदुग १ गति २ अनुपूर्वि, मनुष्यदुग १ गति २ अनुपूर्वि तिर्यंचदुग १ गति२ अनुपूर्वि, नरकदुग १ गति २अनुपूर्वि, गतित्रिक१ गति २ अनुपूर्वि३ आयु, देवत्रीक १ गति अनुपूर्वि२ आयु, मनुष्यत्रिक १ गति२ अनुपूर्वि३ आयु, तिर्यंच त्रिक१ गति २ अनुपूर्वि ३ आयु,

गति चोक नाम१ देवगति, २मनुष्यगति ३ तिर्यंच गति, ४नरक गति अनुपूर्वि चोक नाम-१ देवानुपूर्वि, २ मनुष्यानुपूर्वि, ३ तिर्यंचानुपूर्वि,४ नरकानुपू

र्वी, चार गतिनी परेआनुपूर्वी नरकत्रिक १ गति अनुपूर्वी ३ जाणवी। आयु, ए पोताना आयुष सहित

चउह गइव्वणुपुव्वी। गइपुव्विडुगंतिगं नियाउजुअं॥

अनुपूर्वि वक्रगतिये जता जीवने उदे होय। विहग गति चालवानी चाल्य शुभ वृषभादिकनी परे अशुभ उंटादिकनी परे ॥ ४२ ६

पूव्वीउदउ वक्के। सुहअसुहवसु ट्ठविहगगई ॥ ४२ ॥

पराघात नाम कर्मना उदयथी जीवने। पर बलिउ होय तो पण पराघात उदय वालाने देखी निर्बल थाय, बोली पण न शके, दुर्जेय होय ॥

परघा उदया पाणी। परेसिबलिणंपि होइ डुद्धरिसो ॥

श्वासोश्वास लब्धि सहित। होय सुखे लेवानी शक्ति ते उसास नाम कर्मना उदयथी ४३ ॥

ऊससण लद्धिजुत्तो। हवइ ऊसास नाम वसा ॥४३॥

आताप नाम रविविमानना पुद्गल जीवनां अंगो। ताप युक्त ते आतापनाम कर्मना उदयथी होय पण अग्निने आताप न कहीए।

रविबिंबेउ जीयंगं। तावजुअं आयवाउनउजलणे४४॥

जे माटे अग्निमां तो उष्ण फर्स छे। ने राता वर्णनो उदय छे पण आताप नामनो उदय नहि ॥

जमुसिण फासस्सतहिं। लोहिअ वन्नस्सउदउत्ति॥४४॥

नहि उष्ण पण प्रकाशवंत रूप। जीवनां सरीर उद्योत करे ते उद्योत नाम।

अणुसिणपयासरूवं। जिअंगमुज्जोअ एहु जोआ ॥

जे वारे यति अने देवता उत्तर वैक्रीय करे ते वारे ने। चंद्र सूर्य, ग्रह, नक्षत्र, तारा ख जवादिक, मणि, मोति, हीरा माणेकने उद्योत नाम कर्म॥४५R

जइ देवुत्तरविक्किअ। जोइस खज्जोअ माइव्व ॥ ४५ ॥

शरीर भारे नहि, हलवुं नहि। मध्य शरीर सुखे धारण थाय जे जीवने ते अगुरु लघु नामनो उदय ॥

अंगंनगुरु न लहुअं। जायइ जीवस्स अगुरुलहुउदया

तिर्थंकर नामना उदयथी जीव त्रिभुवनमां। पुज्यपणुं पामे ते उदय केवलज्ञानपणुं पाम्या पछी तिर्थंकरने होय ॥

तित्थेण तिहुअणस्सवि पूज्जो से उदउ केवलिणो ४६॥

अंग उपांग जेम शोभे तेम निपजवुं ते। निर्माण नाम कर्म करे सुत्रधार जेम सुंदर आकारे पुतली घडे तेम ॥

अंगोवंगनियमणं। निम्माणं कुणाई सुत्तहारसमं ॥

उपघात नाम उदयथी जीवनुं शरीर हणाय-विणसे। ते पोतानां शरीरनां अवयवमाहिं आंगली, पडजीभी, गलकंठो प्रमुख वधारे होय ते ॥ ४७ ॥

उवघाया उवहम्मइ सतणुवयव लंबीगाईहिं ॥ ४७ ॥

त्रसनाम—बेरंद्री, तेरंद्री, चौरंद्री, पंचेंद्री तेने त्रस कहीए. हालेचाले माटे त्रस नाम कर्मनाउदयथी। बादरनाम कर्मना उदयथी चर्म चक्षुदर्शमान मोटा शरीरवंत थाय ५

बि तिचउ पणिंदिअ तसा। बायरउ बायराजिआथुला॥

पोतपोतानी गति संबंधी पर्याप्ती पुरी करे ते पर्याप्ती जुक्त। ते पर्याप्ती बे भेदे, १ लब्धी नीज पर्याप्ती पुरी पामशे ते २ करण—पोतानी पर्याप्ती पुरी पाम्यो ते ॥

नियनिय पज्जत्तिजुआ । पज्जत्ता लद्धिकरणेहिं ॥४८॥

एक शरीरमां एक जीव ते प्रत्येक नाम कर्म । | थिरनाम ते जेना उदयथी दांत हाड विगेरे थिर रहे ते

पत्तेअ तणू पत्ते । उदएणं दंत अट्ठि माइ थिरं॥

नाभि उपर सर्वांग मस्तकादि सुंदर ते शुभनाम उदये । | सुभग नाम उदये सर्व लोकने वल्लभ लागे ते ॥ ४९ ॥

नाभुवरिसिराइ सुहं । सुभगाउ सव्वजणइट्ठो ॥४९॥

सुस्वर थको मिठो सुखकारी लागे शब्द । | आदेय नामकर्मना उदये तेनो बोल सर्व लोक माने ॥

सुसरा महुरसुहझुणी । आइज्जा सव्व लोय गिज्झ वउ॥

जस नामकर्मथी जसकीर्त्ति थाय ए त्रसनो दशको ॥

जसउ जसकित्तीउ ॥

हवे थावरनो दशको कहे छे, ते त्रसकायथी विपरीत जाणवो. तेनी सूत्रमां सूचना करी छे, पण प्रसंगे लखुंछुं. १ थावर पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायु, वनस्पति थीर रहे ते. २ सुक्ष्म-चरम चक्षुए न देखाय ते. ३ अपर्याप्त—पर्याप्ती पुरी न पामे ते. ४ साधारण-एक शरीरे अनंता जीव ते ५ अथीर. दांत हाडथीर नहि ते. ६ अशुभ-नाभि उपर अमनोज्ञ माठो, ७ दुर्भाग्य सर्वजन अनीष्ट. ८ दुस्वर-वचन बोले धुनी अमनोज्ञ माठी. ९ अनादेय तेनो बोल सर्व अमान्य होय. १० अजस-जसकीर्ति न पामे.

थावर दसगं विवज्जत्थं ॥ ५० ॥

हवे गोत्र कर्मना बे भेद-१ ऊंच गोत्र २ नीच गोत्र । | गोत्र ते कुंभार जेम सारो घडो तथा मदिरानो माठो घडो ए बेहु निपजावे ॥

गोअं डुहुच्च नीयं । कुलाल इव सुघम्न ज्नंजलाईअं ॥

हवे अंतरायकर्मना पाच ज्नेद कहेछे १ ज्नोगांतराय,४उपज्नोगांत
१ दानांतराय, २ लाज्नांतराय । राय वीर्यांतराय ।

विग्धं दाणे१लाज्ने२। ज्नोगु३वज्नोगेसु४विरिएअ५ ॥५१॥

लक्ष्मीपतिना ज्नंम्नारी जेम ज्नंम्नारी ज्नलटो रूठ्यो होय तो रा
समान ए अंतराय कर्म । जाए देवराव्या दानने रोके ॥

सिरिहरिअसमं एअं । जह पम्किकुलेण तेण रायाई ॥

न करे दानादिक इहां । एम अंतरायकर्मना ज्नदयथी दानादिक
पांचे लब्धि न पामे जीव पण ॥५२॥

न कुणइ दाणाईअं । एवं विग्धेण जीवोवि ॥ ५२ ॥

हवे ए आठ कर्मशाथी बंधाय ते कहेछे ! ३ज्ञानादिकनो ज्नपघात
प्रथम ज्ञानावर्णि दर्शनावर्णी बांधे ते१ नाश करे, ॥ ज्नणता
जिनमतथी विपरितपणे चाले२ सिद्धां प्रत्ये ध्वेश करे, ५ ज्न
त मार्गनो लोप करे । णताने अंतराय करे ॥

पम्नीणीअ त्तण निन्हव । ज्नवघाय पज्नस अंतराएण ॥

६ गुरुनी, ज्ञाननी, जिन प्रतिमा एम करतां ज्ञान दर्शन गुणने
नी अति आशातना करे ॥ ढांके जीव एटले कारणे आव
र्ण पेदा करे ॥

अच्चा सायणयाए । आवरणडुगं जिज्न जयई॥५३॥

हवे वेदनी कर्म बांधवानां कारण; ४ व्रत पाले, ५ जोगनी च
तेमां शातावेदनी कर्म केम बांधे१ पलता जय करे, ६ क्रोधादि
गुरु ज्नक्ति करे २ क्षमा धरे,३जी जय करे, ७ रुडु दान करे ॥
व रक्षा करे ।

गुरुज्नत्ति१खंति२करुणा३ । वय४जोग५कसाय६विजय
८ दृढ धर्मी होयए धर्म ज्नपर ए रीते शातावे [दाणजुज्न७॥

थीर प्रणामो पेदास करे। दनी बांधे तेथी उलट करे अशा ता वेदनी बांधे ते केम ॥ ५४॥

दृढ धम्मई उ अज्जइ ए। साय मसायं विवज्जयउ ५४

उन्मारग देखाडे, मारगनो। नाश करे देव द्रव्य हरण करीने॥

उम्मग्ग देसणा मग्ग—नासणा देवदव्व हरणेहिं ॥

जे जीव दर्शन मोहनीकर्म बांधे ते जिन, तीर्थंकर साधु, जिन प्रतिमा देरासर, चतुर्विध संघ एटलानो प्रत्यनीक थाय ते दर्शन मोहनीकर्म बांधे

दंसणमोहं जिणमुणि। चेइअ संघाइ पडिणीउ ॥५५॥

बे प्रकारे चारित्र मोहनी बांधे। क्रोधादिकषाय, हास्यादिनोकषाय पांचइंद्रिना विषयवश मन ते मोहनीकर्म बांधे ॥

दुविहंपि चरणमोहं। कसायहासाइ विसय विवसमणो॥

हवे बांधे नरकनुं आयु महोटा। आरंभ खेती, घर बाग, आदि परिग्रह नवविध ते उपर रक्त जीव वधादि चिंतन ध्यान ॥ ५६ ॥

बंधइ नरयाउ महा। रंभ परिग्गह रउ रुद्दो ॥ ५६ ॥

तिर्यंच आयु बंधकारक मूर्ख होय, मायादि शल्य सहीत होय हृदयनो गुढ होय। ते तेमज मनुषनुं आयु बांधे ॥

तिरिआउ गूढहियउ। सढो ससल्लो तहा मणुस्साउं॥

प्रकृति ते स्वभावे पातला कषाय होय। दान देवानी रुचि बुद्धि होय मध्यम गुण होय ॥ ५७ ॥

पयईइ तणुकसाउ। दाणरुइ मज्झिम गुणोय ॥५७॥

अविरती गुण ठाणाथी सातमा गुण। अज्ञान तप अकाम निर्ज

गणा सुधी जीव देवायु बांधे । राए मेलवे ॥

अविरय माइ सुराउं । बालतवी कामनिज्जरो जयइ ॥

सरलचित्त गर्व रहित । ते शुभनाम बांधे, तेथी अन्यथा ते उलटो चाले ते अशुभनाम ॥ ५८ ॥

सरलो अगारविल्लो । सुहनामं अन्नहा असुहं ॥५८॥

गुणनो खपी मदे रहित । भणवा भणाववानी रुचि नित्य ॥

गुणपेही मय रहिउ । अप्रयण प्रावणा रुई निच्चं॥

विशेषे करे तीर्थंकर गुरु प्रमुखनी भक्ति करे तो । उंच गोत्र बांधे नीच गोत्र तेथी विपरीत ते बांधे ॥

पकुणइ जिणाइ भत्तो । उच्चं नीअं इअर हाउ॥५९॥

जे जीव जिन पूजानो अंतराय करे । जीवहिंसामां जे तत्पर होय जे वारे ते उपार्जे अंतराय कर्म बांधे ॥

जिणपूआ विग्धकरो । हिंसाइ परायणो जयइ विग्धं॥

ए रीते कर्मनो जे विपाक ते । लख्यो उपगारी श्रीदेवेंद्रसूरिजीए

इयकम्माविवागोयं । लिहिउ देविंदसूरिहिं ॥६०॥

॥ ए प्रथम कर्मविपाकनाम समाप्तः ॥

॥ इति कम्म विवागं पढमं ॥

॥ कर्मनी मूल प्रकृति ८ ॥

१ ज्ञानावर्णीय कर्म	२ दर्शनावर्णीय कर्म
३ वेदनीय कर्म	४ मोहनीय कर्म
५ आयुः कर्म	६ नाम कर्म
७ गोत्र कर्म	८ अंतराय कर्म

॥ ज्ञानावरणीयकर्मनी प्रकृति ५ ॥

१ मतिज्ञानावर्णिय	२ श्रुतज्ञानावर्णिय
३ अवधि ज्ञानावर्णिय	४ मनःपर्यवज्ञानावर्णिय
५ केवलज्ञानावर्णिय	

॥ दर्शनावर्णियकर्मनी प्रकृति ९ ॥

१ चक्षु दर्शनावर्णीय	२ अचक्षु दर्शनावर्णीय
३ अवधि दर्शनावर्णीय	४ केवल दर्शनावर्णीय
५ निद्रा	६ निद्रा
७ प्रचला	८ प्रचला प्रचला
९ थीणद्धी	

॥ वेदनीयकर्मनी प्रकृति २ ॥

१ शातावेदनीय	२ अशातावेदनीय

॥ मोहनीयकर्मनी प्रकृति २८ ॥

१ सम्यक्त मोहनीय	२ मिश्र मोहनीय
३ मिथ्यात्व मोहनीय	४ अनंतानुबंधियो क्रोध
५ अप्रत्याख्यानीयो क्रोध	६ प्रत्याख्यानी वरणक्रोध
७ संज्वलनक्रोध	८ अनंतानुबंधि मान
९ अप्रत्याख्यानि मान	१० प्रत्याख्यानावरणमान
११ संज्वलनमान	१२ अनंतानुबंधिनी माया
१३ अप्रत्याख्यानीमाया	१४ प्रत्याख्यानीवरणीमाया
१५ संजलनी माया	१६ अनंतानुबंधीयो लोभ
१७ अप्रत्याख्यानीयोलोभ	१८ प्रत्याख्यानीवरणलोभ
१९ संज्वलनलोभ	२० हास्य
२१ रति	२२ अरति

२३ शोक	२४ नय
२५ जुगुप्सा	२६ पुरुषवेद
२७ स्त्री वेद	२८ नपुंसकवेद

॥ आयुःकर्मनी प्रकृती४ ॥

१ देवायुः	२ मनुष्यायुः
३ तिर्यंचायुः	४ नर्कायुः

॥ नामकर्मनी प्रकृति १०३॥

१ नरकगतिनाम कर्म	२ तिर्यंचगति नाम कर्म
३ मनुष्य गतिनाम कर्म	४ देवगति नाम कर्म
५ एकेंद्रिय जाति नाम कर्म	६ बे इंद्रिय जाति नाम कर्म
७ तेंद्रिय जाति नाम कर्म	८ चनरिंद्रिय जाति नाम कर्म
९ पंचेंद्रिय जाति नाम कर्म	१० औदारिक शरीर नाम कर्म
११ वैक्रिय शरीर नाम कर्म	१२ आहारक शरीर नाम कर्म
१३ तेजस शरीर नाम कर्म	१४ कार्मण शरीर नाम कर्म
१५ औदारीकोपांग नाम कर्म	१६ वैक्रियोपांग नाम कर्म
१७ आहारकोपांग नाम कर्म	१८ औदारिक औदारिक बंधन नाम कर्म
१९ औदारिक तेजस बंधन नाम कर्म	२० औदारिक कार्मणबंधन नाम कर्म
२१ औदारिक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म	२२ वैक्रियवैक्रिय बंधननाम कर्म
२३ वैक्रिय तेजस बंधननामकर्म	२४ वैक्रियकार्मणबंधन नामकर्म
२५ वैक्रिय तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म	२६ आहारक आहारक बंधन नाम कर्म
२७ आहारक तेजस बंधन नाम कर्म	२८ आहारक कार्मण बंधन नाम कर्म

२९ आहारक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म
३० तेजस तेजस बंधन नाम कर्म
३१ तेजस कार्मण बंधननाम कर्म
३२ कार्मण कार्मणबंधननामकर्म
३३ औदारिक संघातननाम कर्म
३४ वैक्रिय संघातन नाम कर्म
३५ आहारक संघातन नाम कर्म
३६ तेजस संघातन नाम कर्म
३७ कार्मण संघातन नाम कर्म
३८ वज्रऋषभ नाराच संघयण नाम कर्म
३९ ऋषभनाराच संघयण नाम कर्म
४० नाराच संघयण नाम कर्म
४१ अर्द्धनाराच संघयण नामकर्म
४२ किलीका संहन नाम कर्म
४३ छेवठा संहन नाम कर्म
४४ समचतुरंस संस्थाननामकर्म
४५ न्यग्रोध संस्थान नाम कर्म
४६ सादिम संस्थान नाम कर्म
४७ वामन संस्थान नाम कर्म
४८ कुब्ज संस्थान नाम कर्म
४९ हुंड संस्थान नाम कर्म
५० कृष्णवर्ण नाम कर्म
५१ नीलवर्ण नाम कर्म
५२ लोहितवर्ण नाम कर्म
५३ हरिद्रवर्ण नाम कर्म
५४ श्वेतवर्ण नाम कर्म
५५ सुरभिगंध नाम कर्म
५६ दुर्गंध नाम कर्म
५७ तिक्तरस नाम कर्म
५८ कटुकरस नाम कर्म
५९ कषायरस नाम कर्म
६० आम्लरस नाम कर्म
६१ मधुररस नाम कर्म
६२ कर्कशस्पर्श नाम कर्म
६३ मृदुस्पर्श नाम कर्म
६४ गुरुस्पर्श नाम कर्म
६५ लघुस्पर्श नाम कर्म
६६ शीतस्पर्श नाम कर्म
६७ उष्णस्पर्श नाम कर्म
६८ स्निग्धस्पर्श नाम कर्म
६९ रुक्षस्पर्श नाम कर्म
७० नरकानुपूर्वी नाम कर्म
७१ तिर्यगानुपूर्वी नाम कर्म
७२ मनुष्यानुपूर्वी नाम कर्म
७३ देवानुपूर्वी नाम कर्म
७४ शुभविहायोगति नाम कर्म
७५ अशुभविहायोगति नामकर्म
७६ पराघात नाम कर्म

७७ उस्वास नाम कर्म
७८ आतप नाम कर्म
७९ उद्योत नाम कर्म
८० अगुरु लघु नाम कर्म
८१ तीर्थंकर नाम कर्म
८२ निर्माण नाम कर्म
८३ उपघात नाम कर्म
८४ त्रस नाम कर्म
८५ बादर नाम कर्म
८६ पर्याप्त नाम कर्म
८७ प्रत्येक नाम कर्म
८८ थीर नाम कर्म
८९ शुभ नाम कर्म
९० सुभग नाम कर्म
९१ सुस्वर नाम कर्म
९२ आदेय नाम कर्म
९३ यशः कीर्ति नाम कर्म
९४ थावर नाम कर्म
९५ सूक्ष्म नाम कर्म
९६ अपर्याप्त नाम कर्म
९७ साधारण नाम कर्म
९८ अथीर नाम कर्म
९९ अशुभ नाम कर्म
१०० दुर्भग नाम कर्म
१०१ दुस्वर नाम कर्म
१०२ अनादेय नाम कर्म
१०३ अयशो अकीर्ति नाम कर्म

गोत्रकर्मनी प्रकृति २.

१ उच्चैर्गोत्र कर्म
२ नीचैर्गोत्र कर्म

अंतरायकर्मनी प्रकृति ५

१ दानांतराय कर्म
२ लाभांतराय कर्म
३ भोगांतराय कर्म
४ उपभोगांतराय कर्म
५ वीर्यांतराय कर्म

कर्मणा	ज्ञान	दर्शन	वेदनी	मोहनी	आयु	नाम	गोत्र	अंतराय	एक्य
	१	२	३	४	५	६	७	८	
बांधे प्रकृति	५	९	२	२६	४	६७	२	५	१२०
उदये प्रकृति	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
उदीरणा	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
सत्तायां	५	९	२	२८	४	१०३ ९३	२	५	१५८ १४८

॥ अथ कर्मग्रंथ २ प्रारंभ ॥

तेमज स्तवुंछुं वीर जिणंदने । जेम गुणठाणाने विषे समस्त कर्म प्रत्ये ॥

तह थुणिमो वीरजिणं। जह गुणठाणेसु सयलकम्माइं॥

बंधपणे उदयपणे उदिरणा पणे । सत्तापणे पाम्या जेणे न खपाव्या ते वांदिने ॥ १ ॥

बंधुदयोदीरणया । सत्ता पत्ताणि खवियाणि ॥ १ ॥

हवे गुणठाणानुं नाम स्वरूप कहे छे ।

१ मिथ्यात्वगुणठाणुं, २ सास्वादन गुणठाणुं ३ मिश्रगुणठाणुं । ४ अविरती गुणठाणुं, ५ देसविरती गुणठाणुं ॥ ६ प्रमत्त गुणठाणुं, ७ अप्रमत्त गुणठाणुं ॥

मिछे१सासण२मीसे३। अविरय४देसे५पमत्त६अपमत्ते७॥

८ निवृत्ति बादर गुणठाणुं, ९ अनिवृत्ति बादर गुणठाणुं. १० सूक्ष्मसंपराय गुणठाणुं । ११ उपशांत मोहगुणठाणुं, १२ क्षिणमोह गुणठाणुं, १३ सयोगी गुणठाणुं, १४ अयोगी गुणठाणुं ॥

निअट्टिअनिअट्टिसुहुमु-वसमखीणसयोगिअजोगिगुणा२

हवे ते चौद गुणठाणे कर्म बंध कहे छे. समस्त नवां कर्म ग्रहण करे बांधे ते बंध।

ते बंध उघे तीहां एकसो वीसनो तेना नाम संख्या ५ ज्ञानावर्णी, ९ दर्शनावर्णी २ वेदनी, २६ मोहनी, ४आउखा कर्म, ६७ नाम कर्म, २ गोत्र कर्म, ५ अंतराय कर्म ॥

अभिनवकम्मग्गहणं। बंधो उहेण तत्थ वीस२०सयं१००

ते एकसो विसमां प्रत्येक गुणठाणे बंध कहे छेः—मिथ्या ते कहे छे बंध ११७ तिर्थंकर नाम आहारक दुगविना। ए त्रण वर्जिने मिथ्या ते ११७बांधे

तित्थयरा हारग दुग। वज्जं मिच्छंमि सतर सयं ॥३॥

२ हवे सास्वादन गुणठाणे१०१ नो बंध ३ नर्कत्रिकगति, अनुपूर्वि १ आयु, ४ जातिचोक-एकेंद्रि, बेन्द्रि, तेन्द्रि, चोरन्द्रि; स्थावरचोक, स्थावर, सूक्ष्म, अपर्याप्त, साधारण; ए स्थावर चोक, हुंडक संस्थान, आताप, छेवठु संघयण, नपुंसकवेद, मिथ्यात मोहनी ॥

नरय तिगजाइ थावर। चउ हुंडा यवछेवठं नपुं मिच्छं॥

ए सोल प्रकृति बीजे गुणठाणे न बांधे मा। गति. अनूपूर्वि, आयु ३ थीणधी, प्रचला प्रचला, नीद्रानीद्रा, दुर्भग,दुसर,अनादेय३ ४ अनंतानुबंधी क्रो० १ मा०२ मा० ३ लो०४ चोक, नीचगोत्र, मध्यसंस्थान-निग्रोध, सादि, वामन, कुबज ४ मध्यसंघयण-रिखभ, नाराच उद्योत, असुभवि हायो गति १ स्त्री

हवे त्रिजे मिश्र गुणठाणे ७४बांधे तिर्यंच ते १०१ बांधे।

सोलंतो इग हीअ सयं। सासणि तिरिथीण दुहगातिगं४

नाराच, अर्द्धनाराच, किलकाए । वेद ए रीते ॥

अणमझा गिइ संघयण। चउ नि ऊज्जोअ कुखगइत्थित्ति

ए पचीसनो अंत करे मिश्र गुण ठाणे ३ ।

एकसो एकमांथी २५ काढि त्यारे ७६ तेमां मनुष्य आयु, तथा देव आयु न बांधे त्यारे ७४ बांधे ॥

पणवीसंतो मीसे । चउ सयरि दुआउअ अबंधा ॥५॥

हवे ४ समकित गुणठाणे प्रकृति ७७ बांधे ते तिर्थंकर नाम, देव तानो आयु, मनुष्य आयु, ए त्रण अने ७४ त्रीजा वाली ए प्रकारे ७७ प्रकृति चोथे बांधे।

हवे पांच देश विरति गुणठाणे प्रकृति ६७ बांधे ते-१ वजररी षभ नाराच संघयण ३ नरनुं त्रिक गति१ आयु२ अनुपूर्वी ३ अप्रत्याख्यानी क्रो१मा२मा३लो४

सम्मेसगसयरि जिणाउबंधि।वयरनरतिअ३ बिअकसाया४

२ उदारिकनुं दुग शरिर१ उपांग २ ए दशनो अन्त करे देस व्रतिए ।

देसविरतिए ६७ बांधे हवे छठे गुणठाणे प्रकृति६३ बांधे ते कहेछे४ त्रिजा कषायना चोकनो अंत करे क्रो१मा२ मा३ लो४ ॥

उरलदुगंतो देसे । सतठी तिअ कसायंतो ॥ ६ ॥

बाकी ६३ प्रमत्त गुणठाणे बांधे सातमा अप्रमत्त गुणठाणे प्रकृति बांधे ते २ सोग १ अरति २ ।

हवे २ अस्थिरनु दुग अथिर १ असुभ २ १ अजस १ असाता ॥

तेवठि पमत्ते सोगअरइ । अथिरदुग२अजस१अस्सायं१

ए छ प्रकृति तजिए अथवा सात न बांधे ।

देवतानु आयु न बांधे तो सात काढवी ॥

वुछिज्जछच सत्तव । नेइ सुराउं जया निठं ॥७॥

माटे अप्रमत्ते ५९ बांधे । देवतानुं आयु बांधतो जीव ज्यारे सात मे आवे तो ॥

गुणसट्ठि अप्पमत्ते । सुराउ बंधंतु जइ इहागच्छे ॥

बीजी रीते अठावन बांधे । ए सात छ काढतां ५६-५७ थाय छे तेमा आहारगदुग सरीर उपांग बांधे. माटे५८, ५९ बांधे ।

अन्नह अठावन्ना । जं आहारगदुगं बंधे ॥८॥

हवे आठमा गुणठाणाना सात भागे तेमां पहेले भागे एकज ५८ नो बंध होय । बाकी भाग छ, त्यां बन्ध विचार २ नीद्रा १ प्रचला२ ए बेनो अन्त करे. बाकी ५६ बांधे पांच भागमां छठा भाग सुधी ॥

अडवन्न अपुव्वाइंमि । निद्ददुगंतो छपन्न पण भागे॥

हवे छठा भागने अंत्ये ३० प्रकृति न बांधे तेनां नाम; २ देवगति १ अनुपूर्वि १पंचेंन्द्रि१ सुभखगति । ए त्रसनवः त्रस१ बादर १ पर्याप्त १ प्रतेक१ थिर१ सुभ१सुभग १ सुस्वर १ आदेय१ ४ उदारिक विना सरीर चार वै१आ ते१का४ २उपांगः वैक्रीय उपांग आहारक उपांग ॥

सुरदुग पणिंदि सुखगइ । तसनव उरलविणु तणुवंगा ए

१ समचोरस संस्थान१ निर्माण१ जिन नाम ४ वर्णचोकः वर्ण १ गंध२ रस ३ फर्स ४ ॥ ४ अगुरु लघुचोकः अगुरुलघु उपघात १ पराघात उसास ए त्रीस प्रकृतिनो छठा भागने अन्ते अंत करे ॥

समचऊर निमिण जिण वन्न । अगुरूलहु चउ छलंसि

ते त्रीसनो अंत करतां छेले हवे नवमें अनिवृत्ति बादर [तीसंतो

१सातमे भागे छविसनो बन्ध गुणठाणे बंध कहेछेः--हास१ रति होय। दुगंछा १ भय १ ए चार भेद करे॥

चरमे छवीस बंधो। हास रई कुछभयभेउ ॥ १० ॥

ते प्रथम भागे ते चार न बांधे त्यारे २२ बांधे ते अनिवृत्ति बादर गुणठाणाना भाग पांच छे। हवे बाकी भाग चारे बावीस मांहाथी एक एकइ ण करे ते कहे छेः—

अनिअट्टि भाग पणगे। इगेग हीणो दुवीस विहबंधो

बीजे भागे पुरुष वेद न बांधे माटे एकवीस, त्रीजे भागे संजलणना क्रोध विना २० बांधे.

चोथे भागे संजलणना मान विना १ए बांधे पांचमे भागे संजलणनी माया विना १० बांधे। अनुक्रमे भाग, भाग प्रत्ये एक एक छेद करता दसमे गुणठाणे संजलणना लोभ विना सत्तर बांधे

पुम संजलण चउएहं। कमेणछेउ सतर सुहुमे ॥११॥

हवे ११, १२, १३, गुणठाणे जे प्रकृति बांधे ते कहे छेः—४ दर्शनावरणि १ उंच गोत्र १ १ जसनाम ५ ज्ञानावर्णी। ५ अंतरायज्ञानावर्णी मेलवतां दस साथे छ जुगत करीए तो सोलन बांधे

चउदंसणु च१ जस१ नाण विग्घदसगंति सोलस छेउ॥

ते वारे त्रणे गुणठाणे१ साता वेदनीनो बंध छे। ते साता वेदनी तेरमाने अंते अबंध पछे बंधनो अभावथयो—अनंतो काल सिद्धमां॥

तिसु साय बंध छेउ। सजोगि बंधंतु णंतोय॥१२॥

॥ इति कर्म बन्ध गुणठाणे समाप्तः ॥

माटे अप्रमत्ते ५९ बांधे । देवतानुं आयु बांधतो जीव ज्यारे सात मे आवे तो ॥

गुणसट्ठि अप्पमत्ते । सुराउ बंधंतु जइ इहागच्छे ॥

बीजी रीते अट्ठावन बांधे । ए सात छ काढतां ५६-५७ थाय छे तेमा आहारगदुग सरीर उपांग बांधे. माटे ५८, ५९ बांधे ।

अन्नह अट्ठावन्ना । जं आहारगदुगं बंधे ॥८॥

हवे आठमा गुणठाणाना सात भागे तेमां पहेले भागे एकज ५८ नो बंध होय । बाकी भाग छ, त्यां बन्ध विचार २ नीद्रा १ प्रचला २ ए बेनो अन्त करे. बाकी ५६ बांधे पांच भागमां छट्ठा भाग सुधी ॥

अडवन्न अपुव्वाइंमि । निद्ददुगंतो छपन्न पण भागे॥

हवे छट्ठा भागने अंत्ये ३० प्रकृति न बांधे तेनां नाम; २ देवगति १ अनुपूर्वि १ पंचेन्द्रि १ सुभखगति । ए त्रसनवः त्रस १ बादर १ पर्याप्त १ प्रतेक १ थिर १ सुभ १ सुभग १ सुस्वर १ आदेय १ ४ उदारिक विना सरीर चार वै १ आ ते १ का ४ २ उपांगः वैक्रीय उपांग आहारक उपांग ॥

सुरदुग पणिंदि सुखगइ । तसनव उरलविणु तणुवंगा ॥

१ समचोरस संस्थान १ निर्माण १ जिन नाम ४ वर्णचोकः वर्ण १ गंध २ रस ३ फर्स ४ ॥ ४ अगुरु लघुचोकः अगुरुलघु उपघात १ पराघात उसास ए त्रीस प्रकृतिनो छट्ठा भागने अन्ते अंत करे ॥

समचउर निमिण जिण वन्न । अगुरूलहु चउ छलंसि

ते त्रीसनो अंत करतां छेले हवे नवमें अनिवृत्ति बादर [तीसंतो

१सातमे भागे छविसनो बन्ध होय।

गुणठाणे बंध कहेछेः--हास१ रति दुगंछा १ भय १ ए चार भेद करे॥

चरमे छवीस बंधो। हास रई कुछभयभेछ ॥ १० ॥

ते प्रथम भागे ते चार न बांधे त्यारे २२ बांधे ते अनिवृत्ति बादर गुणठाणाना भाग पांच छे।

हवे बाकी भाग चारे बावीस मांहाथी एक एकहीण करे ते कहे छेः—

अनिअट्टि भाग पणगे। इगेग हीणो दुवीस विहबंधो

बीजे भागे पुरुष वेद न बांधे माटे एकवीस, त्रीजे भागे संजलणना क्रोध विना २० बांधे. चोथे भागे संजलणना मान विना १९ बांधे पांचमे भागे संजलणनी माया विना १८ बांधे।

अनुक्रमे भाग, भाग प्रत्ये एक एक छेद करता दसमे गुणठाणे संजलणना लोभ विना सत्तर बांधे

पुम संजलण चउएहं। कमेणछेछ सतर सुहुमे ॥११॥

हवे ११, १२, १३, गुणठाणे जे प्रकृति बांधे ते कहे छेः—४ दर्शनावरणि १ उंच गोत्र १ १ जसनाम५ ज्ञानावर्णी।

५ अंतरायज्ञानावर्णी मेलवतां दस साथे छ जुग्त करीए तो सोलन बांधे

चउदंसणु च१ जस१ नाण विग्घदसगंति सोलस छेछ॥

ते वारे त्रणे गुणठाणे१ साता वेदनीनो बंध छे।

ते साता वेदनी तेरमाने अंते अबंध पछे बंधनो अभावथयो—अनंतो काल सिद्धमां ॥

तिसु साय बंध छेछ। सजोगि बंधंतु णंतोय॥१२॥

॥ इति कर्म बन्ध गुणठाणे समाप्तः ॥

हवे १४ गुणठाणे कर्म प्रकृति उदय कहे छेः--

उदीरणा जे कर्म उदय आयु न
थी तेने उदयमां लावी खपावे
ते उदीरणा अहियां उदय उदी
रणामां सामान्ये १२२ होय. ५
ज्ञा. ए द. २ वे. २८ मो, ४ आ.
६७ नाम. २ गोत्र ५ अंतराय

उदय ते कर्म विपाकनुं वेदवुं । ए एकसो बावीस ॥

उदउ विवाग वेयणं । उदीरण मपत्ति इह दुवीससयं॥

ते पांच प्रकृति केइ ते कहे छेः-
१ समकित मोहनी १ मिश्र मो
हनी १ तीर्थंकर नाम २ आहार
क दुग ए पांच उदय नहि माटे

मिथ्यात गुणठाणे ११७ नो उदय ११७ उदे छे ॥

सतर सयं मिछेमीस । सम्म आहारजिण णुदया॥१३॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १११ नो उदय ए मिथ्याते हती ते सा
सूक्ष्म त्रिक सूक्ष्म१ साधारण १ अप स्वादने उदय नहि माटे
र्याप्त १आताप मिथ्यात्व मोहनी । १११ सास्वादने ॥

सुहुम तिगा यव मिछं । मिछंतं सासणे इगार सयं ॥

ए नर्कानु पूर्वि सहित हवे मिश्र गुणठाणे उदय कहे छेः--४अनं
छ प्रकृति जतां १११ तानुबंधी चोक क्रो१ मा२ मा३ लोध १
रहो । थावर १ एकेंद्रि १ बेरेंदि १ तेरेंदी १ चो
रेंदी ए नवनो अंत करे ॥

नरयाणु१पुवि णुदया। अण४थावर१इगविगल अंतो१४

मिश्र गुणठाणे एकसो उदय छे ते कहे छेः--१११नो सास्वादन गुणठाणे उदय छे तेमांथी एपूर्वे कही ते काढवी ३ मनुष्य १ त्रियंच२ देवानु पूर्वि ३ ॥ ए बार प्रकृति काढता ९९ रही त्यां मिश्र मोहनी उदय होय माटे ते भेलतां१०० प्रकृति उदयमां छे ॥

मीसे सय मणुपुव्वी । णुदया मीसोदएण मीसंतो ॥

हवे चोथे गुणठाणे उदय कहे छेः- एकसो चार प्रकृतिनो उदय १०४ मिश्र मोहनी उदय नहि; तारे९९ रही. तेमां पांच प्रकृति, १ समकित मोहनी । ४,अनुपूर्वि, देव१नर२तीरी३ नरक४ ए पांच प्रक्षेप करे त्यारे १०४ उदय होय हवे पांचमे गुणठाणे प्रकृति ८७ उदय ते कहे छेः--४ प्रत्याख्यानि चोक ॥

चउसय मजए सम्मा । णु पुव्विखेवा बिअ कसाया १८

१ मनुष्यनी अनुपूर्वि १ त्रियंचनी अनुपूर्वि८ वैक्रिय अष्टक १ वैक्रीय शरीर २ वैक्रीय अंगोपांग ३देवगति ४देवानुपूर्वि ५ देवनुं आयु ६ नरक गति ७ नरकानु पूर्वि ८ नरकायु । १ दुर्भग १अनादेय १अजस ए सत्तरनो छेद करे ॥

मणु तिरिणु पुव्वि विउवठ । दुहगअणाइज्जदुगसतरछेउ

देस विरति गुणठाणे ८७ उदय होय. हवे छठे गुणठाणे प्रकृति उदयहोय ते कहेछेः-१तिरिगति। तिरि आयु १ निच गोत्र १ उद्योत नाम ४ प्रत्याख्यानि चोकमो क्रोध१ मा२माया३लोभ४

सगसीइ देसितिरिगइ। आउ१नि१उज्जोअ१तिकसाया १७

ए आठ प्रकृति छेद करवे ७९ थाय ने ए प्रमत्त छठे ८१ कही

८१ प्रमत्त गुणठाणे होय। त्यां आहारक डुग प्रक्षेप करतां स रीर उपांग ८१ थाय ॥

अठ्ठेउ इग सी पमत्ति। आहार जुअल पक्खे वा॥

हवे सातमे अप्रमत्त गुणठाणे ७६ नो उदय ते कहे ढे:--३ थीणंदी त्रिक निद्रानिद्रा१प्रचला प्रचला२ थिणंदि३ २ आहारक डुग१ सरीर १ अंगोपांग। ए पांच काढतां ७६ अप्रमत्त उदय होय ॥

थीणं तिगाइहारग डुगं१। ढेउ ढस्सयरि अपमत्ते॥१७॥

हवे आठमे अपूर्व गुणठाणे उदये ७२ १समकित मोहनी ढेलां १ अर्धनाराच१ किलिका १ ढेवठु ए संघयण। त्रण ए चार प्रकृति ढेद करतां ७२ उदे आठमे ॥

सम्मत्तं तिम संघयण। तिअग ढेउ बि सत्तरि अपुव्वे॥

नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे ६६ उदे १ हास १ रति १ अरति १ जय १ शोक १ डुगंढा ए ढनो अंत करतां ने। ए ढ काढतां ढासठ नवमें उदये हवे दसमे सूक्ष्मसंपराय गुणठाणे उदयकहेढे:-३ वेदत्रणयस्त्री१पुरुष२नपुंसक३

हासाइ ढक्क अंतो। ढासठि अनिअट्टि वेअतिगं॥१८॥

त्रण संजलन क्रोध १ मान१ माया१ ए ढ ढेद करतां। साठनो उदय दसमे. हवे ११मे गुणठाणे, संजलन लोजनो अंतकरतां

संजलण तिगं ढ ढेउ। सठि सुहुमंमि तुरिअ लोजंतो॥

उपशान्त गुणठाणे ५९ नो उदय। हवे बारमे क्षिण मोह गुणठाणे उदय कहे ढे; ते गुणठाणाना बे जाग ढे पहेले जागे रिखज नाराच १ नाराच ए बे काढता ॥

उवसंत गुणे गुणसठि । रिसहनाराय डुगअंतो ॥१ए॥

सत्तावन क्षीण मोह गुण। हवे क्षीण मोहना बीजे नागे उदय ठाणाने प्रथम नागे उदय॥ ते कहे ठे:-निद्रा प्रचला ए बेनो ठेद करे ठेले नागे ५५ नो उदय ॥

सगवन्न खीण डुचरिमि । निद्द डुगंतोय चरिमि पणवन्ना

हवे सजोगी केवली तेरमे गुणठाणे चार ए चौद प्रकृतिनो ठेद उदय कहे ठे:-५ ज्ञानावर्णी ५ अंत । करे त्यारे सयोगी गुणठाराय ४ दर्शनावर्णी ठे । णे१३मे४२प्रकृतिनोउदय होय

नाणंअंतरायदंसण४। चउठेउ सयोगि बायाला ॥२०॥

बारमाने अंते ५५ नो उदय हतो तेमांथी तेरमे चौद ठेद करी त्यारे ४१ उदय रहे ने उपर तेरमे ४२ कह्या माटे तीर्थंकर नाम नेली जे हवे प्रकृति ठेदे ते कहे ठे:-१ उदारिक शरीर २ उदारिक उपांग ३ अथीर नाम ४ असुन्न । ए सुन्न विहायो गति ३ असुन्न विहायो गति ७प्रत्येक८ थीरए सुन्नग १५संस्थान ७ स.१नि.२ सा. ३ वा. ४ कु. ५ हुं. ६ ॥

तिन्नुदया उरला थिर । खगइ डुगपरित्ततिगठसंठाणा॥

१६ अगुरु लघु १७ उपघात १८ पराघात १ए श्वासो श्वास २३ वर्णचोक १ वर्ण २ गंध ३ रस ४ फर्स२४निर्माण। २५ तेजस२६ कार्मण २७ आदि संघयण ॥

अगुरुलहु वन्न चउ निमिण । तेअ कम्माइ संघयणं॥२१

२८ डुस्वर २९ सुस्वर ३० साता । अथवा असाता ए त्रेमांथी एक ए त्रीश प्रकृति ठेद करे ॥

दूसर सूसर साया । साए गयरंच तीस वुछेउ ॥

त्यारे बार प्रकृतिनो १४ मे अजोगी । २ आदेय ३ जस ४ साता
गुणठाणे उदय होय. हवे चोदमाने । असातामांनी रही होय ते॥
अंते खपावे ते कहे छेः-१सुभग ।

बारस अजोगि सुभगा । इज्जजस न्नयर वेयणीअं २१॥

त्रसनुं त्रिक ७ त्रस१ बादर२ १० मनुष्यनी गति ११ जिननाम
पर्याप्त३ ८पंचेंन्द्रि ए मनुष्य १२ उंचगोत्र ए बार प्रकृति छे
आयु । ले समये छेद करी सिद्ध ॥

तस तिग पणिंदि मणुआउ गइ जिणुच्चंति चरमसमयंता

॥ इति उदय समाप्तः ॥

॥ हवे उदीरणा कहे छेः-

उदयनी पेठ उदिरणा उघे १२२
छे मिथ्यात ११७ सास्वादने१११
मिश्रे १०० अविरतिए १०४ दे
स विरतिए ८७ प्रमत्ते ८१ ए
छ गुणठाणे तुल्य छे पण विशे हवे अप्रमत्तादिक सात गुणठा
ष छे ते कहे छेः- णाने विषे जे ॥

उदउ वुदीरणा पर । म पमत्ताई सग गुणेसु ॥ २३ ॥

फेर छे ते कहे छे-ए प्रकृति त्रण उणी साता १ असाता२ आहा
कीजे साता १ असाता२ मनुष्यनुं आ रक शरीर ३ आहारक४
यु३ ए त्रण । अंगोपांगथिणंधि त्रिक७॥

एसा पयडि तिगूणा । वेअणी आहारजुअल थीणतिगं

मनुष्यनुं आयु १ ए आठ आदि शब्दथी बाकीना गुणठाणे उ
प्रकृति छठा गुणठाणाने दिरणा कहे छे-आठमे ६९ नवमे ६३

अंते काढतां ७३ सातमे रहे । दसमे ५७ अगियारमे ५६ बारमे ५४ तेरमे ३९ अजोगिए उदिरणा रहित जगवंत होय ॥

मणु१ आउ पमत्तंता । अजोगि अणुदीरगोजयवं १४

॥ इति उदिरणा समाप्ता ॥

हवे कर्म प्रकृतिनी सत्ता कहे छेः–

सत्ता ते बांध्या कर्मनी थीती नापाके। बंधादि करणें करी लाधु छे त्यां सुधी जीवसुं लाग्या रहे ते सत्ता।आत्मलाजकर्मीपणुंजेणेएवी

सत्ता कम्माण ठिई । बंधाई लद्ध अत्त लाजाणं ॥

हवे गुणठाणे चढवानी बे श्रेणियो छे-उपशम, क्षपक, तेमां प्रथम उपशम श्रेणीनी सत्ता कहे छेः–जे जीव उपशम समकित, उपशम चारित्र वंत छे तेने सत्ताए १४८ छे सर्व प्रकृति १५८ उधे प्रथमे कही छे.ते मांथी १५ बंधनमांथी१०काढतां १४८ (मिथ्या ते) सत्ता । जाव उपशान्त मोह गुणठाणे बीजे सास्वादने१४७त्रीजे,मिश्रे १४७ १ जिन नामनी सत्ता न होय माटे १४७ नो सत्ता ४

सत्ते अमयाल सयं । जाउवसमु वि जिणु बियतइए१५

आठमे, नवमे, दसमे, अगियारमे कहे छेः– अनंतानुबंधी क्रोध१ मान२ माया३ लोज ४ तिर्यंच आयु ५ नरकायु ६ ए छ खपावे तेने १४२ नी सत्ता होय ॥

अपुव्वाइ चउके । अण तिरि निरयाउविणु बियालसयं

समकित गुणठाणे सात प्रकृति

खपावी होय तो१४१ सत्त होय
ते शी रीते, अनंतानुबंधी क्रो.१
मा.२माया.३ लोभ ४ समकीत
मोहनी५मिथ्यात मोहनी६मिश्र ए एकसो एकतालिसनी सत्ता
मोहनी७ ए सात खपावी होय होय उपशमश्रेणि आश्री
तो चोथे, पांचमे, छठ, सातमे। अथवा।

सम्माइ चउसु सत्तग खयंमि इग चत्तसय महवा ११६

हवे क्षपक श्रेणिए ते चारे गुणठा एकसो पीसतालिशनी सत्ता
णाने विषे कहे छेः— ते शी रीते? नर्कायु१ तीर्यं
च आयु २ देव आयु ३ ए
त्रण विना॥

खवगंतु पप्प चउसुवि। पणयालं निरयतिरिसुराउविणा

अने क्षपके सप्तक विना १३८ नी सत्ता यावत् नवमाने पेहेले
होय. अनंतानुबंधी क्रो. १ मा.२ मा. ३ भागे. ए नवमा गुण
लो. ४ मोहनि त्रण विना। ठाणना नव भाग छ॥

सत्तग विणु अमत्तीसं जा अनियट्टी पढम भागे॥११॥

ए चार बोल छे, छ गणतां उप
हवे नवमाने बीजे भागे सत्ता रनी आठ तथा ए पदमा छ ते
केहेछः—स्थावर१ सूक्ष्म२ तिर्य निद्रानिद्रा ९ प्रचलाप्रचला १०
च गति ३ तिर्यंचनी अनुपूर्वि थीणद्धि ११ एकेन्द्रि जाति १२
४ नर्कगति ५ नर्कनी अनुपूर्वि बेइन्द्रि जाति१३ तेन्द्रिजाति १४
६ आतप ७ उद्योत ८। चोरेन्द्रिजाति१५साधारणनाम१६

थावर२तिरि२निरया२यव२। दुगथीणतिगेगविगलसाहारं॥

बीजे भागे होय. हवे नवमाने
त्रिजे भागे सत्ता कहे छेः—अप्र

त्याख्यान प्रत्याख्यान क्रो. १मान.२
मा. ३ लो. ४ ए आठनो अंन्त करे.

ए सोलखपावे त्यारे१२२नी सत्ता. ११४ नो सत्ता रहे ॥

सोलखव इ वीससयं। बियंसिबियधतिअधकसायंतो१ण

चोथे नागे ११३ नी सत्ता. छे
पांचमे नागे ११२ नी सत्ता छे.
हवे छठे नागे १०६ नी सत्ता छे.
सातमे नागे १०५ नी सत्ता छे.
आठमे नागे १०४ नी सत्ता छे

हवे त्रीजा नागथी मांफी कहे। नवमे नागे १०३ सत्ता छे; अ
छे:-त्रिजे नागे ११४नी सत्ताछ। नुक्रमे ॥

तइआइसु चनदस तेर बार छपणाचन तिहिअसयक्रमसो

नपुंसकवेद जतां चोथे नागे हवे संजलन क्रोध जते आठमे
११३ स्त्री वेद जतां पांचमे ना नागे १०४ संजलन मान जते
गे ११२, हास छक जतां छठे नवमे नागे १०३ संजलन मा
नागे १०६; पुरुषवेद जतां सा या जते १०२ हवे दशमे गुणठा
तमे नागे ॥ १०५ । णे सत्ता कहे छे:—

नपु इत्थिहासछगपुस तुरीअ कोहमयमायखन ॥१ए॥

दशमे सूक्ष्म संपराय गुणठाणे १०२ नी। बारमाने पेहले नागे
सत्ता हती ते क्षपक श्रेणिए चढतां १२ । १०१ नी सत्ता छे.नि
मे गुणठाणे संजलनो लोन तजे । द्रा १प्रचला १खपावे॥

सुहुमि डुसय लोनंतो । खीण डुचरिमेगसयडुनिद्दखन॥

बारमाने बीजे नामे एए नी दर्शनावर्णी चार;ज्ञानावर्णी पां
सत्ता छे । च; अंतराय पांच ॥

नव नवइ चरम समये। चउदंसण४नाण५विग्घंतो॥३०॥

पेहेले जागे तो ८५ नी सत्ताछे. हवे बीजा जागनी सत्ता कहेछे ७२ प्रकृति खपावे तेनां नाम;

ए चौद खपावे ते तेरमे सजोगी केवलि गुणठाणे ८५नी सत्ता रही, हवे अजोगी गुणठाणे सत्ता कहे छेः- | देवगति, १ देवानुपूर्वि, २ शुज विहायो गति,३ असुज विहायो गति, ४ सुरजि गंध, ५ डुरजि गंध, ६ ॥

पणसीइसयोगि अयोगि। डुचरिमे देव२खगइ२गंध२डुगं॥

फरस आठ, वरण पांच, रस, ५ सरीर, ५। | बंधन पांच उदारिकादिक संघातन, ५ उदारिकादिक निरमाण नाम कर्म १ ॥

फासठ वन्न रस तणु। बंधण संघाय पण निमिणं॥३१॥

संघयण ७; अथीर ७ अथीर १ अशुज २ डुर्जग ३ डुःस्वर ४ अनादेय ५ अजस ६ संस्थान ६। | अगुरु लघु १ उपघात २ पराघात ३ उसास ४ ५ अपर्याप्त ॥

संघयण६अथिर६संठाण६छक्क। अगुरुलहु चउ अपज्जत्तं

साता वा असातामांथी एक। | प्रत्येक १ थीर २ सुज ३ उदारिक उपांग ४ वैक्रीय, उपांग ५ आहारक उपांग ६ सुसर नाम ७ निचगोत्र ८॥

सायंच असायं वा। परित्तु३वंगतिग३सुसर१निअं॥३२॥

पेहेले जागे ए ७२ प्रकृति खपावे छेले जागे। | तेर प्रकृतिनो क्षय करे ते कहे छेः— मनुष्य त्रिक गति १ अनुपूर्वि आयु त्रस १ बादर२ पर्याप्त३ जस१आदेय१

बिसयरिखवुंअ चरिमे।तेरस मणुअ३तस३तिगजसा१इज्जं

सुन्नग१ जिननाम२ नंचगोत्र ३ पंचेंन्द्रि जाति ४।	साता असाता १मांनी जे रही होय, ते एक; ए तेर प्रकृति नो ठेद करे ॥

सुन्नग१ जिणु२च्च३पणिंदिअ४। सायासाएगयरछेउ॥३३॥

मतान्तर कहे छे मनुष्यनी अनुपूर्वि विना।	ते वारे बाकी बार छेला समयमां जे खपावे ॥

नर अणुपुव्विविणावा। बारसचरिम समयंमिजो खविउ॥

एम कर्म रहित थइ पाम्या। सिद्धि मोक्ष गति देवता इ। न्द्रने।	वांदवा योग्य हुं नमुं वीर स्वामी ने कर्म ग्रंथ कर्त्ताए पोतानुं नाम देवेन्द्र सूरि ते सूचव्युं ॥

पत्तो सिद्धि देविंदं। वंदिअं नमह तं वीरं ॥३४॥

॥ इतिश्री विपाक नामे बीजो कर्मग्रन्थ समाप्तः ॥

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५	अनंतोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	९	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१९	०	३६	१	५	अन्तर मुहूर्त्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१९	१	३७	१	५	३३ सागरझाजेरा
५	देशविरतिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसोउणपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मुहूर्त्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५९	५	६	१	९	१	३१	१	५	॥
८	निवृति गु.भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	९	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१९	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसंपराय गु.	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसांतमो.गु.ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो. गु.ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु. ठा.	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु. को.
१४	अजोगी गु. ठा.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अंतर मुहूर्त्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय क.र्म
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमत्तगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	४२	१	५
८	निवृति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३९	१	५
९	अनिवृतिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपराय गु.	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपसांतमो.गु.ठा	७	५९	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो. गु.ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु. ठा.	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु. ठा.										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	९	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनाव०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोत्रकर्म ७	अंतरायक. ८
	ओघ.	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु.ठा.	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वाद गु.ठा.	७।८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५

३	मिश्र गुण ठा.	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरति गु.ठा	७।८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगु.ठा.	७ ८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	७।८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्र. गु. ठाणे.	६	७३	५	६	०	१४	०	४२	१	५
८	निवृत्ति गु. ठा.	६	६९	५	६	०	१३	०	३९	१	५
९	अनिवृत्तिगु ठा.	६	६३	५	६	०	७	०	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु.	६।५	५७	५	६	०	१	०	३९	१	५
११	उपशान्तमोगु.ठा	५	५६	५	६	०	०	०	३९	१	५
१२	क्षीणमो गु. ठा										
	भाग २										
	भाग १	५।२	५४	५	६	०	०	०	३७	१	५
	भाग २	५।२	५२	५	४	०	०	०	३७	१	५
१३	सजोगि गु. ठा.	२	३९	०	०	०	०	०	३८	१	०
१४	अजोगि गु. ठा.										
	भाग २										
	भाग १	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अथ सत्ता प्रकृतियन्त्र.

संख्या	नाम.	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	उपशम श्रेणी	क्षपकश्रेणी	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनि ४	आयु क. ५	नाम क. ६	गोत्र क. ७	अंतराय क. ८
	ओघ.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
१	मिथ्यात गु. ठा.	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
२	सास्वादन गु. ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
३	मिश्र गु ठा.	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
४	अविरति गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
५	देशविरति गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
६	प्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
७	अप्रमत्त गु. ठा.	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५

८	निवृत्ति गु. ठा.	८	१४८	१३९	१३८	५	९	२	२८	२१	९३	२	५
			१४२						२४				
९	अनिवृत्ति गु. ठा.								२१				
	भाग ९												
	भाग १	८	१४८	१३९	१३८	५	९	२	२८	२१	९३	२	५
			१४२						२४				
	भाग २	८			१२२	५	६	२	२१		८०	२	५
	भाग ३	८			११४	५	६	२	२१	१	८०	२	५
	भाग ४	८			११३	५	६	२	१३	१	८०	२	५
	भाग ५	८			११२	५	६	२	१२	१	८०	२	५
	भाग ६	८			१०६	५	६	२	११	१	८०	२	५
	भाग ७	८			१०५	५	६	२	५	१	८०	२	५
	भाग ८	८			१०४	५	६	२	४	१	८०	२	५
	भाग ९	८			१०३	५	६	२	३	१	८०	२	५
१०	सूक्ष्मसंपरायगु.ठा	८	१४८		१०२	५	९	२	२	१	८०	२	५
			१४२	१३२			६		२८	२११	९३	२	५
११	उपशान्त मोह गु.	८	१४८	१३९		५	९	२	२४		८०		
			१४२				६		२१	२१४	९३	२	५
१२									२८	२१४			
	क्षीणमोहगु.भाग२								२४				
	भाग १	७			१०१	५	६	२	०	१	८०	२	५
	भाग २	७			९९	५	४	२	०	१	८०	२	५
१३	सजोगि गु. ठा.	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
१४	अयोगिगु. भाग२												
	भाग १	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
	भाग २	०			१३	०	०	१	०	१	१०	१	०
					१२						९		

॥ सामान्ययन्त्र ॥

संख्या	नाम.	बंध	उदय	उदिरणा	सत्ता	उपशमश्रे	क्षायकश्रे
१	मिथ्यात गु.	११७	११७	११७	१४८		
२	सास्वादन गु.	१०१	१११	१११	१४७		
३	मिश्र गु.	७४	१००	१००	१४७		

४	अविरति गु.	७७	१०४	१०४	१४१	१४५
५	देशविरति गु.	६७	८७	८७	१४१	१४५
६	प्रमत गु. ग.	६३	८१	८१	१४१	१४५
७	अप्रमत्तगु.ग.	५९	७६	७३	१४१	१४५
८	नि.वृ.गु.भा ७	५८				
	भाग १	५८	७२	६९		१३८
	भाग २	५६				-
	भाग ३	५६				
	भाग ४	५६				
	भाग ५	५६				
	भाग ६	५६				
	भाग ७	२६				
९	अनिवृत्ति गु. ग. भा.९					
	भाग १	२२	६६	६३	१४२	१३८
	भाग २	२१				१२२
	भाग ३	२०				११४
	भाग ४	१९				११३
	भाग ५	१८				११२
	भाग ६					१०६
	भाग ७					१०५
	भाग ८					१०४
	भाग ९					१०३
१०	सू.संपराय गु.	१७	६०	५७	१४२	१०२
११	उपशान्त मोह गु.	१	५९	५६	१४२	
१२	क्षीणमोह गु. ग. भा.२					

	भाग १	१	५७	५४		१०१
	भाग २		५५	५२		९९
१३	सजो० गु.ठा.	१	४२	३९		८५
१४	अ.जोगीभा२					
	भाग १		१२			८५
	भाग २		अंतखपे			१३-१२

॥ अथ त्रीजो कर्मग्रन्थ लिख्यते ॥

कर्मबन्धना प्रकारथी मूकाणा । एवा श्री वर्द्धमान स्वामी प्रत्ये वांदिने ते केवा छे ? सामान्य जिनरूप, तारागणमां चन्द्र समान ॥

बंध विहाण विमुक्कं । वंदिय सिरि वद्धमाण जिण चंदं॥

गतिः गमन करवुं; आगतिः आववुं इत्यादि मार्गणाए भले प्रकारे कहीशुं । संक्षेप थकी बन्धना स्वामी कोण; जीव केटलीप्रकृति बांधे ॥

गई याई सुवुच्छं । समासउ बंध सामित्तं ॥ १ ॥

हवे प्रथम बासठ मार्गणा गणावे छेः—गति४ इन्द्रि५ काय ६ । जोग३ वेद३ कषाय४ ज्ञान८

गइ इंदिय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु ॥

संजम७ दंसण४ लेसा६ । भव्य१ अभव्य१ समकीत६ संनि१ असंनि१ आहारी१ अणाहारी१ ॥

संजम दंसण लेसा । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥२॥

हवे प्रथम नर्क गतिनी मार्गणाए कर्म प्रकृतिनो बन्ध कहे छेः- ते नर्कगतिमां पेहलां चार गुण

ठाणां छे तेमां प्रथम उधे १०१
प्रकृति बांधे. ते जिननाम १देव
गति२ देवतानी अनुपूर्वि३ वैक्री देवतानुं आयुखु१ नर्कगति२ न
य सरीर४ वैक्रीय अंगोपांग ५ र्कअनुपूर्वि३ नर्कनुं आयु ४ सू
आहारक सरीर६ आहारक उ क्ष्म५अपर्याप्त६साधारण७बेंद्रि८
पांग७। तेरेंद्रि९ चौरिंद्रि१०[विगल३तिगं,

जिण१सुर९विउवा१२हार१६उ१७। देवाउय१निरय३सुहुम३

एकेंद्रि जाति १थावरनाम२ आ नपुंसकवेद १ मिथ्यात्वमोहनी१
ताप३। हुंडक संस्थान छेवठो संघयण१
एगिंदि थावरा यव। नपुं१ मिछं१ हुंड१छेवठं१॥३॥

अनंतानुबंधीः क्रोध१ मान२ मा
या३ लोभ४ मध्य संस्थानः नि असुभ विहायोगति१ निचगोत्र१
ग्रोध१ सादि२ वामन३ कुज४ स्त्रिवेद१ दुर्भग १ दुस्वर१ अना
संघयणः रिखभनाराच१ नारा देय१ नीद्रानीद्रा१ प्रचलाप्रचला१
च२ अर्धनाराच३ कीलीका४। थीणंद्धि१ एत्रिक॥[थीण३तिगं॥
अण४मझागिइ४संघयण४।कुखगइ१निअ१इत्थि१दुहग३

मनुष्य आयु१ मनुष्य गति१ अ
नुपूर्वि१ उदारिक शरीर१ अंगो
उद्योत नाम१ तिर्यंच गति१ अ पांग १ वज्ररिखभ नाराच संघय
नुपूर्वि१ तिर्यंचनु आयु१। ण ए प्रकारे पंचावनप्रकृतिकही
उद्योय१तिरिदुगं१तिरि१। नराउ१नर१नरल१दुगरिसहं४

एकसो विसनो उधे बन्ध कह्यो
छे. तेमांथी सुरगति आदिक१९
काढवी ते लखे छेः- देवगति १
अनुपूर्वि २ वैक्रिय शरीर१ अं

गोपांग २ आहारक शरीर१ अं
गोपांग देवतानुं आयु १३ नरक
गति१ अनूपूर्वि१ आयु१३ सूक्ष्म
१ अपर्याप्तो१ साधारण नाम१३
बेंदि तेंदि चोरिंदि ३ एकेंदि जा
ति१ थावर१ आताप१ ए ओग
णीश वर्जिए । बाकी १०१ ओघे नारकी बांधे ॥

सुरइ गुणावीसवज्जं । इग सउ ओहेण बंधहिं निरया॥

हवे नर्कमां गुणठाणा ४ छे; ते मां प्रथम मिथ्याते १०० बन्ध छे. तीर्थंकर१ विना ।

हवे बीजे सास्वादन गुणठाणे ए३ बांधे. नपुंसक वेद १मिथ्यात२ हुंडक संस्थान३ छेवठो संघयण४ ए चार वगर छन्नु बांधे

तित्थ विणा मिच्छिसयं । सासणि नपुचउविणा छनुई ५

हवे त्रिजे मीश्रगुणठाणे ७० नो
बन्ध छे. चार अनन्तानुबंधी क्रो१
मा.२ मा.३ लो. ४ मध्य संस्था
न नि.१ सा.२ वा. ३ कु. ४ सं
घयण रि.१ ना. २ अ,३ की- ४
अशुभ विहायोगति १ निचगो
त्र १ स्त्रीवेद १ दुर्भग १ दुखर२
अनादेय३ ३ थीणंद्धि१प्रचलापच
ला२ निद्रानिद्रा३ १ उद्योतः १
तीर्यंच त्रीक गति १ अनुपूर्वि २
आयु३ मनुष्यनोआयु१एछविश॥

हवे चोथे समकित गुणठाणे७२ जिननाम १ मनुष्य आयु ए बे प्रकृति ७० मां भेगी करजो॥

विणुअण छवीस मीसे । बिसयरि सम्मंमि जिण१नराउ१

हवे चोथी पंक प्रभा [जुआ ॥
पांचमी धुम प्रभा छठीतम
प्रभा त्यां बंधे १०० नो बन्ध
तिर्थंकर विना मिथ्याते। सास्वा
ए रत्न प्रभा सक्र प्रभा वालुप्र दने ९६ मिश्र ७० समकित७१
भा सुधी जाणवुं । मनुष्य आयु भेळववुं ॥

इअ रयणाइसु भंगो । पंकाइसु तित्थयर हीणो॥६॥

सातमीए तमतमा प्रभाए। हवे मिथ्यात गुणठाणे सातमीए ब
बंधे ९९ नो बन्ध. जिन। न्ध. मनुष्यगति१ अनुपूर्वि १ उंचगो
नाम १ मनुष्य आयु १ बे। त्र १ ए त्रण विना छन्नु बन्ध छे ॥
काढवां ॥

अजिण१मणुआउ उहो सतमिए नरदुगुच्च१विणुमिछे

सास्वादन गुणठाणे। तिर्यंचनुं आयुष्य १ नपुंसकवेद २ मिथ्या
९१ नो बन्ध छे । त ३ हुंडक संस्थान४ छवठो संघयणं ५ ए
पांच जतां ९१ नो बन्ध ॥

इग नवई सासाणे । तिरि आउ१ नपुंस४चउ वज्जं ७॥

अनन्तानुबन्धि आदिक २४ का
ढतां ६७ रहे; तेमां त्रण वधा
रीए एटले ७० नो बन्ध; ने मिश्र
समकिते होय. अनन्तानु ४ म
ध्य संघयण:४ मध्य संस्थान ४
असुभगति १ निचगोत्र १ स्त्रि मनुष्यगति १ अनुपूर्वि १ उंच
वेद१ दुर्भगत्रिक३ थीणंद्धित्रिक गोत्र १ ए त्रणे भेळतां ७० बां
३; उद्योत१ त्रीयंचगति १ अनु धे. त्रीजे चोथे गुणठाणे सात
पूर्वि ए चोवीश । मी नर्कवाला ॥

अण चउवीस विरहिया ।सनरदुगु च्चाय सयरिमीसदुगे

हवे तिर्यंच गति मार्गणाए प्रकृति बन्ध कहे छेः—उधे ११७ नो बन्ध छे मिथ्यात गुणठाणे ११७।

पर्याप्ता तिर्यंचने तिर्थंकरना म१ आहारक२ दुग ए त्रण विना ११७ नो ॥

सतरस उ उहिमिछे । पज्जतिरिया विणुजिणाहारं ॥८॥

हवे मिश्र गु. ठा. ६९ बांधे३२ न बांधे तेनां नामः—देवआयु १ अनन्तानुबन्धि४ क्रो. मा. मा. लो. मध्यसंस्थाननी१ सा.२वा.३ कु.४ मध्यसंघयण रि. १ ना.२ अ.३की.४असुभ वीहायोगति१ नीचगोत्र१ स्त्रिवेद१दुर्भगत्रिक३ दुर्भग दुसर अनादेय थिणंद्धि१प्र चलाप्रचला२ निद्रानिद्रा३उद्यो त१ तिर्यंचगति १ अनु२ आ.३ उदारिकसरिर१ अंगोपांग२ नर्क गति१ अनुपूर्वि२ आयु३ प्रथम संघयण१ ए बत्रीश मिश्र गुण ठाणे न बांधे माटे ६९ नो ब न्ध होय ॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १०१ नो बन्धः ते सोल काढीने ते क हे छेः—नर्कगति१ अनुपूर्वि२ आ यु३ जातिः—४ थावरः५ हुंडक१ आताप१छेवठु१ संघयण नपुंस कवेद१ मिथ्यातमोहनी१ ए सो ल विना सास्वादने १०१।

[मीसे ॥

विणु निरयसोल सासणि । सुराउ१अण३१एगतीसविणु

हवे समकीत गुणठाणे७० नो बन्ध छे. देव आयु सहित करते सीत्तेरनो बन्ध ।

हवे पांचमे गुणठाणे ६६ बांधे अप्रत्याख्यानि क्रोध १ मान२ माया३ लोभ४ विना ॥

ससुराउ सयरि७० सम्मे । बीअ कसाए विणादेसे॥९॥

पण त्रियंच मनुष्यमा एटलो विशेष जे चोथे गुणठाणे जिन नाम सहित मनुष्य ७१ बांधेछे. हवे देसविरतादिक गुणठाणे कहे छेः–बीजि चोकडी रहित ६७ नो देसविरतिए बांधे. छठे गुणठाणे त्रिजी चोकडी न बांधे माटे ६३ इत्यादिक॥

एम प्रथम गुणठाणाथी चोथा गुणठाणा सुधी मनुष्य तिर्यंच ने तुल्य बन्ध जाणवो ।

इय चउ गुणेसुविनरा । परमजया सजिणउहु देसाई ॥

हवे अपर्याप्ता त्रीयंच तथा नर ने बन्ध कहे छेः–१०९ जिनना मादि ११ न बांधे. जिनना म१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रीद्विक सरिर४ अंगोपांग ५ आहारकद्विक सरीर६ अंगोपांग७ देवआयु८ नरकत्रिकगति९ अनुपूर्वि१० आयु११ ए अगिआर विना ।

१०९बांधे गुणठाणुएक मिथ्यात्व होय ए अपर्याप्ता त्रीयंच नरने॥

जिण इक्कारसहीणं । नवसय अपजत्त तिरिअ नरा१०

नारकीव-नर्कगतिना बन्धनी पे

उघे १०१ मिथ्याते १०३ एकेंडि१ थावर२ आताप३ ए त्रण भेलतां उघे १०४ नो बन्ध. मिथ्याते जिन नाम काढतां१०३

छे सुरने–देवताने पण बन्ध जा णवो; एटलुं विशेष जेः–

नो बन्ध छे. सा. ए६ मि. ७० स. ७१ ॥

निरयव्व सुरा नवरं । उहे मिच्छे इगिंदि तिग सहिया ॥

बे देवलोके सुधर्म इसाने पण एमज ।

जिन नाम विना जोतिस, भव नपति, व्यंतरमां उघे मिथ्याते १०३ नो बन्ध सा. ९६ मि. ७० स० ७१ ॥

कप्पदुगेविअ एवं । जिण हीणो जोइ जवण वणे ११

रत्नप्रभानी परे सनतकुमारथी सहस्रार सुधी उघे १०१ नो ब न्ध, मिथ्याते १०० सास्वादने ९६ मिश्रे ७० नो बन्ध, चोथे ७२ नो बन्ध ॥

आणंतादि जावत् पंच अनुत्तर सुधी उघे ९७ नो बन्ध ते के म–उद्योत१ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयुध ए चार विना ९७, मिथ्याते ९६ सास्वादने ए२ मिश्रे ७० अविरति ए ७२

रयणव्व सणं कुमाराइ । आणयाई उज्जोअचउरहिआ

एकसो नव केटली मार्गणाए बन्ध होय ते कहे छे एकेंडि१ पृथ्वीकाय२ अपकाय३ वनस्पति काय४ बेरंडि५ तेरंडि६ चोरंडि७ एटली मार्गणाए १०ए नो बन्ध

अपर्याप्त तिर्यंचनी परे उघे१०९ मिथ्या ते पण १०ए

अपज्जतिरिअव्व नवसय। मिगिंदिपुढविजलतरु विगले१२

सास्वादनेए६ नो बन्ध तेर प्र कृति विना सूक्ष्मत्रिक, ३ विग ल त्रिक,३ एकेंडि७ थावर८ आ

तापए नपुंसक १० मिथ्यात्व११
हुंमक१२ छेवठु संघयण १३ ए कोइक आचार्य वली कहे छे
तेर विना ए६ बांधे। के—सास्वादने चोराणुंनो बंध॥

छनवइ सासणी विणु सुहुमतेर। केइ पुणबिंति चउनवई

शरीर पर्याप्ति कर्या पेहेलां आ
हार पर्याप्ति सुधी सास्वादने
वर्त्ते—माटे ते बन्धतो पर्याप्ता थ
या पछी बांधे तेथी ९४ नो ब
न्ध कह्यो॥

तिर्यंच आयु मनुष्य आयु
न बांधे माटे ९४ बांधे।

तिरिअ नराउहिं विणा। तणु पज्जति न जंति जउ॥१३॥

तेउ वायुकाय गति त्रस कह्या
माटे तेने बन्ध १०५ प्रकृतिनो
छे. १२० मांथी १५ न बांधे. जि
ननाम१ देवद्विक गति२ अनुपू
र्वि३ वैक्रिशरीर ४ अंगोपांग ५
आहारक शरीर६ अंगोपांग७ दे
वायु८ नर्कगति९ अनुपूर्वि१०
आयु११ मनुष्य गति१२ अनुपू
र्वि१३ आयु१४ उंचगोत्र१५ ए
पंदर न बांधे. एक मिथ्यात्व गु
णठाणु छे॥

उघे पंचेन्द्रिनी तथा त्रसकायनी
मार्गणा ए उघे १२० मिथ्यात्वे
११७ सास्वादने १०१ मिश्रे।
७४समकीते ७७ देशव्रतिद७ ए।
आदे प्रकृति बंध पूर्ववत्।

उहु पणिंदि तसे गइ। तसेजिणिक्कार नरतिगुच्च विणा॥

उदारिक काय योगे मनुष्यनी
पेरे उघे १२० मिथ्याते ११७सा
स्वादने १०१मिश्र ६९ समकी

मन योग, वचन योगनी मार्ग

णाए उंधे १२० यावत् गुणठा। ते ७१ देसे ६७इत्यादिक मिश्र
णा १३ छे। पद आगला पदने जोमजो ॥

मणवय जोगेउहो। उरले नर ज्ंगुत म्मिस्से ॥१४॥

उदारिक मिश्र काय योगे बन्ध
कहे छेः—आहारक शरिर१ अंगो। एकसो ११२ १ मिथ्यात्वे
पांग२ देवायु३ नर्कत्रिक गति४। १०एते लखे छे. तीर्थंकरनाम१
अनुपूर्वि५ आयु६ ए छ प्रकृति। देवगति२ अनुपूर्वि३ वैक्रियछुग
अपर्याप्ता न बांधे माटे उधे बन्ध। शरीर४ अंगोपांग५ ए पांचवि
रह्यो. ते आवता पदमां कहेछेः। ना १०ए बांधे ॥

आहार छग विणोहे। चऊदस सउ मिछ्छिजिणपणगहीणं

एकसोनवनो बन्ध मिथ्यात्वे ह
तो तेमांथी पंदर न बांधे ते वा
रे ए४ बांधे, सूक्ष्मत्रिक३ वि
गलत्रिक६ एकेंद्रि७ थावर८ आ
ताप ९ नपुंसक वेद १० मिथ्या
त्व ११ हुंमक १२ छेवठो१३ म
नुष्य आयु १४तिर्यंच आयु१५
ए पन्नर मिश्र गुणठाणु नथी॥

सास्वादन गुणठाणे ९४ बांधे। कइ प्रकृति विना ते आगल क
हे छेः।

सासणि चउनवइ विणा। नरतिरिआउ सुहुमतेर॥१५॥

हवे समकीते ७५ नो बन्ध ते
कहे छेः—९४ मांथी २४ काढे
अनन्तानुबन्धि क्रो. १ मा. २
मा.३ लो. ४ मध्य संघयण रि.
५ ना. ६ अ. ७ की. ८ मध्य सं
स्थान नि. ए सा.१०वा.११ कु.

हवे ते ७० मां पांच भेलवजो
ते पांचना नाम; जिन नाम१

१२ कुख गइ १३ नीच १४ स्त्रि वेद १५ दुर्भग १६ दुसर १७। थीणंधीत्रिक नीद्रानीद्रा १८प्रचलाप्रचला १९ थीणंधी २० उद्योत २१ त्रियंचत्रिकगति२२ अनुपूर्वि२३ आयु२४ चोराणुमांथी ए चोविस जाय त्यारे ७० रहे।

देवगति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रिय शरीर ४ अंगापाग ५ ए पांच बांधे माटे ७५ नो बन्ध; पछी चोथाथी बारमा सुधी न बांधे. तेरमे एक सातानो बन्ध छे. उदारिक मिश्र काय योगमां चार गुणठाणा होय. १. २. ४, १३

अण चउवीसाइ विणा । जिण पणजुअसम्मिजोगिणो॥ [सायं॥

हवे कार्मण काय योगनी मार्गणाए पण उघे ११२ नो बन्ध; मिथ्याते १०७ नो बे प्रकृति न बांधे. ते त्रियंच आयु१ नर आयु२ न बांधे. पेहेले १०७ बीजे ९४ चोथे ७५ सजोगि गुणठाणे सातानो बंध कार्मण काय जोगे ।

हवे आहरक काय योग, आहारक मिश्र काययोग छठे गुणठाणे होय माटे छठे गुणठाणे बन्ध स्थानक ६३ नो होय॥

विणु तिरि नराउ कम्मेवि । एव माहार दुगि उहो॥१६॥

हवे सत्भाविक वैक्रिय योगे बन्ध कहे छेः—उघे १०४ देव नर्क गतिमां छे; माटे देव आयु गवेख्युं देव गतिसम।

हवे वैक्रीय मिश्र योगे बन्ध कहे छेः-तिर्यंच आयु१ नर आयु २ विना उघे १०२ नो बन्ध छे. गुणठाणा ३ होय १. २. ४.

सुर उहो वउव्वे । तिरिअ नराउ रहिउ तम्मिस्से ॥

हवे त्रण वेदनि मार्गणाए पहेली चोकडी, बीजी चोकडी, त्रीजी चोकडी

गुणठाणा त्रण वेद गुणठाणा १प्रथमथी अनंतानुबंधी चोकडिये २गुणठाणां, बीजी चोकडिये ४ गुणठा

ए बन्ध थानक कहे छे।

णा छे. त्रीजी चोकमिये ५ गुणठाणा पेहेलां छे.

वेअतिगा इगवित्रिय तियकसाय । नवदु चउ पंच गुणा१७

संजलन क्रोध १ मान१ माया नी मार्गणाए गुणठाणा बंधथानक कहे छेः-गुणठाणादि एलोभे १०बंधे१२० मिथ्यात्व ११७ सास्वादन १०१ मिश्र ७४ समकीते ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अप्रमत्ते५९निवृत्तिए भाग७ पेहेले ५८बीजे त्रीजे चोथे पांचमे छठे ५६ सातमे २६अनिवृत्तिए २२ २१ २० १९ १८

संजलन लोभे दश गुणठाणा लोभ छे माटे १७ नो बन्ध हवे अविरति मागर्णाए गुणठाणा ४ तेनो बन्ध बंधे ११८ पेहेले ११७ बीजे १०१ त्रीजे ७४ चोथे ७७ मतिश्रुत विभंग ए त्रण अज्ञाननी मार्गणाए गुणठाणा२-३ होय बंधे ११७ मि. ११७ सा. १०१ मिश्र७४

संजलन तिगेनव दस । लोहे१०चउ४अजइदुति अन्ना[णतिगे॥

हवे चक्षु अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए गु. १२ प्रथमथी बंधे १२० मि. ११७ सा. १०१ मि ७४ अ. ७७ देस ६७ प्र. ६३ अ. ५९-५८ नि. ५८-५६-२६ अ. २२-२१-२०-१९-१८सूक्ष्मसं.१७ उपसमे १ क्षीण मोहे १।

हवेयथाख्यातचारित्रनी मार्गणाए छेला चार गुणठाणां त्यां बन्ध १ सातानो त्रण गुणठाणे चउदमे अबन्ध छे. ॥

बारसअचक्खु चक्खुसु । पढमा अहखाइ चरमचउ॥१८॥

हवे मनपर्यवज्ञाने कहे छेः– गुणठाणा७ प्रमत्तथी क्षीण मोही सुधी बंधे ६५ प्रमत्ते६३ अ

हवे सामायक छेदोपस्थापन चारित्रनी मार्गणाए गुणठाणा चार छे. ६, ७, ८, ९, परिहार

प्रमत्तेप१।प०निवृत्तिए५०।५६ विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए गु
२६ अनिवृत्ति ए२२ २११ए१० बे ६. ७, त्यां बन्ध जघे ६५ प्र.
सूक्ष्मे १७ जपशमे१ क्षीणे १। ६३ अ. ५९ नि. ५० अ. २२॥

मणनाणिसगजयाई । समईअठेअ चज डुन्नि परिहारे॥

हवे मतिज्ञान, सुतज्ञान, अवधि ज्ञान अवधि दर्शन; ए चार मार्गणाए समकितथी मांमी बारमा गुणठाणा सुधी; नव गुणठाणां त्यां बन्ध पूर्वनी पेठे जाणजो.॥

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन नी मार्गणाए गुणठाणा बेबे १३, १४, त्यां तेरमे एक साता नो बन्ध बे; चजदमे वन्ध नथी

केवल डुगि दो चरमा ।जयाइनव मइसु जहि डुगे ॥१ए॥

हवे खायक समकीते गु–अगिआर; चोथाथी चौदमा सुधी. मिथ्यातनो मार्गणाए एक मिथ्यात गु० सास्वादननो मार्गणाए एक सास्वादन गु मिश्रनी मार्गणाए एक मिश्र गुणठाणु; देश विरतिनी मार्गणाए एक पांचमु गु० बन्ध पूर्वे कही गया तेम गणजो.

जपशम समकीते चोथाथीअ गिआरमा सुधी गु० ० होय वेदक कहेतां खयोपशम समकीत कहेवुं. त्यां समकीतथी ४गुणठाणा होय. त्यां जघे ७५ देशे६६प्रमत्ते६३ अप्रमत्ते, ५०

अमजवसमिचऊवेआगि खइए इक्कार मिच्छतिगि देसे ॥

हवे सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए दशमुं गुणठाणुं ते र गु. आवता पदमां।

हवे आहारनी मार्गणाए तेरगुणठाणा तेरमा सुधी प्रथम प्रमाणे ॥

सुहुमि सठाण तेरस । आहारग निअ निअ गुणोहो१०

हवे जपशमे फेर बे; ते कहे आयु न बाधे. ते कारण माटे अ

छे, उपशमे वर्त्तता। विरतिए ७७ नो बन्ध हतो ॥

परमुवसमिवट्टंता । आउ न बंधंति तेणअजय गुणे॥

तेमांथी देवतानुं आयु, मनुष्यनुं आयु, न बांधे माटे ७५ नो बन्ध उघे देसविरति आदे गुणठाणे देवतानो आयु काढो त्यारे ६७ मांथी एक गये ६६ नो बन्ध; प्रमत्ते बासठ बांधे; अप्रमत्ते ५८ एम गणजो ॥

देव मणु आउ हीणो। देसाइसु पुण सुराउ विणा॥२१

हवे लेसा ठए बन्ध कहे छेः— उघे ११८ नो बन्ध छे; ते शी रीते? ते बतावे छे। आहार शरिर, अंगोपांग ते बेए रहित, ते पेहेली त्रण लेसा क्रस्न नील कापोते ॥

उहे अठार सयं। आहार डुगूण माइ लेसतिगे ॥

सास्वादनादिक गुणठाणे पूर्ववत् सा.१०१ मिश्र ७४ स. ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अ

तेमांथीजिन नाम वि। नाः११७ बांधे मिछ्याते। हिंयां जगवति सूत्रे ३१ सतके त्रण आदि लेसाए विमानिक आयु न बांधे. इति बहु श्रुत गम्यं ॥

तं तिन्नोणं मिछे । सासणाइसु सव्वहिंउहो ॥२२॥

तेजु लेसानी मार्गणाए १११ नो बन्ध; नव न बांधे ते नर्कत्रिक ३ सूक्ष्म ४ अपर्याप्त ५ साधारण ६ बेरंदि ७ तेरंदि ८ चो

हवे सुक्ल लेसानी मार्गणाए उद्योत १ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयु४ नर्कत्रिकग.५ अ.६ आ.७ सूक्ष्म८ अपर्याप्त ९ साधारण १० बे. ११ ते. १२ चो. १३ विगलत्रिक आताप१४ एकेंदि १५ थावर १६ ए सोल न बांधे माटे१०४ नोबन्ध;

रंदि जाति ९। गुणठाणा १३ बन्ध पूर्वपरे

तेऊ निरय नवूणा। उज्जोय चउ निरयबार विणुसुक्का

हवे पद्म लेसानी मार्गणाए १०८ नो ओघे बन्ध छे, ते उपली सोल काढो ते मां उद्योतादि चार प्रक्षेप करतां१०८ थाय; एटले नर्कत्रिकादि बारविना १०८ नो।

जिननाम १ आहारक दुग २ ए त्रण विना मिथ्याते तेजु १०८ पद्म. १०५ सुक्ल. १०१ए त्रण लेसाए बंध कह्यो,इति लेशा बन्धः ॥

विणु निरय बार पम्हा। अजिणाहारा इमा मिच्छे ॥५३॥

चौदे गुणठाणा होय भव्यनी मार्गणाए सन्नियानि मार्गणा ए बन्ध पूर्वे कह्यो तेम सघले कहेजो।

हवे अभव्य मार्गणाए; असंनि मार्गणाए१ ए बे मार्गणाए ११७ नो बन्ध ओघे छे. मिथ्यात्वे पण ११७ नो बन्ध ॥

सवगुणभव सन्निसु। ओहु अभवाअसन्निमिच्छसमा ॥

हवे अणाहारीनी मार्गणाए, कार्मण शरिर मार्गणानी पेठे बन्ध भांगो जाणवो. ओघे ११२ तेने गुणठाणा पांच छे.मि. १०७ सा. ९४ अवि. ७५ सजोगि १ अजोगि० तेमां मिथ्यात्वे १०७ बांधे. जिन १ देवगति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रीय शरिर ४ अंगोपांग ५ ए पांच काढतां१०७ रह्यो. सास्वादने ९४ नो बन्ध; ते तेर काढे छे. सूक्ष्मत्रिक, विगलत्रिक, ए

केंद्रिजाति, ७ थावर ८ आताप ९ नपुंसकवेद १० मिथ्यात्व मोह नी ११ हुंडक १२ छेवठु १३ ए तेर विना चोराणुं बांधे. समकित गुणठाणे ७५ चोराणुमांथी चोवीस अनन्तानुबन्धि आदिक काढतां सी त्तेर रहे. तेमां जीननुं पंचक नांखे तेरमे सातानो बन्ध छे; अजोगि ए अबन्ध छे ॥

सास्वादने १०१ नो बन्ध; सनि आनी रीते असंनिने ।

सासणि असन्नि सन्निव । कम्मणजंगो अणाहारे॥२४॥

हवे लेस्या कृष्न, नील, कापोत, ए त्रण लेसाए गु० पहेलां चार छे. ते जो तथा पद्म लेसाए गु० पहेलां सात छे. सुक्ल लेस्याए गु० १३ छे; अजोगि विना ॥

चार, सात, तेर, गुणठाणा लेस्या अनुक्रमे गणज्यो.ब न्ध पूर्ववत् एवं स्वामीत्व त्रि जो कर्मग्रन्थ थयो ॥

तिसु दुसु सुक्काइ गुणा । चउ सगतेर तिबंध सामित्तं ॥

श्री पूज्य देविन्द्र सूरिजी आचार्ये लख्यो कहेतां रच्यो छे ।

जाणजो बीजो कर्मस्तव ते त्रणीपछीत्रीजो जाणज्यो; तो विशेष बोध हेतु थशे ॥

देविंद सूरि लिहिअं । नेयं कम्म त्थयं सोउ ॥२५॥

॥ मार्गणादि यन्त्र ॥

संख्या	६२ मार्गणा नाम	१४ जीव स्थानक	१४ गुणठाणा.	१५ योग	१२ उपयोग	६ लेस्या	अल्पाबहुत	
१	देवगति	२	४	११	९	६	असंख्य गु	३
२	मानवगति	३	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
३	तिर्यचगति	१४	५	१३	९	६	अनंत गुण	४
४	नारकी	२	४	११	९	३	असंख्यगुण	२
५	एकेंद्रि	४	२	५	३	४	अनंत गु	५
६	बेरंद्रि	२	२	४	३	३	विशेधिक	४
७	तेरंद्रि	२	२	४	३	३	वि०धिक	३
८	चोरिंद्रि	२	२	४	४	३	वि०धि०	२
९	पंचेंद्रि	४	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१०	पृथ्वीकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	३
११	अपकाय	४	२	३	३	४	विशेषाधिक	४
१२	तेउकाय	४	१	३	३	३	असंख्य गु	२
१३	वाउकाय	४	१	५	३	३	विशेषाधिक	५
१४	वनस्पतिका.	४	२	३	३	४	अनंतगुणा	६
१५	त्रसकाय	१०	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१६	मनोयोग	११२	१३	१३	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१७	वचनयोग	५।८	१३/५	१५/४	१२/४	६	असंख गु	२
१८	काययोग	१४/४	१३/२	१५/५	१२/३	६	अनंतगु	३
१९	स्त्रीवेद	४	९	१३	१२	६	संख्यातगुणो	२
२०	पुरुषवेद	४	९	१५	१२	६	सर्वथी:थोडा	१
२१	नपुंसकवेद	१४	९	१५	१२	६	अनंतगुणा	३
२२	क्रोध	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	२
२३	मान	१४	९	१५	१०	६	सर्वथीथोडा	१
२४	माया	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	३
२५	लोभ	१४	१०	१५	१०	६	विशेषाधिक	४
२६	मतिज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	३
२७	श्रुतज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेषाधिक	४
२८	अवधिज्ञान	२	९	१५	७	६	असंख्यातगु	२
२९	मनपर्यवज्ञान	१	७	१३	७	६	सर्वथीथोडा	१
३०	केवलज्ञान	१	२	७	२	१	अनंतगुणा	५

३१	मतिअज्ञान	१४	३।२।३	१३	५	६	अनंतगुणा	६
३२	श्रुतअज्ञान	१४		१३	५	६	अनंतगुणा	६
३३	विभंगज्ञान	२		१३	५	६	असंख्यातगु	४
३४	मामायक	१	४	१३	७	६	संख्यातगु.	५
३५	छेदोपस्थान	१	४	९	७	६	संख्यातगु.	४
३६	परिहार वि	१	२	९	७	६	संख्यातगु.	२
३७	सूक्ष्मसंपराय	१	१	९	७	१	सर्वथीथोडा	१
३८	यथाख्यात	१	४	११	९	१	संख्यात गु.	३
३९	देशविरती	१	१	११	६	६	असंख्यातगु.	६
४०	अविरती	१४	१४	१३	९	६	अनत गुणा	६
४१	चक्षुदर्शन	३।६	१२	१३	१०	६	असंख्यगुणा	२
४२	अचक्षुदर्शन	१४	१२	१५	१०	६	अनंत गुणा	४
४३	अवधिदर्शन	२	९	१५	७	६	सर्वथी थोडा	१
४४	केवलदर्शन	१	२	७	२	१	अनंत गुणा	३
४५	कृष्ण	१४	६	१५	१०	१	विशेषाधिक	६
४६	निल	१४	६	१५	१०	१	विशेषादिक	५
४७	कापोत	१४	६	१५	१०	१	अनंतगुणा	४
४८	तेजु	२	७	१५	१०	१	संख्यातगुणा	३
४९	पद्म	२	७	१५	१०	१	संख्यातगुणा	२
५०	शुक्ल	२	१३	१५	१२	१	सर्वथीथोडा	१
५१	वेदक	२	४	१५	७	६	असंख्यगुणा	४
५२	क्षायक	२	११	१५	९	६	अनंतगुणा	५
५३	उपशम	२	८	१३	७	६	संख्यातगुणा	२
५४	मिश्र	१	१	१०	६	६	संख्यातगुणा	३
५५	सास्वादन	७	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५६	मिथ्यात	१४	१	१३	५	६	अनंतगुणा	६
५७	भव्य	१४	१४	१५	१२	६	अनंतगुणा	२
५८	अभव्य	१४	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५९	संज्ञि	२	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
६०	असंज्ञि	१२	२	६	४	४	अनंतगुणा	२
६१	आहारी	१४	१३	१५	१५	६	असंख्यातगु.	२
६२	अणहारी	८	५	१	१०	६	सर्वथीथोडा	१

अथ षमशितीकनामा चोथो कर्म्मग्रन्थ लिख्यते ॥

नमस्कार करीने वीतराग प्रत्ये जिवना नेद १४ बासठ मार्गणा नेदे। गुणठाणा १४ उपयोग १२ योग १५ लेसा ६॥ [साउ६ कर्मबन्ध हेतु मूल४ उत्त २५७ अल्पाबहुत नावम् लप उत्तर५३ । संख्यातु, असंख्यातु, अनन्तु; कांइक कहीशुं. ए नेदोनो विवरो आगल चालशे; माटे प्रथम गाथाए संक्षेपलख्यो छे.

नमिअ जिणं जिय१मग्गण२। गुणठाणु३ वउग४ जोग५ले बंध७ प्पबहू८ नावे९ । संखिज्जाई१० किम वि वुच्छं॥१॥

हवे प्रथम जिवना चौद नेद कहे छे:-सूक्ष्मएकेन्द्रि १बादर एकेन्द्रि२ बेन्द्रि ३ तेन्द्रि ४ चोरिन्द्रि५ असंज्ञीपंचेन्द्रि६ संज्ञीपंचेन्द्रि७ ए सात अपर्याप्ता; अने सात पर्याप्ता । अनुक्रमे ए चौद जिवनां स्थानक जाणवां ॥

इह सुहुम बायरे गिंदि । बि ति चउ असन्नि सन्नि पंचिंदि अपज्जत्ता पज्जत्ता । कमेण चउदस जियठाणा ॥ २ ॥

हवे ते चौद जिव स्थानके गुणठाणा कियां छे ? ते देखाडे छे:-बादरएकेन्द्रि अपर्याप्त; असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्त; बेन्द्रि अपर्याप्त; तेन्द्रि अपर्याप्त; चोरिन्द्रि अपर्याप्त । पोतानी पर्याप्ति पुरी नहि, ते अपर्याप्त. उपरना पांच नेदमां गुणठाणा बे छे. पहेलां मिथ्यात्व अने सास्वादन ए बे पामिये. संज्ञी पंचेंद्रि अपर्याप्ताने आवते पदे कहेशे ॥

बायर असन्नि विगले। अपज्जि पढम बिअ सन्निअ पज्जते

अविरति सम्यक सहित त्रण गुणठाणा होय. मो. १ सा. २ अ. ४; हवे संज्ञी पर्याप्ताने आवते प सर्वे चउदे गुणठाणा जाणवां; बाकी जीव थानके पहेलुं मिथ्यात्व गु. जाणवुं, (जमणी

दे कहे छे–

बाजुनो नीचेनो यन्त्र तपासि लेवो.)

अजय जुअ सन्नि पज्जे । सवगुणा मिञ सेसेसु ॥३॥

॥ यन्त्र ॥

स्थान	नाम.	अपर्याप्तने गु. ठा.	पर्याप्तने गु. ठा.
२	सूक्ष्म	१	१
२	बादर	२	१
२	बेन्द्रि	२	१
२	तेन्द्रि	२	१
२	चोरिन्द्रि	२	१
२	असंज्ञि	२	१
२	संज्ञी	३	१४

हवे चौद जिवस्थानके जोग पंदर कहे छेः–सूक्ष्म अपर्याप्त १ बादर अपर्याप्त २ बेन्डि अपर्याप्त ३ तेंडि अपर्याप्त ४ चोरिंडि अपर्याप्त ५ असंज्ञी पंचेंडि अपर्याप्त ६ ए छ अपर्याप्त जिवस्थानके उदारिक मिश्र १ कारमण काय; ए बे जोग होय ।

मिश्र पदनो अर्थ प्रथम पदना अर्थनो छे. ७ सन्नि अपर्याप्तने जोग ३, ४. ॥

अपज्जत छक्कि कम्मुरल । मीसा जोगा अपज्ज सन्निसु ॥

कार्मण, १ उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, ३ ।

ते उदारिककाययोग भेलतां चार योग पण होय मतांतरे ॥

ते स विउवि मीसएसु । तणु पज्जेसु उरल मन्ने ॥४॥

ए सूक्ष्म पर्याप्ताने उदारिक

जोग एक छे. नाखा सहित चार जिब स्थानके बेइंदिपर्याप्त १० तेन्द्रि पर्याप्त ११ चोरेन्द्रि पर्याप्त १२ असन्निपर्याप्त १३ ने योग बे. उदारिक १ असत्या अमृखा २ होय ॥

८सर्वयोगपंदरे सन्निपर्याप्ताने होय ।

सव्वे सन्नि पज्जते । उरलं सुहुमे सन्नासु तं चउसु ॥

बादर एकेन्द्रि पर्याप्ताने त्रण योग; उ १ वे २ वैक्रीमीश्र ३ वायुकाय आश्री ।

हवे चौद जिवस्थानके उपयोग बार फेलावे छे १ पर्याप्ता सन्निने बार उपयोग होय ॥

बायरि स विउवि दुगं । पज्ज सन्निसु बार उवउगा ॥५॥

चक्षु अचक्षु मति अज्ञान श्रुत अज्ञान ए चार उपयोग छे. बे दर्शन, बे अज्ञान, ए चार गया पदना अर्थमां गएया छे. हवे दश जिवस्थानके उपेगा कहे छेः— सूक्ष्म एकेन्द्रि पर्याप्त ४, अपर्याप्ता ५ बादर एकेन्द्रि पर्याप्त ६ अपर्याप्ता ७ बेन्द्रि पर्याप्त ८ अपर्याप्त ए तेरेन्द्रि पर्याप्त १० अपर्याप्त ११ चोरिन्द्रि अपर्याप्ता १२ असंज्ञी पंचेन्द्रि अपर्याप्ता १३ ए दशपदे उपयोग;अचक्षु, मतिअज्ञान,श्रुत अज्ञान; ए त्रएय होय॥

पर्याप्ता चोरिन्द्रिने२ असंज्ञीने ३।

पज्ज चउरिंदिअसन्निसु । दुदंस दुअन्नाण दससु चक्खुविणा।

संज्ञी पंचेन्द्रि १४ अपर्याप्ताने आठ उपयोग ते कहे छेः—बार मांथी चार नहि ते; मन पर्यव ज्ञान१ नहि ॥ चक्षु दर्शन नहि; २ केवलज्ञान ३ केवलदर्शन ४ ए नहि; माटे आठ कह्या ॥

सन्नि अपज्जे मण नाण । चखुकेवल दुग विहूणा ॥६॥

हवे चौद जिवस्थानके लेसा कहे छेः—संज्ञी पंचेंन्द्रि पर्याप्त; अपर्याप्तने छ लेस्या । अपर्याप्ता बादर एकेन्द्रिने लेस्या कृष्न, नील, कापोत, तेजु ए चार, बाकी जिवस्थानक अगिआरे त्रणकृष्ण नीलकापोत॥

सन्नि दुगि छ लेस । अपज्ज बायरे पढम चउ ति सेसेसु

हवे मूलकर्म आठ; ते चौदजिव स्थानके बंध, उदय, उदिरणा, अने सत्ता कहे छेः—सात, आठ, आयु सहित बन्ध तथा उदिरणामां. सत्ता उदय ए बेमा आठज होय; संज्ञीपंचेंन्द्रि पर्याप्ता विना तेर जिव थानके.

सत्त छ बंधुदीरण । संतु दया अठ तेरससु ॥ ७ ॥

संज्ञीपंचेंन्द्रि पर्याप्ताने बन्धक हेछेः-आठ आयु विना, सात मोहनी आयु विना छ बांधे. साता वेदनी एक बांधे । हवे संज्ञी पंचेंन्द्रि पर्याप्ताने सत्ता, उदय स्थानक कहे छे—सात, आठ, चार, आठ, मोहनी विना सातनी ज्ञानावरणी दर्शना वर्णीमोहनी अंतराय विना चारनी सत्ता ॥

सत्त छ छे ग बंधा । संतु दया सत्त अठ चत्तारि ॥

हवे उदिरणा कहे छे:—सात आ
ठ, पांच, बे, ते केम आठ आयु
विना सातनी आयु वेदनी विना
छनी आयुवेदनी मोहनी विना
पांचनी तेमांथी ज्ञानावर्णी, द
र्शनावर्णी, अंतराय विना बे
नी उदिरणा जाणवी।

उदिरणा संज्ञी पर्याप्तने कही॥

सत्त ठ छ पंच दुगं। उदीरणा सन्नि पज्जते॥८॥

हवे मार्गणा मूल १४ उत्तर६२
तेनां नाम कहे छे; गति१ इंन्द्रि
२ काया३।

जोग४ वेद५ कषाय६ ज्ञान ७

गइ इंदि एय काए। जोए वेए कसाय नाणेसु॥

संजम८ दर्शन९ लेस्या १०।

भव्य ११ सम्यक्त १२ संज्ञी१३
आहारक १४ ए मूल चौद; उ
त्तर बासठ थया॥

संजम दंसण लेसा१०। भव सम्मे सन्नि आहारे॥९॥

हवे मार्गणा उत्तर बासठनां ना
म कहे छे:--चार गतिनां नाम;
देवगति, मनुष्यगति. तिर्यंचग
ति, नर्कगति; ४।

हवे इंन्द्रि पांचनानाम-एकेन्द्रि
बेन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि, पंचेन्द्रि
पछी छकाय कहेशे.॥

सुरनर तिरि नरय गई। इग विअ तिअ चउ पणिं दि छकाया

पृथ्वीकाय, अपकाय, तेउकाय,
वाउकाय, वनस्पति काय,।

त्रसकाय; ए छकाय. हवे त्रण
जोगनां नाम:--मनयोग, वचन
योग, अने काययोग. ३॥

भूजल जलणा निल वणा। तसाय मण वयण तणु जोगा

हवे त्रण वेदनाम—पुरुष, स्त्री। अने नपुंसक३ ।

चार कषाय नाम-क्रोध, मान, माया, लोभ ॥

वेय नरिठि नपुंसा । कसाय कोह मय माय लोभत्ति॥

हवे आठ ज्ञानना नाम--मति ज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, मनपर्यवज्ञान केवलज्ञान ।

विभंगज्ञान, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान,८ ए ज्ञान ते साकार उ पयोग ॥

मइ सुअ ऽवहिमण केवल।विभंग मइसुअ अन्नाणसागारा

सात संजम गणावे छेः--सामा यक, छेदोपस्थान, परिहार विशुद्धि ।

सूक्ष्म संपराय, यथाख्यात, दे सविरति अने अविरति,ए सात॥

सामाइअ छेय परिहार। सुहुम अहखाय देसजय अजया

चार दर्शननां नामः--चक्षुदर्श न, अचक्षुदर्शन, अवधिदर्शन ।

केवलदर्शन, ए चार अनाकार॥

चखु अचक्खू उही ।केवल दंसण अणागारा ॥१२॥

छ लेस्यानां नामः-कृष्णलेस्या। नीललेस्या, कापोत लेश्या ।

तेजोलेस्या,पद्मलेस्या, शुक्लले स्या,१६भव्यबेभेद;भव्य-अभव्य

किण्हा नीला काऊ । तेऊ पम्हाय सुक्क भविअरा ॥

छ समकित नाम--वेदक वा ष योपसम, समकित क्षायक, उ पशम, मिथ्यात्व ।

मिश्र, सास्वादन ए छ; हवे सं ज्ञीनामः--संज्ञी,१ असंज्ञी; २

वेअग षइ गु वसम मिछ । मीससासाण सन्नि अरे१३

हवे बासठ मार्गणाए चौद जि व स्थानक फलावे छेः—संज्ञी

पंचेन्द्रिपर्याप्त, अपर्याप्ता, एबे;
१३ मार्गणाए होय ते कहे
छेः—देवगति, नर्कगति, विभंग

आहारिनामः--आहारि, अणा | ज्ञान, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अव
हारि; । धिज्ञान, अवधिदर्शन, ७ ॥

आहारे अर भेआ । सुरनिरय विभंग मइ सु उहि दुगे

उपशम समकित, क्षायक सम | शुक्ललेस्या, संज्ञी; ए तेर मार्ग
कित, क्षयोपसमकित, पद्मले | णाए सन्निपर्याप्त, अपर्याप्त, ए
स्या ११ । | बे जिव स्थानक ॥

सम्मत तिगे पम्हा । सुक्का सन्नीसु सन्नि दुगं ॥१४॥

तेजो लेस्यानी मार्गणाए जि
मनुष्य गति मार्गणाए जिवस्थान | व स्थानक-संज्ञी पंचेन्द्रि पर्या
क त्रण छे. संज्ञी पंचेन्द्रि पर्याप्त | प्त, अपर्याप्त, बादर एकेन्द्रि
अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्ता ३ | अपर्याप्ता ए त्रण छे देवता च
चौद स्थानके उपजे ते. अपर्या | वीने तेजु लेस्याथी एकेन्द्रि था
प्तज मरे माटे नरने विषे. | य छे; माटे गवेष्युं छे. ॥

तमसन्नि अपज्ज जुअं । नरे सबायर अपज्ज तेउए ॥

चार गया पदनो संबन्ध छे अ
संज्ञी मार्गणाए बार जिव स्था
नक जाणवां. संज्ञो पर्याप्त, अ
पृथ्वी, अप, तेज, वायु, वनस्प | पर्याप्त, ए बे विना बेन्द्रिनी
तिकाय, एकेन्द्रि; एछमार्गणाए | मार्गणाए बेन्द्रि पर्याप्त, अप
सूक्ष्म पर्याप्त, अपर्याप्त, बादर | र्याप्त, ए बे. तेरन्द्रिनी मार्गणा
पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चारजिव | ए तेना बे भेद, चोरिंद्रिनी मार्ग
स्थानक छे. हवे– । | णाए तेना बे एम जाणवां ॥

थावर एगिंदि पढमा । चउ बार असन्निडु डुविगले १४

त्रसकायनी मार्गणाए जिव स्थानक दस छेलां ते; बेरंडि, तेरंडि चोरंडि, असंज्ञी, संज्ञी, पर्याप्त, अपर्याप्त अविरति मार्गणादिक १० मार्गणाए कहे छेः–अविरति मार्गणा, ।

आहारिमा० तिर्यंचमा०काय योगमा०क्रोध,मान,मायालोन,मतिअज्ञान,श्रुतअज्ञान,१०

दस चरम तसे अजया । हारग तिरि तणु कसायडुअन्नाणे

कृष्णलेस्या, निललेस्या, कापोतलेस्या,जव्य, अजव्य,१५। अचक्षु दर्शन, नपुंसक, मिथ्यात्व; ए अराढ मार्गणाए सर्व चौद जिव स्थानक होय. ॥

पढम तिलेसा जविअर । अचक्खु नपुं मिछि सबवि १६

अगिआर मार्गणाए जिव स्थानक एक संज्ञी पर्याप्त छे. मार्गणा नाम केवलज्ञान,केवल दर्शन. २ । सामायक चारित्र ३ छेदोप स्थापन,४ परिहार विशुद्धि,५ सूक्ष्म संपराय,६ यथाख्यात,७ मनपर्यव८ देसविरति,ए मनयोग१० मिश्रदृष्टी११ ए अगिआरमां तेएक जीव स्थानक ॥

पज सन्नि केवलदुग । संजम मणनाण देसमण मिसे॥

वचन योग मार्गणाए बेरन्द्रि,तेरंद्रि, चोरन्डि, असंज्ञि, संज्ञी, ए पांच पर्याप्ता थाय. पांच जेद पण गवेख्या छे । चक्षुदर्शन मार्गणाए जीवस्थानक ३ अथवा ६ होय तेनां नामः-चोरिन्द्रि, असंज्ञी, संज्ञी, पंचेन्डि, ए चक्षु ए पर्याप्ता तथा तेहीज अपर्याप्ता गणतां ७ जेद पण गवेख्या छे ॥

पण चरम पज्ज वयणे । तिअ छवा पज्जियर चरकुमि १७

हवे स्त्रीवेद, पुरुषवेद, पंचेन्द्रि, ए त्रण मार्गणाए छेला चारजीवस्थानक छे.संज्ञीपर्याप्त,अपर्याप्त असंज्ञीपर्याप्त, अपर्याप्त ए चारअसंज्ञीमां स्त्री पुरुषवेद नथी पण बहु श्रुत गम्य ।

हवे अणाहारिनी मार्गणाए जीवस्थानक संज्ञीपर्याप्त, अपर्याप्त, सूक्ष्म अपर्याप्त, बेरन्द्रि अपर्याप्त, तेरन्द्रि अपर्याप्त, चोरन्द्रि अपर्याप्त, असंज्ञी अपर्याप्त, अने बादर अपर्याप्त, एआठ होय ॥

थी नर पणिंदि चरमा। चउ अणाहारे दुसन्नि छ अपज्जा

हवे सास्वादन गुणठाणानी मार्गणाए सात जीव स्थानक, ते आठ उपर कह्यां तेमांथी सूक्ष्म अपर्याप्त काढतां बाकी सात होय ।

सास्वादनेए बासठमार्गणाचौद जीवस्थानके कहीरह्या;हवे मार्गणाबासठेचउदे गुणठाणां कहे छेः–

ते सुहम अपज्ज विणा । सासणि इत्तो गुणे वुच्छं ॥१८॥

पेहेलां पांच गुणठाणां त्रियंच गतिनी मार्गणाए छे. पेलां चार गुणठाणां देवनर्कगतिनी मार्गणाए छे ।

हवे पांच मार्गणाए चौदे गुणठाणां छे. ते पांचनां नाम–मनुष्यगति, संज्ञी, पंचेन्द्रि, भव्य, त्रस, ए पांचमां सर्वे गुणठाणां छे ॥

पण तिरि चउ सुर निरया नरसन्नि पणिंदि भवतासिसव्वे

सात मार्गणाए गुणठाणां कहे छेः-एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि पृथ्वीकाय, अपकाय, वनस्पतिकाय७ ।

ए सातमां मिथ्यात, सास्वादन, ए बे गुणठाणां छे. हवे गति त्रस; तेउकाय, वायुकाय,अभव्य ए त्रण मार्गणाए एकमिथ्यात्व गुणठाणु छे ॥

इग विगल ज्ञूदगवणे । दुदु एगं गइ तस अन्नवे १ए

हवेछ मार्गणाए नवगुणगणां होय; ते पुरुषवेद, स्त्रीवेद, नपुंसकवेद, क्रोध, मान, माया ए छमां मिथ्यात्वथी नवमाअनिवृत्ति सुधी होय. ने लोजनी मार्गणाए दश गुणगणां छे ।

अविरति मार्गणाए मिथ्यात्वादिक चार गुणठाणां छे. मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान, विजंगज्ञान ए त्रण मार्गणाए मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे अथवा केटलाक त्रण गुणगणां कहे छे. मिश्र सहित ॥

वेअतिकसायनवदसलोजे। चउअजइदुति अन्नाण तिगे

चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए बार गुणगणा ।

पेलां हवे यथाख्यात चारित्रनो मार्गणाए छेलां चार गुणगणां होय ॥

बारस अचक्खु चक्खुसु । पढमा अहखाइ चरम चउ२०

मनपर्यव ज्ञाननी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु, दशमु, अगिआरमु, बारमु, एसात गुणगणां ।

सामायक छेदोपस्थान ए बे चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु, ए चार गुणगणां छे. परिहार विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु; ए बे गुणगणां होय ॥

मण नाणि सग जयाई ।समइअ छेअ चउ दुन्नि परिहारे

केवलज्ञान, केवलदर्शन, ए बे मांर्गणाए तेरमु, चौदमु, ए बे छेलां गुणठाणां छे.

मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधि दर्शन, ए चार मार्गणाए चोथेथी बारमे सुधी नव गुणगणा छे ॥

केवल दुगि दोचरमा । जयाइ नव मइ सुउहि दुगे॥२१॥

उपशम समकितनी मार्गणाए चोथाथी अगियारमा सुधी आठ गुणठाणा छे. वेदक क्षयोपसम समकितनी मार्गणाए चोथाथी सातमा सुधी चार गुणठाणा छे ।

खायक समकितनी मार्गणाए चोथाथी अजोगी सुधी अगियार गुणठाणां छे. मिथ्यात्व मारगणाए मिथ्यात गुणठाणुं एक; सास्वादन मार्गणाए बीजुं गुणठाणुं; मिश्रनी मार्गणाए त्रीजुं गुणठाणुं; देसविरतिनी मार्गणाए पांचमुं गुणठाणुं एक छे ॥

अड्ड उवसमि चउ वेयगि। खइए इक्कार मिछ तिगिदेसे

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए दसमु एक गुणठाणुं छे इ. वे तेर गुणठाणा छे ते आवता पदमा कहेशे ।

मनयोग, वचनयोग, काययोग, आहारी, शुक्ललेस्या, ए पांच मार्गणाए मिथ्यातथी ते सजोगी सुधी तेर गुणठाणा छे ॥

सुहुमे अ सठाणं तेर । जोग आहार सुक्काए ॥२१॥

कृष्ण, निल, कापोत, ए त्रण लेस्यानी मार्गणाए मिथ्यातथी प्रमत्त सुधी गुणठाणा छ छे. तेजो पद्म, ए बे लेस्यानी मार्गणाए पहेलाथी सातमा सुधी सात गुणठाणा छे ॥

असंज्ञीनी मार्गणाए पहेलांबे गुणठाणां ।

असन्निसु पढम दुगं । पढम तिलेसासु छच्च दुसुसत्त ॥

हवे अणाहारिनी मार्गणाए मिथ्यात,१ सास्वादन,२ सजोगी३ अजोगी चोथुं अवीरति ए पांच गुणठाणा ।

अणहारी मार्गणाए छे समुद घातादिक आश्री जाणवां ए मार्गणाए गुणठाणा समाप्त ॥

पढमं तिम डुग अजया । अणाहारे मग्गणासु गुणा ॥२३॥

हवे पंदर योगनां नाम कहेछेः- सत. असत, मिश्र, असत्या अमृखा ।

मन, वचन साथे ते चार पद जोमतां आठ थाय ते सतमन, असतमन, मिश्रमन, व्यवहार मन, सतवचन, असतवचन, मिश्रवचन, व्यवहार वचन, ए आठ; वैक्रीय काययोग, आहारक काययोग, ॥

सच्चे अरमीस असच्च मोस । मणवय विउवि आहारा

उदारिक काययोग, एत्रणयने मिश्र शब्द जोमतां त्रण वधे; ते उदारिकमिश्र, वैक्रीयमिश्र, आहारक मिश्र, कार्मण काययोग

ए पंदर जोग, हवे ते जोग बासठ मार्गणाए फेलावे छे. अणहारीनी मार्गणाए कार्मणकाययोग छे.

उरलं मीसा कम्मण । इय जोगा कम्म अणाहारे ॥२४॥

हवे २६ मार्गणाए पंदर जोग होय. ते मार्गणा अनुक्रमे कहेछेः- मनुष्यगति, पंचेन्द्रि, त्रसकाय, काययोग ४ ।

अचक्षु दर्शन, पुरुषवेद, नपुंसक वेद, क्रोध, मान, माया, लोभ, खायक समकित, क्षयोपशम समकित. १३ ॥

नर गइ पणिंदि तस तणु। अचक्खुनर नपुकसाय सम्मदुगे

संज्ञी, कृष्ण, निल, कापोत, तेजु, पद्म, शुक्ल, ए छ लेस्या; आहारी २१ ।

भव्य, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन ए छविस मार्गणाए सर्व जोग होय ॥

सन्नि छ लेसा हारग । भव मइसु उहि दुगि सव्वे ॥२५॥

मति, श्रुत, विभंग, ए त्रण अ

तिर्यंचगति, स्त्रीवेद, अविरति मा। ज्ञान, उपशम समकित, अभ
गेणा, सास्वादन समकित; ४ । व्य, मिथ्यात्वने विषे ॥

तिरि इत्थि अजयसासण। अन्नाण उवसम अभव्व मिच्छेसु

देव गति, नर्क गति, बे मार्गणा ए अगिआर; जोग उदारिक, उ
एटली मार्गणा ए तेर जोग, आ। दारिक मिश्र, आहारक, आहा
हारक,आहारक मिश्र ए बे विना। रक मिश्र; ए चार विना ॥

तेरा हार दुगूणा । ते उरल दुगूणा सुरनिर ए ॥२६॥

पृथ्वी, अप, तेउ, वनस्पति; ए। एकेन्द्रि, वायुकाय, ए बे मार्गणा
चार कायनी मार्गणाए कार्म्मे। ए कार्मण, उदारिक, उदारिक
ण, उदारिक, उदारिक मिश्र,। मिश्र, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र; ए
ए त्रण जोग छे। पांच ॥

कम्मु रल दुगं थावरि। ते सविउव्वि दुग पंच इग पवणे॥

असंज्ञी मार्गणाए उदारिक दु। बेरंन्द्रि, तेरेन्द्रि, चौरिन्द्रि, ए त्र
ग, वैक्रीय दुग कार्मण, अस। ण मार्गणाए उदारिक दुग, का
त्यामृखा, ए छ जोग; पहेला। रमण, असत्या मृखा; ए चार
पांचमां छेल्लुं वचन जोमतां । जोग छे विगलमां ॥

छ असन्नि चरमवयजुय। ते विउव्वि दुगूण चउ विगलेसु२७

वचन जोग, सामायक, छेदोप
हवे जे मार्गणाए तेर जोग छे, स्थापन, चक्षुदर्शन, मनपर्यवज्ञा
ते कहे छेः-कार्मण, उदारिक मि। न, ए छ मार्गणाए उपर कह्या
श्र, ए बे विना मन जोग। ते तेर जोग छे ॥

कम्मुरल मिस विणु मण। वय समइअ छेअ चक्खु मण नाणे

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन। अंतिम मन, वचन, सत असत्या
नी मार्गणा ए जोग कहे छे–उ। मृषा; ए सात योग केवलज्ञान,

दारिक डुग । कार्मण प्रथम । केवल दर्शने ढे ॥

उरल दुग कम्म पढमं। तिम मण वय केवल दुगंमि ॥२८॥

परिहार विसुद्धि मार्गणाए सत वचन१ असत वचन२ मीश्र वचन ३ व्यवहार ४ मन सत, १ असत, ४ मिश्र, ३ व्यवहार ४ उदारिक; ए नव योग ढे।

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए पण मनना, वचनना, ४ उदारिक काय;१ ए नव योग ढे. मिश्र समकितनी मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक वैक्रीय ए दश योग ढे. ॥

मण वय उरला परिहार।सुहुम नव तेउ मिसि सविकुवा

देसविरति चारित्र मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र; ए अगिआर जोग ढे ।

यथाख्यात चारित्रनी मार्गणाए मन, वचन, उदारिक, उदारिक मिश्र, कारमण; ए अगियार जोग ए रीते बासठ मार्गणाए कह्या ॥

देसे स विउव्वि दुगा । स कम्मु रल मीस अहखाए ॥२९॥

हवे बार उपयोग नाम त्रण अज्ञान मति, श्रूत, विभंग; पांचज्ञान— मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, केवल, चार दर्शन भेद. चक्षु, अचक्षु अवधि, केवल, ए बार जीवनुं लक्षण उपयोगता॥

तिअनाण नाणपण चउ।दंसणबार जिअलखणु वउगा

हवे बासठ मार्गणाए ते उपयोग कहे ढे:-मनपर्यव, केवलज्ञान, केवल दर्शन, ए त्रण विना। देवगति, नर्कगति, तिर्यंचगति, अविरति, ए चार मार्गणाए नव उपयोग ढे. उपर कह्या ते तजी बाकीए रह्या ते ढे ॥

विणु मण नाण दुकेवल।नवसुर तिरि नरय अजएसु ३०

हवे तेर मार्गणा ए उपयोग कहे छेः-त्रसकाय, मन, वचन, कायोग, स्त्री, पुरुष, नपुंसकवेद। शुक्ल लेस्या, ८ आहारी, मनुष्य गति, पंचेन्द्रि, संज्ञी, जव्य; ए तेर मार्गणाए बार उपयोग छे ।

तस जोग वेअ सुक्का ।हार नर पणिंदि सन्नि जवि सव्वे॥

हवे अगिआर मार्गणाए उपयोग कहे छेः-चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, कृष्ण, निल, कापोत, तेजो, पद्मलेस्या । क्रोध, मान, माया, लोज;११ ए मार्गणाए केवलज्ञान, केवल दर्शन विनादश उपयोगछे॥

नयणे यर पण लेसा । कसाय दस केवल दुगूणा॥३१॥

चौरिन्दि, असंज्ञी, एबे मार्गणाए उपयोग–मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान । चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए चार छे. एकेन्दि, बेरन्दि, तेरन्दि, पृथ्वी, अप, तेउ, वाउ, अने वनस्पति; ए आठ मार्गणाए उपयोग मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान अचक्षुदर्शन; एत्रण उपयोगछे॥

चउरिंदि असन्निदु अनाण ।दंसइग बिति थावर अचक्खू

हवे छ मार्गणाए पांच उपयोग छे.मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विजंगज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षु दर्शन । छ मार्गणानां नामः-मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, विजंगज्ञान, अजव्य मिथ्यात, सास्वादनमां उपर कह्या ते पांचे उपयोग छे ॥

ति अनाण दंसण डुगं । अनाण तिग अजव्व मिच्छ डुगे॥३२॥

केवलज्ञान, केवलदर्शन, ए बे मार्गणाएकेवलज्ञान,केवलदर्श खायक समकित, यथाख्यातचारित्र, ए बे मार्गणामां त्रण अज्ञान विना पांच ज्ञान, चार दर्श

न ए बे उपयोग छे । न; ए नव उपयोग छे ॥

केवलडुगे नित्रडुगं। नव तिअनाण विणु खइय अहखाए

चक्षु, अचक्षु, अवधि ए दर्शन त्रणय; मतिश्रुत अवधि ए छ उ पयोगदेसविरतिनीमार्गणाएछे। मिश्र समकितनी मार्गणाए त्र ण अज्ञान, मीश्र त्रण दर्शन; ए छ उपयोग छे.

दंसण नाणतिगं देसि । मीसि अन्नाण मीसंतं ॥ ३३ ॥

दस उपयोग अणाहारीए छे. ह वे अगिआर मार्गणाए सात उप योग छे; ते अनुक्रमे कहे छेः– हवे अणाहारी मार्गणाए मन पर्यवज्ञान, चक्षुदर्शन; ए बे उपयोग विना । चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन. अवधि दर्शन, मति, श्रुत, अवधि मन पर्यव, ए सात ॥

मणनाण चखु वज्जा । अण हारे तिन्नि दंस चउनाणा॥

हवे ते अगिआरनां नाम कहे छेः–चारज्ञान; मति, श्रुत, अव धि, मनपर्यव; चारसंजम–सा मायक, छेदोपस्थान, परिहा । र विशुद्धि, सूक्ष्म संपराय, उ । पसम समकित । क्षयोपशम समकित, अवधिद र्शन;एअगिआर मार्गणाए पूर्वे कह्या ते सात उपयोगजाणवा॥

चउनाण संजमो वसम । वे अगे उहि दंसे अ ॥३४॥

हवे बीजा आचार्यना मतान्तर त्रण योगमां; जीवस्थानक, गुण। ठाणा, जोग, उपयोग, तेमां जे। द छे; ते कहे छे-एमनो अभिप्रा। य केवल एक, एक जोग संबंधी। मन शब्द प्रथम लीधो छे. हवे वचन योगे जीव स्थानक आठ गुणठाणा बे, योगचार, उपयोग चार; अनुक्रमे नाम कहे छेः–

छे. अमे प्रथम समुदाये कह्युंछे; तेथी पाठान्तर छे. बाकीतो जिन मतमां न्नेदपम्ने नही-मनयोगे जीव स्थानक बेछे; संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त; गुणठाणा तेर छे. अजोगी विना जोग तेरछे. कार्म्मण, उदारिक मिश्र ए बे विना तेर उपयोग बारेछे. मन योगे नाम आवते पदे कहेशे। बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरन्द्रि, असंज्ञी ए चार, पर्याप्त, अपर्याप्त ए आठ जीव स्थानक; मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणा छे. कार्मण काय, उदारिक, उदारिक मिश्र, सत्यामृखा ए चार योग छे उपयोग–मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन; ए चार उपयोग ॥

दोतेर तेर बारस । मणे कम्मा अठ दु चउ चउवयणे॥

हवे काययोगे जीव स्थानक चार, गुणठाणा बे; योग पांच, उपयोग त्रण, तेनो विवरो अनुक्रमे कहे छेः–सूक्ष्म, बादर, पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चार जीव स्थानक छे. मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे गुणठाणा छे. उदारिक उदारिक मिश्र, वैक्रिय वैक्रीय मिश्र कार्मणकाय, ए पांच योग छे. मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, अचक्षु दर्शन, ए त्रण उपयोग छे. ए काय योगे । ए रीते प्रथम त्रणयोगे जीव स्थानक, गुणठाणा, योग, उपयोग; एटला न्नेद बीजा आचार्यनी अपेक्षा देखाम्यो ॥

चउ दु पण तिन्नि काये । जिय गुण जोगो वउगन्ने ३४

हवे बासठ मार्गणाए छ लेस्या कहे छेः–लेस्या छनी मार्गणाए जे लेस्यानी मार्गणा तेज लेस्या

छे. कृष्णमां कृष्ण, नीलमां नी
ल, कापोतमां कापोत, तेजुमां
तेजु, पद्ममां पद्म; अने शुक्ल
मां शुक्ल ।

एकेन्द्रि, असंज्ञी, पृथ्वीकाय,
अपकाय वनस्पतिकाय, ए
पांच मार्गणाने विषे ॥

छसु लेसासु सठाणं । एगिंदि असन्नि नू दग वणेसु॥

पेहेली चार कृष्ण, नील, का
पोत, तेजु; लेस्याउ छे. उपरनी
पांचे मार्गणाउमां पेहेली कृष्ण,
नील, कापोत, ए त्रणये ते कहेछेः

नर्कगति, बेरन्द्रि, तेरिन्द्रि, चौ
रिन्द्रि, तेउकाय, वायुकाय, ए
छमां पहेली त्रण लेस्या छे॥

पढमा चउरो तिन्निउ । नारय विगल ग्गि पवणेसु॥३६॥

यथाख्यात चारित्र, सूक्ष्म संप
राय, केवलज्ञान, केवलदर्शन ।

एडुग, ए चार मार्गणाए शुक्ल
लेस्या एक छे; बाकी एकतालि
स मार्गणानां नाम–गति ४ पं
चेन्द्रि १ त्रस १ योग ३ वेद ३
कषाय ४ ज्ञान ७ संजम ५ द
र्शन ३ जव्य २ समकित ६ सं
ज्ञी १ आहार २ ए एकतालिस
मां छ लेस्या छे. एबासठ मार्ग
णाए लेस्या कही ॥

अहखाय सुहुमि केवल । डुगि सुक्का छवि सेसठाणेसु ॥

हवे अल्पाबहुत कहे छे–प्रथम
गति चारनो सर्वथी थोमा मनु
ष्य संख्याता छे. उत्कृष्टा उग
णत्रीस आंक सुधी, तेथी नार्की
असंख्यात घणा छे. ते नार्कीथी

देवता असंख्याता घणा छे. देव ताथी तिर्यंच सूक्ष्म सुधी अनंत घणा छे; ते आवता पदमां कहेशे- ।

थोमा बेने असंख्याता; एकने अनन्ता; उपरकह्या तेने जाणजो ॥

नर निरय देव तिरिआ। थोवा उ असंख णंत गुणा॥३१॥

हवे पांच इन्द्रिमार्गणाए अल्पा बहुत पंचेंन्द्रि, चोरन्द्रि, तेरन्द्रि, बेरन्द्रि, एकेन्द्रि ।

ए मार्गणाए थोमा घणा छे, ते आ पदमां अनुक्रमे कहे छे–थोमा त्रणय, वीसेसा अधिका, एक अनन्तगुणा ॥

पण चउ ति उ एगिंदि। थोवा तिन्नि अहिया अणंतगुणा

हवे छ काय मार्गणाए थोमा घणा कहेछेः--त्रसकाय थोमा; तेथी अग्निकाय, असंख्यातघणा ।

पृथ्वीकाय, अपकाय, वायुकाय; ए त्रण प्रत्येके वीसेसा अधिका वनस्पतिकाय अनन्ता ॥

तस थोव असंखग्गी भूजल निल अहिय वण णंता ३८

हवे त्रण योगमार्गणानो अल्पा बहुत मनयोगी, वचनयोगी, काययोगी ।

थोमा असंख्यातगुणा, अनन्तगुणा ॥

मण वयण काय योगी। थोवा असंखगुणा अणंतगुणा

हवे त्रण वेदमार्गणानो अल्पाबहुत पुरुषवेदी थोमा, स्त्री संख्यातगुणी ।

संख्यात पद स्त्री पदने कह्युं छे अनंतगुणा नपुंसक छे ॥

पुरिसा थोवा इत्थी । संख गुणा णंत गुण कीवा॥३९॥

हवे कषाय मार्गणानो अल्पाबहुत मानमार्गणा, क्रोधमार्गणा, लोभमार्गणाए चार एकएकथी वीशेषा अधिका छे. हवे आठ ज्ञानमार्गणाए अल्पाबहुत कहे

मायामार्गणा । — छे. मनपर्यवज्ञानी थोमा ॥

मार्णी कोही माई। लोन्नी अहिअ मणनाणिणो थोवा॥

अधिका अवधिज्ञानीथी मतिश्रुत आपसमां तुल्य छे. तेथी विभंगज्ञानी असंखतागुणा ॥

अवधिज्ञानी असंख्यातगुणा; मतिज्ञानी, श्रुतज्ञानी ।

उहि असंषा मइ सुअ। अहिअ समअसंष विन्नंगा ४०

विभंगज्ञानीथी केवलज्ञाननी मार्गणाए अनन्तगुणा सिद्धि सहिता

तेथी मतिश्रुत अज्ञानो अनन्त गुणा छे मांहोमाह्य तुल्य मति श्रुतअज्ञानी

केवलिणो णंत गुणा। मइ सुअ अन्नाणि णंत गुणतुल्ला॥

हवे चारित्रनी मार्गणानो अल्पा बहुत सूक्ष्म संपराय चारित्रिया थोमा, तेथी परिहार विशुद्धि संख्यातगुणा ।

संख्यातपद कह्युं तेथी यथाख्यात चारित्रिया संख्यातगुणा ॥

सुहुमा थोवा परिहार। संष अहषा य संष गुणा ॥४१॥

तेथी छेदोपस्थापनी संख्यात गुणा तेथी सामायक चारित्र वन्त संख्यात गुणा ।

तेथी देसविरति असंख्याता छे; तेथी अविरति अनन्त गुणा छे॥

छेअ समईअ संषा। देस असंख गुणणंतगुण अजया॥

हवे चार दर्शननो अल्पा बहुत। थोडा असंख्याता, अनंताअनंता।

अवधि दर्शनी थोमा; तेथी चक्षु दर्शनी असंख्यात गुणा; तेथी केवलदर्शनी अनन्ता; तेथी अचक्षुदर्शनी अनंत गुणा छे ॥

थोव असंष डुणंता उहि नयण केवल अचक्खू ॥४२॥

शुक्ललेस्यावंत सर्वथी थोमा तेथी पद्मलेस्यावंत असंख्याता; तेथी तेजोलेस्यावंत असंख्याता तेथी कापोतलेस्यावंत

हवे लेस्या ठनो अढ्पा बहुत कहे छे--पण पश्चानुपूर्वि लेस्या लेजो । अनन्ता; तेथी निललेस्यावंत अधिका; तेथी कृष्णलेस्यावंत अधिका ॥

पच्छाणु पुव्वि लेसा । थोवा दोऽसंख णंत दो अहिया ॥

हवे समकित मार्गणानो अढ्पा

ज्ञव्यनी मार्गणानो अल्पाबहुत। अज्ञव्य थोमा ज्ञव्य अनन्त गुणा । बहुत, सास्वादनसमकिती थोमा; तेथी उपशमसमकिति संख्यात गुणा ॥

अज्जवि अर थोवणंता । सासण थोवो वसम संखा४३॥

तेथी मिश्र समकिती. संख्यात। गुणा; वेदकसमकिती, वेदक क्षयोपशम, ए एकज छे । असंख्यात गुणा तेथी क्षायक समकिती; तेथी मिथ्यासमकिती अनन्त गुणा छे ॥

मीसा संखा वेयग। असंख गुण षइअ मिच्छ उअणंता॥

हवे संज्ञी मार्गणा कहे छे–संज्ञी थोमा, असंज्ञी अनन्त गुणा छे । आहारीनी मार्गणा कहे छे-अणहारी थोमा, आहारी असंख्यात गुणा छे ॥

संन्नि–अर थोवणंता । अणहार थोवे अर [illegible]४४॥

बीजे सास्वादन गुणठाणे जीवना ज्ञेद सात छे. बादर, एकेन्द्रि बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि,अ

हवे चौद गुणठाणे जीवना चौ

द भेद फलावे छे--मिथ्यात्व गु णठाणे जीवना भेद चौदे छे। संज्ञी; ए पांच अपर्याप्त, संज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त; ए मलीने सात

सव्व जिअठाण मिच्छे। सगसासणि पण अपज्जसन्निदुगं॥

बाकी गुणठाणां अगियार; ते मिश्र, देस, प्रमत, अप्रमत्त, निवृत्ति, अनिवृत्ति, सूक्ष्म संपराय, उपशान्त, क्षीण मोह, सजोगी अजोगी ए अगियारे जीव स्थानक संज्ञी पर्याप्त एक छे ५

समकित गुणठाणे जीवथानक बे छे; संज्ञीपर्याप्त अपर्याप्त २।

सम्मे सन्नि दु विहो । सेसेसु सन्नि पज्जत्तो ॥ ४५ ॥

हवे गुणठाणे पंदर जोग कहे छे:-मिथ्यात, सास्वादन अने समकित; ए त्रण गुणठाणे जोग तेर होय। आहारक दुगविना आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे तथा बारमे ए पांच गुणठाणे जोग कहे छे:--

मिच्छ दुगि अजइ जोगा । हारदुगूणा अपुव्व पणगेउ ॥

मनना चार, वचनना चार। अने उदारिक; ए नवयोग उपरनां पांच गुणठाणे छें, वैक्रीय सहित ते कहे छे:--। मिश्र गुणठाणे मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय सहित दश जोग छे; तेज पूर्वना नवने वैक्रीय, वैक्रीय मीश्र ए बे सहित अगियार जोग पांचमे गुणठाणे छे.॥

मण वय उरल सविउव्वि मीसि स विउव्वि दुगदेसे॥४६॥

हवे छठे प्रमत्त गुणठाणे आहारक, आहारक मीश्र, सहित तथा पूर्वना अगिआर सुद्धां तेर । हवे अप्रमत्त गुणठाणे, वैक्रीयमीश्र, आहार

जोग छे. क मीश्र; विना अगिआर जोग छे

साहार दुग पमत्ते। ते विउव्वा हार मीस विणु इअरे ॥

हवे तेरमे गुणठाणे कहे छेः-;कार्मणकाय, उदारिक, उदारिक मीश्र, सत्यमन, असत्या मृषा, मनयोग, सत्य वचन योग, असत्या मृषा वचन योग, ए सात योग छे। आद्यन्त मन वचन, ते गया पद मां कह्यां छे सजोगी तेरमे. हवे अजोगी गुणठाणे जोगातितछे॥

कम्मु रल दुगंता इम। मण वयण सजोगि न अजोगी४७ ॥

हवे गुणठाणे उपयोग बार कहे छेः—मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणे मति श्रुत, विभंग अज्ञान, चक्षु, अचक्षु, बे दर्शन; ए पांच उपयोग छे। हवे अविरति अने देसविरति, ए बे गुणठाणे उपयोग—मति श्रुत,अवधिज्ञान, चक्षु, अचक्षु तथा अवधि दर्शन ए छ छे ॥

ति अनाण दुदंसा इम दुगे अजय देसि नाण दंस तिगं ॥

मीश्र गुणठाणे तेज छे उपयोग; पण जेने समकित सबल, तेने ज्ञान सबल जेने मिथ्यात सबल, तेने अज्ञान सबल; पण उपयोग छे. हवे छठा गुणठाणाथी बारमा सुधी सात उपयोग छे—मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु, अवधि दर्शन एसात। छठाथी बारमा सुधि "जयाइ" पदनो अर्थ हवे तेरमे तथा चौदमे; ए बे गुणठाणे केवलज्ञान तथा केवल दर्शन; ए बे उपयोग छे ॥

ते मीसि मीस समणा। जयाइ केवल दुगं तदुगे ४८॥

हवे सिद्धान्तने तथा कर्म ग्रन्थ ने जे फेर छे ते देखाडे छे—सिद्धान्तमां सास्वादने ज्ञानी कह्या छे, अहिंयां अज्ञानी कह्या छे। वली वैक्रीय तथा आहारक करतां उदारिक मीश्र, सिद्धान्त कार कहे छे; पण ते अहिंयां गवेख्युं नथी. मूल वैक्रीय अपर्याप्ते थाय छे पण उत्तरवैक्रीये अहिंयां गवेख्युं नहि ॥

सासण भावे नाणं । विउव्वगा हारगे उरल मिस्सं ॥

वली सिद्धान्तमां एकन्द्रिने सास्वादन गुणठाणु कह्युं नथी; ने अहिंयां तो कोइ जीव उपशम समकित वमतो एकन्द्रिमां जाय तेने सास्वादन थाय । एटला बोल अहिंयां गवेख्या नथी. सिद्धान्ते कह्या छे तो पण अहिंयां पूर्वानु योग छे माटे ॥

नेगिंदिसु सासाणो । नेहा हिगयं सुअ मयंपि ४ए ॥

हवे गुणठाणे छ लेस्या कहे छे—प्रथमथी छठा गुणठाणा सुधी सर्वे लेस्या छे. तेजु, पद्म, शुक्ल। एक सातमामां त्रण उपर कही ते छे हवे आठमाथी तेरमा सुधी छए गुणठाणे शुक्ल एक लेस्या छे चउदमुं ताअलेसी छे ॥

छसु सव्वा तेउ तिगं । इगि छसु सुक्का अजोगि अल्लेसा॥

हवे बंधनां कारण चार कहे छे—मिथ्यात, अवृत्त। कसायजोग, अहिंया प्रमाद जोगमां गवेख्यो छे. ए चार मूल बन्ध हेतु छे ॥

बंधस्स मिछ अविरइ । कसाय जोगत्ति चउ हेऊ ५०॥

हवे प्रथम मिथ्यातना पांच भेद कहे छे; अभिग्रहिक--गुण अवगुण अजाणे तेज भलुं जाणे अभिनिवेष-वितराग वचन,जाणीने विपरित प्ररुपे—संशयिक--जिनवचनमां संदेह धरे.

कदाग्रह--अनभिग्रहिक सर्वद। शंन धर्मतुल्य जाणे। अनाभोगिक--जे धर्मकरणीप्रमुख करे ते अव्यक्त पणे ॥

अभिगहियमणभिगहिया।भिनिवेसिअ संसइय मणाभोगा

ए पांच मिथ्यात कह्यां; । हवे अवृत्त बार कहे छेः— मननो अण संवर फरसादि पांच इन्द्रिनो अण संवर, छकाय जीवना वधादिकनो अण संवर, ए बार अवृत्त ॥

पण मिछ बारअविरइ। मण करणानियमुछजिअ वहो॥१

हवे कषायबंधस्थानकना उत्तर भेद कहे छे नवनो कषाय हासादिक छ, स्त्री वेदादि त्रण, मली नव अनन्तानुबंधी क्रोध, मान, माया,लोभ, अप्रत्याख्यानि प्रत्याख्यानी संजलनाए सोल मले पचीस भेद कषाय. हवे पंदर जोग-मन, वचन, काया। ना ए पंदर जोग। ए चारे मूलबन्ध हेतुना उत्तर भेद सत्तावन थया ॥

नव सोल कसाया पनर जोगा इअउतराउ सगवन्ना॥

हवे मूलबन्ध हेतु चार, तेने गुणठाणां कहे छे कीयां गुणठाणां केटलां, कीयां बन्ध स्थानके; ते कहे छे. एक मिथ्यात्व, चार गुणठाणां. सास्वादन, मीश्र, समकित, देसविरति; ए चार हवे पांच गुणठाणां--प्रमत्त, पेहेले चारे बंध हेतु छे. मिथ्यात, अवृत्त, कषाय, योग. बे, त्रण, चार, पांचमे गुणठाणे मिथ्यातविना त्रण बंध हेतु छे. छ,

अप्रमत्त, अपूर्व, अनिवृत्ति, सू। क्ष्मसंपराय; ए पांच. त्रण गु। ठाणां -उपशान्त, क्षीण, सजो। गी केवली; ए त्रण ॥

सात, आठ, नव, दश, कषा य, योग, ए बे छे ११-१२-१३ एक जोग ए प्रतियो बंध छे चौदमे अबंध छे. ॥

इग चउ पण तिगुणेसु चउति दु इग पच्चउ बंधो॥५२॥

हवे एकसो विस प्रकृति, चार बन्धहेतुमां कइ; केटली प्रकृति केटला, किया बन्ध हेतुथी बंधाय ते कहे छेः-साता वेदनि चारे बन्ध हेतुथी बंधाय छे. सोल प्रकृति, मिथ्यात्व एक बन्ध हेतुथी बंधाय छे; तेनां नाम-नर्कत्रिक, जातिचार, स्थावर चोक, हुंडक, छेवठो, आताप, नपुंसक, मिथ्यात्व ए सोल. हवे पांत्रीस प्रकृति मिथ्यात्व, अव्रत्त, ए बे बंधहेतुथी बंधाय तेनां नाम-तिर्यंच त्रिक, थीणंधीत्रिक, दुर्भगत्रिक, अनन्तानुबन्धि चोक, मध्यसंघयण, मध्यसंस्थान, कुख गइ, निच गोत्र, उद्योत, स्त्रीवेद, वज्ररिषभनाराच, मनुष्यत्रिक, अप्रत्याख्यानिचोक, उदारिक, ए पांत्रीस छे ते हेतुथी बांधे ॥

चउ मिच्छ मिच्छ अविरइ पच्चईया साय सोलपण तिसा॥

आहारक शरीर, अंगोपांग जिन नाम विना बाकी पांसठ बंधाय तेनां नाम-प्रत्याख्यानि, ४ सोग, अरति, अस्थिर, बे अजस, अशाता, देवायु, नीहाडुग, देव डुग, पंचेन्द्रि, शुभविहायोगति, त्रसदस वैक्रीय, उपांग समचोरस, निर्माण, वर्णचोक, ४ अगरु लघु, ४ हास, रति, भय.

डुगंग, पुरुषवेद, संजलन चोक, ४ दर्शनावर्णी चोक, ४ ज्ञानावर्णी ५ अन्तराय, ५ उंचगोत्र, शरीर, १ ए पांसठ प्रकृति हवे मिथ्यातविना जिन नाम त्रण हेतु ए बंधाय. आहारक कषायजोग, ए बे प्रति बंधाय. ए सर्वमली १२० ने बंध हेतु कह्यां ॥

हवे जोगविना त्रण बन्ध हेतु। थी पांसठ प्रकृति बंधाय छे ते। कहे छे ।

जोग विणु ति पच्चइया।हारग जिण वज्ज से साउ ५३॥

हवे गुणठाणे उत्तर बन्ध हेतु सत्तावन मध्ये कये गुणठाणे केटलो बन्ध हेतु छे; अनुक्रमे पंचावन पचास, तेतालिस, छेतालिस, पेहेले, बीजे, त्रिजे, चोथे । चालिस पद उपरना पदमां जोडजो. उगणचालिस, छविस, चोविस, बाविस; पाचमे, छठे, सातमे, आठमे ॥

पण पन्न पन्न तियछहिय। चत्त गुण चत्त छ चउ डुगवीसा॥

सोल, दश, नव, नव, सात; नवमें, दशमे अगियारमे, बारमे। तेरमे, हेतु ए रीते. चौदमे तो बन्ध हेतु एके नथी ॥

सोलस दस नव नव सत्त।हेउणो न अजोगंमि ५४ ॥

हवे उपर गुणठाणे उधे बन्ध स्थानक कह्यां; पण घटारूयानां नाम कहे छे- मिथ्यात गुणगाणे पंचावन कह्यां ते सत्तावनमांथी आहारक शरीर, मीश्र ए बेउंणा पंचावन छे. हवे सास्वादने पचास हेतु कह्या; ते आहारक डुग, पांच मिथ्यात्व, ए सात विना ॥

पण पन्न मिच्छ हारग। डुगूण सासणि पन्न मिच्छ विणा॥

हवे मिश्र गुणठाणे तेतालिस छे; ते आहारक डुग, मिथ्यात पांच, उदारिक मीश्र वैक्रिय मीश्र कार्म्मण, अनंतानुबंधी चार; ए चौद विना ॥

तेतालिस मीश्रे बंध छे. हवे छेतालिस बंध हेतु कहे छे ॥

मिस्स डुग कम्म अण विणु। तिचत मीसे अह छचत्ता ५५

उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, कार्मण, ए त्रण त्रेतालिसमां मेलवीए ते वारे चोथे गुणठाणे छेतालिस बंध हेतु छे ।

त्रसनी अविरति, कार्म्मण, उदारिक मीश्र, अप्रत्याख्यानि चोक चोथे छेतालिस हता, ते मांथी ए सात

सडु मिस्स कंम अजए। अविरइ कंमुरल मीस बि कसाए

मूकी बाकी उगणचालिस बन्धहेतु छे, देसवृत्तिए ।

छविस बन्धहेतु, आहारक डुग सहित छठे प्रमत्ते छे; ते केम ? ते आवता पदमां कहेशे ॥

मुत्तु गुण चत्त देसे । छवीस साहार दु प्रमत्ते ५६ ॥

हवे पांचमे उगणचालिस हती तेमांथी पन्नर काढतां बाकी चोविस रहे; तेमां आहारकडुग भेलतां छविस छे. पन्नरनां नाम–अवृत अगिआर, अने प्रत्याख्यानिचोक मली पन्नर थाय।

वर्जवां उपरना छविसमांथी वैक्रिय मिश्र, आहारक मीश्र ए बे रहित सातमां अप्रमत्ते ॥

अविरइ इगार तिकसाय। वज्ज अपमत्ति मीस डुग रहिया॥

चोविस होय हवे फरी आठमे अपूर्वे ।

बाविस; वैक्रीय, आहारक, ए बे विना ॥

चउ वीस अपुव्वे पुण । दुवीस अविरुविरआहारा५७॥

हवे दसमा सूक्ष्म संपराय गुणठाणे उपरना सोलमांथी ७ का ढतां दश बन्ध स्थानक छे स्त्री, पुरुष, नपुंसक, संजलन क्रोध, मान, माया ए ७ विना ॥

नहि ७ बन्ध हेतु हासादिक. । हास, रत, अरत, भय, शोक। दुगंछा; ६ नवमे गुणठाणे । सोल बन्ध हेतु छे ।

अछहास सोल बायरि सुहुमे दस वेअसंजलणाति विणा ॥

तेरमा सजोगी गुणठाणे पूर्वे कहेला सात, बंन्ध हेतु छे; जोग प्रति. सतमन, असत्या अमृषा मन, सत्य वचन, असत्या अमृषा वचन, उदारिक, उदारिक मीश्र, अने कार्म्मण ए सात छे ॥

बारमे क्षीणमोह, अगियारमे। उपशान्त मोहे संजलन लो। भ विना नव बन्ध हेतु छे ।

खीणु वसंति अलोभा । सजोगि पुव्वुत्त सग जोगा५८॥

हवे चौद गुणठाणे मूल कर्मनो बन्ध कहे छे. पेहले, बीजे, चोथे, पांचमे, छठे, सातमे; ए ७ गुणठाणे आयु बांधतां आठनो बन्ध; आयु न बांधतां सातनो । बन्ध ।

त्रीजे, आठमे, नवमे, आयु बंध नथी सातनो बन्ध छे ॥

अपमत्तंता सत्त ठ । मीस अपुव्व बायारा सत्त ॥

दशमे मोहनी क्षयथये मोहनी। आयु विना छनो बन्ध छे. हवे। एकनो बन्ध छे ते कहे छे ।

उपरनां अगिआरमुं, बारमुं, तेरमुं; ए त्रणमां एक वेदनिनो बन्ध छे चौदमे अजोगिये अबन्ध छे

बंधहिं छ सुहुमो एग । मुवरिमा बंधगा जोगी ५९॥

हवे चौद गुणठाणे कर्मनी उद
य, सत्ता, कहे छेः—मिथ्यातथी
दसमा सुधी दस गुणठाणे सत्ता, आठे होय. मोहनी विना बा
उदय । रमे सातनो उदय सत्ता छे॥

आसुहुमं संतुदए । अठवि मोह विणु सत्त षीणम्मि ॥

तेरमे, चौदमे, चारनो उदय; चा
रनी सत्ता छे. वेदनि, आयु, ना
म, गोत्र, ए चार उपशान्त अ
गियारमे आठे छे । सत्तामां सातनो उदय छे;
उपशान्ते ॥

चउ चरिम दुगे अठउ । संते उवसंति सत्तु दए ६०॥

सात, आठनी छेली आवलिए
हवे चौदे गुणठाणे कर्मनी उदि आयु कर्मनी उदिरणा नथीमा
रणा कहे छेः—उदिरणा मिथ्या टे सात. मीश्र, त्रिजे गुणठाणे
त्व, सास्वादन, अविरति, देस सदा आठनी उदिरणा छे.मर्ण
विरति,प्रमत्त; ए पांच गुणठाणे। नथी माटे हवे वेदनि आयुविना

उयरंति पमत्तंता । सग ठ मीस ठ वेअ आउ विणा ॥

छ कर्म, पांच कर्म, दशमे उदि
रे छे; वेदनि आयु विना छ. वेद
नि मोहनी आयु विना पांच अ
छनी उदिरणा सातमे, आठमे, गियारमे पांच कर्मनी उदिर
नवमे, ए त्रण गुणठाणे छे । णा छे ॥

छग अपमत्ताइ तउ । छ पंच सुहुमो पणु वसंतो ६१ ॥

हवे वारमे क्षिणमोहे पांचनी त

था बे कर्मनी उदिरणा छे प्रथ
म पांच उदिरे छे. पछी ज्ञानाव
र्णी, दर्शनावर्णी, अंतराय; ए त्र
ण कर्म क्षय थयेनाम, गोत्र,
ए बे कर्म उदिरे छे; तेरमे पण
नाम,गोत्र, एबेनी उदिरणाछे

अजोगी चौदमे उदिरणा नथी
गुणठाणे वर्तता जीव तेनाअ
ल्पाबहुत कहे छेः-उपशान्त अ
गियारमे वर्तता जीव थोडा उ
त्कृष्टा ५४ छे माटे ॥

पण दो षीण दु जोगी ।णुदीरगु अजोगि थोवउ वसंता॥

तेथी क्षिण मोह बारमे गुण
ठाणे संख्यात गुणा जे माटे
क्षपक श्रेणिए चढता उत्कृष्टा
१०८ होय माटे तेथी सूक्ष्म ।
संपराय दशमाना ।

अनिवृत्ति नवमाना आठमा अ
पूर्वना ए त्रण आपसमां सर
खा. बारमाथी अधिका ते केम
चोपन उपशमना एकसो आठ,
क्षपकना बन्नेना मली एकसो
बासठ थाय माटे विशेषा अ
धिका कह्या छे ॥

संष गुणा षीणसुहुमा । निअट्टिअपुव्व सम अहिया ६१॥

तेथी सजोगी केवली गुणठाणे
वर्तता जीव संख्यात गुणा छे.
उत्कृष्टा बे कोडथी नव क्रोड ।
छे; माटे हवे तेथी सातमा अ
प्रमत्त गुणठाणे वर्तता जीव सं
ख्यात गुणा छे. उत्कृष्टा बे ह
जार कोडथी नव हजार क्रोड
छे, माटे तेथी इतर छठा प्रमत्ते
संख्यात गुणा; अप्रमत्तथी प्र
मत्ते संख्याता होय माटे ।

संख्यात गुणा पद प्रथमे उपर
ना पदमां गण्युं छे, तेथी देसवृ
त्ति गुणठाणे असंख्यात गुणा
जीव छे. तिर्यंच, गर्भज, पंचे
न्द्रि पर्याप्ता उदया तेथी सास्वा
दने वर्तता जीव असंख्यात गु
णा पण होय; तेथी मिश्र गुण
ठाणे असंख्याता सास्वादनथी
काल अन्तर मुहूर्त ते मोटो
छे ते माटे ॥

जोगि अपमत्त इअरे । संष गुणा देस सासणा मीसा॥

तेथी अविरति समकिती असं | ख्यात गुणा छे. चारे गतिमां | पामीए माटे तेथी अजोगी अनं | त गुणा छे. सिद्ध भगवान छे, | तेथी मिथ्याति अनन्त गुणा छे | उपर कह्या देस, सास्वादन, मीश्र, अविरति, अजोगी मिथ्यात्व; तेमां चारने असंख्यात पद अने बे पाछलाने अनंन्त पद जोम्युं छे ॥

अविरय अजोगि मिछा । असंख चउरो दुवेणंता ६३

हवे मूल पांच भाव कहे छे–उपशम, क्षायक, क्षयोपशम, उदयिक भाव, ४ | परिणामिक, ए पांच भाव. हवे तेना उत्तर भेद कहे छे-अनुक्रमे गणजो-बे, नव, अढार, एकविश

उवसम षय मीसो दय । परिणामा दु नवठारइग वीसा

त्रणय ए उत्तर भेद त्रेपन स | न्निपाति ते जेमां बे, त्रणादि | भाव मले ते सन्नि पाति | उपशमना बे भेद–उपशम समकित, उपशम चारित्र; ए प्रथम भाव भेद छे ॥

तिअ भेअ संनिवाइय । सम्मं चरणं पढम भावे ॥६४॥

हवे त्रीजा क्षायक भावना नव | भेद कहे छे–केवल ज्ञान, केव | ल दर्शन २ | क्षायक समकित, दानादि पांच लब्धि दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, यथाख्यात चारित्र, ए नव क्षायक भावना भेद छे ॥

बीए केवल जुगलं । सम्मं दाणाइ लद्धि पण चरणं ॥

हवे बीजा क्षयोपशम भावना भेद अढार-शेष उपयोग दश, चार ज्ञान-मति, श्रुत, अवधि | मनपर्यव, त्रणअज्ञान–मति, | श्रुत, विभंग, त्रणय दर्शन-चक्षु | पांचलब्धि-दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, समकित, देस विरति, सर्व विरति; ए अराढ

अचक्षु, अवधि; । क्षयोपशम भावना भेद छे ॥

तइए सेसु वउगा । पण लद्धी सम्म विरइ डुगं ॥३५॥

असंजम वा अविरति लेस्या;कृ; नी. का. ते. प. शु. क्रोध, मान, माया, लोभ, देवगति, नरगति, तिर्यंचगति, नर्कगति, स्त्री, नपुंसक, पुरुष, २० अने ॥

हवे उदयिक भावना एकविस भेद कहे छे; अज्ञान, असिद्ध संसारी ।

अन्नाण मसिद्धत्ता । संजम लेसा कसाय गइ वेश्रा ॥

मिथ्यात्व; ए एकविस उदयिक ना भेद. ए चोथाना थया; हवे

परिणामिक भावना त्रण भेद कहे छे-भव्य । अभव्य, जीवत्व; ए त्रण परिणामिकना भेद ॥

मिछे तुरिए भवा । भवत्त जीअत्त परिणामे ॥६६॥

परिणामिक भावे जीवपणु, भव्यपणु उदयिक भावे गति, लेस्या, वेद कषाय, ए त्रिक जोगी एक भांगो; ते चारे गतिए गणतां चार भांगा थाय छे. इ

हवे सन्निपातिक भावना भांगा कहे छे:-चार भांगा चारे गतिए ते कहे छे; त्रण भाव मिश्रित मिश्र भावे, इन्द्रिय, ज्ञान, अज्ञान दर्शन, लब्धि; चारे गतिए ।

वे चतुः संयोगी गणे त्यारे क्षायक भाव सहित चार गतिये चार भांगा ॥

चउ चउगईसु मीसग । परिणामुदएहिं चउ सु षइएहिं॥

अथवा उपशम सहित गणिये तो पण चारे गतिये चार भांगा थाय छे. ए मूल भांगा त्रण; एम चार; तेरमा चौदमाना के

उत्तर भांगा बार थया उपशम भावे, सम्यक्त्व मिश्र भावे, इन्द्रिय ज्ञान दर्शन लब्धि उदयिक भावे गति लेस्या वेद कषाय, प्रणामिक भावे, जीवत्व, भव्यत्व. ए चतुः संयोगी होय। वलीने भाव त्रण होय, बे नहि. घातीकर्म अभाव छे माटे परिणामिक भावे जीवत्व उदयिक० गति लेस्या असिद्ध क्षायक० ज्ञानादि ए त्रण भाव छे. मूल भांगा चार, उत्तरभांगा तेर थया॥

उवसम जुएहिंवा चउ केवल परिणामु दय खइए ॥७७॥

हवे पंच संजोगी भांगो एक कहे छे—कोइक मनुष्य उपशम श्रेणिए छे; क्षायक समकित छे, तेने उपशम चारित्र छे. तेने पंचसंजोगी भांगो लागे छे—क्षायक, उपशम, क्षयोपशम, उदयिक अने परिणामिक; ए पांच ॥

हवे सिद्ध भगवन्तने क्षायक भाव, परिणामिक भाव; ए बे भाव छे. मूल भांगा पांच, उत्तर भांगा चौद।

खय परिणामे सिद्धा । नराण पण जोगु वसम सेढीए

सन्निपातिकना भांगा छविस छे; तेमां भांगा छ वसता कह्या। ए सन्निपाति भावना मूल भांगा छे, उत्तर पंदर कह्या। बाकी भांगा विश, असंभव छे. कोइ जीवमां लाभे नहि तेणे असंभवी छे ॥

इअ पन्नर सन्निवाइअ । भेया वीसं असंभविणो ७८॥

हवे ते भाव कोया कर्मयोगे होय ते कहे छे—उपशम भाव एक मोहनी कर्ममां छे; बाकी कर्ममां नहि. हवे क्षयोपशम भावे कर्म कहे छे। चार घाति कर्ममां छे, बाकीनां कर्ममां नहि. बाकी त्रण उदयिक, परिणामिक, क्षायक आठ कर्ममां छे ॥

मोहोवसमो मीसो । चउ घाइसु अठ कम्मसु असेसा॥

हवे उए इव्यमां भाव कहे छे.

परिणामिक भाव धर्मास्तिकायादि छ एमां ठे । पुद्गल खंधमां उदयिक भाव पण होय ॥

धम्माइ पारिणामिअ । भावे षंधा उदयएवि ६ए ॥

हवे चौद गुणठाणे भाव कहे छेः—समकित, देसविरति, प्रमत्त, अप्रत्त; ए चार गुणठाणे जेने क्षयोपशमिक, समकित होय ते। ने मिश्र भावे ज्ञानदर्शन विर । ति—उदयिक भावे गत्यादिके, पा। रिणामिक भावे जीवत्व, भव्य। त्व, ए त्रण संयोगी होय. हवे । चार संजोगी भाव कहे ठेः— जे क्षायक समकिति जीव, ते । चारे गुणठाणे ठे. तेने चार भा। व ठे. क्षायक भावे, समकित । मिश्र भावे, ज्ञानादिक उदायिक। भावे, गत्यादिक परिणामि भा। वे; जीवत्व ए चार. हवे जे जी। व उपशम समकिती ठे; तेने उ। पशम भाव, उदयिक; परिणा। मिक, क्षयोपशमिक; ए चार । हवे उपशम श्रेणिए बे संबंधी भाव कहे छेः—त्यां गुणठाणां त्रण-नवमुं, दसमुं, अगियारमुं ए त्रण छे. उपशम श्रेणिए, उपशम समकिते, चार भावठे उदयिक, गति, परिणामिकजीवत्व, क्षयोपशमिक इन्द्रिय, उपशामिक समकित चारित्र; हवे क्षायक समकिति उपशम श्रेणि ए पांच भाव ठे. क्षायक भावे समकित, उपशम भावे चारित्र उदायिक भावे गति, परिणामिक भावे जीवत्व; अने क्षयोपशम भावे इन्द्रि, एमचार-पांच भाव ठे ॥

सम्माइ चउसु तिग चउ । भावाचउ पणु वसामगु वसंते

बारमे क्षीण मोह, आठमे अपूर्वकरण; ए बे गुणठाणे चार। हवे तेरमे, चौदमे गुणठाणे त्रण भाव ठे--उदयिक, परिणामि

ज्ञाव छे-क्षायक, परिणामिक, । उदयिक, क्षयोपशमिक; ए चा। र छे. हवे पेहेलां मिथ्यात, सा। स्वादन, मिश्र ए त्रण गुणठाणे। ज्ञाव त्रण छे—परिणामिक, उद। यीक, क्षयोपशमिक ।	क, क्षायक. हवे चोथा गुणठाण थी अगियारमा सुधी पांच ज्ञा व पण छे; पण उपर कह्या ते ज्ञाव एक जीव संबंधी कह्याछे बहु जीव संबंधी बहु ज्ञाव जा णवा ॥

चउ षीणा पुव्व तिन्नि । सेस गुणठाणगे ग जिए ७० ॥

हवे संख्यातादिकनो विचार क। हे छे; प्रथम संख्यातु ते एक ज्ञे । द असंख्यातु तेना त्रण ज्ञेद छे ।	परित्त, असंख्यातु जुतअसंख्या तु(असंख्यात,असंख्यातु)ए पो ताना पद सहित त्रण बोलजो मतां असंख्याता त्रण ज्ञेदथाय

संषिज्जे ग मसंषं । परित्त जुत्त निअपयं जुयंतिविहं ॥

एम अनन्ताना पण त्रण ज्ञेद। छे. (परित्त, अनंतु) जुत्त, अनं। तु अनन्त, अनंतु ।	एम संख्यात, असंख्यात, अन न्त, त्रणना मली सात ज्ञेद थ या; ए सातने जघन्य,मध्यम, उत्कृष्ट,त्रणे पदे जोमतां सात तरी एकविश ज्ञेद थया ॥

एव मणंतंपि तिहा । जहन्न मझु कसा सव्वे ॥ ७१ ॥

हवे ते ज्ञेदना अर्थ देखामे छे— जघन्य संख्यातु बेना आंकने कहे छे ।	हवे मध्यम संख्यातु त्रणथीमां मी ज्यां सुधी उत्कृष्टु न थाय त्यां सुधी मध्यम ॥

लहु संषिज्जं दु च्चिअ । अउपर मझिमंतु जा गुरुअं ॥

हवे उत्कृष्ट संख्यातु कहे छे— जंबुद्दिप प्रमाणे— ।	चार प्याला तेनी प्ररुपणादिक ए रीते; ते आगल कहे छे ॥

जंबूद्दीव पमाणय । चउपल्ल परूवणाइ इमं ॥ ७२ ॥

हवे ते चार प्यालानां नाम कहे छे—अनवस्थित, सीलाग। प्रतिसिलाग, महासिलाक, ए चार नाम ॥

पल्लाण वठिय सिलाग। पडिसिलाग महासिलागक्का॥

वेदिका सहित ते प्यालामे जगति; ते जगति आठ योजन ऊंची नीचे बार योजन, मध्ये आठ योजन, उपर चार योजन, पहोलो ते उपर पांचसे धनुष लांबी—पहोली; बे गाउ ऊंची वेदिका छे. ते प्यालामां शीखर सुधी शरशव भरीए॥

हवे ते प्यालानुं प्रमाण कहे छे-पेहेलानुं प्रमाण लाख योजन लांबो-पहोलो; एक हजार योजन ऊंडो।

जोयण सहसो गाढा। सवेइ अंता स सिह भरिआ ७३

तेवो अनवस्थित प्यालो ते मान सहित कोइ देव उपाडी द्वीप--समुद्र प्रत्येके एक, एक। सरशव नाखतां ते सघला सरशव खाली थाय. पहेलो॥

तो दीवु दहीसु इक्कि क सरिसवं खिविय निठिए पढमे।

जे द्वीप वा समुद्रप्रथम प्यालो खाली थयो ते द्वीप वा समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पिए। ते फरी सरशवे भरीए; ते पूर्वनी पेठे द्वीप समुद्र प्रत्येके सरशव नाखतां ज्यां खाली थाय॥

पढमं वतदंत चिअ। पुण भरिए तंमितह षीणे ७४॥

ते द्वीप वा समुद्रे बीजीवार खाली थाय; ते द्वीप--समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पे, तेमां फेर शरसव भरे. हवे पेहेलो प्यालो ज्यां खाली थाय त्यां सीलाग

नामना बीजा प्यालामां एक दाणो नाखीए।

एम एक, एक, सरशव बीजा प्यालामां नाखतां॥

षिप्पइ सलाग पल्ले गु। सरिसवो इअ सलागखवणेणं॥

पूर्वनी पेठे ते उधरीने तेनी रीती नीचे मुजबः-पेहेला प्यालाथी बीजो भरवो. ते नाखता बीजो जे समुद्र वा द्वीपे खाली थाय,त्यारे त्रिजामांदाणो एक नाखे. फेर पेहेलाथी बीजो भरे, वली बीजो उपाडे. ते नाखतां खाली थाय त्यारे एकदाणो त्रीजामां नांखे, ते पछी फेरपेहेलाथी बीजो भर ते उपाडेने खाली थाय त्यारे त्रीजो दाणो त्रीजामां नाखेएन्याये त्रीजो भरे ते त्रीजोभराय त्यारे तेउपाडे ज्यां खाली थाय, ते वारे चोथामांएक दाणोनाखे. पछी फरीवली बीजोभरे, बीजाथी त्रीजो पूर्वना न्याये भरे ने त्रीजाथी पूर्वना न्याये चोथो भरे

जे जे द्वीप-समुद्रे पेहेलो प्यालो खाली थाय; ते, ते क्षेत्र तुल्य प्यालो कल्पी ते भरवो. ने बीजामां एक, एक दाणो नाखतां बीजो भराय ते वारे, हवे बीजो प्यालो भरेलो उपाडीने तेमांथी एक, एक दाणो द्वीप-समुद्रे नाखतां ते बीजो प्यालो खाली थाय तेवारे त्रिजा पडी सलाक प्यालामां एक, एक सरशव नाखिये; एम पूर्वनी पेठे त्रिजो प्यालो भराय त्यारे ते उपाडीए. ते खाली थये एक दाणो महा सीलाग चोथो प्यालो तेमां प्रक्षेप करतांते भराय।

पुनो बीउ अतउ। पुव्वं पिव तंमि उद्धरिए॥ ७५॥

एम क्षीण कहेतां सलाक प्यालो खाली थाय।

एम पेहेलाथी बीजो भरीए॥

षीणे सलाग तइए। एवं पढमेहिं बीयअं भरसु॥

ते त्रिजाथी चोथो; यावत् प्रग

वली ते बीजाथी त्रिजो ।   ट ज्यारे प्याला पूर्ण थया ॥

तेहिग्रा तइ ग्रं तेहिग्र। तुरिग्रं जाकिर फुम्मा चउरो१६

हवे जे त्रणे प्याले प्रथमे जेस रशव द्वीप–समुद्र नाख्या; ते सरशव उद्धरिये ।   अने जे ज्यार प्याला भराइ रह्या छे ते सरशवनी संख्या एकठी करीए ॥

पढम ति पल्लुधरिग्रा । दीवु दही पल्ल चउ सरिसवाय॥

ए सघला सरशवना समूहनो ढगलो थाय ।   ते ढगलामांथी एक सरशव काढी पाछल रहेला सरशवना ढगलाने उत्कृष्टु संख्यातु कहेवुं ॥

सव्वोवि एस रासी ।   रूवूणो परम संखिज्जं ॥ १७ ॥

प्रथमे ढगलामांथी जे सरशवनो एक दाणो काढ्यो हतो; ते पाछो ढगलामां नाखीए तो ते परित जघन्य असंख्यातु थाय ।   हवे जे परित असंख्यातानी (रासी लघुने) रासि अभ्यासे करी गुणाकार करे ॥

रूव जुग्रंतु परित्ता । संखं लहुग्रस्स रासि अप्रासे ॥

ए जुत्ता असंख्यातु लघु थयुं ।   ए असंख्यातानुं मान, एक आवलि कालमां जेटला समय छे तेटला सरशव जुत्ता लघु असंख्यातामां छे ॥

जुत्ता संखिज्जं लहु । आवलिग्रा समय परिमाणं॥१८॥

बि कहेतां बीजुं, मूल भेदनी अपेक्षाए जुक्त असंख्यातु, तेनो राशि अभ्यास करतां, सगासंख कहेतां सातमुं असंख्यातु असंख्यातुं थाय. ति कहेतां मूलनी अपेक्षाए त्रीजुं, जघन असंख्यातु असंख्यातु तेनो राशि अभ्यास करतां पढम कहेतां पेहेलुं जघन प्रत्येक अनंतु थाय; ने मूल भेदनी अपेक्षाए चोथुं प्र

त्येक अनंतु तेनो राशि अभ्यास करतां नव अनंता मांह्यलुं चोथुं ऊघन्य युक्त अनंतु थाय. ने मूलनी अपेक्षाए पांचमुं मध्यमयुक्त अनंतु ठे, तेनो राशि अभ्यास करतां सत्तणंता कहेतां सातमुं ऊघन्य अनंता अनंतु होय. रुजुआ कहेतां एक रूपे जुक्त करीये तो मध्यम थाय; एक रूप ऊणुं करिये तो गुरुपज्ञा कहेतां पाठलुं उत्कृष्टु थाय ॥

[1]बि ति चउ पंचम गुणणे। कमा सगा संख पढम चउसत्ता णंताते रूव जुया । मझा रूवूण गुरु पच्छा ॥ ७ए ॥

ए वात पूर्वे कही ते अनुयोगद्वारमां कह्या प्रमाणे में कही; पण बीजा कोइ आचार्य कहे ठे के—चोथे ऊघन्य जुक्ता असंख्यातु तेने एकवार वर्ग करीए ते वारे सातमुं जे ऊघन्य असंख्याता असंख्यातु होय, ए ऊघन्य असंख्याता असंख्यातु तेमां एक नाखीए ते वारे मध्यम थाय ॥

इअ सुत्तत्तं अन्ने वग्गि । अमि कसि चउत्थय मसंखं ॥ होइ असंषा संखं । लहु रूव जुयंतु तं मझं ॥ ठ० ॥

जे ऊघन्य असंख्याता असंख्यातु ठे तेमांथी एक सरसवे ऊणुं करीए ते वारे उत्कृष्टु युक्त असंख्यातु थाय ।

तेने त्रणवार वर्ग करीए तेमां दश असंख्या बोल प्रक्षेप करीए; ते दश बोल कहे ठे ॥

रूवूण माइमं गुरु । तिव ग्गिउ तत्थिमे दस खेवे ॥

तेमां वली धर्मास्ती १ अधर्मास्ती काय १ तथा एक जीवना

[1] उपर जे संख्यातु असंख्यातु तथा अनंतु तेनो संक्षेपे अर्थ लख्यो छे; विशेष अर्थनी इच्छा होय तेमणे मोटा बालाबोध तथा टीका जोइ लेवी एवी अमारी विनंति छे.

तेमां लोकाकाशना प्रदेस। प्रदेश ४ प्रक्षेप करीए ॥

लोगागास पएसा। धम्मा धम्मेग जिय देसा ॥८१॥

तेमां वली स्थिति बन्धना अध्य वसाय५। तेमां वली रसनां स्थानक ६ योगना सूक्ष्म भेद ७ जे एकना बे न थाय तेवा ॥

ठिइ बंध ऊ वसाया। अणुभागा जोग भेय पलिभागा

उत्सर्पिणि, अवसर्पिणीना समय ८। तथा तेमां प्रत्येक जीवना शरीर ए वनस्पतिना, निगोदियानां शरीर १० ए दश असंख्यातां भेलीए ॥

दुन्हय समाण समया। पत्तेअ निगोअ ए षिवसु॥८२॥

तेने वली त्रण वार वर्ग करीए। पेहेलुं परित अनन्तु ऊघन्य थयुं; ते, ऊघन परित अनंतानो रासी॥

पुण तंमिति वग्गिअए। परित्त णंत लहु तसरासीणं ॥

अभ्यास करीए ते वारे चोथुं ऊघन्यजुक्ता अनन्तु थाय। ते अनन्ते अभव्य जिवनुं प्रमाण छे ॥

अभ्भासे लहु जुत्ता। णंतं अभव्व जिय माणं ८३ ॥

ते जुक्ता जघन्य अनन्ताने वर्ग करीए तो। अनन्ता अनन्तु ऊघन्य सातमु थाय. तेनो वली त्रणवार ॥

तव्वग्गे पुण जायइ। णंता णंत लहु तंच तिरकु त्तो ॥

वर्ग करतां पण अनन्तु न होय। ते वारे आगला बोल छ प्रक्षेप करीए ते हवे कहे छे ॥

वगासु तहवि न तं होइ। णंत खेवे षिवसु छ इमे ८४॥

सिद्ध निगोद सूक्ष्म बादर सर्व जीव। वनस्पति कायना जीव, त्रण कालना समय, सर्व पुद्गल परमाणु ॥

सिद्धा निगोत्र्य जीवा । वण स्सई काल पुग्गला चेव ॥

तेने त्रण वार वर्ग करीए तेमां सर्व अलोकना आकाश प्रदेश, केवलज्ञान, केवल दर्शनना पर्याए ब बोल त्रेलतां जेरासी थाय। य त्रेलवीए ॥

सब्वमलोग नहं पुण । तिवग्गि उ केवल दुगंमि ८५ ॥

उत्कृष्टु नवमु अनन्तु थाय छे पण सर्व जगतमां वस्तु आठमे अनन्ते छे, नवमा अनन्ता प्रमाणे वस्तु नथी ॥

ए सर्वे त्रेगा कर्ये थके जे आंक थयो ते उत्कृष्ट अनन्ता अनन्तु।

षित्ते णंताणंतं । हवइ जिठंतु ववहरइ मझं ॥

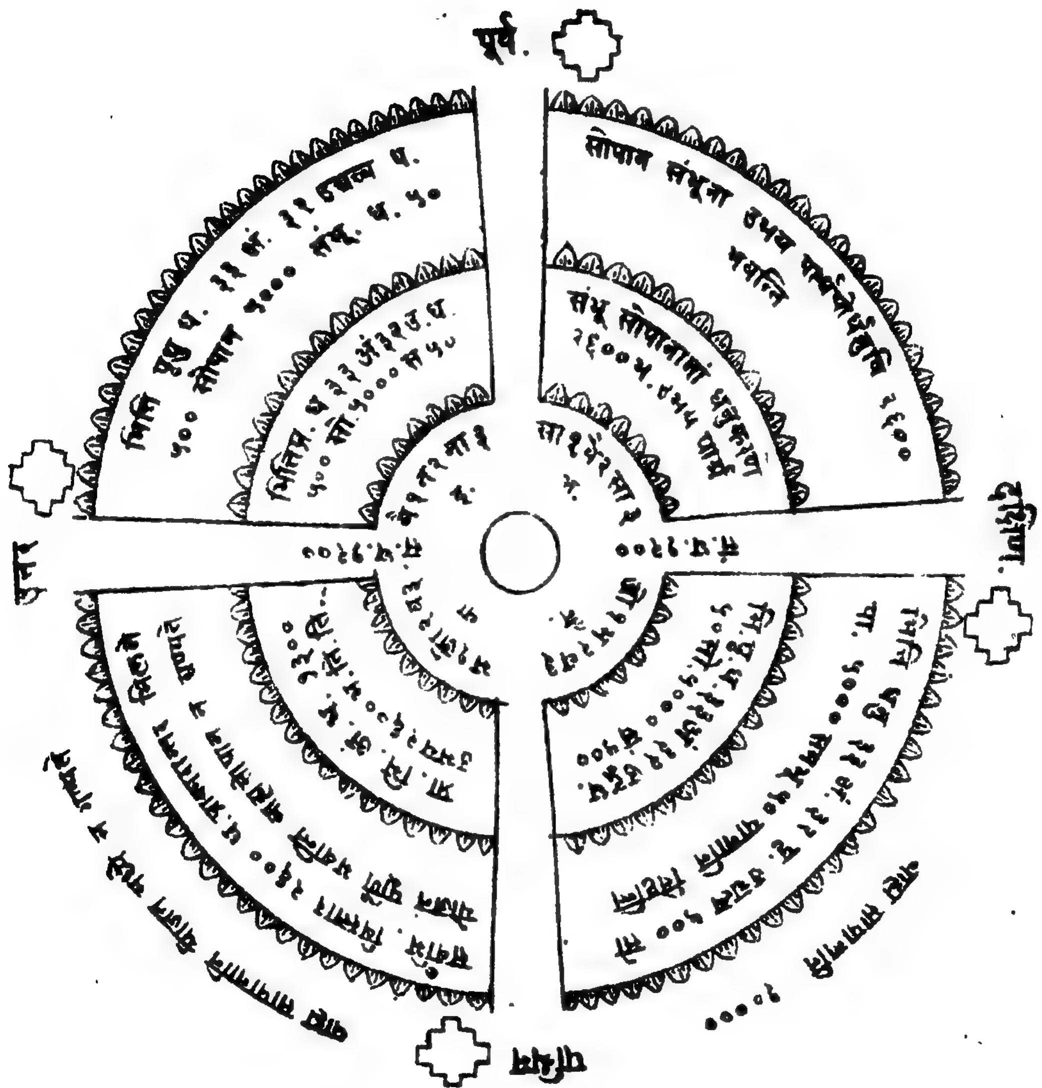
ए सूक्ष्म अर्थ विचारनामा चो थो कर्म ग्रन्थ समाप्त थयो।

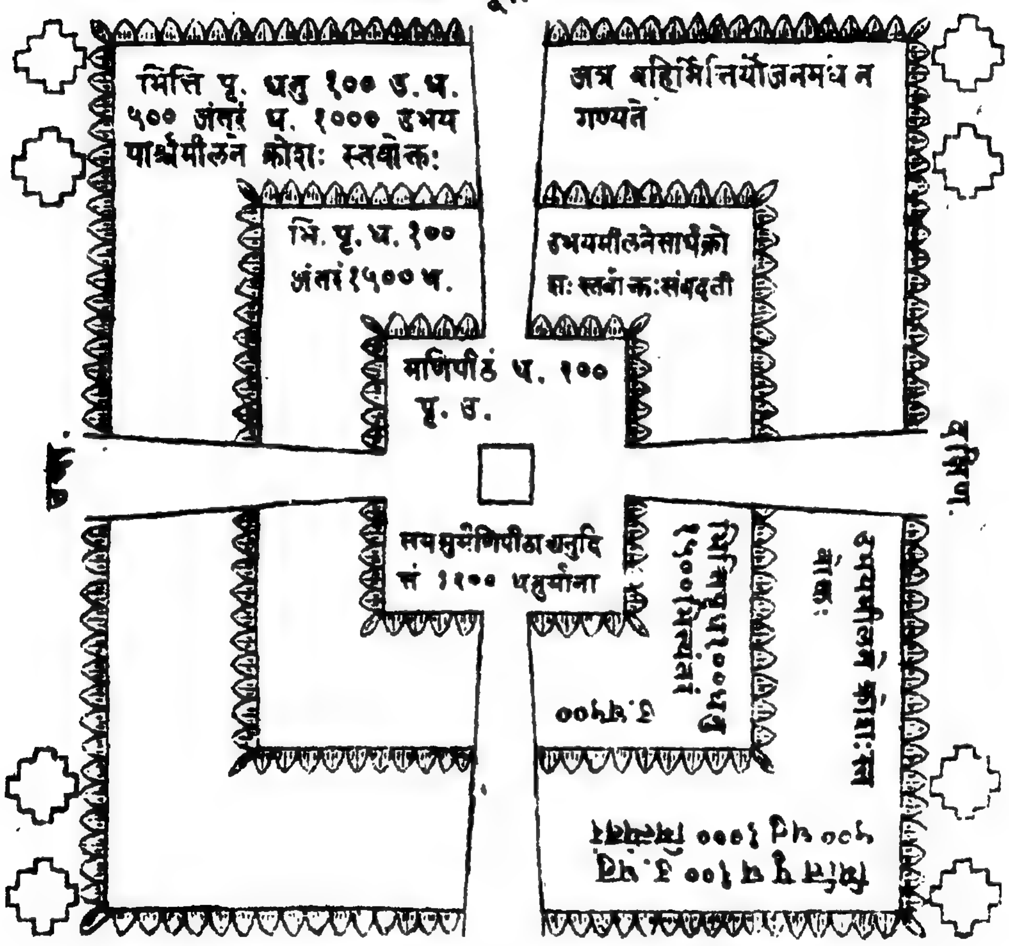
लख्यो—जोड्यो श्री पुज्य देवेन्द्र सूरिजी महाराज जीए ॥

इअ सुहुमत्थ वियारो । लिहिउ देविंद सूरीहिं ८६॥

॥ इति षड् शीतिक नामा चतुर्थःकर्मग्रन्थः समाप्तः ॥

ए प्रकारे चोथो कर्मग्रन्थसमाप्त.

पूर्व
दक्षिण
पश्चिम
उत्तर

पूर्व.
भित्ति पू. धनु १०० उ.ध.
५०० अंतरं ध. १००० उभय
पार्श्वमीलन क्रोशः स्तवोक्तः
अत्र बहिर्भित्तियोजनमध न
गण्यते
भि. पू. ध. १००
अंतरं १५०० ध.
उभयमीलनेसार्धक्रो
शः स्तवोक्तःसंवदती
मणिपीठं ध. १००
पू. उ.

॥ अथ पाचमो कर्मग्रन्थ लिष्यते ॥

नमस्कार करी जिन प्रत्ये बन्धा
दि द्वार छविस अनुक्रमे कहे

छः–जे प्रथम ग्रन्थादिकमां कर्म प्रकृतियो कही छे, तेना भेद ध्रुव बन्धादिक कहे छे. प्रथम ध्रुवबन्धी, अध्रुवबन्धी, २ ध्रुवउदयी, अध्रुवोदयी, ध्रुव सत्ता, अध्रुवसत्ता, घाती, अघाति. पुन्य पाप, परावर्तमान, अपरावर्त मान. १२ ॥

नमिअ जिणं धुवबंधो१।दय२संता३घाइ४पुन्न५परिअत्ता६

कही बन्धविधि. प्रकृति, स्थिति. रस, प्रदेस, प्रकृतिबन्ध स्वामो, स्थितिबन्ध स्वामी, रसबन्ध स्वामी, प्रदेसबन्ध स्वामी, अशब्दथी उपशम श्रेणी, अनेक्षपक श्रेणी; ए छविस.

ए छ अने तेना इतर; ए बार भेद थया. चार विपाक–क्षेत्र जीव, भव अने पुद्गल ।

सेअर१५ चउह विवागा । वुच्छं बंध विह सामीअ १ ॥

हवे प्रथम ध्रुवबन्धनी सुडता
लीस वर्णवे छे–वर्णादिचार, ते जस, कार्म्मण, ६ । अगुरुलघु, निर्माण, उपघात, भय, जुगुप्सा; ११ ॥

वन्न चउ तेअ कम्मा । गुरुलहु निमिणो वघाय भयकुच्छा

मिथ्यात्व, १२कसाय सोल, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शना वर्णी नव । अन्तराय पांच; ए ध्रुवबन्धी सुडतालीश थइ ॥

मिच्छ कसाया वरणा । विग्धं धुवबंधि सगचत्ता २॥

जाति एकेन्द्रियादिक पांच, गति

हवे बीजुं अध्रुवबन्धी द्वार कहे। देवतादिक चार; सुभ विहायोग

छे--उदारिक, वैक्रीय, आहारक ति, असुन्न विहा यो गति, चारे
शरीर त्रणनां उपांगछ, आकृति गतिनी अनुपूर्वि चार, तीर्थंकर
कहेतां संस्थान छ, संघयण छ। नाम, श्वासोश्वास; ३५ ॥

तणु वंगा गिइ संघयणा जाइगइखगइ पुव्वि जिणुसासं॥

त्रसनो दशको, स्थावरनो दश
को, उंचगोत्र, नीचगोत्र, साता
उद्योत, आताप, पराघात; १०। वेदनी, असाता वेदनी; ६१ ॥

उजो आयव परघा। तसवीसा गोअ वेअणियं ३ ॥

चार गतिनां आयुखां चार; ए
हास, रति, अरति, शोक स्त्री सर्वमलीतहो तेर प्रकृति अध्रुव
वेद, पुरुषवेद नपुंसक वेद छए। बन्धी होय ॥

हासाइ जुअल दुग वेय। आउ तेवत्तरी अधुवबंधा ॥

हवे भांगा चार थाय छे, ते कहे सादि अनन्त, सादिसन्त; ए
छेः--अनादि अनन्त, अनादिसन्त चार ॥

भंगा अणाइ साई। अणंत संतु तरा चउरो ४ ॥

हवे ते चार भांगाना स्वामीक ध्रुवबन्धी प्रकृतिमां त्रण भां
हे छे--पहेलो तथा बीजो; ए बे गा छे. चारमांथी त्रिजो वर्जि
भांगा ध्रुव उदयी प्रकृतिमां होय। ये बाकी त्रण रह्या ॥

पढम बिआ धुवउदइसु। धुवबंधिसु तइअ वज्ज भंगतिअं ॥

मिथ्यात्वमां त्रण भांगा--प्रथम
अभव्य, बीजो भव्य, अने चो अध्रुवबन्धी, अध्रुव उदयी, एबे
थो भांगोश्रेणीथी पडताने हो भेदमां सादि सन्तनामे चोथो
य; ए त्रण थया। भांगो होय।

मिछंमि तिन्निभंगा। दुहावि अधुवा तुरिअ भंगा ५ ॥

हवे त्रीजुं द्वार ध्रुवउदयी प्रकृति; तेनां सत्ताविस नामनी संख्या कहे छेः--निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु; ए चार। शुभ, अशुभ, तेजस्, कार्म्मण चारवर्णादि मली बार ॥

निमिण थिर अथिर अगुरुअ। सुह असुहं तेअ कम्मचउवन्ना

ज्ञानावर्णी पांच, अन्तराय पांच, दर्शनावर्णी चक्षु, अचक्षु, अवधि, केवलावर्णी। अने मिथ्यात्व ए सत्ताविस ध्रुवउदयी होय ॥

नाणं तराय दंसण। मिच्छं धुव उदय सगवीसा ६॥

हवे अध्रुवोदयी प्रकृति पंचाणुं ते कहे छेः--स्थिर, अस्थिर, शुभ, अशुभ, ए चार प्रकृति ध्रुवोदयमां गणी छे माटे अध्रुवबन्धी त्रोतेरमांथी काढीए एटले अगणोतेर अध्रुवबन्धी रही. ते अध्रुव उदयमां गणी। मिथ्यात्व विना मोहिनीनी अढार प्रकृति ध्रुवबन्धी ते अहिंयां अध्रुवोदयमां गणीए ८७॥

थिर सुभि अर विणु अधुवबंधी मिच्छ विणुमोह धुवबंधी॥

नीद्रा पांच, उपघात, मिश्रए९४ अने समकित मोहनीए पंचाणुं अध्रुवोदयी जाणवी ॥

निद्दो वधाय मीसं। सम्मं पण नवइ अधुवुदया ७॥

हवे ध्रुव सत्तानुं द्वार कहे छे; त्रसदश, स्थावर दश, ए बे मली विश; वर्ण पांच, गन्ध बे, रस पांच, फर्स आठ, ए वर्णादि वि ए ध्रुव सत्ता सुडतालिस छे तथा ध्रुवबन्धी प्रकृति सुडतालिस छे तेमांथी वर्णचोक, तथा तेजस् अने कार्मण एछ

श; सात तेजस् कार्म्मण तेनां नाम-तेजस्शरीर तेजस संघातन, तेजस्१ बन्धन, कार्म्मण शरीर;कार्म्मणसंघातन,कार्म्मण १ बन्धन अने तेजस कार्म्मण बन्धन; ए तेजस सप्तक ।

जतां ध्रुवबन्धी एकतालिस प्रकृति रही तेनां नाम-सोलकसाय, नय, जुगुप्सा मिथ्यात्व, पांच ज्ञानावर्णी नव दर्शनावर्णी पांच अंतराय, निर्माण, उपघातअगुरुलघु४१ बे मलीने अठासी बेद३॥

तस वन्न वीस सगतेअ कम्म। धुव बंधिसेस वेअ तिगं ॥

हास, रति, अरति, शोकः ए चार; ए बेहुने युगलनी संज्ञा छे. हवे सात उदारिक ते कहेछे-उदारिक शरीर, अंगोपांग बन्धन, संघातन, उदारिक तेजस बन्धन उदारिक, कार्म्मण बन्धन, उदारिक तेजस कार्म्मण बन्धन;श्वासोश्वास उद्योत; आताप पराघात; एचारने श्वासचोकसंज्ञा॥

संस्थान ६, संघयण ६, जाति पांच; ए सत्तरने आकृति त्रिकनी संज्ञा छे. वेदनी बे; अने ।

आगिइ तिग वेअणि‍अं। दुजुअल सगउरल सासचऊ८॥

शुभ विहायो गति, अशुभ विहायो गति, तिर्यंच गति,अनुपूर्वि, नीचगोत्र; ए सर्वेमली१३० ध्रुवसत्ता कही ।

हवे अध्रुवसत्ताप्रकृति कहे छेः- समकित मोहनी, मीश्र मोहनी, मनुष्यगति, अनुपूर्वि; ४

खगई तिरिदुगनीअंधुवसत्ता। सम्म मीस मणुअ दुगं॥

वैक्रीय अगियार तेनां नाम--वैक्रीय शरीर, अंगोपांग, बन्धन, संघातन, वैक्रीय तेजस बन्धन,

आहारक सप्तक तेनां नाम-आ

वैक्रीय कार्म्मण बन्धन, वैक्रीय तेजस कार्म्मण बन्धन, देवगति, देवानुपूर्वि नर्कगति, नर्कानुपूर्वि, ए अगियार; जिननाम, देवआयु, मनुष्य आयु, त्रीयँच आयु, नर्कायु; मली विश ।

विउ विक्कार जिणा ऊ ।

हारक शरीर, अंगोपांग, बन्धन संघातन, आहारक तेजस बन्धन, आहारक कार्म्मण बन्धन; आहारक तेजस कार्म्मण बन्धन, ए सप्त नंच गोत्र मली अढ्ढाविस अध्रुव सत्ता कही ॥

हारसगु चा अधुव सत्ता ए॥

हवे त्रण गाथाए गुणठाणाने विषे ध्रुवसत्ता, अध्रुवसत्ता, प्रकृति कहे छे, प्रथमे, बीजे, त्रिजे, गुणठाणे मिथ्यात मोहनीय।

नीमा होय. चोथे, पांचमे छठे, सातमे, आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे ए आठ गुणठाणे मिथ्यात मोहनीनी भजनाए सत्ता होय ॥

पढम तिगुणेसु मीछं । निअमा अजयाइ अठगे भजं॥

मिथ्यात्वथी उपशान्त मोह अगियारमा गुणठाणा सुधी बीजा विना दस गुणठाणे सम्यक मोहनीनी सत्ता भजनाए होय ॥

सास्वादन गुणठाणे निश्चे सम्यक्त मोहनी सत्ताए होय।

सासाणे खलु सम्मं । संतं मिछाइ दसगेवा १० ॥

मीश्र मोहनी होय; ने मिथ्यात्वादि नव गुणठाणे यावत् अगियारमा सुधी मीश्र मोहनी भजनाए होय ॥

सास्वादन, मीश्र ए बे गुणठाणे निश्चे।

सासण मीसेसु धुवं । मीसं मिछाइ नवसु भयणाए ॥

बाकी नव गुणगणे मीश्रथी

पेहले बीजे गुणठाणे अनन्तानु बन्धिय निश्चे होय । यावत् उपशम मोहनी सुधी अनन्तानु बन्धीय भजनाएहोय

आइ दुगे अण नियमा । भइआ मीसाइ नवगंमिं ११॥

आहारक सप्तक विकल्पे । सर्व चौदे गुणठाणे होय. बीजा त्रिजा गुणठाणा विना बार गुणठाणे तीर्थंकर नामनी सत्ता होय ॥

आहार सत्तगंवा । सव्व गुणे बि ति गुणे विणा तित्थ॥

जिननाम. आहारक सप्तक: ए बे ने उभय कहीए एवे सत्ता छतां मिथ्यात्व न आवे; अने आवेतो । मिथ्यात्वे आव्या जीव तीर्थंकर नामवन्त अन्तर मुहूर्त्तज रहे॥

नोभय संते मिछो । अंत मुहुतं भवे तित्थे १२॥

हवे सर्व घाति प्रकृति कहे छे-

केवल ज्ञानावर्णी केवल दर्शनावर्णी । पांच नीद्रा, पेहेलो, बीजी, त्रिजी, चोकडीना बार कषाय॥

केवल जुअला वरणा पण निद्दा बारसाइ म कसाया॥

मिथ्यात्व ए विश प्रकृति सर्व घाती. हवे देश घाती प्रकृति कहे छे- मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव ए चार ज्ञानावर्णी; चक्षु, अचक्षु, अवधिए त्रण दर्शनावर्णी ॥

मिछंति सव्वघाई । चउनाण तिदंसणा वरणा १३ ॥

पांच अन्तरायनी ए पचीस प्रकृति देशघाती कहि. हवे पंचो

संजलन चोक, नवनो कषाय। तेर प्रकृति अघाति कहे छे ॥

संजलण नोकसाया । विग्धं इअ देसघाइ अघाई ॥

प्रत्येक प्रकृति आठ तनुअष्टकते पांच शरीर, त्रण अंगोपांग;सं स्थानछ,संघयण छ,जातिपांच, गतिचार,सुजविहायोगतिअशु जविहायोगति चारगतिनी अनु पूर्वि चार, चार गतिनांआयुचार त्रस तथा स्थावर ए बे दसका, उंच, निच, बे गोत्र;साता, अ साता, बे वेदनि; वर्णचोक; ए सर्वमली पंचोतेर अघाति ।

पत्तेअ तणु ठाहु । तस वीसा गोअ दुग वन्ना १४ ॥

हवे पुन्य प्रकृति बेतालिसनुं द्वार कहे छेः—देवत्रिक, मनुष्यत्रिकगति. अनुपूर्वि आयु मली ए छ उंचगोत्र सातावेदनि । त्रसनो दसको, शरीर पांच;उपांग त्रण वज्ररीषभ, नाराच, संघयण, सम चोरस संस्थान॥

सुर नर तिगु च साया । तसदस तणु वंग वइर चउरंसं ॥

पराघात, उश्वास, आताप, उद्योत अगुरुलघु, तीर्थंकर निर्माण, ए सप्तक कह्युं; तिरीनुंआयु। शुभवर्णादि चोक, पंचेंद्रि,शुभविहायो गति ॥

परघा सग तिरिआउ वन्नचउ पणिंदि सुभखगई१५ ॥

ए बेतालिस पुन्य प्रकृति कही । हवे पापप्रकृति ब्यासी; ते कहे छेः—प्रथम संस्थान टाली पांच संस्थान, अशुभविहायो गति; प्रथम संघयण टाली पांच संघयण ॥

बायाल पुन्न पगई । अ पढम संठाण खगइ संघयणा॥

तिर्यंचगति. अनुपूर्वि, असाता वेदनी, निचगोत्र, । उपघात, एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्री नर्कत्रिक गति, आयु, अनुपूर्वि ॥

तिरिडुग असायनीऊ । वधाय इग विगल नरय तिगं१६॥

स्थावरनो दसको; अशुन्न वर्ण चोक । बाकी प्रकृति घाति पीस्तालिस सहित गणतां ब्यासि थइ ॥

थावर दस वन्न चउक्क । घाइ पणयाल सहि अबासीई ॥

ए पाप प्रकतिं; वर्ण चोक बे ठामे कह्या बे ते । वर्णादिक लेवा. शुभ, अशुन्न॥

पाव पयमिति दोसुवि । वन्नाइ गहा सुहा असुहा ॥१७॥

हवे अपरावर्त्तमान प्रकृति द्वार कहे बेः—नाम कर्मनी ध्रुव बन्ध प्रकृति नव बे ते-वर्ण,४तेजस५ कार्मण६ अगुरुलघु७ निर्माण८ उपघात ए । दर्शनावर्ण, ४ ज्ञानावर्ण, ५ अन्तराय, ५ पराघात ॥

नाम धुवबंधि नवगं । दंसण पणनाण विग्ध परघायं ॥

न्नय, जुगुप्सा, मिथ्यात्व, श्वासोश्वास । जिन नाम; ए नुगणत्रिश अपरावर्त्तमान प्रकृति जाणवी ॥

न्नय कुह मिठ सासं । जिण गुणतीसा अपरिअत्ता१८

हवे परावर्त्तमान पकृति कहे बेः--तणु आठ, कहेतां ३३ प्रकृति गणावे बे नदारिक बे, वैक्रीय बे, आहार द्विक, संघयण ब, संस्थान बे, गनि चार,

जाति पांच, विहायो गति बे, अनुपूर्वि चार, ए तेत्रीशप्रकृति ने तन्वष्टक संज्ञा छे. वेद त्रण, हास, रति, अरति, सोग, ए जुगल।

कषाय, सोल; उद्योत, आताप, गोत्र बे, वेदनी बे, नीद्रा पांच॥

तणु अठ वेअ डुजुअला कसाय उज्जोअ गोयडुग निद्दा

त्रस दश, स्थावर दश, आयु चार, ए एकाणुं प्रकृति परावर्त्तमान छे।

हवे क्षेत्र विपाकी प्रकृति द्वार कहे छेः–चार गतिनी आनुपूर्वि चार ॥

तस वीसा उ परित्ता । खित्त विवागा णुपुव्वीउ ॥ १९॥

हवे जीव विपाकी द्वार देखाडे छे–प्रथम घनघाती प्रकृति सुडतालिस, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव, मोहनी अठाविस. अन्तराय पांच; ए सुडतालिस. गोत्र बे, वेदनी बे, जिननाम।

त्रस, बादर, पर्याप्त, स्थावर, सूक्ष्म, अपर्याप्त, सुभग, सुस्वर, आदेय, जस, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस ॥

घण घाइ डुगोअ जिणा। तसि अरतिग सुभग डुभग चउ

श्वासोश्वास; जाति पांच, गति, चार, खगइ बे; ए अगियारने जाति त्रिक संज्ञा छे, ए सर्व मली ७८ प्रकृति जीव विपाकी जाणवी।

हवे भव विपाकी प्रकृति द्वार कहे छे–चार गतिनां आयु खां चार भव विपाकी ॥

सासं जाइ तिग जिअ विवागा। आऊ चउरो भव विवागा॥२०॥

हवे पुद्गल विपाकी प्रकृतिद्वार कहे छे--नाम ध्रुवोदइ बार, निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, शुभ, अशुभ, तेजस, कार्मण, वर्णचोक, प्रथम शरीर

ण, अंगोपांग त्रण, संस्थान संघयण छ, ए अराढने तनुचोक संज्ञा छे ।

उपघात साधारण, प्रत्येक, उद्योत, आताप, पराघात; ए त्रण ने उद्योतत्रिकनी संज्ञा छे॥

नामधुवोदय चउतणु। वधाय साहारणि अरउजोअ तिगं॥

ए छत्रिस प्रकृति पुद्गल विपाकी जाणवी. हवे बन्धद्वार कहे छे।

प्रकृति बन्ध, स्थितिबन्ध, रस बन्ध प्रदेश बन्ध ॥

पुग्गल विवागि बंधो। पयई ठिई वस पएसत्ति ११ ॥

हवे बन्ध विधिने विषे भूयस्कार कहे छे--तेमां मूल प्रकृति आश्री भूयस्कार पेहेलो देखाडे छे; मूल प्रकृति आठनो बन्ध, आयु विना सातनो बन्ध ।

आयु मोहनी विना छनो बन्ध, एक सातानो बन्ध, ए चारबन्ध स्थानके त्रण भूयस्कार होय॥

मूल पयडीण अडसत्त । छे ग बंधेसु तिन्नि भूयगारा ॥

अवस्थित बन्धक जेटली प्रकृति बांधतो होय तेटलीज बांधे; ते अवस्थित बन्ध अथवा बन्धकालना बीजा समयादिके सर्वत्र अवस्थित बन्ध होय. चारे प्रकारे

अल्पतर त्रण, एकादिक हुं

प्रथम अबन्ध थइ बन्ध थाय. ते

आयु बंधाय छे सप्तबन्धक प्रथम समये. प्रथम अल्पतर बन्ध, छ बंधक प्रथम समये. बीजो अल्पतर बन्ध, एक बन्धक प्रथम समय. त्रीजो अल्पतर बन्ध हवे चार । ने पेहेले समये अव्यक्त बन्धक कहीए. ते मूल प्रकृति विषये नहि. अबन्धक तो अयोगि थइने सिद्धि वरे ते तो फरी कर्म बांधे नहि; माटे मुलने विषे अव्यक्त बंधन नथी ॥

अप्पतरा तिअ चउरो । अवठिआ नहु अवत्तवो॥२२॥

हवे भूयस्कार देखाडे छे—एक थकी अधिको बन्ध स्थानक होय त्यारे भूयस्कार होय । एकादिक हीण करतो बन्ध करे ते अल्पतर कहीए ॥

एगादहिगे भूउ । एगाई ऊणगंमि अप्पतरो ॥

बीजा समयने विषे तेटलुं बन्ध स्थानक होय त्यारे अवस्थित कहीए । अबन्ध थइ बन्धक थाय. ते पेहेले समये बन्ध करे ते. अवक्तव्य उत्तर प्रकृतिमां मूलमां नहि॥

तं मत्तो वठि अउ । पढमे समए अवत्तव्वो ॥ २३ ॥

हवे उत्तर प्रकृतिने विषे भूयस्कारादिक कहे छे—दर्शनावर्णी नव प्रकृतिने त्रण बन्ध स्थानक छे. भूयस्कार बे छे. हवे बन्ध स्थानक पेहेले तथा बीजे गुणठाणे नवे प्रकृति बन्धाय. ए प्रथम बन्ध स्थानक त्रिजा गुणठाणाथी आठमा गुणठाणाना प्रथम भाग सुधी थिणंधी त्रिकनो बन्ध टले. छनो बन्धक ते बीजुं बन्ध स्थानक. ते उपर बे नीद्रानो बन्ध टले. दशमा गुणठाणा सुधी चारनो बन्धक ते त्रिजुं बन्ध स्थानक. हवे भूयस्कार बे कहे छे—श्रेणीथी पडतो चार बांधी छ बन्ध समये प्रथम भूयस्कार छ बांधतो सास्वादने नवे बांधे, ते बीजो भूयस्कार ।

नव छ चउ दंसेदु ।

हवे अल्पतर बन्ध कहे छे–मिथ्यात्वे नव बांधतो समकिते छ बांधे, ते प्रथम समय प्रथम अल्पतर बन्ध. आठमे छ बांधतो चार बांधे ते प्रथम समये बीजो अल्पतर बन्ध. हवे अवस्थित कहे छे–त्रण बन्ध स्थानकने प्रथम समय पछी बीजा समयादिके त्रण अवस्थित होय. हवे अवक्तव्य त्रण कहे छे–अगियारमे गुणठाणे अबन्ध थइ पछी दशमे चारनो बन्ध करे. ते प्रथम समये प्रथम अवक्तव्य अगियारमे काल करी देवता थाय त्यां छ बांधे; तेवारे प्रथम समये बीजो अवक्तव्य. एटले दर्शनावर्णी कर्मना त्रण बन्ध स्थानक भूयस्कार, २ अल्पतर, २ अवस्थित, ३ अवक्तव्य, २ इति दर्शनावर्णी उत्तर प्रकृति बन्ध स्थानादिक कह्युं; हवे मोहनी अठाविस प्रकृति बन्धादि कहे छेः--बन्ध स्थानक दश छे. मीथ्यात्व गुणठाणे समकित, मीश्र, ए बे विना छविसनो बन्ध छे. तेमां मीथ्यात्वे बाविसनो बन्ध छे; ते वेद बे न बांधे. एक वेद बांधे; गमे ते एकनोज बन्ध माटे. अरति, शोक अथवा रति ने हास ए चारमां बे न बांधे तेवारे छविसमांथी चार जतां बावीस उत्कृष्टी बांधे ते प्रथम बन्ध स्थानक. सास्वादने मीथ्यात्व विना एकविशनुं बीजुं बन्ध स्थानक. मीश्र तथा अविरतिए अनंतानु बन्धी चार विना सत्तरनुं त्रिजुं बन्ध स्थानक ॥

इति इ मोहे इ इगवीस सत्तरस

देसविरतिए अप्रत्याख्यान टले. तेरनु चोथु बन्धस्थानक प्रत्याख्यानी टले. प्रमत्तथी अपूर्व कर्ण सुधी नवनुं पांचमु बन्ध स्थानक. हास, रति, भय, कुछा, ए चार टले. अनिवृत्तिने पेहेले भागे पांचनो बन्ध, ते छठुं स्थानक. बीजे भागे पुरुष वेद टले चारनुं बन्ध स्थानक सातमु. त्रीजे भागे संजलन क्रोध टले. त्रणनुं बन्धस्थानक आठमु. चोथे भागे संजलन मान टले बेनो बन्ध, ते नवमुं बन्धस्थानक ।

तेरस नव पण चउ ति दु ।

पांचमे जागे संजलन माया टले एकनो बन्ध ते दशमुं बन्ध स्थानक इति बन्ध स्थानक. हवे ते दश बन्ध स्थानके नव जूयस्कार होय. आठ अछपतर होयः दश अवस्थित होय. बे अवक्तव्य होय. हवे ते जूयस्कार कहे छे. जे वारे एकनो बन्धक थइ पमतां बेनो बन्धक थाय; तेने पहेले समये प्रथम जूयस्कार. एम बाविस बन्धक सुधी नव जूयस्कार थाय. हवे अल्पतर कहे छे—मीथ्यात्व बाविस बन्धक, ते चढतां त्रिजे, चोथे, सत्तरनो बन्धक थाय. ते पेहेलो अ छपतर एकविसनो बन्ध, पमतां छे; माटे चढताने गवख्यो नथी एम एक बांधे त्यां सुधी ते आठ अलपतर होय. हवे दश अवस्थित कहे छे—बीजा समयादिके होय ते पूर्ववत्. हवे अवक्तव्य बे प्रकारे ते कहे छेः--अगियारमे मोहनी अबन्धक थइ पमतां, नवमे संजलन लोज बांधतां प्रथम समये अवक्तव्य होय ते प्रथम अवक्तव्य ने अगियारमे मरी देवगतिए चोथे गुणठाणे सत्तरनो बन्धक थाय ते प्रथम समये बीजो अवक्तव्य होय. ए मोहनोनी अठाविश प्रकृतिना जेद, बन्ध स्थानक, १० जूयस्कार नव, अल्पतर आठ, अवस्थित दस, अवक्तव्य बे, ए पांच जेद कह्या.

इक्को नव अठ दश दुन्नि १४ ॥

हवे नाम कर्मने विषे जूयस्कारादि देखामे छे. बन्ध स्थानक ते संख्या तेवीस, पचिस, छविस, अठाविश, उगणत्रिस; हवे प्रथम त्रेविस प्रकृतिनुं पेहेलुं बन्ध स्थानक कहेछे--वर्णचोक, तेजस्, कार्म्मण, अगरु लघु, निर्माण, उपघात, ए नव ध्रुव बन्धी आठमाना छठा जाग सुधी सर्वजीव सदा निश्चे बांधे माटे ध्रुव बन्धी तिर्यंचगति, आनुपूर्वि, एकेन्दि जाति, उदारिक, हुंमक स्थावर. अपर्याप्त, अस्थीर, अशुज, दुर्जग, अनादे, अजस सूक्ष्म

वा बादर, साधारण वा प्रत्येक, अपर्याप्त प्रायोग्य एकेन्द्रियादिक ने ए प्रथम बन्ध स्थानक. त्रिसनुं कह्युं; हवे बीजुं बन्धस्थानक पचिसनुं कहेछेः-त्रेविश पूर्वे कही ते उस्वास, अने पराघात, ए पचिस, पण त्रेविसमां अपर्याप्त, अस्थिर, अशुभ, अने अजस ए चारनो प्रतिपक्षी गणवो, ए बीजुं बन्ध स्थानक. पर्याप्त एकेन्द्रि प्रायोग्य. हवे छविसनुं त्रीजुं बन्ध स्थानक कहे छे-पचिस प्रथमनो मध्ये आताप वा उद्योतमांनो एक मिथ्यात्वे बांधे ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे अठाविशनुं बन्ध स्थानक कहे छे-देवगति, देवानुपूर्वि. पंचेन्द्रिय जाति, वैक्रीय शरीर वैक्रीय अंगोपांग, सम चोरस, सासोश्वास, पराघात शुभविहायो गति, त्रस, बादर पर्याप्त, प्रत्येक, स्थिर अस्थिरमांनो एक, शुभ अशुभमांनो एक, जस अजसमांनो एक सुभग, सुस्वर, आदय, अने ध्रुवबन्धी नव; ए अठाविसनुं चोथुं बन्ध स्थानक; देव योग्य हवे उगणत्रिशनुं पांचमुं बन्धस्थानक कहे छे-पचिस पूर्वनी, खगति, संठाण, संघयण, अने उदारिक अंगोपांग; ए उगणत्रिश एकेन्द्रि ठामे, पंचेन्द्रि स्थावर ठामे, त्रस कहेवो. ए पंचेन्द्रि पर्याप्त, तीर्यंच योग, पांचमुं बन्ध स्थानक विस पदजोडजो ॥

ति पण छ अठ नवहिया वीसा ।

हवे त्रिसनुं छठुं बन्ध स्थान कहेछेः-पूर्वे कहेल अठाविश मध्ये आहारक शरीर, अने अंगोपांग भेलिये एटले त्रिश; अने अठाविशमां अथिर, अजस, अशुभ, ए कह्या छ तेने बदले स्थिर. जस, शुभ कहेवा. देवयोग अप्रमत्त साधु बांधे अथवा अठाविश मां पेहेलुं संघयण जिननाम भेलाय. अने देवद्विक ठामे मनुष्य द्विक कहिये. ए त्रिश मनुष्य योग समकिती देव बांधे. ए छठुं बन्ध स्थानक हवे एकत्रिशनुं सातमुं बन्ध स्थानक कहे छेः-त्रिश पूर्वनां अने तेमां जिननाम भेलतां एकत्रिश, देवयोग्य. अप्रम

त अपूर्वकरणे साधु बांधे. ते सातमुं बन्ध स्थानक हवे आठमु बन्ध स्थानक एकनुं कहे छे--आठमे, नवमे दशमे गुणठाणे साधु जस कीर्त्ति बांधे. ए आठमु बन्ध स्थानक; ए नामकर्मनां आठ बन्ध स्थानक कह्यां ॥

तीसे गतीस इग नामे

ए आठ बन्ध स्थाने छ भूयस्कार, सात अल्पतर होय, आठ अवस्थित होय, अवक्तव्य त्रण होय. हवे ते भूयस्कार छ कहे छे--त्रेविस बांधीने विशुद्धिए पचिश बांधतां प्रथम समये प्रथम भूयस्कार. छविश बांधतां बीजो, अठाविश बांधतां त्रिजो, ओगणत्रिश बांधतां चोथो, त्रिश बांधतां पांचमो, एकत्रिशे छठो, ए रतां कमती बांधतां भूयस्कार गवेख्यो नथी. हवे सात अल्पतर कहे छे-आठमे २८, २९, ३०, ३१, बांधी श्रेणे चढी एक जस बन्ध प्रथम समये प्रथम अल्पतर. कोइक मनुष्य देव योग. ३१ बांधी देवगतिमां त्रिश. मनुष्य योग बन्ध प्रथम समये. बीजो तेज देव चवी मनुष्य थइ जिननाम सहित देव योग्य. ओगणत्रिश बन्ध प्रथम समये. त्रिजो कोइ मनुष्य त्रिर्यंचगति ओगणत्रिश बांधतो विशुद्धि परिणामे देवयोग अठाविश बांधते प्रथम समये. चोथो कोइ अठाविश बन्धक संक्लिष्ट परिणामे एकेन्द्रि योग्य छविस बांधेते आद्य समये. पांचमो तेज पचिश बांधे ते पण आद्य समये. छठो ते त्रेविश बांध ते आद्य समये. सातमो हवे अवस्थित आठ कहे छेः--आठ बन्ध स्थानकना द्वितियादि समये आठ अवस्थित होय; इति ॥ हवे त्रण अवक्तव्य कहे छे उपशान्त मोह (नाम कर्मनो) सर्वथा अबन्ध थइ पछतो एक जस बांधेते प्रथम समय. प्रथम अवक्तव्य उपशान्त मोहे काल करीने अनुत्तरे जाय त्यां प्रथम समये जिननाम सहित मनुष्य गति योग्यत्रिश बांधे त्यारे बीजो अवक्तव्य. तेज कोइक जिननाम विनाओगणत्रि

श बांधे त्यां प्रथम समये त्रिजो अवक्तव्य. भूयस्कार छ, अल्पत र सात, अवस्थित बंध आठ अवक्त त्रण ।

छ स्सग अठ ति बंधा ।

शेषकर्म ज्ञानावर्णी वेदनि, आयु. गोत्र. अन्तराय ए पांच कर्मने विषे एक, एक बन्ध स्थानक होय, तथा ए पांचने विषे भूयस्कार अल्पतर संभवे नहि. बीजा बे अवस्थित अवक्तव्य, ए बेमां जे ज्यां संभवेते त्यां कहेवो. ए प्रकारे प्रकृतिबन्धदेखाड्यो॥

सेसेसु ठाण मिक्कि कं ५५ ॥

हवे स्थिति बन्ध कहे छे--त्रिश कोडी सागरोपमनी स्थिति सागरोपमकोडाकोडिनीस्थिति। नाम गोत्र बेनो सीत्तेर कोडा मोहनि कर्मनो ॥

वीस यरकोडि कोडी । नामे गोएअ सतरी मोहे ॥

तीस कोडाकोडी सागरोपमनी स्थिति, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी अन्तराय वेदनि ए चारेनो । नार्की, देवताना आयुनी स्थिति तेत्रिश सागरोपमनी ॥

तीस यर चउरु उदही । निरय सुराउंमि तितीसा ५६॥

हवे जघन्य स्थितिबन्ध कहेछे:- अकषाय मूर्कीने एम कह्युं; ते माटे अगियारमे, बारमे, तेरमे; ए गुणठाणे वेदनीनी स्थिति बे समयनी होय । सकषायने बार मुहूर्त जघन्य वेदनीनी स्थिति ॥

मुंत्तु अकषाय ठिई । बार मुहुत्ता जहन्न वेअणिए ॥

शेष कहेतां बाकी रह्यां ज्ञानावर्णी दर्शनावर्णी, मोहनी, अन्तराय.

नाम कर्मनी, गोत्रकर्मनी, आठ आठ मुहूर्त्तनी । आयु; ए पांचेनी स्थिति अन्तर मुहूर्त्तनी ॥

अठ्ठ नाम गोएसु । सेसएसु मुहुत्तंतो १७ ॥

मूल प्रकृति आठनो जघन्य उत्कृष्टो स्थिति बन्ध कह्यो; हवे उत्तर प्रकृतिनो जघनउत्कृष्टो स्थिति बन्ध कहे छेः–पांच अन्तराय, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव अशातावेदनी, ए विश प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति त्रिश कोडाकोड सागरोपमनी; हवे अराड सागरोपमनी स्थिति सूक्ष्म, अपर्याप्त, साधारण, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि ए छ स्थानके ॥

विग्धा वरण असाए । तीसं अठार सुहुम विगल तिगे॥

प्रथम संस्थान, प्रथम संघयण । दशकोडा कोड सागरोपम एबेने स्थिति बन्ध बीजे संघयणे बीजे संस्थान बार कोडाकोडनी; त्रिजे संघयण संस्थाने चौद कोडाकोडनी; चोथे संघयण संस्थाने सोल कोडाकोडनी, पांचमे संघयण संस्थाने अराड कोडाकोडनी, छठे संघयण संस्थाने विश कोडाकोड सागरोपम स्थिति बन्ध जाणवो ॥

पढमागिइ संघयणे । दस दुसु चरिमेसु दुग वुड्ढी १८॥

चालिस कोडाकोड सागरोपमनी स्थिति सोले कषायनी॥ मृदु, लघु, स्निग्ध, उष्ण, सुरभि, उज्वल वर्ण, मधुररस, ए सातनी स्थिति ॥

चालीसकसाएसु ।मिउ लहु निद्धुण्ह सुरहिसिअ महुरे ॥

दश क्रोमाक्रोम सागरोगमनी पीलो वर्ण, आम्लरस, ए बेनी सामाबारनी; रातोवर्ण, कषायरस, ए बेनी पंदरनी; नीलवर्ण, कटुकरस, ए बेनी साम्मासत्तरनी; कालो वा श्याम, तीखो रस, ए बेनी विसनी; प्रथमे दश पद ले, तेमां डुगे डुगे अढी अढी वधारवी। ते हलिद्द वर्ण खाटारस प्रमुखनी स्थिति यावत् विश सुधी गणजो ॥

दसदो सद्ध समहिया। ते हालिदं बिलाईणं ॥२ए॥

हवे दश क्रोमाक्रोम सागरोपमनी स्थितिनी प्रकृतियो तेर गणावे ले–शुन्नविहायो गति, उच्च गोत्र। देवगति, अनुपूर्वि स्थिरलकनाम–स्थिर, शुन्न, सुन्नग, सुस्वर, आदेय, जसकीर्ति; पुरुषवेद, रति, अने हास; ए तेर ॥

दस सुह विहगइ उच्चे। सुर दुग थिरछक पुरिस रइ हासे॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर क्रोमाक्रोमी सागरोपमनी स्थिति मनुष्य गति, अनुपूर्वि। स्त्रीवेद, सातावेदनि; ए चार प्रकृतिनी पंदर क्रोमाक्रोम सागरनी स्थिति ले ॥

मिह्न सत्तरि मणुडुग। इन्हि साएसु पन्नरस ३० ॥

हवे विश क्रोमाक्रोम सागरनी स्थितिनी प्रकृति कहे ले-ज्ञय डुगंछा, अरति, शोक, ए४ चार। वैक्रीय, शरीर, अंगोपांग, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि; उदारिक शरीर, अंगोपांग, नर्कगति, अनुपूर्वि, ए चार डुग, नीच गोत्र; ए तेर थयां ॥

ज्ञय, कुछ, अरइ, सोए। विउवि तिरि उरल नरय डुग निए॥

तेजस् पंचक–तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, उपघात; हवे अस्थिर छक कहे छे–अस्थिर, अशुभ, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस् ए छ; (सर्वमली चोविस)।

हवे त्रस चोक–त्रस, बादर, पर्याप्ता, प्रत्येक; ए अगविस स्थावर, एकेन्द्रि, पंचेन्द्रि; ३१॥

तेअ पण अथिर छक्के। तसचउ थावर इग पणिंदी ३१॥

नपुंसकवेद, अशुभ विहायो गति, ३३ श्वासोश्वास चोक–श्वासोश्वास, उद्योत, आताप, पराघात; ३७।

भारे फर्स, कर्कश, लुखो, शीतल, दुर्गन्ध; ४२ ॥

नपुं कुखगइ सासचउ। गुरु कक्खड रुक्खसीअ दुग्गंधे॥

ए बेतालिस प्रकृतिनी विश कोडाकोडनी स्थिति छे, तथा ते शरीर भेगां बन्धन संघातन प्रकृति पंदर भेलतां सत्तावन प्रकृतिनी विश कोडाकोड जाणवी. हवे ते पंदरनां नाम कहे छे–वैक्रिय संघातन, वैक्रीय वैक्रीय बन्धन, वैक्रीय तेजस् बन्धन, वैक्रीय कार्मण बन्धन, वैक्रीय तेजस् कार्मण बन्धन, उदारिक संघातन, उदारिक उदारिक बन्धन, उदारिक तेजस् बन्धन, उदारिक कार्मण बन्धन, उदारिक तेजस् कार्मण बन्धन, तेजस् संघातन, कार्मण संघातन, तेजस तेजस बन्धन, कार्मण कार्मण बन्धन, तेजस कार्मण बन्धन; ए पंदर मतान्तरे शरीर संबंधे छे माटे।

वीसं कोडाकोडी।

ए स्थिति जाणवी. हवे तेनो अबाधा काल एक कोडाकोड सागरोपमे एकसो वर्षनी अबाधा गणवो. विश कोडाकोड सा

गरे विसर्से वर्ष अबाधा जाणवी. कर्म प्रदेश विपाक अनुदयअ
बाधा काल ॥

एवइ आ बाह वीससया ॥ ३२ ॥

इवे ए आठ प्रकृतिनो अबाधाका
ल कहे बे-उत्कृष्ट स्थिति अ जिननाम, आहारक शरीर, अं
न्त कोमाकोमी सागरोपमनी गोपांग; ए त्रणनी. तेनी जघन
होय । अबाधा अन्तरमुहूर्त्तनी प्रदेशउदे

गुरु कोमिकोमि अंतो । तित्था हाराण भिन्न मुहुबाहा॥

ए त्रणनी जघन्य स्थिति एक
कोमाकोम सागरनी संख्यात
गुणी उणी अबाधा अन्तर मु मनुष्य त्रियँचनी आयुः स्थि
हूर्त्तनी । ति त्रण पल्योपमनी ॥

लहु ठिइ संख गुणुणा । नर (तिरि आणाउ) पल्लतिगं ३३

पल्योपमनो असंख्यातमो भाग
चारे गतिनां आयु मन रहित
एकेन्द्रि. विगलेन्द्रिनी स्थितिआ जे असन्नि पर्याप्ता आवता भव
युनो पूर्वकोमनीआवताभवनी नां बांधे अबाधा त्रिजे भागे ॥

इग विगल पुव्वकोमी । पलिआ संखंस आउचउ अमणा

निरूपक्रमं आयुवन्त जे देवता,
नार्कि, असंख्यात आयुवन्त जु
गलीआ मनुष्य; तीरयंच अबा बीजा संख्यातआयुवन्त नरति
धा ७ मासनी जाणवी । यंचने अबाधा भवने त्रिजेभागे.

निरूव कमाण छमासा । अबाह सेसाण भव तंसो ३४॥

हवे जघन्य स्थिति बन्धनसंजलन लोज्ञ, पांच अन्तराय, पांच ज्ञानावर्णी, चार दर्शन, एप नरने ॥

लहु ठिइ बंधो संजलण । लोह पण विग्ध नाण दंसेसु ॥

हवे अन्तर मुहूर्त्तनी स्थिति; हवे आठ मुहूर्त्तनी स्थिति। जस, उच्च गोत्र, ए बेनी. हवे बार मुहूर्त्तनी साता वेदनीनी स्थिति ॥

त्रिन्न मुहुत्तंते अठ । जसुच्चे वारस य साए ॥ ३५ ॥

बे मास, एक मास, एक पक्ष। संजलन क्रोध, मान, माया; ए त्रणने उपर कही ते स्थिति अनुक्रमे गणजो. पुरुषवेदनी स्थिति आठ वर्षनी नवमाने प्रथम ज्ञागे ॥

दो इगमासो पक्खो । संजलण तिगे पुम ठ वरि साणि॥

शेष बाकी पंचासी प्रकृतिनी उत्कृष्टी स्थिति। मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर कोमाकोमीनी स्थिति वेंहेचतां जे लाज्ञे ते।

सेसाणु कोसाउ । मिछत्त ठिइए जंलद्धं ॥ ३६ ॥

पल्योपमने असंख्यातमे ज्ञागे उणो करीए तेवारे एकेन्द्रिने जघन्य स्थिति बन्ध थाय. ए एकेन्द्रिमां पंचासीमांनी बावीश प्रकृति छे ते कहे छे—ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार, अन्तराय पांच, संजलन चार, पुंवेद, सा

हवे पंचासीने ऊघन्य स्थिति कहेहे छे--एकेन्द्रिने विषे जे उत्कृष्ट स्थिति छे तेमांथी। ता, उंचगोत्र, जसकीर्ति, ए बाविस ऊघन्य बन्ध एकेन्द्रि मां छे माटे ॥

अय मुक्कोसो गिंदिसु । पलिया संखंस हीण लहुबंधो ॥

हवे विगलेन्द्रिने उत्कृष्ट स्थिति बन्ध देखाडे छे. अनुक्रमे एकेन्द्रिना ऊघन्य बन्धथी पचीस घणो बेरन्द्रिने उत्कृष्ट स्थितिबन्ध पचास घणो, सो घणो, हजार घणो ॥

कमसो पण वीसाए । पन्ना सय सहस्ससं गुणिज॥३७॥

तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेन्द्रिने; ए त्रणने अनुक्रमे पचास सो, हजार गुणो उत्कृष्टो। ऊघन्य स्थिति बन्ध पल्योपमने असंख्यातमे भागे उणो॥

विगल असंनिसु जिठो । कणिठउ पल्ल संख भागूणो॥

देवता नार्किना आउ ऊघन्य स्थिति बन्ध तुल्य दस। हजार वर्ष. शेष मनुष्य त्रियंचने ऊगन बंध क्षुल्लक भव एटले बसे छपन आवलीनो होय ॥

सुर नरया उ समदस।सहस्स सेसाउ खुड्डु भवं ३८ ॥

अन्तर मुहूर्त्त अबाधा काल आयुचारे गतिनां उत्कृष्टांनी पण अबाधा अन्तर मुहूर्त्तनी आयु अबाधा, जेष्टजेष्ट, जेष्टऊघन्य, सर्व उत्तर प्रकृति एकसोविस ऊघन्य बन्धे ऊघन्य अबाधा। ऊघन्य जेष्ट, ऊघन्य होय तेना भांगा चार ॥

सव्वाणवि लहु बंधो। भिन्न मुहु अबाह आउ जिठेवि॥

कोइक आचार्य एम कहे छे के देवताना जघन्य आयु प्रमाणे जिननामनी अबाधा होय तेतो तत्व केवली गम्य ।

अन्तर मुहूर्त्त आहारक शरीर आहारक अंगोपांग; ए बेने जघन्य बन्ध कहे छे ॥

केइ सुराउ समं जिण । अंतमुहु बिंति आहारं ३ए ॥

हवे कुल्लक जवनुं स्वरूप कहे छे—सत्तर जव तुल्य उपर अधिक निश्चे ।

एक श्वासोश्वासमां होय क्षुल्लक जव नीगोदियाने ॥

सत्तरस समहिआ किर। इगाणुपाणंमि हुंति खुड्डजवा॥

सातरिसे अनेन्योंतेर ३७७३ ।

श्वासोश्वास वली एके मुहूर्त्ते थाय ॥

सग तीससय तिहुत्तर। पाणू पुण इग मुहुत्तंमि ४० ॥

पासठ हजार पांचसे। ६५५०० व पुरा ॥

छत्रिश एक मुहुर्त्तना कुल्लक ज

पण सठिसहस्सपणसय ।छत्तीसा इग मुहुत्त खुड्डु जवा ॥

हवे कुल्लक जवनुं प्रमाण कहे छे—आवलिका बसेंने ।

उपन एक क्षुल्लक जवनो असंख्यात समय एक आवलिआय॥

आवलियाणं दोसय । छप्पन्ना एग खुड्डु जवे ४१ ॥

हवे एटली प्रकृतिने उत्कृष्ट स्थिति बन्धना स्वामी कहे छे-अविरति समकिते कोइ जीव जिन नाम उत्कृष्ट स्थितिनुं बांधे ।

आहारक शरीर, अंगोपांग, देव आयु, सातमे अप्रमत्त उत्कृष्ट स्थिति बांधे पण देवतानुं आयु छठे गुणठाणे आरंभि अप्रमत्ते चढ़तो बांधे ॥

आविरय सम्मो तित्थं । आहार दुगामराउ अपमत्तो ॥

उत्कृष्ट स्थिति बाकी एकसो

मिथ्या दृष्टि जीव बांधे ते । सोल प्रकृतिनो स्थिति बांधे ॥

मिच्छदिठि बंधइ । जिठ ठिई सेस पयडीणं ॥ ४२ ॥

हवे एकसो सोल प्रकृतिनो उत्कृष्टस्थितिबन्ध कहे छे—विगल त्रिक, सूक्ष्मत्रिक, आयुत्रिक— नारकी, तीर्यंच, मनुष्य । गर्भज तीर्यंच, मनुष्य ए बे सुरगति, अनुपूर्वि, बे वैक्रीयशरीर, अंगोपांग बे. नर्कगति, अनुपूर्वि बे; ए पंदर प्रकृति बांधे ॥

विगल सुहुमाउ तिगं। तिरिमणुआ सुर विउव्विनरय दुगं

एकेन्द्रि, स्थावर, आताप । यावत् इशानदेव उत्कृष्ट स्थिति ए त्रण प्रकृति बन्ध करे ॥

एगिंदि थावरा यव । आ ईसाणा सुरुकोसं ॥ ४३ ॥

तिर्यंच गति, अनुपूर्वि बे, उदारिक शरीर, अंगोपांग उद्योत। छेवठुं संघयण ए छ प्रकृति देवतानारकी मिथ्यादृष्टि उत्कृष्टि स्थिति बांधे. बाकी बाणुं प्रकृतिनो उत्कृष्टो स्थिति बन्ध चारे गतिवाला करे ॥

तिरि उरल दुगुज्जोअं। छेवठ सुर निरय सेसचउगइआ।

हवे झघन्य स्थिति बन्ध स्वामी कहे छे—आहारक द्विक. जिन नाम; ए त्रण अपूर्व गुणठाणाना धणी बांधे । नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे संजलन चोक, पुरुषवेद; ए पांच झघन्य स्थिति बन्ध करे ॥

आहार जिण मपुव्वो । नियट्टि संजलण पुरिस लहु ४४

हवे दशमे गुणठाणे सत्तर प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बन्ध करे अन्तराय पांच, ए सत्तर सूक्ष्म संपराये वैक्रीय षटक्—नारकीय द्विक, वैक्रीय द्विक, देवद्विक

ते कहे छे—सातावेदनि, जसनाम उच्चगोत्र, ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार ।

ए छ प्रकृति असन्नि, त्रियँच, पंचेंद्रि पर्याप्त झघन्य स्थिति बंध करे ।

साय जसु च्चा वरणा । विग्घं सुहुमो विउव्वि छ असन्नी

चारे गतिनां आयु झघन्य बन्ध स्थिति संज्ञी, असंज्ञी बेने पण होय हवे बादर पदनो अर्थ आवता पदे देखाम्शे ।

बादर पर्याप्ता एकेन्द्रिने छाकती पंच्यासी प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बंध करे ॥

सन्नी वि आउ बायार । पजे गंदीउ सेसाणं ४५ ॥

हवे ते स्थिति झघन्य प्रकारे गुणठाणे देखामे छे—उत्कृष्टते तेथी मोटो बन्ध बीजो कोइ नहि ते; एक अनुत्कृष्ट—उत्कृष्टथी समयादिक हीनथी अन्तर मुहूर्त्त यावत् स्थिति बन्ध ते बे झघन्य ते जेथी कोइ स्थिति बन्ध उछो नहि ते ३ अझघन्यते झघन्यथी एक समय अधिक यावत् उत्कृष्ट सुधी ४ ।

हवे ज्ञांगाचार सादि प्रमुख चार कहे छे—सादिते बन्धछेदी फरी बांधे ते. अनादिजे बन्ध प्रवाहनी आदि न जाणे ते. ध्रुव-ते बन्ध प्रवाहनो नाश नहि ते. अध्रुव-बंध प्रवाह नो नाश थाय ते ॥

उक्कोस जह णी यर । ज्ञंगा साई अणाइ धुव अधुवा ॥

सादि प्रमुख चारे ज्ञांगा आयुकर्म विना साते कर्मने अझघन्ये बंध स्थानक थाय छे, ते देखामे छे-प्रथम अनादि ज्ञेद मोहनीनो नवमानेअन्त समये ऊघ

बीजा त्रण ज्ञांगा; उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, अनेजघन्य, ए त्रणज्ञेदने तथा आयु कर्म एटला ज्ञे

न्य बन्ध छे. तथा दशमाने अन्त समये मोह, आयु, बे विना छ कर्मनो जघन्य बन्ध छे. ते स्था नक जे जीवे नथी स्पर्श्या तेने अनादि अजघन भांगो १ लो. हवे बीजो भांगो–सादि; जे जीव उपशम श्रेणी पामी त्यां ज घन्य स्थिति बन्ध करे; अथवा अबन्ध होय. पछी अजघन्य ब न्ध करे ते सादि बीजो. हवे स न्त भांगो–जे जीव भव्य श्रे णीगत थइ जघन्य बन्ध करी सिद्धि वरशे; ते जीवने अजघ न्यनो अन्त थशे; ते संत भांगो त्रिजो. हवे अनन्त भांगो–जे अभव्यने अजघन्यनो छेद नथी माटे अनन्त भांगो चोथो. एचा रे भांगा अजघन्य बंधे फलाव्या।

होने, सादि तथा सात ए बे भांगा लागे छे; ते लखुं छुं–प्र थम उत्कृष्टने संज्ञी, पंचेंद्रिय र्याप्त, मिथ्यादृष्टि.संक्लिष्ट परि णामे उत्कृष्ट स्थिति बंध बेस मयनो करी त्रिजा समयादिके समयादिक हिन जे अनुत्कृष्ट करे; ते सादि सान्त बे थया. ह वे अनुत्कृष्टे कहे छे-उत्कृष्ट ब न्धथी समयादिके हिन अनुत्कृष्ट बंध करे ते. सादि तथा अनु त्कृष्टबंध करी अबंध थाय ते अंत हवे जघन्य बंध नवमे, दशमे, अन्त एक समय करी पछी पा छो करे ते सादि सांत. तथा आ युःकर्म भवमां एक वार ज बांधे ते चारे भेदे बे भांगा सादि सांत ए चार भांगा मूल कर्मे कह्या॥

चउहा सग अजहन्नो । सेस तिगे आउ चउसु दुहा॥४६॥

हवे उत्तर प्रकतिए चार भेद कहे छे--चार भेद सादि, अनादि, ध्रुव, तथा अध्रुव, अजघन्य बंधे होय. ए चार भेद अढार प्रकृतिने होय ते अढारनां नाम।

संजलन चोक, ज्ञानावर्णि पांच, दर्शनावर्णि चोक, अन्तराय पांच, ए अढारने अजघन्य साथे सादि, सान्त, अनादि, अनन्त; ए चारे होय॥

चउ भेयो अजहन्नो। संजलणावरण नवग विग्घाणं॥

बाकी उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, जघन्य; ए त्रण भेदे बन्ध स्थानके सादि, अध्रुव सान्त ए बे होय। तेम चार भेद उत्कृष्टादिसादि प्रमुख साथे बाकी प्रकृति एकसो बेने होय ॥

सेस तिगि साइ अधुवो। तह चउहा सेस पयडीणं४७॥

हवे जघन्य स्थिति बंध गुणठाणे

कहे छे सास्वादन गुणठाणाथी अपूर्व करण गुणठाणा सुधी। सागरोपम अन्त कोडा कोडीना बंध होय अधिको नहि॥

साणाइ अपुव्वंते। अयरंतो कोडिकोडिउ नहिगो ॥

नेओगेपण नही मिथ्यात्व गुणठाणे सागरोपम अंत कोडा कोडी बांधे उगे नहि। मिथ्यात्वि भव्य, अभव्य, संज्ञी पंचेन्द्रिने सागरोपम अन्त कोडा कोडी होय ॥

बंधो नहु हीणोनय। मिछे भविअरसंनिंमि ॥४८॥

हवे स्थिति बन्ध उन्नी बोलनो

अल्पा बहुत्व एकेन्द्रियादिक जीव आश्री कहे छे. गाथा त्रण जति जे मुनि सर्वथी थोडो जघन्य स्थिति बन्ध सूक्ष्म संपराय गुणठाणे करे, तेथी बादर। जे एकेंद्रि पर्याप्तो जघन्य स्थिति बंध असंख्यात गुणो करे२ तेथी सूक्ष्म पर्याप्तो एकेंद्रि जघन्य स्थिति बन्ध विसेसा अधिक करे ३ ॥

जइ लहु बंधो बायर। पज्जअसंखगुणा सुहुम पज्जाहिगो

सूक्ष्म एकेंद्रि अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विषेकाधिक छ; ई अरजे बादर अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विषेकाधिक सात; सूक्ष्म एकेंद्रि पर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विषेकाधिक आठ; बा

तेथी ए जे प्रथमे बादर सूक्ष्म पर्याप्ता कह्या तेनाबेअपर्याप्ता बादरअपर्याप्तानोविषेकाधिक

चार; तेथी सूक्ष्म अपर्याप्तानो विषेकाधिक पांच । दर पर्याप्ता उत्कृष्ट स्थिति बंध विषेकाधिक नव ॥

एसि अपज्जाण लहू । सुहमे अरअपज्ज पज्ज गुरु ४९

हवे (बेइंद्रिने) स्थिति बंध कहे छे—लघुस्थिति बंध बे इंद्रि पर्याप्ताने संख्यात गुणोदश; तेथी बे इंद्रि अपर्याप्ताने विषेकाधिक अगियार । तेथी अपर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिकबार; तेथी पर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिक तेर; ए रीते विशेषाधिक पद जोड्जो ॥

लहु बिअ पज्ज अपज्जे अपज्जिअर बिय गुरुअहिगो ॥

एमज तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेंद्रिने विषे अल्पाबहुत्तनी विगत-तेरमाथी तेरन्द्रि पर्याप्ताने जघन्य स्थिति बंध विशेषाधिक १४ तेथी अपर्याप्ताने जघन्य विशेषाधिक १५ तेथी अपर्याप्ताने उत्कृष्ट विशेषाधिक १६ तेथी पर्याप्ताने विशेषाधिक १७ तेथी चोरिन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषाधिक १८ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य विशेषाधिक १९ तेथी एज अपर्याप्तानी उत्कष्ट स्थिति विशेषाधिक २० तेथी पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषादिक २१ तेथी असन्नि पंचेन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति बन्ध संख्यातगुणी २२ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषाधिक २३ तेथी अपर्याप्तनी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २४ तेथी असन्नि पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २५ ॥

एवंति चउ असंनिसु नवरं । संखगुणा बियअमण पज्जे ५०

हवे असंज्ञी पंचेंद्रि पर्याप्ताने उत्कृष्ट स्थिति बंध विशेषाधिक कह्यो छे. तेथी यति जे मुनि; तेमने उत्कृष्टो स्थिति बंध । संख्यातगुणो छविस, तेथी देशविरतिने जघन्य स्थिति बंध संख्यातगुणो सत्ताविश; तेथी तेनो उत्कृष्टो स्थिति बंध संख्यातगुणो अठाविश ॥

तो जइ बंधो जिठो । संखगुणो देसविरयउस्सि अरो॥

हवे आठ बोलने कहे छे—देशविरतिना उत्कृष्ट स्थिति बंध थकी अविरति सम्यक दृष्टि पर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध २९ तेथी ते अपर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध; ३० तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध; ३१ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध; ३२ तेथी सन्नि पंचेंद्रिपर्याप्ता मिथ्यात्वीनो झघन्य स्थितिबंध; ३३ तेथी तेना अपर्याप्तानो झघन्य स्थिति बंध; ३४ तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३५ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३६ ए आठनो अनुक्रमे संख्यातगुणो बोल कहेवो ॥

सम्म चउ सन्नि चउरो । ठिइ बंधाणु कम संखगुणा ५१

अशुन्न जाणवी; कारणके अति सर्व प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति संक्लीष्टपरीणामथी थाय माटे ॥

सव्वाणवि जिठ ठिई । असुन्ना जं साइ संकिलेसेण ॥

पण मनुष्य, देवता, तिर्यंच; ए

इतर जे बीजी झघन्य स्थिति विशुद्द परीणामथी उप जे माटे शुन्न जाणवी ।

त्रणनां आयुष्य मूकीने. शा माटे तेमने उत्कृष्ट स्थिति बंध करतां विशुद्द परीणाम होय माटे॥

इअरा विसोहिउ पुण । मुत्तुं नर अमर तिरि आउ५२

हवे एकला कषायथीज स्थिति बंध होय नहि; योग सहितहोय. ते माटे बोल अ६ विशानो सर्व जीवने विषे योग बलनो अल्पाबहुत कहे छे; सूक्ष्म निगोदियो, लब्धि अपर्याप्तो, प्रथम स

तेथी बादर अपर्याप्तो निगोदियो जघन्य योग असंख्यातगुणो २ तेथी बेइंद्रि अपर्याप्त जघन्य योग ३ तेथी तेरंद्रि अपर्याप्त झघन्य योग ४ तेथी चोरिंद्रि अपर्याप्त झगन्य योग ५ तेथी असंज्ञी अपर्याप्त झघन्य

मध्ये जघन्यो तेनो वीर्य व्यापार ते जघन्य सर्वथा योग । — योग ६ तेथी संज्ञी अपर्याप्त जघन्य योग ७ ॥

सुहुम निगोआइ खणप्प जोग।बायर विगल अमण मणा

सूक्ष्म पर्याप्त जघन्य योग १० बादर पर्याप्त जघन्य योग ११ सूक्ष्म निगोद बे कह्या ते. जघन्य योगेतर कहेतां सूक्ष्म पर्याप्त उत्कृष्ट योग १२ बादर पर्याप्त उत्कृष्ट योग १३ ए सर्व असंख्यात गुणो ए सर्वत्र जाणवो ॥

सूक्ष्म निगोदिया अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग ८ बादर अपर्याप्त उत्कृष्ट योग ए ।

अपज्ज लहु पढम दुगुरु।पज्ज हस्सि अरो असंखगुणो ॥५३

बेंद्रि पर्याप्त जघन्य योग १९ तेंद्रि पर्याप्त जघन्य योग २० चौरिंद्रि पर्याप्त जघन्य योग २१ असंज्ञी पर्याप्त जघन्य योग २२ संज्ञी पर्याप्तो जघन्य योग २३

बेंद्रि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १४ तेंद्रि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १५ चोरिंद्रिय अपर्याप्तानो उत्कृष्ट याग १६ असंज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १७ संज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योगे १८ अपर्याप्ता बेंद्रियादिकनो उत्कृष्ट योग ।

बेंद्रि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २४ तेंद्रि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २५ चौरिंद्रि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २६ असंज्ञी प्रर्याप्त उत्कृष्ट यागे २७ संज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योग २८ एणे प्रकारे योगनां स्थिति स्थानक अनुक्रमे एकएकथी असंख्यातगुणां जाणवां ॥

असमत्त तसुक्कोसो । पज्ज जहन्नि अरएव ठिइ ठाणा ॥

हवे जीवनां चौद स्थानकनेवि षे पूर्व रिति संख्यात, असंख्या त गुणा देखाडे छे-अपर्याप्त त था पर्याप्त एक एक समय वृद्धि स्थिति स्थानक संख्यातगुणा।

परं केवल अपर्याप्त बेंद्रिने विषे स्थिति स्थानक असंख्यातगुणा होय. हवे सर्वथी थोडा सूक्ष्म अपर्याप्त, तेथी बादर अपर्याप्त, संख्यात गुणा. एम चौद भेदे जाणजो ॥

अपज्जे अर संखगुणा। परम पज्ज बिए असंखगुणा५४

क्षण क्षण प्रत्ये असंख्यात गु णी वीर्यवृद्धि योगवृद्धि करी वधता जाणवा ।

अपर्याप्ता ते स्थिति स्थानक, स्थिति स्थानक प्रत्ये असंख्या ता लोकना आकाश प्रदेश ते प्रमाण ॥

पइखणमसंखगुण विरिआ अपज्जपइ ठिइमसंख लोगसमा

प्रथम स्थिति स्थानक कह्यां ते मां अकेकी स्थिति स्थानकने उपजवानां जेटलां अध्यवसाय स्थानक होय ते देखाडे छे-सा त कर्मने विषे स्थिति विशेषा धिक अध्यवसाय स्थानक अ धिक ।

आयुविना सात कर्मने विषे प्र थम स्थितिना अध्यवसाय स्था नकथी बीजी स्थितिनाअध्यव सायनां स्थानक (विषेषाधिक) तेथी आयु कर्मना असंख्यात गुणा अध्यवसाय स्थानक होय॥

अज्झवसाया अहिआ । सत्तसु आउसु असंख गुणा५५

हवे मिथ्यात्वमां सास्वादनने विषय विछेद पामी एकतालिस प्रकृतिनो पंचेंद्रिने विषे जेम । मनुष्यना भव सहित, चारप

जेटलो उत्कृष्ट स्थितीय बंध काल ते देखाडे छे—तीर्यंचत्रण, नर्कत्रिक,उद्योत, ए सातप्रकृति छयोपम सहित एकसो त्रेसठ सागरोपम अबंध युगलीआने काल जाणवो ॥

तिरि नरयति जोयाणं । नरभवजुअ सचउ पल्ल तेसठं॥

तथा आताप; ए नव प्रकृतिने मनुष्यभव सहित चार पल्योपम अधिक एकसो पंचासी सागरोपम नारकी आदिकभवमां अबंध काल ॥

हवे स्थावरचोक,एकेंद्रिजातीय, विगलेंद्रीय त्रण; ।

थावर चउ इग विगला । यवेसु पणासीइ सयमयरा ५६

प्रथम संघयणविना पांच संघयण, प्रथम संस्थान विना पांच संस्थान । अशुभ विहायो गति, अनंतानुबंधी चोक, मिथ्यात्व, दुर्भगत्रिक, थीणंध्दित्रिक ॥

अपढम संघयणा गिइ ।खगईअण मिछदुभगथीणतिगं

निच गोत्र, नपुंसक वेद, स्त्रीवेद, ए पचीस प्रकृतिने मनुष्यभव अधिक मुनि भव आदि दे इ एकसो बत्रीश सागरोपम । पंचेंद्रियने विषे अबंध स्थिति उत्कृष्टि होय ॥

निअ नपुं इत्थिदुतीसं । पणिंदिसु अबंध ठिइपरमा ५७

हवे प्रथम एकसो बत्री तथा एकसो त्रेसठ तथा एकसो पंचासी सागरोपमनो अबंध कह्यो तेनां ठाम देखाडे छे—विजयादिक इरेके तेतरी सागरना बे भव तथा त्रण भव वा

रमे बाविस सागरनी करे तो एकसो बत्रीस थाय एम ग्रैवेक ने विषे १६१ ।

एम छठी प्रमुखमां सागरोपम एकसोबत्रीसतथाएकसोत्रैसठ

विजयाइसु गेविज्जे । तमाइ दहि सय डुतीस तेसठं ॥

हवे अध्रुव प्रकृति त्रोतेरनो उत्कृष्ट जघन्य बंध निरंतर बांधवानो काल देखाडे छे-पल्योपम त्रण, सुरद्विक, वैक्रीयद्विक; ए चारने ॥

तथा एकसो पंचासी अबंधकाल।

पणसीइ सय यबंधो । पल्लतिगं सुर विउविडुगे ॥५८॥

एक समय स्थिते असंख्यातो काल ।

तिर्यंच डुग, निचगोत्र, ए त्रण ने आउषानो बंध सततं अन्तर मूहूर्त्त ॥

समया दसंख कालं । तिरिडुग नीएसु आयु अंतमुहू॥

उदारिकनो सतत बंध असंख्याता पुद्गल परावर्त्त ।

सातावेदनीनो बंध सततं स्थिति पूर्वकोड नव वर्ष उणो केवली आश्री ॥

उरलि असंख परट्टा । सायठिइ पुव्व कोमूणा ॥५९॥

सागरोपम एकसो पंचासी लगी नीरंतर ।

पराघात, उश्वास, पंचेन्द्री त्रस चोकने विषे सतत बंध होय. उत्कृष्ट एवं ॥

जलहि सयं पण सीयं । परघुस्सासे पणिंदि तसचउगे॥

हवे १३२ सागरनी स्थिति शुभ विहायो गतिनो ।

पुरुषवेद, सुभग त्रिक, उच्चगोत्र, समचोरस संस्थान ए सातने विषे

बंध होय. ११२ सागरोपम ॥

बत्तीसंसुहविह गइ । पुम सुभ्न तिगुच्च चउरंसे ॥ ६०॥

अशुभ्न विहायो गति, अशुभ्न जाति ४ अशुभ्न संस्थान ५।

अशुभ्न संघयण ५ आहारकडुग २ नर्कडुग २ उद्योत डुग २

असुख गइ जाइ आगिइ । संघयणा हार नरयजोयडुगं

नपुंसकवेद, स्त्रीवेद, हास २ अरति २ ते युगल अशातावेदनि ए एकतालिश प्रकृतिने ॥

स्थिर, शुभ्न, यश, स्थावर दशक, ।

थिर सुभ्नजस थावरदस । नपुंइत्थीडुजुअलमसायं ६१

ए एकतालिस प्रकृतिना ऊघन्य बंध कहे छे-ऊघन एक समयथी अंतर मुहूर्त्तलगी नीरंतर बंधाय पडे ।

मनुष्य द्विक, जिन नाम, वज्रिषभ्ननाराच उदारिक अंगोपांग ए पांचने विषे ॥

समयादंत मुहुत्तं । मणुदुगजिण वइर उरलु वंगेसु ॥

ए पांचने अंतर मुहूर्त्त ऊघन्य बंध तथा आयु कर्म ४ जिन नामने पण बाकी ६८ प्रकृतिने ऊघन्य बंध एक समय जाणवो. इति स्थिति बंध समाप्तः॥

तेत्रीश सागरोपम उत्कृष्ट सतत बंध होय अनुत्तर देवने ।

तित्तिस यरा परमो । अंतमुहु लहु विआउ जिणे ६२

हवे अनुभ्नाग जे रस बंध ते देखाडे छे. तीव्ररस अशुभ्न प्रकृति८२ ने संक्लेश परिणामे होय. शुभ्न प्रकृति ४२ ने तीव्र शुभ्न रस विशोधी परिणामे होय.

अशुभ्न प्रकृतिनो मंदरस संक्लेसनी मंदताअने शुभ्न परिणामनी वृद्धिए. शुभ्न प्रकृतिनो मंदरस मलीन परिणामे तथा विसुद्धिनी हानीए ॥

तिव्वोअसुह सुहाणं । संकेस विसोहिउ विवज्जयउ ॥

जे वारे अशुभनो तीव्ररस बांधे ते वारे शुभनो मंदरस बांधे. जे वारे शुभनो तीव्ररस बांधे ते वारे अशुभनो मंदरस बांधे. हवे तीव्ररस, मंदरस, शाकारणे थाय ते कहे छे-पर्वतनी रेखा समान १ पृथ्वीनी रेखा समान २ रजनी रेखा सर्खो ३ । जलनी रेखा सर्खो४ ए चार कषाये करी मंदे मंद; तीव्रे तीव्र॥

मंदरसो गिरि महिरय जल । रेहा सरिस कसाएहिं ६३

हवे रसनुं स्वरूप देखाडे छे-ज्यां अशुभनो चोठाणियो; त्यां शुभनो एक ठाणियो. ज्यां अशुभनो त्रिठाणियो. त्यां शुभनो द्विठाणियो, ज्यां अशुभनो बे ठाणियो; त्यां शुभनो त्रिठाणियो. ज्यां अशुभनो एक ठाणियो. त्यां शुभनो चोठाणियो चार, त्रण, बे, एक; स्थानकरस अशुभ प्रकृतिनो अशुभ । शुभ प्रकृतिनो शुभ; हवे जे प्रकृतिना जेवा रस होय ते देखाडे छे-पांच अन्तराय, देशघाती आवरण सात मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु अवधि ॥

चउ ठाणाइ असुहो । सुहन्नहाविग्ध देस आवरणा ॥

पुरुषवेद, संजलन कषाय ४ ए सत्तर प्रकृतिने एक, बे, त्रण, चारे ठाणिया रस होय । एम बाकी प्रकृति १०३ तेने शुभाशुभ बे त्रण, चार ठाणिया होय ॥

पुम संजलणिग दुतिचउ ठाण रसा सेस दुगमाइ ६४

हवे एक ठाणिया प्रमुखनो द्दष्टान्त—लिंबमानो रस, शेलडिनो रस, स्वभाविक ते एक ठाणियो अशुभ प्रकृतिनो अशुभ, शुभनो शुभ ॥ बे भाग उकालतां एक रह्यो ते बे ठाणियो, त्रण भाग उकालतां एक भाग रह्यो ते त्रिठाणियो; चार भाग उकालतां तेमां एक भाग रह्यो ते चोठाणियो ॥

निंबुच्छुरसो सहजो । डुतिचउ भाग कट्टिइक्क भागंतो ॥

ते एक ठाणियादिक रस अशुभ रस ते । अशुभ प्रकृतिनो शुभ रस, शुभ प्रकृतिनो निश्चे वली ॥

इग ठाणाई असुहो । असुहाण सुहोसुहाणंतु ६५

हवे उत्कृष्ट रस बंध स्वामी कहे छेः—उत्कृष्ट तिव्र रस एकेन्द्रि, स्थावर, आताप; ए त्रण प्रकृतिनो । देवता मिथ्यादृष्टि बांधे. विमलत्रिक, सूक्ष्मत्रिक, सु० अ० सा० नर्कत्रिक ॥

तिव्व मिग थावरा यव। सुरमिच्छा विगल सुहुम नरयतिगं

तीर्यंच आयु, मनुष्य आयु; ए अगियार प्रकृतिनो तिव्ररस तीरियंच मनुष्य मिथ्यादृष्टि बांधे तीर्यंच डुग गति, अनुपूर्वि छेवठु, ए त्रण प्रकृति देवता नार्की बांधे ॥

तिरि मणु आउ तिरि नरा । तिरिडुग छेवठ सुर निरया

वैक्रीयडुग, सुरडुग, आहारकडुग शुभ विहायोगति, शुभ वर्णचोक, तेजस् चोक—तजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, जिन नाम, साता ॥

विउव्वि सुरा हारग डुगं। सुखगइ वन्न चउतेय जिणसायं

पंचेन्द्रि जाति, श्वासोश्वास, उच्चगोत्र, ए बत्रिस प्रकृति आठ

समचउरस,पराघात,त्रसदशक

मावाला, दशमा गुणठाणावा
ला त्रण प्रकृतिनो साता, जस,
उचगोत्र, ए क्षपक श्रेणीवाला
उत्कृष्ट रसे बांधे ॥

समचऊ परघा तसदस । पणिंदि सासु च खवगाउ॥६७॥

सातमी नर्कना नारकी उद्योत
नाम तिव्र बांधे सम्यक्त सन्मुख

समकित दृष्टि देवता, मनुष्य
दुग, उदारीक दुग, वज्रऋषभ
नाराच; ए पांच तिव्र रसे बांधे॥

तमतमगा उज्जोअं । समसुरा मणुअ उरल दुग वइरं॥

सातमा गुणठाणा वाला देवआ
यु, उत्कृष्टा रसे बांधे ।

चारे गतिना मीथ्या दृष्टी थाक
ती रही प्रकृति तिव्र रस बांधे.
इति तिव्ररस बंध;

अपमत्तो अमराउ । चउ गइ मिच्छाउ सेसाणं ६८॥

हवे जघन्य रस बन्धना स्वामी
कहे छे—थीणध्धित्रिक, अनन्ता
नु बंधी चोक, मिथ्यात्व ॥

ए आठ प्रकृति मंदरसे संजम
सन्मुख मिथ्यात्वी बांधे ॥

थीण तिगं अणमिच्छं । मंदरसं संजमु म्मुहो मिच्छो ॥

बीजी चोकडी अवीरति सम
कितो बांधे त्रीजी चोकडी ।

देसव्रती बांधे. छठा गुणठाणा
वालो अरति, शोक, ए बे प्रकृ
ति मंदरसे बांधे ॥

बिअ तिअ कसाय अविरइ । देसपमत्तो अरइसोए६९

सातमागुणठाणाने आद्यसम
ये आहारक दुगमंदरसे बांधे।

बे निद्रा कहेतां निद्रा, १ प्रचला,
१ अशुभवर्ण चोक हास, रति,
दुगंछा ॥

अपमाप हारग दुग । दुनिद्द असुवन्न हास रइ कुच्छा॥

जय, मोहनी, उपघात; ए अ गियार प्रकृति आठमे गुणठाणे जघन्य रसे बांधे । नवमे गुणठाणे पुरुषवेद, संज लण चोक, ए पांच मंद रसे बांधे ॥

जय मुवघाय मपुव्वो । अनियट्टि पुरिस संजलणे ॥७०॥

अंतराय पांच, आवर्ण नव ए चौद दशमे गुणठाणे क्षपकव न्त मंदरसे बांधे । मनुष्य, तिर्यंच, ए बे सूक्ष्मत्रिक, सु० सा० अ० विगलेंद्रित्रिक, चार गतिनां आयु ॥

विग्घावरणे सुहुमो । मणु तिरिआसुहुम विगल तिगआयु

वैक्रीय छक; ए सोल मंदरसे बांधे देवताने । नारकी, उद्योत, उदारिक दुग ए त्रण मंदरसे बांधे ॥

वेउव्वि छक्क ममरा । निरया उज्जोय उरलदुगं ॥ ७१ ॥

तीर्यंचदुग, नीचगोत्र; सातमी नर्क नारकी बांधे, उपशम स मकितने सन्मुख थका । जिण नामनो मंदरस बांधे अ विरति समकीति नर्क विना त्र णे गतिना जीव. स्थावर एकेन्द्रि; ए बे मंदरसे बांधे ॥

तिरिदुग निअंतमतमा। जिणमविरय निरयविणिग थावरयं

यावत् सुधर्मा देवलोक सुधी उ पलक्षणथी इसान पण कहेवुं आताप नामनो मंदरस बांधे प ड्तो हवे समकीती । शाता, स्थीर, शुभ, जस; मंद रसे बांधे. ते चारनी इतर जे अ शाता, अस्थिर, अशुभ, अजस; समकीती चडतो मंदरसे बांधे॥

आ सुहुमा यवसम्मो। वसाय थिर सुभ जसासिअरा ७२॥

त्रस चोक, शुभवर्णचोक, तेजस् चोक, मनुष्य दुग । विहायो गति, बे पंचेन्द्रि, श्वासोश्वास, पराघात, उच्चगोत्र॥

तसवन्न तेअचउ मणु खगइ दुग पणिंदि सास परधुच्चं॥

सुन्नगत्रिक, डुर्न्नगत्रिक, डुर्न्नग डुस्वर, अनादे ए त्रस चोकादि चालिस प्रकृति चारे गतिना मी थ्या दृष्टि मंदरसे बांधे ॥

संघयण ड, संस्थान ड, नपुंसक वेद, स्त्री वेद ।

संघयणा गिइनपुंथी।सुन्नगि अरति मिन्न चउगइआ ७३॥

हवे रस बन्धना मूल उत्तर प्रकृति आश्री न्नांगा कहे ठेः–तेजस् चोक–तेजस्, कार्मण, अगुरुलघु, निर्माण, शुन्नवर्ण चोक, वेदनी२।

ए दशनो अनुत्कृष्ट न्नाग रस बन्ध सादि, अनादि, ध्रुव, अध्रुव, ए चार भेदे बंधाय. शेष ध्रुवबंधी प्रकृति४३नोअने॥

चउ तेय वन्न वेयणिय । नाम णुक्को सं सेस धुवबंधी ॥

घाती कर्म चारनो अजघन्य रस चारे न्नांगे बांधे ।

गोत्रकर्मने विषे बे प्रकारे अनुत्कृष्ट अजघन्य रसबंधने वीषे चारे न्नांगा होय. इतिरस बन्धः समाप्तः ॥

धाइणं अजहन्नो । गोए डुविहो इमो चउहा ७४ ॥

कही प्रकृतिथी शेष बाकी रही जे ६१ प्रकृति आयुषा कर्म जघन्य, अजघन्य उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट,ए चारमां बंध सादि, अध्रुव. ए बे होंय इति ॥ हवे प्रदेस बन्धनुं स्वरूप तेमां प्रथम कर्म वर्गणा कहे ठे–एक परमाणुनो समुह ते परमाणु वर्गणा, बे परमाणु ए

एम अणयादि जीव अनन्त परमाणु मले अन्नव्यथी अनन्त गु

कठा मले ते बे प्रदेसी वर्गणा । एा अणुए बंधाया एवा ॥

सेसंमि डुहाइग दुग ।णुगाइ जा अन्नवणंत गुणिं आणू॥

तेम एकथी पाठलनी जे वर्ग

खंध ते उदारिकने नचीत प्र णाउ ते अग्रहणिक छे ए उदारि

हवा योग वर्गणा । क वर्गणा बादर छे ॥

खंधा उरलो चित्र वग्गणाउ। तह अगहणंतरिआ ७५ ॥

चोथी तेजस वर्गणा, पांचमी

भाषा वर्गणा, छठी श्वासोश्वा

एम बीजी वैक्रीय वर्गणा. त्री स वर्गणा, सातमी मनवर्गणा

जी आहारक वर्गणा । आठमी कार्मण वर्गणा; तेमां॥

एमेव विउव्वा हारं । तेअ नासा णुपाण मण कम्मे ॥

तेमां अनुक्रमे एक एकथी सूक्ष्म

थाय. तेनी अव गाहना । उत्सेद आंगुल असंख्यातमो भाग

सुहुमा कमा वग्गहो । ऊणूणंगुल असंखंसो ७६ ॥

अनंतमे भागे उदारिक वर्गणा

ते खंध वैक्रीयादि सातेने अ

एक एक वधतां सिद्धने । ग्राह्य छे

इक्किक हिआ सिद्धा । णंतं सा अंतरेसु अग्गहणा ॥

सघले आप आपणी जघन्य यो आप आपणा अनंत भागे

ग्य वर्गणाथी । साधिक उत्कृष्टी वर्गणा ॥

सव्वउ जहन्नु चिआ । निअणंतं साहिआ जेठा ॥७७॥

हवे कर्म पणे जे परमाणुं लेवा

य तेनुं स्वरूप कहे छे–छेला चा

र फर्स–टाढो, उनो, लुखो, चोप वर्ण पांच, पांच रस, ए सोल
ड्यो तेणे सहित बे गन्ध सुर कर्म प्रकृति योग जे खंधनाद
ज्ञी, दुर्जि । लीआमां ॥

अंतिम चउ फास डुगंध । पंचवन्न रस कम्म खंध दलं॥

जेमां छे तेवा परमाणुं सहित
अनन्ता प्रदेस छे. एवा कर्म द
सर्व जीवथी अनंतगुणो रस । लते ॥

सव्व जीअ णंतगुण रस । अणुजुत्तमणंतय पएसं॥७८॥

पोताना असंख्यात प्रदेसे प्रदे
एक प्रदेसे अवगाह्यो जे कर्मते। जीव ॥

एग पएसो गाढं । निअ सव्व पएस उ गहेइ जिउ ॥

नामकर्म, गोत्रकर्म, आपसमां
तुल्य आयुथी अधिक आवते प
तेमां थोडा आउखा कर्मनो ज्ञाग दे पण जोड्जो ॥

थोवो आऊ तदंसो । नाम गोए समो अहिउ ॥७९॥

नाम गोत्रथी अन्तराय कर्म, ज्ञा
नावर्णी, दर्शनावर्णी, कर्मनो अ सर्वथी अधिक वेदनी कर्मनो
धिको ज्ञाग; तेथी मोहनी कर्म ज्ञाग. जे कारणथी थोडो वे
नो ज्ञाग अधिको । दनीनो ज्ञाग होय तो ॥

विग्घा वरणे मोहे । सव्वोवरि वेअणीइजेणप्पे ॥

स्थिति विशेषे शेष उत्तर प्रकृति
ते प्रगटपणे न होय । भाग कर्म दलमांथी जाणवी ।

तस्स फुडत्तं न हवइ । ठिई विसेसेण सेसाणं ८० ॥

उत्तर प्रकृतिने आप आपणी मू

ल प्रकृति तेनीज जाति कहिये ते मूल प्रकृति आठे कर्म वेंहेच तां लाध्यां दलिआं ।

तेनो जे अनंतमो न्नाग सर्वघाती प्रकृतिनो होय विशेष व्याख्या वृत्तिथी जाणजो ॥

निअ जाइ लद्ध दलिया । णंतसो होइ सव्व घाईणं ॥

शेष सर्व घाती प्रकृतिनो अनंतमो न्नाग तेथी बाकी देस घाती

बध्यमान प्रकृतिनो भाग वेंहेचे पण अबध्यमान प्रकृतिनो न्नाग वेंहेचे नही ।

सर्व घाती प्रकृतिने तो जे पोतानी जातिनी प्रकृति समय २ प्रत्ये बांधे अने वेंहेचे ॥

ब ऊंतीणं विन्नजइ । सेसं सेसाण पइ समयं ८१ ॥

हवे न्नाग लब्ध जे दलिया गुणठाणानी श्रेणिये रचना देखाडे छे–तेमां प्रथम अगियार गुणनी श्रेणियोनां नाम देखाडे छे–

समकितनी श्रेणी, देसविरतिनी श्रेणी, सर्व विरतिनी श्रेणी ।

अनंतानु बंधिया सत्तामांथी४ काढवानी चोथी दर्शन मोहनी खपावे ते पांचमी श्रेणी

सम्मदेस सव्व विरइउ । अण विसंजोअ दंस खवगेअ ॥

मोहनी उपशमावा उपशम श्रेणी आठमे, नवमे दशमे गुणठाणे छठी, मोह उपशमी रह्यो ते थी उपशम, अगियारमे गुणठाणे सातमी क्षपक श्रेणी चढतां आठमाथी दशमा गुणठाणा सुधी आठमी

वारमे गुणठाणे सर्व मोह खप्यो ते नवमी, तेरमे गुणठाणे दशमी श्रेणी, चौदमे गुणठाणे अजोगी गुणठाणे श्रेणी अगियारमी

मोहसम संत खवगे । खीण सजोगि अरगुण सेढी८२॥

हवे गुणश्रेणी अगियार कही;
तेनो अर्थ अने गुणश्रेणिये रह्या
जीव कर्म निर्जरे ते देखाडे छे— उत्तरोत्तर गुणनी प्राप्ति करे पूर्वे जे कर्मदलनी रचना करी तेने। समय २ दीठ कर्मना उदयनासमयथी मांही असंख्यात गुणाकारे कर्म निर्जरे ॥

गुण सेढी दल रयणा । णु समय मुदया दसंख गुणणाए॥

एणे गुणाकारे वली अनुक्रमे प्रथमे कह्या गुण स्थानक तेने। असंख्यात गुणाकारे कर्मनी निर्जरा करे ते जीव ॥

एअ गुणा पुण कमसो । असंष गुण निज्जरा जीवा ८३॥

हवे गुणठाणानां जघन्य उत्कृष्टां आंतरा देखाडे छे. पल्योपमनो असंख्यातमो भाग आंतरु पडेवा अंतर मुहूर्त्तनुं पडे कोने?। सास्वादन वालाने जो बीजां गुणठाणां फरसी आवे तो अंतर मुहूर्त्त पूर्वे कह्युं तेज; ए बे जघन्य आंतरां. इतर, कहेतां बीजा दस गुणठाणे जघनथी अंतर मुहूर्त्तनुं आंतरु ॥

पलिआ संखं तमुऊ। सासण इअर गुणअंत रहस्सं ॥

उत्कृष्ट आंतरु मिथ्यात्वने विषे बे छासठ सागरोपमनुं। बीजा गुणठाणाने विषे उत्कृष्ट आंतरु अर्द्धपुद्गल मांही अन्तनां बारमे तेरमे चौदमे अंतर नथी॥

गुरु मिछे बे छ सठी। इअर गुणे पुग्गलद्धंतो ८४॥

हवे पुद्गल परावर्त्तनुं स्वरूप देखाडवा पल्योपम सागरोपमादिक मान कहे छेः—उद्धार पल्योपम, अद्धा पल्योपम, क्षेत्र पल्योपम; एक योजन लांबो पहोलो उंडो कुवो तेमां जुगलियानां वाले करीने ठांसीने कुवो भरिये, तेमांथी समये समये अकेको वाल काढतां कुवो खाली थाय त्यारे उद्धार बादर पल्योपम थाय;

ने ते उपर कहेला वालने असंख्यात घणा कल्पीने समये, सम ये अकेको काढतां कुवो खाली थाय त्यारे सूक्ष्म उद्धार पल्योपम थाय. तथा पूर्वे जे कुवो वाले जरेलो छे; ते सो, सो, वर्षे अकेको वाल काढतां खाली थाय त्यारे बादर अद्धा पल्योपम थाय, ने ते वाल असंख्यात घणा कल्पीने सो, सो, वर्षे अकेको काढतां अ द्धा सूक्ष्म पल्योपम थाय उपर कहेलो कुवो जे वालाग्रे जरेलो छे तेने जे आकाश प्रदेश फरशेला छे. तेमांथी अकेको आकाश प्र देश काढतां जे वारे सर्व वालाग्रने फरसेला आकाश प्रदेश निर्ले प थाय, तेवारे बादरथी क्षेत्र पल्योपम थाय उपर कहेला जे वा लाग्रने स्पर्शा तथा अणस्पर्शा एवा समस्त आकाश प्रदेशने सम य, समय, काढतां जे वारे समस्त आकाश प्रदेश निर्लेप थाय ते वारे क्षेत्र थकी सूक्ष्म पल्योपम थाय. जे उपर सूक्ष्म उद्धार पल्योपम कह्यो छे, तेवा पचिस क्रोमाक्रोमी पल्योपमना जेटला समय थाय, तेटला द्वीप समुद्र छे. आउखांनी स्थिति प्रमु ख सूक्ष्म अद्धा पल्योपमे छे त्रसादिक जीवनुं परिमाण सूक्ष्म क्षेत्र पल्योपमे छे तेज जेदे सागरोपम छे ॥

उद्धार अद्ध खित्तं पलिय तिहा समय वास सय समए।
केस वहारो दीवो दहि आउ तसाइ परिमाणं ॥ ८५॥

ते चार जेदने बे गुणा करतां आठ थाय बादर चार, तेनानो काल थोमो माटे सूक्ष्म चार, ते मोटो काल घणो माटे ए आठ

हवे पुद्गल परावर्त्तना जेद आठ; द्रव्य पुद्गल, परावृत क्षेत्र, काल, जाव ।

दव्वे खित्ते काले जावे । चउह दुह बायरो सुहुमो॥

होय अनंती, उत्सार्पिणी. अव सर्पिणी ।

पुद्गल, परावृत कालनुं प्रमाण॥

होइ अणंतु स्सप्पिणि। परिमाणो पुग्गल परिट्टो ८६॥

हवे द्रव्य पुद्गल परावर्तनुं मान कहे छे—उदारिकादिक सात वर्गणा आहारक विना । एक जीव मके फरसीने ए साते वर्गणाना सर्व परमाणु प्रत्ये अनानुक्रमे तेम ॥

उरलाइसत्त गेणं। एग जीव मुअइ फुसिअसव अणु ॥

द्रव्यथी जाणवुं. हवे द्रव्य सूक्ष्म कहे छे—सात वर्गणामांथी अनुक्रमे एक वर्गणाना परमाणु फरसे वच्चे बीजी फरसे ते लेखे नहि. एम फरसतां जे काल थाय ते द्रव्य सूक्ष्म पुद्गल परावर्त जाणवुं ॥ जेटलो काल थाय तेटलो काल स्थुल जे वादर पुद्गल परावर्त।

जतिअ कालि सथूलो । दवे सुहमो सगन्नयरा ॥८७॥

हवे क्षेत्रादिक त्रण, पुद्गल परावर्त वादर तथा सूक्ष्म देखाडे छे——चउद राजलोकना आकाश प्रदेश, अनुक्रमविना जन्म, मरण करी सर्व फरसे ते वादर क्षेत्र पुद्गल परावर्त तेज आकाश प्रदेश अनुक्रमे फरसे; ते सूक्ष्म क्षेत्र पुद्गल परावर्त उत्सर्पिणी, अवसर्पिणी, कालना जेटला समय, अनानुक्रमे फरसे ते वादर काल पुद्गल परावर्त तेज समय अनुक्रमे फरसे ते सूक्ष्म समया पदनोअर्थ उपरना पदभेगो कह्योछे. हवे भावपुद्गल परावर्त बे भेदे कहे छे-अनुभागवा रसबन्धनां जेटलाअध्यवसायना स्थानक छे, ते सर्व

काल पुद्गल परावृत । स्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणी । समया अणुन्नागबंधठाणाय॥

ते प्रत्ये जेम तेम अनानुक्रमे फरसी मरे ते बादर रस बन्ध पुद्गल परावृत तेज स्थानक. अनुक्रमे मरणे करी समस्त फरसो मरे ते सूक्ष्म रस बंध; वा न्नाव पुद्गल परावृत । एमफरसी मरे ते.क्षेत्रादिपुद्गल परावर्त स्थूल, सूक्ष्म, जाणवा

जह तह कम मरणेणं । पुठाखित्ताइ थुयियरा ॥ ८८ ॥

हवे जीव उत्कृष्ट जघन्य प्रदेश बंध करे तेना स्वामी देखाडे छे थाडामां थोडी प्रकृति बांधनार । उत्कृष्टा योगनो धणी संज्ञी पर्याप्तो ॥

अप्पयर पयडि बंधि । उक्कड जोगी असंनि पज्जत्तो ॥

करे-प्रदेश बंध उत्कृष्टो जघन्य योगनो धणी असन्नि अपर्याप्तो जीव जघन्य प्रदेश बंध करे ।

कुणइ पएसु कोसं । जहन्नयं तस्स वच्चासे ॥ ८९ ॥

हवे मूल उत्तर प्रकृति आश्री उत्कृष्ट प्रदेश बंधना स्वामी देखाडे छे-मीथ्यात, अविरती सम्यक्त, देसविरती, प्रमत्त, अप्रमत्त, ए पांच गुणठाणे प्रवर्त्ततो आयु कर्मनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे । बीजा, त्रिजा गुणठाणा विना मोहनी कर्मनो उत्कृष्टो प्रदेश बंध करे. सात गुणठाणावाला मीथ्यातथी नवमा अनिवृति वाला सुधी सात ॥

मिछ अजयचउ आउ। बितिगुणविणु मोहिसत्तमिछाइ

उमूल प्रकृति मोहनी आयु वि
ना तथा उत्तर प्रकृति सत्तर ते
नां नाम-ज्ञानावर्णी पांच, दर्श
नावर्णी चार, अन्तराय पांच,
साता, जस, उंच गोत्र; ए सत्त
रनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध दशमा
गुणठाणावालो बांधे ।

चोथा गुणठाणा वालो बीजी
चोकमीनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
करे. देशविरती गुणठाणावा
लो त्रिजी चोकमीनो उत्कृष्ट
प्रदेश बंध करे ॥

उन्हं सत्तरस सुहुमो । अजया देसा बिति कसाए॥एण॥

पांच प्रकृति--पुरुषवेद, संजलन
चोक ए पांच उत्कृष्ट प्रदेश बंध
अनिवृत्ति गुणठाणानो धणी क
रे शुभ विहायो गति ।

नरनुं आयु, देवत्रिक, सुभग
त्रिक, वैक्रीयडुग; ॥

पण अनियट्टि सुखगइ। नराउसुर सुभगतिगविउविडुगं॥

समचोरस संस्थान, असाता
वेदनी;

वज्रऋषभ नाराच संघयण, ए
तेर प्रकृतिनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
मीथ्या दृष्टि अथवा सम्यग् द
ष्टि गुणठाणे करे ॥

समचउरंस मसायं । वइरंमिच्छो व संमोवा ॥ ए१ ॥

नीद्रा, प्रचला, बे जुगल ते.
हास्य, रति, अरति, शोक; ।

भय मोहनी, डुगंछामोहनी,
तीर्थंकरनाम कर्म; ए नव प्रकृ
तिनों उत्कृष्टो प्रदेश बंध सम्य
क् दृष्टि बांधे ॥

निद्दा पयला डुजुअल । भय कुछा तिछ सम्मगो ॥

भलो मुनि जे अपूर्वकरणवालो
तथा अप्रमत्तवालो आहारक डु

गनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे.
शेष जे बीजी ७६ प्रकृति र उत्कृष्टो प्रदेश बंध मिथ्या
ही तेनो । दृष्टि बांधे ॥

सुजइ आहार डुगं सेसा । उक्कोस पएसगा मिछो ए७

हवे जघन्य प्रदेश बंध बांधे ते
ना स्वामी कहे छे--अलोमुनि
जे अप्रमादी आहारक डुगनो नर्कनुंत्रिक,तथा देवतानुं आयु
जघन्य प्रदेश बंध करे असंज्ञी ए चार प्रकृति जघन्य प्रदेशबं
पर्याप्तोजोगजघन्य वीर्येवर्ततो। ध करे. देवद्विक, वैक्रीय द्विक॥

सुमुणी डुन्नि असन्नी। नरय तिग सुराउ सुरविउव्विडुगं

सूक्ष्म निगोदियो ञवने आद्य
सम्यक दृष्टि जिन नाम स समये अपर्याप्तो जघन्य योग
हित पांच प्रकृति जघन्य प्र माटे बाकी १०७ प्रकृतिनो जघ
देश बंध करे । न्य प्रदेश बंध करे ॥

संमो जिणं जहन्नं । सुहुम निगोआइ खणि सेसा ए३॥

हवे मूल प्रकृति तथा उत्तर प्र
कृतिना ञांगा चार प्रकारे दे
खाडे छे--दर्शन ठक, चक्षु दर्श बीजो चोकडी, त्रिजी चोक
ना वर्णादि चार-नीद्रा, प्रच डी चोंथी चोकडी, अन्तराय
ला, ञय, कुछा । पांच ज्ञानावर्णी पांच ॥

दंसण ठग ञय कुछा । बितितुरिय कसाय विग्ध नाणाण॥

मूल प्रकृति ठ मोहनी आयु वि सादि, १ अनादि, २ ध्रुव, ३ अ
ना उत्तर त्रिश; मूल ठ मली ए ध्रुव, ४ सादि अध्रुव; एबे प्रका
ठत्रिश प्रकृतिने अनुत्कृष्टप्रदेश रे शेष जे प्रकृति मूल बे उत्तर

बंध चारे भांगे होय, ते भांगा नां नाम कहे छे।

तेहने चार प्रकारे.वे भांगाहोय

मूल छगेणु कोसो। चउह डुहा सेसि सव्वह ॥९४॥

हवे सात स्थानकनो अल्पाबहुत देखाडे छे. घनीकृत लोकनी एक प्रदेशनी श्रेणिमां जे आकाश प्रदेश तेने असंख्यातमे भांगे आकाश प्रदेश तेटलां।

जोग स्थानक छे तेथी प्रकृति बन्धनां स्थानक असंख्यात गुणाछे. तेथी स्थिति बन्धनां स्थानक असंख्यात गुणा छे

सेढि असंखिजं से। जोग ठाणाणि पयम्मिठिइ भेया॥

स्थिति बन्ध स्थानकथी जीवना अध्यवसाय स्थानक तिव्र मंदता रुप असंख्यात गुणा छे।

तेथी रस बन्ध स्थानक असंख्यात गुणा छे. उपरनां पदोने जोडजो॥

ठिइ बंध ऊवसाया। णु भाग ठाणा असंषगुणा ९५

तेथी कर्मना प्रदेश।

अनन्त गुणा तेथी रसना भाग कषाय प्रति जे कारणे सर्वजीवथी अनंत गुणा रस छे माटे॥

तत्तो कंम पएसा। अनंत गुणीआ तउरसछेआ॥

जोगथी प्रकृति बन्ध, प्रदेश बंध; ए बे बंधाय।

स्थिति बन्ध,रसबन्ध, ए बे कषायथी बन्धाय, मिथ्यात, अविरति ए बे तो दृढिकरण हेतु छे॥

जोगा पयम्मि पएसं। ठिइ अणुभागं कसायाउ॥९६॥

हवे लोकना घन श्रेणी परतर स्वरुप कहे छे–चउदराज प्रमाण लोक कह्यो छे.।

बुद्धिथी कल्पनाए करी तेनो घन करीए तो सात राज थाय॥

चउदस रज्जु लोगो । बुद्धि कउ होइ सत्त रज्जुघणो ॥

ते घन रज्जुमांना दीर्घ एक प्रदेशनी । श्रेणी कही ते श्रेणो वर्ग करीए ते वारें परतर होय; तेनो वर्ग करीए त्यारे घन थाय. प्रदेश बन्ध समाप्तः ॥

तह्वीहेग पएसा । सेढीपयरोअ तव्वगो ॥ ९७ ॥

हवे उपशम श्रेणी स्वरूप देखाम्ने छे—प्रथम अनन्तानुबन्धी चोकने उपशमावे पछी दर्शन मोहत्रिक जे सम्यक्त,मीश्र मिथ्यात मोहनी; उपशमावे पछी नपुंसक वेद, उपशमावे; पछी स्त्रीवेद उपशमावे । वेद पद पाछल पदने अर्थे छे. पछी हास्यादिक छ उपशमावे; वली पुरुषवेद, उपशमावे. एसर्व

अणदंस नपुंसित्थी । वेय छक्कं च पुरिस वेयंच ॥

अप्रत्याख्यान क्रोध, प्रत्याख्यान क्रोध; उपशमावे; पछी संज्वलन क्रोध उपशमावे; पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान मान उपशमावे, पछी संज्वलन मान उपशमावे, पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान माया उपशमावे. पछी संज्वलननो माया उपसमावे पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान लोभ उपशमावे,पछी स्वंजलनना लोभनी कीटी क्रोधे क्रोध, माने मान, मायाये माया, लोभेलोभ; एम बीजी, त्रीजी, चोकमीना सर्वे सर्खा जोमा तेना वच्चे वच्चे संजल

करे ते दशमे गुणठाणे उपश मावे । नी एक, एक उपशथावे. इति उपशम श्रेणी

दो दो एगंतरिए । सरिसे सरिसं उवसमेइ॥९८॥

हवे क्षपक श्रेणीनुं स्वरुप कहे छे-प्रथम अनन्तानुबन्धीचोक, खपावे. पछी मिथ्यात मिश्र, सम्यक्त मोहनी खपावे । त्रणनां आयु-देव, तीर्यंच, नर्कनां खपावे; एकेंद्रि जातिपणुं विगलें द्रि त्रिक खपावे; पछी थीणंधी त्रिक, खपावे; उद्योतनाम खपावे॥

अण मिच्छ मीस सम्मं। तिआउ इग विगलथीण तिगुजोयं

तीर्यंच दुग, नर्क दुग, स्थाव र दुग; । साधारण, आताप, पछी प्रत्या ख्यानी, अप्रत्याख्यानी; बेना आठ कषाय खपावे पछी नपुंस क वेद अने पछी स्त्रीवेद खपावे॥

तिरि नरय थावर दुगं । साहारा यव अठनपुंत्थी ९९

पछी हास्यादिक छक खपावे, पुरुष वेद खपावे, पछी संज्व लन चोक खपावे, नीद्राद्दुग-नीद्रा, प्रचला, । नीद्रा पदनो अर्थ पूर्व पदमां क ह्यो छे. अन्तराय,५ ज्ञानावर्णी, ५ दर्शनावर्णी,४ ए सर्व खपावे क्षपक श्रेणी पुरी थइ. केवल ज्ञान उपजे ॥

छग पुम संजलणा दो । निद्दा विग्ध वरणखएनाणी ॥

ए रीते पुज्यश्री देवेन्द्र सूरि जीए लख्यो वा रच्यो । शतक नामा पांचमो कर्मग्रन्थ एम आत्माने संभारवार्थे इति॥

देविंद सूरि लिहियं । सयग मिणंआय सरणठा॥१००॥

॥ इति टबार्थ सहित पाचमो कर्मग्रन्थ समाप्त थयो ॥

॥ सप्ततिकानामा षष्टः कर्मग्रन्थः ॥

हवे सप्ततिका नामे छठो कर्मग्रन्थ लखुं छुं.

सिद्ध अचल पद वा सिद्धप्रसिद्धपद कर्म प्रकृति आदिथकी घणा अर्थे सहित एवो । बन्ध प्रकृति, उदय प्रकृति, सत्ता प्रकृति, तेनां स्थानक; तेनो समुदाय बे त्रणयादि ॥

सिद्ध पएहिं महत्थं । बंधोदय संत पयडि ठाणाणं ॥

कहु छुं; ते सांभळ. किंचित् वा संक्षेप अर्थ प्रत्ये । रच्यो एवो अर्थ दृष्टिवादना निजरणा रूप मध्येथी ॥

वुत्थं सुण संखेवं । नीसंदं दिठि वायस्स १ ॥

केटली प्रकृति बांधतो केटली प्रकृति वेदे । केटली, केटली अथवा सत्ता प्रकृतिनां स्थानक होय ॥

कइ बंधंतो वेअइ । कइ कइ वा संत पयडि ठाणाणं ॥

मूल प्रकृति उत्तर प्रकृतिनेविषे। भांगा तेना जे विकल्प वा भेद, बन्ध, उदय सत्ता संबंधी अन्योन्य थाय ते जाणवा आठ बांधे आठ उदय सत्ता आयु विना सातनो बंधक, आठ उदय सत्ता मोह आयु विना छनो बंधक. आठनी उदय सत्ता ॥

मूलुत्तर पगइसु । भंग विगप्पा मुणे अव्वा २ ॥

तेमां मूल प्रकृति संबंधीभांगा आठना बन्धे आठनो उदय, आठनी सत्ता, ए भांगो मिथ्यात्व थी अप्रमत्त सुधी छे. सातना बंधकने आठ उदे, सत्ता नवमा

देखाडे छे—आठ प्रकारे बांधता सात बांधता, छ बांधता थका। सुधी; छना बंधके आठ छदे सत्ता दशमे गुणठाणे ॥

अठ विह सत्त छ ब्बंधएसु। अठेव छदय संतंसा ॥

साता एक विधे बंधकना त्रण विकल्प छे. अगियारमे, बारमे, तेरमे। एक विकल्प अबंधो चौदमा वालाने ॥

एग विविहे तिविगप्पो। एग विगप्पो अबंधंमि ३ ॥

हवे जीव स्थानके मूल प्रकृति ना ज्ञांगा देखाडे छे सात कर्मनो वा आठ कर्मनो बंध होय तेने आठनो छदयने। आठनी सत्ता होय. तेर जीव स्थानकने विषे होय ॥

सत्त ठबंध अठुदय। संत तेरससु जीव ठाणेसु ॥

हवे एकजे चछदमा जीव स्थानकने विषे एटले संज्ञी, पंचेन्द्रि पर्याप्ताने विषे पांच भांगा होय। बे भांगाहोयकेवलीज्ञगवानने॥

एगंमि पंचज्ञंगा। दो ज्ञंगा हुंति केवलिणो ४ ॥

हवे गुणठाणा चौदमां सात ज्ञांगाना विकल्प कहे छेः—आठ गुणठाणाने विषे एक विकल्प. त्रण, आठ, नव, दश, अगियार, बार, तेर, चौद; ए आठ। हवे छ गुणठाणे पण बेबे विकल्प पामे एक, बे, चार, पांच छ, सात; ए छए गुणठाणे ॥

अठेसु एग विगप्पो। छस्सुवि गुणसन्निएसुडुविगप्पा ॥

प्रत्येके प्रत्येके। बंध छदय सत्तापणे कर्मप्रत्ये ॥

पत्तेयं पत्तेयं। बंधोदय संत कम्माणं ५ ॥

हवे उत्तर प्रकृति आश्रित कहे छे—ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी नव वेदनी बे, मोहनी अठाविश। आयुनी चार, तेमज नाम कर्मनी बेतालिश ॥

पंच नव दुन्नि अठावीसा । चउरो तहेव बायाला ॥

गोत्र कर्मनी बे, अन्तराय कर्मनो पांच कही एवी जे प्रकृतिउ; ते मूल कर्मना अनुक्रमे जाणवी ॥

दुन्निय पंचय भणिया । पयडीउ आणु पुव्वीए ६ ॥

हवे उत्तर जे प्रकृतियोनां बन्ध स्थानक, ते कहे छे—बन्धमां, उदयमां, सत्तामां । ज्ञानावर्णी तथा अन्तरायने विषे बन्धकाले ए बेनी दश प्रकृति बन्ध उदय सत्ता पांच, पांच, प्रत्येकनी होय ॥

बंधोदय संतंसा । नाणा वरणं तराइए पंच ॥

ते बेनी दशे प्रकृतिनो बन्ध टले पण तेमज । उदयमां, सत्तामां, होय. ते बेनी पांच, पांच ॥

बंधो वरमे वितहा । उदय संता हुं ति पंचेव ७ ॥

हवे दर्शनावर्णीने कहे छे—बन्धने विषे, सत्ताने विषे। प्रकृतिनां स्थानक त्रणये तुल्य छे. नव, छ, चार सर्वे नव थीणंद्धि त्रिक गये छ, नीद्रा, प्रचला, हीने चार ॥

बंधस्सय संतस्सय । पगइ ठाणाणि तिनि तुल्लाणि ॥

उदय स्थानक बे होय, चार, पांच ॥ चारनुं, पांचनुं, ए बे दर्शनावर्णी कर्मने विषे ॥

उदय ठाणाणि दुवे । चउ पणग दंसणा वरणो ८ ॥

बीजुं जे दर्शनावर्णी कर्मनान। चार पांचनो उदय होय; नवनी

वना बंधने विषे । सत्ता होय ॥

बीआ वरणे नव बंधएसु । चउ पंच उदय नव संता॥

छ प्रकृत्तिनो बन्ध, चार प्रकृति

नो बन्ध होय; त्यां पण एम चारनो बन्ध,चारनोउदय,त्यां

जाणवुं । छनी सत्ता होय; क्षपक श्रेणी॥

छ च्चउ बंधे चेवं । चउ बंधु दए छ लंसाय ९ ॥

नवनी सत्ता होय. पांचना उद

यमां नवनी सत्ता. चारनो उद

बन्ध थकी वीरमे थके चार य त्यां छनी सत्ता. चारनो उद

नो अने पांचनो उदय. ने । य त्यां चारनी सत्ता पण होय ॥

उवरय बंधे चउ पण । नवंस चउरुदय छ च्चउ वसंता॥

भांगानी वैहेचण करे छे–मोह

नीय कर्मना भांगा तो आगल

हवे वेदनि आयु गोत्रने विषे। वा पछी कहीशुं ॥

वेयणि आउअ गोए । विभज्ज मोहं परं वुच्छं १० ॥

गोत्र कर्मने विषे सात भांगा । आठ भांगा छे वेदनि कर्मनेविषे॥

गोअंमि सत्त भंगा । अठयभंगा हवंतिवेअणिए॥

पांच, नव, नव, पांच, भांगा । आयुखां चारने पण अनुक्रमे॥

पण नव नव पण भंगा । आउचउक्केविकमसोउ ॥११॥

हवे मोहनीनां बन्ध स्थानक दश

कहे छे बाविस. एकविस । सत्तर, तेर, नव, पांच. ॥

बावीस इक्कवीसा । सत्तरसं तेरसेव नव पंच ॥

चार, त्रण, बे वली एक;ए दश। बन्धनां स्थानक मोहनी कर्मनां

चउ तिगं दुगं च इक्कं । बंध ठाणाणि मोहस्स ॥१२॥

हवे मोहनी कर्मनां उदय स्थानक कहे छे-एक वली बे, चार। एहथी एकेक अधिक दश उत्कृष्टा ॥

एगंच दोव चउरो। इत्तो एगाहिआ दसुकोसा ॥

उघे वा सामान्ये मोहनीय कर्मने विषे। उदय स्थानक नव होय॥

उहेण मोहणिज्जे। उदय ठाणाणि नवहुंति ॥१३॥

हवे मोहनी कर्मनां सत्ता स्थानक कहे छे. बीजा पदने अन्ते वीस पद कह्युं छे. ते प्रथम पदािमां कह्या आंकने जोमवुं. अठाविस. सत्ताविस छविस, चोविस, । त्रेविस, बाविस, एकविस, पदमां कहेला आंकमां अधिकाहोय विस।

अठय सत्तय छ च्चउ। तिग डुग एगा हिआ ज्ञवेवीसा॥

तेर, बार, अगियार, । एथी आगल पांचथी मांमी एक, एक, उणा करे: पांच, चार त्रण, बे, एक; ए पांच ॥

तेरस बारिक्कारसँ। इत्तो पंचाइ एगूणा ॥ १४ ॥

ए सत्तानां प्रकृति स्थानक। तेज मोहनी कर्मनां होय पन्नर होय ॥

संतस्स पयम्मि ठाणाणि। ताणि मोहस्स हुंतिपन्नरस ॥

बन्धनां, उदयनां, सत्ताने विषे। मोहनी कर्मना ज्ञांगाना विकल्प वा ज्ञेद घणा जाणवा ॥

बंधोदय संत पुण। ज्ञंग विगप्पाबहुं जाण ॥१५॥

हवे मोहनी कर्मनां बंध स्थानकने विषे यथायोग्य ज्ञांगा कहे

छे-छ ज्ञांगा बाविसना बन्ध स्था नकमां चार ज्ञांगा एकविसना बंध स्थानकने विषे । सत्तरना, तेरना; ए बे बंध स्थानकने विषे बे, बे, ज्ञांगा प्रत्येके

छब्बावीसे चउ इगवीसे । सत्तरस तेरसे दोदो ॥

नवना बन्ध स्थानकने विषे पण बे ज्ञांगा ॥ ते पछी जे बन्ध स्थानक छे; पांच प्रमुख तेने विषे प्रत्येके एक, एक ज्ञांगो छे ॥

नवबंधगेवि डुन्निउ । इकि कमउ परंज्ञंगा ॥ १६ ॥

हवे एटलां बंध स्थानक मध्ये केटलां उदय स्थानक होय ते कहे छे–सात आदि लइने दश पर्यन्त चार उदय स्थानक होय, बाविसना बंधने विषे सात, आठ, नव, दश, एकविसना बन्ध स्थानकने विषे । सात आदि लइ नव पर्यन्त उदय कर्मना ज्ञांगा होय ॥

दस बावीसे नवइग वीसे । सत्ताइ उदय कम्मंसा ॥

छ आदि लइ नउ पर्यन्त सत्तरना बंध स्थानकने विषे. छ सात, आठ नव । तेरना बंध स्थानकने विषे पांचथी मांमी आठ सुधी उदय स्थानक होय. पांच छ, सात, आठ॥

छाई नव सत्तरसे । तेरे पंचाइ अठेव ॥ १७ ॥

चार आदि देइ नवना बंध स्थानकने विषे चार, पांच, छ, सात। उत्कृष्टो सात पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

चत्तारि आइ नवबंधएसु । उक्कोस सत्त मुदयंसा ॥

पंच विध बंधकने विषे वली । उदय स्थानक बेनो जाणवो ॥

पंच विह बंधगे पुण । उदउ डुएहं मुणे अव्वो ॥ १८ ॥

ए थकी एटले पंचविध बंधक पछी चतुरविध बंधकादिक देइ चार, त्रण, बे, एक । एक, एक, उदय स्थानक होय सघले पण ॥

इत्तो चउ बंधाई । इक्किक्कु दया हवंति सव्वेवि ॥

बंध मटे वा टले पण तेमज । उदय स्थानक होय तेमज उदय स्थानकने अन्नावे पण जे उपशान्त कषायने विषे सत्ता स्थानक एक होय ॥

बंधो वरमे वि तहा । उदयान्नावे विवाहुज्ञा ॥ १ए ॥

हवे दस आदे देइ एक सुधी जेटला न्नांगा उपजे तेज कहे छे. दसना उदयने विषे एक चोविसि छचोविसी नवोदयने विषे अगियार चोविसी आठना उदयने विषे । सातना उदयने विषे दस चोविसी, छना उदयने विषे सात चोविसी, पांचना उदयने विषे चार चोविसि, चारना उदयने विषे एक चोविसी नीश्चे ॥

इक्कग छक्किक्कारस । दससत्त चउक्कइक्कगं चेव ॥

ए ते पूर्वे सात बोल मलीने चालिस चोविसीउ थइ । बार न्नांगा बेना उदयने विषे छे. एकना उदय स्थानकने विषे अगियार न्नांगा ॥

एए चउवीस गया । बार डुगि कंमिइक्कारा ॥ २० ॥

हवे तेज न्नांगानी संख्या अने पदनी संख्या बीजे मते कहे छे यतः चउवीस डुगति बेने उदये एक चोविसी. एटलो स्वमते पर मते पाठान्तर छे. स्वमते चालिस चोविसीना नवसो साठ न्नांगा बेना उदयमां बार न्नांगा एकना उदयमां अगियार न्नांगा, ए सर्व मली नवसो त्यासि न्नांगा थाय छे. बीजे मते एकतालिस

चोविसीना नवसो चोरासी ज्ञांगा, ने एकना उदयमां अगियार ज्ञांगा, ते मेलवतां नवसो पंचाणुं ज्ञांगा थाय ।

नव पंचाणउअसए ।

उदय स्थानक नव विकल्पमां ज्ञांगा वा विकल्प नवसो पंचाणु वा नवसो त्यासिमां मोह्या वा मुऊाणा जे जीव॥

॥मोहनीय कर्मना उदय चोविसी विकल्प पद संख्या॥

उदयस्था.	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९	९
चोविसी.	१	६	११	१०	७	४	१	१		४१	४०
विकल्प.	२४	१४४	२६४	२४०	१६८	९६	२४	२४ १२ ४८	११	९९५	९८३
पदछेद.	२४०	१२९६	२११२	१६८०	१००८	४८०	९६	२४	११	६९७१	६९४७

अगणोतरसेने इकोतेर पदना समूहे सो पद उपर जोड्युं तेणे करी सहित आंक जाणवो ए मतान्तरेण ॥

उदय विगप्पेहिं मोहिया जीवा ॥

अउणात्तरिएगुत्तरि । पयविंद सएहिविन्नेआ ॥२१॥

हवे स्वमतने अभिप्राये उदयना पद उदयने विकल्पे वा ज्ञेदेनी संख्या कहे छे-नवसेने त्र्यासी वा ज्ञांगे मुऊाया जीव॥

नव तेसीइ सएहिं । उदय विगप्पेहिं मोहिआ जीवा ॥

हवे नवसे त्र्यासीना पदछेद कहे छे पूर्वे बंध स्थानके जे चोविसीउ कही, ते स्थानक साथे चोविसीउ गणे पदछेद थाय; अगणयोतेरसें सुम्तालिस छे. अगनोतरसें सुम्तालिस पूर्व यन्त्रथी जाणजो ।

पदना समूहे सूत्रमां "सय" पद छे, ते गया पदमां आंक कहेवा. अहुं छे जाणवा ॥

अनणत्तरि सीयाला । पयविंद सएहिंविन्नेआ ॥२१॥

हवे सत्ता स्थानक साथे बन्ध देखाडे छेः—त्रण सत्ता स्थानक बाविसना बन्धने विषे होय.ते जअठाविस, सत्ताविस, छविस। एकविसना बन्ध स्थानकने विषे अठाविसनु एकज सत्ता स्थानक होय. सत्तरना बन्ध स्थानकने विषे तो ॥

तिन्नेवय बावीसे । इगवीसे अठविस सत्तरसे ॥

छ सत्ता स्थानक होय. निश्चे तेरना बन्ध स्थानकने विषे तथा नवना बन्ध स्थानकने विषे आवते पदे कहे छेः—। पांचज सत्ता स्थानक होय॥

छच्चेव तेर नव बंध एसु । पंचेव ठाणाणि ॥ २३ ॥

पांच तथा चार ए बे बन्ध स्थानकने विषे तो ॥ छ, छ, सत्ता स्थानक होय. बाकी रह्यां जे बन्ध स्थानक, तेमां पांच, पांच, सत्ता स्थानक होय ॥

पंचविह चउविहेसु । छ छक्क सेसेसु जाण पंचेव ॥

प्रत्येके, प्रत्येके; । चार सत्ता स्थानक होय बन्ध टलेथी ॥

पत्तेअं पत्तेअं । चत्तारिअ बंध वुच्छेए ॥ २४ ॥

दस, नव, पन्नर, आदि लइने । बन्ध,उदयनेसत्ता प्रकृतिस्थानक

दस नव पन्नर साई । बंधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

मोहनी कर्मने विषे कह्यां । हवे पछी नामकर्मनां बन्ध, उदय अने सत्ता प्रकृति स्थानक कहेशे ॥

भणिआणि मोहणिज्जे । इत्तो नामं परं वुच्छं ॥२५॥

हवे नाम कर्मने विषे प्रथम बन्ध स्थानक प्रत्ये त्रेविस, बीजे बन्ध स्थानके पचिश बन्ध स्थानक ॥ त्रीजे छविस, चोथे अठाविस, पांचमे उगणत्रिस,बन्धस्थानक

तेवीस पन्न वीसा । छवीसा अठवीसा गुणतीसा ॥

छठे त्रीस, सातमे एकत्रिस,आठमे एक। ए रीते बन्धनां स्थानक नाम कर्मनां ॥

तीसे गतीस मेगं। बंध ठाणाणी नामस्स ॥ २६ ॥

हवे कीया बन्ध स्थानकने विषे केटला ज्ञांगा ते सर्व संख्या कहे छे–चार ज्ञांगा त्रेविसना बन्ध स्थानकमां, पचिस ज्ञांगा पचिसना बन्ध स्थानकने विषे, सोल ज्ञांगा छविसना बन्ध स्थानकने विषे। नव ज्ञांगा अठाविसना बन्ध स्थानकने विषे नव हजार बसो अरुतालिस ज्ञांगा उगणत्रिसना बन्ध स्थानकने विषे छे ॥

चउ पणवीसा सोलस । नव बाणउई सयाय अम्याला

एक, एक, ज्ञांगो एकत्रिसना बन्ध स्थानकमां तथा एकना बन्ध स्थानकमां छे. सर्व ज्ञांगा १३९४५ थया. बन्ध स्थानक आठनां मलीने २३, २५, २६, २८, २९, ३०, ३१, १ सर्व ८,ना ४, २५, १६, ९, ९२४८, ४६४१, १, १, १३९४५; ॥

एकतालिस उत्तर छेतालिसें एटला ज्ञांगा त्रीसना बन्ध स्थान कने विषे छे।

एयालुत्तर छायाल सया। इक्किक बंधविही ॥ २७ ॥

हवे नाम कर्मनां उदय स्थानक कहे छे–विसनुं उदय स्थानक विस; एकविसनुं उदय स्थानक एकविस; चोविसनुं उदय स्थानक चोविस; ते पछी। एक, एक, आंक अधिक करतां यावत् एकत्रिश लगी. २०, २१, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ए दस

वीसि गविसा चउवीस गाउ। एगा हियाय इगतीसा॥

एटलां उदय स्थानक होय। नवनुं उदय स्थानक ११ आठनुं उदय स्थानक १२ होय. ए बार उदय स्थानक नाम कर्मनां॥

उदय ठाणाणि नवे। नव अठय हुंति नामस्स॥२८॥

हवे कीया उदय स्थानकने विषे केटला भांगा होय ते देखाडे छे–एक भांगो विसना उदय स्थानकने विषे छे. बेतालिस भांगा २१ ना उदय स्थानकने विषे छे. अगियार भांगा चोविसना उदय स्थानकमां छे। तेत्रिस भांगा पचिसना उदय स्थानकमां छे. छसें भांगा छविसना उदय स्थानकमां छे. तेत्रिस भांगा सत्ताविसना उदय स्थानकमां छे॥

इक बीयालि इक्कारस्स। तित्तीसा छस्सयाणि तित्तीसा॥

बारसेंने बे भांगा अठाविसना उदय स्थानकमां, सतरसेंने पंचासी भांगा २९ ना उदय स्थानकमां। अधिक पद उपर पदमां बारसें, सतरसें, बे आंक कह्या, ते उपर वधारवा अर्थे छे. बे पंचासी सहित करवा ते प्रथमे कह्या छे॥

बारस सत्तरस सयाण। हिगाणि बि पंचसीईहिं॥२९॥

ओगणत्रीससें अने सतर भांगा त्रीसना उदय स्थानकमां अगियारसेंने पांसठ भांगा एकत्रिसना उदय स्थानकमां ए बे प

दनो भेगो अर्थ छे।

अजण तीसिक्कारस।

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
उदय	२०	२१	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	९	८	कुल.
भांगा	१	४२	११	३३	६००	३३	१२०२	१७८५	२९१७	११६५	१	१	७७९१

सयाणि हिय सत्तर पंच सठीहिं ॥

हवे एक, एक, भांगो नवना तथा आठना उदय स्थानक मां वीसना उदयथी ते।

आठना उदय स्थानकना प्रकार जाणवा तेने विषे भांगानी संख्या ७७९१ जाणवा (तेनो यंत्र उपरनो) ॥

इक्किक गंच वीसा। दहुदयं तेसु उदय विही ॥३०॥

हवे नामकर्मनां सत्ता स्थानक कहे छे त्रण्य, त्रे, ए आंकने ने उना आगल धरजो त्राणुं, बाणुं नव्यासी।

अठ्यासी, छ्यासी, एंसी, अग ण्यासी

तिदुनउई गुणनउई। अठ छलसी असीइ गुणसीइ॥

अठ्योतेर छोहोतेर, पंच्योतेर; ए आठ छ, पांच, ने सीत्तेर प द साथे मेलवजो।

नव, आठ, ए बार नाम कर्म नां सत्ता स्थानक जाणवां ॥

अठछपन्नत्तरि। नव अठय नाम संताणि ॥३१॥

हवे नाम कर्मना संवेध कहेवा माटे नाम कर्मना बन्ध, उदय, सत्ता स्थानकनी संख्या देखा डे छे–आठ बंध स्थानक, बार उदय स्थानक, बार सत्ता स्था

नक; ए त्रण प्रकारे प्रकृति स्था
नक. बे पदनो त्रेगो अर्थ ल
ख्यो छे।

अठय बारस बारस। बंधोदय संत पयम्हि ठाणाणि॥

उघे वा सामान्ये ए जे बन्धा
दि तेने।

हवे विशेष प्रकारे जेने जेम सं
नवे तेम नागा उपजाववा॥

उहेणा एसेणाय। जडजहा संनवं विनजे॥३१॥

हवे प्रथम सामान्य प्रकारे सं
वेध देखाम्हे छे-नाम कर्मनां नव
उदय स्थानक, ने पांच सत्ता
स्थानक।

त्रेविसना बंध स्थानकने विषे
तथा तेमज पचिसना तथा छ
विसना बंध स्थानकने विषे प
ण जाणवी॥

नव पणगोदय संता। तेवीसे पन्नवीस छवीसें॥

नव उदय स्थानक; ने सात स
आठ उदय स्थानकने चार सत्ता। त्ता स्थानक. उगणत्रीश तथा
स्थानक, अठाविशना बंधने विषे। त्रीशना बन्ध स्थानकने विषे छे

अठ चउर ठवीसे। नव सत्ति गुणतीस तीसंमि ३२

एक उदय स्थानक, अने एक
सत्ता स्थानक हवे एकत्रिशना
बंध स्थानकने विषे छे।

तथा एकना बंध स्थानकने वि
षे एक उदय स्थानक, आठ स
त्ता स्थानक।

एगेग मेगतीसे। एगे एगुदय अठ संतंमि॥

वीरमे वा अबन्धे वा बन्ध टळ्ये
दस, दस।

वेदक वा उदय स्थानक, सत्ता
स्थानक होय॥

उवरय बंधे दस दस। वेयग संतंमि ठाणाणि॥ ३४॥

हवे एटला नांगा जीव स्थानक

तथा गुण स्थानक आश्री स्वामी देखाडे छे-त्रण विकल्प, बन्ध, उदय, सत्तारुप जे विकल्प तेनां प्रकृति स्थानक तेणे करी।

चऊद जीव स्थानकने चउद गुण स्थानक; तेने विषे पूर्वोक्त वा हवे कहे छे- ॥

तिविगप्प पगइ ठाणेहिं । जीव गुण संनिएसु ठाणेसु॥

तेम भांगाना प्रयोग करवा । ज्यां जेम संभव होय त्यां तेम॥

भंगा पउंजियव्वा । जथ्थ जहा संभवो भवई ३७ ॥

हवे जीवस्थानक आश्री कहे छे-तेर जीवस्थानकने विषे संक्षेप शब्द स्थानक वाची छे एक संज्ञी पर्याप्तो वर्जीने ।

ज्ञानावर्णी, अन्तराय, एबे कर्मना त्रण विकल्प जे बन्ध, उदय, सत्तारुप पामिये ते केम ? ते कहे छे-पांचनो बन्ध, पांचनो उदय, पांचनी सत्ता होय ॥

तेरससु जीव संखेव एसु। नाणंतराय ति विगप्पो ॥

एक जीवस्थानक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे त्रण विकल्प होय; बे विकल्प पण होय ।

केवली प्रत्ये एके भांगो नहि ते कारणथी ज्ञानावरणी अन्तराय कर्म न होय ॥

इक्कंमिंति दुवि गप्पो। करणं पइ इत्थ अवि गप्पो ३६॥

हवे दर्शनावर्णी कर्म जीवस्थानके कहे छे-प्रथम तेर जीवस्थानके नवनो बन्ध, चारनो तथा पांचनो उदय पण होय ।

नवनी सत्ता होय, एक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे अग्यिार भांगा उपजे, प्रथम कह्या छे तेम ॥

तेर नव चउ पणगं । नव सत्ते गम्मि भंग मिक्कारा ॥

हवे वेदनी कर्म, आयुकर्म, गोत्र कर्मने विषे ॥

भांगा कहीने मोहनीय कर्मना पछे कहेशे ॥

वे अणिअ आउ गोए । विन्नऊ मोहं परं वुत्तं ३७ ॥

ए त्रणना भांगा देखाडवा अंतर भाष्य गाथा कहे छे—पर्याप्त सन्निने विषे इतर तेर जीवस्थानकने विषे । एकने आठ भांगाउपजे बीजाने चार भांगा उपजे. ए वेदनीय कर्मना भांगा ॥

पज्जत्तग सन्नि अरे । अठचउक्कंच वेअणिअ भंगा॥

हवे गोत्रकर्मना देखाडे छे-पर्याप्त संज्ञीने विषे सात भांगा; बाकी तेर स्थानकने विषे त्रण भांगा गोत्र कर्मना । प्रत्येके जीव स्थानकने विषे भांगा होय ॥

सत्तय तिगंचगोए । पत्तेअंजीवठाणेसु ॥ ३८ ॥

हवे आयु कर्मना भांगा देखाडवा अंतर भाष्य गाथा कहे छे मन सहित वालाने पर्याप्त अपर्याप्त संज्ञीने विषे, अपर्याप्त संज्ञीने विषे । संज्ञीने विषेशेषु-शेष अगियार स्थानकने विषे ॥

पज्जता पज्जत्तग । समणे पज्जत्त अमणसेसेसु ॥

प्रथमने अठाविश भांगा बीजाने दश भांगा । त्रीजाने नव भांगा, चोथाने पांच भांगा समस्त आयु कर्मना जाणवा ।

अठावीसं दसगं । नवगं. पणगं च आउस्स ३९

हवे जीव स्थानकनेविषे मोहनीय कर्मना बन्ध, उदय, सत्ता स्थानक देखाडे छे--आठ जीव स्थानके; पांच जीव स्थानकने विषे; एक जीव स्थानके । आठने एक, पांचने बे, बंध स्थानक होय. दश बन्ध स्थानक; एक जीव स्थानकेमोहबंध

८	५	१स्थानक१४
१	२	१०बंधस्थानक

अठसु पचसुं एगे । एग डुगं दसय मोहबंधगए॥

पूर्वोक्त अनुक्रमे त्रण, चार, नव, उदय स्थानक; एटले आठ जीव स्थानके त्रण, पांचे चार एके नव ।

८	५	१	जीव०
३	४	९	उदय०

त्रण, त्रण, सत्ता स्थानक मोहनीनां आठ जीव स्थानके त्रण, पांचे त्रण, एके पंदर, एम पूर्व रीते अनुक्रमे

८	५	१	जी०
३	३	१५	स०

तिग चउ नव उदय गए । तिग तिग पन्नरस संतंमि॥४०

हवे जीव स्थानके नाम कर्म, बंध, उदय, सत्ता स्थानक विचारे छे-पांच बंध स्थानक, बे उदय स्थानक, पांच सत्ता स्थानक पांच बंधस्थानक चार उदय स्थानक ।

पांच सत्तास्थानकअने पांचनो बंध, पांचनो उदय, पाचनी सत्ता ए होय. त्रणे भेद पांच, पांच लाधे ॥

पण दुग पणगं पण चउ । पणगं पणगा हवंति तिन्नेव

पांच बन्ध स्थानक, छ उदय स्थानक, पांच सत्ता स्थानक, छ बन्ध स्थानक; छ उदय स्थानक; पांच सत्ता स्थानक ।

आठ बन्ध स्थानक, आठ उदय स्थानक, दस सत्ता स्थानक;ए त्रण छ ए जीव स्थानकना छ विकल्प फेलाववा हवे कहे छे॥

पण छ प्पणगं छछ पणगं । अठ ठ दसगं ति. ४१ ॥

ए प्रथम स्वामी १ हवे सूक्ष्म पर्याप्तानो बीजो भेद तेने बन्ध पांच उदय चार, सत्ता पांच, २ बादर पर्याप्तानो त्रीजो भेद बन्ध पांच, उदय पांच, सत्ता पांच, ३ नोथ्थे एम ॥

सात अपर्याप्तानो प्रथम भेद तेने बन्ध, उदय, सत्ता पूर्वे कहेलां जोमजो ।

सत्तेवय अपज्जता । सामी सुहुमाय बायरा चेव ॥

विगलेन्द्रि त्रणनो चोथो ज्ञेद, तेने बन्ध, उदय, सत्ता, ४ ब न्ध पांच, उदय ठ, सत्तापांच। तेमज असंज्ञीनो पांचमो ज्ञेद बन्ध ठ, उदय ठ, सत्ता पांच,५ सन्निनो ठठो ज्ञेद बन्ध आठ, उदय आठ, सत्ता दस; ६ ॥

विगलिंदि याय तिन्निउ। तहय असन्नीअ सन्नीय ४२ ॥

॥ यन्त्र ॥

नाम.	बन्ध	उदय.	सत्ता
अपर्याप्त ७	५	३	५
सूक्ष्मपर्याप्त १	५	४	५
बादर पर्याप्त १	५	५	५
वीलंडी ३	५	६	५
असन्नी १	६	६	५
सन्नी १	८	८	१०

हवे गुणठाणा आश्री कहेछेज्ञा नावर्णी कर्म. अन्तराय कर्म, त्रण प्रकारे, पांचनो बन्ध, पां चनो उदय, पांचनी सत्ता तेमज वानीश्चे प्रथम दशगुण ठाणाने विषे. हवे बे प्रकार जे उदय अने सत्ता अगियारमे, बारमे गुणठाणे होय ॥

नाणंतराय तिविह । मवि दससु दोहुंति दोसु ठाणेसु ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणुं, सास्वा दन गुणठाणुं, बीजुं दर्शनावर णी कर्म कहे छे। नवनो बन्ध, चार, पांचनो उदय, नवनी सत्ता होय ॥

मिच्छा सासणे बीए । नव चउ पण नवय संतंसा ४३॥

मीश्र जे त्रीजुं गुणठाणुं त्यां थी ते आठमा गुणठाणाना प्र थम ज्ञाग सुधी। ठनो बंध, चार वा पांचनो उद य, नवनी सत्ता कर्मना अंश होय

मीसाइ निअट्ठिउ । छ चउ पण नवयसंत कम्मंसा ॥

नवनी सत्ता; हवे बे जुगल जे जोडो चारनो क्षपक श्रेणीने विषे नवमे, दसमे, गुणठाणे चारनो बन्ध, चारनो उदय, छनी सत्ता ॥

अपूर्व ८ अनिवृति ९ सूक्ष्म संपराय ए त्रण गुणठाणे चारनो बन्ध, चार.पांचनो उदय।

चउ बंध तिगे चउ पण । नवंस दु सुजुअल छस्संता ४४

उपशान्त जे अगियारमे चारनो वा पांचनो उदय, नवनी सता ।

क्षीण मोहे चारनो उदय छनी सत्ता प्रथम भागे चारनो उदय, चारनी सत्ता बीजे भागे ॥

उवसंते चउ पण नव । खीणे चउ रुदय छच्चचउसंता ॥

हवे वेदनी. आयु, गोत्र, ए त्रण कर्मना ।

भांगा वेहेचीने मोहनी कर्म थी कहेशे ॥

वेअणिअ आउ गोए । विभज्ज मोह परंवुछं ॥४५॥

हवे वेदनीय कर्म, गोत्र कर्मना भांगा जाणवा भाष्यनी गाथा देखाडे छे-चार भांगा पेहेला वेदनीना छगुणठाणाने विषे. बे भांगा त्रीजा, चोथा, आगला सात गुणठाणाने विषे जाणवा

एक चउदमाने विषे चार वेदनीना भांगा जाणवा ॥

चउ छस्सु दुन्नि सत्तसु । एगे चउ गुणिसु वेअणियभंगा

गोत्र कर्मने विषे पांच भांगा, मीथ्यादृष्टि गुणठाणाने विषे चार भांगा, सास्वादन गुणठा

एक भांगो; आगल्यां आठ गु

णाने विषे बे ज्ञांगा; त्रीजे, चो थे, पांचमे गुणगाणे ॥ | णगाणांने विषे बे ज्ञांगा, एक चउदमे गुणठाणे ॥

गोए पण चउ दोतिसु । एग ठसुडन्नि इकंमि ४६

हवे आउखाना ज्ञांगा जाणवाने काजे अन्तर भाष्य गाथा कहे छे-आठ, छ, साथे अधिक पद विस जोरुवुं; एटले अठाविस छविस, प्रथम गुणगाणे, वीजे गुणगाणे ज्ञांगा । सोल भांगा मीश्र गुणगाणे, वीस ज्ञांगा वली चोथे गुणगाणे जाणवा. वार ज्ञांगा पांचमे गुणगाणे, छ ज्ञांगा बे गुणठाणे छठे सातमे ॥

अठठा हिग वीसा । सोलस वीसंच बार छदोसु ॥

बे ज्ञांगा बार गुणगाणे पामिये आठ, नव, दश, अगियार; त्रण गुणगाणे एक ज्ञांगो बार, तेर, चौद; ॥ ए मीथ्यात्वादिक अजोगी सुधी आयु कर्मना ज्ञांगा जाणवा॥

दोचउसु तीसुइक्कं । मित्राइसु आउए ज्ञंगा ॥ ४७ ॥

हवे मोहनीय कर्मनां वन्धस्थानक गुणगाणे कहे छे-गुणठाणां प्रथम आठने विषे । अकेकुं मोहनीय कर्मनुं बन्धस्थानक होय, वली ।

गुणठाणगेसु अठसु । इक्किकं मोहबंध ठाणंतु ॥

पांच, बन्ध स्थानक अनिवृत्ति गुणगाणे पांच, चार, त्रण बे एक । बंधवीरमे ते उपर दसमा आदि गुणगाणे, त्यार पछी ॥

पंचा नियट्टिठाणे । बंधो वरमो परंतत्तो ॥४८॥

हवे मोहनीय कर्मनां उदय स्था

नक कहे छे-सातथी मांमी दश लगी उदय स्थानक होय; मी थ्यात गुणठाणे । सास्वादन मीश्र ए बे गुणठाणे उदय सातथी मांमी नवनो उत्कृष्टो होय ॥

सत्ताइ दसउ मिच्छे । सासायण मीसए नवुक्कोसो ॥

छ आदि नव लगी उदय स्थानक चोथे गुणठाणे होय । देशवृत्ति गुणठाणे पांचथी मांमी आठ पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

छाई नवउ अविरइ । देसे पंचाइ अठेव ॥४९॥

विरति छठे गुणठाणे, क्षयोपसम जे सातमे गुणठाणे । चारथी मांमी सात सुधी उदय स्थानक होय, चारथी मांमी छ सुधी आठमा गुणठाणे ॥

विरए खउसमिए । चउराई सत्त छच्च पुव्वंमि ॥

नवमे अनिवृत्ति वादर गुणठाणे वली । एक अथवा बे उदयना भांगा होय ॥

अनियट्टि बायरे पुण । इक्कोव दुवेव उदयंसा ॥५०॥

एक उदय स्थानक सूक्ष्म संपराय जे दशमु गुणठाणु तेने विषे होय । एम वेदे वा भोगवे मोहनीनो उदय अवेदक बाकी चार गुणठाणांने विषे ॥

एगं सुहुम सरागो । वेएइ अवेअगा भवे सेसा ॥

भांगानुं वली प्रमाण वा संखा पूर्वे देखाम्या छे तेम जाणवा॥

भंगाणं च पमाणं । पुव्वुद्दिठेणनायव्वं ॥ ५१ ॥

हवे उदयने विषे चोविसि देखामे छे-एक चोविस दसना उदयने विषे. छ चोविसी नवना अगियार चोविस सातने उदये अगियार चोविसी छने उदये,

उदयने विषे, अगियार चोविसी आठने उदये ।

नव चोविसी पांचने उदये, त्रण चोवसी चारना उदयने विषे॥

इक्कगं छक्किक्कारि । क्कारसेव इक्कार सेव नवतिन्नि ॥

ए जे कही चोविसियो ५२ होय। बार भांगा बेना उदयमां, पांच भांगा एकना उदयमां होय ॥

एए चउवीस गया ।. बार डुगे पंच इक्कंमि ॥५२॥

हवे उदयनी सर्व संख्या देखाडे छे बारसें अने पांसठ १२६५।

उदयना विकल्प वा भेदे मोह्या वा मुझाया जीवो ॥

बारस पण सठिसया । उदयविगप्पे हिं मोहिआजीवा

आठ हजार चारसें सीत्योतेर ८४७७ ।

पदना वृंदे वा समूहे सोपद उपरना आंकमां कह्युं तेने अर्थेछे, ते जाणवुं ॥

॥ उदय यन्त्र ॥

नाम	१	१	३	४	५	६	७	८	९	सर्व
उदय	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९
चौविसी	१	६	११	११	११	९	३	०	०	५२
भांगा	२४	१४४	२६४	२६४	२६४	२१६	७२	१२	५	१२६५
पदवृंद	२४०	१२९६	२११२	१८४८	१५८४	१०८०	२८८	२४	५	८४७७

चुलसीइ सत्तसत्तरि । पयविंद सएहिं विन्नेआ ॥ ५३ ॥

हवे मीथ्या दृष्टयादिक गुणठाणाने विषे उदय भांगा प्ररुपवानी अन्तर भाष्य गाथा कहे छे-आठ चौविसी, चार चौविसी, चार चौविसी, ४, ५,६,७, चार गुणठाणे प्रत्येके।

आठ चौविसी, होय, आठमे चार चौविसी होय ॥

अठ१चउ२चउ३चउर । ठगाय चउरोअहुंति चउवीसा

बार भांगा तथा पांच भांगा अनिवृत्ति गुणठाणे जाणवा. च शब्दथी अनिवृत्ति बादरे चार भांगा होय ने पांचमो भांगो सूक्ष्म संपराय गुणठाणे एक उदयने विषे होय ॥

मीथ्यात्वादिक आठमा गुणठाणा सुधी जाणवी ।

मिछाइ अपुव्वंता । बारस पणगंच अनियट्टि ॥५४॥

हवे पद समूह योग्य गति देखाडे छे-तेमां उदय पद देखाडवाने भाष्य गाथा कहे छे-मिथ्यात्वने विषे अडसठ उदय पद होय. सास्वादनने विषे बत्रिश उदय पद होय ।

मीश्रने विषे बत्रीश उदय पद होय. अविरति सम्यक्ते साठ उदय पदज होय. देसविरतिने विषे बावन उदय पद होय ॥

अठठी वत्तीसं । बत्तीसं सठि मेव बावन्ना ॥

चुंआलिस उदय पद बे गुणठाणाने विषे, छठे, सातमे; आठमे गुणठाणे वीस उदय पद।

मीथ्यात्वादिक अपूर्वलगी उदय पद सामान्य प्रकारे जाणवां॥

चोआल दोसु वीसा । मिछा माइसु सामन्नं ५५ ॥

जोग, उपयोग, लेस्या । दिकने गुणाकारे गुण्या थका करवा ॥

जोगो वउग लेसा । इए हिं गुणीआ हवंति कायव्वा॥

जे जोगादिक ज्यां गुणठाणाने विषे होय । ते त्यां होय गुणाकार कर्ये ॥

जे जत्त गुणठाणे । ते तत्त हवंति गुणाकारा ५६ ॥

त्रण सत्ता स्थानक मीश्र गुण

हवे मोहनीनां सत्ता स्थानक क हे छे–प्रथम गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक होय. बीजे गुणठाणे एक सत्ता स्थानक होय । ठाणे होय. पांच सत्ता स्थानक चोथे, पांचमे, छठे, सातमे गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक. आठमे गुणठाणे ॥

तिन्नेगे एगेगं । तिग मीसे पंच चउसु तिग पुव्वे ॥

अगियार सत्ता स्थानक नवमे गुणठाणे । दसमे गुणठाणे चार सत्ता स्थानक; त्रण सत्ता स्थानक उपशान्त जे अगियारमे गुणठाणे ॥

इक्कार बायरंमी । सुहुमे चउ तिन्नि उवसंते ५७ ॥

हवे नाम कर्मने विषे बंध, उदय, सत्ता स्थानक, गुणठाणाने विषे देखाडे छे-प्रथम गुणठाणे छनो बंध, नवनो उदय, छनी सत्ता; बीजे गुणठाणे त्रणनो बंध, सातनो उदय । बेनी सत्ता. मीश्र गुणठाणे बे बन्ध, त्रण उदय स्थानक, बे सत्ता स्थानक चोथे गुणठाणे त्रण, बंध, आठ उदय चार सत्ता स्थानक

छन्नव छक्कं तिग सत्त । डुगं डुगं तिगडुगं तिअट्ठ चऊ॥

पांचमे गुणठाणे बे बंध स्थानक, छ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक छठे गुणठाणे बे बंध स्थानक, पांच उदय स्थानक । चार सत्ता ६ सातमे गुणठाणे चार बन्ध स्थानक, बे उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, आठमे गुणठाणे पांच बन्ध स्थानक, एक उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक ॥

डुगछचऊडुगपण चऊ। चऊडुगचऊपणगएगचऊ ५८ ॥

नवमे गुणठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक, आठ सत्ता स्थानक, १० छदमस्त ते अगियारमुं, बारमुं, गुणठाणुं

सत्ता स्थानक, ए दश मे गुण ठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक ।

केवली ते तेरमे, चौदमे गुणठा णे वर्त्तता जिन रागद्वेष क्षय थएला ॥

एगेग मठ एगेग । मठ ठऊ मछ केवलि जिणाणं ॥

एक उदय स्थानक, चार सता स्थानक,११ बारमे एकउदय, चार सत्ता. १२ ॥

तेरमे गुणठाणे आठ उदय स्था नक, चार सत्ता स्थानक, १३ चौदमे गुणठाणे बे उदय स्था नक, अने अंस कहेतां सत्ता स्था नक ठ जाणवां. १४ ॥

एग चऊ एग चउ । अठ चउ डुठक मुदयंसा ५७ ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणे त्रेविस आदिबंध स्थानकने विषे अनुक्रमे ज्ञांगा प्ररूपवाने ज्ञाष्य गाथा क हे ठे—चार ज्ञांगा त्रेविशना ब न्ध स्थानके, पचिस ज्ञांगा प चिसना बन्ध स्थानके, सोल ज्ञां गा ठविसना बन्ध स्थानकने विषे ।

नव ज्ञांगाअठाविशना बन्धने विषे,चालिससेंनेबाणुं भांगाउ गणत्रिसना बंध स्थानक विषे॥

चउ पण वीसा सोलस । नव चत्ताला सयाय बाणउई॥

बत्रिश आगला बेंतालिससेंज्ञां गा त्रिसना बन्ध स्थानकनेविषे।

सो पदनो अर्थ बेतालिसना आं कमां कह्यो ठे—ए ठ बंध विधि मीथ्यात्व गुणठाणाने विषे कही॥

बत्ती सुत्तर छायाल । सया मिछस्स बंधविही ६० ॥

एकतालिस ज्ञांगा चोविसना उदय स्थानके, अगियार ज्ञा गा पचिसने उदये, बत्रीश भांगा ठविसने उदये, ठसें ज्ञागास

त्ताविशने उदये, एकत्रिश भांगा अठाविशने उदये, अगियारसेंने नवाणु भांगा ओगणत्रीशने उदये, सत्तरसेंने एकाशी भांगा उप जे त्रीशने उदये, ओगणत्रोसेंने चौद भांगा एकत्रिसने उदय स्था नके, अगियारसेंने चोसठ भांगा उपजे मिथ्यात्व गुणठाणे (७ ७७३) भांगा होय ॥

एग चत्तिगार बत्ती स छसय इग तिसिगार नव नउइ।
सत्तरिगं सिगुत्तिस चउद इगार चऊसठि मिच्छुदया॥६१॥

हवे सास्वादन गुणठाणे अठा विस प्रमुख बंध स्थानके त्रण अर्थ अंतर भाष्य गाथा आठ भांगा अठाविसना बंध स्थानक ने विषे. चौसठसें भांगा ओग णत्रिसना बंधस्थानकने विषे। त्रीसना बन्धने विषे बत्रिसें भांगा, १० ए सास्वादन गुण ठाणे भांगा जाणवा ॥

अठसया चऊ सठी। बत्तीस सयाइं सासणे भेआ॥
अठाविस, ओगणत्रिस, त्रीस, ए त्रण बन्धस्थानकना मली। सर्व आठे अधिक ओनुसे एटले ए६०८ थया ॥

अठावीसाईसु। सव्वाण ठाहिय छंन्नऊइ ॥ ६२ ॥

हवे सास्वादने गुणठाणे एकवि स आदि उदय स्थानक सात, तेनः भांगा प्ररुपवा भाष्य गा था--बत्रिश भांगा एकविसना उदय स्थानकमां, बे भांगा चो विसना उदयमां, आठ भांगा पचिसना उदयमां। छ्यासिसेंने पांच भांगा, छवि सना उदय स्थानकमां नव ओगणत्रिसना उदयमां ॥

बत्तीस दुन्नि अठय। बासीय सयाय पंचनव ऊदया॥

त्रेविसेंने बार ज्ञांगा, त्रिसना उदयमां । बावन अधिक अगियारसेंएटले ११५२ज्ञांगा एकत्रिसना ज्ञदयमां

बार ह्निया तेवीसं । बावन्निकारससयाय ॥ ६३ ॥

हवे चार गतिए अनुक्रमे बन्ध, ज्ञदय, सत्ता, स्थानक कहे छे- प्रथम बे बन्ध स्थानक, नर्कगतिए छ बन्ध स्थानक तिर्यंच गति ए. आठ बन्ध स्थानक मनुष्य गतिए चार बन्ध स्थानक देव गतिए । हवे ज्ञदय कहे छे-नारकीने विषे पांच ज्ञदय स्थानक, तीर्यंच गतिने विषे नव ज्ञदय स्थानक मनुष्य गतिने विषे अगियार ज्ञदय स्थानक, देव गतिने विषे छ उदय स्थानक छे ॥

दोछक्केछचक्कं । पण नव इक्कार छक्कगं उदया ॥

त्रण सत्ता स्थानक नारकीने विषे, पांच सत्ता स्थानक तीर्यंचने विषे अगियार सत्ता स्थानक मनुष्यने विषे, चार सत्ता स्थानक देव गतिने विषे ॥

नर्कगति आदि नीश्चे सत्ता स्थानक अनुक्रमे कहे छे:-

नेरइया इसु सत्ता । तीपंच इक्कारसचज्ञक्कं ॥६४॥

हवे इन्द्रिआश्री कहे छे-प्रथम बंध स्थानक-एकन्द्रि बेरन्द्रि, तेरन्द्रि. चौरिन्द्रिने विषे, पंचेन्द्रिने त्रिषे; आवता पदमां अनुक्रमे कहेशे तेम । पांच बन्धस्थानकएकेन्द्रिमां पांच बन्ध स्थानकविलेन्द्रिमां आठ बंध स्थानक पंचेन्द्रिने विषे,ए बंधस्थानक पद कह्युं ने॥

इग विगलिंदिय सगले । पण पंचय अठ बंधठाणाणि

हवे ज्ञदय स्थानक तेज अनुक्रमे कहे छे पांच ज्ञदय स्थानक हवे सत्ता स्थानक एज त्रणने कहेछे-पांच सत्ता स्थानकएके

एकेन्द्रिमां, ७ उदयस्थानक विकलेन्द्रिमां, अगियार उदयस्थानक पंचेन्द्रिने विषे, उदयपद त्रणने जोड्युं ते । न्द्रिने विषे, पांच सत्तास्थानक विकलेन्द्रिने विषे. बार सत्तास्थानक पंचेन्द्रिने विषे; सत्तास्थानक पद प्रत्ये कह्युं ते ॥

पण छक्किकारुदया । पण पण बारसय संताणि ॥६५॥

ए प्रकारे कर्म प्रकृतिनां स्थानक । भले प्रकारे बंध, उदय, सत्ता कर्मनां ॥

इय कम्म पयडिठाणाणि । सुठु बंधुदय संत कम्माणं ॥

गति आदिक चउद मार्गणा स्थानके सत्पद प्ररुपणादिक आ आठ द्वारने विषे । चार प्रकारे करीने जाणवा, ते कीयां चार-प्रकृति बन्ध.१ स्थिति बन्ध, २ रस बन्ध, ३ प्रदेश बंध ४ ए चार ॥

गई आएहिं अठसु । चउ प्पयारेण नेयाणि ॥६६॥

हवे गति आदिक चउद मार्गणा नामनी गाथा गति, ४ इन्द्रि ५ काय ६ । योग, वेद, कषाय, ४ ज्ञाना ज्ञान, ८ ॥

गइ इंदिए्अ काए । जोए वेए कसाय नाणेय ॥

संयम, ७ दर्शन, ४लेश्या, ६ भव्य, अभव्य, सम्यक्त ६ संज्ञी असंज्ञी, आहारी, अणहारी, ॥

संजम दंसण लेसा । भव संमे संनि आहारे ॥ ६७॥

हवे संत पदादि आठ द्वारनाम गाथा छता पदनी प्ररुपणा द्वारे। द्रव्यना प्रमाणनुं द्वार, वली क्षेत्र द्वार, स्पर्शना द्वार ॥

संत पय परूवणाया । दव्व पमाणं च खित्त फुसणाय ॥

कालद्वार, अन्तर द्वार, भावद्वार। अल्पा बहुत ध्वार, समस्त ए द्वार जाणवां ॥

कालं तरंच नावो । अप्पा बहुयं च दाराइं ॥ ६८ ॥

स्वामी पणाथी नथी वर्ततुं आं
नदयने विषे नदीरणा साथे तरुं ॥

नदयस्सुदीरणाए । सामित्तान नविज्जइ विसेसो ॥

मूकीने एकतालिस प्रकृतिप्रत्ये। शेष प्रकृति एंसी समस्तने ॥

मुत्तुणय इग आलं । सेसाणं सव्व पयमीणं ॥६ए ॥

प्रथम नगणचालिस वा एकता
लिस प्रकृति टालीने देखामे बे दर्शनावर्णी कर्मनी नव प्रकृ
ज्ञानावर्णी पांच, अन्तराय पांच, ति, वेदनी कर्मनी बे प्रकृति
बेनी दश प्रकृति । मीथ्यात्व मोहनी ॥

नाणं तराय दसगं । दंसण नव वेअणिज्ज मिच्छत्तं ॥

चार गतिनां आयुखां चार, न
सम्यक्त मोहनी, लोन मोह व प्रकृतिनां नाम कर्मनी नच
नी वेद त्रण्य । गोत्र वली ।

सम्मत्त लोन वेअं । आनणि नव नाम नच्चंच ॥७०॥

हवे नाम कर्मनी नव कही ह
ती तेनां नाम कहे बे-मनुष्यनी वादर नाम, पर्याप्त नाम सुन
गति, पंचेन्दि जाति, त्रसपणुं.१। ग नाम, आदे नाम; ७॥

मणुअ गइ जाइ तस। बायरं च पज्जत शुनग आइज्जं॥

जस कीर्ति नाम, तीर्थंकर ना नाम कर्मना होय नव ए नाम
म; ए । कह्या ते इति प्रकृति ४१ ॥

जस कित्ती तिन्नवरं । नामस्स हवंति नव एआ ॥७१॥

हवे कीये गुणठाणे कइ प्रकृति
बांधे ते देखामे बे-तीर्थंकर ना

म, आहारक शरोर, अंगो पां ग, ए त्रण प्रकृति विना । उपार्जे वा बांधे बीजो सर्व ११७ प्रकृतिउ कोण ते कहे छे ॥

तिथ्थयरा१ हारग विरहिआउ । अजेइ सव्व पयडिउ ॥

मीथ्यादृष्टि गुणठाणानो वेदक ते १ हवे सास्वादन गुणठाणा नो धणी विण । उगणीस प्रकृति नर्क त्रिकादिक विना शेष जे बाकी प्रकृति १०१ बांधे ॥

मिछ्छत्त वेयगो सासाणोवि । इगुण वीस सेसाउ ॥७१॥

छेतालिस प्रकृति टालो बाकी च्युहतेर प्रकृति मीश्र गुणठाणे बांधे ॥ अविरति जे चोथुं गुणठाणुं ते गुणठाणाने वर्त्ततो तेंतालिस विना बाकी सीत्योतेर प्रकृति बांधे

छायाल सेस मीसो । अविरय सम्मो तिआलपरिसेसा॥

त्रेपन प्रकृति टालीने देसविरति गुणठाणे सड्सठ प्रकृति बांधे । विरतिजे छठे गुणठाणे सत्तावन पकृति विना शेष त्रेसठ प्रकृति बाधे ॥

तेवन्न देशविरउ । विरउ सगवन्न सेसाउ ॥ ७२ ॥

उगणसाठ प्रकृति सातमा गुणठाणानो धणी । बांधे; देवगतिनुं आयखुवली. इतरजे प्रमत्त गुणठाणे ते वारे अठावन प्रकृतिनो बंध करे अप्रमत्त गुणठाणानो धणी ॥

दगुण सठि मप्पमत्तो । बंधइ देवाउयं च इय रावी ॥

अठावन प्रकृति अपूर्व करणजे आठमे गुणठाणे । छपन वा छविस पण बांधे ॥

अठावन्नमपुव्वो । छप्पन्नं वा वि छव्वीस ॥ ७४ ॥

बाविसथी मांडी एक, एक, उ बांधे अराड सुधी नवमा गुणठा

णी वा उंठी । णानो धणी ॥
बावीसाएगूणं । बंधइ अठार संतअनियट्टी ॥

एक साता वेदनी प्रकृति अमो
सत्तर प्रकृति बांधे दसमा गुण हीजे अगियारमे, बारमे, सजो
ठाणानो धणी । गी तेरमे गुणठाणे बांधे ॥
सत्तरस सुहुम सरागो । सायममोहो सजोगित्ति ॥७५॥

उंचे वा सामान्य प्रकारे गति
आदिक मार्गणा स्थानकने वि
ए सर्व बंध स्वामीपणुं । षे कहुं तेम जाणवुं ॥
ए सोउ बंध सामित्तं । उंहु गइ आइएसुवितहेव ॥
प्रथम सामान्य प्रकारे कहुं छे ज्यां जेम प्रकृति छती होय छ
तेथी कहेवो । ता पणे ॥
उहाउ साहिज्जइ । जड जहा पयमि सज्ञावो ॥७६॥

आउखु वली त्रण त्रण गति
मां जाणवुं ते कहे छे-तीर्थंकर
नाम, देव, मनुष्य नर्कगतिमां
हवे जे गतिमां जे प्रकृति पामे होय देव आयु, देवगति, मनु
ते प्रकृति कहे छे-तीर्थंकर नाम ष्यगति, तीर्यंच गतिमां होय.
कर्म. देवतानुं आयु, नारकीनुं नारकीनुं आयु, मनुष्यगति,ती
आयखु, । र्यंचगति. नर्क गतिमां होय ॥
तित्थयर देव निरया । उयंच तिसु तिसुगईसु बोधवं ॥
बाकी ११७ प्रकृति एकसो सत्त
र बन्धनी । होय सर्वे पण गतियोने विषे ॥
अवसेसा पयमीउ । हवंति सव्वासु विगईसु ॥७७ ॥

हवे नपशम श्रेणी कहे वे-प्रथम चार कषाय, अनन्तानुबन्धी क्रोध, मान, माया. लोज, ते चारने । दर्शन त्रिकने सम्यक्त मोहनी, मीथ्यात मोहनी, मीश्र मोहनी, एवं सात विण नपशमावे

पढम कसाय चनकं । दंसणतिग सतगाविनवसंता ॥

अविरति सम्यक्त गुणठाणाथी मांफीने । यावत् निवृत्ति गुणठाणुं आठमुं त्यां सुधी जाणवी ॥

अविरयसम्मत्तान । जावनिअट्टि त्तिनायवा ॥ ७८॥

हवे अनिवृत्ति बादर जे नवमेथी मांफीने, सात प्रकृतिथी मांफीने पचीस प्रकृति सुधी नपशान्त प्रकृति पामीये एवुं देखाफे वे-सप्तक नपशम्ये-सातनपुसक वेद नपशम्ये आठ, पवे स्त्रीवेद नपशम्ये, नव; पवे हास्यादि छ नपशम्ये पन्नर, पवे पुरुषवेद नपशम्ये सोल प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान, बेनो क्रोध नपशम्ये, अढार, संज्वलन क्रोध नपशम्ये नगणीस ॥

सत्तठनवय पनरस । सोलस अठारसेव इगुणवीसा ॥

प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी मान बे नपशम्ये एकविस, संज्वलन मान नपशम्ये बाविस; प्रत्याख्यान अप्रत्याख्यान, माया बे नपशम्ये चोविस; एक, बे, चार पदने वीस पद जोफजो । संज्वलन मायानपशम्ये पचीस नवमे गुणठाणे जाणजो॥

ए गाहि ड चन वीसा । पणवीसा बायरेजाण ॥७ए॥

हवे दशमे प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान लोभ बे दसमे उपशम्ये सत्तावीस। तेज दशमे संज्वलन लोभ उपशम्ये अठाविस; ए अठाविस मोहनीनी प्रकृतिउ

सत्तावीसं सुहुमे। अठावीसंच मोहृ पयमीउ ॥

उपशान्त वितराग अगियारमे गुणठाणे। उपशान्त होय एवुं जाणवुं ॥

उवसंत वीयरागे। उवसंताहुंति नायवा ॥ ८०॥

हवे क्षपकश्रेणी देखाडे छे–प्रथमे प्रथम जे अनन्तानुबन्धी चोक क्रो० मा० मा० लो० खपावे। ए पछे मीथ्यात्व मोहनी, मीश्र मोहनी, सम्यक्त मोहनी॥

पढम कसाय चउक्कं। इत्तो मिछत मीस सम्मत्तं ॥

चोथे गुणठाणे तथा देसविरति गुणठाणे। छठे प्रमत्ते, सातमे अप्रमत्ते खपावे ॥

अविरय सम्मे देसे। पमत्त अपमत्त खीयंति ॥ ८१ ॥

थीणंध्दि त्रिक, ते–नीद्रा नीद्रा, प्रचला प्रचला, थीणंद्धी; ए त्रण आदि १६ प्रकृति खपावे ते कहे छे–नर्कगति चार, नर्कनी अनुपूर्वि पांच, तिर्यंचगति छ, तिर्यंच अनुपूर्वि सात, एकेन्द्रि आठ, बेरन्द्रि नव, तेरन्द्रि दश, चौरिन्द्रि जाति अगियार, स्थावर बार, आताप तेर, उद्योत चौद, सूक्ष्म पंदर, साधारण; ए

हवे अनिवृत्ति बादर गुणठाणे

नवमे पण । सोल प्रकृति प्रत्ये ॥

अनिअट्टि बायरेवी । थीणगिद्धि तिग निरय तिरिय नामाउ

ए अनिवृत्ति गुणठाणानो संख्या तमो ज्ञाग थाकतो होयते वारे तेने योग्य उपर कही ते प्रकृति सोले खपवे ॥

संखिज्जइमे सेसे । तप्पाउ गाउ खीयंति ॥ ८१ ॥

त्यार पछे क्षय करे आठ कषाय जे प्रत्याख्यानी अप्रत्याख्यानिया क्रोधादि चार, चार मलीने । आठ पण पछी नपुंसक वेद खपावे, पछे स्त्री वेद खपावे॥

इत्तो हणइ कसाय । ठगंपि पच्छा नपुंसगं इत्थी ॥

त्यार पछीना कषायनुं छक जे हास्यादिक छ खपावे । बुझइ कहेतां बुझवे-होलवे-खपावे वा संज्वलन क्रोधने विषे॥

तोनो कसाय छक्कं । बुझइ संजलण कोहंमि ॥ ८३ ॥

आगल पुरुषवेद आश्री कहेछे—पुरुषवेद बंधादि छेदे थके गुण संक्रमे करी संज्वलन क्रोधे संक्रमे क्रोध पण बंधादिकथी क्षय थये थके ते क्रोध । संज्वलन माने संक्रमे पछे वली संज्वलन मायाये संक्रमे॥

पुरिसं कोहे कोहं । माणे माणंच बुहइ मायाए ।

मायाथी वली करण विशेषे संज्वलन लोज्ने संक्रमे । लोज्न सूक्ष्म पण नीश्चे हणे त्यार पछे हणे स्थिति घातादि नाश पमाम्ने ते नाश थये थके क्षीण कषाइ थाय ॥

मायंच बुहइ लोहे । लोहं सुहुमंमितो हणइ ॥ ८४ ॥

पछे खीण कषायना छेला बे समयने विषे । नीद्रा, प्रचला, ए बे प्रत्ये हणे वा क्षय करे छदमस्त थको॥

खीण कसाय डु चरिमे । निद्दं पयलंच हणाइ छउ मञ्जो

पछे आवरण चौद ते ज्ञानावर्णी पांच, दर्शनावर्णी चार मलीने नव तथा अंतराय पांच ।	एम छदमस्त थको छेला स मयने विषे हणे ॥

आवरण मंतराए । छउमञ्जो चरम समयंमि ॥ ८७॥

पछे देव गति सहचारिणी वैक्री य शरीर, आहारक शरीर, ए बेनां बंधन, संघातन, अंगोपांग, देव गति, देवानुपूर्वि ए समस्त प्रकृति ।	छेला बे समयने विषे ञव्य प्राणी खपावे ॥

देव गइ सहगयाउ । डुचरम समयंमि ञविञखीयंति

सविपाक उदय इतर अनुदयी प्रकृति नामकर्मनी तेनां नाम–संख्या–उदारिक, तेजस, कार्मण, ए त्रण शरीर, बन्धनत्रण, संघातन त्रण; संस्थान ७, संघयण ७, वर्ण चोक, मनुष्यनी अनुपूर्वि, पराधात, अगुरु लघु, उदारिकअंगोपांग; ए उगणत्रिश. गतिद्विक, प्रत्येक अपर्याप्त, श्वासोश्वास, स्थिर, अस्थिर, शुञ, सुस्वर, डुस्वर, डुर्ञग, पराघात, अनादेय, अजसकीर्ति, निर्माण, ए पीस्तालिस ।	नीचगोत्र प्रकृति पण त्यां ते छेला समये खपावे ॥

सविवागे अरनामा । नीया गोअंपि तञ्चेव ॥ ८६ ॥

हवे चौदमे गुणठाणे केटली अ ने केइ प्रकृतिनो उदय होय ते कहे छे—अन्यत्रवेदनी एटले साता असातामांनी एक । मनुष्यनुं आयु, उच्चगोत्र, अने नवप्रकृति नाम कर्मनी एटली

अन्नयर वेयणिज्जं। मणु आउअ उच्चगोअ नव नामे॥

बार प्रकृति वेदे वा ज्ञोगवे वा उदय अयोगी केवली जिन । तेमां उत्कृष्टी वेदे तो बार, ज्ञ घन वेदे तो अगियार, तिर्थंकर नाम कर्म विना ॥

वेएइ अजोगि जिणो । उक्कोस जहन्न मिक्कारे ७७

हवे उपरनी गाथामां नाम कर्मनी नव प्रकृति कही छे ते जुदी, जुदी कहे छे—मनुष्यगति, पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणु, बादरपणु वली पर्याप्तपणु, सुज्ञगपणु, आदेयपणु ॥

मणुअ गइ जाइ तस । बायरंच पज्जत्त सुज्ञग आइज्जं

जस कीर्त्ति, तिर्थंकर नाम, । नाम कर्मनी होय नव प्रकृति एज ॥

जसकित्ती तित्थयरं । नामस्स हवंति नवएआ ॥७८॥

हवे चौदमा गुणठाणाने विषे कह्या ज्ञेदथी मतान्तर छे ते देखाडे छे-पूर्वे जे बार प्रकृति कही छे तेमां मनुष्यगति कहीते साथे मनुष्यनी अनुपूर्वि पण। तेर प्रकृति ज्ञवसिद्धिआ जीवने छेला समयने विषे ॥

तच्चाणु पुव्वि सहिआ। तेरस ज्ञव सिद्धि अस्सचरमंमि

छतां कर्म उत्कृष्टां होय वा छती तेर प्रकृति उत्कृष्टि होय । अने ऊघयन्य बार प्रकृति होय तीर्थंकरनाम कर्मविना ॥

संतंसग मुक्कोसं । जहन्नयं बारसहवंति ॥ ८७ ॥

भव विपाकी मनुष्यनुं आयु, क्षेत्रविपाकी मनुष्यानुपूर्वि, जीव विपाकी सात तेनां नाम मनुष्यगति सहचारिणी, मनुष्यगति पंचेन्द्रि जाति, । त्रस, बादर, पर्याप्त, सुभग, आदे, जसकीर्ति, तीर्थंकर नाम, ॥

मणुअगइ सह गयाउ । भवखित्त विवागजिअविवागाउ

साता, असाता, ए बे वेदनीमांनी अन्यत्र वेदनी साता वा असाता, उच्च गोत्र, वली. एटली प्रकृति तेर । चौदमा गुणठाणाने छेले समये खपावे ॥

वेअणिअन्नयरुच्चंच । चरम समयंमि खीअंति ॥ ८८॥

हवे कर्मरहित थये जे फल थयुं ते देखाडे छे–चौदमे गुणठाणे सर्व कर्म प्रकृति क्षय करी पछी निर्दोष समस्त लोकने सीषरे वा मस्तके वा अग्रे । रोगरहित उपमारहित जे स्वभाव छे, जेने एवुं मोक्ष सुख॥

अहसु इअ सयल जगसिहर ।मरुअ निरुव सहाव सिद्धि सुहं

नथी कोइथी वा कोइवारे हणनार एवो बाध जे भीडाभीडनी पीडा तेथी रहित । त्रण जे रत्न ज्ञानदर्शन चारित्र ए रत्नमय सार फल प्रत्ये भोगवे वा अनुभवे ॥

अनिहण मव्वाबाहं । तिरयण सारं अणुहवंति ॥८९॥

दुःखे वा कष्टे समजाय एवो अने सूक्ष्म बुद्धिना धणी जाणे परमार्थ सहित । रुचिर बहु भांगानी जाल छे; ज्यां एवा दृष्टिवादनामा बार अंग मध्येथी ॥

डुरहि गम निउण परमह । रुइर बहु नंग दिठिवायाउ

थाकता अर्थ जाणवा । बन्ध, उदय, सत्ता कर्मनी ॥

अछा अणु सरियवा । बंधोदय संतकम्माणं ॥ ९१ ॥

अर्थ मारा थोडा जणया माटे बांध्या होय वा लख्या होय, वारच्या होय ॥

हवे कर्त्ता पुरुष आपनी लघुता कहे छे–जे ज्यां न पुरो होय।

जोअछ अपमि पुन्नो । अछो अप्पागमेण बंधोत्ति ॥

ते मारो अपराध खमीने बहु श्रूत ।

पुरो अर्थ करीने आगल कहेजो

तं खमिउण बहु सुया । पूरेऊण परि कहंतु ॥ ९३ ॥

हवे छगा कर्मग्रन्थनी समाप्तिनी संख्या केटली गाथाए ते कहे छे–गाथाउ सत्तरीनामा छठा कर्मग्रन्थमां ।

चन्द्र महत्तर पूर्वाचार्यना मतने अनुसारे ॥

गाहग्गं सयरीए । चंद महत्तर मयाणु सारीए ॥

टीकाकारे प्रक्षेप करेली गाथा सहित ।

एकेउणी नेंउ गाथा होय एटले नव्यासी ॥

टीगाइ निअमि आणं । एगूणा होइ नउईउ ॥ ९४ ॥

॥ इतिश्री कर्मग्रन्थ सत्तरीनामे छठो समाप्त ॥